

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

1879 285

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΙΣ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΜΕΤΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΟΙ ΕΝ ΤΗΣ Α΄ ΤΑΞΕΙ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΙ ΛΟΓΟΙ

Ευαγόρας, Νικοκλής, πρὸς Νικοκλέα, Ἀρεοπαγετικός,
Ἀρχίδαμος, Πλαταϊκός, περὶ Ειρήνης.

ΥΠΟ

ΕΥΑΓ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ἘΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ.
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ»
Ὁδὸς Ἀγ. Μάρκου, ἀρ. 28.
1879.

Καταφανής είναι ἡ παρ' ἡμῖν ἔλλειψις ἐγκυκλοπαιδείας, περιλαμβανούσης πάντας τοὺς ἐν τοῖς γυμνασίοις διδασκομένους Ἑλληνας συγγραφεῖς. Ταύτης δὲ τὴν ἔλλειψιν θέλων νὰ θεραπεύσω ἐπελαβόμην τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐκδόσεως τούτων ὑπὸ τὸ ὄνομα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ.

Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου τόμου ἢ τεύχους προτάσσεται ὁ βίος τοῦ συγγραφέως καὶ ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου, ὑπὸ δὲ τὸ κείμενον σημειώσεις ἰδίως γραμματικαί, ἐρμηνευτικαί, ἱστορικαί, γεωγραφικαί καὶ ἀρχαιολογικαί διαλευκαίνουσαι κατὰ τὸ ἐγὼν τὰ ἐν τῷ κειμένῳ.

Αἱ συντακτικαὶ παραπομπαὶ γίνονται εἰς τὰ τοῦ αἰοδίου διδασκάλου τοῦ γένους Ἀσωπίου συντακτικά, πρῶτην καὶ δευτέραν περίοδον (*), καὶ Εἰσαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸ τοῦ Χριστοδούλου.

Ἀναλογιζόμεθα τὸ βάρος, ὅπερ ἀνελάβομεν πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔργου μεγάλου, ἐπιπόνου καὶ χρημάτων οὐκ ὀλίγων δεομένου καὶ ἀνωτέρου τῶν δυνάμεων ἡμῶν. Τὸ ἐφ' ἡμῖν δὲν θέλομεν ἀποδειλιάσει καταβάλλοντες τὰ δυνατά.

Ἐχω δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι ἐρχόμενον τὸ ἔργον εἰς πέρας ἱκανὸν ἔσται βοήθημα τῇ σπουδαζούσῃ νεότητι, στερουμένη σχεδὸν τοιοῦτων βοηθημάτων πρὸς μελέτην τῶν προγονικῶν κειμηλίων ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1878.

Ε. Κ. Κ.

(*) Ἡ πρώτη περίοδος διακρίσεως καὶ συντομίας χάριν παρίσταται οὕτω (Ἄ σ. σ υ ν.) τὸ πρῶτον γράμμα παριστᾷ τὸ τμήμα, τὸ δεύτερον τὸ κεφάλαιον, οἱ ἀριθμοὶ τὰς §§. Ἡ δευτέρα περίοδος οὕτω (Ἄ σ. Σ υ ν τ.)

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ὁ Ἰσοκράτης ἦτο Ἀθηναῖος, ἐγεννήθη ἐπὶ ἄρχοντος Λυσισμάχου Μυρρινουσίου 436 π. Χ. Καὶ ὁ μὲν πατήρ ἐκαλεῖτο Θεόδωρος, Ἐρχιεὺς τὸν δῆμον, τῶν μετρίων πολιτῶν, θεράποντας ἀύλοποιούς κεκτημένους, ἡ δὲ μήτηρ Ἠδυτώ. Ἔλαβε δ' ἀγωγὴν καὶ παιδείαν οὐδενὸς τῶν Ἀθηναίων χειρόνα, μαθητεύσας παρὰ Προδίκῳ, Γοργίᾳ, Σωκράτει, Πρωταγόρᾳ. Εἰς ἡλικίαν δ' ἔλθων ἐτράπη εἰς τὸ πολιτικὸν γένος τῆς ῥητορικῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ φύσεως καὶ τόλμης καὶ μεγέθους φωνῆς ἐςερεῖτο, ἄτε ἰσχυρόφωνος ὢν, ἐφιέμενος δόξης καὶ πρωτείων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπεδόθη πρῶτος εἰς τὸ **συμβουλευτικὸν** τῆς ῥητορικῆς γένος καὶ ἔγραψε λόγους περὶ ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἐξ ὧν καὶ αἱ πόλεις δύνανται κάλλιον νὰ πολιτευθῶσι καὶ οἱ ἰδιῶται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀρετὴν. (Παναθ. δ' καὶ ι. καὶ πρὸς Δημ. ε'.)

Τῷ 392 ἀποικίσας ἱδρυσε σχολὴν ῥητορικὴν πρῶτον ἐν Χίῳ ἔχων 9 μαθητάς, καὶ ἔπειτα ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾗ ἐπαιδεύθησαν οἱ κρᾶτιστοι τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος νέων καὶ ἐξ ἧς ἐξῆλθον πολλοὶ καὶ οἱ σπουδαιότεροι ἱστορικοί, ῥήτορες, πολιτικοὶ καὶ στρατηγοὶ ἄνδρες⁽¹⁾. λέγεται ὅτι ὑπὲρ τοὺς 100 μαθητάς εἶχε καὶ ἀπελάμβανε παρ' ἐκάστου διδάκτρα δραχ. 1000⁽²⁾.

(1) Ὁ Πλούταρχος (β. ῥητόρ. 838) λέγει ὅτι παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Κύπρου διὰ τὸν πρὸς αὐτὸν λόγον τὸν ἐπιγραφόμενον πρὸς Νικοκλέα, ἔλαβε δύο τάλαντα. Λουκ. Μακρόβ. §. 23.

(2) Ὄνόματα μαθητῶν τοῦ Ἰσοκράτους ἐφύλαξεν ἡμῖν ἡ ἱστορία τᾶδε: Ἀφραεὺς, ὁ Ἀδρότιων, ὁ Ἀσκληπιάδης, ὁ Διδότος, ὁ Δισσοκουρίδης, Ἐμφωρος ὁ Κυμαῖος, Θεόπομπος ὁ Χῖος, ὁ Ἰσαῖος, Ἰσοκράτης ὁ Ἀπολλω-

Ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν λόγων, οὓς συνέγραφεν, ἐκτίσαστο πλοῦτον οὐκ ὀλίγον, δι' ὃ καὶ κατελέγετο μεταξὺ τῶν 4200 πολιτῶν τῶν εἰσφερόντων καὶ λειτουργούντων. Γυναίκα ἐγγίμε τὴν χήραν Ἰππίου τοῦ σοφιστοῦ Πλαθάνην καλουμένην, ἧς ἓνα υἱὸν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τῆς, τὸν Ἀφαρέα υἰοθέτησεν.

Ὁ Ἰσοκράτης ἦτο δίκαιος καὶ φιλόπατρις καὶ μόνος μετὰ τοῦ Σωκράτους καὶ ἄλλου τινος τρίτου ἀντέστησαν εἰς τὴν ἄδικον τῶν τριάκοντα κατὰ τοῦ Θηραμένουσ ἀπόφασιν· τὴν δ' ὑστεραίαν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους μόνος ἐκ τῶν πολλῶν αὐτοῦ μαθητῶν ἐφάνη εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν μελανειμονῶν. Δεῖγμα δὲ τῆς φιλοπατρίας του πλὴν τῶν λόγων εἶναι ὁ θάνατος αὐτοῦ. Διότι ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην λυπηθεὶς διὰ τὴν συμφορὰν τῆς πόλεως καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ τὴν τελείαν πτώσιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ἀποκαρτερήσας δέκα καὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐκουσίως ἐτελεύτησε τὸ 98 ἔτος ἄγων. Ἐτάφη δὲ δημοσίᾳ δαπάνῃ λαμπρῶς ἅμα πατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ἀδελφῇ. Πρὸς τιμὴν ἀνέκειτο αὐτοῦ ἐν Ἐλευσίνι χαλκῇ εἰκὼν ἐπιγραφὴν ἔχουσα

Τιμόθεος, φιλίας τε χάριν σύνεσιν τε προτιμῶν,
Ἰσοκράτους εἰκὼ τὴν δ' ἀνέθηκε θεαῖς.

Ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἕτερος ἀνδριάς χαλκοῦς¹ κεῖται, ὃν ὁ θεοῦ υἱὸς Ἀφαρεὺς ἐστήσαστο ἐπιγράψας

Ἰσοκράτους Ἀφαρεὺς πατρὸς εἰκόνα τὴνδ' ἀνέθηκε
Ζηνί, θεοῦς τε σέβων καὶ γονέων ἀρετήν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ σήματός του ἐστήθη κίων τριάκοντα πηχῶν καὶ ἐπὶ τούτου Σειρήν ἐπτὰ πηχῶν, οἷον ἄδουσα, ὡς σύμβολον τῆς εὐγλωττίας του.

Τὸ λεκτικὸν τοῦ Ἰσοκράτους εἶναι ὀμαλώτατον καὶ σύνθηδες,

νίτης, ὁ Κηφισόδωρος, ὁ Κόκκος, ὁ Κράτης, ὁ Λάκριτος, ὁ Λεωδάμας, ὁ Ναυκράτης, ὁ Φιλίσκος, ὁ Τιμόθεος, ὁ υἱὸς τοῦ Κόνωνος. Ὁ Κικέρων (in Brut.) ὀνομάζει τὸν οἶκον τοῦ Ἰσοκράτους, σχολεῖον ὅλης τῆς Ἑλλάδος, διότι πλῆθος μαθητῶν τούτου συνέστησαν φιλοσοφίας καὶ φιλολογίας σχολεῖα.

(1) Ηανσ. Α'. σφ.

ἀκριβές, σεμνόν, γλαφυρόν και ἁρμονικόν. Ἄλλ' ἔχει πολλά σχήματα παρομοιώσεις, παρισώσεις και ἀντιθέσεις. Τὰ δὲ ὀνόματα κείνται οὕτως, ὥστε ἀποτελοῦσιν ἁρμονίαν*. Ἡ δ' ἁρμονικὴ αὕτη τῶν περιόδων διάταξις φέρει εἰς ἐπαναλήψεις και παραπληρωματικὰς λέξεις πάντη ἀχρήστους και καθιστᾷ τὸν λόγον ἐπιμήκη και ψυχρόν.

Πανταχοῦ φαίνεται ὁ Ἰσοκράτης ὅτι ἐμπνέεται ὑπὸ τῶν ἀληθῶν συμφερόντων συμπάσης τῆς Ἑλλάδος και μάλιστα τῶν Ἀθηναίων. Διὰ δὲ τῶν λόγων του σπουδάζει νὰ καταστήσῃ τοὺς προσέχοντας εἰς αὐτὸν οὐ μόνον δυνατοὺς εἰς τὸ λέγειν, ἀλλὰ και σπουδαίους κατὰ τὰ ἦθη και χρησίμους και εἰς τὸν οἶκον

*) Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς λέγει, ὅτι ὁ Ἰσοκράτης 1) τῶν φωνηέντων τὰς παραλλήλους θέσεις ὡς λυούσας τὰς ἁρμονίας τῶν ἤχων και τὴν λειότητα τῶν φθόγγων λυμαινομένας παραιτεῖται· οἷς πρόσθετες ἔκ τοῦ Ἑρμογένους· οὐ γὰρ οὐ μόνον τὰ κῶλα συνέχεται τοῖς συμφώνοις ἀλλὰ και πᾶς ὁ λόγος· τοσοῦτον αὐτῷ τῆς εὐφωνίας και τοῦ κάλλους μεμύληκεν. Ὁ αὐτὸς λέγεται ὅτι ἐδίδαξε· Δεῖ τῇ μὲν λέξει τὰ φωνήεντα μὴ συνεμπίπτειν. 2) Ἀἴτε παρομοιώσεις και παρισώσεις και τὰ ἀντίθετα και πᾶς ὁ τῶν τοιούτων σχημάτων κόσμος πολὺς ἐστὶ παρ' αὐτῷ και λυπεῖ πολλάκις τὴν ἄλλην κατασκευὴν προσιστάμενος ταῖς ἀκοαῖς — Περιόδῳ τε και κύκλῳ περιλαμβάνειν τὰ νοήματα πειροῖται ῥυθμοειδεῖ πάνυ και οὐ πολὺ ἀπέχοντι τοῦ ποιητικοῦ μέτρου. 3) Ἐκλέγει μὲν εὖ πάνυ και τὰ κράτιστα ὀνόματα τίθησιν· ἀρμόττει δ' αὐτὰ περιέργως. Ἐν γενεῖ ἀγαπᾷ τὴν λέξιν ποιικιλίαις και σμειῖν, και προσέτι τοὺς συνεδέσμιους τοὺς αὐτοὺς μὴ σύνεγγυς τιθέναι. 4) Ἡ δὲ λέξις, ἣ κέχρηται, καθαρὰ μὲν ἐστὶν οὐχ ἤττον τῆς Λυσίου και οὐδὲν εἰκῆ τιθεῖται ὄνομα, τὴν τε διάλεκτον ἀκριβοῦσα ἐν τοῖς πάνυ τὴν κοινὴν και συνηθεστάτην· και γὰρ αὕτη πέφυγεν ἀπρηχαιωμένην και σημειωδῶν ὀνομάτων τὴν ἀπειροκαλίαν και κέρχεται συμμέτρως· 5) Ἀπαντὰς γοῦν (Φιλόνικος φησιν) εὗρισκον τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῖς αὐτοῖς τρόποις τῆς λέξεως κερχόμενοι, ὥστ' ἐν πολλοῖς τεχνικῶς τὰ καθ' ἕκαστα ἐξεργαζόμενον τοῖς ὀλοῖς ἀπρεπῆ παντελῶς φαίνεσθαι διὰ τὸ μὴ προσηκόντως τοῖς ὑποκειμένοις τῶν ἠθῶν φράζειν. 6) Τάξις δὲ και μερισμοὶ τῶν πραγμάτων και ἡ κατ' ἐπιχείρημα ἐξεργασία και τὸ διαλαμβάνεσθαι τὴν ὁμοειδίαν ἰδίαις μεταβολαῖς και ξένοις ἐπεισοδίοις, τὰ τε ἄλλα, ὅσα περὶ τὴν πραγματικὴν οἰκονομίαν ἐστὶν ἀγαθὰ, πολλῶ μείζονά ἐστι παρ' Ἰσοκράτει και κρείττονα.

καί εἰς τὴν πόλιν καί εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα (Παναθ. ἀ. ἰ. καὶ πρὸς Δημ. β'). Ὅθεν μετὰ μεγίστης παρρησίας κατακρίνει τὴν διαγωγὴν καὶ τὸ πολίτευμα τῶν συγχρόνων Ἀθηναίων καὶ πανταχοῦ τῶν λόγων τοῦ ἀπαντῶνται ἀρισταὶ πρὸς ἀρετὴν νοουθεταί. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἠδυνήθη παντελῶς ν' ἀπαλλαγῇ τῶν σοφιστικῶν διδασκαλιῶν· δι' ἃ ἐν ἀρχῇ τοῦ Πανηγυρικοῦ λέγει ὅτι οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν ὥσθ' οἷόν τ' εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι καὶ τὰ τε μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς μικροῖς μέγεθος περιθεῖναι καὶ τὰ παλαιὰ κοινῶς διεξελθεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως εἰπεῖν. (Πανηγ. ἀ. παρ. Λογγ. λή. 2).

Λόγοι τοῦ Ἰσοκράτους διεσώθησαν εἰς ἡμᾶς 21 καὶ ἐπιστολαὶ 9· ὧν 15 μὲν εἶναι πανηγυρικοὶ καὶ διδασκτικοὶ ἢ πρὸς ἀσκήσιν γεγραμμένοι, 6 δὲ διδασκτικοί, εἶναι δὲ οἱ ἐξῆς.

1) Πρὸς *Δημόνικον παραίνεσις*. Ἐν τῷ προοιμίῳ ὁ ῥήτωρ ἐκτίθησι τὰ αἷτια, ἐξ ὧν ὠρμήθη νὰ ἀφιερῶσθαι τὴν πραγματείαν τῷ Δημόνικῳ καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς· εἶτα ἔπονται τὰ παραγγελματα· ἐν τέλει δικαιολογεῖ διὰ τί ἔδωκε τῷ φίλῳ πολλὰς συμβουλὰς, αἵτινες δύνανται βραδύτερον νὰ ὦσιν αὐτῷ χρήσιμοι κλπ.

Τινὲς ἀποδίδουσι τὸν λόγον εἰς μαθητὴν τοῦ ῥήτορος δμῶνυμον ἐξ Ἀπολλωνίας τοῦ Πόντου.

2) Πρὸς *Νικοκλέα* ἢ περὶ βασιλείας, ἐν ᾧ παραβάλλει καὶ συμβουλεύει τὰ καθήκοντα τοῦ ἀρχοντος. Τὸν λόγον τοῦτον λαβὼν 20 τάλαντα παρὰ τοῦ Νικοκλέους ἔπεμψεν αὐτῷ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς Εὐαγόρου.

3) *Νικοκλῆς* ἢ συμβουλευτικὸς, παραινῶν τοὺς Σαλαμινίους νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὸν βασιλέα αὐτῶν.

4) *Πανηγυρικός*. ἐν ᾧ ἐγκωμιάζων τὴν πατρίδα του λέγει, ὅτι ἡ ἡγεμονία, ἣν διὰ τῆς Ἀντακιδείου εἰρήνης ἠθέλησαν νὰ διασώσωσιν οἱ Σπαρτιάται δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτούς, ἀλλ' εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ προτρέπει ἀμφοτέρους ὁμονοήσαντας νὰ διανεμῶσι πρὸς ἀλλήλους τὴν ἡγεμονίαν καὶ στρατεύσωσι κατὰ τῶν Περσῶν. Ὁ λόγος οὗτος, ὃν ἐπὶ 13 ἔτη ἐπεχειρᾶζετο εἶναι ἀριστοῦργημα λόγου καὶ καταδεικνύει τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλόπατρι τοῦ ῥήτορος.

5) Πρὸς *Φίλιππον*, ἐν ᾧ συμβουλεύει τὸν βασιλέα τοῦτον νὰ διαλλάξῃ τὰς προεχούσας τῆς Ἑλλάδος πόλεις καὶ νὰ στρατεύσῃ κατὰ Περσῶν. Τοῦτον ἔγραψε γέρον ἤδη καὶ μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

6) *Ἀρχίδαμος*, ἐν ᾧ ὁ Ἀρχίδαμος υἱὸς τοῦ Ἀγησιλάου, ἐνὸς τῶν τότε τῆς Σπάρτης βασιλέων, παρακαλεῖ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὸν κατὰ Θηβαίων πόλεμον, διότι οὗτοι πρὸς τοὺς πρέσβεις αὐτῶν, ζητοῦντας εἰρήνην μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην ὑπεσχέθησαν ταύτην, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ ἀνιδρῶσιν τὴν Μεσσήνην καὶ ν' ἀφήσωσιν αὐτόνομον. Τὸν λόγον τοῦτον συνέγραψεν ὁ Ἰσοκράτης κατ' αἰτησιν τοῦ Ἀρχιδάμου, πέμψαντος εἰς Ἀθήνας, κατ' ἄλλους δ' ὅτι συνέγραψε χάριν γυμνάσεως.

7) *Ἀρεοπαγίτικὸς*, ἐν ᾧ προτρῆπει τοὺς Ἀθηναίους ἐπ' ἀρετὴν, νὰ καταλύσωσι τὴν νῦν διεφθαρμένην δημοκρατίαν καὶ ν' ἀναλάβωσι τὴν προτέραν πολιτείαν τοῦ Σόλωνος, δι' ἧς ἡ πατρίς ἐδόξασθη. Εἶχον δ' ἀποβάλλει αὐτήν, διότι Ἐφιάλτης τις καὶ Θεμιστοκλῆς χρεωστοῦντες τῇ πόλει χρήματα καὶ ἤξεύροντες ὅτι, ἐὰν δικάσωσιν οἱ Ἀρεοπαγῖται, ἐξάπαντος θέλουσιν ἀποδοθῆ ταῦτα, ἔπεισαν νὰ καταλύσωσιν αὐτούς, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

8) Περὶ *εἰρήνης ἢ Συμμαχικός*, ἐν ᾧ διηγεῖται ἐν ἀρχῇ περὶ τῆς γενομένης εἰρήνης πρὸς τοὺς Χίους, Ῥοδίους καὶ Βυζαντίους· εἶτα προτρῆπει τοὺς Ἀθηναίους νὰ στέργωσι τοῖς παροῦσι καὶ νὰ μὴ ἐπιθυμῶσι τῶν ἀλλοτρίων· διότι τὸ *σωφρονεῖν κρεῖττόν ἐστι τοῦ πολυπραγμοεῖν*. Νὰ μιμῶνται δὲ τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν προγόνους, οἵτινες καλοκάγαθίαν ἀσκούντες διετέλεσαν. Κατηγορεῖ τῆς κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίας, παρακινεῖ τὴν πόλιν εἰς καλλιέργειαν τῆς εὐνοίας τῶν Ἑλλήνων, νομιζῶν ταύτην μεγίστην πρὸς εὐδαιμονίαν· διδάσκει ὅτι μόνον ἡ ἀρετὴ συντελεῖ πρὸς δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν· τέλος προτρῆκει πρὸς ἀρετὴν τὴν πόλιν.

9) *Εὐαγόρας*, τοῦτ' ἐστὶν ἐγκώμιον τοῦ Εὐαγόρου πεμφθὲν πρὸς τὸν υἱὸν τούτου Νικοκλῆ. Ὁ λόγος εἶναι ἐπικῆδειος, γραφεὶς πρὸς ἔπαινον τοῦ Εὐαγόρου βασιλέως τῶν Σαλαμινίων, ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ. Ἦτο δ' ὁ Εὐαγόρας, πατὴρ τοῦ Νικοκλέους, καὶ ἀπόγονος τῶν κτισάντων Σαλαμίνα (Διόδ. 14, 98)· φυγῶν ἐν τοῖς ἔμ-

προσθεν χρόνοις διά τινας στάσεις και μετά ταῦτα κατελθὼν μετ' ὀλίγων, τὸν μὲν δυναστεύοντα τῆς πόλεως ἐξέβαλε, φίλον ὄντα τοῦ Περσῶν βασιλέως, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν κατασχὼν, ἐβασίλευσεν ἔτει δευτέρῳ τῆς 97 Ὀλυμπιάδος. Ὁ Ἀριστοτέλης (πολιτ. έ. 40), λέγει ὅτι οὗτος ὑπὸ εὐνοῦχου τινος ἐφρονεῦθη· τῇ προτροπῇ δὲ και ἐπιμελείᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ Νικοκλέους ὁ Ἰσοκράτης ἐγραψε τὸν λόγον τοῦτον, ἐν ᾧ τὸν Εὐαγόραν μεγίστοις ἐπαίνοις ἐκόσμησε. Προτρέπει δὲ τὸν υἱὸν πρὸς μίμησιν τῶν ἀρετῶν τοῦ πατρὸς του.

Συνέγραψε τὸν λόγον τοῦτον, ὅστις εἶναι ὁ πρῶτος ἐπικηδείος λόγος εἰς τιμὴν ἡγεμόνος συγχρόνου, ὁ Ἰσοκράτης ἐν ἡλικίᾳ 62 ἐτῶν, και τῷ πρώτῳ τῆς βασιλείας τοῦ Νικοκλέους, υἱοῦ και διαδόχου τοῦ Εὐαγόρου.

10) Ἐλένης ἐγκώμιον. 11) Βούσιρις. 12) Παραθηναϊκὸς οὗ ἤρξατο νὰ συγγράφῃ 94 ἐτῶν, ἐπέρανε δὲ 97 ἐτῶν ἄγων ἡλικίαν, ὡς ἐγκώμιον τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων και τῶν προγόνων. 13) Κατὰ τῶν Σοφιστῶν. 14) Πλαταικός. Οἱ Πλαταιεῖς κατεσκάφησαν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων εἶτα ὑπὸ τῶν Θεβαίων μετά τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην, ὅτε ἔρχονται εἰς τὰς Ἀθήνας, θέλοντες διὰ τῶν Ἀθηναίων νὰ ἀναλάβωσι τὴν πόλιν. 15) Περὶ Ἀντιδόσεως, ὅς γύμνασμα εἶναι ῥητορικόν. 16) Περὶ τοῦ Ζεύγου. 17) Τραπεζιτικὸς κατὰ Πασίωνος τοῦ Τραπεζίτου. 18) Παραγραφικὸς πρὸς Καλλίμαχον. 19) Αἰγηγιτικὸς, ὑπὲρ κλήρου ἀγωνιζόμενος. 20) Κατὰ Αοχίτου. 21) Πρὸς Εὐθύνοιν. 22) Ἐπιστολαὶ 9· μία πρὸς Διονύσιον, τὸν Σικελίας τύραννον, ἑτέρα δὲ πρὸς Ἀρχίδαμον, πρὸς Φίλιππον δύο, μία πρὸς Ἀλέξανδρον και πρὸς Ἀντίπατρον ἄλλη, πρὸς Τιμόθεον και πρὸς τοὺς Μητιλυναίων ἀρχοντας ἢ ἐνάτη.

Πλὴν τούτων σώζονται και τεμάχιά τινὰ ῥητορικῆς τέχνης.

Κατὰ τὸν Φώτιον ἀνεγνώσθησαν Ἰσοκράτους λόγοι ἐξήκοντα, ὧν γνήσιοι ἐκρίθησαν κατὰ μὲν Διονύσιον 25, κατὰ δὲ Καικίλιον 28.

ΕΡ' ΑΓΟΡΑΣ.

(ά.) Ὁρῶν, ὦ Νικόκλεις, τιμῶντά σε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς οὐ μόνον τῷ πλήθει καὶ τῷ κάλλει τῶν ἐπιφερομένων ἀλλὰ καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ καὶ γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἵππων τε καὶ τριήρων ἀμίλλαις, καὶ λείποντ' οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ὑπερβολήν, ἠγησάμην Εὐαγόραν, εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις τοῖς τετελευτηκόσι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων, εὐμενῶς μὲν ἀποδέχεσθαι καὶ ταῦτα, καὶ χαίρειν ὄρωντά τήν τε περὶ αὐτὸν ἐπιμέλειαν καὶ τήν σὴν μεγαλοπρέπειαν, πολὺ δ' ἂν ἔτι πλείω χάριν ἔχειν ἢ τοῖς ἄλλοις ἄπασι, εἴ τις δυνηθείη περὶ τῶν ἐπιτηδεύματων αὐτοῦ καὶ τῶν κινδύνων ἀξίως διελθεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων· εὐρήσομεν γὰρ τοὺς

(ά.) Ὁρῶν] Ἄσ. συν. Α', ΙΗ'. 7, γ'. τὰ φ ο ς] τύμβος, μνημα, μνημεῖον· τα φ ἡ ὁ ἐνταφιασμός. Τῶν ἐπιφερομένων] ἐπιφέρειν, ἐπάγειν, ἐπαντλεῖν=προσφέρειν· τὰ ἐπιφερόμενα τ. ἔ. τὰ νομιζόμενα, ἃ ἐπιφέρονται (τῷ τάφῳ ἢ τοῖς τελευτηκόσι)· εἶναι δὲ τὰ ἐπιφερόμενα ἢ ὅλη τῆς κηδείας παρασκευή, καὶ αὐτὰ τὰ προσφερόμενα ἐπὶ τοῦ τάφου (ἐναγίσματα, γοαί, περίδειπνα, μελίκρατον).—Μουσική] σημαίνει οὐ μόνον ἄσμα, ἀλλὰ καὶ ἀπαγγελίαν ποιημάτων.—Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις (διὰ τοῦ ἔτι δὲ συνδέονται μόνον μέρη λόγου, διὰ δὲ τοῦ πρὸς τούτοις ἀπαριθμοῦνται πράγματα. — Καὶ τριήρων ἀμίλλαις] ἔθος ἦν καὶ τριήρασι ἀμιλλᾶσθαι διαπλέοντας, οὐ μόνον ἐν τοῖς ἐπιταφίοις ἀγῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑορταῖς, οἷον τοῖς Παναθηναίοις ἢ ἄλλοις καὶ ἐκ τοῦ Λυσίου (Ἄπολογ. Δωροδ. σλ. 700). Κορ. Λείποντα... ὑπερβολήν] καὶ ὅτι δὲν παραλείπεις τι, τὸ ὑποῖτον εἰς τήν τούτων λαμπρότητα (μεγαλοπρέπειαν) νὰ συντελῇ.

2) Ἐἴ τις ἐστὶν αἴσθ.] Ἄσ. συν. Α'. 2'. 10 καὶ Β'. Ζ'. 2, Α'. =εἰ οἱ τετελευτηκότιες αἰσθάνονται. Παρ. 14, 51· εἴ τις ἄρα τοῖς ἐκεῖ φρόνησις ἐστὶ περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων. 19, 42 εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις τοῖς τεθνεώσι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων. — ἀποδέχεσθαι=χαίρειν ἔχειν] ἐκ τοῦ ἠγησάμην ἐξαρτῶνται.—Ἄν χάριν ἔχειν]=ὅτι πλ. χ. ἔχοι ἄν· ἀπόδοσις τοῦ εἴ τις δυνηθείη· ἐπιτηδεύματα=πράξεις (§ 4). — Διελεῖν] =συνώνυμον τοῖς διηγῆσασθαι, εἰπεῖν, διεξίεναι. — Τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων]=ὕπ' ἐκείνου, ποιητ. αἴτιον=ἄ ἐκείνος πέπραξε, τὰ

- φιλοτίμους καὶ μεγαλοφύχους τῶν ἀνδρῶν οὐ μόνον ἀντὶ τῶν τοιούτων ἐπαινέσθαι βουλομένους, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀποθνήσκειν εὐκόλως αἰρουμένους, καὶ μᾶλλον περὶ τῆς δόξης ἢ τοῦ βίου σπουδάζοντας, καὶ πάντα ποιοῦντας, ὅπως ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην καταλείψουσιν. Αἱ μὲν οὖν δαπάναι τῶν μὲν τοιούτων οὐδὲν ἐξεργάζονται, τοῦ δὲ πλοῦτου σημεῖόν εἰσιν· οἱ δὲ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀγωνίας ὄντες, οἱ μὲν τὰς δυνάμεις τὰς αὐτῶν, οἱ δὲ τὰς τέχνας ἐπιδειξάμενοι, σφᾶς αὐτοὺς ἐντιμότερους κατέστησαν· ὁ δὲ λόγος εἰ καλῶς διέλθοι τὰς ἐκείνου πράξεις, αἰείμηστον ἂν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσειεν.
- Ⓜ (β'.) Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαινεῖν τοὺς ἐφ' αὐτῶν ἀνδρας ἀγαθοὺς γεγεννημένους, ἵν' οἱ τε δυνάμενοι τὰ τῶν ἄλλων ἔργα κοσμεῖν ἐν εἰδόσι ποιούμενοι τοὺς λόγους ταῖς ἀληθείαις ἐχρῶντο περὶ αὐτῶν, οἱ τε νεώτεροι φιλοτιμότερος διέκειντο πρὸς τὴν ἀρετὴν, εἰδότες, ὅτι τούτων εὐλογησονται μᾶλλον ὢν ἂν ἀμεί-

κατορθώματα ἐκείνου. — Κινδύων] Συχνὰ εἰς τοὺς ῥήτορας σημαίνει οὐ μόνον τοὺς κινδύνους οἰουδήποτε εἶδους, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον πολέμους μάχας. — ἀξίως] Ἄσ. συν. Α'. Κ'. 11, 4.

3) Τῶν ἀνδρῶν] Πολλάκις τίθεται προσδιορισμὸς οὐχὶ κατὰ τὴν αὐτὴν πῶσιν, ἀλλὰ κατὰ γενικὴν διαίρετικὴν, ὅταν ἐξαίρηται τὸ ὅλον. — Ἀντὶ τῶν τοιούτων] τ. ἔ. ἀντὶ τοῦ τὰ τοιαῦτα (§. 1.) λαβεῖν. — ἀντὶ τοῦ ζῆν—αἰρουμένους] ὀνομαστικὰ ἀπαρ.=ἀντὶ τῆς ζωῆς τὸν θάνατον αἰρουμένους. Ἄσ. συν. Α'. ΙΖ'. 17, 20—21. — Ἡ τοῦ βίου] τ. ἔ. ἢ περὶ τοῦ βίου ὅπως=Ἄσ. συν. Α'. ΙΣΤ'. 20 καὶ Συντ. σελ. 734, 14—17.

4) Ἐξεργάζονται] ἢ ἐκ τῶν ἐντελῶς σημαίνει. — Οἱ περὶ τὴν μουσ.] οἱ μουσικοί· παρ. § 50· τὸ εἶναι περὶ τι=ἀσχολεῖσθαι, διατρίβειν περὶ τι, εἰς ὃ ἔπεται ὡς προσδιορισμὸς τὸ οἱ μὲν—οἱ δέ.—Κατέστησεν α] γνωμικὸς ἀόριστος. Ἄσ. συν. Α'. Ιθ'. 12. — Ἐντιμότερους] =γνωστοτέρους. — Εἰ διέλθοι—ποιήσειεν ἂν] Ἄσ. συν. Β'. Ζ'. 4.

(β'.) 5) Ἐχρῆν—ἐπαινεῖν] δύναται νὰ ἀντιτίθῃται τὸ ἀλλ' οὐκ ἐπαινοῦσι. — Τοὺς ἄλλους] ἔννοεῖ, ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων γίνεται δῆλον, τοὺς σοφιστὰς, οἱ οὐχὶ τόσον τοὺς συγχρόνους ὅσον τοὺς ἥρωας συνειθίζουσι νὰ ἐπαινωσι. — τοὺς ἐφ' αὐτῶν]=τοὺς καθ' αὐτοὺς· § 13=τοὺς συγχρόνους των, τοὺς εἰς τὰς ἡμέρας των, τοὺς ἡμέλικας οὕτω καὶ οἱ ἐφ' ἡμῶν=οἱ σύγχρονοί μας, οἱ ἡμέλικες ἡμῶν. — Ἀγαθοὺς κοσμεῖν] οὐχὶ τόσον τοὺς δικαίους ἢ καλοὺς ἀγαθοὺς, ὅσον ἀνδρείους καὶ πολεμικοὺς. Ἐνν. λόγῳ, ἐκ τοῦ ἐπομένου ποιούμενος τοὺς λόγους· ἐν εἰδόσι] ἢ ἐν τῷ ἐνώπιον εἰδημόνων. Ἄσ. συν. Α'. ΚΒ'. 14, 4. — Ταῖς ἀληθείαις]=τὰληθῆ ἔλεγον, ἠλήθευον. Οἱ Ἕλληνας καὶ μάλιστα ὁ Ἰσοκράτης τὰ ἀφηρημένα πολλάκις πληθυντικῶς μεταχειρίζονται πρὸς δήλωσιν τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς ἀφηρημένης ἐννοίας. Περὶ τοῦ ἄρθρου Ἄσ. συν. Α'. Ε'. 7, σημ. β'. — Εὐλόγησονται]=εὐλογηθήσονται. — Ὦν ἂν] Συν. συν. Β'. Η'. 6.

νοὺς σφᾶς αὐτοὺς παράσχωσιν. Νῦν δὲ τίς οὐκ ἂν ἀθυμήσειεν, ὅταν 6
 δρᾷ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ καὶ τοὺς ἐπέκεινα γενομένους ὑμνου-
 μένους καὶ τραγωδομένους, αὐτὸν δὲ προειδῆ, μὴδ' ἂν ὑπερβάλλῃ
 τὰς ἐκείνων ἀρετάς, μὴδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιοθησόμενον; τού-
 των δ' αἴτιος ὁ φθόνος, ᾧ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσσεστιν, ὅτι μέγι-
 στον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἔστιν. Οὕτω γάρ τινες δυσκόλως πεφύκασιν,
 ὥσθ' ἥδιον ἂν εὐλογοῦμένων ἀκούοιεν, οὐς οὐκ ἴσασι εἰ γεγόνασιν,
 ἢ τούτους, ὑφ' ὧν εὐπεπονηότες αὐτοὶ τυγχάνουσιν. Οὐ μὴν δουλευ- 7
 τέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς οὕτω κακῶς φρονοῦσιν, ἀλλὰ τῶν μὲν
 τοιούτων ἀμελητέον, τοὺς δ' ἄλλους ἐθιστέον ἀκούειν, περὶ ὧν καὶ
 λέγειν δίκαιόν ἐστιν, ἄλλως τ' ἐπειδὴ καὶ τὰς ἐπιδόσεις ἴσμεν γι-
 γνομένας καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων οὐ διὰ τοὺς ἐμ-
 μένοντας τοῖς καθεστῶσι ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας καὶ τολμῶν-
 τας αἰεὶ τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων

(γ'). Οἶδα μὲν οὖν, ὅτι χαλεπὸν ἔστιν, ὃ μέλλω ποιεῖν, ἀνδρὸς 8
 ἀρετὴν διὰ λόγων ἐγκωμιάζειν. Σημεῖον δὲ μέγιστον περὶ μὲν γὰρ
 ἄλλων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν λέγειν τολμῶσιν οἱ περὶ τὴν φιλο-
 σοφίαν ὄντες, περὶ δὲ τῶν τοιούτων οὐδεὶς πώποτ' αὐτῶν συγγράφειν
 ἐπεχείρησεν. Καὶ πολλὴν αὐτοῖς ἔχω συγγνώμην· τοῖς μὲν γὰρ ποι-
 ηταῖς πολλοὶ δέδονται κόσμοι· καὶ γὰρ πλησιάζοντας τοὺς θεοὺς 9

6) Τοὺς ἐπέκεινα γενομένους] ἐννοοῦνται οἱ ἐπίγονοι, οἱ τὰς Θή-
 ρας κατέστρεψαν, ὁ Ἡρακλῆς, Θησεύς, Περίβοος, οἱ Ἀργοναῦται, οἱ
 Κένταυροι, Λαπιῖται καὶ ἄλλοι, οἱ πρὸ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου ἐγένοντο. —
 Ἰμνοῦ μένοσ] κατηγ. μετοχὴ ἐκ τοῦ ὄρᾱ·=δι' ὕμνων ἐγκωμιαζο-
 μένους (ἐν τῇ ἐποποιίᾳ)· τ ρ α γ ω δ ο υ μ έ ν ο υ σ·=ἐν δράμασι (τραγω-
 δίαις) ἀδομένους. — Δυσκόλωσ] ἐκ τοῦ δύσκολος=δύστροπος, ιδιότρο-
 πος, ἀντιτίθεται τῷ εὐκόλος=ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. — Ἡ τ ο ὕ τ ο υ σ]
 ἀντὶ ἢ τούτων, διότι εἶπεν εὐλογοῦμένων (ἐνν. τούτων ἢ κάλλιον τινῶν),
 ἀλλὰ καθ' ἑλξιν συνεφώνησε πρὸς τὸ οὐς.

7) Τοὺς νοῦν ἔχ. =τοὺς νουεχεῖς, τοὺς φρονίμους, εἰς τὸ δουλευ-
 τέον, κατὰ τὴν ἀπρὸς. σύνταξιν. Ἄσ. συν. Α'. ΙΗ'. 28. — Τοῖς κα-
 κῶς φρ.] =τοῖς ἄφροσι, τοῖς ἀνόητοις. — Τῶν τοιούτων] ἐκ τοῦ
 ἀμελητέον. Ἄσ. συν. αὐτ. 26. — Τοὺς ἐπανορθοῦντας] δηλ. τὰ καθε-
 στῶτα=τὰ κείμενα, τὰ νόμιμα, τὰ συνήθη. — Κινεῖν=μεταβάλλειν.

γ'. 8) Χαλεπὸν] =δύσκολον, δυσχερές, ἀντιτίθεται τῷ ῥᾶδιον, εὐ-
 χερές, εὐκόλον· μέλλ. ποιεῖν· περιφρ. μέλλ.=ποιήσω. — Περὶ μὲν γὰρ]
 ὁ γὰρ ἐπεξηγηματικός. — Οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν.] =οἱ περὶ τὴν
 φιλοσοφίαν διατρίβοντες, οἱ ῥητορευόντες, οἱ σοφισταί· διότι φιλοσοφία εἰς
 τὴν ἴσ. σημαίνει πᾶσαν ἐλευθέριον παιδείαν. — Αὐτοῖς ἔχ. συγ.] =συγ-
 γινώσκω, συγχωρῶ αὐτούς.

9) Πολ. δέδονται κόσμοι] =συγκεχώρηται πλεοναχῶς κοσμεῖν
 τὰ λεγόμενα. Κορ. — Κόσμοι] δὲ λέγονται οἱ στολισμοί, τὰ σχήματα
 τοῦ λόγου, οἱ τρόποι τοῦ λέγειν. — Οἶδόν τε] Ἄσ. συν. Α'. Δ', 43.

τοῖς ἀνθρώποις οἷόν τ' αὐτοῖς παιῆσαι καὶ διαλεγομένους καὶ συναγωνιζομένους οἷς ἂν βουληθῶσι, καὶ περὶ τούτων δπλωσαι μὴ μόνον τοῖς τεταγμένοις ὀνόμασι, ἀλλὰ τὰ μὲν ξένοις, τὰ δὲ καινοῖς, τὰ δὲ μεταφοραῖς, καὶ μηδὲν παραλιπεῖν ἀλλὰ πᾶσι τοῖς εἶδεσι διαποι-
 10 κίλαι τὴν ποιήσιν· τοῖς δὲ περὶ τοὺς λόγους οὐδὲν ἔξεστι τῶν ποιούτων, ἀλλ' ἀποτόμως καὶ τῶν ὀνομάτων τοῖς πολιτικοῖς μόνον καὶ τῶν ἐνθυμημάτων τοῖς περὶ αὐτὰς τὰς πράξεις ἀναγκαῖόν ἐστι χρῆσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν μετὰ μέτρων καὶ ρυθμῶν ἅπαντα ποιούσιν, οἱ δ' οὐδενὸς τούτων κοινωνοῦσιν· ἃ τοσαύτην ἔχει χάριν, ὥστ' ἂν καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς ἐνθυμήμασι ἔχη κακῶς, ὅμως αὐταῖς ταῖς
 11 εὐρυθμίαις καὶ ταῖς συμμετρίαις ψυχαγωγῶσι τοὺς ἀκούοντας. Γνοίη δ' ἂν τις ἐκείθεν τὴν δύναμιν αὐτῶν· ἦν γὰρ τις τῶν ποιημάτων τῶν εὐδοκίμουτων τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰς διανοίας καταλίπη, τὸ δὲ μέτρον διαλύτη, φανήσεται πολὺ καταδεέστερα τῆς δόξης ἧς νῦν ἔχομεν περὶ αὐτῶν. Ὅμως δὲ καίπερ τοσοῦτον πλεονεκτούσης τῆς ποιήσεως, οὐκ ὀκνητέον ἀλλ' ἀποπειρατέον τῶν λόγων ἐστίν, εἰ καὶ

— Τεταγμένοις] τοῖς ἐν πλείονι χρήσει οὔσι, τοῖς ὀρισμένην χρῆσιν ἔχουσι, τοῖς συνήθεσι, ἐν § 10 τοῖς πολιτικοῖς λέγει. — Ξένοις] ξένα μὲν ὀνόματα τὰ ἀφ' ἑτέρας γλώσσης ἢ διαλέκτου. καινὰ δέ, τὰ ἐφ' ἑτέρας τασσόμενα σημασίας, τῆς ἐφ' ἧς τέως ἐτέτακτο, ἢ καὶ ἀνάλογον τοῖς τεταγμένοις πλαττόμενα. Κορ. Δύναται νὰ σημαίνῃ καὶ ταῖς ὀνοματολογίαις. Ἀριστ. Ποιητ. 22· ξενικὸν δὲ λέγω γλωσσάν καὶ μεταφορὰν καὶ ἐπέκτασιν καὶ πᾶν τὸ παρὰ τὸ κύριον· τούτοις πρόσθεε καὶ τὰ ἐν § 21 λέγω δὲ κύριον μὲν ᾧ χρῶνται ἕκαστοι, γλωτταν δὲ ᾧ ἕτερος. — Εἶδεσι] ἐνν. κόσμων· ταῦτα δ' εἶναι τὰ σχήματα τῶν λόγων.

10) Τοῖς περὶ τοὺς λόγ.] δηλ. οὔσι, τ. ἔ. τοῖς λογογράφοις, σοφισταῖς, ῥήτορσι, ἐν γένει τοῖς πεζογράφοις, ἀντιτίθεται τοῖς ποιηταῖς § 6. — Ἀποτόμως] ἀπολύτως. — Τοῖς πολ. μόνον] οἷς ἐν τῇ πόλει χρῶνται ἢ ἄπερ οἱ πολῖται γνωρίζουσιν· ἃ πρότερον τεταγμένοις ἐκάλεσεν. — Ἐνθυμημάτων] ἐνθυμήματα λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ἃ συλλογισμοὺς καλοῦσιν οἱ διαλεκτικοί. — Οἱ μὲν—οἱ δὲ]—οἱ μὲν ποιηταί, οἱ δὲ λογογράφοι, οἱ κατὰ λογάδην γράφοντες. — Οὐδὲν δὲ] οὔτε μέτρον οὔτε ρυθμῶν τ. ἔ. οὔτε συμμετρίαις οὔτε εὐρυθμίαις. — Ἐχη κακῶς] ἢ ἀπρόσωπος ἔκφρασις ἔχει καλῶς, κακῶς, οὕτως ἀπαιτεῖ δοτ. πράγματος, ἐνίοτε δοτ. προσώπου· ἀρά μοι καλῶς ἔχει; οὕτως ἔχει μοι. Δύναται νὰ ἐννοηθῇ ὑποκ. τίς ἢ τί.

11) Γνοίη]—καταμάθει. — Ἐχεῖθεν] ἐκ τῶν ἐπομένων. — Τὸ δὲ μέτρον διαλύτη] Πλάτ. Πολ. 1, σλ. 601 εἶπεν· ἐπεὶ γυμνωθέντα γε τῶν τῆς μουσικῆς χρωμάτων τὰ τῶν ποιητῶν, αὐτὰ ἐφ' αὐτῶν λεγόμενα, οἷμά σε εἶδέναι οἷα φάνεται. . . εἶοικε τοῖς τῶν ὀραίων προσώποις, καλῶν δὲ μή, οἷα γίγνεται· ἰδεῖν ὅταν αὐτὰ τὸ ἄνθος προλίπη. καὶ Ἀριστ. Ῥητ. 3, 1.

ταῦτο δυνήσονται, τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας εὐλογεῖν μᾶλλον χεῖρον τῶν ἐν ταῖς ψδαῖς καὶ τοῖς μέτροις ἐγκωμιάζοντων.

(δ'.) Πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς φύσεως τῆς Εὐαγόρου, καὶ τίνων 12 ἦν ἀπόγονος, εἰ καὶ πολλοὶ προεπίστανται, δοκεῖ μοι πρέπειν κῆμὲ τῶν ἄλλων ἕνεκα διελεῖν περὶ αὐτῶν, ἵνα πάντες εἰδῶσιν, ὅτι καλλίστων αὐτῷ καὶ μεγίστων παραδειγμάτων καταλειφθέντων οὐδὲν καταδεέστερον αὐτὸν ἐκείνων παρέσχεν. Ὁμολογεῖται μὲν γὰρ τοῦς 15 ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι, τούτων δ' αὐτῶν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν Αἰακίδας προκρίνειεν· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις γένεσιν εὐρήσασμεν τοὺς μὲν ὑπερβάλλοντας, τοὺς δὲ καταδεεστέρους ὄντας, οὗτοι δ' ἅπαντες ὀνομαστότατοι τῶν καθ' αὐτοὺς γεγόνασιν.

(ε.) Τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς ὁ Διὸς μὲν ἔκγονος, τοῦ δὲ γένους τοῦ 14 Τευκρινῶν πρόγονος, τοσοῦτον διήνεγκεν, ὥστε γενομένων αὐχμῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσι καὶ πολλῶν ἀνθρώπων διαφθαρέντων, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὑπερέβαλλεν, ἦλθον οἱ προσετώτες τῶν πόλεων ἰκτετεύοντες αὐτόν, νομίζοντες διὰ τῆς συγγενείας καὶ τῆς εὐσεβείας τῆς ἐκείνου τάχιστ' ἂν εὐρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κα-

Ἐν ταῖς ψδ. καὶ τοῖς μ.] ἀντὶ τοῖς μέτροις τῶν ψδῶν σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν.

δ'.) 12) Περὶ φύσεως] περὶ τῆς γενέσεως. — Τῶν ἄλλ. ἕνεκα] δηλ. τῶν μὴ ἐπισταμένων, τῶν ἀγνοούντων τὴν φύσιν τοῦ Εὐαγόρου. — Διελεῖν] Παρ. § 2. — Ἐκείνων] τῶν προγόνων.

13) Ὁμολογεῖται] τὰ ῥήματα λέγεται, ὁμολογεῖται, ᾗδεται κτλ. εὐρήνται προσωπικῶς καὶ ἀπροσώπως· καὶ κατὰ μὲν τὴν προσωπικὴν σύνταξιν ἐξαίρεται ἡ ἔννοια τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ δὲ τὴν ἀπρόσωπον ἡ ἔννοια τοῦ ἀπερμυράτου. Ὁ Κῦρος ὁμολογεῖται ἀγαθὸς γενέσθαι, τὸν Κ. ὁμολογεῖται ἀγαθὸν γενέσθαι. — Ἡμίθεοι] οὕτω καλοῦνται εἴτε οἱ ἐκ πατρὸς θεοῦ καὶ μητρὸς θνητῆς γεννηθέντες, ὡς Ἡρακλῆς, ἐκ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, Αἰακός, ἐκ Διὸς καὶ Αἰγίνης, εἴτε τούναντίον ἐκ πατρὸς ἀνθρ. καὶ μητρὸς θεᾶς ὡς Ἀχιλλεύς, ἐκ τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ Πηλέως, ὁ Αἰνείας, ἐκ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀγχίσου. — Οὐκ ἔστιν ὅς τ. ι. ε. ο.] = πάντες ἀν. προκρ. — Τοῦς ὑπέρβ.] δηλ. τοὺς πατέρας τῆ ἀρετῆς, ὡς τῶν πατέρων εἰς τὸ καταδεέστερον ἢ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν. Δύναται ὁμοῦ καὶ ἀπολύτως ὡς § 14 ὑπερβάλλων.

ε) 14) Τοῦτο μὲν] ἀνανταπόδοτον, ἄνευ ἐπομένου τοῦτο δὲ, ὃ διὰ τὸ διεξοδικὸν τῆς περιόδου καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς συντάξεως παρελείφθη. Διότι ἔπεται τούτου δὲ, καὶ τούτου δὲ ἑκατέρου. — Ἀύχμ. δ.] = ξηρασία, ἀνομβρία· ἐν τοῖς Ἑλλ. = ἐν τῇ Ἑλλάδι, τὸ ἐθνικὸν ἀντὶ τῆς γῶρας. — Τοσοῦτον. . . ὥστε ἦλθον] Ἀσ. συν. Β'. Γ', 2. — Αἰακὸς] ὑπέβη υἱὸς τῆς Αἰγίνης καὶ τοῦ Διὸς, ὅθεν παρὰ τοῦ Ἰσοκρ. καλεῖται ὁ Διὸς ἔκγονος. — Οἱ προσετώτες] καὶ παρ' ἡμῖν οἱ πρόσεστοί, οἱ πρόκριτοι. — Ἰκτετεύοντες] = δεησόμενοι αὐτοῦ. — Ἄνευ ῥ.] = ὅτι εὐσεβείᾳ ἀν. Εἶναι δὲ κατ' ἐναλλαγὴν χρόνου ἀντὶ εὐρῆ-

- 15 κῶν ἀπαλλαγὴν. Σωθέντες δὲ καὶ τυχόντες ὧν ἐδεθήθησαν, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲν ἐκεῖνος ἐποίησατο τὴν εὐχὴν. Καὶ κατ' ἐκεῖνον τε τὸν χρόνον, ἕως ἦν μετ' ἀνθρώπων, μετὰ καλλίστης ὧν δόξης διετέλεσεν· ἐπειδὴ δὲ μετέλλαξε τὸν βίον, λέγεται παρὰ Πλούτωνι καὶ Κόρῃ μεγίστας τιμὰς ἔχων παρεδρεύειν ἐκείνοις.
- 16 (ς'.) Τοῦτου δὲ παῖδες ἦσαν Τελαμῶν καὶ Πηλεὺς, ὧν ὁ μὲν ἕτερος μεθ' Ἡρακλέους ἐπὶ Λαομέδοντα στρατευσάμενος ἀριστείων ἤξιώθη, Πηλεὺς δ' ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Κενταύρους ἀριστεύσας καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους εὐδοκίμησας Θέτιδι τῇ Νηρῶος, θνητὸς ὧν ἀ-

σε σ θ α ι. Ἄσ. Συν. σλ. 524, 114, εὐρέσθαι ἀπαλ.—ἀ π α λ λ α γ ῆ —
σε σ θ α ι. — Εὐ σ ε β ε ῖ α ς] Πλούτ. Θεμ. 10 Αἰακὸν Ἑλλήνων δσιώ-
τατα νομίζεσθαι.

15) Ὡν] κατὰ ἔλξιν ἐκ τοῦ τυχόντες ἐξαρτᾶται. — Ἰε ρ ὄ ν ἐ ν Αἰ γ.] Ἐν ἐπιφανεστάτῳ δὲ τῆς πόλεως τὸ Αἰάκειον καλούμενον περιβόλος τετράγωνος λευκοῦ λίθου· ἐπειρασμένοι δὲ εἰσι κατὰ τὴν εἴσοδον οἱ παρὰ Αἰακὸν ποτε ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων σταλόντες . . . εἰκόνας ταύτας ἐποίησαντο οἱ Αἰγινῆται. Παισ. 2, 29, 6. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ εορτή, ἣν ἤγον Αἰακῶ καὶ ὁ ἀγὼν ὃν ἠγωνίζοντο, πληθυντικῶς καὶ οὐδετέρως Αἰά κ ε ι α. Κόρ. παρ' Ο. Luller Aeginet. p. 161 καὶ Wachsmuth Ant. Graec. 11, 2, p. 182. — Οὐ π ε ρ, ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ ἐν ᾧ τόπω. — Ἐ κ ε ῖ τ ο ν τ ε] τὸν τε ἔθηκεν ὁ Ἴσ. ἀνευ ἐπομένου καί, κατὰ ἀκολουθίαν συνδέεται μετὰ τοῦ ἐ π ε ι δ ῆ δ ε. Πολλὰ παραδείγματα εἶναι, ἐν οἷς τὸ τε καὶ δὲ ἀνταποκρίνονται, μάλιστα ἐὰν τὸ ἔ π ε ι τ α, ἔ τ ι καὶ τὰ ὅμοια ἔπωται. Ξεν. Ἄν. 5, 5, 8 ἐπαινέσοντάς τε ὑμᾶς —, ἔπειτα δὲ κτλ. Θουκ. 1, 11 τὸν τε στρατὸν ἐλλάσσω ἤγαγον, ἐπειδὴ δὲ κτλ. Ἄσ. Συντ. σελ. 673, 53. 674, 59. — Ὡ ν δ ι ε τ ἔ λ ε σ ε ν] πάντοτε ὑπῆρξεν. — Τι μ ᾶ ς ἔ χ. π α ρ.] Ἀπολλόδ. 4, 4. Τὰς κλειῖς τοῦ Ἄδου φυλάττει. Οἱ ποιηταὶ μυθολογοῦσιν ὅτι ὁ Μίνως, Ῥαδάμανθους καὶ Αἰακὸς εἶναι δικαστὰὶ τοῦ Ἄδου — Κ ὄ ρ η] οὕτω καλεῖται κατ' ἐξοχὴν ἡ Περσεφόνη, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, σύζυγος δὲ τοῦ Πλούτωνος. Λέγεται δὲ καὶ Περσέφασσα.

ς'.) 16.) Τοῦτου δὲ] ἡ ἀπόδοσις πρὸς τὸ ἀνωτέρω, τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς, ὡς ἐὰν ἔλεγες, τοῦτο δέ, τῶν αὐτοῦ παίδων, Τελαμῶνος καὶ Πηλεῶς, ὁ μὲν ἕτερος κτλ. — Λ α ο μ ἔ δ ω ν] ἦτο βασιλεὺς τῆς Τροίας· τοῦτον ὁ Ἡρακλῆς ἐπολέμησε, διότι τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπόσχεσίν του δὲν ἐτήρησεν, ἐπειδὴ οὗτος φονεύσας θαλάσσιον τέρας, ὅπερ ἔβλαπτε τὴν χώραν του, δὲν ἀντημέφθη. Ὅθεν ἐρεθισθεὶς ὁ Ἡρακλῆς ἐξεπολιόρκησε τὴν Τροίαν καὶ λαβὼν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἡσιόνην ἐνόμφευσε μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Τελαμῶνος. Ἀ ρ ι σ τ ε ῖ τ α εἶναι ἡ Ἡσιόνη. Ἀπολλόδ. 2, 6, 1. — Κ ε ν τ α ὐ ρ ο υ ς] λέγεται ὅτι ἡ μάχη αὕτη τῶν Λαπιθῶν πρὸς τοὺς Κενταύρους ἠγέρθη ἐν τοῖς γάμοις τοῦ Περιθόου ἕνεκα ἀρπαγῆς γυναικῶν. Τὴν ἀνδρείαν τοῦ Πηλεῶς ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ διηγεῖται ὁ Ὀβίδ. μετ. 12, 266 καὶ ἐξ. — Π ο λ. ἄ λ. κ ι ν δ] Πίνδ. Νέμ. δ'. 89 Ἴωλκὸν πολεμία χερὶ προστραπῶν Πηλεὺς παρέδωκεν Αἰμόνεσσον. Καὶ Ἀργοναυτῆς ὑπῆρξεν. Ἀπολ. βιβ. 4, 9, 8. — Θ ε ῖ τ ι δ ι τ ῆ Ν] Παρ. Πινδ.

θανάτῳ συνήκησε, καὶ μόνου τούτου φασι τῶν προγεγεννημένων ὑπὸ θεῶν ἐν τοῖς γάμοις ὑμέναιον ἀσθῆναι.

(Ζ.) Τούτοις δ' ἑκατέρου, Τελαμῶνος μὲν Αἴας καὶ Τεῦκρος ἐγε- 17
νέσθη, Πηλέως δ' Ἀχιλλεύς, οἱ μέγιστον καὶ σαρδέστατον ἔλεγχον
ἔδωσαν τῆς αὐτῶν ἀρετῆς· οὐ γὰρ ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσι μόνον ἐπρώ-
τευσαν, οὐδ' ἐν τοῖς τόποις, ἐν οἷς κατόικουν, ἀλλὰ στρατείας τοῖς
Ἑλλησιν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους γενομένης, καὶ πολλῶν μὲν ἑκατέρων
ἀθροισθέντων, οὐδενὸς δὲ τῶν ὀνομαστῶν ἀπολειφθέντος, ἐν τούτοις 18
τοῖς κινδύνοις Ἀχιλλεύς μὲν ἀπάντων διήνεγκεν, Αἴας δὲ μετ' ἐ-
κείνον ἠρίστευσε, Τεῦκρος δὲ τῆς τε τούτων συγγενείας ἀξίος καὶ
τῶν ἄλλων οὐδενὸς χειρῶν γενόμενος, ἐπειδὴ Τροίαν συνεξείλεν, ἀφι-
κόμενος εἰς Κύπρον Σαλαμῖνά τε κατόικισεν, ὁμώνυμον ποιήσας τῆς
πρότερον αὐτῷ πατρίδος οὔσης, καὶ τὸ γένος τὸ νῦν βασιλεύον
κατέλιπεν.

(η.) Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς Εὐαγόρα παρὰ τῶν προγόνων ὑπάρ- 19
ξαντα τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ἐστίν. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον τῆς πό-
λεως κατοικισθείσης κατὰ μὲν ἀρχὰς οἱ γεγονότες ἀπὸ Τεῦκρου τὴν
βασιλείαν εἶχον, χρόνῳ δ' ὕστερον ἀφικόμενος ἐκ Φοινίκης ἀνὴρ φυ-
γὰς καὶ πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ τότε βασιλεύοντος καὶ μεγάλας δυνα-

Νέμ. δ'. 401. Ὅμηρ. Ἰλ. Σ. 432. — Μόνο του τούτου] ἐξαρτᾶται
ἐκ τοῦ ἐν τοῖς γάμοις. — Ὑπὸ Θεῶν] Ἐνωσιῆται ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλ-
λωνος, Ὅμ. Ἰλ. Ω. 63, ἢ τῶν Μουσῶν, Πινδ. Πυθ. γ', 158, ἢ τῶν Μοι-
ρῶν, Κατούλ. ἐπιχλ. 307. — Γάμοις] Γάμους ποιεῖν ἀστικοὶ λέγουσιν,
οὐχὶ γάμον. Θωμ. Μάγ. Ὁ ἐνικὸς εὐρηταί εἰς Ἑλέν. Ἐγκ. 216, β. 217,
β'. καὶ Βούσ. 353.

ζ'. 17) Ἐκατέρου] ἐκ τῶν δύο υἱῶν του' γενική τῆς καταγωγῆς.
— Ἀρετῆς] τῆς ἀνδρείας. — Τόπους] ὁ μὲν Τελαμῶν τὴν Σαλα-
μῖνα, ὁ δὲ Πηλεὺς τὴν Φθίαν εἶχε καὶ ἄλλοι ἄλλους. — Ἐπί τοὺς
βαρβ.] Τὸς Τρῶας ὁ Ἴσ. ἐνωσῆ Παρ. Ἑλέν. 67 εὐρήσασμεν τοὺς Ἑλ-
ληνας δι' Ἑλένην κοινήν στρατείαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ποιησαμένους.
Παναθ. 189' τριῶν πολέμων γενομένων ἄνευ τοῦ Τρωϊκοῦ τοῖς Ἑλλησι
πρὸς τοὺς βαρβάρους κτλ. καὶ αὐτ. 42. — Ἐκατέρων] δηλ. τῶν Ἑλ-
λήνων καὶ τῶν βαρβάρων.

18) Κατόικισεν] παρ. πρὸς Νικοκλ. § 32. Τεῦκρος μὲν . . . καὶ τὴν
πόλιν ἔκτισεν. — Μετ' ἐκεῖνον] παρ. Ὅμ. Ἰλ. Ρ, 279 Αἴας, ὅς περὶ
μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πη-
λεΐωνα. — Ὁμώνυμον] συνηθέστερον συντάσσεται δοτ. Βούσ. 10 ὁ-
μώνυμον αὐτῇ τὴν χώραν καταστήσαι. — Τὸ νῦν βασιλ.] δηλ. τὸν
Νικοκλέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς.

ἦ. 19) Τὸ μέγεθος] ὁ Ἴσ. συνειθίζει εἰς τὸ τηλικαῦτα νὰ προσθέτῃ
τὸ μέγεθος. Νικ. 23. — Κατὰ μὲν ἀρχὰς] ἀντὶ ἐν ἀρχῇ, τὸ πρῶ-
τον. — Χρόνῳ ὕστερ.] μετὰ τινα χρόνον . . . καὶ Παναθ. χρόνῳ δ'
ὕστερον γενομένου τοῦ Περσικοῦ πολέμου. Λέγεται καὶ πολλῷ χρόνῳ ἢ

- 20 στείας λαβῶν οὐ χάριν ἔσχε τούτων, ἀλλὰ κακὸς μὲν γενόμενος περὶ τὸν ὑποδεξάμενον, δεινὸς δὲ πρὸς τὸ πλεονεκτῆται, τὸν μὲν εὐεργέτην ἐξέβαλεν, αὐτὸς δὲ τὴν βασιλείαν κατέσχευεν. Ἀπιστῶν δὲ τοῖς πεπραγμένοις καὶ βουλόμενος ἀσφαλῶς κατασκευάσασθαι τὰ περὶ αὐτὸν τὴν τε πόλιν ἐξεβαρβάρωσε καὶ τὴν νῆσον ὅλην βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κατεδούλωσεν.
- 21 (θ'.) Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων καθεστῶτων καὶ τῶν ἐγγόνων τῶν ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἐχόντων Εὐαγόρας γίγνεται περὶ οὗ τὰς μὲν φήμας καὶ τὰς μαντείας καὶ τὰς ὄψεις τὰς ἐν τοῖς ὕπνοις γενομένας, ἐξ ὧν μειζόνως ἂν φανείη γεγονῶς ἢ κατ' ἀνθρώπον, αἰρούμαι παραλιπεῖν, οὐκ ἀπιστῶν τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἵνα πᾶσι ποιήσω φανερόν, ὅτι τοσούτου δέω πλάσμενος εἰπεῖν τι περὶ τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, ὥστε καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀφήμι τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν ὀλίγο,

βραχεῖ χρόνῳ ἢ ὀλίγῳ, πολλῶ ὕστερον. Ἡ δοτ. ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ. Συν. Χριστ. § 59 καὶ σημ. καὶ 176, 6'. Ἀσ. συν. Α'. 5'. 18. — Ἄ ν ἢ ρ] ἀγνοεῖται τὸ ὄνομα τούτου. — Δ υ ν α σ τ ε ῖ α] μεγάλα ἀξιώματα, ἀρχὰς λαβῶν.

20) Ἐξ ἐ β α λ ε ν] δηλ. τῆς βασιλείας, ὃ συνήθως ὁ Ἴσ. δὲν προσθέτει Παν. τοὺς τυράννους ἐξέβαλλον. — Ἐξ ε β α ρ β ἄ ρ ω σ ε] = βάρβαρον (ἀντὶ ἑλληνικῆς) ἐντελῶς κατέστησεν· εἴτε βαρβάρους ἀνθρώπους κατοικήσας ἐν αὐτῇ ἀποδιώξας τοὺς πολίτας, εἴτε βαρβαρικὰ ἔθη εἰσαγαγῶν, ὃ κάλλιον, διότι Πλούτ. Αυσ. 3 περὶ Ἐφέσου λέγει· κινδυνεύουσαν ἐκβαρβαρωθῆναι τοῖς Περσικοῖς ἔθεσι διὰ τὰς ἐπιμιξίας· εἴτε τῇ τῶν βαρβάρων δυναστείᾳ ὑπέδειξεν (ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ τοῖς κατωτέρω). Ὅτι τοιαῦτα ἀπεργάζεται ἢ μετὰ βαρβάρων ἀναστροφή καὶ συμβίωσις, δηλον καὶ ἐκ τοῦ Εὐρ. ὃς λέγει (Ὅρ. 485)· βαρβαρώσαι χρόνιος ὧν ἐν βαρβάροις. — Β α σ ι λ ε ῖ τ ῶ μ.] ἐνθὸς ὁ Βασιλεὺς τῶν Περσῶν (οὐχὶ ὠρισμένος καὶ ὠρισμένῳ ὀνόματι καλούμενος) πάντοτε ἐννοεῖται, ἐκεῖ β α σ ι λ ε ῖ ος καὶ ἐνίοτε β α σ ι λ ε ῖ ος ὁ μ ε γ α σ ἀνευ ἄρθρου λέγεται, διότι ὑπάγεται εἰς τὰ κύρια ὀνόματα. Ἀσ. Συν. σελ. 146, 39.

θ'. 21) Γ ἰ γ ν ε τ α ἰ] ἱστορικὸς ἐνεστῶς ἀντὶ ἀορίστου· πολλάκις ὁ ἐνεστῶς εἶναι ἐν χρήσει ἐνθα ἢ τοῦ ῥ. πράξις ἐκ τοῦ παρελθόντος φθάνει εἰς τὸ παρόν· παρ. Εὐρ. Ἑλλήν γάρ, ὡς ἔοικε, γίγνεται ἐκ Διός. Ἀρρ. Ἄναβ. 2, 16, 2 ἐκ Σεμέλης καὶ τοῦ Διὸς Διουσίους γίνεται. = Γεννᾶται, ἐγεννήθη. Ὁμοίως εὐρηται παρὰ τραγικοῖς ὁ ἐνεστ. τ ἰ κ τ ω, ε κ φ ὦ ω, φ υ τ ε ὦ ω, καὶ παρὰ Λατίνους ποιηταῖς creο, edo, orior. — Φ ἦ μ α ἰ] ἐνταῦθα σημαίνει· σημαῖα, μαντεῖαι, λέξεις, κρύβδην καὶ ἐξ ἀγνώστου αἰτίας ἐκπερόμεναι· Μοσχόπουλος· φ ἦ μ η λέγεται καὶ ἐπὶ τῆς θείας κληδόνος καὶ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης διαλαλήσεως, εὐφημείν τὸ σιγᾶν. — Μ α ν τ ε ῖ τ α ἰ] μαντεῖα καὶ θεομαντεῖα, ἐν γένει σημαίνει, εἴτε χρησμούς τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, εἴτε ἀποκρίσεις ἱερέων. — Ἡ κ α τ' ἀ ν θ ρ.] 6'. ὄρος συγκρίσεως. — Ὁ τ ι δ ε ὦ] ἐκ τοῦ ποιήσω φ. = φανερώσω, δηλώσω — Τ ῶ ν ὑ π α ρ χ ὶ ν τ ω ν] = τῶν ἐνόντων ἐν τοῖς πράγμασι, τῶν ἀληθῶν ἀντιτίθεται τῷ πεπλασμένῳ τὰ ὑπάρχοντα = τὰ ὄντα § 42.

τινὲς ἐπίστανται καὶ μὴ πάντες οἱ πολῖται συνίσασιν. "Ἀρξομαι δ' ἐκ τῶν ἡμολογουμένων λέγειν περὶ αὐτοῦ.

(i.) Παῖς μὲν γὰρ ὢν ἔσχε κάλλος καὶ ῥώμην καὶ σωφροσύνην, 22 ἄπερ τῶν ἀγαθῶν προπωδέστατα τοῖς τηλικούτοις ἐστίν. Καὶ τούτων μάρτυρας ἂν τις ποιήσαιο, τῆς μὲν σωφροσύνης τοὺς συμπαίδευθέντας τῶν πολιτῶν, τοῦ δὲ κάλλους ἅπαντας τοὺς ἰδόντας, τῆς δὲ ῥώμης τοὺς ἀγῶνας, ἐν οἷς ἐκείνος τῶν ἡλικιωτῶν ἐκρατίστευσεν. Ἄνδρὶ δὲ γενομένῳ ταῦτά τε πάντα συνηζήθη καὶ πρὸς τούτοις ἀνδρία 23 προσεγένετο καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη, καὶ ταῦτ' οὐ μέσως οὐδ' ὡσπερ ἐτέροις τισίν, ἀλλ' ἕκαστον αὐτῶν εἰς ὑπερβολὴν τοσοῦτον γὰρ καὶ ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς διήνεγκεν, ὥσθ' ὁπότε μὲν αὐτὸν δρῶεν οἱ τότε βασιλεύοντες, ἐκπλήττεσθαι καὶ 24 φοβεῖσθαι περὶ τῆς ἀρχῆς, ἡγουμένους οὐχ οἷόν τ' εἶναι τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν ἐν ἰδιώτου μέρει διαγαγεῖν, ὁπότε δ' εἰς τοὺς τρόπους ἀποβλέψειαν, οὕτω σφόδρα πιστεύειν, ὥστ' εἰ καὶ τις ἄλλος τολμῶη περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, νομίζειν Εὐαγόραν αὐτοῖς ἕσσεσθαι βοηθόν.

ιá.) Καὶ τοσοῦτον τῆς δόξης παραλλαττούσης οὐδετέρου τούτων 25

"Ἀρξομαι] μέσον=ποιήσομαι ἀρχὴν, θέλω ἀρχίσει.

(i.) 22) "Ἀπερ τῶν ἀγ.] γεν. διατρεπτικὴ ἐκ τοῦ ἄπερ' ἀντὶ ἄπερ' ἀγαθά. Παρ. Ψευδο-Δημοσθ. Ἐρωτ. σλ. 1403, § 8 ἡγοῦμαι δὲ πάντας ἂν ἡμολογήσαι μοι τοῖς τηλικούτοις μάλιστα κατεπίγειν, κάλλος μὲν ἐπὶ τῆς ὕψεως, σωφροσύνη δ' ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀνδρίαν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων, χάριν δὲ ἐπὶ τῶν λόγων διατελεῖν ἔχοντας. — Τηλικούτοις] τοῖς τοιαύτην ἡλικίαν ἔχουσι, τοῖς παισὶ, δῆλον ὅτι, παρ. Ἀρχιδ. 3. — Σωφροσύνης] τῆς μετριοφροσύνης. — Ἡλικιωτῶν] οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἄνευ τῆς συν. δημότης, πολίτης, ἡλικιώτης, στασιώτης' ἀλλὰ συμπότης. — Ἐκρατίστευσε] κρείττων ἐγένετο, ὑπερβάλετο.

23) Ἄνδρὶ γεν.] ἐνν. αὐτῶ. — Ταῦτα] ἀνακεφαλαιώνει τὰ προειρημένα, Χριστ. Συν. 312. — Εἰς ὑπερβολὴν] λέγεται καὶ καθ' ὑπερβολὴν, πρὸς ὑπερβολὴν=εἰς ὑπερβάλλοντα βαθμὸν, ὑπερβαλλόντως.

24) Διήνεγκεν] ὑπερέβη. — Ὅποτε—δρῶεν. . . ὁπότε ἀποβλέψειεν] ἢ εὐκτ. ἐπανάληψιν πράξεως ἐν ταῦθα δηλοῖ. Ἄσ. συν. Α'. ις'. 15 καὶ Β'. 6—7 καὶ Χριστ. 206—7. — "Ὡστε—ἐκπλήτ.] Ἄσ. Συν. Β'. Ι'. 3. — Οἱ τότε βασιλεῖς.]=οἱ τότε βασιλεῖς, ἀντὶ ὁ τότε βασιλεὺς μετέβαλε τὸν ἀριθμὸν, διότι ἐνοσεῖται ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν υἱῶν καὶ τῶν πρώτων τῆς πολιτείας, οἵτινες οὐχ ἤττον τοῦ βασιλέως ἐνδιαφέρονται. — Ἐν ἰδ. μέρει] τὸ μέρος μετὰ τῆς ἐν καὶ ἐξηρημένης γενικῆς σημαίνει τάξιν ἢ κατάστασιν τινος'=ἐν καταστάσει ἰδιώτου, ὡς ἀπλοῦς ἰδιώτης (πολίτης). — Διαγαγεῖν] κατὰ παράλειψιν ἀντικειμ. τὸν βίον ἐγένετο οὐδέτερον.

(ιá.) 25) Καὶ τοσοῦτον. . . παραλλ.] καὶ ἐν ᾧ τόσον παικίλη καὶ διάφορος ἦτο ἢ περὶ αὐτοῦ κρίσις. Παραλλάττειν, παρέρχεσθαι, κατὰ τι μὲν ὁμοιοῦσθαι, κατὰ τι δὲ διαφέρειν καὶ τῇ παραθέσει ἄλλοῖον

- ἐψεύσθησαν· οὔτε γὰρ ἰδιώτης ὢν διετέλεσεν οὔτε περὶ ἐκείνους ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ τοσαύτην ὁ δαίμων ἔσχεν αὐτοῦ πρόνοιαν, ὅπως καλῶς λήφεται τὴν βασιλείαν, ὥσθ' ὅσα μὲν ἀναγκαῖον ἦν παρασκευασθῆ-
 26 ναι δι' ἀσεβείας, ταῦτα μὲν ἕτερος ἐπραξεν· ἐξ ὧν δ' οἷόν τ' ἦν δ-
 σίως καὶ δικαίως λαβεῖν τὴν ἀρχήν, Εὐαγόρα διεφύλαξεν. Εἰς γὰρ
 τῶν δυναστευόντων ἐπιβουλεύτας τὸν τε τύραννον ἀπέκτεινε καὶ συλ-
 λαβεῖν Εὐαγόραν ἐπεχείρησεν, ἠγούμενος οὐ δυνήτεσθαι κατασχεῖν
 27 τὴν ἀρχήν, εἰ μὴ κλέϊνον ἐκποδῶν ποιήσαιτο. Διαφυγῶν δὲ τὸν
 κίνδυνον καὶ σωθεὶς εἰς Σόλους τῆς Κιλικίας οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην
 ἔσχε τοῖς ταῖς τοιαύταις συμφοραῖς περιπίπτουσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι,
 κὰν ἐκ τυραννίδος ἐκπέσωσι, διὰ τὰς παρούσας τύχας ταπεινοτέρως
 τὰς ψυχὰς ἔχουσιν· ἐκεῖνος δ' εἰς τοσοῦτον μεγαλοφροσύνης ἦλθεν,
 ὥστε τὸν ἄλλον χρόνον ἰδιώτης ὢν, ἐπειδὴ φεύγειν ἠναγκάσθη, τυ-
 28 ραννεῖν ᾤθηται δεῖν. Καὶ τοὺς μὲν πλάνους τοὺς φυγαδικούς καὶ τὸ
 δι' ἐτέρων ζητεῖν τὴν κάθοδον καὶ θεραπεύειν αὐτοῦ χεῖρους ὑπερεῖ-
 δεν, λαβῶν δὲ ταύτην ἀφορμήν, ἦνπερ χρὴ τοὺς εὐσεβεῖν βουλομέ-

δεικνυσθαι. — Ἐψεύσθησαν] ἐψεύσθησαν=ἠπατήθησαν, καὶ ὡς ἀπο-
 τυχίας σημαντικὸν γεν. συντάσσεται· ἐψευσάμην=εἶπον ψεῦδη. — Ὁ
 δαίμων] τὴν θεϊαν δύναμιν καὶ ἰσχύον, ἣν οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται, ἐννοεῖ·
 ἀνταποκρίνεται μᾶλλον τῷ θεῷ, ἢ τῷ θεῷ. — Ὅπως λήψ.] ἐκ
 τοῦ ἔσχε πρόνοιαν=προϋνόησεν, ἐφρόντισε καὶ 54· Χριστ. Συν. 225. —
 Καλῶς]=ἐντίμως. — Δι' ἀσεβείας] τ. ἔ. ὁ φόβος τοῦ τότε δυνα-
 στεύοντος.

26) Λαβεῖν τὴν ἀρχήν] ἀπαράβη τὴν βασιλείαν εὐσεβῶς κλπ.—
 Εἰς τὸν δυναστεύοντα.] Ἀβδήμονα καλεῖ τοῦτον Διδώωρος ὁ Σικελιώτης
 (ΙΔ'. 98) καὶ Τύριον γεγονέναι φησὶν· ἔστι δ' ἡ Τύρος τῆς Φοινίκης. Κορ.
 — Ἐπιβουλεύει] δι' ἐπιβουλήν. — Συλλαβεῖν] ἐκ τοῦ ἐ-
 πεχείρησε. Χριστ. Συν. 132, 3. — Ἐκποδῶν ποιήσαιτο] μέσον,
 διότι ἔτι τις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ μέσου, τοῦτο πρὸς ἴδιαν ὠφέλειαν ποιεῖ.

27) Σωθεὶς] τ. ἔ. σῶς ἀρριχόμενος. — Σόλοι] Σόλοι ἢ μὲν Κυ-
 πρική πόλις, ἢ δὲ τῆς Κιλικίας. Ἡ πόλις αὕτη ἐθμελιώθη κατὰ Διογ.
 τὸν Λαέρτιον ὑπὸ τοῦ Σόλωνος ἀφῆσαντος ἐν αὐτῇ μικρὸν ἀριθμὸν Ἀθ-
 ηναίων, οἱ ἐλησμονήσαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν μητρικὴν τῶν γλῶσ-
 σαν, ὅπερ παρέσχεν ἀφορμήν νὰ ἐπινοηθῆ ἡ λέξις σολοικισμός, σο-
 λοικίζειν δηλοῦσα ἔτι καὶ νῦν τὰ ἁμαρτήματα τῆς γλώσσης. — Οὐ
 τὴν γνώμην ἔσχε] =οὐ ταῦτά ἔγνω, ἐφρόνησε.— Συμφο-
 ρὰ] μέση λέξις· ἐνταῦθα ἐπὶ κακοῦ. Οὕτω καὶ τὸ τύχας. — Περιπί-
 πτουσι] τὸ περιπίπτω σημαίνει μεταβολὴν καταστάσεως ἐκ κρείσσονος
 εἰς χείρονα=καταντῶ, φθάνω. — Ταπεινοτέρως] ἐννοεῖται τὸ ἢ πρό-
 τερον, ὡς β'. ἕως συγκρίσεως, ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων δηλον.

28) Πλάνους] πλάνους ἢ πλάνη, ὡς ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ Ἰσο-
 κράτης. Θωμάς Μάγ. — Φυγαδικούς] τοὺς διὰ τὴν φυγὴν ἐξ ἀνάγκης
 συμβαίνοντας, οὗς εἰκὸς πλανᾶσθαι τοὺς φεύγοντας. Κορ. — Ἡν
 περ χρὴ βουλομένου] ὁ νοῦς τοῦ χωρίου εἶναι λαβῶν

νοους, ἀμύνεσθαι καὶ μὴ προτέρους ὑπάρχειν, καὶ προελόμενος ἢ κατορθώσας τυραννεῖν ἢ διαμαρτῶν ἀποθανεῖν, παρακαλέσας ἀνθρώπους, ὡς οἱ τοὺς πλείστους λέγοντες, περὶ πενήκοντα, μετὰ τούτων παρεσκευάζετο ποιῆσθαι τὴν κάθοδον. Ὅθεν καὶ μάλιστα ἄν τις καὶ τὴν φύσιν τὴν ἐκείνου καὶ τὴν δόξαν, ἣν εἶχε παρὰ τοῖς ἄλλοις, θεωρήσειεν· μέλλοντος γὰρ πλεῖν μετὰ τοσοῦτων ἐπὶ τηλικαύτην πράξιν τὸ μέγεθος καὶ πάντων τῶν δεινῶν πλησίον ὄντων οὐτ' ἐκείνος ἠβύμησεν οὔτε τῶν παρακλήθέντων οὔδεις ἀποστήναι τῶν κινδύνων ἠξίωσεν, ἀλλ' οἱ μὲν ὥσπερ θεῶ συνακολουθοῦντες ἅπαντες ἐνέμειναν τοῖς ὁμολογημένοις, ὁ δ' ὥσπερ ἢ στρατόπεδον ἔχων κρείττον τῶν ἀντιπάλων ἢ προσιδῶς τὸ συμβησόμενον οὕτω διέκειτο τὴν γνώμην.

(16.) Δῆλον δ' ἐκ τῶν ἔργων ἀποβάς γὰρ εἰς τὴν νῆτον οὐχ ἡγήσατο δεῖν χωρίον ἐχρῶν καταλαβῶν καὶ τὸ σῶμ' ἐν ἀσφαλείᾳ καταστήσας περιδεῖν, εἴ τινες αὐτῷ τῶν πολιτῶν βοηθήσουσιν· ἀλλ' εὐθύς, ὥσπερ εἶχε, ταύτης τῆς νυκτὸς διελὼν τοῦ τείχους πυλῖδα

Εὐαγόρας ταύτην (τὴν) ἀφορμὴν (παρ' Ἰσοκράτει ἄνευ ἄρθρου), ἣν ὀφείλουσιν (ἐνν. λαβεῖν) οἱ βουλούμενοι εὐσεβεῖν. Ἔστι δ' αὕτη τὸ ἀμύνεσθαι τοὺς κακῶς ποιήσαντας, ἀλλὰ μὴ προτέρους αὐτοὺς κακῶς ποιεῖν ἄλλους. Κορ. — Ἀ μ ὄ ν ε σ θ α ι καὶ μ ἢ π ρ ο τ. ὑ π ἄ ρ χ ε ι ν] κατ' ἐπεξηγήσειν τοῦ εὐσεβεῖν, δηλ. τοῦ ἀποκρούειν τὴν ἀδικίαν κτλ. — Τυ ρ α ν ν ε ῖ ν] = βσιλεύειν. — Διαμαρτῶν] δηλ. τῆς προαιρέσεως καὶ ἐπιβουλῆς. — Πα ρ α κ α λ ἔ σ α σ] παρακινήσας, προτρέψας. — Ὅς οἱ τ. π λ. λ ἔ γ ο ν τ ε ς] ἐνν. λέγουσι.

29) Μ ἔ λ λ ο ν τ ο ς] Ἄρεσπ. 76. — Μετὰ τοσοῦτων] μεθ' οὕτως ὀλίγων ἐφ' οὕτω μεγάλην πράξιν. — Τῶν κινδύνων] ἐκ τοῦ ἀποστηναί. — Ὅσπερ—οὕτω] παραβολικὸς λόγος. Ἄσ. συν. Β'. Η'. 6, σμ. 6'. — Οὕτω διεκ. τὴν γν.] = οὕτως εἶχε γνώμης· ὁ ἐνεστώς εἶναι διατίθεμαι.

(16.) 30) Ἀποβάς γὰρ] ὁ γὰρ διασφαητικός· τίθεται δ' οὗτος μετὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν, μετὰ τῶν ὑπερβητικῶν, συνηθέστατα δὲ μετὰ τῶν δῆλον δέ, τεμῆριον δέ, σημεῖον δέ, μαρτύριον δέ, Ἄσ. Συντ. σλ. 720, 32—33. — Ἐν ἀσφαλείᾳ κατ.] = ἀσφαλίσας τὸ σῶμα (τὴν ζωὴν του). Ἡ ὀνομαστικὴ τῆ· μετοχῆς ἐλκύεται ἀπὸ τὸ ἡγήσατο — Ἀλλ' εὐθύς, ὡς περ εἶχε] εὐρήται καὶ παρὰ Θεουκ. 8, 4, καὶ Ξεν. ΚΠ. 3, 1, 7 καὶ ἄλ., καίτοι δὲ καθ' αὐτὴ κομψῶς ἐπὶ ταχύτητος· ὡς ἔχω = εὐθὺς, Ἡσυχ. ὡς εἶχεν = εὐθύς, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ καθὼς εὐρέθη, καθὼς ἦτο, μὲ ὅποια βροῦχα ἦτο· ὁ Κοραῆς τὸ εὐθύς θεωρεῖ προσθήκην ἐς μνηνευτοῦ ἔβλοντος νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ὡς περ εἶχε. — Ταύτης τῆς νυκτὸς] ἀντὶ τῆς αὐτῆς νυκτὸς, καθ' ἣν ἀποβιβήκει· διὰ τῆς ἀντωνυμίας τοῦτο μᾶλλον σημαίνεται· = τὴν γνωστοτάτην ἐκείνην νυκτα. — Διελὼν τ. τ. πυλῖδα] ἀμφίβολος ἢ σύνταξις· διελὼν πυλῖδα τοῦ τείχους = διασχίσας μικρὰν πύλην τοῦ τείχους, ἢ διελὼν τοῦ τείχους τ. ε. ἐλὼν διὰ τοῦ τείχους πυλῖδα, διελὼν (διαρρήξας) τὸ τείχος, ὥστε διελθεῖν ὥσπερ διὰ πυλίδος.

- καὶ ταύτη τοὺς μεθ' αὐτοῦ διαγαγὼν προσέβαλλε πρὸς τὸ βασιλείον.
- 31 Καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς γιγνομένους καὶ τοὺς φόβους τοὺς τῶν ἄλλων καὶ τὰς παρακελεύσεις τὰς ἐκείνου τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; γενομένων δ' αὐτῷ τῶν μὲν περὶ τὸν τύραννον ἀνταγωνιστῶν, τῶν δ' ἄλλων πολιτῶν θεατῶν, δεδιότες γὰρ
- 32 τοῦ μὲν τὴν ἀρχὴν, τοῦ δὲ τὴν ἀρετὴν ἡσυχίαν εἶχον, οὐ πρότερον ἐπαύσατο μαχόμενος καὶ μόνος πρὸς πολλοὺς, καὶ μετ' ὀλίγων πρὸς ἅπαντας [τοὺς ἐχθροὺς], πρὶν εἰλεῖν τὸ βασιλείον, καὶ τοὺς τ' ἐχθροὺς ἐτιμωρήσατο καὶ τοῖς φίλοις ἐβोधήθησεν, ἔτι δὲ τῷ γένει τὰς τιμὰς τὰς πατρίους ἐκομίσατο, καὶ τύραννον αὐτὸν τῆς πόλεως κατέστησεν.
- 33 (ιγ'). 'Ηγοῦμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου μνησθεῖην, ἀλλ' ἐνταῦθα καταλείπομι τὸν λόγον, ῥάδιον ἐκ τούτων εἶναι γινῶναι τὴν τ' ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων· οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι γε σαφέστερον περὶ ἀμφοτέρων τούτων ἐκ τῶν ἐχομένων οἶμαι δηλώσειν.
- 34 (ιδ'). Τοσούτων γὰρ τυράννων ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ γεγενημένων οὐδεὶς φανήσεται τὴν τιμὴν ταύτην κάλλιον ἐκείνου κτησάμενος. Εἰ μὲν οὖν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν τὰς πράξεις τὰς Εὐαγόρου παραβάλλοιμεν, οὔτ' ἂν ὁ λόγος ἴσως τοῖς καιροῖς ἀρμόσειεν οὔτ' ἂν ὁ χρόνος τοῖς λεγομένοις ἀρκέσειεν· ἦν δὲ προελόμενοι τοὺς εὐδοκίμοτάτους ἐπὶ τούτων σκοπῶμεν, οὐδὲν μὲν χειρὸν ἐξετάμεν, πολλὸ δὲ συντομώτερον διαλεχθῆσάμεθα περὶ αὐτῶν.

σεσοπισμένη ἢ ἐξηγήσας αὕτη φαίνεται. — Ταύτη] ἐπιρρηματικῶς ἐνν. ἰδῶ. — Τὸ βασιλείον] συνήθως πληθ. τὰ βασιλεία, ἐννοεῖται οἰκήματα, δώματα=δ βασιλέως οἶκος, τὰ ἀνάκτορα (τὸ πάλαι).

31) Λέγοντα] κατηγ. μετ. ἐκ τοῦ διατρίβειν=οὐ δεῖ λ. διατρίβειν=οὐ δεῖ μακρηγορεῖν. — Ἀνταγωνιστῶν] εἶναι κατηγ. τοῦ τῶν περὶ τ. τύρ.=τῶν τοῦ τυράννου δορυφόρων καὶ σωματοφυλάκων, ἢ τῶν ἐκ μέρους τοῦ τυράννου ἰσταμένων. — Τοῦ μὲν] τοῦ Ἀβδήμονος, τοῦ δὲ] τοῦ Εὐαγόρου.

32) Ἡσυχίαν εἶχον]=ἡσυχίαν ἦγον· εἶναι περίφρασις τοῦ ἡσύχαζον· ἀλλὰ τὸ μὲν ἔχω ἡσ. σημαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς κηραστάσεως, τὸ δὲ ἄγω ἡσ. τὴν ἐξακολούθησιν καὶ ἐνέργειαν ἐκείνων, ὅσα δεικνύουσι τὴν κατάστασιν. — Μαχόμενος] κατηγ. μετοχή ἐκ τοῦ ἐπαύσατο. — Καὶ μόνος—καὶ μ. ἄλ.] Ἀσ. Συν. Β'. Β'. 3—4. — Φίλοις] τοῖς ἐν τῇ πόλει Σαλαμίνις, τοῖς κατὰ τοῦ Ἀβδήμονος.

ιγ'. 33) Ῥάδιον εἶναι] ἐκ τοῦ ἡγοῦμαι=νομίζω ὅτι εἶναι εὐκολὸν νὰ μάθῃ τις (νὰ γνωρίσῃ) κτλ. — Ἐκ τ. ἐχομένων]=ἐκ τῶν ἐπομένων, Παρ. Νικοκ. § 11. — Δηλώσειν] ἀμεταβάτως.

ιδ'. 34) Τῷ χρόνῳ] προσετέθη τὸ ἄρθρον, διότι ἐννοεῖ ὅτι ὅλος ἐκεῖνος ὁ χρόνος εἶναι γνωστός. — Παραβάλλοιμεν] Βούσ. 7 καὶ ἐξ. πότερα τοῖς περὶ Αἰόλου λεγομένοις αὐτὸν παρὰ τὰ ξωμεν—ἢ τοῖς Ὀρφέως ἔργοις ὁμοίως ωμεν; — Ἐξετάμεν]=ἐξετάσομεν.

(ιέ.) Τῶν μὲν οὖν τὰς πατρικὰς βασιλείας παραλαβόντων τίς οὐκ ἂν τοὺς Εὐαγόρου κινδύνους προκρίνειεν; οὐδεὶς γὰρ ἔστιν οὕτω ῥαθυμὸς, ὅστις ἂν δέξαιτο παρὰ τῶν προγόνων τὴν ἀρχὴν ταύτην παραλαβεῖν μᾶλλον ἢ κτησάμενος ὥσπερ ἐκεῖνος τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπεῖν.

(ις.) Καὶ μὴν τῶν γε παλαιῶν καθόδων αὐταὶ μάλιστα εὐδοκίμοῦσιν, ἃς παρὰ τῶν ποιητῶν ἀκούομεν· οὗτοι γὰρ οὐ μόνον τῶν γεγενημένων τὰς καλλίστας ἡμῖν ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν καινὰς συντιθέουσιν. Ἄλλ' ὅμως οὐδεὶς αὐτῶν μεμυθολόγηκεν, ὅστις οὕτω δεινὸς καὶ φοβερὸς ποιησάμενος τοὺς κινδύνους εἰς τὴν αὐτοῦ κατῆλθεν· ἀλλ' οἱ μὲν πλείστοι πεποιήνται διὰ τύχην λαβόντες τὰς βασιλείας, οἱ δὲ μετὰ δόλου καὶ τέχνης περιγεγεννημένοι τῶν ἐχθρῶν.

(ιζ.) Ἄλλα μὴν τῶν γ' ἐπὶ τὰδε γεγενημένων, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἀπάντων, Κῦρον τὸν Μήδων μὲν ἀφελόμενον τὴν ἀρχὴν, Πέρσαις δὲ κτησάμενον, καὶ πλείστοι καὶ μάλιστα θαυμάζουσιν. Ἄλλ' ὁ μὲν τῷ Περσῶν στρατοπέδῳ τὸ Μήδων ἐνίκησεν, ὃ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ῥαδίως ἂν ποιήσαιαν· ὁ δὲ διὰ τῆς ψυχῆς τῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ σώματος τὰ πλείστα φαίνεται τῶν προειρημένων διαπραξάμενος. Ἐπει' ἐκ μὲν τῆς Κύρου στρατηγίας οὕτω δῆλον, ὅτι καὶ τοὺς Εὐαγόρου κινδύνους ἂν ὑπέμεινεν, ἐκ δὲ τῶν τούτῳ πεπραγμένων ἅπασι φανερόν, ὅτι ῥαδίως ἂν κἀκείνοις τοῖς ἔργοις ἐπεχείρησεν. Πρὸς δὲ τούτοις τῷ μὲν δόσιως καὶ δικαίως ἅπαντα πέπρακται, τῷ δ' οὐκ εὐσεβῶς ἔνια συμβέβηκεν· ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἐχθροὺς ἀπώλεσε, Κῦρος δὲ τὸν πατέρα τὸν τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν. Ὡστ'

35) Τῶν μὲν . . προκρίνειεν] ἡ τάξις τῶν λέξεων ἔχει οὕτω. τίς μὲν οὖν τῶν παραλ. τὰς π. β. οὐκ ἂν προκρίνειε τούς κ. τοῦ Ε. — Οὕτω — ὅστις] = οὕτω — ὥστε. Ἄσ. συν. Α'. Δ'. 37. — Τὴν ἀρχὴν] τὴν τῆς βασιλείας· διότι ἀναφέρεται πρὸς τὸ μικρὸν ἀνωτέρω βασιλείας.

ις'. 36) Καθόδων] τοὺς νόστους ἔνοσε, οὓς πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων ποιηταὶ συνέθηκαν. — Μεμυθολόγηκεν, ὅστις] τὸ ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, εἰς ἣν ἡ ἀναφορικὴ ἀναφέρεται, συχνὰ παραλείπεται, ἐὰν ἡ γενικὸν τι ἢ ἐκ τῶν λόγων τοῦ συγγραφέως δύναται νὰ ἐννοηθῇ· ἔθεν = περὶ τίνος, ὅστις, ἢ ἀνδρα, ἥρωα, ὅστις. — Εἰς τὴν αὐτοῦ] Ἐν. χώραν ἢ πατρίδα. — Οἱ πλείστοι] ἐννοεῖ τὸν Τεῦκρον, ὅστις λέγεται ὅτι ἔκτισε τὴν Σαλαμῖνα, τὸν Ἀγαπήνορα, ὅστις τὴν Πάφον κλ. — Πεποιήνται] ὑπὸ τῶν ποιητῶν δηλ.

ιζ'. 37) Τῶν ἐπὶ τὰδε γ.] τῶν μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου ὑπαρξάντων. — Πλείστοι καὶ μάλιστα] Πλ. Νικ. 47.

38) Ῥαδίως — ἂν ἐπεχείρησεν] Ἄσ. συν. Β'. Ζ', 5. — Τοῖς ἔργοις] εἰς τὸ ἐπεχείρησε δυνάμει τῆς ἐπί. αὐτ. Α'. 7. — Κῦρος δὲ τὸν πατ. τῆς μ. ἀπέκτεινε] ὁ Ἰσοκράτης ὁμιλεῖ

- εἴ τινες βούλοιντο μὴ τὸ μέγεθος τῶν συμβάντων ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν τὴν ἑκατέρου κρίνειν, δικαίως ἂν Εὐαγόραν καὶ τούτου μᾶλλον ἐπαι-
 39 νέσειαν. Εἰ δὲ δεῖ συντόμως καὶ μηδὲν ὑποστειλάμενον μηδὲ δεῖ-
 σαντα τὸν φθόνον ἀλλὰ παρρησίᾳ χρῆσάμενον εἰπεῖν, οὐδεὶς οὔτε θνη-
 τὸς οὔθ' ἡμίθεος οὔτ' ἀθάνατος εὐρεθήσεται κάλλιον οὐδὲ λαμπρότερον
 οὐδ' εὐσεβέστερον λαβῶν ἐκείνου τὴν βασιλείαν. Καὶ τούτοις ἐκείνους
 ἂν τις μάλιστα πιστεύσειεν, εἰ σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἀπιστήσας
 ἐξετάζειν ἐπιχειρήσειεν, ὅπως ἕκαστος ἐτυράννευσεν. Φανήσασθαι γὰρ
 οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου μεγάλα λέγειν προθυμούμενος ἀλλὰ διὰ τὴν
 τοῦ πράγματος ἀλήθειαν οὕτω περὶ αὐτοῦ θρασέως εἰρηκώς.
- 40 (ιγ.) Εἰ μὲν οὖν ἐπὶ μικροῖς διήνεγκε, τοιούτων ἂν καὶ τῶν λό-
 γων αὐτῷ προσῆκεν ἀξιούσθαι· νῦν δ' ἅπαντες ἂν ὁμολογήσειαν τυ-
 ραννίδα καὶ τῶν θεῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων μέγιστον καὶ
 σεμνότατον καὶ περιμαχητότατον εἶναι. Τὸν δὲ τὸ κάλλιστον τῶν
 ὄντων κάλλιστα κτησάμενον τίς ἂν ῥήτωρ ἢ ποιητὴς ἢ λόγων εὐρετὴς
 ἀξίως τῶν πεπραγμένων ἐπαινέσειεν;
- 41 (ιδ.) Οὐ τοίνυν ἐν τούτοις ὑπερβαλλόμενος ἐν τοῖς ἄλλοις εὐρε-
 θήσεται καταδεέστερος γενόμενος, ἀλλὰ πρῶτον μὲν εὐφύεστατος ὢν
 τὴν γνώμην καὶ πλεῖστα κατορθοῦν δυνάμενος ὁμοῦ οὐκ ὤφθη δεῖν

περὶ τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων Ἀστυάγου, οὗ ἡ κόρη ἐνομφεῦθη τὸν
 Καμβύσην βασιλεῖα τῶν Περσῶν. Ὁ Ἴσ. δὲν συμφωνεῖ μετὰ τὴν ἱστορίαν.
 διότι ὁ Κῦρος, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (ἱ. 130) «Ἀστυάγου δὲ Κῦρος, κα-
 κὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας, εἶχε παρ' ἑωυτῷ, ἐς ὃ ἐτελεύτησε». Καὶ Ἰου-
 στίνον 1, 77 σατράπην κατέστησε τὸν Ἀστυάγου Ἰρκανίας· κατὰ δὲ τὸν
 Ἀριστοτέλη (Πολιτ. 5, 10) ὁ Κῦρος ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀστυάγου· Βε-
 θλίας δὲν ψεύδεται ὁ Ἴσ. ἀλλὰ οἱ περὶ τῆς Ἀσσυρίων καὶ Μήδων βασι-
 λείας συγγράψαντες διεφώνουν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Διδώδωρος ὁ Σικελ. (β'.
 34) — Καὶ τοῦτου] ὁ καὶ ἐπιδοτικός.

39) Χρησάμενον] κατ' αἰτ. διὰ τὸ ἐννοούμενον ὑποκείμεν. τοῦ ἅπαρ.
 ἐμ. — Ἐκείνου] β'. ὅρος συγκρίσεως εἰς τὸ εὐσεβέστερον. — Ἐ-
 κείνω] =κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον· ἀναφέρεται παρ' Ἰσοκρ. ὡς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον εἰς τὰ ἐπόμενα, ὡς τὸ ἐκείθεν § 11. — Ἐτυράννευσεν]
 παρ. περὶ Εἰρ. 113. — Ἐκπαντὸς τῶν λόγων] διὰ τῆς ἐκ συ-
 γνή περιφράζοντα· ἐπιρρ. ἐξ ἀπροσδοκῆτου=ἀπροσδοκῆτως, ἐκ τοῦ ἀ-
 φανούς=αφανῶς.

ιγ. 40) Ἀξιούσθαι τοιούτων] ὑπακούεται· οἷα ἂν ᾖ τὰ
 ἔργα, τ. ἔ. μικρῶν. — Ὁμολογήσειαν] ἄν] Ἀτ. συν. Α'. ε, 11.
 τυραννίδα] =βασιλείαν. — Ἀλόγων εὐρ.] εἶναι ὁ λογοποιός,
 ὡς ὄηλον ἐκ τοῦ πρὸς Φίλ. λόγ. 144 καὶ Βούσ. 228. ἢ λογογράφος
 (παρ. Ἑρμογ.) ἀριστος κατὰ πάντων λόγων εἶδος καὶ ποιητῶν ἀπάντων
 καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων Ὅμηρος. Ὁ δὲ Ἀσποκρατίων ἐρμηνεύει
 ἱστορικούς, οἱ τοὺς μύθους τῶν ἐπικῶν ἐν πεζῷ λόγῳ διηγοῦνται·
 ὡς Κάδμος, Ἐκαταῖος κλ.

ὀλιγωρεῖν οὐδ' αὐτοσχεδιάζειν περὶ τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐν τῷ ζῆ-
 τῆν καὶ φροντίζειν καὶ βουλευέσθαι τὸν πλείστον τοῦ χρόνου διέ-
 τριβεν, ἡγούμενος μὲν, εἰ καλῶς τὴν αὐτοῦ φρόνησιν παρασκευάσει,
 καλῶς αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν ἐξείν, θαυμάζων δ' ὅσοι τῶν μὲν ἄλ-
 λων ἕνεκα τῆς ψυχῆς ποιοῦνται τὴν ἐπιμέλειαν, αὐτῆς δὲ ταύτης
 μηδὲν τυγχάνουσι φροντίζοντες. Ἐπειτα καὶ περὶ τῶν πραγμάτων ²⁴
 τὴν αὐτὴν διάνοιαν εἶχεν· ὄρων γὰρ τοὺς ἀρίστα τῶν ὄντων ἐπιμε-
 λουμένους· ἐλάχιστα λυπομένους, καὶ τὰς ἀληθινὰς τῶν βραθυμῶν
 οὐκ ἐν ταῖς ἀργίαις ἀλλ' ἐν ταῖς εὐπραγίαις ἐνούσας, οὐδὲν ἀνεξέ-
 ταστον παρέλιπεν, ἀλλ' οὕτως ἀκριβῶς καὶ τὰς πράξεις ἤδει καὶ τῶν
 πολιτῶν ἕκαστον ἐγίνωσκεν ὥστε μῆτε τοὺς ἐπιβουλευόντας αὐτῷ
 φθάνειν μῆτε τοὺς ἐπιεικῆς ὄντας λανθάνειν ἀλλὰ πάντας τυγχάνειν
 τῶν προσηκόντων· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἐτέρων ἤκουεν οὐτ' ἐκόλαζεν οὐτ'
 ἐτίμα τοὺς πολίτας, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτὸς συνήδει τὰς κρίσεις ἐποιεῖτο
 περὶ αὐτῶν. Ἐν τοιαύταις δ' ἐπιμελείαις αὐτὸν καταστήσας οὐδὲ ⁴⁵
 περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην προσπιπτόντων οὐδὲ περὶ ἐν πε-
 πλανημένους εἶχεν, ἀλλ' οὕτω θεοφιλῶς καὶ φιλανθρώπως διώκει τὴν
 πόλιν ὥστε τοὺς εἰσαφικνουμένους μὴ μᾶλλον Εὐαγόραν τῆς ἀρχῆς
 ζηλοῦν ἢ τοὺς ἄλλους τῆς ὑπ' ἐκείνου βασιλείας· ἅπαντα γὰρ τὸν
 χρόνον διετέλεσεν οὐδένα μὲν ἀδικῶν, τοὺς δὲ χρηστοὺς τιμῶν, καὶ
 σφόδρα μὲν ἀπάντων ἀρχῶν, νομίμως δὲ τοὺς ἐξαμαρτόντας κολά-
 ζων· οὐδὲν μὲν συμβούλων δεόμενος, ὅμως δὲ τοῖς φίλοις συμβουλευ- ⁴⁴

18. 41) Ὁ λ ι γ ω ρ ε ῖ ν] ἔχει ἐν κοινὸν οὐσιαστικὸν μὲ τὸ αὐτοσχε-
 διάζειν· διότι ὅταν δύο ῥήματα διαφόρους πτώσεις ἀπαιτῶσι, ἔχωσι
 δὲ ἐν κοινὸν οὐσιαστικόν, τὸ οὐσιαστικὸν τοῦτο τίθεται κατὰ τὴν πτῶσιν
 ἢ τοῦ κυριωτέρου ἢ τοῦ προσεχέστερου ῥήμ. — Αὐ τ ο σ χ ε δ ι ἄ ζ ε ι ν]
 ἀπροβουλεύτως καὶ μὴ προετρεπισθέντα πράττειν ἢ λέγειν· Κορ. —
 Τ ῶ ν ἄ λ λ ω ν] ἐκ τοῦ ποιοῦνται τὴν ἐπιμέλειαν=ἐπιμέλονται. — Ἐ-
 ν ε κ α τ. ψ.] τὸ ἕνεκα συνηθέστερον ἐπιτάσσεται, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ προ-
 τάσσεται.

42) Ἐ π ε ι τ α] μετὰ τὸ π ρ ῶ τ ο ν μὲν ἔπεται τὸ εἶ τ α ἢ ἔ-
 π ε ι τ α μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ δέ. — Εὐ π ρ α γ ι α ι ε ς] εὐπραγία ἐνταῦθα
 εἶναι ἐπιμέλεια, προκοπὴ εἰς τὰ ἔργα, εἰς τὸ πράττειν. — Κ α ρ τ ε-
 ρ ι α ι ε ς] ταῖς ὑπομοναῖς τῶν πόνων. — Φ θ ἄ ν ε ι ν] Ἐνν. αὐτὸν ἐκ
 τοῦ αὐτῷ — Ἐ π ι ε ι κ ε ῖ ε ς] τοὺς χρηστοὺς πολίτας. — Ἐ ξ ὧ ν
 ἐ τ ἔ ρ ω ν] =ἐκ τούτων, ἀ παρ' ἐτέρων.

43) Δ ι ῶ κ ε ι] ἐκυβέρη. — Ὡ σ τ ε ζ η λ ο ῦ ν] ἐκ τοῦ οὕτω—δι-
 ῶκει· τοὺς εἰσαφικνουμένους ὑποκ., Εὐαγόραν ἀντικ. — Τ ῆ ς ἄ ρ χ ῆ ς]
 ἕνεκα τῆς ἀρχῆς. — Τ ο ῦ ς ἄ λ λ ο υ ς] τοὺς ἀρχομένους. — Τ ῆ ς
 ὑ π' ἐκ. β α σ ι λ ε ῖ α ς] παθητικῶς τὸ ὄνομα ἐννοεῖται ἀντὶ ἕνεκα
 τοῦ βασιλεύεσθαι ὑπ' Εὐαγόρου.

- όμενος· πολλά μὲν τῶν χρωμένων ἠττώμενος, ἅπαντα δὲ τῶν ἐχ-
θρῶν περιγιγνόμενος· σεμνὸς ὢν οὐ ταῖς τοῦ προσώπου συναγωγαῖς
ἀλλὰ ταῖς τοῦ βίου κατασκευαῖς· οὐδὲ πρὸς ἕν ἀτάκτως οὐδ' ἀνομά-
λως διακείμενος ἀλλ' ὁμοίως τὰς ἐν τοῖς ἔργοις ὁμολογίας ὡσπερ τὰς
45 ἐν τοῖς λόγοις διαφυλάττων· μέγα φρονῶν οὐκ ἐπὶ τοῖς διὰ τύχην
ἀλλ' ἐπὶ τοῖς δι' αὐτὸν γιγνομένοις· τοὺς μὲν φίλους ταῖς εὐεργεσίαις
ὑφ' αὐτῷ ποιοῦμενος, τοὺς δ' ἄλλους τῇ μεγαλοψυχίᾳ καταδουλού-
μενος· φοβερὸς ὢν οὐ τῷ πολλοῖς χαλεπαίνειν ἀλλὰ τῷ πολὺ τὴν
τῶν ἄλλων φύσιν ὑπερβάλλειν· ἡγούμενος τῶν ἰδίων ἀλλ' οὐκ ἀγό-
μενος ὑπ' αὐτῶν· ὀλίγοις πόνους πολλὰς ῥαστώνας κτώμενος ἀλλ' οὐ
46 διὰ μικρὰς ῥαθυμίας μεγάλους πόνους ὑπολειπόμενος· ὅλως οὐδὲν
παραλείπων ὢν προσεῖναι δεῖ τοῖς βασιλεῦσιν, ἀλλ' ἐξ ἐκάστης τῆς
πολιτείας ἐξειλεγμένος τὸ βέλτιστον, καὶ δημοτικὸς μὲν ὢν τῇ τοῦ
πλήθους θεραπείᾳ, πολιτικὸς δὲ τῇ τῆς πόλεως ὅλης διοικήσει, στρα-
τηγικὸς δὲ τῇ πρὸς τοὺς κινδύνους εὐβουλία, τυραννικὸς δὲ τὸ πᾶσι
τούτοις διαφέρειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι προτὴν Εὐαγόρα, καὶ πλείω τού-
των, ἐξ αὐτῶν των ἔργων ῥᾶδιον καταμαθεῖν.
- 47 (κ'). Παραλαβὼν γὰρ τὴν πόλιν ἐκθεσθαρωμένην καὶ διὰ τὴν
Φοινίκων ἀρχὴν οὔτε τοὺς Ἑλληνας προσδεχομένην οὔτε τέχνας ἐπι-
σταμένην οὔτ' ἐμπορίῳ χρωμένην οὔτε λιμένα κεκτημένην ταῦτα τε

44) Τ ὦ ν χ ρ ω μ ἔ ν ω ν] τῶν οἰκείων, τῶν ἐταίρων, τῶν φίλων, τῶν
σχετικῶν.— Ἡ τ τ ὠ μ ε ν ο ς] ἠττᾶσθαι=ἠττω εἶναι τινος.— Σ ε μ ν θ ς]
λέξις ἰδία περὶ τῶν ἀρχόντων.=μεγαλοπρεπής, ἔντιμος, λαμπρὸς, σοβα-
ρὸς, κοινῶς β α ρ ὄ ς.— Τ ο ὦ π ρ.— σ υ ν α γ ω γ α ῖ ς] διὰ τῆς συστο-
λῆς (τοῦ ζαρώματος) τοῦ προσ. διὰ τῆς κατηρείας, τῆς σκυθρωπότη-
τος· εὐρηται καὶ τὰς ὄρθες συνάγειν ἢ ἀνασπᾶν, ἀνέλκειν, ἀναίρειν, ἀνα-
τείνειν.— Ὁ μ ο λ ο γ ῖ α ς] συνθήκης, συμφωνίας.

45) Τ ἄ δι ἄ τ ὠ χ η ν] εἶναι ἡ εὐγένεια, τὰ πλοῦτη, τὰ ἀξιώματα,
αἱ δυνάμεις, τὸ κάλλος· τ ἄ δι' α ὗ τ ὸ ν δὲ εἶναι ἡ παιδεία, ἡ φρόνη-
σις, ἡ ἀρετή.— Τ ὦ π ὄ λ λ ο ῖ ς χ α λ ε π α ῖ ν ε ἰ ν] ὁμοίως ἀναγινώ-
σκονται εἰς Αἰλ. Π. Ἰστ. 12, 54. Ἀλέξανδρον Ἀριστοτέλης ὀργιζόμενον
πραῦνα βουλόμενος καὶ παῦσαι χαλεπαίνοντα πολλοὺς ταῦτι πρὸς αὐτὸν
γέγραπεν, ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὄργη οὐ πρὸς ἡσσοὺς, ἀλλὰ πρὸς κρείττους
γίνεται· σοὶ δὲ οὐδεὶς ἴσος πρὸς Νικοκλ. § 24.— Ἡ γ ο ὗ μ ε ν ο ς τ ὠ ν
ἡ δ. ἀ λ λ' ο ὁ κ ἄ γ.] ὁμοίον παράγγελμα δίδει εἰς τὸν λ. Νικοκλ. 29.—
Ρ α σ τ ὠ ν α ς] ἐκ τοῦ ῥᾶστος· ἀναψυχάς, ἀναπαύσεις ἀπὸ τῶν κόπων.

46) Η ο λ ι τ ι κ ὸ ς] =ἀριστοκρατικὸς, διότι ἀντιτίθεται τῷ δημοτι-
κός.— Τ υ ρ α ν ν ι κ ὸ ς] =βασιλικός.— Ρ ᾶ δ ι ο ν] ἔλλειψις τοῦ ἐστίν
Ἰστ. συν Α'. Α'. 11.

(κ'). 47) Ἐ χ θ ε ἰ β α ρ θ α ρ ω μ ἔ ν η ν] Ἠρόδ. 7, 90· τουτέων (Κυ-
πρίων) δὲ τσαδὰ εἶθεά ἐστι· οἱ μὲν ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηναίων· οἱ
δὲ ἀπ' Ἀρκαδίας, οἱ δὲ ἀπὸ Κύθνου· οἱ δὲ ἀπὸ Φοινίκης· οἱ δὲ ἀπὸ
Αἰθιοπίας, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι.— Ἐ μ π ο ρ ῖ ο ν] ἐ μ π ὶ ρ ι ο ν

πάντα διώρθωσε καὶ πρὸς τούτοις καὶ χώρην πολλὴν προσεκτίσατο καὶ τείχη προσπεριεβάλετο καὶ τριήρεις ἐναυπηγήσατο καὶ ταῖς ἄλλαις κατασκευαῖς οὕτως κῦξῆτε τὴν πόλιν ὥστε μηδεμιᾶς τῶν Ἑλληνίδων ἀπολειφθαι, καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐνεποίησεν ὥστε πολλὸς φοβεῖσθαι τὸν πρότερον καταφρονούντων αὐτῆς. Καίτοι τιλι- 48 καύτας ἐπιδόσεις τὰς πόλεις λαμβάνειν οὐχ οἶόν τ' ἐστίν, ἦν μὴ τις αὐτὰς διοικῆ τοιούτοις ἤθεσιν οἷσις Εὐαγόρας μὲν εἶχεν, ἐγὼ δ' ὀλίγῳ πρότερον ἐπειράθην διελθεῖν. Ὡστ' οὐ δέδοικα, μὴ φανῶ μείζω λέγων τῶν ἐκείνῳ προσόντων ἀλλὰ μὴ πολὺ λίαν ἀπολειφθῶ τῶν πεπραγμένων αὐτῷ. Τίς γὰρ ἂν ἐφίκοιτο τοιαύτης φύσεως, ὅς οὐ μό- 49 νον τὴν αὐτοῦ πόλιν πλείονος ἀξίαν ἐποίησεν ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον ὅλον τὸν περιέχοντα τὴν νῆσον ἐπὶ πραότητα καὶ μετριότητα προήγαγεν; πρὶν μὲν γε λαβεῖν Εὐαγόραν τὴν ἀρχὴν οὕτως ἀπροσοίστως καὶ χαλεπῶς εἶχον, ὥστε καὶ τῶν ἀρχόντων τούτους ἐνόμιζον εἶναι βελτίστους, οἵτινες ὠμότατα πρὸς τοὺς Ἕλληνας διακείμενοι τυγ-

εἶναι ἐπίνειον, πόλις παράλιος, εἰς ἣν οἱ ἔμποροι φοιτῶσι καὶ τὰ ἔμπορεύματα ἐκφέρουσιν. Ὁ Πολυδ. ἐννοεῖ ἀγοράν, ὅπου τὰ ἐμπορεύματα πωλοῦσι, διότι ἐξηγεῖ τὰ περὶ τοὺς λιμένας μέρη καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει καὶ ἐμπορίου ἀρχήν· δηλ. ἀρχοντας τῆς ἀγοράς σημαίνει ἢ λέξις καὶ αὐτὰ τὰ ἐμπορεύματα. Ξεν. Πολ. 1, 7 (ἢ Ἀττικὴ καὶ κατὰ θάλασσαν) προσάγεται, ὧν δεῖται—καὶ κατὰ γῆν δὲ πολλὰ δέχεται ἐμπορία.—Ναυπηγεῖσθαι [μεσονδιάμεσον] = ἐπεμελήθη νὰ ναυπηγηθῶσι τριήρεις, παρ. συντακτ. εἰς τὸ ναυπηγεῖσθαι συγὰ προστίθεται τὸ ναῦς (κατὰ τὴν παραγωγικὴν σύνταξιν), ἀλλὰ καὶ τριήρεις (Ξεν. Ἑλ. 11, 25) ἢ σκάφη (Πολύβ. 4, 20) ὁμοίως οἰκοδομεῖν τοῖγον, ἐών, πυραμίδα, μύσωνα, πύργον, Ἄσ. συν. Α'. Ζ'. 12 καὶ Χριστ. § 80. — Κατασκευαῖς] κατασκευὴ εἶναι ὁ κόσμος τῶν οἰκιῶν, τὰ ἐπιπλα, σκευῆ Ξεν. Κ. Π. ἔχομεν οἰκίας καὶ ἐν ταύταις κατασκευαῖς καὶ ἄλ. παρασκευὴ δὲ ἡ ἐτοιμασία, ἡ πολεμικὴ παρασκευὴ. — Ἀπολελεῖσθαι] ἡμεταφορὰ ἀπὸ τῶν δρομέων· οἱ γὰρ νικῶντες ἀπολείπουσιν τοὺς ἡττωμένους. Ἄρποκ. Συντάσσεται γεν. διὰ τὴν παραθετικὴν ἔννοιαν καὶ § 49· ἀλλὰ καὶ ἀπολύτως § 61.

48) Μὴ φανῶ] Ἄσ. συν. Α'. ις'. 19 καὶ Χριστ. 252 καὶ 253.

49) Τίς ἂν ἐφίκοιτο] Ἄσ. συν. Α'. ιε'. 12. Ἀναπληροῦται ἡ φράσις διὰ τοῦ λόγου, ἢ τῷ λόγῳ, ὁ συνήθως ὁ Δημοσθένης προστίθησιν. — Φύσεως, ὅς] ἀναπληροῦται διὰ τοῦ ἀνδρός ἢ ἀνθρώπου, ἢ κάλλιον ὡς ἐκ τοῦ τοιαύτης διὰ τοῦ οἶαν Εὐαγόρας ἔσχε. Παρ. πρὸς Νικ. § 46. — Ἀπροσοίστως] ἐκ τοῦ προσφέρομαι, πλάττεται παρκ. προσοίσται (Λουκ. Παρξ. 2)· ἀπρόσοιστος ὁ δυσέντευκτος καὶ ἀμικτος· ὅθεν ἀπροσομιλήτως, ἀμίκτως, ἀγρίως, οἷς δῆλον ὅτι οὐχ οἶόν τε προσφέρεσθαι καὶ πλησιάζειν. Κορ. — Εἶχον] ἐνν. οἱ πολῖται καὶ οἱ περιουκοῦντες, ὁ ἐμπεριέχεται εἰς τὸ πόλις καὶ τόπος. — Διακείμενοι τυγχ.] Ἄσ. συν. Α'. Ζ'. 7.

40 χάνοιεν· νῦν δὲ τοσοῦτον μεταπεπτώκασιν ὥσθ' ἀμιλλᾶσθαι μὲν, οἵτινες αὐτῶν δόξουσι φιλέλληνες εἶναι μάλιστα, παιδοποιεῖσθαι δὲ τοὺς πλείστους αὐτῶν γυναῖκας λαμβάνοντας παρ' ἡμῶν, χαίρειν δὲ καὶ τοῖς κτήμασι καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τοῖς Ἑλληνικοῖς μᾶλλον ἢ τοῖς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς, πλείους δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τῶν περὶ τὴν ἄλλην παιδευσιν ἐν τούτοις τοῖς τόποις διατρίβειν, ἢ παρ' οἷς πρότερον εἰωθότες ἦσαν. Καὶ τούτων ἀπάντων οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν Εὐαγόραν αἴτιον εἶναι προσομολογήσειεν.

81 (κχ.) Μέγιστον δὲ τεκμήριον καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς ἐσιότητος τῆς ἐκείνου· Τῶν γὰρ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τὰς αὐτῶν πατρίδας ἀπολιπόντες ἦλθον εἰς Κύπρον οἰκήσαντες, ἠγούμενοι κούφοτέρην καὶ νομιμωτέραν εἶναι τὴν Εὐαγόρου βασιλείαν τῶν οἴκοι πολιτειῶν ὧν τοὺς μὲν ἄλλους ὀνομαστί διελεῖν πολὺ ἂν ἔργον εἴη· Κόνωνα δὲ τὸν διὰ πλείστας ἀρετὰς πρωτεύσαντα τῶν Ἑλλήνων τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι δυστυχῆσας ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμενος ὡς Εὐαγόραν ἤθε, νομίσας καὶ τῷ σώματι βεβαιοτάτην εἶναι τὴν παρ' ἐκείνῳ κατα-

50) Μεταπεπτώκασιν] ἔχουσι μεταβληθῆ. — Παιδοποιεῖσθαι] νὰ τεκνοποιῶσι. Διότι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τιμῆσαι τοὺς Σαλαμίνιους οὐ μόνον διὰ πολιτείας καὶ ἐπιγαμίας (Παρ. § 54, καὶ Δημοσ. Ἐπιφιλ. 161), ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνδριάντα (Παρ. § 57 καὶ Πaus. 1, 3). — Κτήμασι καὶ ἐπιτηδ.] πράγμασι (τ' ἔ. σκεῦεσι, ἐπίπλασι) καὶ συνθημασίαις. — Τῶν π. τ. μουσ.] τῶν φίλων τῆς μουσικῆς, τῶν μουσικῶν. Παρ. § 4 καὶ 8 οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες, § 10 οἱ περὶ τοὺς λόγους. — Εἰωθ.] ἦσαν] = εἰώθησαν.

(κχ.) 51) Τῶν γὰρ] παρ. § 30. = Τῆς ἐκείνου] γραμματικῶς συνεφώνησε πρὸς τὸ ἐσιότητος, ἐν ᾧ ἀποδίδεται καὶ εἰς τὸ τρόπον. — Εἰς Κ. οἰκῆσοντες] μετὰ τὴν ἐν Αἴγῳ ποταμοῖς συμφορὰν καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν 30 ἐν Ἀθήναις τυράννων. Διότι εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων· τοὺς Ἀθηναίων φυγάδας ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἀγωγίμους τοῖς τριάκοντα εἶναι, τὸν δὲ κωλύσαντα πέντε τριάντοις ἔνοχον εἶναι. Διόδ. 14, 5. — Οἰκῆσοντες] Ἀσ. συν. Α'. Ζ'. 26, ε'. καὶ ΙΒ'. 10, γ'. — Τῶν οἰκοῖ] αὐτ. Α'. 27. — Ἔργων] = ἐργώδες, δύσκολον.

52) Τίς οὐκ οἶδεν] = πάντες ἴσασι. — Δυστυχῆσάσης τῆς π.] ὁ λόγος περὶ τῆς πολυβρυλήτου τῶν Ἀθηναίων ἡτις ἐν Αἴγῳ ποταμοῖς, 406 π. Χ. Ἐκ τῶν 180 Ἀττικῶν νεῶν ὁ Κόνων παραλαβὼν τὰς περισσωθείσας ὀκτώ κατέφυγε πρὸς Εὐαγόραν. Αυσ. Ἀπολογ. Δωροδ. Ξεν. Ἑλ. Β'. ἀ. Διόδ. Σικ. 13, 106, Πaus. Γ'. ἀ. — Ὡς Εὐαγ.] = πρὸς Ε. — Τῷ σώματι] τῆ ζωῆ. — Καταφυγῶν] παρ. πρὸς Φιλ. 62. Πλούτ. 6. Αυσ. 13. Καὶ ὁ μὲν Ἰσοκ. τὴν φυγὴν τοῦ Κόνωνος ἀποδίδει εἰς τὴν αἰσχύνην. Κόνων ἀτυχῆσας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, οἰκᾶδε ἀφικέσθαι κατησχύνθη, ὁ δὲ Ἰουστίνος εἰς τὸν φόβον, διὰ τὴν ὀμότητα τῶν τυράννων. Εἶχε δὲ ὁ Κόνων καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν ἐν Κύπρῳ· Αυσ. π. τ. Ἀριστοφ. κ. 155. — Ἄν

πρότερον ἤδη κατορθωκῶς οὐδὲ περὶ ἑνὸς πώποτε πράγματος ἔδοξεν
 ἄμεινον ἢ περὶ τούτου βουλευσάσθαι· συνέθη γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν ἄφι- 53
 ξιν τὴν εἰς Κύπρον καὶ ποιῆσαι καὶ παθεῖν πλεῖστ' ἀγαθὰ. Πρῶτον
 μὲν γὰρ οὐκ ἔφθασαν ἀλλήλοισι πλησιάζαντες καὶ περὶ πλείονος ἐποι-
 ῆσαντο σφᾶς αὐτοὺς ἢ τοὺς πρότερον οἰκείους ὄντας. Ἐπειτα περὶ
 τε τῶν ἄλλων ὁμονοοῦντες ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσαν καὶ περὶ
 τῆς ἡμετέρας πόλεως τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχον. Ὁρῶντες γὰρ αὐτὴν 54
 ὑπὸ Λακεδαιμονίοις οὔσαν καὶ μεγάλη μεταβολῇ κεκρημένην λυπη-
 ρῶς καὶ βαρέως ἔφερον, ἀμφοτέροι προσήκοντα ποιοῦντες· τῷ μὲν γὰρ
 ἦν φύσει πατρίς, τὸν δὲ διὰ πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας νόμῳ
 πολίτην ἐπεποιήντο. Σκοποῦμενοι δ' αὐτοῖς, ὅπως τῶν συμφορῶν αὐ-
 τὴν ἀπαλλάξουσι, ταχὺν τὸν καιρὸν Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάσαν·
 ἄρχοντες γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν εἰς
 τοῦτ' ἀπληστίας ἦλθον, ὥστε καὶ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιεῖν ἐπεχεί-
 ρησαν. Λαθόντες δ' ἐκείνοι τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν 55
 βασιλείως ἀπορούντων, ὅ τι χρήσονται τοῖς πράγμασι, ἐδίδασκον
 αὐτοὺς μὴ κατὰ γῆν ἀλλὰ κατὰ θάλατταν ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον
 τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους, νομίζοντες, εἰ μὲν πεζὸν στρατόπεδον κατα-
 στήσαιντο καὶ τούτῳ περιγένοιτο, τὰ περὶ τὴν ἤπειρον μόνον καλῶς
 ἔξειν, εἰ δὲ κατὰ θάλατταν κρατήσειαν, ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τῆς
 νίκης ταύτης μεθέξειν. Ὅπερ συνέθη πεισθέντων γὰρ ταῦτα τῶν 56
 φυγῆν καὶ τῇ πόλει τάχιστα ἂν αὐτὸν γενέσθαι βοηθόν. Καὶ πολλὰ

γενέσθαι ἐκ τοῦ νομίσαι· ἐν ὀρθῷ λόγῳ αὐτὸς γένοιτ' ἂν βοηθός.

53) Παθεῖν . . ἄ γ.] τὸ πάσχειν μετὰ ἐπιρ. ἢ οὐδ. ἀγαθὸν σημαί-
 νει λαμβάνειν εὐεργεσίαν, εὐεργετῆσθαι ἀντιτίθεται τῷ εὐ ποιεῖν=εὐ-
 εργετῆν. — Ἐφθασαν πλησ. καὶ ἐποιήσ.] = μάλιστα (ἀμα, οὐ-
 πω), ἐπλησίασαν καὶ κλ. παρ. περὶ Εἰρ. § 98.

54) Μεγάλη μετὰ βολῆ κ.] διότι ἐν ᾧ πρότερον ἦσαν ἡγε-
 μόνες τῶν Ἑλλήνων τότε ὑπήκουον τοῖς Λακεδαιμονίοις, καταδαρί-
 σαντες τὰ τεῖχη καὶ τὸ πολίτευμα μεταβαλόντες. — Ἐπεποίην τ ο] ἔνν. οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκ τοῦ τῆς ἡμετέρας πόλεως. Περὶ δὲ τοῦ πράγματος
 παρ. Δημ. 12, 10 ὡμεῖς ἔδοτε πολιτείαν Εὐάγορα τῷ Κυπρίῳ καὶ Διο-
 νυσίῳ καὶ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκείνων. — Ταχὺν] κατηγ. εἰς τὸ καιρὸν.
 — Θάλατταν ὁ Ἴσ. καὶ οἱ ἄλλοι Ἀττικοὶ ῥήτορες θάλαττα καὶ
 οὐχὶ θάλασσα λέγουσι. — Ἐπεχείρησαν] συνέθη δὲ τοῦτο, ἡγου-
 μένου Ἀγησιλάου, ὃν οἱ Λακεδαιμόνιοι νικήσαντες τοὺς Ἀθηναίους, μετὰ
 μεγάλῳ στρατῷ εἰς Ἀσίαν ἐπεμψαν πρὸς κατάληψιν ταύτης. Περὶ τού-
 του παρ. 144 Πανηγ. Ξεν. Ἀγησ. § 1 καὶ Πλούτ. Ἀγ. § 15.

55) Ἐν στρατηγῶν] ἔνν. τὸν Φαρνάβζον καὶ Τισσαφέρην.
 — Ἐπειροῦ] τὴν ὡπὲρ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν. Παρ. π. Εἰρ.
 99. — Μόνον] ἐπιθ. καὶ ὄχι ἐπίρ

56) Ταῦτα] αἰτία. τοῦ πράγματος, ἥτις ἔμεινεν ἄντικ., τραπείσης

στρατηγῶν καὶ ναυτικοῦ συλλεγέντος Λακεδαιμόνιοι μὲν κατεναυμα-
 χήθησαν καὶ τῆς ἀρχῆς ἀπεστερήθησαν, οἱ δ' Ἕλληνες ἠλευθερώθη-
 σαν, ἡ δὲ πόλις ἡμῶν τῆς τε παλαιᾶς δόξης μέρος τι πάλιν ἀνέλαβε
 καὶ τῶν συμμάχων ἡγεμῶν κατέστη. Καὶ ταῦτ' ἐπράχθη Κόνωνος
 57 μὲν στρατηγούντος, Εὐαγόρου δὲ τοῦτο παρασχόντος καὶ τῆς δυνά-
 μεως τὴν πλείστην παρασκευάσαντος. Ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς μὲν αὐτοὺς ἐτι-
 μήσαμεν ταῖς μεγίσταις τιμαῖς καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὐ-
 περ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν
 αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὑπόμνημα, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς εὐεργεσίας καὶ
 τῆς φιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους.

(κβ'.) Βασιλεὺς δ' οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχε περὶ αὐτῶν, ἀλλ'
 ὅσῳ μείζω καὶ πλείονος ἀξία κατειργάσαντο, τοσούτῳ μᾶλλον ἔδει-
 σεν αὐτούς. Περὶ μὲν οὖν Κόνωνος ἄλλος ἡμῖν ἔσται λόγος· ὅτι δὲ
 58 πρὸς Εὐαγόραν οὕτως ἔσχεν, οὐδ' αὐτὸς λαθεῖν ἐζήτησεν. Φαίνεται
 γὰρ μᾶλλον μὲν σπουδάσας περὶ τὸν ἐν Κύπρῳ πόλεμον ἢ περὶ τοὺς

τῆς δοτικῆς τοῦ προσώπου εἰς ὑποκείμενον· οὕτως ἐκ τοῦ ἐπιτρέπειν
 τῷ Σωκράτει τὴν δίαιταν γίνεται παθητ. ἐπιτρέπεται ὁ Σωκράτης τὴν
 δίαιταν. — Ν α υ τ ι κ ο ὺ] πρὸς διοίκησιν τοῦ στόλου ἐστὶ ἀλλήλ. ὁ Κόνων
 (Κορν. β. Κόν. 4) ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἵνα εἰς τὰς παραλίους
 πολιτείας (Κυπρίους, Φοινίκας) πλοῖα διατάξῃ, λαθῶν τὸν Φαρνάβαζον
 βοηθὸν πρὸς τοῦτο· Διόδ. Σικ. 14, 39. 81. Παισ. 1, 3, 4. — Κ α τ ε ν
 α υ μ α χ ἦ θ η σ κ η] παρὰ τὴν Κνίδον, ἡγουμένου τοῦ Λυσάνδρου (Ὀλ.
 99, 3, 394 π. X.). Κορν. β. Κον. 4 Ξεν. Ἑλλ. 4, 3, 10, Διόδ. 14, 83.
 — Ο ἰ Ἑ λ λ η ν ε ς] ἐνόησον τοὺς Χίους, Μυτιληναίους, Κεῖους, Νισυ-
 ρίους, Τησίους, Ἐρυθραίους, Ἐρεσίους. παρ. 68 καὶ πρὸς Φίλ.
 63. καὶ Ἀρχιδ. 83. πρὸς δὲ Ξεν. Ἑλλ. 4, 8 2. Διόδ. 14, 84. —
 Τ ἦ ς π α λ α ἰ ᾶ ς δ.] εἰς Φίλ. 95 λέγει· τὴν πόλιν εἰς τὴν αὐτὴν δό-
 ξαν προήγαγεν, ἐξ ἧσπερ ἐξέπεσεν. — Π ἄ λ ι ν ἄ ν ἑ λ α β ε] πλεο-
 νασμός. — Τ ἦ ν π λ ε ἰ σ τ η ν] ὁ Διόδ. 15, 39 λέγει ὅτι παρὰ τοῦ βασι-
 λέως τῶν Περσῶν 100 τριήρεις διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον
 ἐδόθησαν τοῖς Κυπρίοις, ὁ δὲ Παισ. εἰς Ἄττ. 1, 3 βασιλεὺς Κυπρίων
 Εὐαγόρας, ὃς καὶ τὰς τριήρεις τὰς Φοινίσσας ἔπραξε παρὰ βασιλέως Ἀρ-
 ταξέρξου δοθῆναι Κόνωνι.

57) Ο ὕ π ε ρ] ἐν τῷ Κερμαεικῷ· παρ. Παισ. Ἄττ. 1, 3 πρώτη
 δὲ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ καλουμένη στοὰ βασιλείας — πλησίον δὲ τῆς στοᾶς Κό-
 νων ἔσθηκε καὶ Τιμόθεος, υἱὸς Κόνωνος καὶ βασιλεὺς Κυπρίων Εὐα-
 γόρας. — Ἐνταῦθα ἔστηκε Ζεὺς ὀνομαζόμενος ἐλευθέριος καὶ βασιλεὺς
 Ἀδριανός. — Σ φ ῶ ν α ὕ τ ῶ ν] ἀλλήλων.

(κβ'.) Β α σ ι λ ε ὺ ς] βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦτο Ἀρταξέρξης ὁ Μνή-
 μων (ἀπὸ 404—361)· παρ. Διόδ. 14, 98, ἄλλως διηγουμένον ταῦτα.
 — Κ ὄ ν ω ν ο ς] παρ. Πανηγ. 154 Κόνωνα ἐπὶ θανάτῳ συλλαβεῖν ἐτόλ-
 μησαν [οἱ Πέρσαι] καὶ Ξεν. Ἑλλ. 4, 8, 16. — Ἄ λ λ ο ς ἡ μ ῖ ν ἔ σ τ α ι
 λ.] = ἄλλος ἡμῖν ἔσται λόγος εἴτε ἄλλως ἡμῖν λεχθήσεται. — Λ α θ ε ἶ ν] ἀπολύτως.

ἄλλους ἅπαντας, μείζω δὲ καὶ χαλεπώτερον ἐκείνον ἀνταγωνιστὴν νομίσας ἢ Κύρον τὸν περὶ τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσαντα. Μέγιστον δὲ τεκμήριον τοῦ μὲν γὰρ ἰσχύων τὰς παρασκευὰς τοσοῦτον κατεφρόνησεν, ὥστε διὰ τὸ μὴ φροντίζειν μικροῦ δεῖν ἔλαθεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ βασιλεῖον ἐπιστάς· πρὸς δὲ τοῦτον οὕτως ἐκ πολλοῦ περιδεῶς ἔσχεν, ὥστε μεταξὺ πάσχων εὖ πολεμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπεχείρησε, δι- 39
καὶα μὲν οὐ ποιῶν, οὐ μὴν παντάπασιν ἀλόγως βουλευσάμενος. Ἡπίστατο μὲν γὰρ πολλοὺς καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐκ ταπεινῶν καὶ φαύλων πραγμάτων μεγάλας δυναστείας κατεργασάμενους, ἠσθάνετο δὲ τὴν Εὐαγόρου μεγαλοψυχίαν καὶ τὰς ἐπιδόσεις αὐτῷ καὶ τῆς δόξης καὶ τῶν πραγμάτων οὐ κατὰ μικρὸν γιγνομένης ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν ἀνυπέρβλητον ἔχοντα καὶ τὴν τύχην αὐτῷ συναγωνιζομένην· ὥστ' οὐχ ὑπὲρ τῶν γεγενημένων ὀργιζόμενος ἀλλὰ 60
περὶ τῶν μελλόντων φοβούμενος, οὐδὲ περὶ Κύπρου μόνον δεδιώς ἀλλὰ πολὺ περὶ μειζόνων ἐποίησατο τὸν πόλεμον πρὸς αὐτόν. Οὕτω δ' οὖν ὤρμησεν, ὥστ' εἰς τὴν στρατείαν ταύτην πλέον ἢ τάλαντα πεντακισχίλια καὶ μύρια κατηνάλωσεν.

(κγ'.) Ἄλλ' ὅμως Εὐαγόρας πάσαις ἀπολελειμμένος ταῖς δυνάμει- 61

58) Κύρον] ἐνοεῖ τὸν υἱὸν Δαρείου τοῦ Νόου· παρ. Παν. 145, πρὸς Φίλ. 90. — Κατεφρόνησεν] ἀπολύτως, ἀλλ' ἐνοεῖται· τοῦ Κύρου ἢ τῶν παρασκευῶν αὐτοῦ. — Τοῦ μὲν γὰρ] Κύρου, τοῦ ἀδελφοῦ. — Διὰ τὸ μὴ φρον.] = διὰ τὴν ὀλιγωρίαν ἢ ἀφροντίσιν. — Μικροῦ δεῖν] παρ. περὶ Εἰρ. 44. — Ἐλαθεν αὐτ.] ὁ Κύρος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ βασιλεῖα Ἀρταξέρξην ἔλαθεν ἐπιστάς ἐπὶ τὸ βασιλεῖον, τοῦτ' ἔστιν ἔφθη παραγενόμενος, πρὶν ἐκείνον εἰδῆσαι. — Ἐκ πολλοῦ] ἐνν. χρόνου, ὃ συχνὰ λείπει. — Μεταξὺ πάσχων εὖ] ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ εὐήρηγετο ὑπ' Εὐαγόρου. Τὸ μεταξὺ προτάσσεται τῶν χρονικῶν μετοχῶν.

59) Ἐχόντα] ἐνν. αὐτῷ. — Καὶ τὴν τύχην αὐτῷ συναγωνιζομένην] ὡς πρὸς Δημ. 3 ἠρῶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον.

60) Πολὺ π. μείζ.] = περὶ πολὺ μειζόνων· τὸ πολὺ συνήθως χωρίζεται τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀνήκει. — Ὁρμησεν] ἀπολύτως κείται. Ἡ ἀπόλυτος δ' αὕτη χρῆσις τοῦ ὀρμᾶν καὶ ὀρμησθαι εἶναι σπανιωτέρα· συνήθως ὁ ἴσ. ἐπὶ τι ἢ πρὸς τι ἢ ἀπαρ. μεταχειρίζεται· ἄλλοι ἐνοοῦσιν ἐπὶ τὸν πόλεμον.

(κγ'.) 61) Ἀπολελειμμένος] παρ. § 48. Κατὰ Διόδ. 15, 2· εἶχε δὲ τριῆρεις μὲν ἐνενήκοντα καὶ τούτων ὑπῆρχον ἑξήκοντα, ἑξήκοντα δὲ ἑβδόμηκοντα, στρατιώτας δ' ἰδίους μὲν ἑξακισχιλίου, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων πολλῶν τούτων πλείους. Πρὸς δὲ τούτοις μισθοφόρους πολλοὺς ἔξενολόγει, ἔχων χρημάτων δαψίλειαν. Ἐπειψεν δ' αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Ἀράβων βασιλεὺς στρατιώτας οὐκ ὀλίγους καὶ ἄλλοι τινὲς οἱ ἐν ὑποψίαις ὄντες τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ· παρ. καὶ Παν. 141.

σιν, ἀντιτάξας τὴν αὐτοῦ γνώμην πρὸς τὰς οὕτως ὑπερμεγέθεις παρασκευάς, ἐπέδειξεν αὐτὸν ἐν τούτοις πολὺ θαυμαστότερον ἢ τοῖς ἄλλοις τοῖς προειρημένοις. Ὅτε μὲν γὰρ αὐτὸν εἶον εἰρήνην ἄγειν, τὴν αὐτοῦ πόλιν μόνην εἶχεν· ἐπειδὴ δ' ἠναγκάσθη πολεμεῖν, τοιοῦτος ἦν καὶ τοιοῦτον εἶχε Πρυταγόραν τὸν υἱὸν τὸν αὐτοῦ συναγωνιστήν, ὥστε μικροῦ μὲν ἐδέησε Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν, Φοινίκην δ' ἐπόρθησε, Τύρον δὲ κατὰ κράτος εἶλε, Κιλικίαν δὲ βασιλέως ἀπέστησε, τοσοῦτους δὲ τῶν πολεμιῶν ἀπώλεσεν ὥστε πολλοὺς Περσῶν πεν-
 63 θούντας τὰς αὐτῶν συμφορὰς μεμνήσθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου· τελευτῶν δ' οὕτως ἐνέπλησεν αὐτοὺς τοῦ πολεμεῖν, ὥστ' εἰθισμένων τὸν ἄλλον χρόνον τῶν βασιλέων μὴ διαλλάττεσθαι τοῖς ἀποστάσι, πρὶν κύριοι γένοιτο τῶν σωμάτων, ἄσμενοι τὴν εἰρήνην ἐποίησαντο, λύσαντες μὲν τὸν νόμον τοῦτον, οὐδὲν δὲ κινήσαντες τῆς Εὐαγόρου
 64 τυραννίδος. Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν τῶν καὶ δόξαν καὶ δύναμιν με-

Γ ν ὠ μ η] παρ. Ἰσ. συχνότατα σημαίνει τὸ αὐτὸ, ὃ καὶ ἡ λέξις διάνοια. — Ἡ τοῖς ἄλλοις]—ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις, εἰς τὰ ἐν § 3.

62) Πρυταγόραν] τοῦτον τὸν Νικοκλέους ἀδελφόν, ὃ μὲν Θεότομος Πρυταγόραν, Διόδ. δὲ ὁ Σικ. (15, 4) Πυθαγόραν λέγει. — Κύπρον ἅπασαν] περὶ τοῦ πράγματος παρ. Διόδ. Σικ. 15, 2, ἐκυρίευσεν δὲ κατὰ μὲν τὴν Κύπρον τῶν πόλεων σχεδόν τι τὸ πλέον, κατὰ δὲ τὴν Φοινίκην Τύρου καὶ τινῶν ἐτέρων. Πανηγ. 161, οὐκ Αἴγυπτος μὲν αὐτοῦ (Ἀραξέρξου) καὶ Κύπρος ἀρέστηκε; Φοινίκη δὲ καὶ Συρία διὰ τὸν πόλεμον ἀνάστατοι γέγονασι, Τύρος δ' ἐφ' ἡ μέγα ἐφρόνησεν, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐκείνου κατεῖληπται; τῶν δ' ἐν Κιλικίᾳ πόλεων τὰς μὲν πλείστας οἱ μεθ' ἡμῶν ὄντες ἔχουσι, τὰς δ' οὐ χαλεπὸν ἔστι κτήσασθαι. — Τοσοῦτους ἀπώλεσεν] Διόδ. Σικ. 15, 3' ἐπέβαλε γὰρ συνεσταγμέναις ναυσὶν ἐπὶ ἀσυντάκτους ἀγωνιζόμενος, εὐθὺς ἐν τῇ πρώτῃ συστάσει τὴν νίκην προκατεσκεύασεν. Ἀθρόαις γὰρ ταῖς τριήρεσιν ἐπιπλεύσας ἐπὶ διεσπαρμέναις καὶ τεταραγμέναις, ἅς μὲν διέρθειρεν, ἅς δ' ἐχειροῦτο.

63) Τελευτῶν] αἰ μετοχῇ τελευτῶν καὶ ἀρχόμενος κεῖνται συχνά ἀντιἑπιρ. = ἐν τέλει, τελευταῖον, ἐν ἀρχῇ. — Ἐνέπλησεν] παρὰ τὸ ἡμερικόν (Ἰλ. Τ, 423) πρὶν Τρῶας ἀθηνέλασαι πολέμοιο' παρ. Ἀρχιδ. 69 ὦν (τῶν δεινῶν) οἱ μὲν ἤδη μεστοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ δὲ διὰ ταχέων ἐμπλησθήσονται. — Κύριοι τῶν σ.] ἵνα δηλ. ἐπὶ τῶν ἀποστάτων ἔχουσι δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου. — Ἐποίησαν το] οἱ Πέρσαι διὰ τοῦ Ὀρόντου. — Λύσαντες τὸν νόμον] καταργήσαντες, ἀκυρώσαντες τὸν νόμον· κατὰ τὸ ἔθος τῶν Περσῶν ὁ Τιρίβακος ἤθελε νὰ ποιήσῃ συνθήκην μετὰ τοῦ Εὐαγόρου· ἐν Εὐαγόρας ἐκχώρησεν πικρῶν τῶν κατὰ τὴν Κύπρον πόλεων, αὐτῆς δὲ μόνης τῆς Σαλαμῖνος βασιλείου τελεῆ τῶν Περσῶν βασιλεῖ κατ' ἐνιαυτὸν φόρον ὀρισμένον καὶ ποιῆ τὸ προσταττόμενον ὡς δοῦλος δεσπότη. Ἀλλὰ τοῦτους τοὺς ἄρους τῆς συνθήκης δὲν ἐδέχθη ὁ Εὐαγόρας· ἀλλ' ἐπὶ τούτοις συνῆψε ταύτην· ὥστε (Εὐαγόρου) βασιλεύειν τῆς Σαλαμῖνος καὶ τὸν ὀρισμένον δίδόναι φόρον κατ' ἐνιαυτὸν καὶ ὑπακούειν ὡς βασιλεὺς βασιλεῖ προσταττόντι. Διόδ. Σικ. 15, 9.

γίστην ἐχόντων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀφείλετο τὴν ἀρχήν, Εὐαγόρῃ δὲ πολεμήσας ἔτη δέκα τῶν αὐτῶν κύριον αὐτὸν κατέλιπεν, ὧν περ ἦν καὶ πρὶν εἰς τὸν πόλεμον εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πάντων δεινότατον τὴν γὰρ πόλιν, ἣν Εὐαγόρας ἐτέρου τυραννοῦντος μετὰ πεντήκοντ' ἀνδρῶν εἴλε, ταύτην βασιλεὺς ὁ μέγας τσαυτὴν δύναμιν ἔχων οὐχ οἷός τ' ἐγένετο χειρώσασθαι.

(κδ'.) Καίτοι πῶς ἂν τις τὴν ἀνδρίαν ἢ τὴν φρόνησιν ἢ σύμπα- 68
σαν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου φανερώτερον ἐπιδείξειεν ἢ διὰ τοιούτων ἔργων καὶ κινδύνων; οὐ γὰρ μόνον φανεῖται τοὺς ἄλλους πολέμους ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἡρώων ὑπερβαλλόμενος, τὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ὑμνούμενον. Οἱ μὲν γὰρ μεθ' ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Τροίαν μόνην εἶλον, ὁ δὲ μίαν πόλιν ἔχων πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν ἐπολέμησεν ὥστ' εἰ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ἐγκωμιάζειν αὐτὸν ἠβουλήθησαν, ὅσοι περ ἐκείνους, πολὺ ἂν μείζω καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔλαβεν.

(κε.) Τίνα γὰρ εὐρήσομεν τῶν τότε γενομένων, εἰ τοὺς μύθους ἀ- 66
φέντες τὴν ἀλήθειαν σκοποῖμεν, τοιαῦτα διαπεπραγμένον, ἢ τίνα τοσοῦτων μεταβολῶν ἐν τοῖς πράγμασιν αἴτιον γεγενημένον; ὃς αὐτὸν μὲν ἐξ ἰδιώτου τύραννον κατέστησε, τὸ δὲ γένος ἅπαν ἀπεληλαμένον τῆς πολιτείας εἰς τὰς προσηκούσας τιμὰς πάλιν ἐπανήγαγε, τοὺς δὲ πολίτας ἐκ βαρβάρων μὲν Ἑλληνας ἐποίησεν, ἐξ ἀνάνδρων δὲ πολεμικούς, ἐξ ἀδόξων δ' ὀνομαστούς, τὸν δὲ τόπον ἄμικτον ὄλον 67
παραλαβὼν καὶ παντάπασιν ἐξηγριωμένον ἡμερώτερον καὶ πρᾶτε-

64) Ἐν τ ὁ ς] τὸ ἀ. ἔτος τῆς 95 Ὀλ. ὁ Κόνων ἤρξατο νὰ παρασκευάζῃ στόλον, τῆς αὐτῆς Ὀλ. τὸ γ'. ἔτος τὴν εἰς Κνίδον μάχην συνῆψεν (306—94 π. Χ.). — Ἀ φ εἰ λ ε τ ο] ὁ βασιλεὺς. — Ἐ τ η δέ κ α] Διόδ. 15, 9 ὁ Κυπριακὸς πόλεμος δεκατέτης σχεδὸν γεγενημένος (385—376) καὶ τὸ πλεόν τοῦ χρόνου περὶ παρασκευῆς ἀσχοληθεὶς διέτη χρόνον τὴν ἐπὶ πᾶσι συνεχῶς ἐπολεμήθη. — Ὁ . . δειν ὀ τ α τ ο ν] = τοῦτό ἐστι δ. πάντων ὁ δὲ γὰρ ἐπεξηγηματικός. Παρ. Ἀρεσπ. 68. — Τ ο ρ α ν ν ο ὦ ν τ ο ς] = βασιλεύοντος. Παρ. π. Νικ. 4. — Τ α ὑ τ η ν] ὁ Ἴσ. συνθήκας θέτει τὴν ἀντανωμίαν πρὸς αὐξῆσιν, ὅπου ἡ ἀναφορική ἀνω- νυμία καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ προτάσσονται.

(κδ'.) 65) Κ αἰ τ ο ι] ἀντί τοι, ὡς καὶ γὰρ ἀντί γάρ· παρ. Νικλ. 25. — Π ὡ ς ἂ ν τ ι ς ἐ π ι δ.] Ἀσ. συν. Α'. ΙΕ'. 12. — Τ ἧ ν ἀ ρ ε τ ῆ ν] ἐνόησον τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. — Τ ὦ ν τ ῶ ν ἡ ῥ ῶ ω ν] ὁμοίως τὸν Περσικὸν πόλεμον παρέβαλε πρὸς τὸν Τρωϊκὸν εἰς Πανηγ. 33. — Ἐ χ ω ν] αἱ μετοχαὶ ἔχων, ἄγων, φέρων ἐξηγοῦνται πολλάκις διὰ τοῦ μετὰ, μί. — Α ὑ τ ῶ ν] ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ δόξαν ἢ μείζω.

(κε.) 66) Τ ὦ ν τ ὁ τ ε] τῶν κατὰ τοὺς τρωϊκούς χρόνους. — Ἀ π ε λ η λ α μ ἔ ν ο ν] ἀπελαύνομαι. — Τ ῆ ς π ο λ ι τ εῖ α ς] τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας § 46.

67) Ἀ μ ι κ τ ο ν] τ. ἔ. τοὺς Ἑλληνας οὐ προσδεχόμενον § 47 ἢ ἀπρόσ-

- ρον κατέστησεν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις εἰς ἔχθραν μὲν βασιλεῖ κατα-
 στάς οὕτως αὐτὸν ἡμίνατο καλῶς ὥστ' ἀείμνηστον γεγενῆσθαι τὸν
 πόλεμον τὸν περὶ Κύπρον, ὅτε δ' ἦν αὐτῷ σύμμαχος, τοσοῦτ' χρη-
 68 σιμώτερον αὐτὸν παρέτεχε τῶν ἄλλων ὥστ' ὁμολογουμένως μεγί-
 στην αὐτῷ συμβαλέσθαι δύνάμιν εἰς τὴν ναυμαχίαν τὴν περὶ Κνί-
 δον, ἧς γενομένης βασιλεὺς μὲν ἀπάσης τῆς Ἀσίας κύριος κατέστη,
 Λακεδαιμόνιοι δ' ἀντὶ τοῦ τὴν ἠπειρον πορθεῖν περὶ τῆς αὐτῶν κιν-
 δυνεύειν ἠναγκάσθησαν, οἱ δ' Ἕλληνες ἀντὶ δουλείας αὐτονομίας ἔ-
 τυχον, Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἐπέδωσαν ὥστε τοὺς πρότερον αὐτῶν
 ἄρχοντας ἔλθειν αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν δώοντας.
- 69 (κς'.) "Ὅστ' εἴ τις ἔροϊτό με, τί νομίζω μέγιστον εἶναι τῶν Εὐα-
 γόρα πεπραγμένων, πότερον τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς παρασκευὰς τὰς
 πρὸς Λακεδαιμονίους, ἔξ ὧν τὰ προειρημένα γέγονεν, ἢ τὸν τελευ-
 ταῖον πόλεμον, ἢ τὴν κατάληψιν τῆς βασιλείας, ἢ τὴν ὄλην τῶν πραγ-
 μάτων διοικήσιν, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἂν κατασταίην; αἶψά γάρ μοι

οισπον § 49.—ἄξενον ὁ Βόλφιος. — Ο ὕ τ ω ς — κ α λ ὠ ς | παρ. § 39. —
 Τ ὶ ὦ ν ἄ λ λ ω ν | ὅσα ἦσαν ἐν τῇ Κύπρῳ βασιλίσκοι καὶ αἱ ἄλλαι πα-
 ράλιοι πόλεις, οὗς (κατὰ Κορν. Κέν. 4) ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν διὰ τοῦ
 Κόνωνος διέταξε νὰ πέμψωσι ναῦς διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον.

68) Τ ῆ ς Ἀ σ ί α ς κ ὺ ρ ι ο ς | τοῦτο ἐγένετο ὁμολογηθείσης τῆς Ἀν-
 ταλκιδείου εἰρήνης | Ὀλ. 98, 2, π. X. 387, ἧς ὁ τύπος κεῖται παρὰ Ξεν.
 Ἑλλ. 5, 1, 94. Ἀρταξέρξης βασιλεὺς νομίζει δίκαιον, τὰς μὲν ἐν τῇ Ἀ-
 σίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι, καὶ τῶν νήσων Κλαζομένας καὶ Κύπρον· τὰς
 δὲ ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις, καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας, αὐτονόμους ἀφεῖ-
 ναι, πλὴν Αἰώνου καὶ Ἰμβρου καὶ Σκύρου· ταύτας δὲ, ὡσπερ τὸ ἀρχαῖον,
 εἶναι Ἀθηναίων κτλ. Ὁ Ἰσ. ταύτης τῆς εἰρήνης συχρὰ μνημονεύει Πα-
 νηγ. 141 καὶ ἐξ. — Λ α κ ε δ α ι μ ὀ ν ί ο ι | Παρ. Ξεν. Ἀγρ. 1, § 36. —
 Τ ῆ ν ἠ π ε ι ρ ο ν | Παρ. 55· τὴν Ἀσίαν ἢ μάλλον τῆς Ἀσίας τὴν ὑπὲρ
 τοῖς Πέρσαις τελοῦσαν. — Ο ἱ δ' Ἑ λ λ. | τ. ἔ. οἱ δ' ἄλλοι Ἕλληνες. §
 56. — Α ὐ τ ο ν ο μ ί α ς | τὸ τῆς ἰδίας πολιτείας χρῆσθαι τοῖς νόμοις. —
 Ἐ π έ δ ω σ α ν | πρὸς Νικ. 29. — Α ὐ τ ο ῖ ς τ ῆ ν ἄ ρ. δ ὶ ὠ ς. | οἱ Λακε-
 δαιμόνιοι μετὰ τὴν εἰς Κνίδον μάχην ἔδωσαν τοῖς Ἀθηναίοις τὴν ἀρχὴν
 τῆς θαλάσσης· παρ. καὶ ὅσα ὁ Δημ. πρὸς Λεπτ. 477 σελ. περὶ Κόνωνος
 λέγει· πρῶτος πάλιν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἐποίησε τῇ πόλει τὸν λόγον
 πρὸς Λακεδαιμονίους εἶναι· πιθανὸν εἶναι ὅτι κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὑπὸ
 τῶν Λακεδαιμονίων ἐστάλησαν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας, περὶ ὧν οἱ ἱστορι-
 κοὶ σιωπῶσι.

(κς'.) 69) Τ ἱ ν ο μ ἰ ζ ὶ | Ἀσ. συν. Β'. ΙΒ'. 14, 17—19. — Π ὅ τ ε ρ ο ν |
 αὐτ. 8. Ἐπεταῖ ἐνταῦθα οὐχὶ εἰς μόνον ἢ, ἀλλὰ τρεῖς· ὡς καὶ
 Σοφ. Οἶδ. Τύρ. 412 πότερα δ' ἐν οἴκοις ἢ ἐν ἀγροῖς ὁ Λάτιος ἢ γῆς ἐπ'
 ἄλλοις τῶδε συμπίπτει φῶνα· Πλουτ. ἡθ. σλ. 194, Α. ἐρωτηθεὶς πότε-
 ρον ἑαυτὸν ἡγεῖται βελτιονὰ στρατηγὸν ἢ Χαθρίαν ἢ Ἰρικράτην κτλ.
 παρ. Ἡρόδ. 3, 82.

δοκεῖ μέγιστον εἶναι καὶ θαυμαστότατον, καθ' ὅ,τι ἂν αὐτῶν ἐπι-
στήσω τὴν διάνοιαν.

(κζ'.) Ὡστ' εἴ τινες τῶν προγεγενημένων δι' ἀρετὴν ἀθάνατοι γε- 70
γόνασιν, οἶμαι κάκεινον ἤξιωσθαι ταύτης τῆς δωρεᾶς, σημείοις χρώ-
μενος, ὅτι καὶ τὸν ἐνθάδε χρόνον εὐτυχέστερον καὶ θεοφιλέστερον ἐ-
κείνων διαθεβίωκεν. Τῶν μὲν γὰρ ἡμιθέων τοὺς πλείστους καὶ τοὺς
ὀνομαστοτάτους εὐρήσομεν ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεσόντας,
Εὐαγόρας δ' οὐ μόνον θαυμαστότατος ἀλλὰ καὶ μακαριστότατος ἐξ
ἀρχῆς ὧν διετέλεσεν.

(κη.) Τί γὰρ ἀπέλιπεν εὐδαιμονίας, ὅς τοιούτων μὲν προγόνων 71
ἔτυχεν, οἷον οὐδεὶς ἄλλος, πλὴν εἴ τις ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐκείνω γέ-
γονεν, τοσοῦτον δὲ καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ γνώμῃ τῶν ἄλλων διή-
νεγκεν ὥστε μὴ μόνον Σαλαμίνοις ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀσίας ἀπάτης ἄ-
ξιος εἶναι τυραννεῖν, κάλλιστα δὲ κτησάμενος τὴν βασιλείαν ἐν ταύ-
τῃ τὸν βίον διετέλεσε, θνητὸς δὲ γενόμενος ἀθάνατὸν τὴν περὶ αὐ-
τοῦ μνήμην κατέλιπε, τοσοῦτον δ' ἐβίω χρόνον ὥστε μήτε τοῦ γή-
ρωος ἄμοιρος γενέσθαι μήτε τῶν νόσων μετασχεῖν τῶν διὰ ταύτην
τὴν ἡλικίαν γιγνομένων. Πρὸς δὲ τούτοις, ὃ δοκεῖ σπανιώτατον εἶ- 72
ναι καὶ χαλεπώτατον, εὐπαιδίας τυχεῖν ἄμα καὶ παλυπαιδίας, οὐδὲ
τούτου διήμαρτεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτῷ συνέπεσεν. Καὶ τὸ μέγιστον,

Καθ' ὅ,τι ἂν αὐτὴν δ.] καθ' ὅ,τι ἂν πρῶτος γένωμαι τῷ λο-
γισμῷ καὶ προσέξω τὸν νοῦν. Κορ. παρ. Θεοφ. Χαρ. προσίμ. ἤδη μὲν καὶ
πρότερον πολλάκις ἐπιστήσας τὴν διάνοιαν.

(κζ'.) 70] Δωρεᾶς] τ. ε. τῆς ἀθανασίας, ὡς ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Κάστωρ
καὶ Πολυδεύκης καὶ ἄλλοι ἤρωες. — Θεοφιλέστερον] παθη-
τικῶς ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ μᾶλλον ὑπὸ θεοῦ φιλούμενον. Κορ. ὁμοίως εἰς
Παναθ. πρᾶξιν εὐτυχεστέραν καὶ θεοφιλεστέραν. — Περιπεσόντας]
τὸν Ἡρακλέα, Θησέα, Λίαντα κτλ.

(κη.) 71] Ἀπέλιπε] ἀπολύτως ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας κεῖται
καὶ εἰς Ἄρεοπ. 17' καὶ Παναθ. 270 ἔτη τρία μόνον ἀπολείποντα τῶν
ἐκατόν. — Τι] = ποῖον εἶδος εὐτυχίας ἔλειψεν (ἐξ αὐτοῦ), ποῖα εὐτυχία
τοῦ ἔλειψεν. Ἀληθῶς ὑποκ. εἶναι τὸ Εὐαγόρας, ἀντικ. τὸ τί. — Ὅς] πα-
ρελείφθη ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ ἡ ἀναρ. δηλοῖ τὴν αἰτίαν = ἐπειδὴ
τοιοῦτους κτλ. παρ. καὶ 49. — Τῷ σώματι] τ. ε. τοῦ σώματος τῷ
κάλλει καὶ τῇ βῶμῃ καὶ § 22 καὶ 23' εἰς τοὺς βασιλεῖς ἢ τυράννους οἱ
ἀρχαῖοι πολὺ παρετήρουν τὸ εἶδος τοῦ σώματος. — Τῶν δὲ] τ. αὐ. τὴν
ἡλ. γ. γ. ν.] καὶ ὁ Κωμικὸς λέγει φοβοῦ τὸ γῆρας οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
Ὁ Κωμικὸς ἐκ τοῦ κωμικοῦ Ἀριστοφάνους παραθέτει

πρὸς γὰρ τὸ γῆρας, ὡσπερ ἐργαστήριον,
ἀπάντα ἀνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά.

— Ἡλικία] συνηθέστερον λέγεται περὶ τῆς νεότητος, καὶ τῆς ἀνδρι-
κῆς ἡλικίας, σπανιώτερον περὶ τοῦ γῆρατος.

72] Εὐπαιδ.] — πολυπαιδ.] = εὐτεχνίας καὶ πολυτεχνίας. — Τοῦτο οὐ
— τοῦτο] ἢ ἄντων. ἐπανελήφθη πρὸς ἔμφασιν. — Συνέπεσε] συνέβη.

ὅτι τῶν ἐξ αὐτοῦ γεγονότων οὐδὲν κατέλιπεν ἰδιωτικοῖς ὀνόμασι προσαγορευόμενον, ἀλλὰ τὸν μὲν βασιλέα καλούμενον, τοὺς δ' ἀνακτας, τὰς δ' ἀνάσσας. "Ὅστ' εἴ τινες τῶν ποιητῶν περὶ τίνος τῶν γεγενημένων ὑπερβολαῖς κέχρηται, λέγοντες, ὡς ἦν θεὸς ἐν ἀνθρώποις ἢ δαίμων θνητός, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα περὶ τὴν ἐκείνου φύσιν ῥήθηται μάλστ' ἂν ἀρμόσειεν.

75 (κθ'). Τῶν μὲν οὖν εἰς Εὐαγόραν πολλὰ μὲν οἶμαι παραλιπεῖν ὑστερίζω γὰρ τῆς ἀκμῆς τῆς ἐμαυτοῦ, μεθ' ἧς ἀκριβέστερον καὶ φιλοπονώτερον ἐξεργασάμην ἂν τὸν ἔπαινον τοῦτον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νῦν, ὅσον κατὰ τὴν ἐμὴν δύναμιν, οὐκ ἀνεγκωμίστας ἔστιν.

(λ'). Ἐγὼ δ' ὧ Νικόκλεις ἡγοῦμαι μὲν καλὰ μὲν εἶναι μνημεῖα καὶ τὰς τῶν σωμάτων εἰκόνας πολὺ μέντοι πλείονος ἀξίας τὰς τῶν πράξεων καὶ τῆς διανοίας, ἃς ἐν τοῖς λόγοις ἂν τις μόνον τοῖς τεχνι-
74 κῶς ἔχουσι θεωρήσειεν. Προκρίνω δὲ ταύτας πρῶτον μὲν εἰδὼς τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν οὐχ οὕτως ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ σώματος σεμνυνομένους ὡς ἐπὶ τοῖς ἔργοις καὶ τῇ γνώμῃ φιλοτιμουμένους· ἔπειθ' ὅτι τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι μόνοις, παρ' οἷς ἂν σταθῶσι, τοὺς δὲ λόγους [ἐξενεχθῆναι] οἷόν τ' ἔστιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ διαδοθέντας ἐν ταῖς τῶν εὐφρονούντων διατριβαῖς ἀγαπᾶσθαι, παρ' οἷς κρεῖττόν ἔστιν ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εὐ-

Τὸ ν μὲ ν] τὸν Νικόκλεια. — Ἀπαντας] Ἀρποκρατίων σλ. 18 οἱ μὲν υἱοὶ τοῦ βασιλέως καὶ οἱ ἀδελφοὶ καλοῦνται ἀνακτες, αἱ δὲ ἀδελφαὶ καὶ γυναικες ἀνάσσαι· Ἀριστ. ἐν τῇ Κυπρίων πολιτείᾳ. — Ὑπερβ. κ ε χ ρ.] = ὑπερβολὰς εἶπον· παρ. Νικ. 35. — Θεὸς ἐν ἀνθρ.] τὸν Ὀμ. αἰνίττεται, εἰπόντα περὶ τοῦ Ἐκτορος, Ἰλ. Ω, 258. Ἐκτορα, ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν. — Περὶ τὴν ἐκ. φύσιν] ἀντίπερὶ τῆς ἐκείνου φύσεως, τοῦτο γίνεται εἰς τὸ λέγειν καὶ τὰ ὅμοια ῥ. ὅτε κεῖται οὐχ ἰσπανίως ἢ περὶ μετὰ αἰτ. πρὸς Φίλ. 11' περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν δύο λόγους εἰπεῖν· καὶ ἄλ.

(κθ'). 73] Τῶν μὲν — πολλὰ μὲν] ὁ πρῶτος μὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐγὼ δέ, ὁ δεύτερος πολλὰ μὲν εἰς τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ τ. ἔ. οὐ μὴν οἶμαι πολλὰ παραλιπεῖν, ἀλλὰ. — Εἰς Εὐαγ.] κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἀνηκόντων ἢ ἀναφερομένων ἢ τοιοῦτου τινός. — Ὅσον] δηλ. ἐγὼ ἐγκωμιάζω ἢ δυνάμην· παρ. Ἀργ. κθ' ὅσον ἔστιν ἐπ' ἐμοί. — Ἀκμῆς] ἐκ τοῦ ὑστερίζω· ὡς 44 τὸ ἠτᾶσθαι.

(λ'). Ἐγοῦμαι μὲν] εἰς τὸ προκρίνω δέ· καλὰ μὲν εἰς τὸ πολὺ μέντοι. — Τῶν σ. εἰκόνας] παρ. π. Νικ. 36.

74] Προκ. ταύτας] δηλ. τῶν εἰκόνων, τῶν σωμάτων. — Τύπος] καλεῖ τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς ἀνδριάντας. — Διατριβαῖς] οὐ μόνον τὴν σπουδὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν διάλεξιν διδασκαλίαν τινὸς σημαίνει· οὕτως ὁ ῥήτωρ περὶ τῆς ἰδίας διδασκαλίας μετεχειρίσθη τὴν λέξιν εἰς τὸν περὶ Ἀντιδ. λόγ. — Εὐφρον.] πρὸς Νικ. § 46. — Ἀγαπᾶσθαι] θαυμάζεσθαι, ἐπαινέσθαι, ἀποδοχῆς ἀξιοῦσθαι.

δοκιμείν· πρὸς δὲ τούτοις ὅτι τοῖς μὲν πεπλασμένοις καὶ γεγραμ-⁷⁵
μένοις οὐδεὶς ἂν τὴν τοῦ σώματος φύσιν ὁμοιώσειε, τοὺς δὲ τρόπους
τοὺς ἀλλήλων καὶ τὰς διανοίας τὰς ἐν τοῖς λεγομένοις ἐνούσας ῥά-
διόν ἐστι τεκμαίρεσθαι τοῖς μὴ ῥαθυμείν αἰρουμένοις ἀλλὰ χρηστοῖς
εἶναι βουλομένοις.

(λά.) Ἐν ἕνεκα καὶ μᾶλλον ἐπεχείρησα γράφειν τὸν λόγον τοῦ-⁷⁶
τον, ἡγούμενος καὶ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἄλλοις τῆς ἀπ'
Εὐαγόρου γεγονόσι πολὺ καλλίστην ἂν γενέσθαι ταύτην τὴν παρά-
κλησιν, εἴ τις ἀθροίσας τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκείνου καὶ τῷ λόγῳ κοσμή-
σας παραδοίη θεωρεῖν ὑμῖν καὶ συνδιατρίβειν αὐταῖς. Τοὺς μὲν γὰρ⁷⁷
ἄλλους προτρέπομεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐτέρους ἐπαινοῦντες, ἵνα ζη-
λοῦντες τοὺς εὐλογομένους τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιτηδευμάτων ἐπι-
θυμῶσιν, ἐγὼ δὲ σὲ καὶ τοὺς σοὺς οὐκ ἄλλοτρίοις παραδείγμασι χρώ-
μενος ἄλλ' οἰκείοις παρακαλῶ, καὶ συμβουλεύω προσέχειν τὸν νοῦν,
ὅπως καὶ λέγειν καὶ πράττειν μηδενὸς ἧττον δυνήσῃ τῶν Ἑλλήνων.

(λβ.) Καὶ μὴ νόμιζέ με καταγιγνώσκειν, ὡς νῦν ἀμελεῖς, ὅτι⁷⁸
πολλάκις σοὶ διακελεύομαι περὶ τῶν αὐτῶν. Οὐ γὰρ οὐτ' ἐμὲ λέ-
ληθας οὔτε τοὺς ἄλλους, ὅτι καὶ πρῶτος καὶ μόνος τῶν ἐν τυραννίδι
καὶ πλούτῳ καὶ τρυφαίς ὄντων φιλοσοφεῖν καὶ πονεῖν ἐπιτεκμήρησας,
οὐδ' ὅτι πολλοὺς τῶν βασιλέων ποιήσεις ζηλώσαντας τὴν σὴν παι-

75) Πρὸς δὲ τοῦτοις] ἐν. προκρίνω τὰς τῶν πράξεων καὶ
τῆς διανοίας εἰκόνας, ἅς ἐν τοῖς λόγοις ἂν τις τοῖς τεχνικοῖς θεωρήσειεν.
— Τοῖς μὲν πεπλ. καὶ γεγραμ.] τοῖς ἐκ πηλοῦ πεποιημένοις
καὶ τοῖς διὰ χρωμάτων μεμιμημένοις. Ὁ δὲ νοῦς τοῦ ὅλου χωρίου οὐ-
δεὶς ἂν πεπλασμένον ἢ γεγραμμένον ἰδὼν ἄνδρα, πρὸς ἐκεῖνον τὸ ἑαυτοῦ
σῶμα ὁμοιώσειεν, οἷον εἴ τις Ἑρακλέους ἀνδριάντα ἀκοιθῶς θεωρήσειε
καὶ κατασκέψαιτο, οὐκ ἂν Ἑρακλέου ῥώμην προσκτῆσαιτο, ἀρρωστος
ὢν αὐτὸς τῷ σώματι· οἱ δὲ μὴ ῥαθυμείν, ἀλλ' εἶναι βουλόμενοι, ῥαδίως
ἂν ἐκ τῆς ἀκοῆς τῶν ἐπαίνων τούτων μιμήσαιντο τοὺς ἀλλήλων τρό-
πους καὶ τὰς διανοίας τὰς ἐνυπαρχούσας ἐν τοῖς λεγομένοις, ταῦτ' ἐστὶ
τὰς διὰ τῶν λεγομένων φανεράς γιγνομένας. Κορ. — Χρηστοῖς] κα-
τηγ. εἰς τὸ βουλομένοις, ὃ εἶναι ὑποκ. τοῦ εἶναι.

(λά.) 76) Γράφειν] ἀντί συγγράφειν. — Ἀπ' Εὐαγ.] ὁ Πυτα-
γόρας καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς τοῦ Νικοκλέους. — Παράκλησιν] προ-
τροπήν ἐπὶ τὴν Εὐαγόρου μίμησιν. — Θεωρεῖν] ὡς εἰκόνα. — Συν-
διατρίβειν] ἀναγιγνώσκειν αὐτάς· παρ. πρὸς Νικ. 43.

77) Ἐτέρους] συνάνωμον τῷ ἄλλοτρίοις, οὐκ οἰκείους, ἀντιτί-
θεται τῷ οἰκείοις.

78) Μὴ νόμιζέ με] Ἀσ. συν. Α'. ΠΕ'. 14, β'. — Διακελεύομαι]
συντάσσεται δοτ. προσ. δυνάμει τῆς δια, καὶ τῇ περὶ μετὰ γεν. πράγ-
ματος, περὶ οὗ τις προτρέπει. — Καὶ πρῶτος καὶ μόνος] ὑ-
περβολικὰ ταῦτα εἶναι. Διότι καὶ ὁ Ἀγησίλαος καὶ Διονύσιος ὁ τύραννος
καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἡγεμόνες καὶ πρὸ τοῦ Νικοκλέους ἦσαν πεπαιδευμένοι.

δευτιν τούτων τῶν διατριβῶν ἐπιθυμεῖν, ἀφεμένους ἐφ' οἷς νῦν λίαν
79 χαίρουσιν. Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ ταῦτ' εἰδὼς οὐδὲν ἤττον καὶ ποιῶ καὶ
ποιήσω ταῦτόν, ὅπερ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν οἱ θεαταί' καὶ γὰρ
ἐκεῖνοι παρακελεύονται τῶν δρομαίων οὐ τοῖς ἀπολειψιμμένοις ἀλλὰ
τοῖς περὶ τῆς νίκης ἀμιλλωμένοις.

80 (λγ'). Ἐμὸν μὲν οὖν ἔργον καὶ τῶν ἄλλων φίλων τοιαῦτα λέγειν
καὶ γράφειν, ἐξ ὧν μέλλομέν σε παροξύνειν ὀρέγεσθαι τούτων, ὥν-
περ καὶ νῦν τυγχάνεις ἐπιθυμῶν· σοὶ δὲ προσήκει μὴδὲν ἐλλείπειν
ἀλλ' ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι καὶ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐπιμελεῖσθαι καὶ
τὴν ψυχὴν ἀσκεῖν, ὅπως ἄξιός ἔσει καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων
προγόνων. Ὡς ἅπασιν μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν φρό-
νησιν, μάλιστα δ' ὑμῖν τοῖς πλείστον καὶ μεγίστων κυρίοις οὔσιν.

81 Χρῆ δ' οὐκ ἀγαπᾶν, εἰ τῶν παρόντων τυγχάνεις ὧν ἤδη κρείττων,
ἀλλ' ἀγανακτεῖν, εἰ τοιοῦτος μὲν ὧν αὐτὸς τὴν φύσιν, γεγονώς δὲ
τὸ μὲν παλαιὸν ἐκ Διός, τὸ δ' ὑπογυιότατον ἐξ ἀνδρὸς τοιοῦτου τὴν
ἀρετὴν, μὴ πολὺ διοίσεις καὶ τῶν ἄλλων· καὶ τῶν ἐν ταῖς αὐταῖς
σοὶ τιμαῖς ὄντων. Ἔστι δ' ἐπὶ σοὶ μὴ διακμαρτεῖν τούτων· ἂν γὰρ
ἐμμένῃς τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τοσοῦτον ἐπιδιδῶς, ὅσον περ νῦν, ταχέως
γενήσει τοιοῦτος, οἷόν σε προσήκει.

Ἀφεμένους] ἔνν. τούτων.

79) Καὶ ποιῶ καὶ ποιήσω] ἔντεχνον καὶ πάνυ εὐφυῆς πα-
ράδειγμα, οὗ τῇ γλυκύτητι συνεκέρασε τὸ ἐκ τῆς συμβουλῆς αὐστηρόν.
Κορ.

(λγ'). Ἐξ ὧν] = δι' ὧν. — Ὡς] αἰτιολογικὴ πρότασις διὰ τοῦ ὧς.

81) Χρῆ οὐκ ἀγ.] ἔνν. σε, ἐκ τοῦ ἐπομένου τυγχάνεις παραλαμ-
βανόμενον. — Εἰ τυχ.] ἐκ τοῦ ἀγαπᾶν — Τυχ. ὧν] Ἄσ. συν. Α'. Ζ'.
β. — Ἰπσγυιότατον] τὸ νεώτατον, τὸ τελευταῖον, τὸ πρό μικροῦ
ἐπιρρηματικῶς. — Ἔστιν ἐπὶ σοὶ] = ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου κεῖται.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

(α.) Οἱ μὲν εἰωθότες, ὧ Νικόκλεις, τοῖς βασιλευσιν ὑμῖν ἐσθῆτας ἄγειν ἢ χαλκὸν ἢ χρυσὸν ἐργασμένον ἢ τῶν ἄλλων τι τῶν τοιούτων κτημάτων, ὧν αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς εἰσίν, ὑμεῖς δὲ πλουτεῖτε, λίαν ἐδοξάν εἶναι μοι καταφρονεῖς οὐ δόσιν ἀλλ' ἐμπορίαν ποιούμενοι καὶ πολὺ τεχνικώτερον αὐτὰ πωλοῦντες τῶν ὁμολογούντων κατηλεύειν. Ἐγὼ δ' ἠγησάμην ἂν γενέσθαι τχύτην καλλίστην δωρεάν καὶ χρησιμωτάτην καὶ μάλιστα πρόπουσαν ἐμοί τε δοῦναι καὶ σοὶ λαβεῖν, εἰ δυνηθεῖην ὀρίσαι, ποίων ἐπιτηδευμάτων ὀρεγόμενος καὶ τίνων ἔργων ἀπεχόμενος ἄριστ' ἂν καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν βασιλείαν διοικήσῃς. Τοὺς μὲν γὰρ ἰδιώτας, ἐστὶ πολλὰ τὰ παιδεύοντα, μάλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι περὶ τοῦ βίου καθ' ἑκάστην ^{ἐκαστὴν} ~~ἡμέραν~~ ^{ἡμέραν} ~~ἡμέραν~~ ἡμέραν, ἔπειθ' οἱ νόμοι, καθ' οὓς ἑκάστοι πολιτευόμενοι τυγχάνουσιν, ἔτι δ' ἡ παρρησία καὶ τὸ φανερώς ἐξεῖναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπλήξαι καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι τοῖς ἀλλήλων ἀμαρτίαις· πρὸς δὲ τούτοις

(α.) 1) Νικόκλεις] Νικοκλῆς τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος ἐτυράνευσε παρὰ τοῦ πατρὸς Εὐαγόρου τὴν τυραννίδα διαδεξάμενος· παρ. καὶ πρὸς Νικοκλέα. — Εἰωθότες] παθητικῶς κεῖται παρ' Ἀριστοφ. ὦ δέσποτα, εἶπω τι τῶν εἰωθότων. — Εἰργασμ.] παρ' ἡμῖν (δε)δουλευμένων. — Πωλοῦντες] τὸ πωλῶ, ἐκτίθημι τι πρὸς πώλησιν καὶ ζητῶ ἀγοραστὴν (ἔχω διὰ πούλημα), ἀποδίδομαι δὲ εὖρον τοῦτον, καὶ δίδωμι τι τῶν πωλουμένων λαθῶν τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ. Πρὸβλ. κίχλας πωλῶ ἀλλ' οὐκ ἀποδίδομαι· Ἀριστοφ. Ὅταν τις οἰκίτην πωλῇ καὶ ἀποδίδεται τοῦ εὐρόντος· Ξεν. Ὅ ἐν ἀγορᾷ πωλῶν καὶ ἀποδιδόμενος· Ξεν. (κοινῶς ξεκάμων). Ἀντιτίθεται τῷ ὠνοῦμαι, πρίαμαι· ὅτι ἐλάττονος πρίαμενοι, πλείονος ἀποδῶνται· Ξεν. Ἀπ. 3. 6, 6.

2) Ἄν γενέσθαι] = ὅτι γένοιτ' ἂν. — Ὀρεγόμενος] Ἀσ. συν. Α'. Γ', 4, ἡ. — Ἀπεχόμενος] αὐτ.. — Ἐστὶ παιδεύοντα] = παιδεύουσι.

3) Καθ' οὐς] ἢ κατὰ συμφωνίαν σημ. — Παρρησία] ἐλευθερία εἰς τὸ ὁμιλεῖν (ἄδεικ, θάρρος) εἰς τὸ ἐλευθέρως ὁμιλεῖν, τὸ θαρροῦντας ἐνώπιον παντὸς ὁμιλεῖν. — Καὶ τὸ φανερώς ἐξεῖναι] εἶναι ὡς ἐρμηνεία ἢ ὀρίσμις τοῦ παρρησία. — Ἐπιπλήξαι] — ἐπιθέσθαι] δυνάμει τῆς ἐπιδοτικῆς συντάσσεται. — Ἐπιτίθεμαι] σημ. ἔραρον κατὰ τινος

- καὶ τῶν ποιητῶν τινὲς τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρῆν ζῆν καταλειπίπασιν ὥτ' ἐξ ἀπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοῦ βελτίους γίνεσθαι. Τοῖς δὲ τυράννοις οὐδὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, ἀλλ' οὐς ἔδει παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἐπειδὴν εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῶσιν, ἀνουθέτητοι διατελοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων αὐτοῖς οὐ πλησιάζουσιν, οἱ δὲ συνόντες πρὸς χάριν ὀμιλοῦσιν. Καὶ γὰρ τοὶ κύριοι γιγνόμενοι καὶ χρημάτων πλείστων καὶ πραγμάτων μεγίστων, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρῆσθαι ταύταις ταῖς ἀφορμαῖς πεποιθήκασιν ὥστε πολλοὺς ἀμυθῶσθαι, πότερόν ἐστιν ἄξιον ἐλέσθαι τὸν βίον τὸν τῶν ἰδιωτευόντων μὲν, ἐπεικῶς δὲ πραττόντων, ἢ τὸν τῶν τυραννεύοντων. Ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς τιμὰς καὶ τοὺς πλοῦτους καὶ τὰς δυναστείας, ἰσοθέως ἅπαντες νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας· ἐπειδὴν δ' ἐνθυμηθῶσι τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ διεξιόντες ὁρῶσι τοὺς μὲν ὑπ' ὧν ἥκιστα χρῆν διεσθαρμένους, τοὺς δ' εἰς τοὺς οἰκειοτάτους ἐξαμαρτεῖν ἠναγκασμένους, τοῖς δ' ἀμφοτέρω ταῦτα συμβεβηκότα, πάλιν ὅπως οὖν ζῆν ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον ἢ μετὰ τοιοῦτων συμφορῶν ἀπάτης τῆς Ἀσίας βασιλεύειν. Ταύτης δὲ τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς ταραχῆς αἰτιὸν ἐστίν, ὅτι τὴν βασιλείαν ὥσπερ ἱερωσύνην παντὸς ἀνδρὸς εἶναι νομίζουσιν, ὃ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων μέγιστόν ἐστι καὶ πλείστης προνοίας δεόμενον.

κάμνω, ἐφορῶ, καὶ μάλιστα ἐξ ἐνέδρας. — Ὑποθήκας] παραγγέλματα, συμβουλὰς.

4) Τυράννοις] ἐπὶ καλοῦ = τοῖς βασιλεύουσιν. Ἡ δὲ δοτ. εἰς τὸ ὑπάρχει = οἱ δὲ βασιλεῖς οὐδὲν τ. ἔχουσι, τ. ἔ. οἱ β. πάντων τούτων τῶν παιδευμάτων, τῶν βοηθημάτων στεροῦνται. — Ἀνουθέτητοι δ.] τ. ἔ. ὑπ' οὐδενός ποτε ἐνουθετήθησκν. — Διατελοῦσιν] ἐνν. ὄντες· παρ. Λοβ. εἰς Φρύν. σλ. 277. — Οἱ συνόντες] οἱ συναναστρεφόμενοι αὐτοῦς. — Τῶν ἰδιωτευόντων] τῶν μὴ ἐν ἀρχῆς ὄντων. — Ἐπ. πρατ.] τὸ πράττειν οὐ μόνον τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ τὴν παιδείαν τῆς τύχης, ἥτις πάντων δεσπόζει. Ὅθεν προῆλθον τὰ εὐ, καλῶς καὶ κακῶς πράττειν ἀντὶ εὐτυχεῖν, δυστυχεῖν, καὶ τὰ ὀνόματα εὐπραγία, δυσπραγία, εὐπραγία καὶ δυσπραγία. — Ἐπεικῶς πρᾶττοντες] εἶναι οἱ μέση τῇ τύχῃ χρώμενοι, οἱ μὴτε πολὺ πλουτεῦντες, μὴτε πάλιν πολὺ πενόμενοι.

5) Ὅταν — ἐπειδὴν] Ἀσ. συν. Α'. Ις'. 14. — Ὅπως οὖν] ἀντὶ ὅπως καὶ ἄν, καθ' ἕκαστον τρόπον.

6) Τῆς ἀνωμ. καὶ ταραχ.] τῆς ἐν τοῖς βασιλείαις συμβαινούσης. — Τὴν βασιλείαν ὥσπερ ἱερ. π. ἀν. εἶναι νομ.] ὅτι οἴονται οἱ βασιλεῖς οὐδὲν ἥττον τὴν βασιλείαν ἢ τὴν ἱερωσύνην, παντὶ προσήκειν ἀνδρὶ ὅπερ οὐχ οὕτως ἔχει. Καίπερ γὰρ καὶ γέρα τινὰ καὶ τιμὰς ἐξαιρέτους ἔχοντες οἱ ἱερεῖς, ὥσπερ οἱ βασιλεῖς, οὐ τοσαύτης δέονται τῆς τῶν πραγμάτων ἐμπειρίας, ὅσης χαίρουσιν οἱ καλῶς βασιλεύοντες. Κορ.

(β'). Καθ' ἐκάστην μὲν οὖν τὴν πράξιν, ἐξ ὧν ἂν τις μάλιστα δύναιτο κατὰ τρόπον διοικεῖν καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττειν, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγειν, τῶν αἰεὶ παρόντων ἔργον ἐστὶ συμβουλεύειν καθ' ὅλων δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ὧν χρὴ στοχάζεσθαι καὶ περὶ αὐτοῦ δεῖ διατρίβειν, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν. Εἰ μὲν οὖν ἔσται τὸ δῶρον ἐξεργασθὲν ἀξίον τῆς ὑποθέσεως, χαλεπὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς συνιδεῖν πολλά γὰρ καὶ τῶν μετὰ μέτρου ποιημάτων καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοαῖς ὄντα τῶν συντιθέντων μεγάλως τὰς προσδοκίας παρέσχεν, ἐπιτελεσθέντα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιδειχθέντα πολὺ καταδεστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ γ' ἐπιχείρημα καλῶς ἔχει, τὸ ζητεῖν τὰ παραλειμμένα καὶ νομοθετεῖν ταῖς μοναρχίαις. Οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἰδιώτας παιδεύοντες ἐκείνους μόνον ὠφελούσιν· εἰ δὲ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειεν, ἀμφοτέρους ἂν ὀνήσειε, καὶ τοὺς τὰς δυναστείας ἔχοντας καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν ὄντας· τοῖς μὲν γὰρ ἂν τὰς ἀρχὰς ἀσφαλεστέρας, τοῖς δὲ τὰς πολιτείας προτέρας ποιήσειεν.

(γ'). Πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον, τί τῶν βασιλευόντων ἔργον ἐστὶν ἂν γὰρ ἐν κεραλαίοις τὴν δύναμιν ὅλου τοῦ πράγματος καλῶς περιλάβωμεν, ἐνταῦθ' ἀποβλέποντες ἄμεινον καὶ περὶ τῶν μερῶν ἐροῦμεν. Οἶμαι δὴ πάντας ἂν ὁμολογήσαι προσήκειν αὐτοῖς πόλιν τε δυστυχοῦσαν παῦσαι καὶ καλῶς πράττουσαν διαφυλάττειν καὶ μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιῆσαι· τὰ γὰρ ἄλλα τὰ συμπίπτοντα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην τούτων ἕνεκα πρακτέον ἐστίν. Καὶ μὴν ἐκείνῳ γε φανερόν ὅτι δεῖ τοὺς ταῦτα δυνασομένους καὶ περὶ τηλικούτων βουλευομένου μὴ ῥαθυμεῖν μηδ' ἀμελεῖν ἀλλὰ σκοπεῖν, ὅπως φρονιμώτερον διακεί-

(β'). Ἄ εἰ] = ἐκάστατε. — Ἐξ ὧν] πολὺ μεταχειρίζεται τὸ ἐξ ὧν καὶ δι' ὧν = ὅπως, μετὰ τὰ β. συμβουλεύειν, σκοπεῖν, καὶ τῶν τοιούτων· διότι τὸ ἐξ ὧν τρόπων καὶ δι' ὧν τρόπων εἶναι ἀνάλυσις τοῦ ὅπως. — Κατὰ τὸ β. καὶ τὸ γ.] καθὼς πρέπει. — Ὡν] ἐκ τοῦ στοχάζεσθαι = ἐπιτυγχάνειν, μετ' ἐπιτυχίας ἀποβλέπειν.

7) Σὺν ἰδέειν] σύνουδα. — Ἐξεργασθὲν] ἐπεξεργασθὲν, καλῶς τελειωθὲν. — Τῶν κατὰ λογ.] ὡς ὀνομαστικὸς προσδιορισμὸς = τῶν εἰς τὸ πεζόν.

8) Ὁνήσειε] ὀνήσειε = ὠφελῶ, ὀνήσειε = ὠφελείη. — Ἀρχαίς] ἐξουσίας, δυναστείας. — Τοῖς δὲ τὰς πολ. πρ. ποιήσ.] διότι οἱ πολῖται οὐχὶ ὑπὸ σκληρᾶς δουλείας πιέζονται, ἀλλὰ ὑπὸ δικαίους καὶ πρῶτος ἄρχοντας ἠτύχως ζῶσιν· ὅπερ τοῖς κυβερνωσίν εἶναι ἀσφαλέστερον ἢ τὸ διὰ τῆς βίας ἄρχειν.

(γ'). 9) Περιλάβωμεν] = ὀρισώμεθα. — Ἄν ὁμολογήσαι] ἐκ τοῦ οἶμαι, = ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε, ὃ ὡς λεκτικὸν ἀπαιτεῖ ἀπαρ. προσήκειν, ὃ ὡς ἀπρόσ. ἀπαιτεῖ ὑποκ. ἀπαρ. παῦσαι κτλ.

10) Ραθυμεῖν] = ἀμελεῖν] δὲν πλεονάζουσαι· ῥαθυμεῖν μὲν γὰρ

11 σονται τῶν ἄλλων. Δέδεικται γάρ, ὅτι τοιαύτας τὰς βασιλείας ἐξουσιν, οἷας ἂν τὰς αὐτῶν γνώμας παρασκευάσωσιν. Ὡστ' οὐδενὶ τῶν ἀσκητῶν οὕτω προσήκει τὸ σῶμα γυμνάζειν ὡς τοῖς βασιλεύουσι τὴν ψυχὴν τὴν αὐτῶν ἅπασαι γὰρ αἱ πανηγύρεις οὐδ' ἐν μέρος τιθέσσι τούτων τῶν ἄθλων, περὶ ὧν ὑμεῖς καθ' ἑκάστην ἀγωνίζεσθε τὴν ἡμέραν.

(δ'). Ὡν ἐνθυμούμενον γρη' προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως ὅσοντες ταῖς τιμῆς τῶν ἄλλων προσέχεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς αὐτῶν δι-
12 οῖσεις. Καὶ μὴ νόμιζε τὴν ἐπιμέλειαν ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις πράγμασι χρησίμην εἶναι, πρὸς δὲ τὸ βελτίους ἡμᾶς καὶ φρονιμωτέρους γίνεσθαι μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν μηδὲ καταγνώσιν τῶν ἀνθρώπων τοσαύτην δυστυχίαν, ὡς περὶ μὲν τὰ θηρία τέχνῃς εὐρήκαμεν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυχὰς ἡμεροῦμεν καὶ πλείονος ἀξίας ποιούμεν, ἡμᾶς δ' αὐτοὺς οὐδὲν ἂν πρὸς ἀρετὴν ὠφελήσαιμεν, ἀλλ' ὡς καὶ τῆς παιδείσεως καὶ
13 τῆς ἐπιμελείας δυναμένης τὴν ἡμετέραν φύσιν εὐεργετεῖν, οὕτω διάκεισο τὴν γνώμην, καὶ τῶν τε παρόντων τοῖς φρονιμωτάτοις πλησιάζε καὶ τῶν ἄλλων οὐς ἂν δύνῃ μεταπέμψου. καὶ μήτε τῶν ποιητῶν τῶν εὐδοκιμούντων μήτε τῶν σοφιστῶν μηδενὸς οἴου δεῖν ἀπειρώς ἔχειν, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκροατῆς γίγνου, τῶν δὲ μαθητῆς, καὶ

τὴ τοὺς πόνους φεύγειν, διὰ ψυχῆς ἔκλυσιν ἀμελεῖν δὲ τινος ἐνδέχεται καὶ αὐτὸν τὸν φιλόπονον ἢ ἑτέροις προσέγοντα τὸν νοῦν ἢ καὶ ἄλλως καταφρονοῦντα τοῦ πράγματος. Κορ. — Ἄ μ ε λ ε ῖ ν] ἀπολύτως ἄνευ πτώσεως οὕτω καὶ Εὐαγ. § 78' οὕτω καὶ τὸ ὀλιγωρεῖν Ἀρεοπ. 46. — Ὁ π ω ς] = τῖνα τρόπον.

11) Ἄ π α σ α ι γ ἄ ρ α ἰ π α ν. οὐ δ' ἐν] ὁ νοῦς τοῦ χωρίου ἐκ τῆς ἀοχῆς τοῦ Πανηγυρικοῦ λελήφθω ἅπασαι, φησὶν, αἱ πανηγύρεις οὐδὲν μέρος τιθέσσι τούτων τῶν ἄθλων, ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς, οἱ κληθεὶς καὶ δικαίως βασιλεύοντες ἀγωνίζεσθε· τούτέστιν, ἐκεῖνοι μὲν τοὺς ἀθλητὰς μεγάλων δωρεῶν ἠξίωσαν, καίπερ οὐδὲν ἕτερον σκοποῦντας ἢ ὅπως εὐεκτήσουσι τοῖς σώμασι· τοῖς δ' ὑπὲρ τῶν κοινῶν πονοῦσι καὶ τὰς αὐτῶν ψυχὰς οὕτω παρασκευάσασιν, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν δύνασθαι οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν. Κορ. — Π α ν η γ ὕ ρ ε ι ς] τ. ἔ. θίατρον, συνάθροισις, εἰς ἣν πάντοθεν ἀγείρονται· τοιαῦται ἦσαν τὰ Ὀλύμπια, τὰ Ἴσθμια, Νέμεα καὶ Πύθια· ἐν οἷς πάντα τὰ εἶδη τῶν ἀγῶνων ἐγυμνάζοντο, καὶ βραβεῖα (ἀ-θλ α) ἐδίδοντο· τοιαῦτα δ' ἦσαν στέφανοι ἐξ ἐλαίας, μήλου, σελίνου, ἀπίου. Ἀλλὰ τοῦ βασιλέως βραβεῖον τῆς καλῆς διοικήσεως εἶναι καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τοῦ δημοσίου ἢ εὐτυχία καὶ μεγάλη δόξα.

(δ'). Ὡ ν] λόγος ἀναφορικός, προσθετικὸς = τούτων δι. Ἀσ. συν. Β'. Η'. 3—4.

12) Μ ἢ νόμιζε] Παρ. 78. — Κ α τ α γ ν ῶ ς] Γενικῇ συντάσσεται· Ἀσ. συν. Α'. Γ. 5. καὶ ΙΑ'. 3. παρ. Εἰρ. 17. — Δ υ σ τ υ χ ί α ν] παρ. Ἀρεοπ. 40.

13) Οὐ ς ἂ ν δ με τ α πέ μ π ο υ] = ἰάν τινος δ. μετ. — Ο ὕ ο υ] νόμιζε, ἐξ οὗ τὸ δεῖν, ἐξ οὗ τὸ ἀπ. ἔχειν. — Ἦ ῶ ν μ ε ν — τ ῶ ν δ ἐ] τὸ τῶν μὲν ἀναφέρεται πρὸς τοὺς σοφιστὰς, τῶν δὲ, πρὸς τοὺς ποιητὰς. — Ποι-

παρασκευάζε σαυτὸν τῶν ἐλαττόνων κριτήν, τῶν δὲ μειζόνων ἀγωνιστήν· διὰ γὰρ τούτων τῶν γυμνασίων τάχιστ' ἂν γένοιο τοιοῦτος, οἷον ὑπεθέμεθα δεῖν εἶναι τὸν ὀρθῶς βασιλεύοντα καὶ τὴν πόλιν ὡς χρὴ διοικήσοντα. Μάλιστα δ' ἂν αὐτὸς ὑπὸ σαυτοῦ παρακληθείης, 14 εἰ δεῖν ἠγήσαιο τοὺς χεῖρους τῶν βελτιόνων ἄρχειν καὶ τοὺς ἀνοικτοτέρους ταῖς φρονιμωτέροις προστάττειν· ὅσῳ γὰρ ἂν ἔρρωμεν-στέρωσ τὴν τῶν ἄλλων ἀγνοίαν ἀτιμᾶσης τοσούτῳ μᾶλλον τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις.

(έ.) Ἄρχεσθαι μὲν οὖν ἐντεῦθεν χρὴ τοὺς μέλλοντάς τι τῶν δε- 15 ὄντων ποιήσιν, πρὸς δὲ τούτοις φιλόανθρωπον εἶναι δεῖ καὶ φιλόπο- λιν· οὔτε γὰρ ἔππων οὔτε κυνῶν οὔτ' ἀνδρῶν οὔτ' ἄλλου πράγματος οὐδενὸς οἷόν τε καλῶς ἄρχειν, ἂν μὴ τις χαίρῃ τούτοις, ὧν αὐτὸν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν. Μελέτω σοι τοῦ πλήθους καὶ περὶ παν- τὸς ποιῶν κεχαρισμένως αὐτοῖς ἄρχειν, γινώσκων, ὅτι καὶ τῶν ὀλι- 16 γαρχιῶν καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν αὐταὶ πλεῖστον χρόνον διακίμενου- σιν, αἵτινες ἂν ἄριστα τὸ πλῆθος θεραπεύωσιν. Καλῶς δὲ δημαγω- γήσεις, ἢν μὴ ὑβρίζειν τὸν ὄχλον ἕξ μὴ ὑβριζόμενον περιορᾷς, ἀλλὰ σκοπῆς, ὅπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς τιμὰς ἔξουσιν, οἱ δ' ἄλλοι μηδὲν ἀδικήσονται· ταῦτα γὰρ στοιχεῖα πρῶτα καὶ μέγιστα χρῆ- στῆς πολιτείας ἐστίν.

(ς'). Τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων κίνει καὶ μετα- 17

η τὰς] δὲ λέγει τοὺς κλυομένους γνωμικούς, Ἡσίοδον, Θεόγνιν καὶ Φωκυλίδην, ὧν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως πρέπει νὰ μαθᾶν τὰ χρήσιμα τῶν δὲ σοφιστῶν οὐ μόνον τοὺς προγενεστέρους νὰ ἀναγινώσκῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκτὸς συγχρόνους νὰ ἀκροᾶται.

14) Μάλιστα... παρακλ.] ἐξαιρέτως δὲ αὐτὸς ἤθελες προτρέπει σαυτὸν εἰς τοῦτο (δηλ. εἰς τὴν παιδείαν καὶ καλλιέργειαν τοῦ πνεύμα- τος), ἐὰν κτλ.

(έ.) 15) Ἐντεῦθεν] δηλ. ἀπὸ τῆς ἐπιμελείας τῆς διανοίας, ἣτις ὀρεῖται νὰ ᾖ ὀρθῆς καὶ κυβερνήτης πάντων τῶν ἔργων. — Φιλόπο- λις] = φιλόπατρις (πατριώτης), ἀντιτίθεται τῷ ἄπολις. — Μελέτω] Ἄσ. συν. Α'. 1Ε'. 15 καὶ 1Ζ'. 28,

16) Πολιτεῖων] πολιτεία εἶναι τάξις καὶ κατάστασις πόλεως κυ- βερνωσᾶς τὰς πράξεις· ἦσαν δὲ εἶδη πολιτειῶν τρία· μοναρχία, ὀλιγαρχία, δημοκρατία· πολιτεία λέγεται ἐπι καὶ ἡ ἀπόκτησις τῶν τοῦ πολί- του δικαίων, πολιτικῶν δικαιωμάτων, πολιτεία λέγεται καὶ ὁ βίος ἀνδρὸς πολιτικοῦ, καὶ καθόλου παντός. — Τὸ πλῆθος] ἐξ ὅσων πλ. περιποιού- νται ὡς πρὸς Δημ. 36 εὔρηται καὶ τὴν πόλιν, τὸν βασιλεῖα θεραπεύειν. — Ὑβρίζόμενον περιορᾷς] = ἕξ ὑβρίζεσθαι. — Οἱ βέλτ. μὲν] — οἱ δὲ] = οἱ μὲν β. — οἱ δὲ. Ἄσωπ. Συντ. σελ. 695, 23 καὶ ἐξ. παρ. Ἀρεοπ. 44 καὶ π. Εἰρ. 121.

(ς') 17) Ἐπιτηδεύματα] ἐπιτηδεύματα λέγει τὰ ἐξ ἔθους γι- νόμενα ἐν τῇ πόλει καὶ μὴ κατὰ νόμον ἔγγραφον ἢ πρόσταγμα τῶν κρα-

τίθει τὰ μὴ καλῶς καθεστῶτα, καὶ μάλιστα μὲν εὐρετῆς γίγνου τῶν βελτίστων, εἰ δὲ μὴ, μιμοῦ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὀρθῶς ἔχοντα. Ζῆτει νόμους τὸ μὲν σύμπαν δικαίους καὶ συμφέροντας καὶ σφίσιν αὐτοῖς ὁμολογουμένους, πρὸς δὲ τούτοις οἵτινες τὰς μὲν ἀμφισβητήσεις ὡς ἐλαχίστας, τὰς δὲ διαλύσεις ὡς οἷόν τε ταχίστας τοῖς πολίταις ποιούσιν· ταῦτα γὰρ ἅπαντα προσεῖναι δεῖ τοῖς καλῶς κειμένοις. Τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίστη κερδαλέας, τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὲν φεύγωσι, πρὸς δὲ τὰς προθυμότερον ἔχωσιν. Τὰς κρίσεις ποιοῦ περὶ ὧν ἂν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι μὴ πρὸς χάριν μηδ' ἐναντίας ἀλλήλαις, ἀλλ' αἰεὶ ταῦτά περὶ τῶν αὐτῶν γίγνωσκε· καὶ γὰρ πρέπει καὶ συμφέρει τὴν τῶν βασιλέων γνώμην ἀκινήτως ἔχειν περὶ τῶν δικαίων, ὥσπερ τοὺς νόμους τοὺς καλῶς κειμένους [Οἴκει τὴν πόλιν ὁμοίως ὥσπερ τὸν πατρῶον οἶκον ταῖς μὲν κατασκευαῖς λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς, ταῖς δὲ πράξεσιν ἀκριβῶς, ἢ εὐδοκιμῆς ἅμα καὶ διαρκῆς. Τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐπιδεικνυσο μηδ' ἐν μιᾷ τῶν πολυτελειῶν τῶν εὐθύς ἀφανιζομένων ἀλλ' ἐν τε τοῖς προσηρημένοις καὶ τῷ κάλλει τῶν κτημάτων καὶ ταῖς τῶν φίλων εὐεργεσίαις· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ἀναλωμάτων αὐτῷ τε σοὶ παραμυνεῖ καὶ τοῖς ἐπιμυνομένοις πλειόνος ἄξια τῶν δεδραπνημένων καταλείψεις].

τούντων. Κορ. Παρ. Εὐαγ. 50.—Κί νει] τὸ κινεῖν σημ. θέτειν εἰς κίνησιν, μεταβάλλειν τάξιν, ἢ θίσειν τινός, ἄκυρον ποιεῖν, λύειν· οὕτως εἰς Εὐαγ. § 7 αἰεὶ τι κίνει τῶν μὴ καλῶς ἔχόντων. Συνδέεται ἐνταῦθα τῷ μετὰ τίθει, εἰς Εὐαγ. § 63 τῷ λύειν. — Σφίσιν αὐτοῖς] = ἑαυτοῖς, δοτ. εἰς τὸ ὁμολογουμένους· Ἄσ. συν. Α'. Γ'. 6, ἀ. — Τ α ὕ τ α] ἀνακεραλαιωτικόν. Ἄσ. συν. Α'. Δ'. 30, β'.

18) Ἐργασία] λέγει τὰς περὶ τὴν γεωργίαν, ἐμπορίαν καὶ τὰς τέχνας ἀσχολίας. — Πραγματεία] δὲ ἐνταῦθα, οὐχὶ τὰς ἐν τῇ συνθηεῖα πραγματείας, ἀλλὰ τὰς κακοσκολίας, πολυπραγμοσύνας, ἰδίως δὲ τὰ ποικίλα ἐπιχειρήματα τῶν δικηγόρων, οὓς καὶ πραγματικούς κηλοῦσιν. Ὁ Σουῖδ. ἐν λ. Ἐπὶ τῶν πράγματι συνίστασθαι ἐπιχειροῦντων ὡς Δειναρχος· Αἱ γὰρ ἀπὸ κοινῶν ἔχθραι καὶ πραγματεῖαι αἰτίαι τῶν ἰδίων διαφορῶν καθεστῆχαι.

19) Οἶκε] οἶκῳ οὐ μόνον τὸ κατοικῶ—ἀλλὰ καὶ τὸ ὡσπερ διοικῶ, κυβερνῶ· οὕτω καὶ Ξεν. Ἄπ. 2, 1, 19 τὸν ἑαυτῶν οἶκον καλῶς οἰκοῦσι. Ἄρεοπ. 21.—Κατασκευαῖς] κατασκευαῖς ὧδε οὐ μόνον τὰς δημοσίους οἰκοδομὰς, οἷον νεοῦ, ἀγοράς, λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ γενικώτερον ἅπαντα ὧν δεῖ τῇ καλῶς οἰκηθησομένῃ πόλει. παρ. Εὐαγ. 47.—Πράξις] τὰς περὶ τὰς προσόδους εἰσπράξεις τῆς πόλεως. — Ἀκριβῶς] φειδωλῶς φειδομένως. — Διαρκῆς] διὰ νὰ ἐξυρκῆς τ. ἔ. ἵνα μὴ αἱ δαπάναι ἐλλείπωσιν, ἐξαντλῶνται. Ἀδύνατον γάρ, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, τὰ καλὰ πράττειν ἀγορήγητον ὄντα. — Μηδ' ἐν μιᾷ] = ἐν μηδεμίᾳ.

Τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ποιεῖ μὲν ὡς οἱ πρόγονοι κατέδειξαν, ἡγοῦ²⁰
δὲ θῦμα τοῦτο κάλλιστον εἶναι καὶ θεραπείαν μεγίστην, ἂν ὡς βέλ-
τιστον καὶ δικαιοτάτον σαυτὸν παρέχη· μᾶλλον γὰρ ἐλπίς τοὺς τοι-
οῦτους ἢ τοὺς ἱερεῖα πολλὰ καταβάλλοντας πράξειν τι παρὰ τῶν
θεῶν ἀγαθόν.

(Ζ΄.) [Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν φίλων τοὺς οἰκειοτάτους, ταῖς δὲ²¹
ἀληθείαις αὐταῖς τοὺς εὐνουστάτους. Φυλακὴν ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ
τοῦ σώματος εἶναι τὴν τε τῶν φίλων ἀρετὴν καὶ τὴν τῶν πολιτῶν
εὐνοίαν καὶ τὴν σαυτοῦ φρόνησιν· διὰ γὰρ τούτων καὶ κτᾶσθαι καὶ
σῶζειν τὰς τυραννίδας μάλιστα· ἂν τις δύναιτο. Κήδου τῶν οἰκῶν
τῶν πολιτικῶν, καὶ νόμιζε καὶ τοὺς δαπανῶντας ἀπὸ τῶν σῶν ἀνα-
λίσκειν καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ σὰ πλείω ποιεῖν· ἅπαντα γὰρ τὰ
τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν οἰκεία τῶν καλῶς βασιλευόντων ἐστί]. Διὰ²²
παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν οὕτω φαίνομαι προτιμῶν ὥστε πιστο-
τέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους μᾶλλον ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὄρκους.
[Ἄσπασι μὲν τοῖς ξένοις ἀσφαλῆ τὴν πόλιν παρέχε καὶ πρὸς τὰ συμ-
βόλαια νόμιμον, περὶ πλείστου δὲ ποιῶν τῶν ἀρικνουμένων μὴ τοὺς
σοὶ δωρεὰς ἄγοντας ἀλλὰ τοὺς παρὰ σοῦ λαμβάνειν ἀξιούντας· τιμῶν
γὰρ τοὺς τοιούτους· μᾶλλον παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκίμησεις. Τοὺς πολ-²³

20) Τὰ πρὸς τ. θ.] = τὰ θεῖα, τοὺς θεοὺς λάτρευε. — Ὡς βέλτι-
στον] τὸ ὡς ἐπιτακτικὸν τοῦ βέλτιστον. — Ἐλπίς] ἐνν. ἐστί. —
Ἱερ. π. καταβάλλοντας] κτείνοντας, σφάζοντας πολλὰ ζῶα
πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, εἴτε λαμπρὰς θυσίας ποιοῦντας. — Πράξειν] =
λαβεῖν.

(Ζ΄.) Τίμα ταῖς ἀρχαῖς., εὐνουστάτους] τίμα διὰ τῶν
τιμῶν (δηλ. πρωτοκλισιῶν καὶ ἀσπασμῶν καὶ λοιπῶν αὐλικῶν περιποιή-
σεων) τοὺς μάλιστα προσήκοντάς σοι τῷ γένει, διὰ δὲ τῶν ἀληθεστάτων
τιμῶν (οἷόν ἐστι τὸ ἐπὶ συμβουλίαν παρακαλεῖν τινα καὶ πείθεσθαι τῇ
γνώμῃ, τὸ στεφανοῦν ἢ δωρεαῖς τιμᾶν, τῶν καλῶς πεπραγμένων ἕνεκα
καὶ τὰ τοιαῦτα) τοὺς εὐνουστάτους· πρὸς Δημ. λέγει· μᾶλλον ἐθαύμαζε
τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας ἢ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας.

21) Κήδου] κήδομαι συνώνυμον τοῦ φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι· ὡς
τοιούτων συντάσσεται γενικῆ. — Τοὺς ἐργαζομένους] ἀπολύ-
τως, ὡς ἐν Ἀρεοπ. 24. — Τῶν πολιτικῶν] = τῶν πολιτῶν. —
Τῶν οἰκούντων] τῶν οἰκητόρων, τῶν κατοικῶν τῆς πόλεως.

22) Περὶ πλ. ποιῶ] = πλεῖστον φροντίζε· παρ. 53. — Τοὺς
π. σοῦ λαμβάνειν ἄξ.] βασιλικὸν εἶναι τὸ δίδοναι δῶρα ἢ τὸ
λαμβάνειν. Ὁρθότερον φαίνεται ὅτι πρέπει οὕτω νὰ ἐρμηνευθῆ· ἀλλὰ
τοὺς λαμβάνοντας δωρεὰς (βοηθείας) μετὰ πίστεως. Ἴσως ὑπαινίττεται
ὁ Ἰσ. τοὺς πεπαιδευμένους ἀνθρώπους, σοφιστὰς, φιλοσόφους, ποιητὰς,
ῥήτορας, μουσικοὺς καὶ ἄλλους ἐπιφανεῖς ἀνδρας. Οὕτως αὐτὸς ἔλαβε
παρὰ τοῦ Νικοκλέους 20 τάλαντα. Ὁ Εὐαγόρας τὸν Κόνωνα ἐλευθερίως
μετεχειρίσθη κτλ. — Ἀξιῶ] = παρακαλῶ, κρίνω ἄξιον, ὑπολαμβάνω,

λοὺς φόβους ἐξαιρεῖ τῶν πολιτῶν, καὶ μὴ βούλου περιδεεῖς εἶναι τοὺς μηδὲν ἀδικούντας· ὅπως γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους πρὸς σαυτὸν διαθήῃ, οὕτω καὶ σὺ πρὸς ἐκείνους ἔξεις. Ποίει μὲν μηδὲν μετ' ὀργῆς, δόκει δὲ ταῖς ἄλλοις, ὅταν σοι καιρὸς ᾖ. Δεινὸς μὲν φαίνεται τῷ μηδὲν σε λυθάνειν τῶν γιγνομένων, πρῶτος δὲ τῷ τὰς τιμωρίας ἐλάττους ποιῆσθαι τῶν ἀμαρτανομένων].

- 21 Ἀρχικός εἶναι βούλου μὴ χαλεπότητι μηδὲ τῷ σφόδρα καλᾶζειν ἀλλὰ τῷ πάντας ἡττᾶσθαι τῆς σῆς διανοίας καὶ νομίζειν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀμεινον αὐτῶν σε βουλευέσθαι. Πολεμικός μὲν ἴσθι ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς παρασκευαῖς, εἰρηνικός δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτεῖν. [Οὕτοις ὁμιλεῖ τῶν πόλεων πρὸς τὰς ἡττους
- 23 ὥσπερ ἂν τὰς κρείττους πρὸς ἑαυτὸν ἀξιώσειας. Φιλονείκει μὴ περὶ πάντων, ἀλλὰ περὶ ὧν κρατήσαντί σοι μέλλοι συνοίσειν. Φαύλους ἡγοῦ μὴ τοὺς συμφερόντως ἡττωμένους ἀλλὰ τοὺς μετὰ βλάβῃς περιγιγνομένους. Μεγαλόφρονας νόμιζε μὴ τοὺς μεῖζω περιβαλλομένους ὧν οἱοί τ' εἶσι κατασχεῖν, ἀλλὰ τοὺς καλῶν μὲν ἐφιεμένους, ἐξερ-
26 γάζεσθαι δὲ δυναμένους οἷς ἂν ἐπιχειρῶσιν.] Ζήλου μὴ τοὺς μεγίστην ἀρχὴν κτισαμένους ἀλλὰ τοὺς ἀρίστα τῇ παρουσίᾳ χρησαμένους [καὶ νόμιζε τελέως εὐδαιμονήσειν, οὐκ ἔαν πάντων ἀνθρώπων μετὰ φόβων καὶ κινδύνων καὶ κακίας ἀρξῆς, ἀλλ' ἂν τοιοῦτος ὧν οἷον χρῆ καὶ πράττων ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι μετρίων ἐπιθυμῆς καὶ μηδενὸς τούτων ἀτυχῆς].

23) Περὶ δε εἶς] περιδεῆς ὁ παρὰ πολὺ φοβούμενος, ὁ ἐκπεπληγμένος· ἐνταῦθα ὁμως ὁ φοβερὸς, ὁ μέγαν φόβον προξενῶν. — Δεινὸς μὲν — πρῶτος δὲ] αὐστηρὸς (φοβερὸς) νὰ φαίνεται ἵνα μηδὲν σε λυθάνῃ ἐξ ὧν γίνονται, πρῶτος δὲ, ἵνα ποινὰς ἐπιβάλλῃς μικροτέρους τῶν σφαλμάτων. — Χαλεπότητι] διὰ ἀγριότητα, δυστροπία.

24) Σφόδρα] ἰσχυρῶς, κραταιῶς. Εἶναι δὲ αἶτ. πληθ. τοῦ οὐδέτερου σφοδρῶν τῷ ἀναβίβασμῷ τοῦ τόνου εἰς ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν μεταπεσοῦσα τοῦ σφοδρῶς.

25) Μέλλει συνοίσειν] περιφραστικῶς μέλλων = συνοίσει· ἂ θήλουσι δὲ ὠφελήσει, ἐάν νικήσῃς (κρατήσαντι ὑποθετικὴ μετοχή).

26) Κτησαμένους — χρησαμένους] — κτησάμενοι — χρησάμενοι] συνήθεις αἱ παρομοιώσεις παρ' Ἰσ. καὶ 46, φθονοῦσι — φρονοῦσι] πρὸς Δημ. 20, 21, 28 καὶ ἄλλαχοῦ. — Ἀρξῆς] ἀρχω = ἐξουσιάζω, ἀρχίζω, μετοχὴ ἀρχων, τὸ παθητ. ἀρχομαι = ἐξουσιάζομαι, ἀρχίζομαι σπάνιον, μετοχὴ ἀρχόμενος· σύνθετος τὸ μέσον = ἀρχω = ἑαυτῷ ποιῶμαι ἀρχήν, ἀρχίζω. Περὶ τοῦ ἀρχεῖν καὶ ἀρχεσθαι Ἀσ. Σύντ. σλ. 230, § 17. — Πράττων ὥσπερ κλ.] τὸ πράττων δύναται νὰ ἐνοσηθῇ οὕτω, τοιαύτην τύχην ἔχων, ἐάν οὕτως, ὡς τώρα μετὰ σοῦ ἢ τύχη εἶναι· κατὰ ταῦτα τὸ πράττων = εὐ· πράττων = εὐτυχῶν. Ἀλλὰ καὶ οὕτω πράττων, ὡς αἱ παροῦσαι περιστάσεις ἐπαίτουσιν.

(ή.) Φίλους κτῶ μὴ πάντας τοὺς βουλομένους ἀλλὰ τοὺς τῆς σῆς ²⁷ φύσεως ἀξίους ὄντας, μὴδὲ μεθ' ὧν ἥδιστα συνδιατρίψεις, ἀλλὰ μεθ' ὧν ἄριστα τὴν πόλιν διοικήσεις. [Ἀκριβεῖς ποιῶν τὰς δοκιμασίας τῶν συνόντων, εἰδὼς, ὅτι πάντες οἱ μὴ σοι πλησιάζαντες ὁμοίον σε τοῖς χρωμένοις εἶναι νομιοῦσιν. Τοιούτους ἐπίστη τοῖς πράγμασι τοῖς μὴ διὰ σοῦ γιγνομένοις, ὡς αὐτὸς τὰς αἰτίας ἔξων ὧν ἂν ἐκείνοι πράξωσιν.] Πιστοὺς ἡγοῦ μὴ τοὺς ἅπαν ὅτι ἂν λέγῃς ἢ ποιῇς ἐπαινοῦν. ²⁸ τας ἀλλὰ τοὺς τοῖς ἀμαρτανομένοις ἐπιτιμῶντας. Δίδου παρορησίαν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἵνα περὶ ὧν ἂν ἀμφιγνοῇς ἔχῃς τοὺς συνδοκιμάσοντας. Διόρα καὶ τοὺς τέχνη κολακεύοντας καὶ τοὺς μετ' εὐνοίας θεραπεύοντας, ἵνα μὴ πλέον οἱ πονηροὶ τῶν χρηστῶν ἔχωσιν. [Ἄκουε τοὺς λόγους τοὺς περὶ ἀλλήλων, καὶ πειρῶ γνωρίζειν ἅμα τοὺς τε λέγοντας, ὅποιοί τινές εἰσι, καὶ περὶ ὧν ἂν λέγωσιν.] Ταῖς αὐταῖς κό- ²⁹ λαζε ζημίαις τοὺς ψευδῶς διαβάλλοντας αἰσπερ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

Ἄρχε σαυτοῦ μηδὲν ἤττον ἢ τῶν ἄλλων, καὶ τοῦθ' ἡγοῦ βασιλικώτατον, ἂν μηδεμίᾳ δουλεύῃς τῶν ἡδονῶν, ἀλλὰ κρατῆς τῶν ἐπιθυμιῶν μᾶλλον ἢ τῶν πολιτῶν. Μηδεμίαν συνουσίαν εἰκῆ προσδέχου μηδ' ἀλογίστως, ἀλλ' ἐπ' ἐκείναις ταῖς διατριβαῖς ἔθιξε σαυτὸν χαίρειν, ἐξ ὧν αὐτὸς τ' ἐπιδώσεις καὶ τοῖς ἄλλοις βελτιῶν εἶναι δόξεις.

(θ'.) Μὴ φαίνου φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, ἀ καὶ τοῖς κα- ³⁰ κοῖς διαπράξασθαι δυνατὸν ἐστίν, ἀλλ' ἐπ' ἀρετῇ μέγα φρονῶν, ἧς οὐδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστιν. [Νόμιζε τῶν τιμῶν ἀληθεστά-

27) Τῶν συνόντων] τῶν συναναστρεφόμενων, τῶν σχετικῶν, τῶν φίλων. — Τοῖς χρωμένοις] πρ. Εὐαγ. 44. Οὕτω καὶ πρὸς Δημ. 20 χρωῶ=ἔχει φίλους, καὶ χρήσεις=καὶ φιλίας. — Ἐπίστη] διόριζε. — Ὡς ἔξω] νομιζῶν ὅτι σὺ θέλεις ἔχει τὰς αἰτίας τῶν ἀμαρτημάτων. Τὸ αἰτίαν ἔχειν εὐρηται πάντοτε παθητικῶς=κατηγορεῖσθαι ἐνίστε καὶ μετὰ τῆς ὑπό. Παρ. καὶ Ἀρεοπ. 58:

28) Ἀμφιγνοῆς] ἀμφιγνοῶ, (ἀμφι—γνώω, αἰολ. ἀντι νοέω) ἀμφιβάλλω, διστάζω, δὲν γνωρίζω καλῶς. — Διόρα καὶ τ. τέχ. κλο. .] περὶ τούτου τὸ τοῦ Πλουτ. βιβλίον πραγματεύεται· πῶς ἂν τις διακρίνει τὸν κόλακα τοῦ φίλου.

29) Ἀἰσπερ τ. ἐξαμ.] δηλ. ἠθέλες κολάζειν. — Δουλεύεις] δουλεύω=εἶμι δουλός, δουλόω=καθιστῶ τινα δούλον. — Κρατῆς] ἦσαι κύριος. — Διατριβῆς] διατριβὴ ἐνταῦθα=συνουσία, ἂν καὶ μᾶλλον εἰς ἀσκήσεις, ἐντεῦθεν ἀναρέεται, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμίᾳ οἰκειότητι δύναται νὰ εἶναι. — Ἐπιδώσεις] πρ' Ἰσ. κείττι ὅτε μὲν ἀπολύτως, ὡς Εὐαγ. 68, 81 καὶ ἄλλ., ὅτε δὲ μετὰ τῆς ἐπί, Ἀρεοπ. 69. ὅτε δὲ μετὰ τῆς πρὸς Δημ. 12, Νικ. 32, παρ. Εἰρ. 20, 64. Οὕτω καὶ τὸ ἐπίδοσιν λαμβάνειν.

(θ'.) 30) Διαπράξασθαι]=κατορθῶσαι. — Ἐπ' ἀρ. μ. φ.] ἐνν. φαίνου. — Οὐδὲν μ. τ. π. μέτεστιν]=ἧς οὐδὲως οἱ πονηροὶ με-

- τας εἶναι μὴ τὰς ἐν τῷ φανερῷ μετὰ θεούς γιγνομένας, ἀλλ' ὅταν αὐτοὶ παρ' αὐτοῖς ὄντες μᾶλλον σου τὴν γνώμην ἢ τὴν τύχην θαυμάζουσιν. Λάθανε μὲν, ἦν ἐπὶ τῷ σοι συμβῆ τῶν φαύλων χαίρειν, 31 ἐνδείκνυσο δὲ περὶ τὰ μέγιστα σπουδάζων.] Μὴ τοὺς μὲν ἄλλους ἀξίου κοσμίως ζῆν, τοὺς δὲ βασιλέας ἀτάκτως, ἀλλὰ τὴν σαυτοῦ σωφροσύνην παράδειγμα τοῖς ἄλλοις καθίστη, γιγνώσκων, ὅτι τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι. Σημεῖον ἔστω σοι τοῦ καλῶς βασιλεύειν, ἂν τοὺς ἀρχομένους ὄρᾳς εὐπορωτέρους καὶ σωφρονε- 32 στέρους γιγνομένους διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν. Περὶ πλείονος ποιῶ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἢ δ' ἀθάνατος, καὶ δόξα μὲν χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὀνητή, καὶ τὰ μὲν καὶ φαύλοις παραγίγνεται, τὴν δ' οὐχ οἶόν τ' ἀλλ' ἢ τοὺς διενεγκόντας κτήσασθαι. [Τρύφα μὲν ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα κόσμοις, καρτέρει δ' ὡς γρη τοὺς βασιλεύοντάς ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἔν' οἱ μὲν ὄρωντες διὰ τὴν ὄψιν ἀξίον σε τῆς ἀρχῆς εἶναι νομίζουσιν, οἱ δὲ συνόντες διὰ τὴν τῆς 33 ψυχῆς βίωσιν τὴν αὐτὴν ἐκείνοις γνώμην ἔχουσιν. Ἐπισκόπει τοὺς λόγους αἰεὶ τοὺς σαυτοῦ καὶ τὰς πράξεις, ἔν' ὡς ἐλαχίστοις ἀμαρτήμασι περιπίπτῃς. Κράτιστον μὲν γὰρ τῆς ἀκμῆς τῶν καιρῶν τυγχάνειν, ἐπειδὴ δὲ δυσκαταμαθήτως ἔχουσιν, ἐλλείπειν αἰροῦ καὶ μὴ πλεονάζειν· αἱ γὰρ μετριότητες μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδείαις ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἔνευσιν.
- 34 (ι.) Ἄστειος εἶναι πειρῶ καὶ σεμνός· τὸ μὲν γὰρ τῆ τυραννίδι πρέπει, τὸ δὲ πρὸς τὰς συνουσίας ἀρμόττει. Χαλεπώτατον δὲ τοῦτο πάντων ἐστὶ τῶν προστάγματων· εὐρήσεις γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς μὲν σεμννομένους ψυχροὺς ὄντας, τοὺς δὲ βουλομένους ἀστειοὺς εἶναι ταπεινοὺς φαινομένους. Δεῖ δὲ χρῆσθαι μὲν ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις ταύταις, τὴν δὲ συμφορὰν τὴν ἑκατέρᾳ προσοῦσαν διαφεύγειν.

τέγουσι. — Αὐτοὶ π. αὐτ. ὄν.] ὅτε οἱ πολῖται πρὸς ἀλλήλους διαλέγονται, σοῦ ἀπόντος. — Ἐπί τῷ φ] = ἐπὶ τινὶ ἀπόδος εἰς τὸ χαίρειν.

31) Ἡ θ ο σ] χαρακτήρ, ὃς προσγίνεται μετὰ τὸ ἔθος.

32) Ἀ θ ἄ ν α τ ο σ] παρ' Ἴσ. δικατάληχτον. — Χ ρ η μ ἄ τ ω ν] γεν. τῆς τιμῆς. — Ἐ κ ε ἰ ν ο ἰ σ] δοτ. εἰς τὸ τ ἦ ν α ὑ τ ἦ ν, διότι ἢ αὐτὸς μετ' ἀθροῦ = ὁμοιος. Ἄσ. συν. Α'. Δ'. 14.

(33) Ἀ κ μ ῆ σ] Σουίδας· δξύτης, αὐτὴ ἢ βροπὴ τῆς τοῦ πράγματος ἐπιτάσεως καὶ ἡ νεότης. Ἀκμὴ δὲ τοῦ καιροῦ, ἢ εὐτυχία· οὕτως Ἰσοκράτης. Σημαίνει δὲ ἡ λ. καιρὸς οὐχὶ μόνον τὸν χρόνον καὶ τὴν περίστασιν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον ὡς ἐν τῷ πενταμέτρῳ· μ η δ ἐ ν ἄ γ α ν, καιρῷ πάντα πρόσσεσι καλά. — Δ υ σ κ α τ α μ. ἔ χ.] = χαλεπῶς μακρῶς θάνονται, γιγνώσκονται. — Ἰ π ε ρ β ο λ α ῖ σ] = ὑπεροχαῖς. — Μ ε τ ρ ἰ ὄ τ η τ ε σ] πρ. Ἄρεοπ. 4.

(ι.) 34) Ἰ δ ε α ἰ σ] ἰδέα εἶναι ἡ τελειοτάτη πράγματός τινος

Ὅτι ἂν ἀκριβῶσαι βουλευθῆς ὧν ἐπίστασαι προσήκει τοὺς βασιλεῖς, ἐμπειρία μέτιθι καὶ φιλοσοφία· τὸ μὲν γὰρ φιλοσοφεῖν τὰς ὁδοὺς σοὶ δείξει, τὸ δ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων γυμνάζεσθαι δύνασθαι σε χρῆσθαι τοῖς πράγμασι ποιήσει.

Θεώρει τὰ γιγνόμενα καὶ τὰ συμπύπτοντα καὶ τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς τυράννοις ἀπ' αὐτῶν ἂν γὰρ τὰ παρεληλυθότα μνημονεύης, ἄμεινον περὶ τῶν μελλόντων βουλευέσει.] Δεινὸν ἤγου τῶν μὲν ἰδιω- 56 τῶν τινὰς ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἵνα τελευτήσαντες ἐπαινεθῶσι, τοὺς δὲ βασιλέας μὴ τολμᾶν χρῆσθαι τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις, ἐξ ὧν ζῶντες εὐδοκιμήσουσιν. Βούλου τὰς εἰκόνας τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα μᾶλλον ἢ τοῦ σώματος καταλιπεῖν. Μάλιστα μὲν πειρῶ τὴν ἀσφάλειαν καὶ σαυτῷ καὶ τῇ πόλει διαφυλάττειν· ἣν δ' ἀναγκασθῆς κινδυνεύειν, αἰροῦ τεθνάνα καλῶς μᾶλλον ἢ ζῆν αἰσχυρῶς. Ἐν πᾶσι 57 τοῖς ἔργοις μέμνηστο τῆς βασιλείας, καὶ φρόντιζ' ὅπως μηδὲν ἀνάξιον τῆς τιμῆς ταύτης πράξεις.

(ιά.) Μὴ περιιδῆς τὴν σαυτοῦ φύσιν ἅπασαν ἅμα διαλυθεῖσαν· ἀλλ' ἐπειδὴ θνητοῦ σώματος ἔτυχες, πειρῶ τῆς ψυχῆς ἀθάνατον μνήμην καταλιπεῖν. Μελέτα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων λέγειν, ἵνα 58 συνεθισθῆς ὅμοια τοῖς εἰρημένοις φρονεῖν. Ἄτι' ἄνσοι λογιζομένη φαίνηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει. Ὡν τὰς δόξας ζηλοῖς, μιμοῦ τὰς πράξεις. Ἄ τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἂν συμβουλευέσῃς, τούτοις αὐτὸς ἐμμένειν ἀξίου. Σοφοὺς νόμιζε μὴ τοὺς ἀκριβῶς περὶ μι- 59 κρῶν ἐρίζοντας ἀλλὰ τοὺς εὐ περὶ τῶν μεγάλων λέγοντας· [μηδὲ τοὺς τοῖς μὲν ἄλλοις εὐδαιμονίαν ὑπισχυνομένους, αὐτοὺς δ' ἐν πολυλαῖς ἀπορίαις ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μέτρια μὲν περὶ αὐτῶν λέγοντας, ὁμιλεῖν δὲ καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις δυναμένους, καὶ μὴ διαταραττομένους ἐν ταῖς τοῦ βίου μεταβολαῖς, ἀλλὰ καλῶς καὶ με-

μορφῇ ἰδέει τοῦ λόγου, ὁ χαρακτήρ' ἰδέαι, ὁδοί, τρόποι, τύποι, θεωρίαι· ἐν τῇ ἀρετῇ ἢ μεσότητι ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως. Ἰδέαις, τ. ἔ. τῇ τε ἀσπειρότητι καὶ τῇ σεμνότητι. Σημείωσαι δὲ καὶ τὸ ἰδέαις, ὅτι κεῖται συνωνύμως τῷ εἶδεναι ἢ τρόποις. Παρ. Ἄρσοπ. 44.

35) Μέ τι θι προστακ. τοῦ μέτεταιμι.—[Ὁδοῦς] μεταφορικῶς ἐνταῦθα, μέσα, τρόπου, μηχανὰς, τέχνας.—Τὸ δ' . . . ποιήσσει] Ἡ γραμματικὴ τάξις τῶν λέξεων ἔχει οὕτω· τὸ δὲ γυμνάζεσθαι (= ἢ γύμνασις) ἐπ' α. τ. ἔ. ποιήσσει σε δύνασθαι (τ. ἔ. ἰκανὸν) χρῆσθαι τ. π.—[Συμπύπτοντα] = τὰ συμβαίνοντα, τὰς ἐκβάσεις.

36) Βούλου τὰς εἰκόνας τ. ἄ.] παρ. Εὐαγ. 73. Πλούτ. Κίμ. 2 εἰκόνα πολλὴ καλλίονα νομίζοντες εἶναι τῆς τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον ἀπομιμουμένης τὴν τὸ ἦθος καὶ τὸν τρόπον ἐμφανίζουσιν· καὶ Κίμ. PRO Archia p. 12.—Καλῶς] ἐντίμως, ἀντιτίθεται τῷ αἰσχυρῶς.

37) Ὁ πως] τροπικόν=πῶς.—Δι αλυθεῖς α ν] = ὅπως διαλυθῆ.

τρίως καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας φέρειν ἐπισταμένους.]
Χρῶ τῶς εἰρημένους ἢ ζήτει βελτίω τούτων.

- 40 (16.) Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ πολλὰ τῶν λεγομένων ἐστίν, ἃ καὶ σὺ γινώσκεις· οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο παρέλαθεν, ἀλλ' ἠπιστάμην, ὅτι τοσοῦτων ὄντων τὸ πλῆθος καὶ τῶν ἄλλων καὶ τῶν ἀρχόντων οἱ μὲν τι τούτων εἰρήκασιν, οἱ δ' ἀκηκόασιν, οἱ δ' ἑτέροισι ποιοῦντας
- 41 ἐωράκασιν, οἱ δ' αὐτοὶ τυγχάνουσιν ἐπιτηδεύοντες. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις χρῆ τούτοις τῶν ἐπιτηδευμάτων ζητεῖν τὰς καινότητας, ἐν οἷς οὔτε παράδοξον οὔτ' ἄπιστον οὔτ' ἔξω τῶν νομιζομένων οὐδὲν ἔξεστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἠγείσθαι τοῦτον χαριέστατον, ὅς ἂν τῶν διεσπαρμένων ἐν ταῖς τῶν ἄλλων διανοίαις ἀθροῖσαι τὰ πλεῖστα
- 42 δυνήθῃ καὶ φράσαι κάλλιστα περὶ αὐτῶν. Ἐπεὶ κάκεινό μοι πρόδηλον ἦν, ὅτι τὰ συμβουλευόντα καὶ τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων χρησιμώτατα μὲν ἅπαντες νομίζουσιν, οὐ μὴν ἠδιστα γ' αὐτῶν ἀκούουσιν, ἀλλὰ πεπόνθασιν ὅπερ πρὸς τοὺς νουθετοῦντας· καὶ γὰρ ἐκεῖνοις ἐπαινοῦσι μὲν, πλησιάζειν δὲ βούλονται τοῖς συνε-
- 43 ξαρμαρτάνουσιν ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσιν. Σημεῖον δ' ἂν τις ποιήσαιτο τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν· καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους γεγενῆσθαι συμβούλους τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων, ταῦτα δὲ λέγοντες αἰροῦνται συνδιατρέβειν ταῖς ἀλλήλων
- 44 ἀνοίαις μᾶλλον ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκαις. Ἔτι δ' εἴ τις ἐκλέξειε τῶν προεχόντων ποιητῶν τὰς καλουμένας γνώμας, ἐφ' αἷς ἐκεῖνοι

40) Μ ἢ θ α υ μ ἄ σ η ς] Ἄσ. συν. Α'. ιε. 9. Περὶ τῆς συντάξεως τοῦ θαυμάζειν· παρ. Ἀρχ. 1. — Εἰ] ἀπορηματικόν. — Τ ο σ ο ὕ τ ω ν ὄ ν τ ω ν — ἐ π ι τ η δ ε ὕ ο ν τ ε ς] τὸ ἐξῆς· καὶ ἰδιῶται καὶ ἀρχοντες, οἱ μὲν εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀκηκόασιν, οἱ δὲ ἐωράκασιν ἑτέροισι ποιοῦντας, εἰσὶ δ' οἱ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν ἐπιτηδεύοντές τι τούτων τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐμοῦ (ἢ καὶ τῶν ἐβῆθαι δυναμένων) τοσοῦτων ὄντων τὸ πλῆθος. Κορ.

41) Τ ὶ ν ν ο μ ι ζ ο μ ἔ ν ω ν] = τῶν εἰθισμένων· παρ. Αρσοπ. 30 καὶ π. Εἰρ. 27. — Χ α ρ ι ἔ σ τ α τ ο ν] ἐκ τοῦ χαρίεις, ὃ παρ' Ἀττικοῖς ἐχρησίμειεν ὡς ἐπίθετον ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συνήθως κατὰ μετὰρ. ἔννοιαν, εἰς τῶν παιδεία, χρηστοηθεῖα, ἠθικῆ διαγωγῆ, ἀγγινούα, σεμνότητι, κομψότητι ἐκπρεπόντων· ὥστε σχεδὸν = τῷ πεπαιδευμένον, σοφός, ἐφ' ἐκάστου τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐξικρέτου τῶν ἄλλων φαινομένου. — Τ ὶ ν δ ι ε σ π α ρ μ ε ν ω ν . . . δ ι α ν ο ἰ α ι ς] παρ. λόγ. κατὰ τῶν Σοφιστῶν. Εἶναι δὲ ὠφέλεια τῆς μαθήσεως· α) τάξις εἴτε μέθοδος, β) εὐπορία, γ) ἀκρίβεια, δ) ἐρμηνεία.

43) Αἰ ρ ο ὕ ν τ α ι σ υ ν δ ι α τ ρ ῖ β ε ι ν . . μ ἄ λ.] προκρίνουσιν ἀκούειν τοὺς ἀνοήτους λόγους ἀλλήλων· τοῦτο γὰρ δύναται τὸ συνδιατρέβειν ἐνταῦθα, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Παν. τῶν μύθων ἠδιστα συνδιατρέβομεν ταῖς τραγικοῖς· καὶ Εὐαγ. 31. — Αἰ ρ ο ὕ ν τ α ι μ.] Παρ. π. Εἰρ. 93.

μάλιστα ἔσπούδασαν, ὁμοίως ἂν καὶ πρὸς ταύτας διατρίβειεν ἥδιον γὰρ ἂν κωμωδίας τῆς φαυλοτάτης ἢ τῶν οὕτω τεχνικῶς πεποιημένων ἀκούσειαν.

(ιγ'.) Καὶ τί δεῖ καθ' ἐν ἕκαστον λέγοντα διατρίβειν; ὅπως γὰρ εἰ θέλομεν σκεπεῖν τὰς φύσεις τὰς τῶν ἀνθρώπων, εὐρήσομεν τοὺς 16 πολλοὺς αὐτῶν οὔτε τῶν σιτιῶν χαίροντας τοῖς ὑγεινότητοις; οὔτε τῶν πραγμάτων τοῖς βελτίστοις οὔτε τῶν μαθημάτων τοῖς ὠρελιμωτάτοις, ἀλλὰ παντάπασιν ἐναντίας τῷ συμπερόντι τὰς ἡδονὰς ἔχοντας, καὶ δοκοῦντας καρτερικοὺς καὶ φιλοπόνους εἶναι τοὺς τῶν θεόντων τι ποιοῦντας ὥστε πῶς ἂν τις τοῖς τοιούτοις ἢ παραινῶν 46 ἢ διδάσκων ἢ χρησίμων τι λέγων ἀρέσειεν; οἱ πρὸς τοῖς εἰρημένοις φθονοῦσι μὲν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἀπλοῦς δ' ἠγούνται τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας, οὕτω δὲ τὰς ἀληθείας τῶν πραγμάτων φεύγουσιν, ὥστ' οὐδὲ τὰ σφέτερον αὐτῶν ἴσασιν, ἀλλὰ λυποῦνται μὲν περὶ τῶν ἰδίων λογιζόμενοι, χαίρουσι δὲ περὶ τῶν ἀλλοτρίων διαλεγόμενοι, βούλονται δ' ἂν τῷ σώματι κακοπαθῆσαι μᾶλλον ἢ τῇ ψυχῇ πονῆσαι καὶ σκέψασθαι περὶ τινος τῶν ἀναγκαίων. Εὐροί δ' ἂν τις αὐτοὺς ἐν 47 μὲν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνουσίαις ἢ λοιδοροῦντας ἢ λοιδορουμένους, ἐν δὲ ταῖς ἐρημίαις οὐ βουλευομένους ἀλλ' εὐχομένους. Λέγω δ' οὐ καθ' ἀπάντων ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνόχων τοῖς εἰρημένοις ὄντων. Ἐκεῖνο 48 δ' οὖν φανερόν, ὅτι δεῖ τοὺς βουλομένους ἢ ποιεῖν ἢ γράφειν τι κε

44) Ἐφ' οἷς ἔσπούδασαν] ὡς Παν. 171 ἐπὶ μικροῖς σπουδάζουσιν, λέγεται καὶ ὑπὲρ τινος σπουδάζειν, πρὸς τι—, καὶ τὰ περὶ τῆς θυσίας ἔσπούδακεν. Βούσ. 28.

(ιγ'.) 45) Καὶ τί... διατρίβειν;] = οὐ δεῖ διατρίβειν, οὐ δεῖ μακρογορεῖν. — Τῶν σιτιῶν] τὰ αὐτὰ λέγει καὶ πρὸς Δημόν. 45. — Ἐναντίας τῷ συμ. τ. ἢ δ. ἔχ.] = ἐναντίον τῷ σ. ἠδόμενος. — Καὶ δοκοῦντες ἀρετῆς ποιῶντες] ὁ νοῦς. Καὶ νομίζοντας εἶναι καρτερικοὺς, τ. ἔ. πόνων ὑπομονητικοὺς, ἕνεκα τοῦ καλοῦ, καὶ φιλομήχθους, τοὺς πρᾶττοντας τι τῶν ἀναγκαίων, ὧν οὐδὲ τοὺς φαυλοτάτους εἰκὸς ἀμελεῖν. Διότι Καρτερία κατὰ Πλάτ. ὑπομονὴ πόνων ἕνεκα καλοῦ, καὶ φιλοπονία καρτερία ἐκούσιος.

46) Ἀρέσκειν] τὸ ἀρέσκειν συντάσσει πάντοτε δοτ. οὐδέποτε αἰτ. — Ἀπλοῦς] ἐπὶ καλοῦ ἐνταῦθα = χρηστούς. Διότι σύνεγγυς ὡς λέγει Ἄριστ. (ῥητ. Α'. θ') ταῦτα ἀλλήλοις. οἷον ὁ εὐλαβὴς τῷ δειλῷ, ὁ γρηστός τῷ ἡλιθίῳ (ὅπερ ἐστίν, ὁ ἀπλοῦς τῷ νοῦν οὐκ ἔχοντι). ὁ σεμνὸς τῷ αὐθάδει, ὁ ἀνδρεῖος τῷ θρασεῖ, ὁ ἐλευθέριος τῷ ἀσώτῳ κτλ. — Τὸ ἀπλοῦς] ἀντιτίθεται τῷ διπλοῦς λέγεται περὶ ψυχῆς καὶ λόγου κλ. = ἀπερίεργος. — Εὖ φρονοῦσιν] ἐνίοτε εὖ φρονοῦντες ὀνομάζονται οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες. Παρ. Εὐαγ. 74, Παν. 10.

47) Λοιδοροῦμένους] = κακολογουμένους ὑπ' ἄλλων, δηλ. παθητικῶς, ἢ κακολογοῦντας ἀλλήλους.

- χαρισμένον τοῖς πολλοῖς μὴ τοὺς ὠφελιμωτάτους τῶν λόγων ζη-
τεῖν ἀλλὰ τοὺς μυθωδεστάτους· ἀκούοντες μὲν γὰρ τῶν τοιούτων
χαίρουσι, θεωροῦντες δὲ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀμίλλας ψυχαγωγού-
νται. Διὸ καὶ τὴν Ὀμήρου ποίησιν καὶ τοὺς πρώτους εὐρόντας τρα-
γωιδίαν ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι κατιδόντες τὴν φύσιν τὴν τῶν ἀνθρώ-
πων ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις ταύταις κατεχρήσαντο πρὸς τὴν ποίη-
σιν. Ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς πολέμους τοὺς τῶν ἡμιθέων
ἐμυθολόγησεν, οἱ δὲ τοὺς μύθους εἰς ἀγῶνας καὶ πράξεις κατέστη-
σαν, ὥστε μὴ μόνον ἀκουστοὺς ἡμῖν ἀλλὰ καὶ θεατοὺς γενέσθαι.
Τοιούτων οὖν παραδειγμάτων ὑπαρχόντων δέδεικται τοῖς ἐπιθυμοῦ-
σι τοὺς ἀκρωμένους ψυχαγωγεῖν, ὅτι τοῦ μὲν νοθετεῖν καὶ συμ-
βουλεύειν ἀφεκτέον, τὰ δὲ τοιαῦτα λεκτέον, οἷς ὀρώσι τοὺς ὄχλους
μάλιστα χαίροντας.
- 80 (ιδ΄.) Ταῦτα δὲ διήλθον ἡγούμενος σὲ δεῖν, τὸν οὐχ ἓνα τῶν
πολλῶν ἀλλὰ πολλῶν ὄντα τύραννον, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν
τοῖς ἄλλοις, μηδὲ τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων μηδὲ τοὺς εὐ φρο-
νούντας τῶν ἀνθρώπων ταῖς ἡδοναῖς κρίνειν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρησίμων
- 81 αὐτοὺς δοκιμάζειν, Ἄλλως τ' ἐπειδὴ περὶ μὲν τῶν γυμνασίων τῶν
τῆς ψυχῆς ἀμφισβητοῦσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες, καὶ φασιν
οἱ μὲν διὰ τῶν ἐριστικῶν λόγων, οἱ δὲ διὰ τῶν πολιτικῶν, οἱ δὲ
δι' ἄλλων τινῶν φρονιμωτέρους ἔσεσθαι τοὺς αὐτοὺς πλησιάζοντας,
ἐκεῖνο δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι δεῖ τὸν καλῶς πεπαιδευμένον
- 82 ἐξ ἑκάστου τούτων φαίνεσθαι βουλευέσθαι δυνάμενον. Χρῆ τοίνυν

48) Ψυχαγωγούνται] = θέλγονται, κηλοῦνται.

49) Μὴ μόνον—ἀλλὰ καὶ] Ἄσ. συν. Β'. Β'. 14—15—Ἀκουστοὺς)
πρὸς τὸ ἀγῶνας.—Ἀφεκτέον] = δεῖ ἀπέχεσθαι.—Λεκτέον] τὰ ἀ-
πρόσωπα ῥηματικά συντάσσονται κατὰ τὴν φύσιν τοῦ οἰκείου ῥήματος·
οὕτω τὰ ἄλλα πρακτέον. Παρ. Ἄσ. συν. Α'. III'. 26.

(ιδ΄.) 50) Δι' ἡλθον] Εὐαγ. 2.—Μή τ. α. γ. ν. ἔχειν] = μὴ φρο-
νεῖν ταῦτα τοῖς ἄλ.—Ταῖς ἡδοναῖς κρίνειν] τ. ἔ. μήτε τὰ
πράγματα σπουδαῖα, μήτε τοὺς ἀνθρώπους φρονίμους κρίνειν, ἐκ τῆς
προσφινομένης ἡμῖν ἐξ αὐτῶν ἡδονῆς, ἀλλ' ἐξ ὧν ἡμᾶς ὠφελοῦσιν.

51) Οἱ π. τ. φιλ. ὄντες] οἱ περὶ τὴν φ. διατρίβοντες. Εὐαγ. 8
περὶ τ. γ. τῆς ψυχῆς (ἡγουν περὶ τῆς προσηκούσης τοῖς ἀνθρώποις καὶ
μάλιστα τοῖς νεωτέροις, παιδείας καὶ ἐπιμελείας), οὐχ ἄνονοῦσιν (ἐρί-
ζουσιν) ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τοὺς ἐριστικούς λόγους διδάσκουν δεῖν οἶοντα
ὡς χρησίμους εἰς φρόνησιν, ἕτεροι δὲ τοὺς πολιτικούς τοῦτο ποιεῖν
ἰσχυρίζονται, ἄλλοι δὲ ἐπ' ἄλλους λόγους προτρέπουσι τοὺς νέους· τοῦτο
δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν ὅτι δεῖ τὸν καλῶς πεπαιδευμένον, ἐξ ἑκάστου
τούτων, τῶν ἐριστικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν λοιπῶν οἰωνδῆποτε
λόγων ἐλίσθαι τὰ χρήσιμα.

52) Χρῆ τοίνυν] Οὕτω τοίνυν ἐχόντων γνώμης τῶν φιλοσόφων

ἀφέμενον τῶν ἀμφισβητουμένων ἐπὶ τοῦ συνομολογουμένου λαμβάνειν αὐτῶν τὸν ἔλεγχον, καὶ μάλιστα μὲν ἐπὶ τῶν καιρῶν θεωρεῖν συμβουλευόντας, εἰ δὲ μή, καὶ καθ' ὅλων τῶν πραγμάτων λέγοντας. Καὶ τοὺς μὲν μηδὲν γινώσκοντας τῶν δεόντων ἀποδοκίμαζε· δῆλον γὰρ ὡς ὁ μηδὲν ὦν αὐτὸς χρήσιμος οὐδ' ἂν ἄλλον φρόνιμον ποιήσειε· τοὺς δὲ νοῦν ἔχοντας καὶ δυναμένους δρᾶν πλέον τι τῶν ἄλ-⁸³λων περὶ πολλοῦ ποιοῦ καὶ θεραπείε, γινώσκων, ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατος καὶ τυραννικώτατος ἀπάντων τῶν κτημάτων ἐστίν. Ἐγὼ δὲ τούτους μεγίστην σοὶ ποιεῖν τὴν βασιλείαν, οὔτινες ἂν τὴν διάνοιαν τὴν σὴν πλείστ' ὠφελῆσαι δυνηθῶσιν.

(ἰε.) Ἐγὼ μὲν οὖν ἅ τε γινώσκω παρήνεκα καὶ τιμῶ σε τούτοις ⁸⁴ οἷς τυγχάνω δυνάμενος· βούλου δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ὅπερ εἶπον ἀρχόμενος, μὴ τὰς εἰθισμένας ἄγειν σοὶ δωρεάς, ἃς ὑμεῖς πολὺ πλείονος ἀγοράζετε παρὰ τῶν διδόντων ἢ παρὰ τῶν πωλούντων, ἀλλὰ τοιαύτας, αἷς κἂν σφόδρα χρῆ καὶ μηδεμίαν ἡμέραν διαλείπης οὐ κατατρίψεις, ἀλλὰ καὶ πλείονος ἀξίας ποιήσεις.

χρῆ τὸν βουλευέσθαι δυνάμενον, ἀφέμενον τῶν ἀμφισβ. τ. ἔ. ἐκείνων περὶ ὧν οὐχ ὁμοιοῦσιν οἱ φιλόσοφοι καὶ ἐλθόντα ἐπ' ἐκεῖνο περὶ οὐ ὁμολογοῦσιν, οὕτω τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν φιλοσόφων λαμβάνειν. Καὶ τὸν πολλὰ τὰ χρήσιμα διδάσκοντα ἀσπάζεσθαι καὶ προαιρεῖσθαι τοῦ μηδὲν ἢ βραχὺ πάνυ χρήσιμον ἔχοντος διδάσκειν. Κορ. — Ἀ φ έ μ ε ν ο ν] παρ. Ἀρχ. 11. — Δ ἦ λ ο ν ... χ ρ ῆ σ ι μ ο ς] τ. ἔ. τὸν μηδὲν γινώσκοντα τῶν δεόντων, μηδὲν αὐτὸς χρήσιμος τ. ἔ. ἐκείνον ὅστις δὲν γινώσκει τί πρέπει ἢ ὠφελεῖ, καλεῖ ἀνθρώπον ἄχρηστον.

53) Π ε ρ ῖ π. π ο ι ο ὦ] Παρ. π. Εἰρ. 135. — Τυραννικώτατον] Μάλιστα τυράννω ἡγουν βασιλεῖ πρέπον.

(ἑ 54) Τιμῶ] Δωροῦμαι σε τούτοις — Ἀρχόμενος] ἐν ἀρχῇ. Παρ. Εὐαγ. 63. — Κ α ῖ π λ ε ῖ ο ν ο ς ἀ ξ ῖ α ς] τ. ἔ. εἶναι ἢ ὥστε πλείονος ἀξίας εἶναι.

ΝΙΚΟΚΛΗΣ Η ΚΥΡΗΡΙΟΙ

(α.) Εἰσὶ τινες, οἱ δυσκόλως ἔχουσι πρὸς τοὺς λόγους καὶ διαμέφονται τοὺς φιλοσοφούντας καὶ φασιν αὐτοὺς οὐκ ἀρετῆς ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα ποιεῖσθαι τὰς τοιαύτας διατριβάς. Ἡδέως ἂν οὖν πυθοίμην τῶν οὕτω διακειμένων, διὰ τί τοὺς μὲν εὖ λέγειν ἐπιθυμούντας φέγουσι, τοὺς δ' ὀρθῶς πράττειν βουλευομένους ἐπαινοῦσιν· εἰ γὰρ αἱ πλεονεξία λυποῦσιν αὐτούς, πλείους καὶ μείζους ἐκ τῶν ἔργων ἢ τῶν λόγων εὐρήσομεν γιγνομένας. Ἐπειτα κἀκεῖν' ἄποπον, εἰ λέληθεν αὐτούς, ὅτι τὰ περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβοῦμεν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκοῦμεν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἐπιτηθεύομεν, οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἔλαττον ἔχωμεν, ἀλλ' ὅπως ἂν ὡς μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. Ὡστ' οὐ κατηγορητέον τῶν πραγμάτων τούτων ἐστίν, μεθ' ὧν ἂν τις μετ' ἀρετῆς πλεονεκτήσειεν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτανόντων ἢ τοῖς λόγοις ἐξαπατώντων καὶ μὴ δικαίως χρομένων αὐτοῖς.

(α.) 1) Δυσκόλως ἔχ.] παρ. 20 δυσκόλως διακεῖσθαι. Τὸ ἔχω μετὰ διαφόρων ἐπιρ. ἀποτελεῖ διαφόρους φράσεις δηλούσας κατάστασιν τινὰ ψυχικὴν, σωματικὴν ἢ ἠθικὴν· οὕτω χαλεπῶς δυσμενῶς, τραχέως, φιλιῶς· ἔχει οὐδετέρου ῥ. σημασίαν καὶ δύναται δὲ νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ διακειμαι. Δέχεται δὲ τὸ ὄνομα ἢ τὴν ἀντωνυμίαν κατὰ τὴν ἀνήκουσαν πτώσιν μετὰ ἢ ἀνευ προθέσεως τὸ δὲ πρᾶγμα, καθ' ὃ θεωρεῖται ἢ κατὰστασις τίθεται κατὰ γεν. οὕτω γνώμης ἔχω, εὖ ἔχει ῥώμης. Παρ. Ἄσ. Συντ. σλ. 246, 33 καὶ Εἰσ. ἐλ. συν. σλ. 304.—Τοὺς φιλοσοφούντας]=τοὺς περὶ τοὺς λόγους σπουδάζοντας.—Εὖ λέγειν]=ἐπαινεῖν, ἀντιτίθεται τῷ κακῶς λέγειν (3) κακολογεῖν, κατηγορεῖν.—Πλεονεξία] εἶναι ἐλάττωμα, φιλαργυρία, ἐπιθυμία τοῦ πλείω ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον. Ἐπίοτε]=πλεονέκτημα.—Ψέγουσι]=ἐπαινοῦσι.] Ἀντιτίθεται ἀλλήλοις.

2) Τὰ περὶ τ. Θε.] = τὰ εἰς τοὺς θεοὺς ἀναφερόμενα. Ὁμοίως Ἄρεσπ. 1, καὶ 29 Παρ. π. Δημ. 27 τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα φιλόκαλος. Ἄσ. Συν. σλ. 614, § 119. — Ὡς μετὰ π. λ.] = μεθ' ὡς πλείστου.

(β'). Θαυμάζω δὲ τῶν ταύτην τὴν γνώμην ἔχόντων, ὅπως οὐ καὶ 5
 τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἀνδρίαν κακῶς λέγουσιν. Εἴπερ
 γὰρ διὰ τοὺς ἔξαμαρτάνοντας καὶ τοὺς ψευδομένους πρὸς τοὺς λό-
 γους χαλεπῶς ἔχουσι, προσήκει καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς αὐτοὺς ἐπι-
 τιμᾶν φανήσονται γὰρ τινες καὶ τῶν ταῦτα κεκτημένων ἔξαμαρ-
 τάνοντες καὶ πολλοὺς διὰ τούτων κακῶς ποιῶντες. Ἀλλὰ γὰρ οὐ 4
 δίκαιον, οὔτ' εἴ τινες τοὺς ἀπαντῶντας τύπτουσι, τῆς ῥώμης κατη-
 γορεῖν, οὔτε διὰ τοὺς ἀποκτείνοντας οὐδ' οὐ δεῖ τὴν ἀνδρίαν λοιδο-
 ρεῖν, οὔθ' ὄλως τὴν τῶν ἀνθρώπων πονηρίαν ἐπὶ τὰ πράγματα μετα-
 φερεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ψέγειν, ὅσοι τοῖς ἀγαθοῖς κακῶς χρῶν-
 ται καὶ τοῖς ὠφελεῖν δυναμένοις τούτοις βλάπτειν τοὺς συμπολι-
 τευομένους ἐπιχειροῦσιν. Νῦν δ' ἀμελήσαντες τοῦτον τὸν τρόπον 5
 περὶ ἐκάστου διορίζεσθαι πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους δυσκόλως διά-
 κεινται, καὶ τοσοῦτον διημαρτήκασιν, ὥστ' οὐκ αἰσθάνονται τοιοῦτω
 πράγματι δυσμενῶς ἔχοντες, ὃ πάντων τῶν ἐνότων ἐν τῇ τῶν ἀν-
 θρώπων φύσει πλείστων ἀγαθῶν αἰτιὸν ἔστιν.

(γ'). Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις οἷς ἔχομεν οὐδὲν τῶν ζώων διαφέρομεν,
 ἀλλὰ πολλῶν καὶ τῷ τάχει καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ ταῖς ἄλλαις εὐπορίας
 καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες· ἐγγενομένου δ' ἡμῖν τοῦ πείθειν 6
 ἀλλήλους καὶ δηλοῦν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, περὶ ὧν ἂν βουλευθῶμεν, οὐ
 μόνον τοῦ θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις
 ἠκίσσαμεν καὶ νόμους ἐθέμεθα καὶ τέχνας εὗρομεν, καὶ σχεδὸν ἅ-
 παντα τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἔστιν ὃ συγκατασκευ-
 ἀσας. Οὗτος γὰρ περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀδίκων καὶ τῶν αἰσχυρῶν 7

(β'.) 3) Θ α υ μ ἄ ζ ω] Παρ. π. Εἰρ. 12.—Τ ῶ ν τ. τ. γ ν. ἔ χ ὀ ν τ ω ν]
 = τῶν οὕτω φρονούντων. — Ψ ε υ δ ο μ ἔ ν ο υ ς] εἰς τοὺς μέσους χρό-
 νους = λέγω ψεύδη, ψευδολογῶ, εἰς τοὺς παθητικούς = ἀποτυγχάνω,
 ἀπατῶμαι, ἀμαρτάνω· ψεύδω δὲ = ἀπατῶ τινα. — 'Ε π ι τ ι μ ἄ ν]
 'Ασ. συν. Α'. Γ'. 10. οὕτω κατεπιχειροῦσι.—Κ ε κ τ η μ ἔ ν η ν] Κτῶμαι=
 ἀποκτῶ, κέκτημαι = ἔχω. — Κ α κ ῶ ς π ο ι ο ὦ ν τ ε ς] = βλάπτοντες,
 κηκοποιῶντες.

5) Δ ι ο ρ ῖ ζ ε σ θ α ι] 'Αριστ. Πολ. Καλῶς δόξειεν διορίσθαι περὶ
 πᾶν πολιτειῶν. — Δ υ σ μ ε ν ῶ ς ἔ χ.] = δυσμενεῖς ὄντες, ἀντιτίθεται
 τῷ εὐμενῶς ἔχοντες = εὐμενεῖς ὄντες.

(γ'.) Τ ο ῖ ς ἄ λ. ο ἷ ς ἔ χ.] Καθ' ἑλξιν=τοῖς ἄλ. ἀ ἔχομεν. 'Ασ. συν. Γ'.
 Β'. 42.—Τ υ γ χ. ὄ ν τ ε ς] Αὐτ. Α'. Ζ'. 7.

6) 'Ε γ γ ἰ γ ν ο μ ἔ ν ο υ] ἐγγίνεσθαι = innasci, ἐν τῇ φύσει κεῖται. —
 Τ ο ῦ θ η ρ. ζ ῆ ν] = τῆς θηριώδους ζωῆς. — Ν ὀ μ. ἐ θ ἔ μ ε θ α] τίθη-
 μι νόμον ἐνεργητικῶς λέγεται περὶ γράφοντος νόμον τοῦ νομοθέτου, τί-
 θεμαι νόμον, μίσως περὶ τοῦ λαοῦ ἢ τοῦ μονάρχου δικτάσσοντος νά τε-
 θῶσι νόμοι, διὰ τοῦ νομοθέτου θέτω ἑμαυτῷ νόμον. — Μ ε μ η χ α ν η
 μ ἔ ν α] ἐκτελεσθέντα, ἀποπερατωθέντα.

7) Δ ι κ α ἰ ω ν κ λ.] τὸ δικαίον ἀντιτίθεται εἰς τὸ ἀδίκον, τὸ αἰσχυρῶν

- καὶ τῶν καλῶν ἐνομοθέτησεν· ὧν μὴ διαταχθέντων οὐκ ἂν οἶοι τὸ
 ἦμεν οἰκεῖν μετ' ἀλλήλων. Τούτῳ καὶ τοὺς κακοὺς ἐξελέγχωμεν καὶ
 τοὺς ἀγαθοὺς ἐγκωμιάζωμεν. Διὰ τούτου τοὺς τ' ἀνοήτους παιδεύο-
 ομεν καὶ τοὺς φρονίμους δοκιμάζωμεν· τὸ γὰρ λέγειν ὡς δεῖ τοῦ
 φρονεῖν εὖ μέγιστον σημεῖον ποιούμεθα, καὶ λόγος ἀληθῆς καὶ νό-
 8 μιμος καὶ δίκαιος ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ πιστῆς εἰδωλόν ἐστιν. Μετὰ
 τούτου καὶ περὶ τῶν ἀμφοσθητησίμων ἀγωνιζόμεθα καὶ περὶ τῶν ἀ-
 γνουομένων σκοπούμεθα· ταῖς γὰρ πίστεσιν, αἷς τοὺς ἄλλους λέ-
 γοντες πείθωμεν, ταῖς αὐταῖς ταύταις βουλευόμενοι χρώμεθα, καὶ
 ῥητορικοὺς μὲν καλοῦμεν τοὺς ἐν τῷ πλήθει λέγειν δυναμένους, εὐ-
 βούλους δὲ νομίζωμεν, οἵτινες ἂν αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς ἄριστα περὶ τῶν
 9 πραγμάτων διαλεχθῶσιν. Εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην περὶ τῆς δυνάμεως
 ταύτης εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν φρονίμως πρακτομένων εὐρήσομεν ἀλόγως
 γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν διανοημάτων ἀπάντων
 ἡγεμόνα λόγον ὄντα καὶ μάλιστα χρωμένους αὐτῷ τοὺς πλείστον
 νοῦν ἔχοντας· ὥστε τοὺς τολμῶντας βλασφημεῖν περὶ τῶν παιδευόν-
 των καὶ φιλοσοφούντων ὁμοίως ἄξιον μισεῖν ὥσπερ τοὺς εἰς τὰ τῶν
 θεῶν ἐξαμαρτάνοντας.
- 10 Ἐγὼ δ' ἀποδέχομαι μὲν ἅπαντας τοὺς λόγους τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν
 ἡμᾶς ὠφελεῖν δυναμένους, οὐ μὴν ἀλλὰ καλλίστους ἡγοῦμαι καὶ
 βασιλικωτάτους καὶ μάλιστα πρέποντας ἐμοὶ τοὺς περὶ τῶν ἐπιτη-
 δευμάτων καὶ τῶν πολιτειῶν παραινοῦντας, καὶ τούτων αὐτῶν ὅσοι
 διδάσκουσι τοὺς τε δυναστεύοντας, ὡς δεῖ τῷ πλήθει χρῆσθαι, καὶ
 τοὺς ἰδιώτας, ὡς χρὴ πρὸς τοὺς ἄρχοντας διακείσθαι· διὰ γὰρ τού-
 των ὁρῶ τὰς πόλεις εὐδαιμονεστάτας καὶ μεγίστας γιγνόμενας.
- 11 (δ'.) Τὸν μὲνοῦν ἕτερον, ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτους ἠκούσατε,

εἰς τὸ καλόν. — Τοὺς φρ. δοκιμάζωμεν] τ. ἔ. ἐκ τοῦ λόγου ἐννοεῖ-
 ται· ἂν τις εἶναι φρονίμος ἢ μὴ. — Τὸ λέγειν ὡς δεῖ κ.λ.] ὅθεν τὸ
 γνωμικόν· ὅτι ὁ λόγος βεῦμά ἐστι τοῦ λογισμοῦ.

8) Ταῖς γὰρ πίστεσιν, αἷς] ὁ νοῦς· αἷς πίστεσι πείθωμεν τοὺς ἄλ-
 λους, δημηγοροῦντες ἐν τῷ πλήθει ταῖς αὐταῖς ταύταις χρώμεθα βου-
 λεύομενοι. Κορ. — Ταῖς πίστεσιν· τ. ἔ. ἢ περὶ τὸ λέγειν δεινότης, ἢ
 εὐγλωττία δὲν δύναται νὰ εἶναι κερχωρισμένη ἀπὸ τῆς σοφίας· καὶ διότι
 δημοσίᾳ ὠφελεῖ, καὶ ἰδιωτικᾶς παρέχει ὠφελείας. — Ἐν τῷ πλήθει] =
 ἐνώπιον τοῦ πλήθους. — Διαλεχθῶσιν] Μέσον ἀποθ. κατὰ σημασίαν·
 διότι διαλέγω = ἐκλέγω, διαλέγομαι = ἱμιλῶ, λέγω. — Εὐβούλους]
 καλῶς σκεπτομένους, τ. ἔ. φρονίμους.

9) Τῶν ἔργων κ.λ.] γιν. ἐκ τοῦ ἡγεμόνα. — Τοὺς π.λ. ν. ἔχον-
 τας] = τοὺς νουεχεστάτους.

10) Τοὺς δυναστ.] = τοὺς δυνάστης ἀντιθετικῶς πρὸς τοὺς ἰ-
 διώτας. — Διακείσθαι] παρκ. ὁ ἐνεστ. διακίθεμαι.

τόν δ' ἐχόμενον, ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν, οὐχ ὡς ἐκείνον ὑπερβαλούμενος, ἀλλ' ὡς προσήκόν μοι περὶ τούτων μάλιστα διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ μὲν γὰρ ἐμοῦ μὴ δηλώσαντος ἃ βούλομαι ποιεῖν ὑμᾶς διαμάρτοτε τῆς ἐμῆς γνώμης, οὐκ ἂν εἰκότως ὑμῖν ὀργιζοίμην· εἰ δὲ προειπόντος ἐμοῦ μηδὲν γίγνοιτο τούτων, δικαίως ἂν ἤδη τοῖς μὴ πειθομένοις μεμφοίμην. ^{H-12} γοῦμαι δ' οὕτως ἂν μάλιστα παρακαλέσαι καὶ προτρέψαι πρὸς τὸ μνημονεύειν ὑμᾶς τὰ βηθέντα καὶ πειθαρχεῖν αὐτοῖς, οὐκ εἰ περὶ τὸ συμβουλευεῖν μόνον γενοίμην καὶ ταῦτ' ἀπαριθμήσας ἀπαλλαγείην, ἀλλ' εἰ προεπιδείξαιμι πρῶτον μὲν τὴν πολιτείαν τὴν παρούσαν ὡς ἄξιόν ἐστιν ἀγαπᾶν οὐ μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην, οὐδ' ὅτι πάντα τὸν χρόνον μετὰ ταύτης οἰκοῦμεν, ἀλλ' ὅτι βελτίστη τῶν πολιτειῶν ἐστίν, ἔπειθ' ὡς ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν ἀρχὴν οὐ παρανόμως οὐδ' ἀλ- ¹⁵ λοτριάν ἀλλ' ὁσίως καὶ δικαίως καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς προγόνους καὶ διὰ τὸν πατέρα καὶ δι' ἑμαυτόν. Τούτων γὰρ προσποδειχθέντων τίς οὐκ αὐτὸς αὐτοῦ καταγνώσεται τὴν μεγίστην ζημίαν, ἂν μὴ πειθαρχῇ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ συμβουλευθεῖσι καὶ προσταχθεῖσιν;

(ε.) Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν, ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἡρξά- ¹⁴ μην, οἶμαι πᾶσι δοκεῖν δεινότατον μὲν εἶναι τὸ τῶν αὐτῶν ἀξιούσθαι τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς, δικαιοῦτατον δὲ τὸ διωρίσθαι περὶ τούτων καὶ μὴ τοὺς ἀνομοίους τῶν ὁμοίων τυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ πράττειν καὶ τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκάστους. Αἱ μὲν τοίνυν δ- ¹⁶ λιγαρχίαι καὶ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητας τοῖς μετέχουσι τῶν πολι-

δ'. 11) Ἐχόμενον] καὶ πληθ. ἐχόμενα εἶναι τὰ συνεχόμενα εἴτε ἡνωμένα μετὰ τινος, τὰ συνημμένα καὶ ἀκολουθήσοντα ἢ ἐπίμυνα. Παρ. Εὐαγ. 29 ἐκ τῶν ἔχομ. = ἐκ τῶν ἐπομένων. — Τῆς ἐμῆς γνώμης] ἐκ τοῦ διαμάρτοτε. — Μηδὲν ἂν γ. τούτων] ὡς ἂν ἐγὼ προειποιμι, δηλόν ὅτι. — Μεμφοίμην] Μέμφομαι συντ. δοτ., ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτ. Ἄρεοπ. 72.

12) Παρακαλέσαι καὶ προτρέψαι] Συχνὰ συνδέονται συνώνυμοι λέξεις. — Ἀπαριθμήσας] ἀπλῶς διηγησάμενος καθὰ καὶ τὸ συνώνυμον ἀναμετρήσας Εὐρ. Ὀρέστ. 14, τὸ τάρρητ' ἀναμετρήσασθαί με δεῖ· καὶ αὐτὸ δὴ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λογαριάσας· ὃ ἀπὸ τοῦ ἀριθμολογεῖν μετενήνεκται ἐπὶ τοῦ διηγησασθαι. Κορ. — Πρῶτον μὲν — ἔπειτα] Παρ. Εὐαγ. 41.

13) Οὐ παρ. οὐδ' ἀλλοτριαν] Παρ. 47. Αὐτοῦ] εἰς τὸ καταγνώσεται δυνάμει τῆς κατὰ προθ.

ε. 14) Ἐποτιθέμενος] τ. ε. τοῦτο ἦτο τὸ πρῶτον μέρος τῆς προτάσεώς μου τῆς ὑποθέσεως, — Ἠρξάμην] Παρ. Ἄρεοπ. 21. — Πράττειν καὶ τιμᾶσθαι] Ἄλλ' ἵνα ἕκαστοι ἔχωσι τὴν διοίκησιν (διοικῶσι), κυβερνώσι καὶ τιμῶνται κτλ.

15) Τοῖς μετέχουσι] = τοῖς μέροσ ἐχουσι τῶν π. τ. ε. τοῖς φίλοις

- τειῶν ζητοῦσι, καὶ τοῦτ' εὐδοκίμει παρ' αὐταῖς, ἢν μὴδὲν ἕτερος ἕτερου δύνηται πλέον ἔχειν· ὁ τοῖς πονηροῖς συμφέρον ἐστίν· αἱ δὲ μοναρχίαι πλείστον μὲν νέμονται τῷ βελτίστῳ, δευτέρῳ δὲ τὸ μετ' ἐκεῖνο, τρίτῳ δὲ καὶ τετάρτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ταῖς τ' εἰ μὴ πανταχοῦ καθέστηκεν, ἀλλὰ τό γε βούλημα τῆς
- 16 πολιτείας τοιοῦτόν ἐστιν. Καὶ μὲν δὴ διορᾶν καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς πράξεις ἅπαντες ἂν τὰς τυραννίδας μᾶλλον ὁμολογήσειαν. Καίτοι τίς οὐκ ἂν δέξαιτο τῶν εὐφρονούντων τοιαύτης πολιτείας μετέχειν, ἐν ἧ μὴ διαλήσει χρηστός ὢν, μᾶλλον ἢ φέρεσθαι μετὰ τοῦ πλήθους μὴ γινωσκόμενος, ὁποῖός τις ἐστίν; Ἄλλὰ μὴν καὶ προτέραν τοσοῦτ' δικαίως ἂν αὐτὴν εἶναι κρίναιμεν, ὅσπερ ῥᾶθον ἐστὶν ἐνός ἀνδρός γνώμῃ προσέχειν τὸν νοῦν μᾶλλον ἢ πολλῶν καὶ παντοδαπῆς διανοίας ζητεῖν ἀρέσκειν. Ὅτι μὲν οὖν ἡδίων ἐστὶ καὶ προτέρα καὶ δικαιότερα, διὰ πλείονων μὲν ἂν τις ἀποδείξειεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων συνιδεῖν ῥᾶθιόν ἐστι· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ὅσον αἱ μοναρχίαι πρὸς τὸ βουλευέσθαι καὶ πράξαι τι τῶν δεόντων διαφέρουσιν, οὕτως ἂν κάλλιστα θεωρήσαιμεν, εἰ τὰς μεγίστας τῶν πράξεων παρ' ἀλλήλους τιθέντες ἐξετάζωμεν ἐπιχειρήσαιμεν αὐτάς. Οἱ μὲν τοίνυν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς τὰς ἀρχὰς εἰσιόντες πρότερον ἰδιῶται γίνονται, πρὶν αἰσθῆσθαι τι τῶν τῆς πόλεως καὶ λαβεῖν
- 18 ἐμπειρίαν αὐτῶν· οἱ δ' αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιστατοῦντες, ἢν καὶ τὴν φύσιν καταδεεστέραν ἔχωσιν, ἀλλ' οὖν ταῖς γ' ἐμπειρίαις πολὺ τῶν ἄλλων προέχουσιν. Ἐπειθ' οἱ μὲν πολλῶν καταμελοῦσιν εἰς ἀλλήλους ἀποβλέποντες, οἱ δ' οὐδενός ὀλιγοροῦσιν, εἰδότες, ὅτι πάντα δεῖ δι' αὐτῶν γίνεσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις καὶ ταῖς δημοκρατίαις διὰ τὰς πρὸς σφᾶς αὐτοῦς φιλοτιμίας λυμαίνονται τοῖς κοινοῖς· οἱ δ' ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντες, οὐκ ἔχοντες ὅτῳ φθονήσουσι
- 19 πάντων ὡς οἷόν τ' ἐστὶ τὰ βέλτιστα πράττουσιν. Ἐπειθ' οἱ μὲν ὑστερίζουσι τῶν πραγμάτων· τὸν μὲν γὰρ πλείστον χρόνον ἐπὶ τοῖς ἰδίοις

τῆς διοικήσεως, εἴτε τοῖς ἑτέροις τῶν ἀρχόντων. — Συμφ. ἐστίν] = συμφέρει. — Καθέστηκεν] = ἐπεκράτησε κατ' ἔθος, ἔμεινε· ὅθεν τὰ καθεστῶτα = τὰ νόμιμα, τὰ ἐκ συνηθείας εἰλημμένα.

16. Τῶν εὐφρ.] Παρ. πρὸς Νικ. 46. — Ἄπαντες ὁμολογήσειεν] ἄπ. ἢ θελον ἀποδεχθῆ μᾶλλον τὰς τυρ. (μοναρχίας). τ. ἔ. ἤθελον συμφωνήσῃ ὅτι αἱ μοναρχίαι εἶναι αἱ ὠφελουσαι τοὺς ἀνθρώπους περισσότερο τῶν ἄλλων εἰδῶν τῆς πολιτείας τῆς ὀλιγαρχίας, τῆς ἀριστοκρατίας). — Διαλήσει] μέλ. τοῦ διαλανθάνω.

17) Ἄν τις ἀποδ.] Ἀσ. συν. Α'. ΠΕ'. 11. Αἰσθῆσθαι τι] αἰσθᾶνεσθαι, ὑπονοεῖν τι· αἰσθῆσθαι, ἀκριβῶς εἰδέναι.

18) Οὐκ ἔχ.] = ἀποροῦντες.

19) Ὑστερίζουσι] ὑστερῶ, ἐλλείπομαι, ὑστερίζω, ὑστερος ἔρ-

διατείθουσιν, ἐπειδὴν δ' εἰς τὰ συνέδρια συνέλθωσιν, πλεονάκις ἂν τις αὐτοὺς εὖροι διαφερομένους ἢ κοινῇ βουλευομένους· οἱ δ' οὔτε συνεδρίων οὔτε χρόνων αὐτοῖς ἀποδεδειγμένων ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὄντες οὐκ ἀπολείπονται τῶν καιρῶν ἀλλ' ἕκαστον ἐν τῷ δέοντι πράττουσιν. Ἔτι δ' οἱ μὲν δυ- 20 σμενῶς ἔχουσι, καὶ βούλουσι· ἂν καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἄρχοντας καὶ τοὺς ἐφ' αὐτοῖς ὡς κάκιστα διοικῆσαι τὴν πόλιν, ἔν' ὡς μεγίστην δόξαν αὐτοὶ λάβωσιν· οἱ δὲ διὰ παντὸς τοῦ βίου κύριοι τῶν πραγμάτων ὄντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον καὶ τὰς εὐνοίας ἔχουσι. Τὸ δὲ 21 μέγιστον τοῖς γὰρ κοινῶς οἱ μὲν ὡς ἰδίους, οἱ δ' ὡς ἄλλοτρίους προσέχουσι τὸν νοῦν, καὶ συμβούλοις χρῶνται περὶ αὐτῶν οἱ μὲν τῶν ἀστῶν τοῖς τολμηροτάτοις, οἱ δ' ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμενοι τοῖς φρονιμωτάτοις, καὶ τιμῶσιν οἱ μὲν τοὺς ἐν τοῖς ὄχλοις εἰπεῖν δυναμένους, οἱ δὲ τοὺς χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν ἐπισταμένους.

(ς'.) Οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς ἐγκυκλίσι καὶ τοῖς κατὰ τὴν ἡμέραν 22 ἕκαστην γιγνομένοις αἱ μοναρχίαι διαφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ πλεονεξίας ἀπάσας περιελήφασιν. Καὶ γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις καὶ χρῆσασθαι ταύταις ὥστε καὶ λαθεῖν καὶ φθῆναι, καὶ τοὺς μὲν πείσαι, τοὺς δὲ βιάσασθαι, παρὰ δὲ τῶν ἐκπρίσθαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλλαις θεραπειαῖς προσαγαγέσθαι μᾶλλον αἱ τυραννίδες τῶν ἄλλων πολιτειῶν οἶαί τ' εἰσίν. Καὶ ταῦτ' ἐκ τῶν ἔργων ἂν τις οὐχ

χαμαί. — Ἄ πο δ ε δε ι γ μ ε ν ω ν] Διωρισμένων. — Καὶ τὰς ἡμ. καὶ τ. ν.] Καθ' ὑπερβολὴν εἰρημένον ἀντὶ τοῦ συνεχῶς, καθὰ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμέν. Κορ. — Ἐν δ ε ο ν τ ι] Ἀντιτίθεται τῷ ἐν οὐ δέοντι.

20) Δυσμενῶς ἐχουσι] ἀντιτίθεται τῷ εὐμενῶς ἔχουσιν § 5 ἐνταῦθα δὲ τὸ μετ' εὐνοίας ἔχουσιν. — Τοὺς ἐφ' ε α υ τ ο ῦ] τοὺς διαδεχομένους αὐτοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἐταίρους αὐτῶν, τοὺς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν ζῶντας.

21) Κοινοῦ] Παρ. περὶ Εἰρ. 84. — Συμβ. χρῶνται] διὰ τοῦ δ. χρῶμαι γίνονται διάφοροι περιφράσει· χρῶμαι εὐτυχία = εὐτυχῶ. (ς'.) 22) Ἐγκύκλια λέγει τὰ καθ' ἡμέραν ἐκ περιτροπῆς καὶ οἰονεὶ κατὰ κύκλον, πραττόμενα. Δι' ὃ καὶ ὁ Ἡσύχιος ἐξηγούμενος λέγει ἐγκύκλια, τὰ ἐγκυκλούμενα τῷ βίῳ καὶ συνηθῆ. Ἄ γὰρ ἐκάστης ἡμέρας πράττομεν οὐδὲν ἄλλ' ἔστιν ἢ ἀνακύκλισις τῶν τῇ προτεραίᾳ πράχθέντων. Κορ. Οὕτω καὶ Ἀριστ. λ. Πολ. 2 περὶ Λαχ. λέγει· χρησίμου δ' εὐσης τῆς θρασύτητος πρὸς οὐδὲν τῶν ἐγκυκλίων = ἐπειδὴ ἡ θρασύτης οὐδόλως εἰς τὰς οἰκιακὰς καὶ καθημερινὰς ἐργασίας ὠφελεῖ. — Ὡστε καὶ λαθεῖν καὶ φθῆναι] οὕτως ὥστε καὶ νὰ μὴ ἐνοηθῶσι καὶ νὰ προλάβωσι τοὺς πολεμίους. — Βιάσασθαι] βιάζομαι ῥ. ἀποθετικόν, ἔχον συγνήτερον μὲν ἐνεργητικὴν σημασίαν = βιάζομαι ἀναγκάζω, σπανιώτερον δὲ παθητικὴν = πιέζομαι, ἀναγκάζομαι, ὁ παρκ. βεβίκαμαι σχεδὸν πάντοτε παθητικῶς.

- 23 ἦττον ἢ τῶν λόγων πιστεύσειεν. Τοῦτο μὲν γὰρ τὴν τῶν Περσῶν δύναμιν ἅπαντες ἔσμεν τηλικαύτην τὸ μέγεθος γεγενημένην οὐ διὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων τὴν βασιλείαν τιμῶσι· τοῦτο δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον, ὅτι παραλαβὼν τὴν μὲν ἄλλην Σικελίαν ἀνάστατον γεγενημένην, τὴν δ' αὐτοῦ πατρίδα πολιορκουμένην, οὐ μόνον αὐτὴν τῶν παρόντων κινδύνων ἀπήλλαξεν,
- 24 ἀλλὰ καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐποίησεν· ἔτι δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἀρίστα τῶν ἄλλων πολιτευομένους, οἴκοι μὲν ὀλιγαρχουμένους, παρὰ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευσμένους. Ἐχοι δ' ἂν τις ἐπιδείξαι καὶ τὴν πόλιν τὴν μάλιστα τὰς τυραννίδας μισοῦσαν, ὅταν μὲν πολλοὺς ἐκπέμψῃ στρατηγούς, ἀτυχοῦσαν, ὅταν δὲ δι' ἐνὸς ποιήσῃται τοὺς κινδύνους, κατορθοῦσαν. Καίτοι πῶς ἂν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν ἢ διὰ τοιούτων παραδειγμάτων πλείστου τὰς μοναρχίας ἀξίας οὔσας; φαίνονται γὰρ οἱ τε διὰ τέλους τυρannenούμενοι μεγίστας δυνάμεις ἔχοντες, οἱ τε καλῶς ὀλιγαρχούμενοι, περὶ ἂ μάλιστα σπουδάζουσιν, οἱ μὲν ἕνα μόνον στρατηγόν, οἱ δὲ βασιλέα τῶν στρατοπέδων κύριον καθιστάντες, οἱ τε μισοῦντες τὰς τυραννίδας, ὅποταν πολλοὺς ἄρχοντας ἐκπέμψωσιν, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττοντες. Εἰ δὲ δεῖ τι καὶ τῶν ἰσχυρίων εἰπεῖν, λέγεται
- 26 καὶ τοὺς θεοὺς ὑπὸ Διὸς βασιλεύεσθαι. Περὶ ὧν εἰ μὲν ἀληθὴς ὁ λόγος ἐστί, δῆλον ὅτι κακείνοι ταύτην τὴν κατάστασιν προκρίνουσιν, εἰ δὲ τὸ μὲν σαφὲς μὴδεὶς οἶδεν, αὐτοὶ δ' εἰκάζοντες οὕτω περὶ αὐτῶν ὑπειλήφαμεν, σημεῖον ὅτι πάντες τὴν μοναρχίαν προτιμῶμεν· οὐ γὰρ ἂν ποτ' αὐτῆ ἠρῆσθαι τοὺς θεοὺς ἔφαμεν, εἰ μὴ πολὺ τῶν ἄλλων [αὐτὴν] προέχειν ἐνομιζόμεν.
- 27 Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν, ὅσον ἀλλήλων διακφέρουσιν, ἅπαντα

23) Τηλικαύτην] Παρ. Εὐαγ. 19. τὸ δὲ τοσαύτην τὸ πλήθος.— Διονύσιον] τὸν πρεσβύτερον, τὸν τύραννον τῶν Συρακουσῶν ἀπὸ 405—368 π. Χ.—

24) Ἐχοι] τὸ ἔχειν μετ' ἅπαρ. = δύνασθαι. — Ἐκπέμψῃ] δηλ. ἐπὶ πόλεμον. — Παρὰ τὸν πόλ.] = ἐν χειρῶν πολέμου.

25) Καίτοι πῶς] τὸ καίτοι ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ τοι, ὡς καὶ γὰρ ἀντὶ τοῦ γὰρ· ὅθεν οὐχὶ εἰς ἐναντιωματικὴν σημασίαν. Ἐν ταύτῃ τῇ σημασίᾳ τὸ καίτοι εὐρηται μετὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ πῶς συχνὰ παρ' Ἰσ. Παρ. Εὐαγ. 65, Παν. 96, πρὸς Φιλ. 50, Ἀρεοπ. 18, 27 καὶ ἄλλ.

26) Λέγεται] Ἀπροσώπως. παρ. Εὐαγ. 13.— Ταύτην τὴν κατάστασιν] τοιοῦτο τῆς πολιτείας τὸ εἶδος· ὅπερ ἀλλαχοῦ σύνταγμα τῆς πολιτείας ὀνομάζει.

26) Οὐ γὰρ ἂν . . . ἐνομιζόμεν] Ὁ λέγει περὶ τῆς παρὰ τοῖς θεοῖς βασιλείας μετήνεγκεν ὁ Σταγειρίτης (ὁ Ἀριστοτέλης) εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ φιλοσοφίαν (Πολιτ. Α'. 2). Καὶ τοὺς θεοὺς διὰ τοῦτο πάν-

μὲν οὐθ' εὐρεῖν οὐτ' εἰπεῖν δυνατόν ἐστιν· οὐ μὴν ἀλλὰ πρὸς γε τὸ τὸ παρὸν ἀποχρώντως καὶ νῦν εἴρηται περὶ αὐτῶν.

(ζ'.) Ὡς δὲ προσηκόντως τὴν ἀρχὴν ἡμεῖς ἔχομεν, πολὺ τούτου συντομώτερος καὶ μᾶλλον ὁμολογούμενος ὁ λόγος ἐστίν. Τίς γάρουκ 83 οἶδεν ὅτι Τεῦκρος μὲν ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγός, παραλαβὼν τοὺς τῶν ἄλλων πολιτῶν προγόνους, πλεύσας δεῦρο καὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς ἔκτισε καὶ τὴν χώραν κατένειμεν, ὁ δὲ πατὴρ Εὐαγόρας ἀπολεσάντων ἐτέρων τὴν ἀρχὴν πάλιν ἀνέλαβεν, ὑποστάς τοὺς μείστους κινδύνους, καὶ τοσοῦτον μετέστησεν ὥστε μηκέτι Φοίνικας Σαλαμινίων τυραννεῖν, ἀλλ' ὧν περ ἦν τὴν ἀρχὴν, τούτους καὶ νῦν ἔχειν τὴν βασιλείαν;

(η.) Λοιπὸν οὖν ἐστὶν ὧν προθέμην περὶ ἑμαυτοῦ διελθεῖν, ἵν' 89 ἐπίστησθ' ὅτι τοιοῦτός ἐστιν ὑμῶν ὁ βασιλεύων, ὃς οὐ μόνον διὰ τοὺς προγόνους ἀλλὰ καὶ δι' ἑμαυτὸν δικαίως ἂν καὶ μείζονος τιμῆς ἢ τηλικαύτης ἡξιώθην. Οἶμαι γὰρ ἐγὼ πάντας ἂν ὁμολογήσαι πλείστου τῶν ἀρετῶν ἀξίας εἶναι τὴν τε σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην. οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς τὸ καθ' αὐτὰς ὠφελοῦσιν, ἀλλ' εἰ θέλοι 80 μὲν σκοπεῖν καὶ τὰς φύσεις καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς χρήσεις τῶν πραγμάτων, εὐρήσομεν τὰς μὲν μὴ μετεχούσας τούτων τῶν ἰδεῶν μεγάλων κακῶν αἰτίας οὔσας, τὰς δὲ μετὰ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης γιγνομένης πολλὰ τὸν βίον τὸν τῶν ἀνθρώπων ὠφελοῦσας. Εἰ δ' ἡ

τες φασὶ βασιλεύεσθαι, ὅτι καὶ αὐτοί, οἱ μὲν ἔτι καὶ νῦν, οἱ δὲ τὸ ἀρχαῖον ἐβασιλεύοντο. Ὡσπερ δὲ καὶ τὰ εἶδη ἑαυτοῖς ἀφομοιοῦσιν οἱ ἀνθρώποι, οὕτω καὶ τοὺς βίους τῶν θεῶν. Κορ.

28) Τεῦκροσ] υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος καὶ τῆς Ἡσιόνης, ἐκστρατεύσας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Αἴαντος εἰς Τροίαν καὶ μὴ ἐκδικηθεὶς τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἐπανελθὼν εἰς Σαλαμίνα· ὅθεν λαβὼν συμπλωτήρας, ἀπέπλευσεν εἰς Κύπρον καὶ ἔκτισε πόλιν Σαλαμίνα, ὁμώνυμον τῆς μητροπόλεως.— Το σ. μ. ε τ ε σ τ η σ ε] = τ. μετέβαλε, τοσαύτην μεταβολὴν ἐπήνεγκεν. Ἀλλαχοῦ λέγει μετὰ τῆς αἰτίας τὰ πράγματα.— Ὑποστάς] = ὑπομείνας· παρ. π. Εἰρ. 19.— Τὴν ἀρχὴν] ἄνευ ἄρθρου ἀρχὴν ἐπιρρηματικῶς = κατὰ τὴν ἀρχὴν, ποτε, εὐθὺς ἀπὸ τῆν ἀρχῆν, ἐξ ἀρχῆς, παντάπασι, παντελῶς. Λέγεται δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ καὶ κατ' ἀρχάς. Ἀσ. Συντ. σλ. ιδ'.

(η.) 29) Λοιπὸν ἐστίν] = ὑπολείπεται, μένει· ὁ βασιλεύων ὑμ. = ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.— Ἐστίν — ἡξιώθη] Σημειῶσαι τὴν μεταβολὴν τῶν προσώπων τοῦ β. Παρ. πρὸς Δημ. 47 ἐλυπήθησαν — ἔχομεν.

30) Εἰ ἐθέλοι μὲν — εὐρήσομεν] παρ. Ἀσ. συν. Β'. Ζ'. 4.— Ἐθέλοι μὲν] ἐθέλω οἱ Ἀττικοὶ καὶ οὐ θέλω φιλοῦσι λέγειν.— Δόξῃ] ἐκ τοῦ τυγχάνειν.— Ἐκείνοις] ἐκ τοῦ τῆς αὐτῆς, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου ἡ αὐτὸς καταντᾷ εἰς ἐπίθετον ταυτότητος.— Ἰδεῶν] Δηλ. τῆς σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης.

τινες τῶν προγεγενημένων ἐπὶ ταύταις ταῖς ἀρεταῖς εὐδοκίμησαν, ἡγοῦμαι κάμοι προσήκειν τῆς αὐτῆς δόξης ἐκείνοις τυγχάνειν.

- 31 (θ'.) Τὴν μένουσιν δικαιοσύνην ἐκείθεν ἂν μάλιστα κατίδοιτε. Παρα-
λαθῶν γάρ, ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν καθιστάμην, τὰ μὲν βασιλεία χρη-
μάτων κενὰ καὶ πάντα κατηναλωμένα, τὰ δὲ πράγματα ταρχχῆς
μεστὰ καὶ πολλῆς ἐπιμελείας δεόμενα καὶ φυλακῆς καὶ δαπάνης,
εἰδὼς ἑτέρους ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς ἐκ παντὸς τρόπου τὰ σφέτερ'
32 αὐτῶν διορθουμένους καὶ πολλὰ παρὰ τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν πράττειν
ἀναγκαζομένους, ὅμως οὐδ' ὑπ' ἐνόσ τούτων διεφθάρην, ἀλλ' οὕτως
δοσίως καὶ καλῶς ἐπεμελήθη τῶν πραγμάτων ὥστε μηδὲν ἐλλείπειν,
ἐξ ὧν οἶόν τ' ἦν ἀξίηθῆναι καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπιδοῦναι τὴν πόλιν.
Πρὸς τε γὰρ τοὺς πολίτας μετὰ τοιαύτης πραότητος προσηνέχθη
ὥστε μήτε φυγὰς μήτε θανάτου, μήτε χρημάτων ἀποβολὰς μήτ' ἄλλην
33 μηδεμίαν τοιαύτην συμφορὰν ἐπὶ τῆς ἐμῆς γεγενησθαι βασιλείας. Ἄθα-
του δὲ τῆς Ἑλλάδος ἡμῖνοῦσης διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγενημένον, καὶ
πανταχοῦ συλωμένων ἡμῶν, τὰ πλεῖστα τούτων διέλυσα, τοῖς μὲν ἄ-
παντ' ἀποτίνων τοῖς δὲ μέρη, τῶν δ' ἀναβαλέσθαι δεόμενος, πρὸς δὲ
τοὺς ὅπως ἡδυνάμην περὶ τῶν ἐγγλημάτων διαλαττόμενος. Ἔτι δὲ
καὶ τῶν τὴν νῆσον οἰκούντων δυσκόλως πρὸς ἡμᾶς διακειμένων, καὶ
βασιλέως τῶ μὲν λόγῳ διηλλαγμένου, τῆ δ' ἀληθεῖς τραχέως ἔχον-
τος, ἀμφοτέρω ταῦτα κατεπράϋνα, τῶ μὲν προθύμως ὑπηρετῶν, πρὸς
34 δὲ τοὺς δίκαιον ἔματι τὸν παρέχων. Τοιοῦτου γὰρ δέω τῶν ἄλλο-
τρίων ἐπιθυμῶν, ὥστ' ἕτεροι μὲν, ἦν καὶ μικρῶ μείζω τῶν ὁμῶν
δύναμιν ἔχωσιν, ἀποτέμνονται τῆς γῆς καὶ πλεονεκτεῖν ζητοῦσιν,
ἐγὼ δ' οὐδὲ τὴν διδομένην χώραν ἡξίωτα λαβεῖν, ἀλλ' αἰροῦμαι μετὰ
δικαιοσύνης τὴν ἑμαυτοῦ μόνον ἔχειν μᾶλλον ἢ μετὰ κακίας πολ-

ἰ (θ'.) 31) Ἄ ρ χ ἦ ν] ἐξουσίαν, βασιλείαν.

32) Ο ὕ δ' ὑ φ' ἐ ν ὅ ς] = ὑ π' οὐδένος. — Ἐ π ι δ ο ὕ ν α ι] παρ. π. Νικ. 29.

33) Ἄ θ α τ ο υ τ ῆ ς Ἑ λ.] Ἄθατος παθ. μὲν ἀπάτητος, ἐνεργ. δὲ ἂν δὲν δύναται τις νὰ πατήσῃ, δύσθατος, δυσπέριστος. λέγεται δὲ ἄθατος ἢ Ἑλ. διότι δὲν ἡδύνατο νὰ ὑπάγῃ τις εἰς αὐτὴν διὰ τὸν πόλεμον, τὸν με-
ταξὺ Περσῶν καὶ Ἑλλήνων. — Δ ι α λ λ α τ τ ὴ μ ε ν ο ς . . . Ἄ μ φ ὅ -
τ ε ρ α] Καὶ τοὺς τὴν νῆσον οἰκοῦντας καὶ τὸν βασιλέα. Σημειώσαι τὴν
ἀναφορὰν τοῦ οὐδετέρου πρὸς τὰ ἀρσενικά.

34) Το σ ο ὕ τ ο υ δέ ω] Κεῖται προσωπικῶς μόνον μετὰ τῶν πολ-
λοῦ, ὀλίγου, μικροῦ, ἐλάχιστου, ἐπομένου ἀπαρεμφ. Παν. 134. 168
καὶ 5, 160, 7, 48, τοσοῦτου ἀλλὰ ἀπροσώπως πάντοτε μετὰ τελικοῦ
ἀπαρεμφ. αὐτῆ τοσοῦτου δεῖ μεταμελεῖν, ὥστε . . . πειρᾶται 19, 3.
Ὅμοιοι σχεδὸν φράσεις εἶναι. Τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ . . . ὥστε, Ἄρσοπ.
31 οὕτως ἦν πέρρω τοῦ . . . ὥστε 12. 77. — Ἀ ἱ ρ ο ὕ μ α ι] Παρ. π. Εἰρ. 93.

λαπλασίαν τῆς ὑπαρχούσης κτήσασθαι. Καί τί δεῖ καθ' ἕναστος 35 λέγοντα διατρίβειν, ἄλλως τε καί συντόμως ἔχοντα δηλῶσαι περὶ ἑμαυτοῦ; φανήσομαι γάρ οὐδένα μὲν πόποτ' ἀδικήσας, πλείους δὲ καί τῶν πολιτῶν καί τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεπονηκῶς καί μείζους δωρεάς ἑκατέροις δεδωκῶς ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἑμοῦ βασιλεύσαντες. Κίττοι χρῆ τοὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ δικαιοσύνη καί προσποιου- μένους χρημάτων εἶναι κρείττους τοιαύτας ὑπερβολὰς ἔχειν εἰπεῖν περ αὐτῶν.

(1.) Καί μὲν δὴ καί περὶ σωφροσύνης ἔτι μείζω τούτων ἔχω διελ- θεῖν. Εἰδὼς γάρ ἅπαντας ἀθρώπους περὶ πλείστου ποιουμένους τοὺς 36 παῖδας τοὺς αὐτῶν καί τὰς γυναῖκας, καί μάλιστ' ὀργιζομένους τοῖς εἰς ταῦτ' ἐξαμαρτάνουσι, καί τὴν ὕβριν τὴν περὶ ταῦτα μεγίστων κακῶν αἰτίαν γιγνομένην, καί πολλοὺς ἤδη καί τῶν ἰδιωτῶν καί τῶν δυναστευσάντων διὰ ταύτην ἀπολομένους, οὕτως ἔφυγον τὰς αἰ- τίας ταύτας, ὥστ' ἐξ οὗ τὴν βασιλείαν ἔλαθον οὐδενὶ φανήσομαι σώματι πεπλησιακῶς πλὴν τῆς ἑμαυτοῦ γυναικός, οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι 37 κἀκεῖνοι παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦσιν, ὅσοι περὶ μὲν τὰ τῶν πο- λιτῶν δίκαιοι τυγχάνουσιν ὄντες, ἄλλοθεν δέ πῦθεν αὐτοῖς ἐπὶ ὀρί- σαντο τὰς ἡδονάς, ἀλλὰ βουλόμενος ἅμα μὲν ἑμαυτὸν ὡς πορρω- τάτω ποιῆσαι τῶν τοιούτων ὑποψιῶν, ἅμα δὲ παράδειγμα κατα- στῆσαι τὸν τρόπον τὸν ἑμαυτοῦ τοῖς ἄλλοις πολίταις, γινώσκων, ὅτι φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἂν τοὺς ἄρχοντας τοὺς αὐτῶν ὀρῶσι διατρίβοντας. Ἐπειτα καί προσήκειν ἡγησάμεν τοσοῦτω τοὺς βασιλέας βελ-τίους εἶναι τῶν 38 ἰδιωτῶν, ὅσα περὶ καί τὰς τιμὰς μείζους αὐτῶν ἔχουσι, καί δεινὰ

35) Τί δεῖ ἑῖς α. τ.] Παρ. Εὐαγ. 31.—Μέγα φρονεῖν] λέγεται μέ- γα, μείζον φρονεῖν καί πληθ. μεγάλα φρονεῖν καί οὐχὶ μεγαλοφρονεῖν οὕτω λέγεται καί μέγα δύνασθαι, ἰσχύειν, μέγα (σμικρὸν) φθέγγεσθαι ἢ λέγειν, ὀξύ, ἀμβλύ ὀραῖν, βλέπειν, ἀκούειν. Θεωρεῖται ἡ αἰτ. ὡς ου- στοιχον ἀντικείμενον. — Π ρ ο σ π ο ι ο υ μ έ ν ο υ ς] ὅσοι θέλουσιν ἀφαι- νωνται ὅτι εἶναι ἀνώτεροι χρ. τ. ἔ. οἱ ξένοι τῆς φιλαργυρίας, οἱ μεγα- λόδωροι καί ἐλευθέριοι· ἡττονας δὲ χρ. οἱ ἡττώμενοι ὑπὸ τῶν χρ. τ. ἔ. οἱ φιλάργυροι, οἱ εὐτελεῖς, καί ἄρπαγες.

36) Διελθεῖν] Παρ. Εὐαγ. 2. π. πλείστου π.] = πλείστον φροντίζοντας. — Εἰς ταῦτ' ἐξ α μ.] τὸ ἐξαμαρτάνω τῆ εἰς, πρὸς, περὶ καί αἰτ. συντάσσεται παρ. 40, 45. — Ἐξ οὗ] Ἐνν. χρόνου = ἐξ ὅτου

37) Οὐκ ἀγνοῶν] = γινώσκων. — Φιλεῖ] = εἶθε. — Ὀρῶ- σι] ὁ πληθ. διὰ τὴν περιληπτικὴν σημασίαν τοῦ πλῆθους. Ἄσ. συν. 1Α'. Β'. 41, ἀ. καί 12. Παρ. π. Νικ. 15 τοῦ πλῆθους=αὐτοῖς. Ἄρεο. 67 τοῦ δήμου, οἱ μὲν—οἱ δέ. Εὐαγ. 49 τὸν τόπον—εἶχον, 54 ἦν πατρις ἐπεποιήητο.

38) Εἶναι] ἐκ τοῦ προσήκειν, ὁ ἐκ τοῦ ἡγησάμεν. — Τοσοῦτω] εἰς τὸ βελτίους.

- ποιεῖν, ὅσοι τοὺς μὲν ἄλλους κοσμίως ζῆν ἀναγκάζουσιν, αὐτοὶ δ' αὐτοὺς μὴ σωφρονεστέρους τῶν ἀρχομένων παρέχουσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τῶν μὲν ἄλλων πράξεων ἐώρων ἐγκρατεῖς τοὺς πολλοὺς γιγνομένους, τῶν δ' ἐπιθυμιῶν τῶν περὶ τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς βελτίστους ἠττωμένους· ἠβουλήθη οὖν ἐν τούτοις ἑμαυτὸν ἐπιδειξάι καρτερεῖν δυνάμενον, ἐν οἷς ἤμελλον οὐ μόνον τῶν ἄλλων
- 39 διοίσειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπ' ἀρετῇ μέγα φρονούντων. Ἔτι δὲ καὶ τῶν τοιούτων πολλὴν κακίαν κατεγίνωσκον, ὅσοι γυναῖκας
- 40 λαβόντες καὶ κοινωνίαν ποιησάμενοι παντὸς τοῦ βίου μὴ στέργουσιν οἷς ἔπραξαν, ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἡδοναῖς λυποῦσι ταύτας, ὅρ' ὧν αὐτοὶ μηδὲν ἀξιούσι λυπεῖσθαι, καὶ περὶ μὲν ἄλλας τινὰς κοινωνίας ἐπεικεῖς σφᾶς αὐτοὺς παρέχουσιν, ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς γυναῖκας ἐξαμαρτάνουσιν· ἃς ἔδει τοσούτω μᾶλλον διαφυλάττειν, ὅσα περ οἰκειότεραι καὶ μείζους οὔσαι τῶν ἄλλων τυγχάνουσιν. Εἶτα λανθάνουσιν ἔνδον ἐν τοῖς βασιλείοις στάσεις καὶ διαφορὰς αὐταῖς ἐγ-
- 41 καταλείποντες. Καίτοι χρῆ τοὺς ὀρθῶς βασιλεύοντας μὴ μόνον τὰς πόλεις ἐν ἡμονοίᾳ περιᾶσθαι διάγειν, ὧν ἂν ἀρχῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν κατοικῶσιν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα σωφροσύνης ἔργα καὶ δικαιοσύνης ἐστίν. Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔσχον οὐδὲ περὶ τῆς παιδοποιίας τοῖς πλείστοις τῶν βασιλέων, οὐδ' ὥφθη δεῖν τοὺς μὲν ἐκ ταπεινότερας ποιήσασθαι τῶν παιδῶν, τοὺς δ' ἐκ σεμνοτέρας, οὐδὲ τοὺς μὲν νόθους αὐτῶν, τοὺς
- 42 δὲ γνησίους καταλιπεῖν, ἀλλὰ πάντας ἔχειν τὴν αὐτὴν φύσιν καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός ἀνενεγκεῖν, τῶν μὲν θνητῶν εἰς εὐαγόραν τὸν πατέρα, τῶν δ' ἡμιθέων εἰς Δία καὶ Δία, τῶν δὲ θεῶν εἰς Δία, καὶ μηδένα τῶν ἐξ ἐμοῦ γενομένων ἀποστειρῆθαι ταύτης τῆς εὐγενείας.
- 43 (ιά.) Πολλῶν δὲ με προτροπῶν ἐμμένειν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις, οὐχ ἥκιστα κακίονο παρεκάλεσεν, ὅτι τῆς μὲν ἀνδρίας καὶ τῆς δεινότητος καὶ τῶν ἄλλων τῶν εὐδοκίμουτων ἐώρων καὶ τῶν

39) Ἐ π ι δ ε ῖ ξ α ι] ἐκ τοῦ ἠβουλήθη, καρτερεῖν ἐκ τοῦ δυνάμενον.

40) Κ α τ ε γ ῖ γ ν ω σ κ ο ν] Παρ. π. Εἰρ. 17. — Ο ἰ ε ῖ π ρ.] = τούτοις, (ἐκείνοις) ἃ ἔπραξαν = δὲν φυλάττουσιν, ὅσα ἔπραξαν τ. ἔ. τὴν πίσιν διαρρηγνύουσι τὴν ὀδοθεῖσαν εἰς τὰς συζύγους. — Ἐ π ι ε ι κ ε ῖ ε] δικαίους.

41) Β α σ ι λ ε ἰ ο ς] Παρ. Εὐχγ. 30. — Ἄ π. τ α ὕ τ α. . . ἐ σ τ ι ν] Ἀττικὴ σύνταξις. — Μ ἡ μ ὄ ν ο ν — ἀ λ λ ἄ κ α ι] Ἀσ. συν. Β'. Β'. 14 κατέξ. — Δ ι ἄ γ ε ι ν] ἐνεργητικῶς λαμβάνεται ἐπὶ τοῦ διοικεῖν, κυβερνᾶν. Νὰ ἀσχολῶνται ἵνα τὰς πόλεις ἐν ἡμ. διοικῶσι, τ. ἔ. ἵνα τῶν πόλεων καὶ τῶν πολιτῶν τὴν ὁμόνοιαν φυλάττωσι.

42) Τ ἡ ν α. φ ὄ σ ι ν] πρὸς π. καὶ πρὸς μ. ἵνα τὸ γένος των. Διότι φύσις = γένος. Καὶ φύσας = ὁ γεννήσας, φύς = ὁ γεννηθεῖς.

ιά. 43) Ἐ μ μ ἔ ν ε ι ν] Παρ. Ἀρχ. 1. — Ο ὐ χ ἦ κ ι σ τ α] κατὰ

κακῶν ἀνδρῶν πολλοὺς μετέχοντας, τὴν δὲ δικαιοσύνην καὶ τὴν σω-
 φροσύνην ἴδια κτήματα τῶν καλῶν κάγαθῶν ὄντα. Κάλλιστον οὖν
 ὑπέλαβον, εἰ τις δύναίτο ταύταις ταῖς ἀρεταῖς πρόχειν τῶν ἄλλων,
 ὧν οὐδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστιν, ἀλλ' ἄνηπιώταται καὶ βε-
 θαιόταται καὶ μεγίστων ἐπαινῶν ἄξιαι τυγχάνουσιν οὗται. Τούτων 11
 ἕνεκα καὶ ταῦτα διανοηθεὶς περιττοτέρως τῶν ἄλλων ἤσκητα τὴν
 σωφροσύνην καὶ προσιλόμην τῶν ἡδονῶν ὃς τὰς ἐπὶ ταῖς ἔργοις τοῖς
 μηδεμίαν τιμὴν ἔχουσιν, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς δόξαις ταῖς δι' ἀνδρα-
 γαθίαν γιγνομέναις. Κορὴ δὲ δοκιμάζειν τὰς ἀρετὰς οὐκ ἐν ταῖς αὐ-
 ταῖς ἰδέαις ἀπάσας, ἀλλὰ τὴν μὲν δικαιοσύνην ἐν ταῖς ἀπορίαις, τὴν
 δὲ σωφροσύνην ἐν ταῖς δυσχεραῖαις, τὴν δ' ἐγκράτειαν ἐν ταῖς τῶν
 νεωτέρων ἡλικίαις. Ἐγὼ τοίνυν ἐν πᾶσι τοῖς καιροῖς φανήσομαι 12
 πείραν τῆς ἐμαυτοῦ φύσεως δεδωκῶς. Ἐνδεῆς μὲν γὰρ χρημάτων
 καταλειφθεὶς οὕτω δίκαιον ἐμαυτὸν παρέσχον ὥστε μηδένα λυπηῆ-
 σαι τῶν πολιτῶν· λαβῶν δ' ἐξουσίαν ὥστε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωμαι,
 σωφρονέστερος τῶν ἰδιωτῶν ἐγενόμην· τούτων δ' ἀμφοτέρων ἐκρά-
 τησα ταύτην ἔχων τὴν ἡλικίαν, ἐν ἧ' τοὺς πλείστους ἂν εὔροισεν
 πλεῖστα περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτάνοντας. Καὶ ταῦτ' ἐν ἐτέροις μὲν 13
 ἴσως ἂν ὠκνοῦν εἰπεῖν, οὐχ ὡς οὐ φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς πεπραγ-

σχῆμα λιτότητος. = μάλιστα· εἶναι δὲ λιτότης ὅταν ἡ λέξις ἐξηγῆ με-
 τριωτέρον τι παρ' ὅτι ἡ ἔννοια εἶναι. Πολλάκις ἡ λιτότης ἐξηγεῖ τὸ ἐκ
 διαμέτρου ἐναντίον· οὐκ ἐλάχιστον = μέγιστον· οὐκ ἀσύνετος = συνε-
 τὸς ἢ πονηρός. "Ἄλλοι τὸ οὐχ ἥκιστα θεωροῦσι κατὰ βραχυλο-
 γίαν, ἀναπληροῦντες οὕτω· οὐχ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα. — Δεῖν ὅτι η-
 τος] ἀντὶ τῆς σωφροσύνης, φρονήσεως εἶπε γενικώτερον δεινότητος.
 Περὶ γὰρ τῶν τεσσάρων γενικῶν ἀρετῶν ὁ λόγος ἐνταῦθα. Ἐπεὶ οὖν ἐ-
 μνημόνευσεν ἀνδρίας, σωφροσύνης, καὶ δικαιοσύνης, λείπεται τὴν δεινό-
 τητα ἐπὶ τῆς φρονήσεως ἐκδέχεσθαι, πλατύτερον ἐνταῦθα νοουμένην,
 ἵνα καὶ τὴν εἰς πανουργίαν ἐπιρροπῆ τοῦ νοῦς ὀξύτητα περιέγῃ. — Δεῖ-
 νότης δὲ καλεῖται ἡ δύναμις ἐκείνη τῆς ψυχῆς, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀν-
 θρωπος δύναται νὰ προσῆ ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων. Ἄν ἡ δύναμις
 αὕτη συνυπάρχει μετὰ τῆς σωφροσύνης, καλεῖται φρόνησις. — Τοῖς
 πον. μέτεστιν] = οἱ πονηροὶ μετέχουσιν.

44) Τῶν ἄλλων] ἀμπίβολον πότερον ὑπονοεῖται τῶν ἀρετῶν ἢ τῶν
 ἀνθρώπων. — Τὴν σωφροσύνην] = τὴν ἐγκράτειαν. — Προεσιλόμην
 . . . ταῖς γιγνομέναις ἀνδραγαθίαις] Ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου αὕτη·
 προσιλόμην οὐκ ἐκείνας τὰς ἡδονάς, αἵπερ οὐδεμίαν τιμὴν παρέχουσι μεθ' ἃ
 ἔπραξεν ἔργα, ἀλλὰ τὰς ἡδονάς τὰς ἐπομέναις ταῖς δόξαις ταῖς γιγνομέ-
 ναις δι' ἀνδραγαθίαν, ἧγγον τὰς ἡδονάς, ἃς ἡδεταί τις ἐπαινούμενος δι'
 ἀνδραγαθίαν. Κορ. Παρ. πρὸς Δημ. παραιν. τὰς ἡδονάς θήρσει τὰς μετὰ
 δόξης. — Ἰδέαις] καιροῖς, περιστάσεσι, ἢ ὑποθέσει. Παρ. καὶ πρὸς
 Νικ. 34.

45) "Ωστε] Ἄσ. συν. Β'. Γ'. 3.

- μένοις, ἀλλ' ὡς οὐκ ἂν πιστευθεῖς ἐκ τῶν λεγομένων· ὑμεῖς δ' αὐτοί μοι μάρτυρές ἐστε πάντων τῶν εἰρημένων. Ἄξιον μὲν οὖν καὶ τοὺς φύσει κοσμίους ὄντας ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν, ἔτι δὲ μᾶλλον
- 47 τοὺς καὶ μετὰ λογισμοῦ τοιούτους ὄντας· οἱ μὲν γὰρ τύχη καὶ μὴ γνώμη σωφρονοῦντες τυχόν ἂν καὶ μεταπεισθεῖεν· οἱ δὲ πρὸς τῷ πεφυκέναι καὶ διεγνωκότες, ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ, δῆλον ὅτι πάντα τὸν βίον ἐν ταύτῃ τῇ τάξει διαμενοῦσιν. Διὰ τοῦτο δὲ πλείους ἐποίησάμην τοὺς λόγους καὶ περὶ ἑμαυτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων, ἵνα μηδεμίαν ὑπολίπω πρόφασιν, ὡς οὐ δεῖ ποιεῖν ὑμᾶς ἐκόντας καὶ προθύμως, ἄτ' ἂν ἐγὼ συμβουλεύσω καὶ προστάξω.
- 48 (16'.) Φημί δὲ χρῆναι πράττειν ἕκαστον ὑμῶν ἐφ' οἷς ἐφέστηκεν ἐπιμελῶς καὶ δικαίως· καθ' ὁπότερον γὰρ ἂν ἐλλίπητε τούτων, ἀνάγκη κακῶς σχεῖν ταύτη τὰς πράξεις. Μηδενὸς οὖν ὀλιγωρεῖτε μηδὲ καταφρονεῖτε τῶν προστεταγμένων ὑπολαμβάνοντες, ὡς οὐ παρὰ τοῦτ' ἐστίν, ἀλλ' ὡς παρ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ καλῶς ἢ κα-
- 49 κῶς τὸ σύμπαν ἕξον, οὕτω σπουδάζετε περὶ αὐτῶν. Κήδεσθε μηδὲν ἦττον τῶν ἐμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, καὶ μὴ νομίζετε μικρὸν ἀγαθὸν εἶναι τὰς τιμὰς, ἃς ἔχουσιν οἱ καλῶς τῶν ἡμετέρων ἐπιστατοῦντες. Ἀπέχεσθε τῶν ἀλλοτρίων, ἵν' ἀσφαλέστερον τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν κεκτηῖσθε. Τοιούτους εἶναι χρὴ περὶ τοὺς ἄλ-
- 80 λους ὑμᾶς, οἷόν περ ἐμὲ περὶ ὑμᾶς ἀξιοῦτε γίνεσθαι. Μὴ σπεύδετε πλουτεῖν μᾶλλον ἢ χρηστοὶ δοκεῖν εἶναι, γιγνώσκοντες, ὅτι καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μεγίστας ἐπ' ἀρετῇ δόξας ἔχοντες πλείστων ἀγαθῶν δεσπότηται καθίστανται. Τοὺς χρηματισμοὺς τοὺς παρὰ τὸ δίκαιον

47) Τυχόν] = ἴσως. — Μεταπεισθεῖεν] = μεταπεισθείησαν· μεταπειθῶ δὲ σημαίνει ἀποτρέπω τινὰ ἀπὸ τῆς γνώμης. — Τῷ πεφυκέναι] = πρὸς τῇ τῆς φύσεως δυνάμει, καὶ τῇ ἐγκειμένη προθυμίᾳ. — Ἐκόντας καὶ προθύμως] Ἡ σύνδεσις ἐπιθέτου μετὰ ἐπιρ. παρ' Ἰσ. δὲν εἶναι σπανία. Παρ. 13, Εὐαγ. 37 καὶ ἄλ.

(16'.) 48) Φημί] Ἀσ. συν. Β'. ΙΑ'. 6, ε. — Ταύτη δὲ τῇ μερίδι. — Ὑπολαμβάνοντες ὡς οὐκ ἄλ.] Πολὺ τὸ σκοτεινὸν τοῦ χωρίου, φαίνεται δ' ὅνοϋς οὕτως ἔχων. Μηδενὸς τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένων καταφρονεῖτε, νομίζοντες, ὅτι οὐ διὰ ταῦτα, τούτεστι διὰ τὴν ἐπιμέλειαν ἢ τὴν καταφρόνησιν αὐτῶν, καλῶς ἢ κακῶς ἕξει τὸ σύμπαν, ἀλλὰ σπουδάζετε περὶ αὐτῶν, νομίζοντες ὅτι καλῶς ἢ κακῶς ἕξει τὸ σύμπαν καὶ δι' ἕκαστον τῶν μερῶν, τούτεστι, καὶ δι' ἐνὸς μόνου ἐπιμέλειαν ἢ καταφρόνησιν τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένων. Κορ. ἐν ἄλλαις λέξεσι· ἕκαστον τῶν προσταττομένων ἐπιμελῶς πρόπει νὰ ἐκτελέητε, οὐχὶ διότι ἐν αὐτοῖς μόνον τόση δύναμις ὑπάρχει, ἀλλὰ διότι ὅστις τὰ ἐλάχιστα ἀμελεῖ, καὶ τὰ βαρύτερα φαίνεται ὅτι καταφρονεῖ. Καὶ ὅστις ἀπὸς ἀπειθῆς καταλαμβάνεται, παρὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐδέποτε δυνατόι τις καλὸν νὰ ἐλπίζῃ.

γιγνομένους ἡγείσθε μὴ πλοῦτον ἀλλὰ κίνδυνον ποιήσιν. Μὴ τὸ μὲν λαβεῖν κέρδος εἶναι νομίζετε, τὸ δ' ἀναλῶσαι ζημίαν· οὐδέτερον γὰρ τούτων αἰετὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἀλλ' ὀπότερον ἂν ἐν καιρῷ καὶ μετ' ἀρετῆς γίγνηται, τοῦτ' ὠφελεῖ τοὺς ποιοῦντας. Μὴ δὲ 41 πρὸς ἐν χαλεπῶς ἔχετε τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσαττομένων· ὅσοι γὰρ ἂν ὑμῶν περὶ πλείστα τῶν ἐμῶν χρησίμους αὐτοὺς παράσχωσιν, οὔτοι πλείστα τοὺς οἴκους τοὺς αὐτῶν ὠφελήτουςιν. Ὅτι ἂν ὑμῶν ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ τύχῃ συνειδῶς, ἡγείσθω μὴδ' ἐμὲ λήσειν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα τοῦ μὲν μὴ παρῆ, τὴν γε διάνοιαν τὴν ἐμὴν οἰέσθω τοῖς γιγνομένοις παρεστάναι· ταύτην γὰρ τὴν γνώμην ἔχοντες σωφρονέστερον βουλευέσθε περὶ ἀπάντων. Μὴ δὲ ἀποκρύπτεσθε μήθ' 52 ὧν κέκτησθε μήθ' ὧν ποιεῖτε μήθ' ὧν μέλλετε πράττειν, εἰδότες, ὅτι περὶ τὰ κεκρυμμένα τῶν πραγμάτων ἀναγκαῖόν ἐστι πολλοὺς φόβου· γίγνεσθαι. Μὴ τεχνικῶς ζητεῖτε πολιτεύεσθαι μὴδ' ἀφανῶς ἀλλ' οὕτως ἀπλῶς καὶ φανερῶς, ὥστε μὴδ' ἂν τις βούληται ῥάδιον ὑμᾶς εἶναι διαβαλεῖν. Δοκιμάζετε τὰς πράξεις, καὶ νομίζετε πονηρὰς μὲν, ἅς πράττοντες λανθάνειν ἐμὲ βούλεσθε, χρηστὰς δέ, περὶ ὧν ἐγὼ μέλλω πυθόμενος βελτίους ὑμᾶς νομῖεν. Μὴ κατασιωπᾶτ' 55 ἂν τινὰς ὄρατε περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν πονηροῦς ὄντας, ἀλλ' ἐξελέγγχετε καὶ νομίζετε τῆς αὐτῆς ζημίας ἀξιῶς εἶναι τοὺς συγκρούποντας τοῖς ἀμαρτάνουσιν. Εὐτυχεῖν νομίζετε μὴ τοὺς λανθάνοντας, ἂν τι κακὸν ποιήσωσιν, ἀλλὰ τοὺς μὴδὲν ἐξαμαρτάνοντας· τοὺς μὲν γὰρ εἰκὸς τοιαῦτα παθεῖν, οἳ ἀπερ αὐτοὶ ποιοῦσι, τοὺς δὲ χάριν ἀπολαβεῖν, ἧς ἀξιοὶ τυγχάνουσιν ὄντες. Ἐταιρείας μὴ ποιεῖσθε 54 μὴδὲ συνόδους ἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης· αἱ γὰρ τοιαῦται συστάσεις ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πολιτείαις πλεονεκτοῦσιν, ἐν δὲ ταῖς μοναρχίαις κινδυνεύουσιν. Μὴ μόνον ἀπέχεσθε τῶν ἀμαρτημάτων ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν τοιούτων, ἐν οἷς ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑποψίαν ἐγγίγνεσθαι.

(1 γ'). Τὴν ἐμὴν φιλίαν ἀσφαλεστάτην καὶ βεβαιωτάτην εἶναι νομίζετε. Διαφυλάττετε τὴν παροῦσαν κατάστασιν καὶ μηδεμιᾶς ἐπι-

51) Μὴ δὲ πρὸς ἐν] = πρὸς μὴδὲν. — Χαλεπῶς ἔχ.] Παρ. 1. — Τοῖς γιγν.] εἰς τὸ παρεστάναι δυνάμει τῆς παρᾶ. — Τὴν διάνοιαν τ. ἐ.] ἐντεῦθεν τὸ δὴ λεγόμενον· πολλοὶ τῶν βασιλέων ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα, καὶ χεῖρες εἶναι. — Σωφρονέστερον] δηλ. τῶν πραγμάτων ἢ περὶ αὐτῶν τ. ἐ. ὑμῶν αὐτῶν.

53) Περὶ τὴν . . . πονηρούς] Αὕτη εἶναι ἡ πονηρία· ἢ νὰ ἐπιβουλεύωσι τὸ βασιλείον, ἢ νὰ διακράζωσι τὸν ἡγεμόνα, ἢ νὰ καταχερῶνται τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.

55) Τὴν ἐμὴν φιλίαν ἄσ. καὶ β.] Ἀλλαγῶ ἢ ἀβλικὴ εὐνοια εὐ-

- Θυμείτε μεταβολῆς, εἰδότες, ὅτι διὰ τὰς ταραχὰς ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους ἀναστάτους γίνεσθαι. Μὴ μόνον τὰς φύσεις αἰτίας νομίζετε τοῦ χαλεποῦς ἢ πρᾶου εἶναι τοὺς τυράννους, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τὸν τῶν πολιτῶν· πολλοὶ γὰρ ἤδη διὰ τὴν τῶν ἀρχομένων κακίαν τραχύτερο ἢ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην ἄρχειν ἠναγκάσθησαν. Θαρρεῖτε μὴ μάλλον διὰ τὴν πραότητα τὴν ἐμὴν ἢ διὰ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἀρετὴν.
- 56 Τὴν ἐμὴν ἀσφάλειαν ἄδειαν ὑμῖν αὐτοῖς εἶναι νομίζετε· καλῶς γὰρ τῶν περὶ ἐμὲ καθεστώτων τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ περὶ ὑμᾶς ἔξει. Ταπεινοὺς μὲν εἶναι χρὴ πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν, ἐμμένοντας τοῖς ἠθεσι καὶ διαφυλάττοντας τοὺς νόμους τοὺς βασιλικούς, λαμπροὺς δ' ἐν ταῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως λειτουργίαις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑπ' ἐ-
- 57 μου προσταττομένοις. Προτρέπτε τοὺς νεωτέρους ἐπ' ἀρετὴν μὴ μόνον παραινοῦντες ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς πράξεις ὑποδεικνύοντες αὐτοῖς, οἷους εἶναι χρὴ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀγαθοὺς. Διδάσκετε τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν βασιλεύεσθαι, καὶ περὶ τὴν παιδείωσιν τὴν εἰρημένην ἐθίζετε· αὐτοὺς ὡς μάλιστα διατρέβειν· ἦν γὰρ καλῶς ἀρχεσθαι μάθωσι, πολλῶν ἄρχειν δυνήσονται, καὶ πιστοὶ μὲν ὄντες καὶ δίκαιοι μεθέξουσι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν, κακοὶ δὲ γενόμενοι κιν-
- 58 δυνεύουσι περὶ τῶν ὑπαρχόντων. Μέγιστον ἠγεῖσθε καὶ δικαιοτάτον τοῖς παισὶ πλοῦτον παραδώσειν, ἦν αὐτοῖς δύνησθε τὴν ἡμετέραν εὖνοιαν καταλείπειν. Ἀθλιωτάτους ἠγεῖσθε καὶ δυστυχεστάτους, ὅσοι περὶ τοὺς πιστεύοντας ἄπιστοι γεγονάσιν· ἀνάγκη γὰρ τοὺς τοιοῦτους ἀθύμως ἔχοντας καὶ φοβουμένους ἅπαντα καὶ μηδὲν μάλλον πιστεύοντας τοῖς φίλοις ἢ τοῖς ἐχθροῖς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διά-
- 59 γειν. Ζηλοῦτε μὴ τοὺς πλείστα κεκτημένους ἀλλὰ τοὺς μηδὲν κακὸν σφίσι αὐτοῖς συνειδότες· μετὰ γὰρ τοιαύτης ψυχῆς ἧδιστ' ἂν τις δύναιτο τὸν βίον διαγαγεῖν. Μὴ τὴν κακίαν οἴεσθε δύνασθαι μὲν πλείω τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν, τὸ δ' ὄνομα δυσχερέστερον ἔχειν, ἀλλ' οἷων περ ὀνομάτων ἕκαστον τῶν πραγμάτων τετύχηκε, τοιαύτας
- 60 ἠγεῖσθε καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἶναι. Μὴ φθονεῖτε τοῖς παρ' ἐμοῖ

μετάβλητος λέγεται. Καὶ ὁ Σόλων τοὺς πρωτεύοντας ἐν τοῖς μεγάλροις τῶν τυράννων πρὸς τὰς ψήφους τῶν ἀριθμητικῶν παρέβαλεν. Ἄλλ' ὁ Νικοκλῆς τοῦτο ἐπαγγέλλεται· ὅτι οὐδὲν παρ' αὐτοῦ τυραννικὸν πρέπει νὰ φοβῶνται· οὔτε διὰ τὴν ἀστασίαν τῆς βασιλικῆς χάριτος, προφυλάξεις διὰ καινοτομιῶν πρέπει νὰ ζητῶνται. Ὁ Δημ. π. Λεπτ. λέγει· παρὰ τοῖς τυράννοις μείζων ἐστὶν ὁ τοῦ μέλλοντος φόβος τῆς παρουσίας χάριτος.

57) Περὶ τὰς πράξεις ὑποδ.] τ. ε. καὶ διὰ τῶν παραδειγμάτων ὑμῶν, καὶ διὰ τῶν παραινήσεων (λόγων) διδάσκετε τὰ τέχνα.

πρωτεύουσιν ἀλλ' ἀμιλλᾶσθε καὶ πειρᾶσθε χρηστοὺς ὑμᾶς αὐτοὺς παρέχοντες ἐξισοῦσθαι τοῖς προέχουσιν. Φιλεῖν οἴεσθε δεῖν καὶ τιμᾶν οὕσπερ ἂν [καὶ] ὁ βασιλεὺς, ἵνα καὶ παρ' ἐμοῦ τυγχάνητε τῶν αὐτῶν τούτων. Οἶά περ παρόντος μου λέγετε τοιαῦτα καὶ περὶ ἀπόντος φρονεῖτε. Τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐν τοῖς ἔργοις ἐνδείκνυσθε μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις. Ἄ πάσχοντες ὑφ' ἐτέρων ὀργίζεσθε, ταῦτα τοῖς ἄλλοις μὴ ποιεῖτε. Περὶ ὧν ἂν ἐν τοῖς λόγοις κατηγορῆτε, μηδὲν τούτων ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιτηδεύετε. Τοιαῦτα προσδοκᾶτε πράξειν, οἳ ἂν περὶ ἡμῶν διανοῆσθε. Μὴ μόνον ἐπαινεῖτε τοὺς ἀγαθοὺς ἀλλὰ καὶ μιμνῆσθε. Τοὺς λόγους τοὺς ἐμοὺς νόμους εἶναι νομίζοντες πειρᾶσθε τούτοις ἐμμένειν, εἰδότες, ὅτι τοῖς μάλιστα ποιοῦσιν ὑμῶν ἀγῶ βούλομαι, τάχιστα τούτοις ἐξέσται ζῆν, ὡς αὐτὸ βούλονται.

(ιδ'). Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων οἶους περ τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀρχομένους οἴεσθε δεῖν περὶ ὑμᾶς εἶναι τοιούτους χρῆ καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑμᾶς γίγνεσθαι.

Καὶ ταῦτ' ἂν ποιῆτε, τί δεῖ περὶ τῶν συμβησομένων μακρολογεῖν; ἦν γὰρ ἐγὼ τε παρέχω τοιοῦτον ἐμαυτόν, οἷόν περ ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ὁμοίως ὑπηρετῆται, ταχέως ὀφείσθε καὶ τὸν βίον τὸν ὑμέτερον αὐτῶν ἐπιδεδωκότα καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑψημένην καὶ τὴν πόλιν εὐδαίμονα γεγενημένην. Ἄξιον μὲν οὖν τηλικούτων ἀγαθῶν ἕνεκα καὶ μηδὲν ἐλλείπειν, ἀλλὰ καὶ πόνους καὶ κινδύνους οὐστινασοῦν ὑπενεγκεῖν ὑμῖν δ' ἐξέσται μηδὲν τάλαιπωρηθεῖσιν ἀλλὰ πιστοῖς μόνον καὶ δικαίοις οἷσιν ἅπαντα ταῦτα διαπράξασθαι.

61) Περὶ ὧν ἂν... κ. κ. τ.] = περὶ ὧν ἂν κατηγορίαν ποιῆσθε. — Τοιαῦτα πράξειν] τ. ἔ. εὐτυχῆσειν ἢ δυστυχῆσειν.

63) Τὰ παρ' ὑ. ὑ. π. η. ρ.] τ. ἔ. ὑμεῖς ὑπηρετῆτε.

64) Τάλαιπωρηθεῖσιν] τ. ἔ. ἀνευ πόνων καὶ κινδύνων.

ΔΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ

- (ά.) Πολλοὺς ὑμῶν οἶμαι θαυμάζειν, ἥτινά ποτε γνώμην ἔχων περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποιήσαμην, ὡσπερ τῆς πόλεως ἐν κινδύνους οὔσης, ἢ σφαιερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστῶτων, ἀλλ' οὐ πλείους μὲν τριήρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης, εἰρήνην δὲ καὶ τὰ
 2 περὶ τὴν χώραν ἀγούσης, καὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἀρχούσης, ἔτι δὲ συμμάχους ἐχούσης πολλοὺς μὲν τοὺς ἐτοίμως ἡμῖν, ἣν τι δέη, βοηθήσοντας, πολλοὺς δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας· ὧν ὑπαρχόντων ἡμᾶς μὲν ἂν τις φήσειεν εἰκὸς εἶναι ὀχρεῖν ὡς πόρρω τῶν κινδύνων ὄντας, τοῖς δ' ἐχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προσήκειν δεδιέναι καὶ βουλευέσθαι περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας.
- 3 (β') Ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ καὶ τῆς

1) Ἡ ν τ ι ν α] πλαγία ἐρώτησις, ἐκ τοῦ θαυμάζω, περὶ οὗ παρ. π. Εἰρ. 12. — Π ρ ό σ ο δ ο ν ἐ π.] (3. 15. 8. 4) = προσῆλθον, ἐπαρουσιάσθην πρὸς ὑμᾶς (τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον) ἐν § 15 τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην, λέγει. Ἀμφότερα δὲ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ἰσодυναμοῦσι τῷ ἡμέραν τὰ τ τ ε ι ν, ἐν ἧ ἕκαστος τῶν ῥητόρων πολλῶν ὄντων νά ὀμιλήσῃ ἐμελλε πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον. Π ρ ό σ ο δ ο ς] 1) προσέλευσις, παρουσίασις. 2) Ὀφελος, κέρδος. — Ἐν κινδ. οὔσης] κινδυνεύουσης. — Σ φ α λ ε ρ ῶ ς — κα θ.] εἰς ἐπισφαλῆ κατάστασιν εὐρισκομένων. — Ἀ λ λ' οὐ . . . π ο ι ο ὦ ν τ α ς] συνδέονται τὰ τέσσαρα μέρη διὰ τοῦ μὲν — δέ, μὲν—δέ. — Δ ι α κ ο σ ί α ς] ἐπὶ Δημοσθένους 300 ἠδύναντο νά παρήσκευάσωσι.

2) Τὰ περὶ τ. χ.] διὰ ξηραῖς. — Τ ὠ ν κ. θ. ἀ ρ χ.] = θαλασσοκρατούσης. — Συμμάχους] τριπλοῦν τὸ γένος τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων. Παρ. Θουκ. ζ'. 85 καὶ ζ'. 57. — Συ ν τ ά ξ ε ι ς] λέγει κατ' εὐφημισμὸν Ἀττικὸν τοὺς φόρους, ἐπειδὴ, ὡς φησὶν Ἀρποκρατίων, χαλεπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνας τὸ τῶν πόρων ὄνομα. Καρ. Παρ. Πλούτ. β'. Σὺλ. 86. — Θ α ο ρ ε ῖ ν] = ἔχειν θάρρος. — Ὡ ς . . ὄ ν τ α ς] περὶ τοῦ ὡς παρ. Ἀσ. Εἰσ. Ἐλ. Συν. σελ. 617 καὶ Συντ. σλ. 476.

(β') 3) Ἡ μεῖς . . οἶδ' ὅτι] οἶδα ὅτι ὑμεῖς χρ. . . καταφρονεῖτε. Ἀσ. Εἰσ. Ἐλ. Συντ. καὶ Συν. σλ. 778—794. — Χ ρ ῶ μ ε ν ο ἰ] μετοχὴ τροπικὴ. — Χ ρ. λ ο γ ῖ σ μ ῶ] περίφρασις = λογιζόμενοι. Παρ. Ἀρχ. 41.

κοῦσιν. Ἔστι γὰρ ψυχὴ πόλεως οὐδὲν ἕτερον ἢ πολιτεία, τοσαύτην ¹⁴ ἔχουσα δύναμιν, ὅσην περ ἐν σώματι φρόνησις. Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ βουλευομένη περὶ πάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα. Ταύτη καὶ τοὺς νόμους καὶ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς ἰδιώτας ἀναγκαῖόν ἐστιν ὁμοιοῦσθαι καὶ πράττειν οὕτως ἑκάστους, οἷαν περ ἂν ταύτην ἔχωσιν. Ἦς ἡμεῖς διεφθαρμένης οὐδὲν ¹⁵ φροντίζομεν, οὐδὲ σκοποῦμεν, ὅπως ἐπανορθώσομεν αὐτήν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἐργαστηρίων καθίζοντες κατηγοροῦμεν τῶν καθεστώτων καὶ λέγομεν, ὡς οὐδέποτε· ἐν δημοκρατίᾳ κἀκίον ἐπολιτεύθημεν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς διανοαῖσι αἷς ἔχομεν μᾶλλον αὐτὴν ἀγαπῶμεν τῆς ὑπὸ τῶν προγόνων καταλειφθείσης. Ὑπὲρ ἧς ἐγὼ καὶ τοὺς λόγους μέλλω ποιῆσθαι καὶ τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην.

(ς'.) Εὐρίστω γὰρ ταύτην μάνην ἂν γενομένην καὶ τῶν μελλόντων ¹⁶ κινδύνων ἀποτροπὴν καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἣν ἐθελήσωμεν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν ἀναλαβεῖν, ἣν Σόλων μὲν ὁ δημο-

πλεονασμός. Παρ. § 9. Συχνὰ συτάπτονται ῥήμ. διὰ τῆς συν σύνθετα τῇ μετὰ καὶ γεν. π. Νικ. 26 μεθ' ὧν συνδιατρίψαις. Παν. 146 μεθ' οὐ συνηκολούθησαν. Φιλ. 90 τῶν μετὰ Κύρου στρατευσαμένων· καὶ παρὰ Θουκ. σ'. 106.

14) Ψυχὴ πόλεω[ς] τὰ αὐτὰ ἀποφαίνεται καὶ ἐν τῷ Παναθ. 138. Παρ. καὶ Σταθ. Ἀνθ. Δημοσθένης ἔφη· πόλεως εἶναι τὴν ψυχὴν τοὺς νόμους. Καὶ ὁ Ἀριστοτ. μετένεγκεν εἰς τὰ Πολ. δ', 41, 3, εἰπὼν ἡ πολιτεία βίος τις ἐστὶ πόλεως. — Πολιτεία] πρὸ πάντων λέγεται τάξις καὶ κατάστασις πόλεως διοικοῦσα τὰς πράξεις· κεῖται δὲ ἐνταῦθα προσωπεποιημένη, διότι λέγει αὕτη γὰρ καὶ ταύτη. — Ῥήτορας] = δημηγοροῦντας, δημαγωγούς, ἀντιτίθεται οἱ ἰδιώται·=οἱ μὴ πολιτευόμενοι, ὁ ἄπειρος καὶ ἀμαθὴς ὄχλος. Ἡ ἀντίθεσις ἐνταῦθα οὐ μόνον μετὰ τῶν ῥητόρων καὶ ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων.

15) Ἐργαστηρίω] ἐνταῦθα ἐννοεῖ τὰ τῶν κουρέων καὶ μυροπωλῶν, ἐν οἷς συνηθροίζοντο οἱ πολῖται καὶ ὠμίλου περὶ πολιτικῶν. Παρ' π. Καλλ. 9 ἐφιστάμενος εἰς τοὺς ὄχλους καὶ καθίζων ἐπὶ τοῖς ἐργαστηρίοις λόγους ἐποιεῖτο ὡς δεῖνὰ πεπονθὼς ὑπ' ἐμοῦ. — Καθεστώτω] τῆς καταστάσεως τῆς πολιτείας. — Ἐπολιτεύθημεν] ἐκυβερνήθημεν, ἢ διοικήθημεν· ὡς καλῶς, κάλλιστα, ὀρθῶς πολιτευέσθαι· πόλις εὐ πεπολιτευμένη. — Ἐν τοῖς πρ. καὶ ταῖς δ.] = εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς σκοποὺς μας, ἀντιτίθεται εἰς τὰς ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις ἀπερισκέπτους φλυαρίας. — Αὐτῇ] τ. ἔ. τὴν δημοκρατίαν, ἐν ἣ νῦν πολιτευόμεθα. — Ὑπὲρ ἧς] τῆς τελευταίας ταύτης, τῆς παλαιᾶς. — Ἀπεγραψάμην] διότι κατεγράφοντο πρότερον ὅσοι ἐσκόπουον νὰ ἐπιλήσωσιν εἰς τὸν λαόν.

(ς'.) 16) Ἄν γενομένην] = γένοιτο ἂν ἡ γενησομένην· παρ. 12. — Γεν. ἀποτροπὴν — ἀπαλλάξουσιν] εἶναι κατηγ., ὑποκείμενον εἶναι τὸ ταύτην· = ἀποτρέψουσιν — ἀπαλλάξουσιν.

- τιώτατος γενόμενος ἐνομοθέτησε, Κλεισθένης δ' ὁ τοὺς τυράννους
 17 ἐκβάλων καὶ τὸν δῆμον καταγαγὼν πάλιν ἐξ ἀρχῆς κατέστησεν. Ἡς
 οὐκ ἂν εὐροιμεν οὔτε δημοτικωτέραν οὔτε τῇ πόλει μᾶλλον συμ-
 φέρουσαν. Τεκμήριον δὲ μέγιστον οἱ μὲν γὰρ ἐκείνη χρώμενοι, πολλὰ
 καὶ καλὰ διαπραξάμενοι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκίμησαντες,
 παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον, οἱ δὲ τῆς νῦν
 παρούσης ἐπιθιμήσαντες, ὑπὸ πάντων μισηθέντες καὶ πολλὰ καὶ
 18 δεινὰ παθόντες, μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς
 περιπεσεῖν. Καίτοι πῶς χρὴ ταύτην τὴν πολιτείαν ἐπαινεῖν ἢ στέργ-
 γειν τὴν τοσούτων μὲν κακῶν αἰτίαν πρότερον γενομένην, νῦν δὲ καθ'
 ἕκαστον μὲν τὴν ἐν αὐτὸν ἐπὶ τὸ χεῖρον φερομένην; πῶς δ' οὐ χρὴ
 δεδιέναι μὴ τοιαύτης ἐπιδόσεως γιγνομένης τελευτῶντες εἰς τροχύ-
 19 τερα πράγματα τῶν τότε γενομένων ἐξοκειλωμεν;
 (ζ'). Ἴνα δὲ μὴ συλλήβδην μόνον ἀκηκοότες ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδότες

Τοὺς τυράννους] τὸν Πεισιστρατίδην Ἰππίαν καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰππάρχου. — Κλεισθένης] εἰς τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν, υἱὸς τοῦ Μεγακλέους. — Δῆμον] τὴν δημοκρατίαν.

17) Δημοτικωτέραν] εἰς τὸν λαὸν εὐνοϊκωτέραν. — Τεκμήριον δ. μ.] ἐλλειπτική φράσις = τούτου δὲ τεκμήριον μέγιστον ἐστὶ τοῦτο· τὸ δὲ γὰρ ὅτι] πρὸς. Εὐαγ. 30. — Ἐκόντων] κατηγορ. εἰς τὸ τῶν Ἑλλ. — Μικρὸν ἀπέλιπον — τοῦ μὴ π.] σημειοῦ τὴν πλεονάζουσαν ἀπαχόρυσιν τῶν Ἀττικῶν οὐσαν καὶ ταύτην. Ἡ συνήθεια δὲ ὑπεριδοῦσα τοῦτο, τὰ λοιπὰ παραπλησίως ἐκφράζει, ἄλιγον ἔλειψαν νὰ πῶσιν εἰς τὰς ἐσχάτας συμφοράς, λέγουσα, καὶ κατὰ πλείονα χρῆσιν ἄλιγον ἔλειψε νὰ πῶσιν κτλ. Κορ. Τοῦ μὴ περ = τοῦ μὴ ἐξανδραποδισθῆναι (§ 7). Ἐνταῦθα ὁ Ἴσ. νοεῖ τὴν τελευτὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

18) Καίτοι πῶς] πρὸς Νικ. 25. — Ἐπὶ τὸ χ. φερομένην] ἐνικα τῆς ἀντιθέσεως κακῶν αἰτίαν, προσεδόκα τις ἐπὶ τὸ χεῖρον φέρουσαν, ἀπέδωκε δὲ τὴν μετοχὴν εἰς τὸ πολιτείαν ὁ συγγραφεύς, διότι ἡ χειροτέρευσις ταύτης συνεπιφέρει καὶ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν τῆς θέσεως τῶν Ἀθηναίων, διὰ τούτου δὲ ἐποίησε καὶ συμμετρους τὰς προτάσεις (γενομένην — φερομένην). — Ἐπιδόσεως] ἐὰν πρὸς τὰ πρόσω βῶναι. Ἄλλως τε δὲ ἐπίδοσις καὶ ἐπιδιδόναί παρ' Ἴσ. κεῖται ἐπὶ τοῦ χωρεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον. — Τῶν τότε] πρὸς τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου § 17. — Μὴ — ἐξοκειλωμεν] ἐκ τοῦ φόβου σημαντικοῦ ῥ. διδιδίναί. Ἐξοκέλλω = ῥίπτω ἔξω, ἐξορμῶ, ἐκπίπτω· λέγεται κυρίως ἐπὶ νηῶν, ἃς ἡ δύναμις τῶν ἀνέμων εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλει· εἴτα διαφθέρω, ἀποπλανῶ τινά· Ἀμειβ. ἐξέρχομαι τοῦ δρόμου, ἀποπλανῶμαι· Ἡρδ. 7, 182 φεύγουσα ἐξοκέλλει εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηγεῖοῦ. Μεταφορικῶς ἐκκλίνω εἰς κακόν, καταντῶ εἰς πλάνην, ὀλισθαίνω π. Ἀντιδ. 268 τὴν φύσιν ἐξοκέλασαν εἰς τοὺς λόγους τοῦς τῶν παλαιῶν σοφιστῶν, καὶ Ἐπιστ. 2, 13 ἔλαβον ἑαυτὴν εἰς λόγου μῆκος ἐξοκέλας.

(ζ'). 19) Συλλήβδην] = κεφαλαϊωδῶς, ἐν κεφαλαίῳ, καθόλου, ἢ

ποιήσθε καὶ τὴν αἴρεσιν καὶ τὴν κρίσιν αὐτῶν, ὑμέτερον μὲν ἔργον ἐστὶ παρασχεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς προσέχοντας τὸν νοῦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενοις, ἐγὼ δ' ὡς ἂν δύνωμαι συντομώτατα περὶ ἀμφοτέρων τούτων πειράσσομαι διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

(γ.) Οἱ γὰρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τὴν πόλιν διοικοῦντες κατε- 20
στήσαντο πολιτείαν οὐκ ὀνόματι μὲν τῷ κοινοτάτῳ καὶ προκράτῳ
προσαγορευομένην, ἐπὶ δὲ τῶν πράξεων οὐ τοιαύτην τοῖς ἐντυγχάνουσι
φαινομένην, οὐδ' ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπαίδευσεν τοὺς πολίτας ὥσθ' ἠγεῖσθαι
τὴν μὲν ἀκολασίαν δημοκρατίαν, τὴν δὲ παρανομίαν ἐλευθερίαν, τὴν δὲ
παρρησίαν ἰσονομίαν, τὴν δ' ἐξουσίαν τοῦ ταῦτα ποιεῖν εὐδαιμονίαν,
ἀλλὰ μισοῦσα καὶ κολάζουσα τοὺς τοιοῦτους βελτίους καὶ σωφρονεστέρους
ἅπαντας τοὺς πολίτας ἐποίησεν. Μέγιστον 21
δ' αὐτοῖς συνεβάλετο πρὸς τὸ καλῶς οἰκεῖν τὴν πόλιν, ὅτι δυοῖν
ἰσοτήτων νομιζόμεναι εἶναι, καὶ τῆς μὲν ταῦτόν ἅπασιν ἀπονεμούσης,
τῆς δὲ τὸ προσῆκον ἐκάστοις, οὐκ ἠγνόουν τὴν χρησιμωτέραν,
ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς
ἀπεδοκίμαζον ὡς οὐ δικαίαν οὔσαν, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον 22
τιμῶσαν καὶ κολάζουσαν προηγρῶντο, καὶ διὰ ταύτης ὄκουν τὴν
πόλιν, οὐκ ἐξ ἀπάντων τὰς ἀρχὰς κληροῦντες ἀλλὰ τοὺς βελτίστους

ἀντίθεσις ἀκριβῶς εἰδότες. — Αὐτῶν] οὐδετ. γένους. — Ἀμφοτ. τοῦ τῶν] τῆς παλαιᾶς δῆλον ὅτι καὶ τῆς ἐνεστάσης καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος. — Διελθεῖν] Εὐαγ. 2.

(γ.) 20 Διοικοῦντες] = οἱ διοικηταὶ τ. πόλεως Σόλων καὶ Κλεισθένης. — Ὀνοματῶν] τῶν δημοκρατίας δῆλον ὅτι. — Τοῖς ἐντυγχάνουσι] οὐχὶ τοῖς χρωμένοις (§ 70), ἀλλὰ τῶν τυχόντι (§ 83). — Ἀκολασίαν] ὁ Ἰσ. ὑπονοεῖ ἐνταῦθα τὴν νείαν δημοκρατίαν. — Παρρησίαν ἰσον.] ἐνταῦθα διὰ τῆς γενικῆς ἐκφράσεως ἰσονομίαν διδάσκει ὅτι ἡ παρρησία δὲν περιορίζεται εἰς τὸ ὁμιλεῖν παρρησίαν = αὐθάδειαν, ἀψηφισίαν, ἀναισχυντίαν. — Ἐξουσία τοῦ ποιεῖν] περὶ τοῦ ἄρθρου εἰς τὸ ἀπαρέμφατον παρ. Πλατ. 37 — Ταῦτα ποιεῖν] Ἐνν. ἀκολασταίνειν, παρανομεῖν, κακῶς παρρησιάζεσθαι, ἐκ τοῦ ἄφθρ. ἀκολασίαν τὸ δὲ τοιοῦτους κεῖται ὡς εἰ προηγεῖτο ἡ λέξις ἀκόλαστοι, παράνομοι κλ.

21 Πρὸς τ. κ. οἰκεῖν] = πρὸς τ. κ. διοικεῖν παρ. π. Νικ. 191 πρὸς τὴν καλὴν διοίκησιν. — Τὴν χρησιμωτέραν] τὴν τὸ προσῆκον ἐκάστῳ ἀπονέμουσαν.

22 Κατὰ τ. ἀξίαν] δηλ. ἑαυτοῦ. Νικ. 14 τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν. — Διὰ ταύτης] τῆς πολιτείας διόκουν τ. π. παρ. Παν. 16 πολιτεία, δι' ὧν οἰκοῦσι τὰς πόλεις. — Κληροῦντες] ἐγένετο τοῦτο ἀπὸ τοῦ Ἀριστείδου, ὅστις μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἔδωκε τὸ δικαίωμα εἰς πάντας τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἀνέρχωνται εἰς τὸ ἀξίωμα τῶν ἀρχόντων, ἐν ᾧ κατὰ τὸ τοῦ Σόλωνος καὶ Κλεισθένης πολιτεύμα οὐχὶ ἕκαστος πᾶν ἀξίωμα ἠδύνατο νὰ λάβῃ, καὶ ἡ τελευταία τάξις οἱ Θῆτες

καὶ τοὺς ἰκανωτάτους ἐφ' ἕκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες. Τοιοῦτους γὰρ ἠλπίζον ἔσσεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ οἱ περ' ἂν ὄπιν οἱ τῶν πραγ-
 25 μάτων ἐπιστατοῦντες. Ἔπειτα καὶ δημοτικωτέρην ἐνόμιζον εἶναι ταύτην τὴν κατάστασιν ἢ τὴν διὰ τοῦ λαγγάνειν γιγνομένην· ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν τύχην βραβεύσειν καὶ πολλάκις λήψεσθαι τὰς ἀρχάς τοὺς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμοῦντας, ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους τὸν δῆμον ἔσσεσθαι κύριον ἐλέσθαι τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστηκυῖαν πολιτείαν.

24 (θ'). Αἴτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν καὶ μὴ περι-
 μαχήτους εἶναι τὰς ἀρχάς, ὅτι μεμαθηκότες ἦσαν ἐργάζεσθαι καὶ φεΐδεσθαι, καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἄλλοτρίοις ἐπι-
 βουλεύειν, μὴδ' ἐκ τῶν δημοσίων τὰ σφέτερον αὐτῶν διοικεῖν, ἀλλ' ἐκ
 τῶν ἐκάστοις ὑπαρχόντων, εἴ ποτε δεήσεις, τοῖς κοινοῖς ἐπαρκεῖν,
 μὴδ' ἀκριθέστερον εἰδέναι τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων προσόδους ἢ τὰς ἐκ
 25 τῶν ἰδίων γιγνομένας αὐτοῖς. Οὕτω δ' ἀπείχοντο σφόδρα τῶν τῆς

ἀπεκλείοντο πάντων. Ὅτι δὲ ὁ Ἀριστείδης εἰσήγαγε τὴν κληρώσιν, οὐ-
 δαμοῦ δηλοῦται, καὶ κατὰ Πλούτ. Ἀριστ. 1 (ἤρξε τῷ κυάμφω λαχῶν)
 καὶ ὁ Ἀριστείδης αὐτὸς τὸ 489 ἐξελέγη διὰ κλήρου ὡς ἄρχων, ὡς καὶ ὁ Ἡρόδ. 6, 109 περὶ τοῦ Καλλιμάχου ὡς πολεμάρχου ὁμιλιῶν λέγει ὅτι
 (ἦν ἐνδέκατος ψηφιδόφορος τῷ κυάμφω λαχῶν πολεμαρχεῖν), ἐξ οὗ ἐπε-
 κράτησεν ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ Κλεισθένης ἀντὶ τῆς χειροτονίας εἰσήγαγε
 τὴν κληρώσιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἰσ. τοσοῦτον ὀρισμένως ἀποδίδει τὸ
 προκρίνειν εἰς τὴν Σόλωνος καὶ Κλεισθέτους δημοκρατίαν, πιθανὸν εἶναι
 ὅτι ὁ Πλούτ. κατὰ πρόληψιν, μεταγενεστέραν ἔκφρασιν μετέθηκεν εἰς
 προγενέστερον χρόνον ὑπόθεσιν, ἧτις διὰ τὸν Ἡρόδ. δὲν εἶναι ἀναγκαῖα,
 καθ' ὅσον οὗτος ἐν τῷ μνημονεύοντι χωρίῳ ὁμιλεῖ γενικῶς, ὥστε ἡ κλη-
 ρωσις οὐχὶ διὰ τοῦ Κλεισθέτους, ἀλλὰ μεταγενέστερον ἴσως διὰ τοῦ Ἀ-
 ριστείδου εἰσήχθη. Shneider. — Οἳ οἱ . . . οἱ ἐπιστατοῦντες] παρ. πρὸς Νικ. 24. 31. Ξεν. ΚΠ. 8, 8, 5.

23) Ταύτην τ. κατ.] τούτο τὸ εἶδος τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐγκατα-
 στάσεως. — Λαγγάνειν] τ. ἔ. κληρωθεῖν. — Βραβεύσειν) = κρι-
 νεῖν (κυρίαν ἔσσεσθαι, ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων δηλοῦται). Παρ. π. Φίλ. 70
 μηδεὶς ὀλιγώρως ἔχει τῶν παρὰ σοὶ βραβευσομένων.

(θ'). 24) Ἐργάζεσθαι] παρ. π. Νικ. 21. — Οἰκείων — ἀλλο-
 τρείοις] παρ. π. Εἰρ. 84. — Οἰκείων ἀμ.] ὁμοίως ἀποφάνεται εἰς
 τὸν π. Εἰρ. 127 λόγον ὁ Ἰσ. — Ἐκ τῶν δημοσίων] δηλ. ὅπως μετα-
 γενεστέρας ὑπὸ τῆς πόλεως ἐπληρώοντο εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸ δικαστι-
 κὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν (διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δή-
 μου) καὶ ἰδίως τὸ θεωρικόν. — Ἐπαρκεῖν] = δηλ. χορηγεῖν, τριηραρ-
 χεῖν, εἰσφέρειν. — Ἀρχείων] ἀρχεῖα δὲ ἐνταῦθα τοὺς δημοσίους οἰ-
 κους λέγει, ἐν οἷς διημερεύουσι καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς πράττουσιν οἱ ἀρχον-
 τες, καθ' ἃ καὶ βασιλεία, ἐν οἷς ὁ βασιλεύς. — Τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων
 πρ.] δηλ. τὰς δημοσίους προσόδους κατ' ἐξοχὴν τῶν δικαστῶν καὶ τῆς
 βουλῆς μισθοδοτούμενων.

25) Οὕτω] μετὰ τοῦ σφόδρα συναπτῶν.

πόλεως, ὥστε χαλεπώτερον ἦν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις εὐρεῖν τοὺς βουλομένους ἄρχειν ἢ νῦν τοὺς μὴδὲν δεομένους· οὐ γὰρ ἐμπορίαν ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν ἐλθόντες, εἴ τι λήμμα παραλελοί- 26
 πασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἴ τινος πράγματος κατημελήκασι τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. Ὡς δὲ συντόμως εἰ-
 πεῖν, ἐκείνοι διεγνωκότες ἦσαν, ὅτι δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὥσπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχὰς καὶ κολάζειν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφισβητούμενων, τοὺς δὲ σχολῆν ἄγειν δυναμένους καὶ βίον ἱκανὸν κερτιμῆτους ἐπιμελῆσθαι τῶν κοινῶν ὥσπερ οἰκέτας, καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινῆσθαι καὶ στέργειν ταύτη τῇ τιμῇ, κακῶς δὲ διοικήσαντας μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν ἀλλὰ ταῖς 27
 μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν. Καίτοι πῶς ἂν τις εὖροι ταύτης βε-
 βαιοτέραν ἢ δικαιότεραν δημοκρατίαν, τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τὰς πράξεις καθιστάσης, αὐτῶν δὲ τούτων τὸν δῆμον κύριον ποιούσης;

(ι.) Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς πολιτείας τοιοῦτον ἦν αὐτοῖς ῥά- 28

Μηδὲν δεομένους] ἐνν. ἄρχειν. — Ἐμπορίαν] χρηματιστικὸν ἔργον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ λειτουργίαν=τιμητικὸν ὑπουργημα, δι' ὃ ἀντὶ κέρδους καὶ ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνων. Παρ. Παναθ. 145 τὰς ἀρχὰς ποιήσαντες, λειτουργίαις ὁμοίας ταῖς ἐνοχλοῦσαις μὲν, τιμὴν δὲ τινα περιτιθείσαις. — Ἀπὸ τῆς π. ἡ μ.] δηλ. ἅμα ἤρχοντο εἰς τὰ πράγματα, εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως. — Ἀ ἤ μ μ α] πᾶν ὅ,τι λαμβάνει τις=κέρδος. — Τ ὦ ν τ ἔ λ. ἔ γ. κ.] τῶν ὁπίων ἢ διεκπεραιώσις ἦτο κατεπειγούσα· ὡς Παναθ. 192 τὰ κατεπειγόντα ῥηθῆναι, καὶ π. Φιλ. 25 πραγμάτων κατεπειγόντων ῥητορεύεσθαι· τέλος ἔχειν=τέλος εἰληφέναι.

26) Τύραννον] δηλ. οὐ ἡ γνώμη εἶναι ἀνέκκλητος (ἀπεριόριστος, ἄρχων αὐτοκράτωρ). Δημ. 23, 209 λέγει· τότε μὲν γὰρ ὁ δῆμος ἦν δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπέρητης· καὶ 3, 24, Ἀριστ. Πολ. 6'. 9. 4 ἐπεὶ Σόλων γε εἶοικε τὴν ἀναγκαιοτάτην ἀποδιδόναι τῷ δήμῳ δύναμιν, τὸ τὰς ἀρχὰς αἰρεῖσθαι· καὶ εὐθύνοιεν μὴδὲ γὰρ τούτου κύριος ὢν ὁ δῆμος δούλος ἂν εἴη καὶ πολέμιος· τὰς δ' ἀρχὰς ἐκ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν εὐπόρων κατέστησε πάσας. — Τοὺς ἐξαμαρτάνοντας] δηλ. ἄρχοντας, διότι περὶ τούτων ἐνταῦθα ὁ λόγος. Ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ δημοκρατίᾳ, ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ ἐκάστης πρωτανείας ἡρώτων οἱ ἐν τέλει τὸν δῆμον, ἐὼν ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῶν ἀρχῶν ἢ εἰάν τις τούτων ἕνεκα πλημμελήματος ἔπρεπε νὰ ἀποσυρθῇ. — Σ γ ο λ ἡ] ἄνεσις ἀπὸ τῆς ἐργασίας. — Βί ο ν] τὴν περιουσίαν, πλοῦτον, κοινῶς τὸ βί ο σ.

27) Καίτοι π ὦ σ] παρ' π. Νικ. 25. — Δυνατωτέρους] τ. ἔ. ἱκανωτέρους. — Αὐτῶν τούτων] δηλ. τῶν ἐκλεχθέντων ἀρχόντων. — Οἱ κ ἔ τ ας] κατ' εὐφημισμὸν ἐλέγοντο οἱ θεράποντες, οἱ ὑπῆρται.

(ι.) 28) Τὸ σύνταγμα κ. π.] ὀνομάζει οὕτως ἄλλην τὴν διαίτησιν,

διον δ' ἐκ τούτων κατακταθῆναι ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην ὀρθῶς καὶ νομίμως πράττοντες διατέλεσαν. Ἀνάγκη γὰρ τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλὰς τὰς ὑποθέσεις πεποιημένοις καὶ τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἐκείνοις.

- 29) (ιά.) Καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς, ἐντεῦθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον, οὐκ ἀνωμάλως οὐδ' ἀτάκτως οὐτ' ἐθεράπευον οὐτ' ὀργιζόν· οὐδ' ὅποτε μὲν δόξειεν αὐτοῖς, τριακοσίους βού· ἔπεμπον, ὅποτε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας ἐξέλειπον· οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτάς, αἷς ἐστίαις τις προτείη, μεγαλοπρεπῶς ἤγον, ἐν δὲ τοῖς ἀγιωτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθουον· ἀλλ' ἐκείνο μόνον ἐτήρουν, ὅπως μὴδὲν μῆτε τῶν πατρίων καταλύσουσι μῆτ' ἔξω τῶν νομιζομένων προσθήσουσι. Οὐ γὰρ ἐν ταῖς πολυτελείαις ἐνόμιζον εἶναι τὴν εὐσέβειαν, ἀλλ' ἐν τῷ μὴδὲν κινεῖν ὧν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι

δηλ. αὐτὴν τὴν μορφήν τῆς πολιτείας. — Τὰ καθ' ἡμ. ἐκ.] τὰ ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ. — Πράττοντες] κατηγ. μετοχὴ τοῦ διατέλεσαν. — Περὶ ὅλ. τ. πραγ.] ἀντιτίθεται εἰς τοῦτο τὸ ἐπόμενον. — Καλὰς τ. ὑπ.] στερεὰς τὰς βάσεις. — Τὰ μέρη] δηλ. ἡ τῶν ἀτόμων ἐνέργεια. — Ἐκείνοις] ὡσπερ ἐκεῖνα, δηλ. τὰ ὅλα· ἢ δὲ δοτ. ἐκ τοῦ τὸν αὐτόν.

29) Οὐτε θερ. οὐτε ὀργ.] ὅ ἐστι οὐτε ἡ πρὸς τοὺς θεοὺς λατρεία αὐτῶν οὐτε αἱ θρησκευτικαὶ αὐτῶν τελεταὶ ἦσαν ἀνευ νόμου καὶ τάξεως. — Ὀργιάζειν] ἐκ τοῦ ὄργια· εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ λατρείας μυστικῆς μετὰ τῶν ὀργανιστικῶν σχημάτων καὶ ἐπικλήσεων ἰδίως ἐπὶ τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου, ἐνταῦθα κεῖται ἐν γενικωτέρᾳ σημασίᾳ = τελεῖν θρησκευτικὰς τελετάς, θύειν καὶ τὰ νομιζόμενα δρᾶν. — Ἐπεμπον] ἀντὶ τοῦ πομπῆν ἔπεμπον, ἐν πομπῇ ἤγον, ἐπόμπευον. — Ὁπότε τύχοιεν] ἡ σύνταξις φαίνεται προσωπικὴ καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου νοητέα ἢ μετοχῇ ἐκλείποντες. Παρ. 60 καὶ 71 καὶ περὶ Εἰρ. 12. περὶ δὲ τῆς εὐκτ. Ἄσ. συν. Α'. 15 καὶ Β', Θ', 7. — Ἐπιθέτους ἐ.] Ἄρποκ. λέγει, ἐπιθέτ. ἑορτάς τὰς μὴ πατρίους, ἄλλως δὲ ἐπιψηφισθείσας (ὑπὸ τοῦ λαοῦ) ἐπιθέτους ἐκάλουον καὶ Σουῖδ. ἐν λ. ἑορτή. — Αἷς ἐστίαις τις πρ.] τὰς δημοθονιάς λέγει, περὶ ὧν καὶ Ξεν. (Ἄθ. πολ. Β'. θ')· φησί, θύουσιν οὖν δημοσίᾳ μὲν ἢ πόλις ἱερεῖα πολλά· ἔστι δὲ ὁ δῆμος ὁ εὐχαρούμενος καὶ διαλαγχάνων τὰ ἱερεῖα. Κορ. — Ἐν ταῖς ἀγ. τ. ἰ.] ἄφθας πατρίους θυσίας ἐκάλεσεν. Ἦσαν δὲ ταῦτα τὰ ἐν τοῖς κῆρβεισι γεγραμμένα, ἢ δῆλον γενήσεται τῷ βουλομένῳ παραβαλεῖν τὰ Ἰσοκράτους τοῖς τοῦ Λυσίου κ. Νικομ. Κορ. — Ἀπὸ μισθωμάτων] ἐξηγεῖται ὁ Ἄρποκρ. ἐκ τῶν τεμενικῶν προσδῶν. Ὁ δὲ Κοραῆς διὰ τοῦ ἀπὸ κοπτικοῦ, ἢ ἀποκοπτικοῦ· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ μισθοῦ ἐκδιδόναι τινί, οὐ κατὰ μέρος, ἀλλ' ὀλοκλήρως οὕτως, ὥστε τὸν ἐργολαβήσαντα ἐπ' ἀδήλω σαλεύειν τῷ κέρδει τῷ ἀπὸ τούτου ἢ τῇ ζημίᾳ οὐδὲν ἤττον ἢ τὸν ἐκδόντα· οἷον ἐπὶ τοῦ προκειμένου. . . ἐμίσθουον οἱ τῶν ἱερῶν διοικητὰ τὴν ἑορτὴν καὶ τὴν θυσίαν τῷ ἐξ ἑλαχίστου ποιήσειν αὐτὰς ὑφισταμένῳ. Ὅθεν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθουον σημ. τὴν θυσίαν ἀνέτιθεσαν εἰς τὸν ὀλιγώτερον προσφέροντα.

30) Ἐξω τ. νομιζ.] ἐναντίον τῶν νομιζομένων. Παρ. π. Νικ. 41.

τεροι γεγονάμεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν, εἰ χεῖρους τῶν προγόνων τυγχάνοιμεν ὄντες· πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν ἀμιλλητέον ἡμῖν ἐστίν, ἄλλως τε καὶ προσήκον ἡμῖν βελτίστοις ἀπάντων ἀνθρώπων εἶναι.

(λβ'.) Καὶ τοῦτον εἶρηκα τὸν λόγον οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ πολλά- 74
κις ἤδη καὶ πρὸς πολλούς. Ἐπίσταμαι γὰρ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τό-
ποις φύσει ἐγγιγνομένης καρπῶν καὶ δένδρων καὶ ζῶων ἰδίως ἐν ἐ-
κάστοις καὶ πολὺ τῶν ἄλλων διαφερούσας, τὴν δ' ἡμετέραν χώραν
ἄνδρας φέρειν καὶ τρέφειν δυναμένην οὐ μόνον πρὸς τὰς τέχνας καὶ
τὰς πράξεις καὶ τοὺς λόγους εὐφυστάτους ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνδρίαν
καὶ πρὸς ἀρετὴν πολὺ διαφέροντας. Τεκμαίρεσθαι δὲ δίκαιόν ἐστι 75
τοῖς τε παλαιοῖς ἀγῶσιν, οὓς ἐποίησαντο πρὸς Ἀμαζόνιας καὶ Θραῖ-
κας καὶ Πελοποννησίους ἅπαντας καὶ τοῖς κινδύνοις τοῖς περὶ τὰ
Περσικὰ γενομένοις, ἐν οἷς καὶ μόνοι καὶ μετὰ Πελοποννησίων, καὶ
πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, νικήσαντες τοὺς βαρβάρους ἀρι-
στεῖον ἤξιώθησαν ὧν οὐδὲν ἂν ἔπραζαν, εἰ μὴ πολὺ τὴν φύσιν διή-
νεγκαν.

(λγ'.) Καὶ μηδεὶς οἴεσθω ταύτην τὴν εὐλογίαν ἡμῖν προσήκειν 76

δαιμονῶν οὐχὶ ἐκ τοῦ κακοδαιμονεῖν. Ἀμφότερα σημαίνουσιν εἶμαι κακοδαί-
μων, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἰσχυρότερον τοῦ δευτέρου καὶ δεικνύει συνάμα τὴν
νοσηρὰν τῆς ψυχῆς διάθεσιν, τὸ ἐκτὸς ἑαυτῆς εἶναι ἕνεκα τῆς δυστυχίας. Ἐν
γένει οἱ Ἕλληνας ἐπὶ νοσηρᾶς καταστάσεως τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς γρῶν-
ται τοῖς εἰς ἰᾶν ἢ αἰ λήγουσι ῥήμασι (Λόβεκ εἰς Φρύν. σλ. 79 καὶ 85.).
Κακοδαιμονησάντων συνώνυμόν ἐστι τοῦ ἐπαγομένου μινέντων. Ἀρι-
στοφ. γεμῆν καὶ ἐπὶ πλεῖτόν τι σημαίνειν ἔοικε βούλεσθαι τὸ κακοδαιμο-
νῶν τοῦ μαινέσθαι, ἐν οἷς φησὶ (Πλούτ. 501).

Τίς ἂν οὐχ ἠγοῖτο εἶναι μανίαν,
κακοδαιμονίαν τ' εἶτι μᾶλλον.

Καθ' ἃ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐπὶ πλεόν ἐστίν ὁ δαιμονισμένος τοῦ μανιακοῦ.
Κορ. Πλουτ. Μαρ. 20 δαιμονῶν καὶ παραφρονεῖν. — Ἄλλως τε καὶ
προσῆκον κ τ λ.] Καὶ μάλιστα, διότι προσήκει ἡμῖν διαφέρειν ἀπάν-
των τῇ ἀρετῇ.

(λδ'.) 74] Πολλάκις] παρ. π. Εἰρ. 49 καὶ εἰς Πανηγ. 1. — Φύσεις
— καρπῶν] = καρποὶ οἵτινες κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτῶν εἶναι ἰδιάζοντες
ὥστε φύσις σημαίνει ἐνταῦθα τὴν ἐσωτερικὴν οὐσίαν τοῦ ἀντικειμένου
κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν. — Ἡμετέραν χώραν]
οὕτω καὶ παρ' Ὀμ. Ὀδ. ἰ. 27 τρηχεῖ' ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. Ἐπειδὴ
ἡ Ἀττικὴ εἶνε λεπτόγεως. Ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος ὄρος τῆς Ἀττικῆς ἀποδίδε-
ται καὶ εἰς τὸν π. Εἰρ. λ. 94, καὶ διὰ τῶν ἐπομένων Παν. 33. Τοὺς Ἀ-
θηναίους εὐφυστάτους πρὸς τὰς τέχνας ὄντας. — Πρὸς ἀνδρίαν
καὶ πρὸς ἀρετήν] παρ. Λυκ. κ. Λεωκρ. κ'. 158.

75] Ἀμαζόνιας καὶ Θραῖκας] παρ. Πανηγ. 68 καὶ 85. Ἀρχιδ. 42.
Παναθ. 193.

(λγ'.) 76] Εὐλογίαν] τὴν ἔπαινον, ἐτέρας τῆς ἐν τῇ συνηθείᾳ εὐ-

- τοῖς νῦν πολιτευομένοις, ἀλλὰ πολὺ τούναντιον. Εἰσὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ἔπαινος μὲν τῶν ἀξίους σφᾶς αὐτοὺς τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς παρεχόντων, κατηγορία δὲ τῶν τὰς εὐγενείας ταῖς αὐτῶν ῥαθυμίαις καὶ κακίαις κατασχυνόντων. Ὅπερ ἡμεῖς ποιούμεν εἰρήσεται γὰρ τάληθές. Τοιαύτης γὰρ ἡμῖν τῆς φύσεως ὑπαρχούσης οὐ διεφυλάξαμεν αὐτὴν ἀλλ' ἐμπεπτώκαμεν εἰς ἀνοιαν καὶ
- 77 ταραχὴν καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμίαν. Ἀλλὰ γὰρ ἦν ἐπακολουθῶ τοῖς ἐνοῦσιν ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγορῆσαι τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων, δέδοικα, μὴ πόρρω λίαν τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανηθῶ.
- (λδ'.) Περί μὲν οὖν τούτων καὶ πρότερον εἰρήκαμεν, καὶ πάλιν ἐροῦμεν, ἦν μὴ πείσωμεν ὑμᾶς παύσασθαι τοιαῦτ' ἐξαμαρτάνοντας· περὶ δ' ὧν ἐξ ἀρχῆς τὸν λόγον κατεστησάμεν, βραχέα διαλεχθεὶς παραχωρῶ τοῖς βουλομένοις ἐτι συμβουλευεῖν περὶ τούτων.
- 78 (λέ.) Ἡμεῖς γὰρ ἦν μὲν οὕτως οἰκῶμεν τὴν πόλιν ὥσπερ νῦν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ καὶ βουλευσόμεθα καὶ πολεμήσομεν καὶ βιωσόμεθα καὶ σχεδὸν ἅπαντα καὶ πεισόμεθα καὶ πράξομεν, ἅπερ ἔν τε τῷ παρόντι καιρῷ καὶ τοῖς παρελθοῦσι χρόνοις· ἦν δὲ μεταβάλλωμεν τὴν πολιτείαν, δῆλον, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οἷά περ ἦν τοῖς προγόνοις τὰ πράγματα, τοιαῦτ' ἔσται καὶ περὶ ἡμᾶς· ἀνάγκη γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων καὶ τὰς πράξεις ὁμοίας αἰεὶ καὶ παραπλησίας ἀποβαίνειν.

λογίας, σημαίνουσης τὴν παρὰ ἱερέων, ἰδιωτῶν, γονέων εὐχὴν. — Πολὺ τούναντιον] δηλ. ἕναστος οἰέσθω ἡμῖν προσήκειν. Ἰσοκ. εἰς τὸ ἀπαρ. εἶναι. Ὁμοίως Παναθ. 15 ἔστι δ' οὐ περὶ τῶν αὐτῶν ἔργων ὁ λόγος, ἀλλὰ πᾶν τούναντιον καὶ 12, 162. — Ἰ παραχούσης] ἀντι ὑπάρχουσαν διὰ τὸ αὐτὴν, διότι ἡ πρότασις ἐξαίρεται ὡς αὐθύπαρτος. Παρ. Εὐαγ. 29 καὶ Παναθ. 166. Πολλῶν δὲ γιγνομένων τῶν ταῦτα βουλομένων, στρατόπεδα συνιστάντες ἐξ αὐτῶν. . . . τοὺς Ἕλληνας κατήχιζον.

— Ἀνοιαν] ἀκρισίαν τοῦ τε πρέποντος καὶ τοῦ συμφέροντος.

77) Ἀλλὰ γὰρ] τ. ἔ. ἀλλὰ τοῦτο ἐῷ, ἦν γὰρ εἰς 40. — Τῶν ἐνεσ. πραγ.] = τῶν νῦν ὄντων.

(λδ'.) Βραχέα] τ. ἔ. ὀλίγα, ὡς διὰ βραχέων δηλώσαι, διὰ βραχέων ποιῆσθαι τοὺς λόγους. — Παραχωρῶ] ἐνν. τοῦ βήματος, Αἴσχιν. 3, 165 παραχωρῶ σοι τοῦ βήματος, ἕως ἂν εἴπης· καὶ Ἀνδοκ. Μυστ. 26 καὶ σιωπῶ καὶ παραχωρῶ, εἰ τις ἀναβαίνειν βούλεται. Πλατ. Ἀπολ. 22 εἰ δὲ τότε ἐπελάθετο (Μέλητος), νῦν παρασχέσθω, ἐγὼ παραχωρῶ.

(λέ.) 78) Γὰρ] ἀφηγηματικός. — Οἰκῶμεν] = διοικῶμεν, πολιτευόμεθα. — Ὁμοίας καὶ παραπλησίας] ὁμοία σύνδεσις περὶ Ἀντιδ. 192 οὔτε γὰρ ὁμοίαν οὔτε παραπλησίαν ἔχει τούτοις τὴν δύναμιν. Θουκ. ἀ. 140 ὁμοία καὶ παραπλήσια. Δημ. 3, 27 ὁμοίως καὶ παραπλησίως. — Ἀποβαίνειν] τὸ ἀποβαίνειν ἐνταῦθα ἐπὶ μεταβολῆς καταστάσεως

(λγ'.) Δεῖ δὲ τὰς μεγίστας αὐτῶν παρ' ἀλλήλας θέντας βουλευ- 79
σασθαι, ποτέρας ἡμῖν αἰρετέον ἐστίν. Καὶ πρῶτον μὲν σκεψώμεθα
τοὺς Ἑλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, πῶς πρὸς ἐκείνην τὴν πολιτείαν
διέκειντο καὶ πῶς νῦν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς. Οὐ γὰρ ἐλάχιστον μέρος
τὰ γένη ταῦτα συμβάλλεται πρὸς εὐδαιμονίαν, ὅταν ἔχη κατὰ τρό-
πον ἡμῖν.

(λδ'.) Οἱ μὲν τοίνυν Ἑλληνες οὕτως ἐπίστευον τοῖς κατ' ἐκείνον
τὸν χρόνον πολιτευομένοις ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐκόντας ἐγ-
χειρίσαι τῇ πόλει σφᾶς αὐτούς· οἱ δὲ βάρβαροι τοσοῦτον ἀπέειχον τοῦ
πολυπραγματεῖν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὥστ' οὔτε μα- 80
κροῖς πλοίοις ἐπὶ τὰδε Φασήλιδος ἔπλεον οὔτε στρατοπέδοις ἐντὸς
Ἄλλου ποταμοῦ κατέβαινον ἀλλὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἤγον. Νῦν δ' εἰς 81
τοῦτο τὰ πράγματα περιέστικεν, ὥστ' οἱ μὲν μισοῦσι τὴν πόλιν, οἱ
δὲ καταφρονοῦσιν ἡμῶν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ μίσους τῶν Ἑλλήνων αὐ-
τῶν ἀκηκόατε τῶν στρατηγῶν ὡς δὲ βασιλεὺς ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ἐκ
τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἐπεμψεν, ἐδήλωσεν.

(λε'.) Ἐπι δὲ πρὸς τοῦτοις ὑπὸ μὲν ἐκείνης τῆς εὐταξίας οὕτως
ἐπαίδευσθησαν οἱ πολῖται πρὸς ἀρετὴν, ὥστε σφᾶς μὲν αὐτοὺς μὴ λυ-
πεῖν, τοὺς δ' εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλοντας ἅπαντας μαχομένοι νικᾶν.
Ἡμεῖς δὲ τούναντίον ἀλλήλοισ μὲν γὰρ κακὰ παρέχοντες οὐδεμίαν 82
ἡμέραν διαλείπομεν, τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω κατημεληκάμεν,
ὥστ' οὐδ' εἰς ἐξετάσεις ἰέναι τολμῶμεν, ἢν μὴ λαμβάνωμεν ἀργύ-

εἰς ἑτέραν. Παρ. 40 καὶ Πλουτ. ἡθ. σλ. 225 ἐν τῇ τοῦ βίου ἀγωγῇ παρὰ
πολὺ ἀλλήλων διάφοροι ἀπέβησαν. Πλάτ. Συμπ. σλ 181, Α'. ὁ ποιού-
μεν ἐν τῇ πράξει ὡς ἂνπραχθῇ τοιοῦτον ἀπέβη.

(λς'.) 79) Βουλευσασθαι] ἐν. ἡμᾶς. Παρ. Εὐαγ. 81. — Ποτέ-
ρας—αἰρετέον] παρ. π. Νικ. 49. — Σκεψώμεθα] ὁ ἀττικὸς
ἐνεστ. σκοπῶ, καὶ παρτ. ἐσκόπουν. — Τοὺς Ἑλληνας] τ. ἔ. τοὺς ἄλ-
λους Ἑλ. Εὐαγ. 56. — Τὰ γένη ταῦτα] τὰ ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικὰ.
— Συμβάλλεται] δηλ. ἡμῖν (τοῖς Ἀθηναίοις). — Ὅταν. . . ἡμῖν]
ὅταν φέρωνται πρὸς ἡμᾶς, καθὼς πρέπει.

(λδ'.) 80) Μακροῖς πλ.] τ. ἔ. πολεμικοῖς καὶ τριήρεσι. Διότι τὰ
στρογγύλα πλ. εἶναι φορηγαί ναὺς ἢ ἐμπορικαί. — Φασήλιδος] Φά-
σηλις ἦτο μετὰξὺ Λυδίας καὶ Παμφυλίας πόλις. Παν. 118. Λυκ. κ. Λεωκ.
ἰζ'. — Ἄλλος δὲ ποταμὸς εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυδίας. — Ἐπὶ τὰ δε] ἐνδο-
τέρῳ πρὸς τὸ Αἰγαῖον. — Ἐν τῶς] — τῷ ἐντεῦθεν. — Ἐδήλωσεν]
μίαν τοιαύτην ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἀναφέρει καὶ ὁ Αἰσχίν.
κ. Κτησ. 632 καὶ μάλα ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον, καθὼς ὁ ῥήτωρ ἐκεῖ τὴν
χαρακτηρίζει.

(λε'.) 82) Σφᾶς αὐτούς] = ἀλλήλους. — Τούναντίον] ἐν. ποιούμεν.
— Τῶν περὶ τὸν πολ.] παρ. π. Εἰρ. σλ. 168, 6. — Εἰς ἐξετάσεις]
αὐταὶ ἐγένοντο πρότῃς ἐκστρατείας καὶ τῆς ἐνάρξεως πολέμου. — Λαμ-
βάνωμεν ἀργ.] ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς δικαστηρίοις.

83 ριον. Τὸ δὲ μέγιστον τότε μὲν οὐδεὶς ἦν τῶν πολιτῶν ἐνδεὴς τῶν ἀναγκαίων, οὐδὲ προσαιτῶν τοὺς ἐντυγχάνοντας τὴν πόλιν κατήσχυε, νῦν δὲ πλείους εἰσὶν οἱ σπανίζοντες τῶν ἐχόντων· οἷς ἄξιόν ἐστι πολλὴν συγγνώμην ἔχειν, εἰ μὴδὲν τῶν κοινῶν φροντίζουσιν ἀλλὰ τοῦτο σκοποῦσιν, ὁπόθεν τὴν αἰεὶ παροῦσαν ἡμέραν διάξουσιν.

(λθ'.) Ἐγὼ μὲν οὖν ἠγοῦμενος, ἦν μιμησώμεθα τοὺς προγόνους, καὶ τῶν κακῶν ἡμᾶς τούτων ἀπαλλαγῆσθαι καὶ σωτῆρις οὐ μόνον τῆς πόλεως ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων γενήσεσθαι, τὴν 84 τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἶρηκα τούτους· ὑμεῖς δὲ πάντα λογισάμενοι ταῦτα χειροτονεῖθ' ὅτι ἂν ὑμῖν δοκῇ μάλιστα συμφέρειν τῇ πόλει.

83) Τὸ δὲ μέγιστον) παρ. π. Εἰρ. 21. — Τῶν ἐχόντων] ἐνν. χρήματα=τῶν πλουσίων· οὕτω καὶ 55. — Πολλὴν συγ.) παρ. Εὐαγ. 8.

(λθ'.) 84) Χειροτονεῖτε] διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἀνατάσεως ψηφίσασθε. Ἄνδοκ. 3, σλ. 28, 41. Ὁ γὰρ τὴν χεῖρα μέλλων ὑμῖν αἶρειν, οὗτος ὁ πρεσβεύων ἐστίν, ὁπότερ' ἂν αὐτῷ δοκῇ, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πόλεμον ποιῶν· παρ. καὶ Δυκ. κ. Λεωκ. λά.

Ταῦτα ἴσως διὰ τῆς

1887
Παιδεία τῆς Βασιλείας τῶν
Ρωμαίων

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ

(α.) Ἴσως τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον ἐμμε- 1
μενηκῶς τοῖς τῆς πόλεως νομίμοις, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν
ἡλικιωτῶν, τοσαύτην πεποιήμαι τὴν μεταβολήν, ὥστε περὶ ὧν δ-
κνοῦσιν οἱ πρεσβύτεροι λέγειν, περὶ τούτων νεώτερος ὢν παρελήλυθα
συμβουλευσῶν. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν τις τῶν εἰθισμένων ἐν ὑμῖν ἀγορεύειν 2

(α.) 1) Θαυμάζουσιν] ἐνίοτε συνειθίζουσιν οἱ ῥήτορες οὕτως ἐν
ἀρχῇ τοῦ λόγου νὰ ἀποκρίνονται πρὸς θαυμασμὸν τῶν ἀκρατῶν των.
Παρ. Ἄρεσπ. 1, πρὸς Φίλ. 1. Περὶ τῆς συντάξεως τοῦ θαυμάζω παρ.
π. Εἰρ. 12. — Ἐμμεμένηκως] ἐμμένω μετὰ δοτ. σημ. 1) προσμένω,
καρτερῶ ἐν τινι τόπῳ· 2) μένω πιστὸς, σταθερὸς, ἠρησκευτικῶς φυ-
λάττω τὰς συνθήκας, τὸν ὄρκον κτλ. Οὕτως ὁ Κορ. 17, 2, 4 in pactione
mansit λέγει. Ξεν. Ἄγ. 1, 11. ἐνέμεινε ταῖς σπονδαῖς. 3) ἀντὶ τοῦ ἀ-
πλοῦ μένω· νῦν ἐτι ἐμμένει μαρτύρια τῆς μετρίας διαίτης Ξεν. —
Νομίμοις] νόμιμος, ἡ, ον, καὶ ὁ, ἡ νόμιμος, τὸ νόμιμον, = ὁ ἔννομος,
ὁ κατὰ τοὺς νόμους ἢ κατὰ τὰ ἔθιμα· ὅθεν 1) εἰθισμένος, νενομισμέ-
νος. 2) δίκαιος, ὀρθὸς· Ξεν. Ἄπ. 4, 4, 12 καὶ 18 τὸ αὐτὸ ἐπιδεί-
κνυμι νόμιμόν τε καὶ δίκαιον εἶναι· 3) τὸ νόμιμον καὶ πληθ. τὰ νόμιμα =
νόμοι, νόμοι, ἔθος, ἔθιμα, συνήθεια, τὸ διὰ τοῦ χρόνου καθιερωθέν. Ἄ
δὴ νόμιμα ἐν Μήδοις Ξεν. ΚΠ. 1, 3, 2. Καὶ περὶ τῶν ἀγράφων νόμων
πανταχοῦ νόμιμον Ξεν. Σσμ. 8, 34. — Τοῖς τῆς πόλ. νομ. ἰών ἦν καὶ τὸ
νεώτερον τριάκοντα ἐτῶν μὴ καταβαίνειν εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ παράπαν, ἢ
φσηϊ Πλούτ. Λυκ. 25. Τούτῳ δ' ἀναγκαίως παρείπετο τὸ μηδ' ἐκκλησιάζειν,
μηδὲ δημηγορεῖν, εἶνεὶναι τοῖς τηλικούτοις. Κορ. — Ἴσως τινες
— πεποιήμαι τ. μ.] ὄλην σχεδὸν ταύτην τοῦ λόγου τὴν πρώτην πε-
ρίοδον μετένεγκεν εἰς τὸν κατὰ Τιμοκράτους λόγον § 6 ὁ Δημοσθένης. —
Εἴ τις ἄλ. τ. ἡλ.] ὑπονοεῖται ἐμμεμένηκε. — Ὀκνοῦσιν — συμ-
βουλεύσων] διότι ταπεινωτικὸν καὶ βλαβερὸν ἦτο τὸ ὑποχωρῆσαι τοῖς
Θηβαίοις, τοσοῦτα καὶ δύσκολον τὸ ἀντιτάξασθαι αὐτοῖς. Οὕτως ἀντιτί-
θενται· οἱ πρεσβύτεροι καὶ νεώτερος ὢν, ὀκνοῦσι λέγειν καὶ παρελήλυθα
συμβουλεύσων (τελικὴ μετοχή.)

2) Τῶν εἰθισμένων ἀγ.] ἐνταῦθα νοοῦνται ἢ οἱ γέροντες ἐν γέ-
νει ἢ οἱ 28 γερουσιασταὶ μετὰ τῶν δύο βασιλείων, οἵτινες ὤφειλον τοῦ-
λάχιστον νὰ εἶναι 60 ἐτῶν. — Τῆς πόλεως] ἐκ τοῦ ἀξιώσ. Ἄσ. συν.
Α'. Κ'. 11, α, ἣτις τειοῦτας ἐνίκησε νίκας καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἦρξε

ἀξίως ἦν τῆς πόλεως εἰρηκώς, πολλὴν ἂν ἡσυχίαν ἦγον· νῦν δ' ὄρων τοὺς μὲν συναγορεύοντας οἷς οἱ πολέμιοι προστάττουσι, τοὺς δ' οὐκ ἐρρωμένως ἐναντιουμένους, τοὺς δὲ παντάπασιν ἀποσεισικηκότες, ἀνέστην ἀποφανομένους, ἃ γινώσκω περὶ τούτων, αἰσχρὸν νομίσας, εἰ τὴν ἰδίαν τοῦ βίου τάξιν διαφυλάττων περιόψομαι τὴν πόλιν ἀνάξια ψηφισαμένην αὐτῆς.

- 3 (β.) Ἐγὼμαι δ' εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων πρέπει τοὺς τηλικούτους σιωπᾶν, περὶ γε τοῦ πολεμῆν ἢ μὴ προσήκειν τούτους μάλιστα συμβουλευεῖν, οἵπερ καὶ τῶν κινδύνων πλεῖστον μέρος μεθέξουσιν, ἄλλως τε δὴ καὶ τοῦ γινῶναι τι τῶν δεόντων ἐν κοινῷ καθεστῶτος
- 4 ἡμῖν. Εἰ μὲν γὰρ ἦν δεδειγμένον ὥστε τοὺς μὲν πρεσβυτέρους περὶ ἀπάντων εἰδέναι τὸ βέλτιστον, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ περὶ ἐνὸς

τῆς Ἑλλάδος. — Ἦν — εἰρηκώς] = εἰρήκει. — Ἠσυχίαν ἦγον] παρ. Εὐαγ. 32. — Οἷς] εἶναι γένους οὐδετ. = τούταις, ἄ. Συνεφώνησε δὲ πρὸς τὸ τούτοις καθ' ἑλξιν.

— Τὴν ἰδίαν τ. βίου τ. κτλ.] ὀνοῦς, εἰ βουλόμενος φυλάττειν τὴν τάξιν τοῦ βίου τὴν ἰδίαν καὶ προσήκουσαν τῇ ἐμῇ ἡλικίᾳ, τούτεστιν (ἄπερ ἀρχόμενος τοῦ λόγου εἴρηκεν), εἰ βουλόμενος ἐμμένει τοῖς νόμοις τῆς πόλεως, τοῖς καθύσους τοὺς νεωτέρους ἐκκλησιάζειν καὶ παρησιαζέσθαι, ἕστω τὴν πόλιν ἀνάξιος αὐτῆς προνοήσασθαι. Κορ.

(β.) 3) Τοὺς τηλικούτους] ὁ Ἰσοκ. συχνὰ οὐχὶ τόνον εἰς τὸ μέγεθος, ὅσον εἰς τὴν ἡλικίαν ἀναφέρει· = τοὺς αὐτὴν μὲ ἐμὲ ἡλικίαν ἔχοντας, τ. ἔ. τοὺς ἀνθρ. τῆς ἡλικίας μου, τ. ἔ. τοὺς νέους. Παρ. Εὐαγ. 22. 43. — Προσῆκειν τούτοις] ἠδύνατο καὶ τούτοις νὰ τεθῆ. "Ὅταν εἰς τὸ προσήκειν ἔπηται ἄπαρ., εὐρηται ἀδιαφόρως δοτικῆ, (πρὸς Δημ. 12, π. Νικ. 9. 11 Ἀρχιδ. 89. Εὐαγ. 80. π. Εἰρ. 92 120.) ἢ αἰτιατικῆ (Νικ. 3, 38. Ἀρχ. 25. π. Εἰρ. 10. 43. 49. Πλάτ. 8. 23.) Ἐκατέραν ἡνωμένην βλέπει π. Φιλ. 127 προσήκει δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις. . . ἐκείνην τὴν πόλιν στέργειν. . . σὲ δὲ. . . ἀπασαν τὴν Ἑλλάδα πατρίδα νομίζειν. Ἄλλ' ἢ μὲν δοτ. εἶναι συμπλήρωμα τοῦ προσήκειν, ἢ δὲ αἰτ. εἶναι ὑποκ. τοῦ ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου. — Πλεῖστον μέρος] ἔθος ἦτο τοὺς βασιλεῖς τῶν Σπαρτιατῶν ἐν ταῖς μάχαις πρῶτους, ἐν δὲ τῇ ἀποχωρήσει τελευταίους εἶναι· τὸ δὲ τούτους ἀναφέρεται οὐχὶ μόνον πρὸς τοὺς βασιλεῖς, ἀλλὰ ἐν γένει πρὸς τὸ, τηλικούτους (νεωτέρους), ἐν οἷς ἦτο καὶ ὁ Ἀρχίδαμος· διότι συνεπορεύοντο εἰς τὰς στρατείας, ἄλλοτε μὲν οἱ ἄφ' ἡβῆς μέχρι τοῦ 35 ἔτους ἡλικίας, ἄλλοτε δὲ οἱ μέχρι τοῦ 40 (Ξεν. Ἑλλ. 300, σλ. 4, 17), ἱππεῖς, οἱ ἐν τῷ μέσῳ παρὰ τῷ βασιλεῖ ἰστάμενοι, ἦσαν ἐξ ἐπιλέκτων νέων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Θουκ. 5, 72. — Ἐν κοινῷ καθ' ἑμῶν] ἐνεργ. μετῶ. καθιστάται εἰς ἐκκλησίαν περὶ πραγμάτων λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ἃ εἰς τὴν ἐκκλ. τοῦ λαοῦ πρὸς ἀπόφασιν ἀναφέρονται, καὶ ἐν ἀμετῶ. σημασίᾳ τοῦτο εἶναι καθιστάται ἐν κοινῷ.

4) Ὅσπερ — εἰδέναι] σημειῶσαι τὸν πλεονασμὸν τοῦ ὥστε, ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ ἄρθρου· τὸ εἰδέναι τοὺς πρ. — Μηδὲ περὶ ἐνὸς] = περὶ

ὀρθῶς γιγνώσκειν, καλῶς ἂν εἶχεν ἀπαίργειν ἡμᾶς τοῦ συμβουλευεῖν· ἐπειδὴ δ' οὐ τῷ πλήθει τῶν ἐτῶν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ διαφερόμεν ἀλλήλων ἀλλὰ τῇ φύσει καὶ ταῖς ἐπιμελείαις, πῶς οὐκ ἀμφοτέρων χρὴ τῶν ἡλικιωῶν πείραν λαμβάνειν, ἔν' ἐξ ἀπάντων ὑμῖν ἐξῆ τῶν ῥηθέντων ἐλέσθαι τὰ συμφορώτατα; Θυμάζω δ' ὅσοι τριήρων μὲν 8 ἡγείσθαι καὶ στρατοπέδων ἄρχειν ἀξιούσιν ἡμᾶς, ὑπὲρ ὧν μὴ καλῶς βουλευσάμενοι πολλαῖς ἂν συμφοραῖς καὶ μεγίσταις τὴν πόλιν περιεβάλλοιμεν, εἰπεῖν δ' ἂ γινώσκωμεν περὶ ὧν ὑμεῖς μέλλετε κρίνειν οὐκ οἴονται δεῖν ἡμᾶς, ἐν οἷς μὲν κατορθώσαντες ἅπαντας ὑμᾶς ὠφελήσομεν, διαμαρτόντες δὲ τῆς ὑμετέρας γνώμης αὐτοὶ μὲν ἴσως φαυλότεροι δόξομεν εἶναι, τὸ δὲ κοινὸν οὐδὲν ἂν ζημιώσασιν.

Οὐ μὴν ὡς ἐπιθυμῶν τοῦ λέγειν, οὐδ' ὡς ἄλλως πῶς παρεσκευα- 6 σμένος ζῆν ἢ τὸν παρελθόντα χρόνον, οὕτως εἴρηκα περὶ τούτων, ἀλλὰ βουλόμενος ὑμᾶς προτρέψαι μηδεμίαν ἀποδοκιμάζειν τῶν ἡλικιωῶν, ἀλλ' ἐν ἀπάσαις ζητεῖν, εἴ τίς τι δύναται περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων εἰπεῖν ἀγαθόν.

(γ'.) Ὡς ἐξ οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, οὐδεὶς οὔτε κίνδυνος οὔτε 7 πόλεμος περὶ τοσούτων τὸ μέγεθος ἡμῖν γέγονε, περὶ ὧν νυνὶ βουλευσόμενοι συνεληλύθαμεν. Πρότερον μὲν γὰρ ὑπὲρ τοῦ τῶν ἄλλων ἄρχειν ἡγωνιζόμεθα, νῦν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν αὐτοὶ τὸ προστα-

μηδενός.—Εἰ ἦν δε δεειγ.—ἂν εἶχεν] Ἰ.σ.συν. Β'. Ζ'. 5.—Ταῖς ἐπιμελείαις] σπανιώτερος ὁ πληθυντικός· ταῖς τροφαῖς καὶ ταῖς παιδείαις.

5) Τριήρων] ἐκ τοῦ ἡγεῖσθαι, διότι εἶναι β. ἀρχικόν. — Ἀξιούσιν ἢ μᾶς] Παρβ. Ξεν. π. Λακ. 4. καὶ Ἑλλ. 7, 1 καὶ Διδ. 15, 72. — Ἐν οἷς κατορθώσαντες] τὸ κατορθοῦν σημ. 1) μεταβ. ὄρθον (ἴσιον) ποιεῖν, ἀπευθύνειν, μεταφ. δικτάττειν, παραγγέλλειν, εἶτα δὲ καὶ καλῶς ἀποτελεῖν, φέρειν εἰς τέλος. 2) Ἄμετβ. εἶναι ὄρθον, ἐν καλῇ καταστάσει. Πανηγ. 48. 69. 124. π. Φίλ. 68, ἔνθα ἀντιτίθεται τῷ διαμαρτῶν. Ἄρεοπ. 72 τῷ ἐξαμαρτάνοντας, καὶ Εὐαγ. 28. Θωμ. ὁ Μάγιστρος κατορθῶσαι ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων λέγει· παρ. καὶ Φρύνιχον. Ξεν. Ἑλλ. Κατὰ θάλασσαν πλεῖστα κατωρθώκατε, ἀντιτίθεται τῷ ἀποτετυχῆκατε· πρὸς Φίλ. 48. Ἄλλ' οὐ μόνον ἐπὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λόγου. Παν. 6. Σπανιώτερα ἢ σύνταξις μετὰ τῆς προθέσεως ἐν — Διαμαρτόντες τ. ὑ. γν.] = ἀποτυχόντες δὲ τῆς ὑμετέρας κρίσεως, τ. ἔ. εἰάν τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθησόμενα μὴ χρῆσιμα κρίνητε, μήτε συμφέροντα.

6) Οὕτως εἴρηκα] ἐν τῷ λόγῳ περὶ ὧν νῦν λέγει, ὡς ἐν ἐπιστολαῖς ἀμέσως ἐν ἀρχῇ κεῖται παρακείμενος· ἀπεσταλκά σοι τὸν λόγον· πρὸς Δημόν. — Τι ἀγαθόν] = ἡγαθόν τι· τὸ τι συχνότερον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, μιᾶς ἢ πλείονων λέξεων μεσολαβουσῶν, ὡς τι — ἀγαθόν Παν. 16, 45, πρὸς Νικ. 20 τι — ἄλλο, Λογ. 14. Σπανιώτατα ὅμως τὸ τι ἐπιτάσσεται τοῦ ὀνόματος· ἄλλο — τι π. Ἀντιδ. 215, τοιούτων — τι Παναθ. 112 ἀτοπὸν — τι Ἀντιδ. 243.

(γ'.) 7) Τοσούτων τ. μέγ.] παρ. Εὐαγ. 19. — Τὸ προστα-

- τόμενον ὃ σημεῖον ἐλευθερίας ἐστίν, ὑπὲρ ἧς οὐδὲν ὅ τι τῶν δεινῶν οὐχ ὑπομενετέον, οὐ μόνον ἡμῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μὴ λίαν ἀνάνδρως διακειμένους ἀλλὰ καὶ κατὰ μικρὸν ἀρετῆς ἀντιποιοιούμενοις.
- 8 Ἐγὼ μὲν οὖν, εἴ δεῖ τοῦμόν ἴδιον εἰπεῖν, εἰλόμην ἂν ἀποθανεῖν ἤδη μὴ ποιήσας τὸ προσταττόμενον μᾶλλον ἢ πολλαπλάσιον χρόνον ζῆν τοῦ τεταγμένου ψηφισάμενος, ἃ Θηβαῖοι κελεύουσιν ἀσχυνοίμην γὰρ ἂν, εἰ γεγονὼς μὲν ἀφ' Ἡρακλέους, τοῦ δὲ πατρὸς βασιλεύοντος, αὐτὸς δ' ἐπίδοξος ὢν τυχεῖν τῆς τιμῆς ταύτης, περιίδοιμι, καὶ ὅσον ἐστίν ἐπ' ἐμοί, τὴν χώραν, ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κατέλιπον, ταύτην τοὺς
- 9 οἰκέτας τοὺς ἡμετέρους ἔχοντας. Ἀξιῶ δ' ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, ἐνθυμηθέντας, ὅτι μέχρι μὲν ταυτησὶ τῆς ἡμέρας δεδυστυχηκέναι δοκοῦμεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Θηβαίους, καὶ τοῖς μὲν

τόμενον] διότι τὸ τοῦ Πέρσου, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἀναγνωρίσῃ ἡ Σπάρτη τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Μεσσηνίας καὶ αἱ Ἀθηναῖοι νὰ ἀφοπλίσωσι τὰς ναῦς, καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλει κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἑτέρας πόλεως, ἥτο ὅμοιον προσταγῆς· ἴδε Ξεν. Ἑλλ. 7, -, 36. — Ὁ] = τοῦτο δέ. — Ὑπομενετέον] οὐχὶ ὑπομενητέον, εἰ καὶ ἐκ τοῦ μεμένηται παρῆχται. Καὶ Πλατ. μενετέον εἶπεν καὶ Ἀριστοφ. μενετοὶ θεοί. — Ἀρετῆς] = ἀνδρίας.

8) Τοῦμόν ἴδιον] τὴν γνώμην μου ἰδιαιτέρως. — Ἡ δὴ] παραυτικά, = τῶρα ἀμέσως. — Εἰλόμην — μᾶλλον] π. Εἰρ. 93. — Ἀφ' Ἡρακλέους] οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης ἐθεωρεῖτο, ὅτι κατήγοντο ἀφ' Ἡρακλέους. Παρ. Παν. 61—2. — Τοῦ πατρὸς βασι.] τ. ἔ. τοῦ Ἀγησιλάου· ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Προκλειδῶν, ὅστις ἐβασίλευεν ἀπὸ τοῦ 397 ἐκδιώξας τὸν Λεωτυχίδην τῆ βοήθειᾳ Λυσάνδρου· παρ. Πλουτ. Ἀγῆσ. 2. Λυσ. 22. Ξεν. Ἀγῆσ. 1, Ἑλλ. 3, 3. Πaus. 3, 8. — Ἐπίδοξος] Ἄτικόν ἀντι τοῦ ἐπίσημος (παρ. Φρύν. σλ. 132), παθητ. ἐκλήπτειον· συντάσσεται μετ' ἀπαρ. μέλ. Ἀρεοπ. 48, τοὺς ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροῦς. καὶ Λοχ. 12 τῶν ἐπιδόξων διαφθαρήσεσθαι πραγμάτων. Ἐπιστ. 4, 6 ἀλλὰ καὶ ἀρίστ. ὡς ἐνταῦθα (παρ. Λόβ. εἰς Φρύν. σλ. 233) καὶ ἐνεστ. Ἀντιφ., τοῦτο δὲ ἐγένετο τὸ ἔτος 361, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του. Πaus. 3, 10, 3. — Περιίδοιμι] ὁ νοῦς· ὅτι ἡ Σπάρτη δὲν ἀνγχωρῖζει τὴν αὐτονομίαν τῆς ἀνορθωθείσης Μεσσηνίας, καὶ ἐπομένως δὲν ἀποχωρεῖ τῆς κατοχῆς τῆς. Ἡ Μεσσηνία ἀνορθώθη διὰ τοῦ Ἐπαμεινώνδου τὸ ἔτος 369. Παρ. Διόδ. 15, 66. Πaus. 4, 26, 6. — Τὴν χώραν] τὴν Μεσσηνίαν. Παρ. Διόδ. 15, 66. Πaus. 4, 26, 6. — Οἰκέτας] τοὺς δούλους ἡμῶν δηλ. τοὺς Μεσσηνίους. Μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Μεσσηνίας, οἱ ἐναχποεῖναντες κάτοικοι ἐτέθησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν Εἰλώτων. Ἡ δὲ ἐγένοντο οὗτοι κύριοι τῆς χώρας. Πaus. 4, 23, 1. 24, 2.

9) Ἐνθυμηθέντας] ἐνθυμοῦμαι = ἐνθυμῶ, τ. ἔ. ἐν τῷ νῷ, βάλλομαι, λογιζομαι, ἐνίστε μνημονεύω, ὃ καὶ ἡ συνήθεια ἐπὶ τοῦ μνημονεύω, τίθησιν. Συντάσσεται 1) γενικῆ π. Νικ. ὢν ἐνθυμούμενον 2) αἰτιατικῆ· οὕτω καὶ ἡ συνήθεια λέγει· σοῦ (σε) ἐνθυμοῦμαι, τοὺς λόγους σου ἐνθυμοῦμαι. 3) διὰ τοῦ ὅτι — Μέχρι τ. τ. ἡ μ.] αἱ λέξεις αὐταὶ ἀποδοταί μᾶλλον εἰς τὸ δοκοῦμεν ἢ εἰς τὸ δεδυστυχηκέναι. — Ἐν τῇ μ.

σώμασι κρατηθῆναι διὰ τὸν οὐκ ὀρθῶς ἠγησάμενον, τὰς δὲ ψυχὰς ἔτι καὶ νῦν ἀηττήτους ἔχειν, εἰ δὲ φοβηθέντες τοὺς ἐπιόντας κιν- ¹⁰ 700
δύνους προσόμεθ' αὐτῶν ἡμετέρων, βεβαιώσομεν τὰς Θη-
βαίων ἀλαζονείας καὶ πολὺ σεμνότερον τρόποιον τοῦ περὶ Λεύκτρα
καὶ φανερώτερον στήσομεν καθ' ἡμῶν αὐτῶν· τὸ μὲν γὰρ ἀτυχίας,
τὸ δὲ τῆς ἡμετέρας διανοίας ἔσται γεγενημένον. Μηδεὶς οὖν ὑμᾶς
πέιση τοιαύταις αἰσχύναις τὴν πόλιν περιβαλεῖν.

(δ'.) Καίτοι λίαν προθύμως οἱ σύμμαχοι συμβεβουλεύκασιν ὑμῖν, ¹¹ 1177
ὡς χρὴ Μεσσήνην ἀφέντας ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Οἷς ὑμεῖς δικαίως
ἀν' ὀργίζοισθε πολὺ μᾶλλον ἢ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀποστᾶσιν ἡμῶν. Ἐκεῖ-
νοι μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώ-
λεσαν, εἰς στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες,

τῆ π. Θηβ.] ἐναντίον τῶν Θηβαίων, παρὰ τὰ Λεύκτρα, 371 π. Χ., ἡ
ἔττα αὕτη ἐπήνεκε τοῖς Λακεδαιμονίοις τὴν ἀπώλειαν τῆς ἡγεμονίας
τῆς Ἑλλάδος. παρ. Διόδ. 15, 55, Ξεν. Ἑλλ. 6, 4—1, 15. — Διὰ τὸν
οὐκ ὀρ. ἡ γ.] τὸν Κλεόμβροτον, ἕνα τῶν βασιλέων τῆς Σπάρτης, ἐκ
τοῦ γένους τῶν Εὐρυσθενειδῶν, εἶχε πολλοὺς ἐγθρούς, ἐν οἷς καὶ τὸν Ἀ-
γησίλαον καὶ προεδόθη ὡς φίλος τῶν Θηβαίων, διότι οὐχὶ αἰσίως διεξή-
γαγε τὸν κατὰ Θηβῶν πόλεμον. Παρὰ τὴν ὀρθὴν σκέψιν ἐπιήσατο τὴν
ἐν Λεύκτραις μάχην (371) ἔνθα ἐπῆλθεν ἡ ὀλοσχερὴς τῶν Σπαρτιωτῶν
ἔττα. Ἐφρονεῖ ὁ ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἔλαβον μετὰ τῶν
ἄλλων λαφύρων οἱ Θηβαῖοι. Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 14, 15.

10) Προησόμεθα] παρεμελήσομεν, παραβλέψομεν. — Τῶν ἡμε-
τέρων αὐτῶν] ἡ αὕτη ἀναγκαίως προστίθεται εἰς τὴν κτητικὴν ἀν-
τωνομίαν, ὡσάκις αὕτη εἰς τὸ ὑποκ. τῆς προτάσεως ἀναφέρεται· ὅθεν
ἔχει δύναμιν ἀντανakλωμένης ἀντωνομίας. — Ἀτυχίας—διανοίας] ^α
αἱ γενικαὶ ἐκ τοῦ ἔσται· δύνανται νὰ ἐξαρτῶνται, τὸ δὲ γεγενημένον κατ-
ται ἀπολύτως. — Αἰσχύναις τ. π. περ] ὡς τὸ, ἀναίδητον ἐπιειμένε.
'Ομ. Ἰλ. Α'.

(δ'.) 11) Οἱ σύμμαχοι] οἱ Κορίνθιοι, Φλιάσιοι, καὶ Ἐπιδαύριοι
παρ. Ξεν. Ἑλλ. 7, 2, 2 καὶ 4, 7—10. — Ἀφέντας] συντάσσεται ἡ
αἰτ. Εὐαγ. 66 ἢ γενικ. π. Νικ. 52, π. Ἄντ. 29. Ἀφέμενος τούτων,
περὶ οὗ ὅστις τὴν ψῆφον καὶ ἄλλα. — Τοῖς ἐξ ἀρ. ἀποστᾶσιν ἡ.]
περὶ τοῦ πράγματος παρ. Ξεν. Ἑλλ. 6, 4, 12—28. 5, 23. 7, 5, 1, καὶ
7, 1, 41. Νοοῦνται οἱ Ἀρκάδες, οἵτινες μετὰ τῶν Θηβαίων τὸ 370 καὶ
369 εἰσέβαλον εἰς τὴν Λακεδαίμονα, οἱ Ἀργεῖοι, οἵτινες πρότερον ἦσαν
σύμμαχοι τῆς Σπάρτης καὶ οἱ Ἠλεῖοι. — Ἀπώλεσαν] παρ. Διόδ. 15,
77, Ξεν. Ἑλλ. 7. — Εἰς στάσεις . . ἐμβαλόντες] ἀφ' ὅτου αἱ
Θῆβαι ἀπέσεισαν τὸν Σπαρτιατικὸν ζυγὸν καὶ κατέρριψαν τὴν ἡγεμο-
νίαν τῆς Σπάρτης, ἐγίνοντο στάσεις ἐν Ἀργεῖ, ἔνθα οἱ πλούσιοι συν-
ωμότου πρὸς ἀνατροπὴν τῆς δημοκρατίας· τούτου ἀνακαλυφθέντος κα-
τόπιν, 1200 ἐκ τῶν πλουσίων μετὰ τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν ἐφρονεύθησαν
(Διόδ. 15, 57)· ἐν Κορίνθῳ ἔνθα ἦτο ὀλιγαρχία, 375 φυγάδες προσπαθῆ-
σαντες νὰ κυριεύσωσι τὴν πόλιν, ἐκινδύνευσαν νὰ συλληθῶσι καὶ ἠτύ-
χτην ἔσσαν· Διόδ. 15, 40. Ἐν Σικωῶνι ἐφρονεύθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος οἱ

- 12 οὗτοι δ' ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς ποιήσοντες· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακασίοις ἔτεσι κτητάμενοι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν ὑμᾶς ἀποβαλεῖν, ἧς οὐτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαιμόνι συμφορὰν οὔτε δεινότεραν οὐ-
- 13 δέποτ' ἂν εὐρεῖν ἠδυνήθησαν. Εἰς τοῦτο δ' ἤκουσι πλεονεξίας καὶ τσαυτὴν ἡμῶν κατεγνώκασιν ἀναδρῖαν, ὥστε πολλάκις ἡμᾶς ἀξιόσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πολεμεῖν, ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἴονται δεῖν κινδυνεύειν, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τὴν σφετέρην αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται, πειρῶνται διδάσκειν ὑμᾶς, ὡς χρὴ τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας παραχωρῆσαι, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπαπειλοῦσιν, ὡς εἰ μὴ ταῦτα συγ-
- 14 χωρήτομεν ποιησόμενοι τὴν εἰρήνην κατὰ σφᾶς αὐτοῦς. Ἐγὼ δ' οὐ τοσούτῳ χαλεπώτερον ἡγοῦμαι τὸν κίνδυνον ἡμῖν ἔσσεσθαι τὸν ἄνευ

δημοκράται, οἵτινες ἐπεχείρησαν νὰ ἀνατρέψωσι τὸ πολίτευμα, μέχρις οὗ διαρκουσῶν τῶν ἐσωτερικῶν διχονοιῶν, ὁ Εὐφρων ἐγένετο τύραννος. Ξεν. Ἑλλ. 7, 1, 44. 3, 4. Ἐν Ἡλίδι ἡ δημοκρατικὴ μερὶς τοῦ Χάροπος Θρασωνίδου, καὶ Ἀργείου ἐκυρίευσεν τὴν ἀκρόπολιν καὶ ἐξειδίωξε τοὺς ἵππεῖς καὶ τοὺς 300, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι ἐπανελθόντες ἐξήλασαν αὐτοὺς τοὺς 400. Ξεν. Ἑλλ. 7, 4, 15. Ἐν Φλιοῦντι ἐπανῆλθον οἱ φυγάδες (δημοκρατικοὶ) καὶ ἐνίκησαν τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ ὑπὲρ τοὺς 300 ἐφόνευσαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ κατόπι προσβλήθησαν καὶ ὑπὲρ τοὺς 600 ἐφόνευσθησαν. Ἐν Ἀρκαδίᾳ οἱ τὰ τῶν Λακεδαιμονίων φρονούντες (ὀλιγάρχει) ἐπέπεσον κατὰ τοῦ ἐν τῷ θεάτρῳ συνηθροισμένου δήμου, ἀπηγγόνισαν καὶ κατέφυγον εἰς Σπάρτην. Νῦν πανταχοῦ, πλὴν ἐν Κορίνθῳ καὶ Φλιοῦντι, ἀποκατέστη ἡ δημοκρατία· ἐν δὲ τῇ Εὐβοίᾳ, Κορίνθῳ καὶ Σικυῶνι καὶ αὐτῇ τῇ τυραννίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχει πρὸ πάντων τὴν Ἀρκαδίαν, Ἀχαΐαν καὶ πιθανῶς τὸ Ἄργος, Σάμον, καὶ Χίον, διὰ τοῦ πολιτείας πονηραῦς κατὰ τὴν ἔνοιαν τοῦ Σπαρτιάτου Ἀρχιδάμου μόνον τὴν δημοκρατίαν φαίνεται ὅτι ὑπονοεῖ (Βένσ.) — "Η-κ ο υ σ ι] = ἐληλύθασι.

12) Ἐν ἑπτακασίοις ἔτ.] ἀπὸ 1104, ὅτε οἱ Δωριεῖς ἦλθον εἰς Πελοπόννησον καὶ οἱ Ἡρακλεῖδαι κατέλαβον τὴν ἀρχὴν τῆς Σπάρτης, μέχρι 366, εἰς τὴν 738 ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κατοχὴ τῆς Μεσσήνης ἐγένετο βραχύτερον ἀφαιροῦνται ἔτη 30. — Ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ] δηλ. μετὰ μίαν μόνην δυστυχή μάχην. § 58. — Ἡς] συμβούλης ὑπονοεῖται δὲ ἀπὸ τῶν προηγησαμένων, συμβιβουλεύασι καὶ πείθουσι.

13) Πλεονεξίας] ἀλαζονείας κατὰ ἔνοιαν πολιτικὴν. Ξεν. Ἑλλ. 3, 5, 15. Ἡ Λακεδαιμονίων πλεονεξία πολὺ εὐκαταλυτωτέρη ἐστὶ τῆς ἡμετέρας γενομένης ἀρχῆς. — Ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πολεμεῖν] ἡ Κόρινθος ἔλαβε πολλάκις βοήθειαν παρὰ τῆς Σπάρτης, καὶ διὰ τοῦ πρὸς τοὺς Κερκυραίους πολέμου ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ξεν. Ἑλλ. 4, 4, 7 καὶ Διόδ. 14, 86. περὶ Φλιοῦντος Ξεν. Ἑλλ. 4, 4, 15. 16. 5, 3, 11—17. — Καρπῶνται] ἀπολαμβάνουσι τοὺς καρπούς τῆς χώρας αὐτῶν.

14) Οὐ τοσ. χαλεπ. — ἔσφ κ κ λ.] ὁ νοῦς· οὐ τοσαύτης δυσχερείας ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ ἄνευ συμμάχων φοβούμαι, ὅσην ἐλπίζω δεῖξαι ἡμῖν

τούτων, ὅσω καλλίω καὶ λαμπρότερον καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομαστότερον· τὸ γὰρ μὴ δι' ἑτέρων ἀλλὰ δι' ἡμῶν αὐτῶν πειρᾶσθαι σώζεσθαι καὶ περιγενέσθαι τῶν ἐχθρῶν ὀμολογούμενον τοῖς ἄλλοις τοῖς τῆς πόλεως ἔργοις ἐστίν.

Οὐδὲ πώποτε δὲ λόγους ἀγαπήσας, ἀλλ' αἰεὶ νομιζῶν τοὺς περὶ ¹⁰ τοῦτο διακρίβοντας ἀργότερους εἶναι πρὸς τὰς πράξεις, νῦν οὐδὲν ἂν περὶ πλείονος ποιησαίμην ἢ δυνηθῆναι περὶ τῶν προκειμένων ὡς βούλομαι διελθεῖν· ἐν γὰρ τῷ παρόντι διὰ τούτων ἐλπίζω μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίας ἂν γενέσθαι τῇ πόλει.

(ε.) Πρῶτον μὲν οὖν οἶμαι δεῖν διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς, ὃν τρό- ¹⁶ πον ἐκτεπλάμεθα Μεσσήνῃν, καὶ δι' ἧς αἰτίας ἐν Πελοποννήσῳ κατωκίσησθε, Δωριεῖς τὸ παλαιὸν ὄντες. Διὰ τοῦτο δὲ προλήψομαι πορρωτέρωθεν, ἢ ἐπίστηθε, διότι ταύτην ὑμᾶς τὴν χώραν ἐπιχειροῦσιν ἀποστρεφῆναι, ἢν ὑμεῖς οὐδὲν ἧττον ἢ τὴν ἄλλην Λακεδαιμόνα κέκτησθε δικαίως.

(ς.) Ἐπειδὴ γὰρ Ἡρακλῆς μετέλλαξε τὸν βίον, θεὸς ἐκ Θνητοῦ ¹² γενόμενος, κατὰ μὲν ἀρχὰς οἱ παῖδες αὐτοῦ διὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν δυνάμιν ἐν πολλοῖς πλάνοις καὶ κινδύνοις ἦσαν, τελευτήσαντος δ' Εὐρυσθέως κατόκησαν ἐν Δωριεῦσιν. Ἐπὶ δὲ τρίτης γενεᾶς εἰς Δελ-

ἔξ αὐτοῦ προσγενήσασθαι — Περιγενέσθαι] γίνεσθαι ἀνώτερον τι-
νός, γίνεσθαι κύριον τινός, ὑπερτερεῖν, νικᾶν τινα. — Ὁ μ ο λ ο γ ο ὑ μ ε-
ν ο ν] σύμφωναν. . μετὰ καταρθώματα.

15) Ἀλόγους ἀγαπήσας] γνωστὴ ἡ τῶν Λακωνῶν βραχυλογία. —
Περὶ τοῦ τ ο] πρὸς τὸ ἐξυπακουόμενον τὸ λέγειν, ὃ ἐκ τοῦ λόγους
ὑπονοεῖται. — Ἀργότερους πρὸς τ. πρ.] τὸ ἀργός, λέγεται ὁ
ἀκαμάτης, ὀκνηρός, ὅστις δὲν δουλεύει τοὺς ἀγρούς του, ἐν τῇ αὐτῇ ση-
μασίᾳ κεῖται καὶ ἐν τῷ π. Εἰρ. 79, ἀλλ' ἀπολύτως.

(ε.) 16) Δωριεῖς] οἱ καταγόμενοι ἐκ τῆς Δωριδος.

(ς.) 17) Μετέλλαξε τ. β.] κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ ἀπεβίωσε,
διότι οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ μετέβη εἰς τοὺς θεοὺς. οὕτω καὶ Ἀπολλόδ. 2,
81 μεταστάντος (Ἡρακλέους) εἰς θεοὺς· παρ. καὶ π. Φίλ. 33. Περὶ τῶν
συμβάντων τῶν Ἡρακλειδῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρακλέους, τῆς παρὰ
τοῖς Δωριεῦσιν ἐγκαταστάσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἐπανόδου εἰς Πελοπόννησον
παρ. Πλουσ. 4, 3, Διόδ. 4, 57, 58 καὶ Ἡρόδ. 9, 26. — Κατ' ἀρχὰς] δι-
αφέρει τοῦ ἐν ἀρχῇ· διότι τὸ κατ' ἀρχὰς λέγεται περὶ πλείονων ἀρχῶν,
αἰτινες ἁμῶς ἔγειναν, τὸ ἐν ἀρχῇ ἀπλῶς σημαίνει ἐν ἀρχῇ (initio). —
Τῶν ἐχθρῶν] τ. ἔ. τοῦ Εὐρυσθέως καὶ τῶν μαχητῶν του. — Ἐν
πολλοῖς πλάνοις] ὁ Ἰσοκράτης ἀκολουθεῖ τὸν μῦθον, ὃν καὶ Εὐρι-
πίδης ἠκολούθησε. Κατὰ τοῦτον οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡρακλέους εὕρισκοντο κατ'
ἀρχὰς ἐν Ἄργει· ἐντεῦθεν ἦλθον εἰς Τραχίνα τῆς Θεσσαλίας καὶ εἶτα
εἰς Ἀθήνας. Πανταχοῦ δὲ ὑπὸ τῶν κηρυκῶν τοῦ Εὐρυσθέως, θείλοντος
να τοὺς φονεύσῃ, κατεδιώκοντο. Περὶ τοῦ πλάνου παρ. Εὐαγ. 28. —
Κατόκησαν ἐν Δωριεῦσιν] οὗτοι ἐγένοντο οἱ κύριοι τῶν Δωριέων,

φοὺς ἀφίκοντο, χρήσασθαι τῷ μαντεῖω περὶ τινῶν βουλευθέντες. Ὁ δὲ θεὸς περὶ μὲν ὧν ἐπηρώτησαν οὐκ ἀνείλεν, ἐκέλευσε δ' αὐτοὺς ἐπὶ
 18 τὴν πατρίαν ἰέναι χώραν. Σκοπούμενοι δὲ τὴν μαντείαν εὗρισκον
 "Ἄργος μὲν κατ' ἀγχιστειάν αὐτῶν γιγνόμενον, Εὐρυσθέως γὰρ ἀπο-
 θανόντος μόνου Περσειδῶν ἦσαν καταλελειμμένοι, Λακεδαίμονα δὲ
 κατὰ δόσιν, ἐκβλήθεις γὰρ Τυνδάρεως ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἐπειδὴ Κάστωρ
 καὶ Πολυδεύκης ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθησαν, κατὰγοντος αὐτὸν Ἑρα-
 19 κλέους δίδωσιν αὐτῷ τὴν χώραν διὰ τε τὴν εὐεργεσίαν ταύτην καὶ
 διὰ τὴν συγγένειαν τὴν πρὸς τοὺς παῖδας, Μεσσήνην δὲ δοριάλωτον
 ληφθεῖσαν, συληθείς γὰρ Ἑρακλῆς τὰς βοῦς τὰς ἐκ τῆς Ἐρυθραίας ὑπὸ

διότι ὁ Ἑρακλῆς βοηθήσας τὸν Δωριέα βασιλεῖα Αἰγίμιον κατὰ τῶν Λα-
 πιθῶν, ἔλαβε δι' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του τὸ τρίτον τῆς Δωρικῆς
 γῆς. Διδό. 4, 58. — Ἐπὶ δὲ τῆς τρ. γεν.] δηλ. τὸ ἔθνος μετὰ 100
 ἔτη. Ἡ πρώτη γενεὰ ἀρχεται μετὰ τοῦ Ἰλλου καὶ Κλεοδαίου, υἱοῦ
 τοῦ Ἰλλου, μετὰ 20 ἔτη ἦλθεν ὁ Ἀριστόμαχος, ὁ υἱὸς τοῦ Κλεοδαίου
 καὶ μετὰ 30 σχεδὸν ἔτη ὁ Τήμενος, Κρεσφόντης καὶ Ἀριστόδημος, υἱὸς
 τοῦ Ἀριστομάχου. — Χρήσασθαι] νὰ ζητήσωσι χρησμὸν

18) Κατ' ἀγχιστειάν] διότι ὁ Περσεύς, ἐξ οὗ κατήγετο ὁ Ἠλε-
 κτρώων ὁ πατὴρ τῆς Ἀλκμήνης, ὁ ἐκ μητρὸς πάππος τοῦ Ἑρακλέους
 ἐκληρονόμησεν ἐκ τοῦ πάππου τοῦ Ἀκριοῦ τὸ Ἄργος, ἔπερ ἀνῆλλαξε
 πρὸς τὴν Τίρυνθα. — Εὐρυσθέως] ὁ πατὴρ του Σθένελος ἀναφέρε-
 ται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ὡς Περσείδης, δηλ. υἱὸς τοῦ Περσέως· ἦτο δὲ βασι-
 λέως τῶν Μυκηθῶν ἐν Ἄργει. — Περσεῖδα] οἱ καταγόμενοι ἐκ Περ-
 σέως, ὁ Ἑρακλῆς καὶ Εὐρυσθέας, ἦσαν υἱοὶ τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Ἀμ-
 φιτρώωνος, ὃς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀλκαίου καὶ ἔκγονος τοῦ Περσέως. — Τυν-
 δάρεως] υἱὸς τοῦ Περιήρου καὶ Γοργοφόνης, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἐκ-
 βλήθεις τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Ἰπποκόωντος καὶ τῶν υἱῶν του κατέφυγεν
 εἰς Λακωνίαν, ἢ πρὸς τὸν Θέστιον εἰς Αἰτωλίαν, ἔνθα συνεζεύχθη τὴν
 θυγατέρα του. παρ. Πaus. 3, 1, 4. 21, 4. — Ἐπειδὴ Κ. καὶ Πολ.]
 οὗτοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Διὸς καὶ Λήδας, γυναικὸς τοῦ Τυνδάρεως, εὐρη-
 ται κἀντοτε ἠνωμένοι. Τὸ ἐπειδὴ = ἀφ' οὗ ἀναφέρεται εἰς τὸ
 κατὰγοντος, διότι ὁ Τυνδάρεως μετὰ τὴν ἐξωσίν του συνεζεύχθη τῇ Λήδῃ
 καὶ τότε πρῶτον ἐγεννήθησαν τὰ τέκνα ταῦτα τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας,
 ἅτινα καὶ ἔνεκα τούτου ἐκαλοῦντο Τυνδαρεῖδα. Ὁ νοῦς· ἐὰν οἱ δίδουμι
 ἐκεῖνοι ἐξῶν, θὰ ἐξεδίχουν τοῦτον ἀπὸ τοῦ Ἰπποκόωντος καὶ τῶν υἱῶν
 του. — Κατάγοντος] παρ. Ἀπολλόδ. 11, 7, 111, 10. Ὁ Ἑρακλῆς
 ἐφρόνους τὸν Ἰπποκόωντα καὶ τοὺς 20 αὐτοῦ υἱούς, διότι οὗτοι συνεμά-
 χησαν. Νηλεῖ, μᾶλλον δ' ὠργίσθη ὅτε τὸν Λυκουμνίου παῖδα ἀπέκτησαν,
 καὶ καταγαγὼν Τυνδάρεως παρέδωκε τὴν βασιλείαν. — Διὰ τὴν συγγ-
 γένειαν] ὁ Ζεὺς νομίζεται πατὴρ τοῦ Ἑρακλέους καὶ τοῦ Κάστωρος
 καὶ Πολυδεύκους.

19) Δοριάλωτον ληφθ.] ἀντιτίθεται εἰς τὸ αὐτῶν γιγνόμενον
 ὑπονοεῖται δὲ τὸ εὗρισκον· συνδέονται δ' οὕτως. Ἄργος μὲν — Λακεδαί-
 μονα δὲ — Μεσσήνην δὲ. — Ἐρυθραίας] κειμένης πλησίον τῆς Ἰ-
 σπανίας· παρ. Ἀπολλόδ. 2, 5, 10. ἐνν. ἄς ὁ Ἑρακλῆς ἤρπασε παρὰ τοῦ

Νηλέως και τῶν παιδῶν πλὴν ὑπὸ Νέστορος, λαβῶν αὐτὴν αἰχμάλω-
τον τοὺς μὲν ἀδικήσαντας ἀπέκτεινεν, Νέστορι δὲ παρακατατίθεται
τὴν πόλιν, νομίσας αὐτὸν εὖ φρονεῖν, ὅτι νεώτατος ὢν οὐ συνεζή-
μαρτε τοῖς ἀδελφοῖς.

(ζ.) Ὑπολαβόντες δ' οὕτως ἔχειν τὴν μαντείαν καὶ τοὺς προγόνους
τοὺς ὑμετέρους παραλαβόντες καὶ στρατόπεδον συστησάμενοι
τὴν μὲν ἰδίαν χώραν εἰς τὸ κοινὸν τοῖς συνακολουθοῦσιν ἔδωσαν, τὴν
δὲ βασιλείαν ἐξαίρετον αὐτοὶ παρ' ἐκείνων ἔλαβον· ἐπὶ δὲ τούτοις
πίστεις ἀλλήλοις δόντες ἐποιοῦντο τὴν στρατείαν. Τοὺς μὲν οὖν κιν-
δύνους τοὺς ἐν τῇ πορείᾳ γενομένους καὶ τὰς ἄλλας πράξεις τὰς οὐδὲν
πρὸς τὸ παρὸν φερούσας τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; πολέμῳ δὲ κρα-
τήσαντες τοὺς ἐν τοῖς τόποις τοῖς εἰρημένους κατοικοῦντας τριχῇ δι-
εἴλοντο τὰς βασιλείας. Ὑμεῖς μὲν οὖν μέχρι ταυτησὶ τῆς ἡμέρας ἐμ-
μένετε ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρκοις, οὓς ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς προ-

Γηρούνου, βασιλέως τῆς Ἐρυθραίας νήσου. — Νηλεὺς ἐγέννησεν εἰς Μεσα-
σηνίαν ἔκτισε τὴν Πύλον, ἐγέννησε 12 υἱοὺς καὶ μίαν θυγατέρα, ὃ δὲ
Ἡρακλῆς ἐφόνευσε πάντας αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς πλὴν τοῦ Νέστορος· παρ.
Ἰλ. Α, 689, Ἀπολλοδ. 1, 9, 9 Ὑγιν. μ. 31. Παρ. καὶ Διόδ. 5, 68. —
Νέστωρ βασιλεὺς τῆς Πύλου ἐπὶ τρεῖς γενεάς ἀνθρώπων, παρ. Ὀμ.
Ἰλ. Α'. Δὲν ἦτο παρών, ἐπειδὴ παρὰ Γερηνίους ἐτρέφετο. — Παρα-
κατατίθεται] τὸ β. τοῦτο παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ρήτορσι συχνότερον ἢ τὸ
παρατίθεσθαι. Πaus. 2, 18, 6 ἐξηγεῖ παρακαταθήκην Νέστορι δοθῆναι
καὶ ταύτην ὑπὸ Ἡρακλέους ἐλόντος Πύλον.

(ζ.) 20) Τοὺς προγόνους] τ. ἔ τοὺς ἀρχαίους Δωριεῖς, οἱ μὲθ'
Ἡρακλέους εἰς Πελοπόννησον ἦλθον. Θουκ. 1, 12. — Ἐξαίρετον] δηλ.
αὐτοὶ ἔλαβον τὸ δι' ἑαυτοὺς ἐκλεχθὲν μέρος, τὸ ἀξίωμα τῆς βασιλείας.
Ἐξαίρετον λέγεται πᾶν ὅ,τι ἐπάρθη ἔξω, ὅ,τι διαλεχθὲν μεταξὺ πολλῶν
ἐξεχωρίσθη. Οὕτως ὁ Ξεν. ΚΠ. 8, 4. 29 τὰ ἐκλεχθέντα ἐκ τῶν λαφύρων
δῶρα λέγει ἐξαίρετα. 2) ἐξαίρετον=ἐπίλεκτον, προηγούμενον. Ἡσύχ. ἐ-
ξαίρετον δὲ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐξαίρεθῇ.

21) Τοὺς κινδύνους] τὰ πλοῖα τῶν κατεστράφησαν παρὰ τὴν
Ναύπακτον καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἐφονεύθη εἴτε κεραυνωθείς εἴτε ὑπὸ τοῦ
Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Πυλάδου καὶ τῆς Ἥλέκτρας. Ἀπολλοδ. 2, 7. Πaus.
3, 1, 5. Στράβ. 8, 560. — Πολέμῳ κρατ.] Τισαμενὸς ὁ υἱὸς τοῦ
Ὁρέστου, ὅστις ὅπως ὁ πατήρ του, ἦτο κύριος τοῦ Ἄργου, Μυκηνῶν
καὶ Σπάρτης, ἐνίκηθῃ ἐν μάχῃ τινὶ καὶ ἀπέθανεν. Ἀπολλοδ. 27, Πaus.
4, 3, 3. 5, 4. 1. Στράβ. 8, 365, c. — Τριχῇ διείλ.] ὁ Τήμενος ἔ-
λαβε τὸ Ἄργον, ὁ Προκλῆς καὶ Εὐρυσθεὺς υἱοὶ τοῦ Ἀριστοδήμου τὴν
Λακεδαιμόνα, καὶ ὁ Κρυσφόντης τὴν Μεσσηνίαν. Κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του
καὶ διὰ δόλου, διότι ἀντὶ λίθου ἔρριψεν εἰς τὸν καθίσκον βῶλον, ὅστις
διελύθη εἰς τὸ ὕδωρ. Πaus. 4, 3. Ἀπολλοδ. 2, 8. Πλάτ. π. Νόμ. 3, 68,
c. Σουῖδ. ἐν λ. δραπετής, Ἡσύχ. ἐν λ. ἀπονομή, καταβολή. — Τοὺς
προγόνους τοὺς ἡμ.] δηλ. πρὸς τὸν Προκλῆ καὶ Εὐρυσθένη, δι-
ότι ὁ Ἀριστόδημος ἦτο τεθνεώς.

- 22 γόνους τοὺς ἡμετέρους· διὸ καὶ τὸν παρελθόντα χρόνον ἄμεινον τῶν ἄλλων ἐφέρεσθε, καὶ τὸν ἐπιόντα προσιδοῦν χρὴ τοιούτους ὄντας βέλτιον ἢ νῦν πράξειν. Μεσσηνιοὶ δ' εἰς τοῦτ' ἀσεβείας ἤλθον, ὥστ' ἐπιβουλεύσαντες ἀπέκτειναν Κρεσφόντην τὸν οἰκιστὴν μὲν τῆς πόλεως, κύριον δὲ τῆς χώρας, ἔκγονον δ' Ἡρακλέους, αὐτῶν δὲ ἡγεμόνα
- 23 γεγεννημένον. Διαφυγόντες δ' οἱ παῖδες αὐτοῦ τοὺς κινδύνους ἰκέται κατέστησαν ταυτησί τῆς πόλεως, ἀξιούντες βοθηεῖν τῷ τεθνεώτῃ καὶ τὴν χώραν διδόντες ἡμῖν. Ἐπερόμενοι δὲ τὸν θεὸν κλέινου προσιτάξαντος δέχεσθαι ταῦτα καὶ τιμωρεῖν τοῖς ἡδίκημένοις ἐκπολιόρκησαντες Μεσσηνίους οὕτως ἐκτίσασθε τὴν χώραν,
- 24 (ή.) Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρξάντων ἡμῖν ἀκριβῶς μὲν οὐ διήλθον, ὁ γὰρ παρὸν καιρὸς οὐκ ἐξ μυθολογεῖν, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἦν συντομώτερον ἢ σαφέστερον διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων οἴμαι πᾶσι φανερόν εἶναι, διότι τὴν ὁμολογουμένην ἡμετέραν εἶναι χώραν οὐδὲν διαφερόντως κεκτημένοι τυγχάνομεν ἢ τὴν ἀμφισβητουμένην. Ταύτην τε γὰρ οἰκοῦμεν ἐνδόντων μὲν Ἡρακλειδῶν, ἀνελόντος δὲ τοῦ θεοῦ, πολέμῳ δὲ κρητήσαντες τοὺς ἔχοντας· ἐκείνην τ' ἐλάβομεν παρὰ τῶν αὐτῶν καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταῖς μαντεῖαις χρῆσάμενοι ταῖς αὐταῖς. Εἰ μὲν οὖν οὕτως

22) Κρεσφόντην] οἱ προῦγοντες τῆς χώρας ἐφόνευσαν τοῦτον καὶ τοὺς υἱοὺς του, πλην ἐνός τοῦ Αἰπύτου, ὅστις ὑπὸ τῶν Ἀρχάδων καὶ τῶν ἄλλων δωρικῶν βασιλείων εἰς τὴν κατρίδα ἐπανῆλθεν. Πaus. 4, 3, 4.

23) Οἱ παῖδες αὐτοῦ] ὁ Πaus. 4, 3, 5 καὶ 5, 1 ἀναφέρει μόνον τὸν Αἰπυτον, ὅστις ὅτε ὁ πατήρ του Κρεσφόντης καὶ οἱ ἀδελφοὶ του ἐφονεύθησαν, ἔμενε παρὰ τῷ ἐκ μητρὸς πάππῳ του Κυψέλω· τὰ λοιπὰ βλέπε παρὰ Ἀπολλοδ. 11, 8.—Βοηθεῖν. . . τιμωρεῖν] τὸ βοθηεῖν σημαίνει οὐ μόνον βοθηεῖν ἐκεῖνον, ὅς ἐν δεινοῖς εὕρηται, ἀλλὰ καὶ ἐκδικεῖσθαι ἐκεῖνον, ὅστις δεινὰ ἔπαθε. Ἐντεῦθεν λέγεται καὶ περὶ τῶν τεθνεώτων Ξεν. Ἑλλ. 6, 5, 10 βοθητέον εἶναι τὴν ταχίστην τοῖς τεθνεώσι τῶν Τεγεατῶν. Τιμωρεῖν δὲ ἐκεῖνον, ὅς τὸ δίκαιόν του ἀπόλεσεν.—Τὴν χώραν διδ.] περὶ τούτου οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων γινώσκει τι παρ. Διδ. 15, 66. Ἐπερόμενοι δὲ . . . καὶ προσιτάξαντος] ἡ σύνδεσις γενικῆς ἀπολ. μετ' ἄλλης προτάσεως διὰ τοῦ καὶ (παρ. 56. π. Εἰρ. 117, Πλατ. 28) ἢ διὰ τοῦ δέ (8, Πλατ. 27. Παν. 142) ἢ διὰ τοῦ ἀλλὰ (14, καὶ Παν. 93) εἶναι συνήθης παρ. Ἰσοκ. Περὶ δὲ τοῦ πράγμαματος οὐδὲν ὁ Πaus. γινώσκει.—Τιμωρεῖν τοῖς ἔχουσιν] παρ. τὴν διήγησιν τοῦ Πaus. 4, 35 καὶ 4, 51, Διδ. 15, 66.—Ἐκ π. Μεσσηνίους] τοῦτο συνέβη μετὰ τὸν κέμπτον διάδοχον τοῦ Κρεσφόντου (743—723).

(ή.) 24) Περὶ μὲν] ὁ μὲν ἀνταποδίδεται εἰς τὴν § 26 ἀλλὰ μὴν οὐδ'.—Διήλθον] παρ. Εὐαγ. 2.—Ταύτην] τὴν ὁμολογουμένην ἡμ. χώραν.—Ἐκείνην] τὴν ἀμφισβητουμένην (χώραν).—Τὸν αὐτὸν τρόπον] δηλ. ὅτι ἡμεῖς ἐνίκησαμεν τοὺς κατοικοῦντας τούτης.—Ταῖς αὐταῖς] δηλ. ἦσαν Μαντεῖαι Δελφικαί.

ἔχομεν ὥστε μηδὲ περὶ ἐνὸς ἀντιλέγειν, μηδ' ἂν αὐτὴν τὴν Σπάρτην ἐκλιπεῖν προστάττωσιν ἡμῖν, περιεργόν ἐστιν ὑπὲρ Μεσσηνίας σπουδαζέειν· εἰ δὲ μηδεὶς ἂν ὑμῶν ἀξιώσειε ζῆν ἀποστερούμενος τῆς πατρίδος, προσήκει καὶ περὶ ἐκείνης τὴν αὐτὴν ὑμᾶς γνώμην ἔχειν. Τὰ γὰρ αὐτὰ δικαίωματα καὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους περὶ ἀμφοτέρων αὐτῶν ἔχομεν εἰπεῖν.

(θ'.) Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖν' ὑμᾶς λέληθεν, ὅτι τὰς κτήσεις καὶ 26 τὰς ἰδίας καὶ τὰς κοινὰς, ἂν ἐπιγένηται πολὺς χρόνος, κυρίας καὶ πατρῶας ἅπαντες εἶναι νομίζουσιν. Ἡμεῖς τοίνυν Μεσσηνίην εἰλομεν πρὶν Πέρσας λαβεῖν τὴν βασιλείαν καὶ κρατῆσαι τῆς ἡπείρου καὶ πρὶν οἰκισθῆναί τινας τῶν πόλεων τῶν Ἑλληνίδων. Καὶ τούτων ἡμῖν ὑπαρ- 27 χάντων τῷ μὲν βαρβάρῳ τὴν Ἀσιανῶς πατρῶαν οὖσαν ἀποδιδάσαι-
 ὄς οὐπω διακόσι' ἔτη κατέσχευε τὴν ἀρχήν, ἡμᾶς δὲ Μεσσηνίην ἀποστεροῦσιν, οἱ πλέον διπλάσιον χρόνον ἢ τοσοῦτον τυγχάνομεν ἔχοντες αὐτήν· καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιὰς ἐχθὲς καὶ πρῶτην ἀναστάτους πεποιήκασι, ταύτην δὲ διὰ τετρακοσίων ἐτῶν μέλλουσι κα-

25) Προστάττωσιν] οἱ Θηβαῖοι. — Τὴν αὐτὴν γν. ἔχ.] τὰ αὐτὰ φρονεῖν.

(θ'.) 26) Ἰδίας] = ἰδιωτικὰς ἀντιτ. τῶ κοινὰς — Ἐπιγένηται] παρέληθ. — Πρὶν Πέρσας] κυριευθείσης τῆς Ἰρακίας πρωτεύουσας τῆς Μεσσηνίας, Ὀλ. 28, 1 (671 π. Χ.) οἱ Πέρσαι ἤλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα Ὀλ. 77, 1. ἐννοεῖ δὲ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Κύρου. — Τῆς ἡπείρου] τῆς Ἀσίας παρ. Εὐαγ. 55. — Τῶν ἑλλ.] ἡ Νάξος, Συρακοῦσαι, Κέρκυρα, Κατάνη, Μέγαρα (ἐν Σικελίᾳ), Κρότων, Λουροί, Γέλα, Ἀκράγας, ἐτι δὲ Σύβαρις, Χαλκιδῶν καὶ ἄλλα. Περ. Θουκυδ. 6, 3, 4, (736—535 π. Χ.).

27) Οὐπω διακόσια ἔτη] τ. ἔ. 193, ἀπὸ 559—366. — Θεσπιάς καὶ Πλαταιὰς] ἀμρότεροι ὑπὸ τῶν Θηβαίων κατεστράφησαν Ὀλ. 101, 3, ἡ δευτέρα πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης, (374) ὀκτώ ἔτη πρότερον τοῦ λόγου τούτου· ἡ πρώτη (αἱ Θεσπιαί) μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην. ἀρ' οὐ πρῶτον κατηργήθη ἡ ἀρχή, κατεκρημνίσθησαν τὰ τεῖχη καὶ οἱ Θεσπιεῖς ἐγένοντο ἀπόλιδες· παρ. Ξεν. Ἑλλ. 6, 3, 1. — Διὰ τετρακοσίων ἐτῶν] τούτεστι μετὰ τετρακόσια ἔτη. Διαπεφώνηται δὲ τὰ περὶ τοῦ χρόνου· Λυκούργος μὲν γάρ κ. Λεωκο. πανταχοσίους ἔτεσιν ὕστερον ἀνοικισθῆναι Μεσσηνίην φησί, Δείναρχος δὲ (κ. Δημοσθ.), τετρακόσια, Πλούτ. δὲ (ἀπορ. 23) καὶ Αἰλιαν. (Η. ἱστ. 13, 42) 230. Διόδ. (15, 81) 300, Πανυσ. (4, 27, 5) 287 ἢ 300. Περὶ τῆς διαφωνίας ταύτης τῶν ἀρχαίων π. Wessely εἰς Διόδ. 15, 66, τόμ. 2, σλ. 54. — Πλέον διπλ. χρ. ἢ τ. ο. σ.] πλείον τετρακοσίων ἐτῶν· τὸ γὰρ, τοσοῦτον, ἀναφέρεται πρὸς τὸ, διακόσια· τῶν δὲ δύο διαζευκτικῶν, ὁ μὲν πρῶτος πρὸς τὸ πλείον, ὁ δεύτερος δὲ, πρὸς τὸ διπλάσιον, διότι καὶ τούτο τῇ συντάξει στοιχεῖ τῶν συγκριτικῶν. Κορ. — Μέλλουσι κατ.] Διόδ. 15, 66 καὶ Πανυσ. 4, 26, 27 καὶ 29. Ὁ δὲ Λυκούρ. κατὰ Λεωκ. 62 λέγει:

- τοικίζειν, ἀμφοτέρω παρὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας πράττοντες.
- 28 Καὶ εἰ μὲν τοὺς ὡς ἀληθῶς Μεσσηνίους κατήγον, ἠδίκουν μὲν ἄν, ὅμως δ' εὐλογωτέρως ἂν εἰς ἡμᾶς ἐξημάρτανον· νῦν δὲ τοὺς Εἰλω-
τας ὁμόρους ἡμῖν παρακατοικίζουσιν, ὥστε μὴ τοῦτ' εἶναι χαλεπώ-
τερον εἰ τῆς χώρας στερησόμεθα παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλ' εἰ τοὺς δού-
λους τοὺς ἡμετέρους ὀψόμεθα κυρίους αὐτῆς ὄντας.
- 29 (ι.) Ἔτι τοίνυν ἐκ τῶν ἐχομένων γνώσεσθε σαφέστερον, ὅτι καὶ
νῦν δεῖνὰ πάσχομεν καὶ τότε Μεσσήνην εἰχομεν δικαίως. Πολλῶν γὰρ
κινδύνων ἡμῖν γεγενημένων ἤδη ποτὲ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην ἠναγκά-
σθημεν πολὺ χεῖρον πράττοντες τῶν πολεμίων· ἀλλ' ὅμως ἐν τοι-
ούτοις καιροῖς γιγνομένων τῶν συνθηκῶν, ἐν οἷς οὐχ οἷόν τ' ἦν πλε-
ονεκτεῖν, περὶ μὲν ἄλλων τινῶν ἀμφισβητήσεις ἐγίγνοντο, περὶ δὲ
30 Μεσσήνης οὔτε βασιλεὺς οὔθ' ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις οὐδὲ πῶποθ'
ἡμῖν ἐνεκάλεσεν ὡς ἀδίκως κεκτημένοις αὐτήν. Καίτοι πῶς ἂν περὶ
τοῦ δικαίου κρίσιν ἀκριβεστέραν ταύτης εὔροισεν τῆς ὑπὸ μὲν τῶν
ἐχθρῶν ἐγνωσμένης, ἐν δὲ ταῖς ἡμετέραις δυσπραξίαις γεγενημένης;
- 31 (ι.α.) Τὸ τοίνυν μαντεῖον, ὃ πάντες ἂν ὀμολογήσειαν ἀρχαιότατον

ἐκ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων. — Ἐχθὲς καὶ πρόφην] περὶ τοῦ ἐχθὲς
ἢ χθὲς Λόβεκ. εἰς Φρύν. σλ. 323· τὸ ἐχθὲς καὶ πρόφην = ἀρτίως,
πρὸ ὀλίγου, νεωστί. — Παρὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας] ἐν
τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις μι-
κραὶ ἢ μεγάλαι ἔπρεπε νὰ εἶναι αὐτόνομοι, ἀλλ' αἱ κτήσεις, ὡς π. χ. αἱ
τῶν Ἀθηνῶν, Ἀἴγιος, Ἰμβρος καὶ Σκυρος νὰ μένωσιν εἰς τοὺς μέγρι
τοῦδε κυρίου των. Ἡ Σπάρτη λοιπὸν ἐνεκα τοῦτου τὴν Μεσσήνην συγ-
καταλέγει μεταξὺ τῶν τελευταίων καὶ διὰ τοῦτο ἡ γνώμη ὅτι τὸ ἀπο-
σπᾶσαι τὴν Μεσσήνην ἐκ τῆς Σπάρτης εἶναι ἐπίσης παρὰ τὰς συνθήκας,
ὅπως ἡ καταστροφή τῶν Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν.

28) Εἰλωτας] οὕτως ἐκχλοῦντο οἱ δούλοι τῶν Σπαρτιατῶν. Ἄλλὰ
κατ' ἀρχὰς τὸ ὄνομα ἐδήλου τοὺς κατοίκους τοῦ Ἐλους πόλεως ἐν Λα-
κεδαίμονι, ἧτις ὑπεδουλώθη ἐπὶ Ἀγίδος τοῦ πρώτου, υἱοῦ τοῦ Εὐρυ-
σθένου. Οἱ Σπαρτιατὰι μετὰ μεγάλης σκληρότητος καὶ περιουρήσεως ἐ-
φέροντο πρὸς αὐτοὺς. Πολλάκις ἐπεχειρήσαν νὰ ἀποσείσωσι τὸν ζυγὸν αὐ-
τῶν· εἰς τοῦτους προσετέθησαν καὶ οἱ Μεσσηνιοὶ μετὰ τὴν καταστρο-
φὴν τῆς πόλεως Μεσσήνης. Ἐνταῦθα νοεῖται ἡ στάσις τῶν Εἰλωτῶν
κατὰ τῆς Σπάρτης ἐπὶ τοῦ σεισμοῦ, ἐνωθέντων μετὰ τινῶν Μεσσηνίων
(469 ἢ 464 π. Χ.). Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἠττηθέντες κατέφυγον εἰς Ναύπα-
κτον, Κεφαλληνίαν καὶ Μεσσήνην τῆς Σικελίας, ὃ Ἐπαμεινώνδας ἀνεκά-
λεσε καὶ τοῦτους μετὰ τῶν Μεσσηνίων· παρ. Διδ. 41, 64 καὶ 14, 31.
— Στερησόμεθα] = στερηθήσόμεθα. παρ. Ἀρσοπ. 34.

(ι.) 29) Ἐχομένων] παρ. Εὐαγ. 33. — Οὐχ οἷόν τ' Ἄσ. συν.
Α'. Δ'. 43.

30) Καίτοι πῶς] παρ. Εὐαγ. 65. — Ἐγνωσμένης] ἀπο-
φασισμένης — Δυσπραξίαις] δυστυχείαις.

εἶναι καὶ κοινότατον καὶ πιστότατον, οὐ μόνον ἔγωγ τῶν ἡμετέραν εἶναι Μεσσηνίην, ὅτε διδόντων ἡμῖν αὐτὴν τῶν Κρεσφόντου παίδων προσέταξε δέχεσθαι τὴν δωρεάν καὶ βοηθεῖν τοῖς ἡδικημένοις, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολέμου μακροῦ γιγνομένου πεμφάντων ἀμφοτέρων εἰς Δελφούς, κἀκείνων μὲν σωτηρίαν αἰτούντων, ἡμῶν δ' ἐπερωτώντων, ὅτω τρόπῳ τάχιστα ἂν κρατήσαιμεν τῆς πόλεως, τοῖς μὲν οὐδὲν ἀνείλεν ὡς οὐ δικαίαν ποιουμένοις τὴν αἴτησιν, ἡμῖν δ' ἐδήλωσε καὶ θυσίας ἕς ἕδει ποιήσασθαι καὶ βοήθειαν παρ' ὧν μεταπέμψασθαι.

(16'.) Καίτοι πῶς ἂν τις μαρτυρίαν μείζω καὶ σαφεστέραν τούτων 32 παράσχοιτο; φαινόμεθα γὰρ πρῶτον μὲν παρὰ τῶν κυρίων τὴν χάραν λαβόντες, οὐδὲν γὰρ κωλύει πάλιν διὰ βραχέων περὶ αὐτῶν διελεθῆναι, ἔπειτα κατὰ πόλεμον αὐτὴν ἐλόντες, ὑπερὶ τρόπον αἰ πλείστα τῶν πόλεων περὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους ὤκισθησαν· ἔτι δὲ τοὺς ἡσεβηκότας εἰς τοὺς καίτας τοὺς Ἑρακλέους ἐκβεβληκότες, οἱ δὲ καίως ἂν ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ὑπερωρίσθησαν, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῷ πλήθει τοῦ χρόνου καὶ τῇ τῶν ἐχθρῶν κρίσει καὶ ταῖς τοῦ Θεοῦ μαντείαις προσκρόντως ἔχοντες αὐτήν. Ὡν ἐν ἑκάστον ἰκανόν 33 ἔστι διαλύσαι τοὺς λόγους τῶν τολμώντων κατηγορεῖν, ὡς ἡ νῦν

(1α.) 31 Προσέταξε] ὁ παρὰ Πaus. 4, 12 χρησμός δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ὁ ἐνταῦθα ἀναπερόμενος· τοῦ χρησμοῦ τούτου μνεῖα ἀλλαχοῦ δὲν φαίνεται ὅτι ἐγένετο. — Τ οῦ π ο λ έ μ ο υ μ. γ ε ν.] Περὶ τοῦ Α'. Μεσσηνιακοῦ πολέμου λέγεται, οὐ ὅλη ἡ ἱστορία ἐκ τῶν ποιητῶν ἐπήγαγε, διήρκεσε δ' οὗτος ἀπὸ 743—724. Ἐνταῦθα ἐννοεῖται ὁ Β'. ἀπὸ 682—668. — Ἐπερωτώντων] τὰ β. ἐρωτᾶν, ἐπερωτᾶν, ἐπερέσθαι συνήθη περὶ τῶν συμβουλευομένων τὸ μαντεῖον. — Ἀνεῖλεν] τὸ ἀναιρεῖν καὶ χρᾶν περὶ τοῦ Θεοῦ τοῦ λέγοντος τοὺς χρησμούς οἱ ἀττικοὶ λέγουσιν. Οἱ μετέπειτα καὶ τὸ ἀνειπεῖν. Θωμ. ὁ Μάγ. ἀναίρει οὐ μόνον τὸ φονεῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ μαντεύομαι. — Παρ' ὧν μεταπέμψ.] Παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐστάλη πρὸς βοήθειαν ὁ Τυρταῖος· Παρ. Paus. 4, 15, Luc. κ. Λεωκρ. 105. 106. Στράβ. 8, 4, 10.

(16'.) 32 Μαρτυρίαν — παρὰ σχ.] Παρέχεσθαι μάρτυρας λέγεται, ὅταν τις παρουσιάξῃ μάρτυρας περὶ ἑαυτοῦ μαρτυρήσοντας. — Αἰ π λ ε ῖ σ τ α ἰ τ. π ο λ.] Ἐννοεῖ τὰς ἐν Πελοποννήσῳ δωρικὰς πολιτείας καὶ τὰς ἑλληνικὰς κτήσεις· διότι πρὸς τοὺς προτέρους κατοίκους προηγήθη πόλεμος. — Ἐκβεβληκότες] τοῦ ἐκβάλλω παθ. εἶναι τὸ ἐκπίπτω· περὶ τοῦ πράγματος παρ. Paus. 4 3, 5, ὅστις λέγει ἐκ τοῦ Αἰγυπτοῦ· ἐτιμωρήσατο μετὰ τοῦ πατρὸς τοὺς φονεῖς, ἐτιμωρήσατο δὲ καὶ ὅσοι τοῦ φόνου παραίτιοι καθιεστήκεισαν. — Τῇ τῶν ἐχθρῶν κρ.] τ. εἰ τῶν Περσῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων. §. 30.

33. Διὰ λῶσαι] Ἀνατρέψαι, ψευδεῖς ἀποδείξαι ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λύντων τὰ δεδεμένα· αἱ γὰρ κατηγορίαι, οἷον εἰ δεσμοὶ τινες εἰσὶ τοῦ κατηγορουμένου, οὗς διὰ τοῦτο καὶ ἀπολύεσθαι τῆς αἰτίας λέγεται, ὅταν ἡ κρίσις δικαστοῦ ἢ ἄλλως πως μὴ εἶναι ταῖς κατηγορίαις ἔνοχος ἀποδείχῃ. Κορ.

34 διὰ πλεονεξίαν οὐ ποιούμεθα τὴν εἰρήνην, ἢ τότε τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμοῦντες ἐπολεμήσαμεν πρὸς Μεσσηνίους. Περὶ μὲν οὖν τῆς κτήσεως ἔνεστι μὲν ἴσως πλείω τούτων εἰπεῖν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῦθ' ἰκανῶς εἰρησθαι νομίζω.

(ιγ'.) Λέγουσι δ' οἱ συμβουλευόντες ὑμῖν ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην, ὡς χρὴ τοὺς εὖ φρονούντας μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν περὶ τῶν πραγμάτων εὐτυχοῦντας καὶ δυστυχοῦντας, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν ἀεὶ βουλευέσθαι καὶ ταῖς τύχαις ἐπακολουθεῖν καὶ μὴ μείζον φρονεῖν τῆς δυνάμεως, μηδὲ τὸ δίκαιον ἐν ταῖς τοιοῦτοις καιροῖς ἀλλὰ τὸ συμφέρον ζητεῖν.

(ιδ'.) Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὁμολογῶ τούτοις, ὅπως δὲ χρὴ τοῦ δικαίου ποιεῖσθαι τι προὔργικίτερον, οὐδεὶς ἂν με λέγων πείσειεν. Ὅρθῳ γὰρ καὶ τοὺς νόμους ἔνεκα τούτου κειμένους καὶ τοὺς 36 ἄνδρας τοὺς καλοὺς καγαθοὺς ἐπὶ τούτῳ φιλοτιμουμένους καὶ τὰς εὖ πολιτευομένας πόλεις περὶ τούτου μάλιστα σπουδαζούσας. Ἐτι δὲ τοὺς πολέμους τοὺς προγεγενημένους οὐ κατὰ τὰς δυνάμεις ἀλλὰ κατὰ τὸ δίκαιον τὸ τέλος ἅπαντας εἰληφότες, ὅλως δὲ τὸν βίον τὸν τῶν ἀνθρώπων διὰ μὲν κακίαν ἀπολλύμενον, δι' ἀρετὴν δὲ σωζόμενον, ὥστ' οὐκ ἀθυμεῖν δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων κινδυνεύειν μέλλοντας 37 ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τοὺς ὑβρίζοντας καὶ τοὺς τὰς εὐτυχίας μὴ μετρίως φέρειν ἐπισταμένους. Ἐπειτα κάκεινο χρὴ σκοπεῖν· νυνὶ γὰρ περὶ μὲν τοῦ δικαίου πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχομεν, περὶ δὲ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγομεν, δυσὶν δὲ προτεινομένοιον ἀγαθοῖν, καὶ τοῦ μὲν ὄντος προδήλου, τοῦ δ' ἀγνοουμένου, πῶς οὐκ ἂν ποιήσαιτε καταγέλαστον, εἰ τὸ μὲν ὁμολογούμενον ἀποδοκιμάσατε, τὸ δ' 38 ἀμφισβητούμενον ἐλέσθαι δόξειεν ὑμῖν, ἄλλως τε καὶ τῆς αἰρέσεως τοσοῦτον διαφερούσης; ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἐμοῖς λόγοις ἔνεστι μηδὲν μὲν πρόεσθαι τῶν ἡμετέρων αὐτῶν μηδ' αἰσχύνῃ μηδεμιᾶ τὴν πόλιν περιβαλεῖν, ὑπὲρ δὲ τῶν δικαίων κινδυνεύοντας ἐλπίζειν ἄμεινον

(ιγ') 34) Μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην] Παρ. Εὐρ. Ἰριγ. ἐν Αὐλ. 592. — Ταῖς τύχαις ἐπακ] Φωκυλ. 113 καιρῷ λατρεύειν μηδ' ἀντιπνέειν, ἀνέμοισι, καὶ Εὐρ. Ἐκ. 225 σοφὸν τοὶ κὰν κακοῖς, ἃ δεῖ, φρονεῖν. — Τῆς δυνάμεως] εἰς τὸ μείζον. = Μὴ ζητεῖν μείζω τῶν ὑπαρχόντων μέσων, ἢ τῆς δυνάμεως. Παρ. Ἀρσοπ. 7. καὶ 72. Ἡ γενικὴ εἰς τὰ συγκριτικὰ ἀντικαθιστᾷ ὀλόκληρον πρότασιν, οὕτω πλεονάκις τοῦ δέοντος, μᾶλλον τοῦ συμφέροντος, πρὸς Νικ. καταδεέστερον τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν.

(ιδ'.) 35) τοῦ τοῖς] δοτ. εἰς τὸ ὁμολογῶ. Ἐνεκα τοῦ τοῦ, ἐπὶ τοῦ τῷ, καὶ περὶ τοῦ τοῦ, ἀναφέρονται εἰς τὴν αὐτὴν φράσιν, τοῦ δικαίου = τῆς δικαιοσύνης.

36) Κακίαν] Ἐνταῦθα ἡ λέξις κακία σημ. οὐχὶ δειλίαν, ἀλλὰ κακίαν, πονηρίαν. = Τοὺς ὑβρίζοντας] τοὺς Θηβαίους ὑπαινίττεται πρ. 61. — Φέρειν] ὑποφέρειν.

ἀγωνιεῖσθαι τῶν ἐχθρῶν, ἐν δὲ τοῖς τούτων ἀφυστάναι μὲν ἤδη Μεσσήνης, προεξαμαρτόντας δὲ τοῦτ' εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς σχεδὸν καὶ τοῦ συμπερόντος καὶ τοῦ δικαίου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὧν προσδοκάτε διαμαρτεῖν. Καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό πω φανερόν ἐστιν, ὡς ἂν ποιήσωμεν τὰ κελεύόμενα, βεβαίως ἤδη τὴν εἰρήνην ἄξομεν. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι πάντες εἰώθασι πρὸς μὲν τοὺς ἀμυνομένους περὶ τῶν δικαίων διαλέγεσθαι, τοῖς δὲ λίαν ἐτοιμῶς ποιοῦσι τὸ προσταττόμενον ἀεὶ πλείω προσεπιβάλλειν, οἷς ἂν ἐξ ἀρχῆς διανοηθῶσιν, ὥστε συμβαίνειν βελτίονος εἰρήνης τυγχάνειν τοὺς πολεμικῶς διακειμένους τῶν ῥαδίως τὰς ὁμολογίας ποιουμένων.

(εἰ.) Ὡς δὲ μὴ δοκῶ περὶ ταῦτα πολὺν χρόνον διατρίβειν, ἀπάντων τῶν τοιούτων ἀρέμενος ἐπὶ τὸν ἀπλοῦστατον ἤδη τρέψομαι τῶν λόγων. Εἰ μὲν γὰρ μηδένες πώποτε τῶν δυστυχησάντων ἀνέλαβον αὐτοὺς μηδ' ἐπεκράτησαν τῶν ἐχθρῶν, οὐδ' ἡμᾶς εἰκὸς ἐλπίζειν περιγενήσεσθαι πολεμοῦντας. Εἰ δὲ πολλάκις γέγονεν ὥστε καὶ τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων κρατηθῆναι καὶ τοὺς πολιορκοῦντας ὑπὸ τῶν κατακεκλειμένων διασφαρῆναι, τί θυμαστόν, εἰ καὶ τὰ νῦν καθεστῶτα λήψεται τινα μετὰστασιν;

(εἰς.) Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἡμετέρας πόλεως οὐδὲν ἔχω τοιοῦτον εἰπεῖν· ἐν γὰρ τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις οὐδένης πώποτε κρείττους ἡμῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν εἰσέβαλον· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων πολλοῖς ἀντις παραδείγμασι χρῆσαιτο, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων.

38) Ἐν δὲ τοῖς τοῦτων] ἐνν. λόγοις, δηλ. τῶν Λακεδαιμονίων, οἵτινες ἀντὶ πάσης θυσίας συνεβούλευον τὴν εἰρήνην. — Ἡ δὲ ἡ] = εὐθύς. — Τυχὸν] μετοχὴ οὐδετέρου γένους κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν ἀπλότου, διότι εἶναι ἀπρόσωπον τὸ ῥ., τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ εἰ τύχοι, εἶναι δὲ ἐν χρήσει ἐπιρρηματικῆ ἴσως.

39) Τὴν εἰρ. ἄξομεν] παρ. Εὐαγ. 32. περὶ Εἰρ. 71. — Τὸ προσσταττόμενον] = τὸ πρόσταγμα. — Προσεπιβάλλειν οἷς διὰ ν.] τ. ἔ. προσεπιβάλλειν τοῖσι, ἃ ἂν διανοηθῶσιν. — Ὁμολογίαι] συμφωνίας, συνθήκας.

(εἰ.) 40) Λήψεται μετ.] = μεταστήσεται. — Μετὰστασιν] = μεταβολήν, ὥστε ληψ. μ. = μεταβληθήσεται. Παρ. π. Εἰρ. 60.

(εἰς.) 41) Ἐπὶ τῆς] ἢ ἐπὶ χρόνον σημαίνει. — Ἐπέκεινα] εἶναι ἐπίρ. τόπου, παρ' Ἰσ. καὶ χρόνου = κατὰ τοὺς πρότερον χρόνους. Ἄλλ' ὁ Ἰσ. μεταχειρίζεται τοῦτο = πρότερον, τ. ἔ. πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, περὶ οὗ ὁ λόγος παρ. Εὐαγ. 6. Τοὺς ἐπέκεινα, τ. ἔ. τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν. — Οὐδένεσ... κρείττους] πρὸ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἐπαμεινώνου εἰς τὴν Λακωνικὴν, ἣτις ἐγένετο κατὰ τὴν 102, 4 Ὀλ., 369, π. X. οὐδέποτε εἰσέβαλεν ἐχθρικός στρατός ὡς νικητής, ἢ δὲ χώρα ἀπὸ τοῦ Λυκούργου ἐπὶ 500 ἔτη ἔμεινε ἀδῆλωτος ἢ ἀπόρητος. — Παρ. χρῆσαιτο] τὸ χρῆσθαι συντάξ. 1) δοτικῆ ἀπλή· 2) δατ. καὶ

- 40 Τούτους γὰρ εὐρήτομεν ἐξ ὧν μὲν τοῖς ἄλλοις προσέταττον, πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβληθέντας, ἐξ ὧν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας ἠμύναντο, παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκίμησαντας. Τοὺς μὲν οὖν παλαιούς κινδύους εἰ διεξιόντων, οὓς ἐποίησαντο πρὸς Ἀμαζόνας ἢ Θράκας ἢ Πελοποννησίους τοὺς μετ' Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν αὐτῶν εἰσβαλόντας, ἴσως ἀρχαῖα καὶ πόρρω τῶν νῦν παρόντων λέγειν ἂν δοκοίη· ἐν δὲ τῷ Περσικῷ πολέμῳ τίς οὐκ οἶδεν, ἐξ οἷων συμφορῶν εἰς ὅσην
- 43 εὐδαιμονίαν κατέστησαν; Μόνοι γὰρ τῶν ἐξ ὧ Πελοποννησίου κατοικούντων ὄρωντες τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν ἀνυπόστατον οὖσαν οὐκ ἤξιώσαν βουλευσασθαι περὶ τῶν προσταττομένων αὐτοῖς ἀλλ' εὐθὺς εἶλοντο περιδεῖν ἀνάστατον τὴν πόλιν γεγεννημένην μᾶλλον ἢ δουλεύουσαν. Ἐκλιπόντες δὲ τὴν χώραν, καὶ πατρίδα μὲν τὴν ἐλευθερίαν νομίσαντες, κοινωνήσαντες δὲ τῶν κινδύνων ἡμῖν, τοσαύτης μεταβολῆς ἔτυχον, ὥστ' ὀλίγας ἡμέρας στερηθέντες τῶν αὐτῶν πολλὸν χρόνον τῶν ἄλλων δεσπότηται κατέστησαν.
- 44 (ιζ'). Οὐ μόνον δ' ἐπὶ ταύτης ἂν τις τῆς πόλεως ἐπιδείξει το τολμᾶν ἀμύνεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ὡς πολλῶν ἀγαθῶν αἰτιὸν ἔστιν, ἀλλὰ καὶ Διονύσιος ὁ τύραννος καταστάς εἰς πολιορκίαν ὑπὸ Καραχιδονίων, οὐδμιᾶς αὐτῷ σωτηρίας ὑποφαινομένης, ἀλλὰ καὶ τῷ πολέμῳ κατεχόμενος καὶ τῶν πολιτῶν δυσκόλως πρὸς αὐτὸν διακειμένων, αὐτὸς μὲν ἐμέλλησεν ἐκπλεῖν, τῶν δὲ χρωμένων τινὸς τόλ-

αἰτ. 3) διπλῆ δοτ. ἐξ ὧν ἢ μὲν τοῦ πράγματος, ἢ δὲ τῆς χρήσεως. Δὲν ἐξηγεῖται δὲ πάντοτε διὰ τοῦ μεταχειρίζομαι. Ἐπὶ πραγμάτων σημαίνει νὰ ἐχθί τις τι καὶ μεταχειρίζεται αὐτὸ ἐλευθέρως. Χρησθαι πλούτῳ, δυνάμει, τέχνῃ κτλ. καὶ περιφραστικῶς συνηθέστατα ἀντὶ τοῦ ῥήματος τοῦ ἀπὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ μεθ' οὗ συντάσσεται· χρησθαι θυμῷ = θυμοῦσθαι, χρ. ὀργῇ = ὀργίζεσθαι, χρ. λογισμῷ = λογίζεσθαι.

42) Ἐξ ὧν] ἐκ τούτων (πράξεων) ἐξ ὧν. — Διαβληθέντας] Παρ. Πανηγ. 100. — Εἰ διεξιόντων] ἐάν ἤθελον διηγθῆ. — Ἐποίησαντο] ἐνν. οἱ Ἀθηναῖοι. — Ἀμαζόνων] — Θράκας παρ. Παν. 68 καὶ 70, Πλουτ. 6. Θησ. 27. Πaus. 1, 15, 2. — Πελοποννησίους] παρ. Παν. 56, 58, 60. — Τίς οὐκ οἶδεν;] = πάντες ἴσασι.

43) Μόνοι] ἀναφέρεται εἰς τὸ οὐκ ἤξιώσαν. — Τῶν ἐξ ὧ Πελο.] ἐκτός τῶν Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν καὶ ἡ Νάξος, Ἐρέτρια καὶ Φωκεῖς δὲν ὑπετάγησαν τῷ Πέρσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐν Πελοποννησῷ ὑπῆρχον Περσίζοντες, ὡς οἱ Ἀργεῖοι. Ἡρόδ. 7, 132, Διόδ. Σικ. 11, 3. — Ἐκλιπόντες τ. γ.] παρ. Παν. 96 καὶ Aυσ. Ἐπιτ. 34. 8σε ἐξέπλευσαν εἰς τὴν Σαλαμῖνα. — Κοινωνήσαντες] παρ. Παν. 93, 97.

(ιζ'). 44) Ἄν τις ἐπιδείξει] Ἄσ. συν. Ἀ. ΙΕ'. 11. — Διονύσιος ὁ τ.] ἡ αὐτὴ ἱστορία εὐρηται καὶ παρὰ Αἰλ. Π. Ἰστ. 4, 8, παρ. καὶ Διόδ. 8, 20, 78, 14, 64—69. καὶ Πλουτ. Ἄποφ. 2. Ἦτο τύραννος πᾶν Συρακουσῶν. — Τῶν χρωμένων] τῶν ἐταίρων. ἢ φίλων, σχετι-

μήσαντος εἰπεῖν, ὡς καλόν ἐστιν ἐντάφιον ἢ τυραννίς, αἰσχυνθεῖς 48
 ἐφ' οἷς διενόηθη καὶ πάλιν ἐπιχειρήσας πολεμεῖν πολλὰς μὲν μυ-
 ριάδας Καρχηδονίων διέφθειρεν, ἐγκρατεστέραν δὲ τὴν ἀρχὴν τὴν
 τῶν πολιτῶν κατεστήσατο, πολὺ δὲ μείζω τὴν δύναμιν τὴν αὐτοῦ
 τῆς πρότερον ὑπαρχούσης ἐκτίησατο, τυραννῶν δὲ τὸν βίον διετέ-
 λησε, καὶ τὸν υἱὸν ἐν ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ δυναστείαις, ἐν αἰσπερ
 αὐτὸς ἦν, κατέλιπεν.

(ιή.) Πικραπλήσια δὲ τούτοις Ἀμύντας ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς 49
 ἐπραξεν. Ἠττηθεὶς γὰρ ὑπὸ τῶν βαρβάρων τῶν προσοικούντων μά-
 χῃ καὶ πάσης Μακεδονίας ἀποστερηθεὶς τὸ μὲν πρῶτον ἐκλιπεῖν
 τὴν χώραν διενόηθη καὶ τὸ σῶμα διασώζειν, ἀκούσας δὲ τινος ἐ-
 παινοῦντος τὸ πρὸς Διονύσιον ῥηθὲν καὶ μεταγνοὺς ὡσπερ ἐκεῖνος χω-
 ρίον μικρὸν καταλαβὼν καὶ βοήθειαν ἐνθένδε μεταπεμφάμενος ἐν-
 τὸς μὲν τριῶν μηνῶν κατέσχευεν ἅπασαν Μακεδονίαν, τὸν δ' ἐπίλοι-
 πον χρόνον βασιλεύων γῆρα τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

(ιβ'.) Ἀπείποιμεν δ' ἂν ἀκούοντές τε καὶ λέγοντες, εἰ πάσας τὰς 47

κῶν. Παρ. π. Νικ. 27. Ἐκαλεῖτο δ' οὗτος Ἐλλοπίδης, κατὰ τὸν Αἰλια-
 νόν, κατὰ δὲ Διοδ. 14, 8, 20, 78 Ἐλορις.

45) Καλὸν ἐντάφιον ἢ τυρ.] τ. ἔ. καλὸν εἶναι νὰ ἀποθάνῃ τις βα-
 σιλεύς. — Ἐντάφιον] κοινῶς σάβανον. Ὁ νοῦς: πόσον ὠραῖον εἶναι
 νὰ ἀποθάνῃ τις ὡς τύραννος. Περὶ τοῦ ἐνταφίου παρ. Αἰλ. Π. ἰστ. 4, 6.
 — Πολλὰς μυριάδας] κατὰ μὲν τὸν Ἐφορον 300000, κατὰ δὲ τὸν
 Τιμαίον 120000. Παρ. καὶ Διόδ. 14, 72—76. — Ἐγκρατεστέ-
 ραν τὴν ἀρ. . .] ἐγκρατεστέρος ἐγένετο τῶν πολιτῶν, τ. ἔ. ἀσφαλέ-
 στερον αὐτῶν ἐτυράνησε. — Τὴν δύναμιν] διότι ἐγένετο κύριος
 τῆς Σικελικῆς καὶ Ἰσπανικῆς θαλάσσης καὶ ἐπεξετάθη ἡ ἐπιρροή του
 μέχρι Ἰλλυρίας. Ἐτυράνησεν ἀπὸ τοῦ 367—356 καὶ ἀπὸ 346—343.
 — Τὸν υἱὸν] Διονύσιον τὸν νεώτερον, ὃν ἔσχε μετὰ τῆς Δωριδος.

(ιή.) 46) Ἀμύντας] Ἀμύντας ὁ Γ', πατὴρ τοῦ Φιλίππου, βασι-
 λεὺς τῶν Μακεδόνων (ἀπὸ 394—370), κατὰ τὸ δεύτερον τῆς βασιλείας
 του ἔτος ὑπέστη τοιαύτην ἤτταν ὑπὸ τῶν Ἰλλυριῶν, ὥστε σχεδὸν ἐθεώ-
 ρει τὴν βασιλείαν του ἀπολεσθεῖσαν, ἀλλ' ὑποστηρικθεὶς ὑπὸ τῶν Θεσσα-
 λῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀνεκτίησατο πάλιν τὸν θρόνον (392). — Ἰπὸ τῶν
 βαρ.] οἱ Ἰλλυριοὶ ἦσαν οὗτοι, ὡς ἱστορεῖ Διόδ. ὁ Σικελ. 15, 19. — Βοή-
 θειαν] ἀντὶ βοηθούς, τ. ἔ. ἐνίκος ὀνόματος ἀφρημένου, ἀντὶ πληθ. συγ-
 κεκριμμένου, ὡς συχνότατα. — Ἐνθένδε] ἢ παρ' ἡμῶν τῶν Λακεδαιμο-
 νίων ἢ ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Ἦσαν δὲ οἱ συλλαβόντες αὐτῷ εἰς τὴν τῆς ἀρ-
 χῆς ἀνάκτησιν οἱ Θετταλοὶ (Διόδ. Σικ. 14, 92). — Ἰήρα] τ. ἔ. διὰ
 γῆρας, εἰς ἀσθενείας τοῦ γῆρατος, δοτ. σημαίνουσα τὴν αἰτίαν, δι' ἧς ἐτε-
 λεύτησεν ὁ Ἀμύντας, ὡς νόσφ τελευτᾶν καὶ τὰ ὅμοια. — Ἐτελεύ-
 σε] ἀπέθανε 367, τυραννήσας 38 ἔτη.

(ιβ'.) 47) Ἀπείποιμεν] ἀπαγορεύω καὶ οὐχὶ ἀπολέγω ὁ ἐνεστώς.
 Τρία μόνον ἐκ τῶν συνθέτων τοῦ λέγω μετὰ προθίσεων διετήρησαν τὴν

τοιαύτας πράξεις ἐξετάζοιμεν, ἐπεὶ καὶ τῶν περὶ Θήβας πραχθέντων εἰ μνησθῆιμεν, ἐπὶ μὲν τοῖς γεγενημένοις ἂν λυπηθῆιμεν, περὶ δὲ τῶν μελλόντων βελτίους ἐλπίδας ἂν λάβοιμεν. Τολμησάντων γὰρ αὐτῶν ὑπηρεῖναι τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰς ἀπειλὰς τὰς ἡμετέρας εἰς τοῦθ' ἢ τὴν τύχη τὰ πράγματ' αὐτῶν περιέστησεν, ὥστε τὸν ἄλλον χρόνον ὑφ' ἡμῖν ὄντες νῦν ἡμῖν προστάττειν ἀξιοῦσιν.

- 48 (κ'). Ὅστις οὖν ὄρων τσοαύτας μεταβολὰς γεγενημένας ἐφ' ἡμῶν οἶσται παύσεσθαι, λίαν ἀνόητός ἐστιν· ἀλλὰ δεῖ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παρούσι καὶ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων, ἐπισταμένους, ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτεία χρηστῇ καὶ ταῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐμπειρίαις. Περὶ ὧν οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν ἀντειπεῖν, ὡς οὐ τὴν μὲν ἐμπειρίαν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχομεν, πολιτείαν δ' οἷαν εἶναι χρὴ παρὰ μόνοις ἡμῖν ἐστίν. Ὡν ὑπαρχόντων οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἄμεινον πράξομεν τῶν μηδετέρου. τούτων πολλὴν ἐπιμέλειαν πεποιημένων.

- 49 (κά.) Κατηγοροῦσι δὲ τινες τοῦ πολέμου καὶ διεξέρχονται τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ, τεκμηρίους ἄλλοις τε πολλοῖς χρώμενοι καὶ μάλιστα τοῖς περὶ ἡμᾶς γεγενημένοις, καὶ θαυμάζουσιν, εἴ τινες οὕτω χαλεπῶ καὶ παραβόλῳ πράγματι πιστεύειν ἀξιοῦσιν.

- (κβ'). Ἐγὼ δὲ πολλοὺς μὲν οἶδα διὰ τὸν πόλεμον μεγάλην εὐδαιμονίαν κησαμένους, πολλοὺς δὲ τῆς ὑπαρχούσης ἀποστερηθέντας διὰ τὴν εἰρήνην· οὐδὲν γὰρ τῶν τοιούτων ἐστὶν ἀποτόμως οὔτε

σημασίαν τοῦ λέγειν τὰ προλέγω, ἐπιλέγω, ἀντιλέγω, τὰ δὲ λοιπὰ ἔχουσι τὴν τοῦ συναθροίζειν σημασίαν.—Τὰς εἰσβολὰς] ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀγησιλάου τὸ 394 καὶ τὸ 377 τοῦ Φοιβίδα 382, τοῦ Κλεομβρότου 378.—Τὰς ἀπειλὰς] ἔννοεῖ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Κλεομβρότου εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ τὴν προηγηθεῖσαν ταύτης πρεσβείαν, περὶ ἧς ἑρα Διοδ. 15, 51.—Τὴν τύχη] διὰ τοῦτο τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἀποδίδει τὸν ἔπαινον τῆς ἀνδρίας, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις τὸ ὄνειδος διὰ τὴν ἡτταν.

(κ'). 48) Ἐφ' ἡμῶν] = καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς.—Ὅστις... οἶεται] = αἰόμενος.—Πολιτείαν δ' οἷαν εἶναι χρὴ] τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ ἐστὶν ἐλύεται ἀπὸ τῶν οἷαν = πολιτεία ἐστίν. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἀσπάζεται καὶ αὐτὸς ὁ Ἰσοκράτης, οὐ τὰ ἀριστοκρατικὰ φρονήματα πολλαχοῦ τῶν λόγων του ἐκδηλοῦνται.

(κά.) 49) Τὴν ἀπιστίαν] τὸ ἄδηλον καὶ ἀβίβαιον.—Τεκμηρίους χρο.] = τεκμηριόμενοι. Παρ. 41.—Χαλεπῶ καὶ παραβόλῳ] τὸ μὲν χαλεπὸς ἰσόδυναμει τῶν δύσκολοις, τὸ δὲ παραβόλος τῶν παρακεκινδυνευμένων.

50) Οὐδὲν γὰρ... ἀποτόμως] ἐχρήσατο τῇ γνώμῃ, μικρὸν μεταποιήσας, καὶ ὁ τὸν εἰς Δημοσθένην ἀναφερόμενον Ἑρωτικὸν γράψας.—Ἀποτόμως] ἐστὶν ἀκρίβως, ἀπολύτως, τ. ἔ. καθ' ἑαυτὸ καὶ μὴ πρὸς

κακὸν οὐτ' ἀγαθόν, ἀλλ' ὡς ἂν χρήσῃται τις τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς καιροῖς, οὕτως ἀνάγκη καὶ τὸ τέλος ἐκβαίνειν ἐξ αὐτῶν. Χρῆ δὲ τοὺς μὲν εὖ πράττοντας τῆς εἰρήνης ἐπιθυμῆν· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ καταστάσει πλείστον ἂν τις χρόνον τὰ παρόντα διαφυλάξαιεν· τοὺς δὲ δυστυχοῦντας τῷ πολέμῳ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐκ γὰρ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς καινουργίας θάττον ἂν μεταβολῆς τύχοιεν. Ὡν ἡμεῖς 81 δέδοικα μὴ τάναντία πράττοντες φανῶμεν· ὅτε μὲν γὰρ ἐξῆν ἡμῖν τρωτᾶν, πλείους τοὺς πολέμους ἐποιούμεθα τοῦ δέοντος, ἐπειδὴ δ' εἰς ἀνάγκην καθέσταμεν ὥστε κινδυνεύειν, ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν καὶ περὶ ἀσφαλείας βουλευόμεθα. Καὶ τοὶ χρῆ τοὺς βουλομένους ἐλευθέρους εἶναι τὰς μὲν ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν ὡς ἐγγυς δουλείας οὔσας, ποιῆσθαι δὲ τὰς διαλλαγάς, ὅταν ἡ περιγένωνται τῶν ἐχθρῶν ἢ τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν ἐξισώσωσιν τῇ τῶν πολεμίων· ὡς τοιαύτην ἕκαστοι τὴν εἰρήνην ἔξουσιν, οἷον περ ἂν τοῦ πολέμου ποιήσωνται τὴν κατάλυσιν.

(χγ'). Ὡν ἐνθυμουμένους χρῆ μὴ προπετῶς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν 82 εἰς αἰσχροῦς ὁμολογίας, μηδὲ ῥαθυμότερον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἢ τῶν ἄλλων φανῆναι βουλευομένους. Ἀναμνήσθητε δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅτι τὸν παρελθόντα χρόνον, εἰ πολιορκουμένην τινὴ τῶν πόλεων τῶν

ἕτερα τὴν ἀναφορὰν ἔχον, ἀπὸ μεταχροῦς τῶν τετραμήνων καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων διηρημένων καὶ διωρισμένων, ὡς μὴ οἶά τ' εἶναι συγγεῖσθαι. Κορ. — Εὖ πράττοντας] τὸ εὖ πράττειν διαφέρει τοῦ εὐτυχεῖν, ὅτι τὸ μὲν ἐπὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν, τὸ δὲ εὐτυχεῖν ἐπὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν. Ξεν. Ἀπομ. Γ', 9, 14. Δὲν φυλάττουσιν ὅμως οἱ συγγραφεῖς πάντοτε τὴν διάκρισιν ταύτην. Δημ. Ὀλ. Α'. 23. — Καινουργίας] = καινοπραγίας, σημαίνει τὴν σπουδὴν πρὸς νεωτεροποιίας ἢ νεωτερισμῶν.

51) Εἰς ἂν. καθέσταμεν] τὸ καθιστάναι εὐρηται μετὰ τῆς εἰς καὶ αἰτ. οὕτω λέγεται παρ' Ἰσ. εἰς ἀσφάλειαν καταστήσας καὶ καθιστάναι—στήσειν—στήσαι εἰς κινδύνους, εἰς λύπας, εἰς συμφοράς· καθεστάναι, καταστήσαι εἰς ἔλεγχον, εἰς ἔχθραν, εἰς μεταβολήν, εἰς ἀνάγκην, εἰς ἐπιθυμίαν κτλ. ἀλλὰ καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ καταστήσαι Βύαγ. 30 καὶ ἐπιστ. 2, 11, οὕτω καὶ ἐν ἐπιμελείαις αὐτὸν καταστήσας, καὶ Ξεν. ΚΠ. 4, 5, 27 ἐν κινδύνῳ καθιστάναι. — Χρῆ . . . τὰς διαλλαγάς] μνημονεύει τοῦ χωρίου καὶ Ἀριστοτέλης (Ῥητ. 3, 17, 17) διδάσκων πῶς ἐκ τῶν ἐνθυμημάτων ἐστὶ ποιεῖν γνώμας. Κορ. — Συνθήκας] σπονδὰς ὀνομάζει τὰς τοιαύτας Ἀνδοκίδης (π. τῆς π. Λακεδ. Εἰρ. σλ. 24) ἀντιδιστάκτως πρὸς τὴν εἰρήνην. «εἰρήνην μὲν γὰρ ἐξ ἴσου ποιῶνται πρὸς ἀλλήλους, ὁμολογῆσαντες περὶ ὧν ἂν διαφέρονται· σπονδὰς δὲ, ὅταν κρατήσωσι κατὰ τὸν πόλεμον, οἱ κρείττονες τοῖς ἥττοσιν ἐξ ἐπιταγμάτων». Κορ. — Ποιεῖσθαι τ. διὰ λ.] = διαλλάττεσθαι.

(χγ'.) 52) Ὡν] = τούτων δέ. — Ἐνθυμουμένους] παρ. 9. — Εἰ πολιορκ. . . βόσηθήσειεν] ἢ σύνταξις· εἰ εἰς μ. Λακεδαιμό-

συμμαχίδων εἰς μόνος Λακεδαιμονίων βοηθήσειν, ὑπὸ πάντων ἂν ὁμολογεῖτο παρὰ τοῦτον γενέσθαι τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς. Καὶ τοὺς μὲν πλείστους τῶν ταιούτων ἀνδρῶν παρὰ τῶν προσβυτέρων ἂν τις 33 ἀκούσειεν, τοὺς δ' ὀνομαστωτάτους ἔχω κλέγῳ διελεῖν. Πεδάρετος μὲν γὰρ εἰς Χίον εἰσπλεύσας τὴν πόλιν αὐτῶν διέσωσε· Βρασιδάς δ' εἰς Ἀμφίπολιν εἰσελθὼν, ὀλίγους τοὺς περὶ αὐτὸν τῶν πολιορκουμένων συνταξάμενος, πολλοὺς ὄντας τοὺς πολιορκούντας ἐνίκησε μαχόμενος· Γύλιππος δὲ Συρακοσίοις βοηθήσας αὐ μόνον ἐκείνους διέσωσεν ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τὴν κρατοῦσαν αὐτῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ 34 κατὰ θάλατταν ἅπασαν αἰγμάλωτον ἔλαβεν. Καίτοι πῶς οὐκ αἰσχρὸν τότε μὲν ἕκαστον ἡμῶν ἰκανὸν εἶναι τὰς ἀλλοτρίας πόλεις διαφυλάττειν, νυνὶ δὲ πάντας μήτε δύνασθαι μήτε πειρᾶσθαι τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διασώζειν; Καὶ τὴν μὲν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν μεστήν πεποικίκεναι τροπαίων ὑπὲρ τῶν ἄλλων πολεμοῦντας, ὑπὲρ

νίων βοηθήσειεν πολ. τινὶ τῶν πόλεων (γεν. διαιρετική). — Παρὰ τοῦτον] = διὰ τοῦτον. — Αὐτοῖς] εἰς τὸ τινὶ κατὰ σύνασιν. — Διελεῖν] εἰς τὸ προηγουμένον ὄνομα Χίον, (κατὰ σύνασιν). — Βρασιδάς] Κατὰ τὸ Β'. ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Ὀλ. 89, 3, (422 π. Χ.) ἐπολιόρκησε Κλέων ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς τὴν Ἀμφίπολιν, ὃ Βρασιδάς εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν, ἐποίησατο ἔξοδον, ἐνίκησεν, ἀλλ' ἐφρονεῦθη. Θουκ. 5, 8—11' ἕκαστε ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν Ἀμφιπολιτῶν ὡς ἥρωας· περὶ τοῦ πράγματος παρ. Θουκ. 4, 103 καὶ Διόδ. 12, 73, 74. — Ὀλίγους περὶ αὐτὸν] 150 ὀπλίτας, διότι τοὺς ἄλλους Ἀμφιπολίτας καὶ συμμάχους διώκει· ὁ Κλεαρτίδας. Θουκ. 5, 10. — Γύλιππος] υἱὸς τοῦ Κλεανδρίδου, ἐστάλη 414 π. Χ. ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων εἰς βοήθειαν τῶν Συρακοσίων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πολιορκουμένων, προσέβαλε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἡγμάλωτήσεν τὸν Ἀθηναῖον στρατηγὸν μετὰ τοῦ στρατοῦ του. — Τὴν κρατοῦσαν] ἡ δύναμις τῶν Ἀθηναίων συνεποῦτο εἰς 65000 ἀνδρας καὶ ἐπολιόρκει καὶ κατὰ θάλασσαν τὰς Συρακοῦσας τόσον στενωπῶς, ὥστε οἱ κάτοικοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ παραδοθῶσιν, ὅτε ἔμαθον ὅτι ὁ Σπαρτιάτης Γύλιππος ἔρχεται πρὸς βοήθειάν του· (414 π. Χ.). Παρ. Θουκ. 6, 63, 7, 71, 6, 104, 7, 1. Διόδ. Σικ. 12, 7—17 καὶ Πλουτ. εἰς 6. Νικ. 18—21. — Κατὰ γῆν] = κατὰ ξηρὰν.

53) Πεδάρετος] υἱὸς Λέοντος, εἰς τῶν περιφημοτέρων ἀρμοστῶν τῆς Σπάρτης· Ἀρποκρ. τῶν ἐκ Λακεδαιμόνος ἐκπεμφθέντων ἐστὶν οὗτος ἀρμοστής εἰς τῶν γεγονότων καλῶν, ὡς φησὶν Θεόπομπος ἐν δευτέρᾳ Ἑλληνικῶν. Τὸ 402 ἐστρατήγει ἐν Χίῳ καὶ ταύτην ἐκ τῶν προσβολῶν τῶν Ἀθηναίων διέσωσεν, ἀλλὰ τέλος ἐν μάχῃ τινὶ (414 π. Χ.) ἐφρονεῦθη. Παρ. Θουκιδ. 8, 28, 32, 33, 38, 40, 55. Τινὲς Παιδάρετος προκρίνουσι. Παρ. Σουῖδ. — Εἰς Χίον εἰσπλεύσας] π. ἔ. εἰς λιμένα Χίου, (412 π. Χ.). — Αὐτῶν] τῶν Χίων, ὃ περιείχετο εἰς τὸ προηγουμένον ὄνομα Χίον, (κατὰ σύνασιν). — Βρασιδάς] Κατὰ τὸ Β'. ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Ὀλ. 89, 3, (422 π. Χ.) ἐπολιόρκησε Κλέων ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς τὴν Ἀμφίπολιν, ὃ Βρασιδάς εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν, ἐποίησατο ἔξοδον, ἐνίκησεν, ἀλλ' ἐφρονεῦθη. Θουκ. 5, 8—11' ἕκαστε ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν Ἀμφιπολιτῶν ὡς ἥρωας· περὶ τοῦ πράγματος παρ. Θουκ. 4, 103 καὶ Διόδ. 12, 73, 74. — Ὀλίγους περὶ αὐτὸν] 150 ὀπλίτας, διότι τοὺς ἄλλους Ἀμφιπολίτας καὶ συμμάχους διώκει· ὁ Κλεαρτίδας. Θουκ. 5, 10. — Γύλιππος] υἱὸς τοῦ Κλεανδρίδου, ἐστάλη 414 π. Χ. ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων εἰς βοήθειαν τῶν Συρακοσίων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πολιορκουμένων, προσέβαλε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἡγμάλωτήσεν τὸν Ἀθηναῖον στρατηγὸν μετὰ τοῦ στρατοῦ του. — Τὴν κρατοῦσαν] ἡ δύναμις τῶν Ἀθηναίων συνεποῦτο εἰς 65000 ἀνδρας καὶ ἐπολιόρκει καὶ κατὰ θάλασσαν τὰς Συρακοῦσας τόσον στενωπῶς, ὥστε οἱ κάτοικοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ παραδοθῶσιν, ὅτε ἔμαθον ὅτι ὁ Σπαρτιάτης Γύλιππος ἔρχεται πρὸς βοήθειάν του· (414 π. Χ.). Παρ. Θουκ. 6, 63, 7, 71, 6, 104, 7, 1. Διόδ. Σικ. 12, 7—17 καὶ Πλουτ. εἰς 6. Νικ. 18—21. — Κατὰ γῆν] = κατὰ ξηρὰν.

54) Καίτοι πῶς] παρ. Εὐαγ. 65. — Ἵπερ τῶν ἄλλων πολ.] ὁ μὲν

δὲ τῆς πατρίδος οὕτω φανερώς ὑβρίζομένης μηδὲ μίαν μάχην ἀξίαν λόγου φαίνεσθαι μεμαχημένους ; Ἄλλ' ἐτέρας μὲν πόλεις ὑπὲρ τῆς 55 ἡμετέρας ἀρχῆς τὰς ἐσχάτας ὑπομείναι πολιορκίας, αὐτοὺς δ' ἡμᾶς ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἀναγκασθῆναι παρὰ τὸ δίκαιον ποιεῖν μηδὲ μικρὰν οἶεσθαι δεῖν ὑπενεγκεῖν κακοπάθειαν, ἀλλὰ ζεύγη μὲν ἵππων ἀδηφραγούντων ἔτι καὶ νῦν ὄρασθαι τρέφοντας, ὥσπερ δὲ τοὺς εἰς τὰς δεινοτάτας ἀνάγκας ἀφιγμένους καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς ὄντας οὕτω ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην ;

(κδ'.) Ὁ δὲ πάντων σχετιώτατον, εἰ φιλοπονώτατοι δοκοῦντες 56 εἶναι τῶν Ἑλλήνων ῥαθυμότερον τῶν ἄλλων βουλευσόμεθα περὶ τούτων. Τίνας γὰρ ἴσμεν, ὧν καὶ ποιήσασθαι μείζων ἀξίον ἐστίν, αἵτινες ἀπαξ ἠττήθέντες καὶ μιᾶς εἰσβολῆς γενεμένης οὕτως ἀνάδρους ὁμολόγησαν πάντα τὰ προστατόμενα ποιήσειν ; Πῶς δ' ἂν οἱ τοιούτοι πολλὸν χρόνον δυστυχοῦντες ἀνταρκέσειαν ; Τίς δ' οὐκ ἂν ἐπι- 57 τιμήσειεν ἡμῖν, εἰ Μεσσηνίων ὑπὲρ ταύτης τῆς χώρας εἴκοσιν ἔτη πολιορκηθέντων ἡμεῖς οὕτω ταχέως κατὰ συνθήκας αὐτῆς ἀποσταίημεν καὶ μηδὲ τῶν προγόνων μνησθῆμεν, ἀλλ' ἠνέκεινοι μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ἐκτῆσαντο, ταύτην ἡμεῖς ὑπὸ λόγων πεισθέντες ἀποβάλοιμεν ;

Πεδάρετος ὑπὲρ τῶν Χίων (εἰς τὴν Ἀσίαν), ὁ δὲ Βρασίδης καὶ Γύλιππος ὑπὲρ τῆς Ἀμφιπόλεως καὶ τῶν Συρακουσῶν (εἰς τὴν Εὐρώπην).—Ὁ ὕτω] ἐπιτακτικὸν εἰς τὸ φανερώς.

55) Ἐτέρας πόλεις] ἐν τῇ Βοιωτίᾳ αἱ Θεσπιαὶ (Ξεν. Ἑλλ. 6, 3, 1—4), ἔτι οἱ Θεσπιεῖς εἰς Κερησσόν. (Παυσ. 9, 14, 2—4) καὶ Ὀρχομένιοι, (Διόδ. 15, 57) ἔτι δὲ ἐν Πελοποννήσῳ, ἡ Τροιζὴν, Ἐπίδαυρος, Σικυών, Πελλήνη, Φλιοῦς, Κόρινθος. Διόδ. 15, 69 καὶ Ξεν. Ἑλλ. 7, 4, 18, ἐπειδὴ συνεμάχουν τῇ Σπάρτῃ, προσεβάλλοντο ὑπὸ τῶν Θηβῶν, καὶ ἐπομένως τὰς προσβολὰς καὶ πολιορκίας ὑφίσταντο ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν Σπαρτιατῶν. — Ὑπὲρ τ. ἡ μ. ἀρχῆς] ὑπὲρ τῆς τῶν Σπαρτιατῶν ἡγεμονίας. — Ζεύγη μὲν ἵππων—τρέφοντα] δι' ὃ, καθά φησι Ξεν. Ἑλλ. 6, 4, 10—11, καὶ πονηρότατον ἦν τὸ Λακεδαιμονίων ἵππικὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. — Ἀδηφάγου ντων] τῶν τραγόντων πολὺ.

(κδ'.) 56) Σχετιώτατον] καθ' ἡσυχίαν ἰσοῦται τῷ χλευσθῆναι καὶ ἀδικῶν. — Φιλοπονώτατοι] οἱ τοὺς πόνους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὲρμένωντες (Laborum tolerantissimi) οὗτοι δὲ ἦσαν μᾶλλον σωματικοὶ καὶ ἀνῆκον εἰς τοὺς γυμναστικούς καὶ πολεμικούς.

(κδ'.) 57) Ἐἴκοσιν ἔτη] κατὰ τὴν πρῶτον Μεσσηνιακὸν πόλεμον, ὅστις ἤρχισε τὸ 743 καὶ ἔληξε τὸ 724. Περ. Παυσ. 4, 13, 5. Περὶ δὲ τὸν ἐνιαυτὸν λέγονται ἐξέλιπον τὴν Ἰθάμην, πολεμήσαντες ἔτη τὰ πάντα εἴκοσι. — Ἰπὸ λ. πείσθεντες] ἐνταῦθα εἶναι ἡ καλουμένη μεῖωσις σοφιστικῆ ἢ ἥτις συνίσταται ἐν τούτῳ, ὅτι ὑπὸ τὰς λέξεις κεῖται ἡ βία καὶ τὸ ἐπιτακτικόν.

- 58 (κέ.) Ὃν οὐδὲν ἔνιοι φροντίσαντες ἀλλὰ πάσας τὰς αἰσχύνας ὑπεριδόντες τοιαῦτα συμβουλευούσιν ἡμῖν, ἐξ ὧν εἰς ὄνειδῆ τὴν πόλιν καταστήσουσιν. Οὕτω δὲ προθύμως ἐπάγουσιν ἡμᾶς πρὸς τὸ παραδοῦναι Μεσσήνην, ὥστε καὶ διεξελθεῖν ἐτόλμησαν τὴν τε τῆς πόλεως ἀσθένειαν καὶ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν, καὶ κελεύουσιν ἀποκρίνασθαι τοὺς ἐναντιουμένους αὐτοῖς, πότεν βοήθειαν προσδοκῶντες ἤξειν διακελεύομεθα πολεμεῖν ἡμῖν.
- 59 (κς.) Ἐγὼ δὲ μεγίστην [μὲν] ἡγοῦμαι συμμαχίαν εἶναι καὶ βεβαιωτάτην τὸ τὰ δίκαια πράττειν, εἰκὸς γὰρ καὶ τὴν τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔσεσθαι μετὰ τούτων, εἴπερ χρὴ περὶ τῶν μελλόντων τεκμαίρεσθαι τοῖς ἤδη γεγενημένοις, πρὸς δὲ ταύτῃ τὸ καλῶς πολιτεύεσθαι καὶ σωφρόνως ζῆν καὶ μέχρι θανάτου μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις ἐθέλειν καὶ μηδὲν οὕτω δεινὸν νομίζειν ὡς τὸ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πο-
- 60 λιτῶν ἢ μᾶλλον ἡμῖν ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπάρχει. Μεθ' ὧν ἐγὼ πολὺ ἂν ἤδιον πολεμοῖην ἢ μετὰ πολλῶν μυριάδων· οἶδα γὰρ καὶ τοὺς πρώτους ἡμῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν ἀφικομένους οὐ τῷ πλήθει τῶν ἄλλων περιγενομένους ἀλλὰ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς ὑπ' ἐμοῦ προειρημέναις. Ὡστ' οὐκ ἄξιον διὰ τοῦτο φοβεῖσθαι τοὺς πολεμίους, ὅτι πολλοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπ' ἐκείνοις θαρρεῖν ὅταν ὀρώμεν ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς οὕτως ἐπινοχῶντας τὰς συμφοράς,
- 61 ὡς οὐδένας ἄλλοι πώποτε, καὶ τοῖς τε νόμοις καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμα-

(κέ) 58) Ἐξ ὧν] π. Νικ. 54. — Εἰς ὄν. καταστήσουσι] παρ. 51. — Πρὸς τὸ παραδοῦναι] ὄνομ. ἀπαρ. = πρὸς παράδοσιν Μεσσήνης.

(κς.) 59) Εὐνοίαν] = εὐμένειαν. — Μετὰ τούτων] εἰς τὸ τὰ δίκαια πράττειν τ. ἔ. μετὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων. — Πρὸς δὲ ταύτῃ] πρὸς τῇ ἑκ τῆς δικαιοπραγίας συμμαχίᾳ ὑπονοεῖται συμμαχία μεγίστην εἶναι συμμαχίαν ἡγοῦμαι, τὸ καλῶς πολ. (παρ. Ἄρεσπ. 15). = ἡ καλὴ πολιτεία. — Καὶ σοφ. ζῆν] Ἄρεσπ. 7. — Τὸ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ β. . .] ἔκφρασις κτηνητικὴ = λοιδορεῖσθαι, κακολογεῖσθαι, ἢς ἡ ἐνεργ. εἶναι κακῶς λέγειν = κακολογεῖν. Οὕτω καὶ λέγειν τινὰ εὐ (= εὐλογεῖν, ἐπαινεῖν) εἰς τὸ παθ. δὲν γίνεται λέγεσθαι εὐ, ἀλλὰ ἀκούειν εὐ (=εὐλογεῖσθαι, ἐπαινεῖσθαι) ὑπὸ τινος ἢ πρὸς τινος. Πολλάκις συνδέονται ἀντίθετοι ἔκφρασεις. Οὔτε κακῶς ἀκούοντα ἀντιλέγειν. Πλάτ. = λοιδορούμενον ἀντιλοιδορεῖν.— Ἀ μᾶλλον—ὑπάρχει] ἄπτικὴ σύνταξις· αἱ ἀρεταὶ μᾶλλον ἀσκούνται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ, ἢ ὅπου δῆποτε γῆς.

60) Οὐ τῷ πλήθει] παρ. Ἄρεσπ. 7.— Πολλοὶ τυγχ. ὄντες] διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐρωτῶσι περὶ τῶν πολεμίων οὐ πόσοι εἰσίν; ἀλλὰ ποῦ εἰσίν; Παρ. Πλουτ. Κλεσμ. 4. — Ἐπ' ἐκείνοις] γένους οὐδετέρου, ἔπειτα ἐπεξηγηματικῶς τὸ ὅταν ὀρώμεν.

σιν ἐμμένοντας οἷς ἐξ ἀρχῆς κατεστησάμεθα, τοὺς δὲ μὴδὲ τὰς εὐ-
τυχίας φέρειν δυναμένους ἀλλὰ διατεταραγμένους, καὶ τοὺς μὲν τὰς
συμμαχίδας πόλεις καταλαμβάνοντας, τοὺς δὲ τάναντία τούτοις
πράττοντας, ἄλλους δὲ περὶ χώρας τοῖς ὁμόροις ἀμφισβητοῦντας,
τοὺς δὲ μᾶλλον ἀλλήλοις φθονοῦντας ἢ πρὸς ἡμᾶς πολεμοῦντας.
Ὡστε θαυμάζω τῶν μείζω συμμαχίαν ζητούντων ὧν οἱ πολέμιοι
τουγάνουσιν ἐξαμαρτάνοντες.

(κζ'.) Εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ τῶν ἐξωθεν βοηθειῶν εἰπεῖν, ἡγοῦμαι 62
πολλοὺς ἔσσεσθαι τοὺς βουλομένους ἐπαμύνειν ἡμῖν. Ἐπίσταμαι γάρ
πρῶτον μὲν Ἀθηναίους, εἰ καὶ μὴ πάντα μεθ' ἡμῶν εἰσίν, ἀλλ' ὑπέρ
γε τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας ὀτιοῦν ἂν ποιήσοντας' ἔπειτα τῶν
ἄλλων πόλεων ἔστιν ἅς ὁμοίως ἂν ὑπὲρ τῶν ἡμῖν συμφερόντων ὡς-
περ περὶ τῶν αὐταῖς βουλευσομένας· ἔτι δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον 65

61) Ἐμμένοντας] παρ. 6.—Τοὺς μὲν τὰς συμμαχίδας π.
καταλα.] ὑπονοοῦνται οἱ Ἀρχάδες οἵτινες μετὰ τῆς δημοκρατικῆς μερίδος
τῶν Ἡλείων κατέσχον τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ἡλίδος, συμμαχοῦ πόλεως,
ἀλλ' ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Ἀγαιῶν ἢ τῶν Πελληναίων· οὗτοι δ' ἦσαν
οἱ τάναντία πράττοντες· Ξεν. Ἑλλ. 7, 4, 17· εἰσελθόντες δ' εἰς Ὀλυμ-
πίαν καταλαμβάνουσι τὸ Κρόνιον, τοὺς Μαργανέας, Κυπαρισίαν καὶ
Κορυφάσιον. Τῆ τοῦ Ἐπαμεινώνδου γνώμη τοὺς Ὀρχομενίους εἰς τὴν
τῶν συμμάχων χώραν κατέταξαν· ἀλλὰ τὸ 368 ἐξανδραποδισάμενοι
οἱ Θηβαῖοι (Διόδ. 15, 57) Ὀρχομενίους τὴν πόλιν κατέσκαψαν (Διόδ. 15,
79) τὸν Λασιώνα, ὃν βοήθησαν οἱ Ἡλεῖοι ἠττήθησαν, (Διόδ. 15, 77,
Ξεν. Ἑλλ. 7, 4, 12—18). — Περὶ χώρας . . . ἀμφισβητοῦνται
τας] οἱ Ἀρχάδες καὶ οἱ Ἡλεῖοι ἕνεκα τῆς Τριφυλίας. Πιθάνων νοοῦνται
καὶ αἱ ἔριδες μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν ἕνεκα τοῦ Ὠρωποῦ. (Διόδ. 15,
77). — Ἀλλήλοισ φθονοῦντας. . .] οὕτως ἔχαιρον, ὡς λέγει ὁ
Ξεν. Ἑλλ. 7, 1, 32 καὶ 7, 5, 1, οἱ Θηβαῖοι καὶ Ἡλεῖοι ἕνεκα τῆς ἡτ-
της τῶν συμμάχων Ἀρχάδων (367) τόσον, ὅσον καὶ οἱ νικηταὶ Λακκε-
δαίμονιοι. — Ὡν] ἢ γεν. ὧν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ μείζω· τού-
των ἄ κτλ.

(κζ'.) 62) Ἐπίσταμαι Ἀθηναίους] διότι οἱ Ἀθηναῖοι διέ-
κειντο δυσμενὲς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ τὴν κατάληψιν τῆς πό-
λεως ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου, 404 π. Χ. — Πάντα] ἐπιρρ. κείμεν·=πάν-
τως. — Ἄν ποιήσοντας] τὸ ἂν μετὰ μέλλ. μετοχῆς κείμεν καὶ ἐν
τοῖς ἐπομένοις· ὁμοίως ἂν—βουλευσομένας, κατωτέρω προθύμως ἂν ἡμῖν
ἐπικουρήσοντας· 63 τέλος π. Εἰρ. 81. — Ἔστιν ἅς] τοὺς Φλιασίους
(Ξεν. Ἑλλ. 7, 2, 1), οὕτω τοὺς Ἡραϊεῖς (αὐτ. 6, 5, 22), καὶ Ὀρχο-
μενίους (αὐτ. 6, 5, 14) ἐν Ἀρχαδίᾳ. Διόδ. 15, 70.

63) Διονύσιον] Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῶν
Λακεδαιμονίων εἰς τὴν ἀρχὴν του (Διόδ. 14, 44) καὶ διὰ τοῦτο πολλὰκις
ἐπεμψεν ἐπικουρίαν εἰς Σπάρτην ἄλλοτε μὲν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, (Διόδ.
15, 46 καὶ 16, 57) ἄλλοτε δὲ κατὰ τῶν Θηβῶν (369 π. Χ.). Ξεν. Ἑλλ. 7,

καὶ τὸν Αἴγυπτίων βασιλέα, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
 ἄναστας, καθ' ὅσον ἕκαστοι δύνανται, προθύμως ἂν ἡμῖν ἐπικουρή-
 σοντας· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν Ἑλλήνων τοὺς ταῖς οὐσίαις πρό-
 χοντας καὶ ταῖς δόξαις πρωτεύοντας καὶ τῶν βελτίστων πραγμά-
 των ἐπιθυμοῦντας, εἰ καὶ μήπω συνεστήκασιν, ἀλλὰ ταῖς γ' εὐνοίαις
 μεθ' ἡμῶν ὄντας, ἐν οἷς περὶ τῶν μελλόντων εἰκότως ἂν μεγάλας
 ἐλπίδας ἔχοιμεν.

- 64 (κθ.) Οἶμαι δὲ καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον τὸν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ
 τὸν δῆμον, ὃν οἴομεθα μάλιστα πολεμεῖν ἡμῖν, ποθεῖν ἤδη τὴν ἡμε-
 τέραν ἐπιμέλειαν. Οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀποστάσι γέγονεν ὧν προσεδό-
 κηταν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς ἐλευθερίας τοῦναντίον ἀποβέβηκεν ἀπο-
 λέσαντες γὰρ αὐτῶν τοὺς βελτίστους ἐπὶ τοῖς χειρίστοις τῶν πολι-
 65 τῶν γεγονάσιν, ἀντὶ δὲ τῆς αὐτονομίας εἰς πολλὰς καὶ δεινὰς ἀνο-
 μίας ἐμπεπτώκασιν, εἰθισμένοι δὲ τὸν ἄλλον χρόνον μεθ' ἡμῶν ἐφ'
 ἐπέρους ἵνα, νῦν τοὺς ἄλλους δρῶσιν ἐφ' αὐτοὺς στρατευομένους, καὶ
 τὰς στάσεις, ἃς ἐπυνθάνοντο πρότερον παρ' ἑτέροις οὐσας, νῦν παρ'
 αὐτοῖς ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν γιγναμένας. Οὕτω δ'
 ὠμαλισμένοι ταῖς συμφοραῖς εἰσὶν ὥστε μηδένα διαγνῶναι δύνασθαι

1, 9 καὶ 17. Ἡδὴ λοιπὸν ἤλπιζον ὅτι καὶ ὁ τυραννῶν υἱὸς τὸ αὐτὸ ἔθε-
 λε πράξει, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀπαξ ἀπέστειλε πρὸς βοήθειαν καὶ 12 τριή-
 ρεις. Ξεν. Ἑλλ. 7, 4, 12. — Τὸν Αἴγ. βασιλέα] Διότι συνεμά-
 χει ἀπὸ τοῦ 414 ἡ Αἴγυπτος ἐκείνοις, οἵτινες ἦσαν κατὰ τῶν Περσῶν
 ἐπειδὴ δὲ αἱ Θῆβαι συνεμάχουν τοῖς Πέρσαις, ἦτο πιθανὴ ἡ βοήθεια ἐκ
 τῆς Αἴγυπτου. Κυρίως τὸν Νεκτανεβῶν Β', ὅστις μετὰ τοῦ Ἀγησιλάου,
 βασιλέως τῆς Σπάρτης, εἶχε συμμαχίαν, μεθ' οὗ ὑπίταξε τοὺς ἀπο-
 στάντας ὑπηκόους του· παρ. Διδ. 15, 93, Πλουτ. Ἀγ. 36. — Τοὺς
 κ. τ. Ἀσίαν δὲ ἄναστας] διότι οἱ πλείστοι ἦσαν φίλοι τῆς Σπάρτης.
 Παρ. Διδ. 15, 90, Ξεν. Ἀγ. 2, 27. — Τοὺς ταῖς οὐσίαις προέ-
 χοντας] = τοὺς πλείω κεκτημένους. — Βελτίστων πραγ.] οὗ-
 τοί εἰσιν οἱ ὀλιγαρχαὶ καὶ γνωστοὶ φίλοι καὶ ὀπαδοὶ τῆς Σπάρτης, οὓς
 ὁ Ξενοφῶν καλεῖ βελτίστους.

(κθ.) 64) Κ α ἰ] ἀναφέρεται πρὸς τὸ, τὸν ὄχλον—ποθεῖν. — Τὸν δ ἡ-
 μων] ἡ δημοκρατικὴ μερίς· πᾶν δὲ τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι
 δῆμος ὠνόμασται. Θουκ. 6, 89. — Τὴν ἡμ. ἐπιμέλειαν] κατ'
 εὐφημισμὸν τοῦτο λέγεται ἀντὶ τυραννείας. Ὑποστηρίζει δὲ τὴν καὶ
 σήμερον ἐπικρατοῦσαν ἰδέαν ὅτι ὁ λαὸς εἶχεν ἀνάγκην τῆς κηδεμονίας
 τῶν ἀριστοκρατῶν. — Ἀποβέβηκεν] παρ. π. Βίρ. 48. — Ἀπο-
 λέσαντες τοὺς β.] τὰς τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων στάσεις αἰνίτ-
 τεταται, καὶ μάλιστα τὴν τῶν Κορινθίων, ἐν ἣ πλείστους τῶν λακωνιζόν-
 των ὁ δῆμος κατέσφαξεν. — Ἐπὶ τοῖς χειρίστοις] καλεῖ οὕτω
 τοὺς δημοκράτας καὶ δημαγωγούς.

65) Ἰ ἐ ν α ἰ] στρατεύειν. — Ὀλίγου δεῖν] καὶ συντομώτερον ἄνευ
 τοῦ δεῖν ὀλίγου, μικροῦ. Αἱ φράσεις ὀλίγου δεῖν, μικροῦ δ.,—πολλοῦ δ.,

τοὺς κάκιστα πράττοντας αὐτῶν. Οὐδεμία γὰρ ἐστὶ τῶν πόλεων 66
 ἀκέραιος, οὐδ' ἵτις οὐχ ὁμόρους ἔχει τοὺς κακῶς ποιήσοντας, ὥστε
 τετριῆσθαι μὲν τὰς χώρας, πεποροθῆσθαι δὲ τὰς πόλεις, ἀναστάτους
 δὲ γεγενῆσθαι τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους, ἀνεστράφθαι δὲ τὰς πολι-
 τείας καὶ κατελεύσθαι τοὺς νόμους, μεθ' ὧν οἰκοῦντες εὐδαιμονέστα-
 τοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν. Οὕτω δ' ἀπίστως τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ 67
 δυσμενῶς ἔχουσιν, ὥστε μᾶλλον τοὺς πολίτας ἢ τοὺς πολεμίους δε-
 διάσιν· ἀντὶ δὲ τῆς ἐφ' ἡμῶν ὁμοιοῦς καὶ τῆς παρ' ἀλλήλων εὐπο-
 ρίας εἰς τοσαύτην ἀμιξίαν ἐληλύθασιν, ὥσθ' οἱ μὲν κεκτημένοι τὰς
 οὐσίας ἡδίων ἂν εἰς τὴν θάλατταν τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐκβάλοιεν ἢ τοῖς
 δεομένοις ἐπαρκέσειαν, οἱ δὲ καταδεδέστερον πράττοντες οὐδ' ἀνεύ-
 ρειν δέξαιτο μᾶλλον ἢ τὰ τῶν ἐχόντων ἀφελέσθαι· καταλύσαντες 68

— πλείστου δ., — ἐλαχίστου δ., — κείνται ἀπολύτως ἐν τῷ λόγῳ ἀντὶ τοῦ
 παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρὸν, ὀλίγον ἔλειψε κτλ. Ἀπαντᾷ δὲ καὶ πολλοῦ
 γε δεῖ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. παρ. Νικ. 34.

66) Οὐδεμία α... ποιήσονται. τ. ε. οὐδεμία πόλεις εἶναι κακῶν ἀπειρά-
 τος. Εἰ δὲ καὶ ὑπολείπεται τις ἐτι ἀβλαβής, οὕτως ἔχει τύχης, ὥστε, ἐγγὺς
 τῶν βλαψόντων κειμένη, ἀ μήπω πέπονθεν, ὅσον οὐκ ἤδη πείσεσθαι προ-
 σδοκᾶν δευῖν... Τὸ δὲ ἀκέραιος (παρὰ τὸ κεραίζω) σωζόμενον μέχρι δεῦρο
 καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ὁλόκληρος, ᾧ δὴ καὶ συνημμένον
 ἐκ παραλλήλου εὐρηται παρὰ τῷ Λουκιανῷ. Ὁλόκληρος ἐτικαὶ ἀκέραιος νε-
 κρός. Ἡ αὐτὴ δὲ σύνθετον ἐσχημάτισε παρὰ τὸ ὅλος καὶ τὸ ἀκέραιος τὸ
 ὀλάκερος. Κορ. — Π ε π ο ρ θ ῆ σ θ α ι τὰς πόλεις] οὕτως ἐν Ἡραΐα αἱ
 οἰκίαι ἐνεπρήσθησαν (Ξεν. Ἑλλ. 6, 5, 22) ἠλώθησαν δὲ αἱ πόλεις Τά-
 ρας, ὑπὸ τῶν ἐπικούρων Σικελῶν καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρχαδῶν τὸ Λάσιον ἐν
 Τριφυλίᾳ Μάργανα, Κρένιον, ἐν Κυπαρισσίᾳ, Κορυφάσιον ἐν Ἡλίδι κτλ.
 Ἰδ. Παισ. 9, 15, 2, Διδ. 15, 77. — Ἀναστάτους γεγενῆσθαι τ.
 οἰκ. τὸς ἰδ.] οἱ οἴκοι οἱ ἴδιοι δὲν εἶναι αἱ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι, ἀλλ' ἐν-
 ταῦθα ὑπανίσταται τὰς ἐπισήμους οικογενείας, αἵτινες ἐξεβλήθησαν καὶ
 ἐκεῖθεν, ἐνθα αἱ πόλεις ἔμειναν ἀδήωτοι. Οὕτως ἐν Σικυῶνι, ὅθεν 400
 πλούσιοι πολῖται ἀπεδιώχθησαν, καὶ ἐδημεύθη ἡ περιουσία τῶν παρ.
 Διδ. 15, 70. Ξεν. Ἑλλ. 7, 1, 46. παρ. Παισ. 8, 27, 3—4. — Ἀνε-
 στράφθαι τὰς πόλ.] ἐν Κορίνθῳ καὶ Σικυῶνι ἐγκατέστησαν τύραν-
 νοὶ καὶ κατελύθησαν τὰ ὀλιγαρχικὰ πολιτεύματα. Διδ. 16, 65. Πλουτ.
 Τιμ. 5, Ἀριστλ. πολ. 5, 5, Ξεν. Ἑλλ. 7, 1, 44 καὶ ἐν Πελλάνη καὶ ἄλ-
 λαχοῦ παρ. Ξεν. Ἑλλ. 7, 1, 43. Παισ. 8, 27, 3, 4. — Μεθ' ὧν οἰ-
 κοῦντες] οἱ Ἀχαιοὶ ἐθισσοῦντο πολὺ ὡς ἔχοντες τὸ κάλλιστον πο-
 λιτεύμα (Πολύβ. 2, 38, 6). Ἐπίσης καὶ οἱ Μαντινεῖς, ὡς ἔχοντες τοὺς
 ἀρίστους νόμους. Αἰλ. 2, 22.

67) Δυσμενῶς ἔχουσι] παρ. Νικ. 1. — Τῆς παρ' ἀλλ. εὐπορίας]
 παρέχοντες ἀλλήλοις ἐκουσίας καὶ εὐκόλως πλούσια βοηθήματα. Παρ.
 Βούσ. 14, π. Ἀντιδ. 39, 120, 299. Ἀρσοπ. 32. — Τὰς οὐσίας] ε-
 νάρθρως καὶ Ἀρσοπ. 32 καὶ κ. Λοχίτου 20. — Ἐκβάλοιεν] τοῦ ἐκ-
 βάλλω τὸ παθ. εἶναι ἐκπίπτω. — Εὐρεῖν] νοητέον τὸ, τὰ τῶν ἐχόντων.
 — Τὰ τῶν ἐχ.] Ξεν. ἐν Συμπ. 1, 2, 45 οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσὶ

δὲ τὰς θυσίας ἐπὶ τῶν βωμῶν σφάττουσιν ἀλλήλους· πλείους δὲ φεύγουσι νῦν ἐκ μιᾶς πόλεως ἢ πρότερον ἐξ ἀπάσης τῆς Πελοποννήσου. Καὶ τοσοῦτων ἀπρηθιμημένων κακῶν πολὺ πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστίν· οὐδὲν γὰρ ὅ τι τῶν δεινῶν ἢ χαλεπῶν οὐκ ἐνταῦθα συνδεδράμηκεν. Ὡς οἱ μὲν ἤδη μεστοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ δὲ διὰ ταχέων ἐμπλησθήσονται, καὶ ζητήσουσιν τινα τῶν παρόντων πραγμάτων εὐρεῖν ἀπαλλαγὴν. Μὴ γὰρ οἴεσθ' αὐτοὺς μενεῖν ἐπὶ τούτοις· οἵτινες γὰρ εὖ πράττοντες ἀπέπειον, πῶς ἂν οὗτοι κακοπαθοῦντες πολὺν χρόνον καρτερήσειαν; Ὡστ' οὐ μόνον ἦν μαχόμενοι νικῶμεν, ἀλλὰ καὶ ἡσυχίαν ἔχοντες, περιμείνομεν, ὄψεσθ' αὐτοὺς μεταβαλλομένους καὶ τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν σωτηρίαν αὐτῶν εἶναι νομίζοντας. Τὰς μὲν οὖν ἐλπίδας ἔχω τοιαύτας.

70 (κθ'). Τοσοῦτον δ' ἀπέχω τοῦ ποιῆσαι τι τῶν προσταττομένων, ὥστ' εἰ μηδὲν γίγνοιτο τούτων μηδὲ βοήθειας μηδαμῶθεν τυγχάνομεν, ἀλλὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἀδικοῖεν ἡμᾶς, οἱ δὲ περιορῶεν, οὐδ' ἂν οὕτω μεταγνοίην, ἀλλὰ πάντας ἂν τοὺς ἐκ τοῦ πολέμου κινδύνους ὑπομείναιμι πρὶν ποιήσασθαι τὰς ὁμολογίας ταύτας. Δίσχυθη γὰρ ἂν ὑπὲρ ἀμφοτέρων, εἴτε καταγνοίημεν τῶν προγόνων, ὡς ἀδίκως Μεσσηνίους ἀφείλοντο τὴν χώραν, εἴτ' ἐκείνων ὀρθῶς κτησαμένων καὶ προσηκόντως ἡμεῖς παρὰ τὸ δίκαιον συγχωρήσαιμὲν τι

71 περὶ αὐτῆς. Τούτων μὲν οὖν οὐδέτερον ποιητέον, σκοπτέον δ' ὅπως ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν πολεμήσομεν καὶ μὴ τοὺς εἰθισμένους ἐγκωμιάζειν τὴν πόλιν ἐλέγχομεν ψευδεῖς ὄντας, ἀλλὰ τοιοῦτους ἡμᾶς αὐτοὺς παρασχέσομεν ὥστε δοκεῖν ἐκείνους ἐλάττω τῶν ὑπάρχόντων εἰρηκέναι περὶ ἡμῶν.

πλούσιοι. Πολλάκις ἐνουπολανθάνει τὸ ὄνομα χρήματα καὶ λέγεται ἀπλῶς οἱ ἔχοντες. Εὐρ. λέγει κακὸς μὴ σχῶν, οἱ δ' ἔχοντες ἄλβιοι. Ἀρσοπ. 55 καὶ 83.

68) Ἐπὶ τῶν β. σ φ. ἀ λ λ ἡ λ ο υ ς] τὰς σφαγὰς δὴ λόγος ἐστὶ λέγειν ἐνταῦθα τὰς ἐν Κορίνθῳ συμβάσας τῷ 399. Ξεν. Ἑλλ. 4, 4. 3. Κορ.— Φ ε ὕ γ ο υ ς ι] = φυγάδες εἰσίν, ἐκβεβλημένοι εἰσίν· πεντακοσίους φησὶν ὁ Διόδ. 714, 86 φυγαδευθῆναι πολίτας Κορίνθου ἐν τῇ προεξηρημένῃ στάσει· περὶ ἐτέρων φυγάδων ὄρ. Διόδ. 15, 59 καὶ 40.— Ο ὕ δ ἐ ν ὅ τ ι] = πᾶν.

69) Τ υ γ χ ἄ ν ο υ ς ι ν ὄ ν τ ε ς] εἰρωνικῶς λέγεται ἐνταῦθα. — Δ ι ἄ τ α χ έ ω ν] = ταχέως, οὕτω διὰ βραχέων = βραχέως.
(κθ'). 70) Β ο ἡ θ ε ί α ς] εἰς τὸ τυγχάνομεν Ἀσ. συν. Α'. Γ'. 3.— Α ἱ σ χ υ ν θ ε ί η ν γ ἄ ρ ἂ ν] ἐνουπολανθάνει εἰς τὸν γὰρ ἢ ὑπόθεσις.— Τ ὧ ν π ρ ο γ ὄ ν ω ν] εἰς τὸ καταγνοίην Ἀσ. συν. Α'. Γ'. 5— π ε ρ ἱ ἄ ὕ τ ῆ ς] τῆς χώρας.

71) Σ κ ε π τ έ ο ν] = δεῖ σκοπεῖν. Ἀσ. συν. Α'. ΙΗ'. 26 — Ὀ ν τ α ς] κατηγ. μετοχὴ ἐκ τοῦ ἐλέγχομεν.

(λ.) Οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲν συμβῆσθαι δεινότερον τῶν νῦν πα-⁷²
ρόντων, ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς τοιαῦτα βουλευσέσθαι καὶ πράξειν, ἐξ
ᾧ ἐπανορθώσουσιν ἡμᾶς· ἂν δ' ἄρα ψευσθῶμεν τῶν ἐλπίδων καὶ
πανταχόθεν ἐξειργώμεθα καὶ μηδὲ τὴν πόλιν ἔτι δυνώμεθα διαφυ-
λάττειν, χαλεπὰ μὲν ἔστιν, ἃ μέλλω λέγειν, ὅμως δ' οὐκ ὀκνήσω
παρρησιασάσθαι περὶ αὐτῶν. Καὶ γὰρ ἐξαγγελθῆναι τοῖς Ἑλλησι
καλλίω ταῦτ' ἔστι καὶ μᾶλλον ἀρμόττοντα τοῖς ἡμετέροις φρονήμα-
σιν ὢν ἐνίοι τινες ὑμῖν συμβουλεύουσιν.

(λ.) Φημί γὰρ χρῆναι τοὺς μὲν γονέας τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν καὶ⁷³
τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν ὄχλον τὸν ἄλλον ἐκ τῆς πό-
λεως ἐκπέμψαι, τοὺς μὲν εἰς Σικελίαν, τοὺς δ' εἰς Κυρήνην, τοὺς δ'
εἰς τὴν Ἡπειρον, ἄσμενοι δ' αὐτοὺς ἅπαντες οὗτοι δέξονται καὶ
χώρᾳ πολλῇ καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς περὶ τὸν βίον εὐπορίας, οἱ μὲν
χάριν ἀποδιδόντες ὢν εὖ πεπόνθασιν, οἱ δὲ κομιεῖσθαι προσδοκῶν-
τες ὢν ἂν προὔπαρξωσιν, ὑπολειφθέντας δὲ τοὺς βουλομένους καὶ δυ-⁷⁴
ναμένους κινδυνεύειν τῆς μὲν πόλεως ἀρεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων κτη-
μάτων, πλὴν ὅσ' ἂν οἰοίτ' ὤμεν ἀπενέγκασθαι μεθ' ἡμῶν αὐτῶν,
καταλαβόντας δὲ χωρίον, ὅ τι ἂν ἐχυρώτατον ἢ καὶ πρὸς τὸν πόλε-
μον συμφορώτατον, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ γῆν

(λ.) 72) Ψευσθῶμεν] = ἀποτύγωμεν, δι' ὃ συντάσσεται γενικῇ.
— Ἀμέλλω λέγειν] = τὰ ῥηθησόμενα. — Ὀν] ἀντὶ τούτων, ἃ
ἐνίοι τινες συμβουλεύουσιν· καθ' ἕλξιν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ
μᾶλλον ἀρμόττοντα.

(λ.) 73) Φημί χρῆναι] παρ. Ἀσ. συν. Α'. 117. 27, ἀ.— Ἐκ—
ἐκπέμψαι] πλεονασμὸς τῆς ἐκ. — Εἰς Σικελίαν] Διότι Διονύ-
σιος ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν ἦτο φίλος τῶν Λακεδαιμονίων.— Κυ-
ρήνην] αὕτη ἦτο ἀποικία τῶν Λακεδαιμονίων. — Ἡπειρον] ἐννοεῖ
τὴν Ἀσίαν, ἐνθα πλεῖστοι δυνάσται ἦσαν φίλοι τῶν Λακεδαιμονίων.—
Δέξονται καὶ χώρᾳ πολλῇ] ὁ νοῦς· δέξονται χορηγοῦντες ἢ
παρέγοντες χώρᾳ πολλῇ, εἰς τε οἰκισιν δηλ. γεωργίαν καὶ τὰς ἄλλας
εὐπορίας τοῦ βίου. Ἡ φράσις ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ συνηθέστατον ἐκεῖ-
νο δέχεσθαι δῶροις. Ὁμοίως Εὐρ. Ὀρ. 46 εἶπε· ἔδοξε δ' Ἄργει τῷ δε,
μῆθ' ἡμῶν στέγαις, μῆ πυρὶ δέχεσθαι. — Κομιεῖσθαι...
ὦν] ἀντὶ κομιεῖσθαι προσδοκῶντες χάριν τούτων, ὢν κτλ. δηλ. τὸ ὢν
ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χάριν, ὃ ὑπονοεῖται εἰς τὸ κομιεῖσθαι (=λήψεσθαι)
ἐκ τῆς προηγουμένης προτάσεως.

74) Ἵπολειφθέντας τοὺς κτλ.] τὸ ἀρεῖσθαι ἐξαρτᾶται
ἐκ τοῦ προηγουμένου φημί χρῆναι. Σημείωσαι τὸ ἀρεῖσθαι ἀντὶ ἀφί-
στασθαι, παρκ. ἀντὶ ἐνεστῶτος, διότι προσδιορίζει τὴν πρᾶξιν κατὰ
παράτασιν. — Ἀπενέγκασθαι] τὸ ἀποφέρειν σημαίνει τὸ ἀπό-
τινος ἢ ἐκ τινος ἐργασίας φέρειν τὸ γιγνόμενον κέρδος, λέγεται δὲ καὶ
ἐπὶ φόρου καὶ ἐπὶ τόκου καὶ ἐπὶ θυσιαῶν προσγινομένων τοῖς θεοῖς καὶ
ἐπὶ ἐράνου. — Ἄγειν καὶ φέρειν] = λεηλατεῖν. Βεκ. Ἀνέχδ.

καὶ κατὰ θάλατταν, ἕως ἂν παύσωνται τῶν ἡμετέρων ἀμφισβητοῦν-
 75 τες. Καὶ ταῦτ' ἂν τολμήσωμεν καὶ μὴ κατοκνήσωμεν, ὄψεσθε τοὺς
 νῦν ἐπιτάττοντας ἱκετεύοντας καὶ δεομένους ἡμῶν Μεσσήνην ἀπολα-
 βεῖν καὶ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην.

(λβ'.) Ποία γὰρ ἂν τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοιοῦτον πό-
 λεμον ὑπομείνειεν, οἷον εἰκὸς γενέσθαι βουληθέντων ἡμῶν; Τίνας δ'
 οὐκ ἐκπλαγεῖεν καὶ δέσειεν στρατόπεδοι συνιστάμενον τοιαῦτα μὲν
 διαπεπραγμένον, δικαίως δὲ τοῖς αἰτίοις τούτων ὀργισμένον, ἀπο-
 76 νενοημένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακείμενον, καὶ τῷ μὲν σχολῆν ἄγειν
 καὶ μηδὲ περὶ ἐν ἄλλο διατρίβειν ἢ περὶ τὸν πόλεμον τοῖς ξενικοῖς
 στρατεύμασιν ὁμοιωμένον, ταῖς δ' ἀρεταῖς καὶ τοῖς ἐπιτιθεύμασι τοι-
 οῦτον, οἷον ἐξ ἀπάντων τῶν ἀνθρώπων οὐδεὶς ἂν συντάξειεν, ἔτι
 δὲ μηδεμιᾶ πολιτεία τεταγμένη χρώμενον ἀλλὰ θυραυλεῖν καὶ πλα-
 νᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν δυνάμενον καὶ ῥαδίως μὲν ὁμορον οἷς ἂν
 βούληται γιγνόμενον, τοὺς δὲ τόπους ἀπαντας τοὺς πρὸς τὸν πόλε-
 77 μον συμφέροντας πατρίδας εἶναι νομίζον; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὔμαι τῶν
 λόγων μόνον ῥηθέντων τούτων καὶ διασπυρέντων εἰς τοὺς Ἕλλη-
 νας εἰς πολλὴν ταραχὴν καταστήσεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ἔτι δὲ
 μᾶλλον, ἦν καὶ τέλος ἐπιθεῖναι τούτοις ἀναγκασθῶμεν. Τίνα γὰρ
 οἰηθῶμεν αὐτοὺς γνώμῃν ἔξειν, ὅταν αὐτοὶ μὲν κακῶς πάσχωσιν,
 78 ἡμᾶς δὲ μηδὲν δύνωνται ποιεῖν; Καὶ τὰς μὲν αὐτῶν πόλεις ἴδωσιν
 εἰς πολιορκίας καθεστηκυίας, τὴν δ' ἡμετέραν οὕτω διεσκευασμένην
 ὥστε μηκέτι τῇ συμφορᾷ ταύτῃ περιπεσεῖν; Ἐτι δὲ τὴν τῶν σω-
 μάτων τροφήν ἡμῖν μὲν ῥαδίαν οὔσαν ἐκ τε τῶν ὑπαρχόντων καὶ τῶν
 ἐκ τοῦ πολέμου γιγνομένων, αὐτοῖς δὲ χαλεπὴν διὰ τὸ μὴ ταῦτον

σλ. 206, 14 ἀντὶ τοῦ ληστεύειν καὶ ἀρπάζειν ἤγετο μὲν γὰρ τὰ ἔμ-
 ψυχα, ἐφέρετο δὲ τὰ ἄψυχα.

(λβ'.) 75) Τίνας εἰ] τ. ἔ. πόλεις ἢ πολιταὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. —
 Σ υ ν ι σ τ ᾶ μ ε ν ο ν] = ἐνούμενον, συσσωματούμενον.

76) Θ υ ρ α υ λ ε ῖ ν] κυρίως μὲν τὸ ἔξω τοῦ οἴκου ἐν ὑπαίθρῳ καὶ
 πρὸ τῆς θύρας αὐλίζεσθαι, μεταφορικῶς δὲ, ἐπὶ πολέμου, τὸ περιέχε-
 σθαι τὴν χώραν, καὶ μηδεμιᾶ πόλει ἐγκατετάχθαι.

77) Τίνας οἰηθῶμεν] ἐπὶ τοῦ δεόντος γενέσθαι ἡ ἐρώτησις.

78) Π ε ρ ι π ε σ ε ῖ ν] σημαίνει μεταβολὴν καταστάσεως ἐκ κρίσι-
 στος εἰς χεῖρονα παρ. Πανηγ. 101, Ἄρεοπ. 18 π. Εἰρ. 12, 91, 104.
 Τὸ ἐνεργ. εἶναι περιβάλλειν πρ. 38, 409. Παν. 127 δευτέρως μὴ Θη-
 βαῖοι μίξουσιν αὐτοὺς συμφοραῖς περιβάλωσι. Οὕτω καὶ τὸ ἐκβάλλειν,
 ἐμβάλλειν, μεταβάλλειν ἔχουσι παθ. ἐκπίπτειν, ἐμπίπτειν, μεταπίπτειν
 οὕτω ἐμβαλῶ, ἐξέβαλον, ἐκβέβληκα, ἐνεργητικῶς, ἐκπεσοῦμαι, ἐξέπεσον,
 ἐκπέπτωκα, παθητικῶς.

εἶναι στρατόπεδόν τε τοιοῦτον διοικεῖν καὶ τοὺς ὄχλους τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι διατρέφειν; Ὁ δὲ πάντων ἀλγιστον ἐκείνοις, ὅταν τοὺς μὲν 79 ἡμετέρους οἰκείους ἐν πολλαῖς εὐπορίαις πυθάνωνται γεγενημένους, τοὺς δ' αὐτῶν ὀρώσι καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας, καὶ μὴδ' ἐπικουρῆσαι δύνωνται τοῖς κακοῖς τούτοις, ἀλλ' ἐργαζόμενοι μὲν τὴν χώραν τὰ σπέρματα προσαπολλύουσιν, ἀργὸν δὲ περιοριῶντες μὴδένα χρόνον ἀνταρκεῖν οἰοί τ' ὄσιν.

(λγ'.) Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀθροισθέντες καὶ κοινὸν ποιησάμενοι στρα- 80 τόπεδον παρακολουθήσουσι καὶ κωλύσουσιν ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν αὐτούς. Καὶ τί ἂν εὐζαίμεθα μᾶλλον ἢ λαβεῖν πλησιάζοντας καὶ παρατεταγμένους καὶ περὶ τὰς αὐτὰς δυσχωρίας ἡμῖν ἀνιστρατοπεθεύοντας ἀνθρώπους ἀτάκτους καὶ μιγάδας καὶ πολλοὺς ἄρχουσι χρωμένους, οὐδὲν γὰρ ἂν πολλῆς πραγματείας δεήσειεν, ἀλλὰ ταχέως ἂν αὐτοὺς ἐξαναγκάσαιμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις καιροῖς ἀλλὰ μὴ τοῖς αὐτῶν ποιήσασθαι τοὺς κινδύνους.

(λδ'.) Ἐπιλίποι δ' ἂν τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ τὰς πλεο- 81 νεξίας τὰς ἐσομένας λέγειν ἐπιχειρήσαιμεν. Ἐκεῖνο δ' οὖν πᾶσι φανερόν, ὅτι τῶν Ἑλλήνων διενηνόχαμεν οὐ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως οὐδὲ τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅτι τὴν πολιτείαν ὁμοίαν κατεστησάμεθα στρατοπέδῳ καλῶς διοικουμένῳ καὶ πειθαρχεῖν ἐθέλοντι τοῖς ἀρχουσιν. Ἦν οὖν εἰλικρινὲς τοῦτο ποιήσωμεν, ὃ μιμησαμένοις ἡμῖν συνήνεγκεν, οὐκ ἄδῆλον, ὅτι βραδίως τῶν πολεμίων ἐπικρατήσωμεν.

79) Τοὺς μὲν ἡμετέρους οἰκείους] πρὸς τοὺς μικρῶ πρόσθεν (§ 31) γονέας, παῖδας, καὶ γυναῖκας τὴν ἀναφορὰν ἔχει, οἱ παρὰ ταῖς ἐν Σικελίᾳ, Κυρήνῃ τε καὶ Ἠπειρῷ ἐν πάσαις ταῖς περὶ τὸν βίον εὐπορίαις διάξειν ἐμελλον.—Ἐπικουρήσαι]=βοηθήσαι.—Ἀργὸν] ἀκαταλήκτως εἰς σημ. παθητικὴν—ἀδούλευτον, ἀγεώργητον.

(λγ'.) 80) Ἀλλὰ γὰρ] τὸ πλήρες εἶναι· ἀλλὰ σφάλλομαι· ἴσως γὰρ ἄθρ. κτλ.—Δυσχωρίας] κακοτοπίας κοινῶς.—Ἀτάκτους] ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς περὶ τὰ στρατιωτικὰ ἀμαθεῖς, τοὺς ἀνευ στρατιωτικῆς ἀγωγῆς. — Ἐν τοῖς ἡμετέροις καιροῖς] ἐν ταῖς εὐνοικαῖς περιστάσεσιν, αἵτινες ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου ἐξαρτῶνται.

(λδ'.) 81) Ἐπιλίποισι] ἀπολύτως ἀνευ αἰτίας. με.—Τῷ μεγέθει τῆς πόλεως] ἡ μὲν Σπάρτη εἶχε 48 σταδίων περιοχὴν (Πολυβ. 9, 21, 2), αἱ δὲ Ἀθῆναι 60, καὶ αἱ Θῆβαι 43.—Τῷ πλήθει τῶν ἀνθ.] ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Σπάρτης ὑπῆρχον 8—10000 κάταικοι (Ἡροδ. 7, 234), οἵτινες μεταγενέστερον κατῆλθον μέχρι τῶν 1000. (Ἀριστλ. Πολ. 2, 6), οἱ δὲ περίοικοι 30000 (Πλουτ. Λυκ. 8). Ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς Λακωνίας μετὰ τῆς Μεσσηνίας ἀπὸ τῶν Περσικῶν πολέμων μέχρι τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου ὑπολογίζεται ὑπὸ τοῦ Κλίντωνος (Fast. Hel. 2, 385) μέχρι 300000.

- 32 (λέ.) Ἴσμεν δὲ καὶ τοὺς οἰκιστὰς ταυτησὶ τῆς πόλεως γενομέ-
 νους, ὅτι μικρὸν μὲν στρατόπεδον εἰς τὴν Πελοπόννησον εἰσῆλθον ἔ-
 χοντες, πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων πόλεων ἐκράτησαν. Καλὸν οὖν
 μιμήσασθαι τοὺς προγόνους, καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐπανελθόντας,
 ἐπειδὴ προσεπταίκαμεν, πειραθῆναι τὰς τιμὰς καὶ τὰς δυναστείας
 33 ἀναλαβεῖν, ἅς πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. Πάντων δ' ἂν δεινό-
 τατον ποιήσαιμεν, εἰ συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι τὴν αὐτῶν
 χώραν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ἡμεῖς μὴδ' ὑπὲρ τῆς ἡμε-
 τέρας αὐτῶν σωτηρίας ἀφιεῖσθαι τῆς πόλεως τολμήσαιμεν, ἀλλὰ δέον
 ἡμᾶς παράδειγμα τῶν τοιούτων ἔργων τοῖς ἄλλοις παρέχειν, μὴδὲ
 34 μιμήσασθαι τὰς ἐκείνων πράξεις ἐθελήσαιμεν. Ἐτι δὲ τούτου κα-
 ταγελαστότερον, εἰ Φωκαεῖς μὲν, φεύγοντες τὴν βασιλείωσ τοῦ μεγά-
 λου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπέκησαν,
 ἡμεῖς δ' εἰς τοσοῦτον μικροψυχίας ἔλθοιμεν, ὥστε τὰ προστάγματα
 τούτων ὑπομείναμεν, ὧν ἄρχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διετελέσαμεν.
 35 (λς'). Χρὴ δὲ μὴ περὶ τὴν ἡμέραν ταύτην ταῖς ψυχαῖς διατρί-
 βειν, ἐν ἧ δεήσει χωρίζειν τοὺς οἰκειοτάτους ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ'
 ἐπ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εὐθὺς ἀφορᾶν, ἐν οἷς περιγενόμενοι τῶν ἐχ-
 θρῶν ἀνορθώσομεν μὲν τὴν πόλιν, κομιούμεθα δὲ τοὺς ἡμετέρους αὐ-
 τῶν, ἐπιδειξόμεθα δὲ πᾶσιν, ὅτι νῦν μὲν ἀδίκως δεδυστυχήκαμεν,
 τὸν δὲ παρελθόντα χρόνον δικαίως τῶν ἄλλων πλεον ἔχειν ἠξιοῦμεν.
 36 Ἐχει δ' οὕτως. Ἐγὼ τούτους εἰρηκα τοὺς λόγους, οὐχ ὡς δέον ἡ-
 μᾶς ἤδη ταῦτα πράττειν, οὐδ' ὡς οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐνούσης ἐν τοῖς
 πράγμασι σωτηρίας, ἀλλὰ βουλόμενος ὑμῶν προτρέψασθαι τὰς γνώ-
 μας, ὡς καὶ ταῦτας τὰς συμφορὰς καὶ πολὺ δεινότερας τούτων ὑπο-

(λέ.) 82) Πολλῶν καὶ μεγάλων π.] δηλ. Ἀργούς, Μεσση-
 νίας, Κορίνθου, Σικυῶνος, καὶ Μεγάρων. Καὶ εἰς ταύτην τὴν ἠλιδα με-
 τηνάστευσαν οἱ Δωριεῖς. — Τιμὰς καὶ δυναστείας] τὸ
 μὲν πρῶτον ἀναφέρεται πρὸς τὴν ὑπόληψιν, ἣν εἶχεν ἡ Σπάρτη καὶ εἰς
 τὰς τιμὰς, ἅς ἐλάμβανεν, τὸ δὲ δεύτερον, εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιρ-
 ροήν, ἣν ἐπὶ τινῶν πολιτειῶν καὶ εἰς τινὰς περιστάσεις ἐξήσκει.

83) Συναειδότες Ἀθ. ἐκ λ.] τὸ συνοῖδα δέχεται τὴν μετοχὴν ἢ
 κατ' ὀνομαστικὴν, ἀποδιδόμενην εἰς τὸ ὑποκείμενον, ἢ κατὰ δοτικὴν ἢ
 κατ' αἰτιατικὴν. Συνοῖδα ἑμαυτῶ ἐξαμαρτῶν, — ἐξαμαρτῶντι, — ἐξαμαρ-
 τάνοντα. τ. ἔ. εἰδότες ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐξέλιπον. παρ. Ἀρεοπ. 50.

84) Εἰ Φωκαεῖς] οἱ κάτοικοι τῆς Φωκαίας, ἐμπορικῆς πόλεως
 τῆς Ἰωνίας, τῇ 542 πολιορκουμένης τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Ἀρπάλου, ἀ-
 πώκησαν πάντες πρῶτον εἰς Χίον καὶ εἶτα εἰς Κορινθίαν, ὅθεν πάλιν
 μέρος αὐτῶν ἐπανήλθον (παρ. Ἡροδ. 1, 165, Στράβ. 6, 252) ἢ ἐν
 Μασσαλίᾳ ἀποικία ἐγένετο πρότερον ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου.

(λς') 85) Περιγενομένοι] = νικήσαντες. — Πλέον ἔχειν) εὐ-
 φημισμός ἀντὶ τοῦ ἀρχειν καὶ ἠγεῖσθαι τῶν Ἑλλήνων.

μενετέον ἡμῖν πρὶν ὑπὲρ Μεσσηνίας ποιήσασθαι συνθήκας, οἷας κελεύουσιν ἡμᾶς.

(λζ'). Οὐχ οὕτω δ' ἂν προθύμως ἐπὶ τὸν πόλεμον ὑμᾶς παρεκάλουν, εἰ μὴ τὴν εἰρήνην ἐώρων ἐξ ὧν μὲν ἐγὼ λέγω καλὴν καὶ βεβαίαν γενησομένην, ἐξ ὧν δ' ἔτιοι τινες συμβουλευούσιν οὐ μόνον αἰσχρὰν ἐσομένην ἀλλ' οὐδὲ χρόνον οὐδένα παραμενοῦσαν. Ἦν γὰρ παρκατοικισώμεθα τοὺς ἑλλώτας καὶ τὴν πόλιν ταύτην περιίδωμεν αὐξηθεῖσαν, τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πάντα τὸν βίον ἐν ταραχαῖς καὶ κινδύνοις διατελοῦμεν ὄντες; Ὡσθ' οἱ περὶ ἀσφαλείας διαλεγόμενοι λελήθασιν αὐτοὺς τὴν μὲν εἰρήνην ὀλίγας ἡμέρας ἡμῖν ποιῶντες, τὸν δὲ πόλεμον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον κατασκευάζοντες.

(λη). Ἦδέως δ' ἂν αὐτῶν πυθόμεν, ὑπὲρ τίνων οἴονται χρῆναι 88 μαχομένους ἡμᾶς ἀποθνήσκειν; οὐχ ὅταν οἱ πολέμιοι προστάττωσιν τι παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τῆς χώρας ἀποτέμνωται καὶ τοὺς οἰκέτας ἐλευθερώσιν, καὶ τούτους μὲν κατοικίζωσιν εἰς ταύτην, ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κατέλιπον, ἡμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν ὄντων ἀποστερώσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς ὄνειδ' ἡ καθιστώσιν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπὲρ 89 τούτων οὐ μόνον πόλεμον ἀλλὰ καὶ φυγὰς καὶ θανάτους οἶμαι προσήκειν ἡμῖν ὑπομένειν; πολλὴ γὰρ κρεῖττον ἐν ταῖς δόξαις αἷς ἔχομεν τελευτῆσαι τὸν βίον μᾶλλον ἢ ζῆν ἐν ταῖς ἀτιμίαις, ἃς ληψόμεθα ποιήσαντες, ἢ προστάττουσιν ἡμῖν. Ὁμοίως δ' εἰ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον εἰπεῖν, αἰρετώτερον ἡμῖν ἐστὶν ἀναστάτοις γενέσθαι μᾶλλον ἢ καταγελάστοις ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Τοὺς γὰρ ἐν ἀξιώμασι καὶ φρονήμασι τηλικούτοις βεβιωκότας δυσὶν δεῖ θάτερον, ἢ πρωτεύειν ἐν τοῖς Ἑλλησιν, ἢ παντάπασιν ἀνηρῆσθαι μηδὲν ταπεινὸν διαπραξαμένους ἀλλὰ καλὴν τὴν τελευτὴν τοῦ βίου ποιησαμένους.

(λζ'). 87) Παρεκάλουν] πρότρηπον, παρεκινούν. — Διατελοῦμεν] οὐχ ἑνεστώσ, ἀλλὰ μέλλων ἀττικῶς. — Ἡοιοῦντες] ἐνεργητικῶς ἐνταῦθα, ὡς διαφέρουν τοῦ κατ' ἀρχὰς εἰρημένου κατὰ μέσσην διάθεσιν, ὡς χρὴ Μεσσηνίην ἀφέντας ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Ἐκεῖ μὲν γὰρ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν ἀναφορὰν ἔχει τὸ ῥῆμα, αὐτοῖς τὴν εἰρήνην ποιῶντας. Ἐνταῦθα δὲ ἕτερον πρὸς αὐτοὺς πρῶτον εἰσὶν οἱ σύμμαχοι οἱ ποιῶντες αὐτοῖς τὴν εἰρήνην. Κορ. Κατηγ. μετοχήεις τὸ λελήθασιν. Ἀσ. συν. Α'. III'. 6. — Ὀλίγας ἡμέρας] ἡ αἰτι ἐκπράζει τὴν ἐν χρόνῳ ἔκτασιν.

(λη). 88) Ἀποτέμνωται] τὸ πλήρες ἀπὸ τῆς χώρας μέρος τέμνωσιν αὐτοῖς δηλ. ἵνα δώσωσι τοῦτο ἄλλοις καὶ ἐξασθενήσωσι τὴν Λακεδαίμονα, τοῦθ' ὅπερ ἦν πρὸς ἴδιον αὐτῶν συμφῆρον.

89) — Δυσὶν θάτερον] τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο. Ἀρεσπ. 33. — Καλὴν τὴν τελευτὴν] — καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον.

- 90 (λθ'.) Ἄ χαρὶ διαλογοισαμένους μὴ φιλοψυχεῖν, μηδ' ἐπακολουθεῖν ταῖς τῶν συμμάχων γνώμαις, ὧν ἡγεῖσθαι πρότερον ἤξιούμεν, ἀλλ' αὐτοὺς σκεψαμένους ἐλέσθαι μὴ τὸ τούτοις ῥᾶστον, ἀλλ' ὃ πρέπον ἔσται τῇ Λακεδαιμόνι καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἡμῖν. Περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν οὐχ ὁμοίως ἅπασι βουλευτέον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐξ ἀρχῆς ἕκαστοι
- 91 τοῦ βίου ποιήσωνται τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπιδαυριοὶς μὲν γὰρ καὶ Κορινθίους καὶ Φλιασίοις οὐδεὶς ἂν ἐπιπλήξειεν, εἰ μηδενὸς ἄλλου φροντίζοιεν ἢ τοῦ διαγενέσθαι καὶ περιποιῆσαι σφᾶς αὐτούς· Λακεδαιμονίους δ' οὐχ οἷόν τ' ἐστὶν ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν, ἀλλ' ἂν μὴ προσῆ τὸ καλῶς τῷ σώζεσθαι, τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστίν. Τοῖς γὰρ ἀρετῆς ἀμφισβητοῦσιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω σπουδαστέον, ὡς ὑπὲρ τοῦ μηδὲν αἰσχρὸν φανῆναι πράτ-
- 92 τοντας. Εἰσὶ δ' αἱ τῶν πόλεων κακίαι καταφανεῖς οὐχ ἥττον ἐν τοῖς ταιούτοις βουλευμασιν ἢ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνοις. Τῶν μὲν γὰρ ἐκεῖ γιγνομένων τὸ πλεῖστον μέρος τῇ τύχῃ μέτεστι, τὸ δ' ἐνθάδε γνωσθὲν αὐτῆς τῆς διανοίας σημεῖόν ἐστιν. Ὡσθ' ὁμοίως ἡμῖν φιλονικητέον ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐνθάδε ψηφισθησομένων ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀγώνων.
- 93 (μ'.) Θαυμάζω δὲ τῶν ὑπὲρ μὲν τῆς ἰδίας δόξης ἀποθνήσκειν ἐθελόντων, ὑπὲρ δὲ τῆς κοινῆς μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἐχόντων· ὑπὲρ ἧς ὅτιοῦν πάσχειν ἄξιον ὥστε μὴ κατασιχῦναι τὴν πόλιν, μηδὲ περιδεῖν τὴν τάξιν λιποῦσαν, εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. Πολλῶν δὲ πραγμάτων ἡμῖν καὶ δεινῶν ἐφεστώτων, ἃ δεῖ διαφυγεῖν,
- 94 ἐκείνο μάλιστα φυλακτέον, ὅπως μηδὲν ἀνάνδρως φανησόμεθα διαπραττόμενοι μηδὲ συγχωροῦντες τοῖς πολεμίοις παρὰ τὸ δίκαιον. Αἰσχρὸν γὰρ τοὺς ἄρξαι τῶν Ἑλλήνων ἀξιοθέντας ὀρθῆναι τὸ προ-

(λθ'.) 90) Ἄ] = ταῦτα δέ. — Σκεψαμένους] ὁ ἐνεστώσας καὶ παρτ. σκοπέομαι, -οῦμαι, ἐσκοπέομην, -οῦμην, καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ σκέπτομαι. Παρ. καὶ Ἀρσοπ. 79.

91) Ἐπιδαυριοὶς καὶ Κορινθίους καὶ Φλιασίοις] Ἐπιδαυρος ἦτο ἀξία λόγου πόλις ἐν Ἀργολίδι, αὐτόνομος, (Θουκ. 5, 93) ἢ δὲ Κόρινθος ἦτο σπουδαία ἐμπορικὴ πόλις, ἣτις μετὰ τῆς Σικυῶνος καὶ Φλιοῦντος εἶχεν 177550 κατοίκους. Αἰλ. Π. Ἰστ. 3, 15. Ἀθήν. 4, 137, 10, 438, Πλάτ. π. Πολ. 3, 401.

(μ'. 93.) Ἀποθνήσκειν] λέγεται ἐπὶ φυσικοῦ καὶ βιαιῶν θανάτου· τεθνεώς ὁ νεκρός, ὁ ἀποθαμμένος· εἶναι δὲ τὸ ἀποθνήσκειν παθητ. τοῦ ἀποκτείνειν. Εἶναι εὐχρηστον πάντοτε ἐν συνθέσει παρ' Ἀττικαῖς πεζολόγοις ἐκτὸς τοῦ παρκ. ὅστις εἶναι ἀσίποτε τέθνηκα· οὕτω δηλ. πάντοτε ἐν συνθέσει ἀπαντῶσι καὶ τὸ αἰνεῖν, διδράσκειν (ἀπο-, ἐκ-, διεκ-,) ἐτάζειν (ἐκ-), ἡμαι καὶ ἔζομαι μετὰ τῆς κατὰ, χειρέω-ω, μετὰ τῆς ἐπί-

94) Φυλακτέον ὅπως] δεῖ φυλάξεσθαι, ὅπως (τροπικόν). — Ἄρξαι] παρ. π. Νικ. 26.

σταττόμενον ποιούντας, καὶ τοσοῦτον ἀπολειφθῆναι τῶν προγόνων, ὥστε τοὺς μὲν ὑπὲρ τοῦ τοῖς ἄλλοις ἐπιτάττειν ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἡμᾶς δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν τὸ κελευόμενον μὴ τολμᾶν διακινδυνεύειν.

(μ.α.) Ἄξιον δὲ καὶ τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ τὰς ἄλλας αἰσχυθῆναι 98 πανηγύρεις, ἐν αἷς ἕκαστος ἡμῶν ζηλωτότερος ἦν καὶ θαυμαστότερος τῶν ἀθλητῶν τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι τὰς νίκας ἀναιρουμένων. Εἰς ἃς τίς ἂν ἐλθεῖν τολμήσειεν, ἀντὶ μὲν τοῦ τιμᾶσθαι καταφρονηθῆτόμενος, ἀντὶ δὲ τοῦ περιστάτος ὑπὸ πάντων δι' ἀρετὴν εἶναι περίβλεπτος ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπὶ κακίᾳ γενησόμενος, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις 96 ὀψόμενος μὲν τοὺς οἰκέτας ἀπὸ τῆς χώρας ἧς οἱ πατέρες ἡμῖν κατέλιπον ἀπαρχὰς καὶ θυσίας μείζους ἡμῶν ποιουμένους, ἀκουσόμενος δ' αὐτῶν τοιαύταις βλασφημίαις χρωμένων οἷαις περ εἰκὸς τοὺς χαλεπώτερον μὲν τῶν ἄλλων δεδουλευκότας, ἐξ ἴσου δὲ νῦν τὰς συνθήκας τοῖς δεσπότηαις πεποιημένους· ἐφ' αἷς ἕκαστος ἡμῶν οὕτως ἂν ἀλγήσειεν, ὡς οὐδεὶς ἂν τῶν ζώντων διὰ λόγου δηλώσειεν. Ὑπὲρ 97 ὧν χρὴ βουλευέσθαι καὶ μὴ τότε ἀγανακτεῖν, ὅτ' οὐδὲν ἡμῖν ἔσται πλέον, ἀλλὰ νῦν σκοπεῖν, ὅπως μὴδὲν συμβῆσεται τοιοῦτον. Ὡς ἔστιν ἐν τῶν αἰσχυρῶν πρότερον μὲν μὴδὲ τὰς τῶν ἐλευθέρων ἰσχυρίας ἀνέχεσθαι, νῦν δὲ καὶ τὴν τῶν δούλων παρρησίαν ὑπομένοντας φαίνεσθαι. Δόξομεν γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον ἀλαζονεύεσθαι, καὶ 99 τὴν μὲν φύσιν ὅμοιοι τοῖς ἄλλοις εἶναι, ταῖς δ' αὐθαδεῖαις καὶ ταῖς σεμνότησιν οὐκ ἀληθινῶς ἀλλὰ καταπεπλασμένως χρῆσθαι. Μὴδὲν οὖν ἐνδῶμεν τοιοῦτον τοῖς εἰθισμένοις ἡμᾶς κακολογεῖν, ἀλλὰ τοὺς λόγους αὐτῶν ἐξελέγξαι πειραθῶμεν, ὅμοιοι γενόμενοι τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις.

(μ.β'.) Ἀναμνήσθητε δὲ τῶν ἐν Διπαίᾳ πρὸς Ἀρκαδίας ἀγωνισα- 90

(μ.α.) 95) Τὴν Ὀλυμπιάδα] ὑπονοεῖται πανηγυριν. — Τὰς ἄλλας πανηγ.] ὑπονοοῦνται τὰ Νέμεα, Πύθια καὶ Ἰσθμια. — Τῶν ἀθλητῶν] ὡς τὸ ὄψιστον πάσης εὐτυχίας ἐθεωρεῖτο ἐν Ἑλλάδι· τὸ νὰ νικήσῃ τις ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσιν. — Ἀναιρουμένων] λαμβανόντων. — Περίστατος] Ἀρποκρ. ἐρμηνεύει οὕτω τὴν λέξιν· περὶ ὃν κύκλῳ ἴστανται οἱ θεώμενοι. — Περίβλεπτος] εἶναι μέση λέξις. Σπάνια δὲ φαίνεται ἡ ἐπὶ κακοῦ σημασία, ἥτις ἐνταῦθα κεῖται καὶ π. Ζευγ. 48.

96) Ἀπαρχὰς] 1) Ἡ τῶν πρώτων καρπῶν ἀφιέρωσις πρὸς τοὺς θεοὺς. 2) Ὁ ἐτήσιος φόρος, ἢ δεκατιά. 3) τὰ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη κοπτόμενα κρέατα πρὸς θυσίας, ἐν γένει προσφοραί. — Παρρησίαν] παρ. π. Εἰρήν. 14.

98) Καταπεπλασμένως] ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀγγειοπλαστῶν. — Τοῖς τῶν προγ. ἔργοις] ἀντὶ τοῦ ὅμοιοι γενόμενοι τοῖς προγόνους ἢ ὅμοια ἐργασάμενοι τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις.

(μ.β'.) 99) Ἐν Διπαίᾳ] Δίπαια πόλις τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τοῦ Ἐλισσοντος ποταμοῦ. Ἐνταῦθα ἐγένετο ἡ μάχη τῶν Σπαρτιατῶν, τοῦ Τισα-

- μένων, οὓς φασιν ἐπὶ μιᾶς ἀσπίδος παραταξαμένους τρόπαιον στή-
σαι πολλῶν μυριάδων, καὶ τῶν τριακοσίων τῶν ἐν Θυρέαις ἀπαν-
τας Ἀργεῖους μάχῃ νικησάντων, καὶ τῶν χιλίων τῶν εἰς Θερμοπύ-
100 λας ἀπαντησάντων, οἱ πρὸς ἑβδομήκοντα μυριάδας τῶν βαρβάρων
συμβαλόντες οὐκ ἔφυγον οὐδ' ἠττήθησαν, ἀλλ' ἐνταῦθα τὸν βίον
ἐτελεύτησαν, οὐπερ ἐτάχθησαν, τοιούτους αὐτοὺς παρασχόντες ὅ-
στε τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκωμιάζοντας μὴ δύνασθαι τοὺς ἐπαίνους
101 ἐξιῶσαι ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς. Ἀπάντων οὖν τούτων ἀναμνησθέντες
ἐρωμενεστέρον ἀντιλαβόμεθα τοῦ πολέμου καὶ μὴ περιμένωμεν ὡς
ἄλλων τινῶν τὰς παρούσας ἀτυχίας ἰσσομένον, ἀλλ' ἐπειδὴ περ ἐρ'
ἡμῶν γεγονάσιν, ἡμεῖς αὐτὰς καὶ διαλύσαι πειραθώμεν. Χρὴ δὲ
τοὺς ἀνδρας τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς φαίνεσθαι δια-
102 φέροντας· αἱ μὲν γὰρ εὐτυχίαι καὶ τοῖς φαύλοις τῶν ἀνθρώπων τὰς
κακίας συγκυρῶνται, αἱ δὲ δυσπραξίαι ταχέως καταφανεῖς ποιού-
σιν, ὅποιοι τινες ἕκαστοι τυγχάνουσιν ὄντες· ἐν αἷς ἡμῖν ἐπιδει-
κτέον ἐστίν, εἴ τι τῶν ἄλλων ἀμεινον τεθράμμεθα καὶ πεπαιδευμέθα
πρὸς ἀρετήν.
- 105 (μγ'.) Ἔστι δ' οὐδὲν ἀνέλπιστον ἐκ τῶν νῦν παρόντων συμβῆ-
ναί τι τῶν δεόντων ἡμῖν. Οἴμαι γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι πολ-
καὶ πράξεις ἤδη τοιαῦται γεγονάσιν, αἳ ἐν ἀρχῇ μὲν ἀπαντες ὑπέ-
λαβον εἶναι συμφοράς, καὶ τοῖς παθοῦσι συνηχθῆσθαι, ὕστερον δὲ
τὰς αὐτὰς ταύτας ἔγνωσαν μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίας γεγενημένας.
- 104 Καὶ τί δεῖ τὰ πόρρω λέγειν; Ἀλλὰ καὶ νῦν τὰς πόλεις τὰς γε
πρωτεύουσας, λέγω δὲ τὴν Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων, εὐροίμεν ἂν
οὐκ ἐκ τῆς εἰρήνης μεγάλην ἐπίδοσιν λαβούσας, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐν τῷ
πολέμῳ προδυστυχῆσασαι πάλιν αὐτὰς ἀνέλαβον, ἐκ δὲ τούτων τὴν
μὲν ἡγεμόνα τῶν Ἑλλήνων καταστᾶσαν, τὴν δ' ἐν τῷ παρόντι τη-
λικαύτην γεγενημένην, ὅσην οὐδεὶς πόποτ' ἔσσεσθαι προσεδόκησεν·
αἱ γὰρ ἐπιφάνειαι καὶ λαμπρότητες οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας ἀλλ' ἐκ τῶν
μενοῦ ὄντος στρατηγοῦ, πρὸς τοὺς Ἀρκάδας πλὴν τῶν Μαντινέων. Ἡρόδ.
9, 35, Πaus. 3, 11, 7, 8, 8, 4. — Ἐπὶ μιᾶς ἀσπίδος] Οὕτως ὀ-
λίγους, ὡς ἐνὶ στίχῳ πάντας ἐπὶ μετώπου προάγειν, οὐκ ἔχοντας βάρ-
θος. — Ἐν Θυρέαις] Θυρέα πόλις μεθορία τῆς Ἀργολίδος καὶ τῆς
Λακωνικῆς. (Ἡ μάχῃ ἐγένετο τῷ 542) ἔρ. Ἡρόδ. 1, 82, Πaus. 2, 38, 5.
100) Ἡρόδ. ἐβδσμηκοντα μ.] ὁπω καὶ Αἰλ. Π. Ἰστ. 13, 3,
ὁ Κτησίας 80 μυριάδας, ὁ Ἡρόδ. (7, 184) 170 μυριάδας.
102) Εὐτυχίαι] ἀντιτίθεται τῷ δυσπραξίαι = δυστυχίαι.
(μγ'.) 103) Οὐκ ἀγνοεῖν] = γινώσκειν. — Συνηχθῆσθαι]
Συνελυπήθησαν.
- 104) Τὰ πόρρω] τὰ παλαιά. — Ἐπίδοσιν λ.] παρ. Ἀρεοπ. 5,
Ἄρχ. 40. — Πάλιν ἀνέλαβον] πλεονασμός π. Βίρ. 8. — Ἐπιφάνειαι] ἐνταῦθα = πολιτικὰ ἀξιώματα, δόξαι, τιμαί.

ἀγώνων γίνεσθαι φιλοῦσιν. Ὡν ἡμᾶς δρέγεσθαι προσήκει, μήτε 105
τῶν σωματίων μήτε τῆς ψυχῆς μήτε τῶν ἄλλων ὧν ἔχομεν μηδε-
νὸς φειδομένους. Ἦν γὰρ κατορθώσωμεν καὶ τὴν πόλιν εἰς ταῦτά
καταστήσαι δυναθώμεν, ἐξ ὧν περ ἐκπέπτωκε, καὶ τῶν προγεγενη-
μένων μᾶλλον θαυμασθησόμεθα, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις οὐδεμίαν
ὑπερβολὴν ἀνδραγαθίας καταλείψομεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς βουλομένους
εὐλογεῖν ἡμᾶς ἀπορεῖν ποιήσομεν, ὅτι τῶν πεπραγμένων ἡμῖν ἄ-
ξιον ἐροῦσιν. Δεῖ δὲ μηδὲ τοῦτο λανθάνειν ὑμᾶς, ὅτι πάντες τῷ 106
συλλόγῳ τούτῳ καὶ τοῖς γνωσθησομένοις ὑφ' ὑμῶν προσέχουσι τὸν
νοῦν. Ὡσπερ οὖν ἐν κοινῷ θεάτρῳ τῶν Ἑλλήνων διδούς ἔλεγχον
ἕκαστος ὑμῶν τῆς αὐτοῦ φύσεως, οὕτω διακείσθω τὴν γνώμην.

(μδ'.) Ἔστι δ' ἀπλοῦν τὸ καλῶς βουλευσασθαι περὶ τούτων. Ἦν 107
μὲν γὰρ ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων, οὐ μόνον εὐδοκι-
μήσομεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ἀσφαλῶς ἡμῖν ἐξέσται ζῆν·
εἰ δὲ φοβησόμεθα τοὺς κινδύνους, εἰς πολλὰς ταραχὰς καταστήσο-
μεν ἡμᾶς αὐτούς. Παρακαλέσαντες οὖν ἀλλήλους ἀποδῶμεν τὰ τρο-
φεῖα τῇ πατρίδι, καὶ μὴ περιδῶμεν ὑβρισθεῖσαν τὴν Λακεδαίμονα 108
καὶ καταφρονηθεῖσαν, μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσωμεν τῶν ἐλπίδων τοὺς
εὐνοὺς ἡμῖν ὄντας, μηδὲ περὶ πλείονος φανῶμεν ποιούμενοι τὸ ζῆν
τοῦ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμεῖν, ἐνθυμηθέντες, ὅτι κάλλιον 109
ἔστιν ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον δόξαν ἀντικαταλλάξασθαι,
καὶ ψυχῆς, ἣν οὐχ ἔξομεν ὀλίγων ἐτῶν, προἰσθαι τοιαύτην εὐκλειαν,
ἢ πάντα τὸν αἰῶνα τοῖς ἐξ ἡμῶν γενομένοις παραμενεῖ, πολὺ μᾶλ-
λον ἢ μικροῦ χρόνου γλιγομένουσιν μεγάλαις αἰσχύναις ἡμᾶς αὐτοὺς
περιβαλεῖν. Ἡγούμαι δ' οὕτως ἂν ὑμᾶς μάλιστα παροξυνθῆναι πρὸς 110
τὸν πόλεμον, εἰ ταῖς διανοαῖς ὡσπερ παρεστῶτας ἴδοιτε τοὺς γο-
νέας καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν, τοὺς μὲν παρακελευο-
μένους μὴ καταισχύναι τὸ τῆς Σπάρτης ὄνομα, μηδὲ τοὺς νόμους,
ἐν οἷς ἐπαιδεύθημεν, μηδὲ τὰς μάχας τὰς ἐφ' αὐτῶν γενομένας,
τοὺς δ' ἀπαιτοῦντας τὴν χώραν, ἣν οἱ πρόγονοι κατέλιπον, καὶ τὴν
δυναστείαν τὴν ἐν τοῖς Ἑλλήσι καὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἥνπερ αὐτοὶ
παρὰ τῶν πατέρων παρελάβομεν· πρὸς οὓς οὐδὲν ἂν ἔχομεν εἰπεῖν,
ὡς οὐκ ἀμφότεροι δίκαια τυγχάνουσι λέγοντες.

105) Τῶν ἄλλων ὧν] καθ' ἕλξιν ἀντὶ τῶν ἄλλων ἃ ἔχομεν. —
Ἐκπέπτωκε] ὅταν ἡ ἐκπτώσις γίνεται· ἐκουσίως εἶναι ἐνεργητικόν,
ἔταν ἀκουσίως εἶναι παθητικόν, διότι τότε τὸ ὑποκ. πάσχει, χωρὶς οὐ-
δὲ ὅπως πρὸς τοῦτο νὰ συντελέσῃ. Παρ. Ἀρχιδ. 78.

106) Τοῖς γνωσθησομένοις] τοῖς ἀποφασισθησομένοις.

(μδ'.) 109) Πρίσθαι] παρ. π. Νικ. 1.

110) Τοὺς μὲν] τ. ἔ. τοὺς γονέας. — Τοὺς δὲ] τ. ἔ. τοὺς πατ-
δας. — Ἀμφότεροι] παῖδες καὶ γονεῖς.

- 111 (μέ.) Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ μακρολογεῖν πλὴν τοσοῦτον, ὥς πλείστων τῇ πόλει ταύτῃ πολέμων καὶ κινδύνων γεγεννημένων οὐδεπόποθ' οἱ πολέμιοι τρόπαιον ἡμῶν ἕστησαν ἡγουμένου βασιλέως ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἡμετέρας. Ἔστι δὲ νῦν ἐχόντων ἀνδρῶν, οἷσπερ ἂν ἐν ταῖς μάχαις ἡγεμόσι χρώμενοι κατορθῶσι, τούτοις καὶ περὶ τῶν μελλόντων κινδύνων συμβουλευούσι μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις πείθεσθαι.

(μέ.) 111) Ἡγουμένου βασιλέως | Δύο βασιλεῖς ἐβασίλευον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν Σπάρτῃ. Ὁ μὲν Ἀρχίδαμος κατήγετο ἐκ τῶν Πρακλειδῶν, ὁ δὲ Κλεόμβροτος ἐκ τῶν Εὐρυσθενειδῶν. Παρ. § 9. — Νῦν ἐχόντων | παρ. Εὐαγ. 7.

ΠΛΑΤΑΙΚΟΣ

(α') Ειδότες ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις προθύμως βοηθεῖν εἰθισμένους καὶ τοῖς εὐεργέταις μεγίστην χάριν ἀποδιδόντας, ἤκομεν ἰκετεύοντες μὴ περιδεῖν ἡμᾶς εἰρήνης οὐσίας ἀναστάτους ὑπὸ Θηβαίων γεγενημένους. Πολλῶν δ' ἤδη πρὸς ὑμᾶς καταφυγόντων καὶ διαπραξαμένων ἄπανθ' ὅσων ἐδεήθησαν, ἡγούμεθα μάλιστα ὑμῖν προσήκειν περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ποιήσασθαι πρόνοιαν οὔτε γὰρ ἂν ἀδικώτερον οὐδένας ἡμῶν εὕροιτε τηλικαύταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας, οὔτ' ἐκ πλείονος χρόνου πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν οἰκειότερον διακειμένους. Ἐπὶ δὲ τοιούτων καὶ τοιαύδε δεησόμενοι πάρεσμεν, ἐν οἷς κίνδυνος μὲν οὐδεὶς ἔνεστιν, ἅπαντες δ' ἄνθρωποι νομιοῦσιν ὑμᾶς πειθομένους ὁσιωτάτους καὶ δικαιοτάτους εἶναι τῶν Ἑλλήνων.

(β'.) Εἰ μὲν οὖν μὴ Θηβαίους ἐωρῶμεν ἐκ παντὸς τρόπου παρε-

(α.) 1) Τοῖς εὐεργέταις] οὕτω καὶ ἐν Παναθ. 93 λέγει τοὺς Πλαταιέας εὐεργέτας τῆς Ἑλλάδος, οὓς πολίτας ἐποίησαντο οἱ Ἀθηναῖοι. — Εἰρήνης οὐσίας] ἐν § 5 λέγει εἰρήνης οὐσίας καὶ συνθηκῶν γεγενημένων. — Ἀναστάτους ὑπὸ Θ. γεγ.] παρ. Ἀρχιδ. 27—29. — Ἐπὶ Θηβ.] ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἀναστ. γεγενῆσθαι, οὗ τὸ ἐνεργ. ἀναστάτους πεποιηθέναι. Παρ. Ἀρεοπ. γ'. — Πολλῶν] παρ. Πανηγ. 54 καὶ ἐξ. — Ἐμῖν προσήκειν] παρ. Ἀρχιδ. 3.

2) Ἐκ πλείονος χρόνου] ἀπὸ τοῦ 519 π. Χ. διέκειντο φιλικῶς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· παρ. Ἡρόδ. 6, 108. — Περιπεπτωκότας] παρ. Ἀρχιδ. 78. — Ὀσιωτ. καὶ δικαιοτ.] διαφέρει ὅστις δικαίος· καὶ γὰρ δίκαιος μὲν λέγεται ὁ τὴν ἰσότητα τοῖς ὑμοειδέσι φυλάττων, ὁσῖος δὲ ὁ περὶ τὰ θεῖα ἐσπουδακώς.

(β'.) 3) Εἰ μὲν μὴ Θ. ἐωρ. κτλ.] ὁ νοῦς· εἰ μὲν μὴ ἐωρῶμεν τοὺς Θηβαίους πάντα τρόπον μηχανομένους καὶ πάντα λίθον κινούντας, ὅπως ἂν πείσωσιν ὑμᾶς μηδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξημαρτηθέναι, οὐκ ἂν μακρῶν ἔδει λόγων ἡμῖν· ἐπειδὴ δὲ τοσοῦτον δυστυχοῦμεν, ὥστε μὴ πρὸς μόνους αὐτοὺς ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς δεινотάτους τῶν ῥητόρων, οὓς ἑαυτοῖς συνηγορεῖν παρεσκευάκασι, ἀναγκαῖόν ἐστι διὰ μακροτέρων λόγων φανεράς ὑμῖν καταστῆσαι τὰς εἰς ἡμᾶς αὐτῶν ἀδικίας. Κορ. — Πα-

σκευασμένους πείθειν ὑμᾶς, ὡς οὐδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξημαρτήκασι, διὰ βραχέων ἂν ἐποιησάμεθα τοὺς λόγους· ἐπειδὴ δ' εἰς τοῦθ' ἤκομεν ἀτυχίας ὥστε μὴ μόνον ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα πρὸς τοὺτους ἀλλὰ καὶ τῶν ῥητόρων πρὸς τοὺς δυνατωτάτους, οὓς ἀπὸ τῶν ἡμετέρων αὐτοῖς οὔτοι παρεσκευάσαντο συνηγόρους, ἀναγκαῖον διὰ μακροτέρων δηλώσαι περὶ αὐτῶν.

4 (γ'.) Χαλεπὸν μὲν οὖν μηδὲν καταδεέστερον εἰπεῖν ὢν πεπόνθαμεν· ποῖος γὰρ ἂν λόγος ἐξισωθείη ταῖς ἡμετέραις δυσπραξίαις ἢ τίς ἂν ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο κατηγορεῖσαι τῶν Θεβαίων ἡμαρτημένων; Ὅμως δὲ πειρατέον οὕτως ὅπως ἂν δυνώμεθα φανερὴν καταστῆσαι τὴν-τούτων παρανομίαν. Πολὺ δὲ μάλιστα ἄγανακτοῦμεν, ὅτι τοσοῦτου δέομεν τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν, ὥστ' εἰρήνης οὔσης καὶ συνηκῶν γεγεννημένων οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἤξιώθημεν.

6 (δ'.) Δεόμεθ' οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετ' εὐνοίας ἀκροασθαι τῶν λεγομένων, ἐνθυμηθέντας, ὅτι πάντων ἂν ἡμῖν ἀλογώτατον εἴη συμβεβηκός, εἰ τοῖς μὲν ἅπαντα τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένοις αἰτίοι γεγέννησθε τῆς ἐλευθερίας, ἡμεῖς δὲ μηδ' ἰκετεύοντες ὑμᾶς τῶν αὐτῶν τοῖς ἐχθίστοις τύχοιμεν.

7 (ε'.) Περί μὲν οὖν τῶν γεγεννημένων οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ μακρολογεῖν. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ τὴν χώραν ἡμῶν κατανεμένηται καὶ

ρεσκευασμένους] παρ. Ξεν. Ἑλλ. 6, 3, 1. — Πρὸς τοὺτους] δηλ. τοὺς Θεβαίους. — Τοὺς δυνατωτάτους] Αἰσχ. κ. Κτησ. 138, 139. Θρασύβουλος, Θράσιων, Λεωδάμας, Ἀρχέδημος, Ἀριστοφῶν. — Ἀπὸ τῶν ἡμετέρων] ἀπ' ὧν ἡμᾶς ἐστέρησαν παρεσκευάσαντο συνηγόρους ἑαυτοῖς, δωροδοκῆσαντες δηλονότι. Ὁ Κοραῆς ἡμετέρων ἴσων, δηλ. ἀπὸ τῶν ὑμ. πολιτῶν. — Συνηγόρους] συνήγορος παρ' Ἀθηναίους ἐλέγετο ὁ μετὰ τινος ἢ ὑπὲρ τινος ὁμιλῶν. Φῶτ. προστάτης ὑπὲρ τινος λέγων, προήγορος.

(γ'.) 4) Ὡν] = ἐκείνων ἄ. — Δυσπραξίαις] = δυστυχίαις.

5) Τοσοῦτου δέομεν] παρ. Ἀρχιδ. 65 καὶ Νικ. 34. — Συνηκῶν] τῆς Ἀνταλκιδείου εἰρήνης. — Οὐχ ὅπως — ἀλλὰ] εἶναι κλιμακωτὴ ἢ βαθμολογικὴ.

(δ'.) 6) Ἐνθυμηθέντας] παρ. Ἀρχ. 9. — Ἄγριοι γεν.] ὅτε ἐπέζοντο ὑπὸ τῶν Ἀκεδαμονίων. — Τοῖς ἐχθίστοις] δοτ. εἰς τὸ τῶν αὐτῶν (Ἀσ. συν. Ἀ'. Δ'. 14.) Παρ. 27 τ. ε'. τούτων ὧν ἔτυχον οἱ ἐχθιστοί, δηλ. οἱ Θεβαῖοι.

(ε'.) 7) Τίς οὐκ οἶδεν] = πάντες ἴσασιν. — Τὴν χώραν κατανεμένηται] Θεουκ. 3, 68. = ἑαυτοῖς (ῥ. αὐτοπαθές) ἢ ἀλλήλοις (ῥ. ἀλληλοπαθές) κατανεμήκασιν. Διότι εὐρηταὶ καὶ νέμομαι πρὸς τινα Πανηγ. ὡς περ πρὸς τὸν Δία τὴν χώραν νεμόμενος. Καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ μοιράζω = νέμω, Λουκ. Προμ. ἐπιτραπέντι σοι μοιράσαι τὰ κρέα· ἀλλὰ καὶ μοιράζομαι, μέσως = νέμομαι.

τὴν πόλιν κατεσκάψαι; Ἄ δὲ λέγοντες ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσιν ἡμᾶς, περὶ τούτων πειρασόμεθα διδάσκειν.

(ε'.) Ἐνίστε γὰρ ἐπιχειροῦσι λέγειν, ὡς διὰ τοῦτο πρὸς ἡμᾶς οὕτω προσπνέθησαν, ὅτι συντελεῖν αὐτοῖς οὐκ ἠθέλομεν. Ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθε πρῶτον μὲν, εἰ δίκαιόν ἐστιν ὑπὲρ τηλικούτων ἐγκλημάτων οὕτως ἀνόμους καὶ δεινὰς ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας, ἔπειτ' εἰ προσήκει ὑμῖν δοκεῖ μὴ πεισθεῖσαν τὴν Πλαταιέων πόλιν ἀλλὰ βιασθεῖσαν Θηβαίοις συντελεῖν. Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένας ἡγοῦμαι τολμηροτέρους εἶναι τούτων, οἵτινες τὰς μὲν ἰδίας ἡμῶν ἐκάστων πόλεις ἀφανίζουσι, τῆς δὲ σφετέρως αὐτῶν πολιτείας οὐδὲν δεομένους κοινωνεῖν ἀναγκάζουσιν. Πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ὁμολογούμενα φαίνονται διαπραττόμενοι πρὸς τε τοὺς ἄλλους καὶ πρὸς ἡμᾶς. Ἐχρῆν γὰρ αὐτούς, ἐπειδὴ πείθειν ἡμῶν τὴν πόλιν οὐχ οἰοί τ' ἦσαν, ὥσπερ τοὺς Θεσπιάς καὶ τοὺς Ταναγραίους, συντελεῖν μόνον εἰς τὰς Θήβας ἀναγκάζειν· οὐδὲν γὰρ ἂν τῶν ἀνηκέστων κακῶν ἦμεν πεπονηότες. Νῦν δὲ φανεροὶ γεγόνασιν οὐ τοῦτο διαπραξασθαι βουλευθέντες ἀλλὰ τῆς χώρας ἡμῶν ἐπιθυμήσαντες. Θαυμάζω δὲ, πρὸς τί τῶν γεγενημένων ἀναφέροντες καὶ πῶς ποτὲ τὸ δίκαιον κρίνοντες ταῦτα φήτουσι προστάττειν ἡμῖν. Εἰ μὲν γὰρ τὰ πάτρια σκοποῦσιν, αὐτῶν ἄλλων αὐτοῖς ἀρκτέον ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον Ὀρχομενίοις φόρον ἀστέον· οὕτω γὰρ εἶχε τὸ παλαιόν· εἰ δὲ τὰς συνθήκας ἀξιούσιν εἶναι κυρίας, ὅπερ ἐστὶ δίκαιον, πῶς οὐχ ὁμολογήσουσιν ἀδικεῖν καὶ παραβαίνειν αὐτάς; ὁμοίως γὰρ τὰς τε μικρὰς τῶν πόλεων καὶ τὰς μεγάλας αὐτονόμους εἶναι κελεύουσιν.

(ε'.) 8) Συντελεῖν αὐτοῖς] = τῆς πολιτείας αὐτῶν κοινωνεῖν. Σημαίνει δὲ 1) συντελεῖν ἱερά, ἀγῶνα κτλ. κοινῶς πανηγυρίζειν· 2) πληρῶναι φόρον μετὰ τινος. Οὕτω συντελεῖς ἐρμηνεύεται ἀπὸ τῶν Σουίδαν οἱ συνδαπανῶντες καὶ συνεισφέροντες· 3) συντελεῖν εἰς Θήβας, ἐπιλαῶν καὶ ἐθνῶν τὰ ὅποια εἶναι ὑποκείμενα εἰς ἄλλα, ὅθεν εἶναι ὑποτελεῖς φόρου· 4) συνεισφέρειν εἰς τι. — Τηλικούτων] ἢ εἰρωνικῶς ληπτέον ἢ ἐξηγητέον ὑποχωριστικῶς = οὕτω μικρῶν. — Ἀφανίζουσι] τ. ἔ. πᾶσαν ἀξίαν ἀφαιροῦσι.

9) Ἀνηκέστων] ἀνηκέστος (ἐκ τοῦ ἀστερ. καὶ ἀκεστός, ἐκ τοῦ ἀκέομαι = θεραπεύω), = ἀθεράπευτος, ἀνυπόφορος.

10) Προστάττειν] παρατ. = ὅτι προστάττει ταῦτα ἡμῖν. — Ὀρχομενίοις] παρ. Παισ. 9, 37, 2, Στράβ. σελ. 714. — Οὕτω εἶχε τὸ παλαιόν] τ. ἔ. ἐδαμοφόρον τὸ πάλαι ταῖς Ὀρχομενίοις οἱ Θηβαῖοι, ἕως Ἡρακλῆς ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς τοῦ δασμοῦ· παρ. Διδ. 4, 10, 18 καὶ 15, 79. 2. — Τὰς συνθήκας] τὰς ἐπὶ Ἀνταλκίδου· παρ. Ξεν. Ἑλλ. 5, 1, 28· τὰς ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας αὐτονόμους εἶναι.

- 11 (ζ.) Οἶμαι δὲ περὶ μὲν τούτων οὐ τολμήσειν αὐτοὺς ἀναισχυρτεῖν, ἐπ' ἐκείνους δὲ τρέφεσθαι τὸν λόγον, ὡς μετὰ Λακεδαιμονίων ἐπολεμοῦμεν, καὶ πάσῃ τῇ συμμαχίᾳ διαφθείραντες ἡμᾶς τὰ συμφέροντα πεποιήσασιν.
- 12 (ή.) Ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι μὲν χρῆναι μηδεμίαν, μήτ' αἰτίαν μήτε κατηγορίαν μείζον δύνασθαι τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ τινὰς κακῶς παθεῖν διὰ τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν, οὐκ ἂν Πλαταιεῖς ἐξ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων προῦκρίθησαν δικαίως·
- 13 οὐ γὰρ ἐκόντες ἀλλ' ἀναγκασθέντες αὐτοῖς ἐδουλεύομεν. Τίς γὰρ ἂν πιστεύσειεν εἰς τοῦθ' ἡμᾶς ἀνοίας ἐλθεῖν ὥστε περὶ πλείονος ποιήσασθαι τοὺς ἐξανδραποδισαμένους ἡμῶν τὴν πατρίδα μᾶλλον ἢ τοὺς τῆς πόλεως τῆς αὐτῶν μεταδόντας; Ἀλλὰ γὰρ, οἶμαι, χαλεπὸν ἦν νεωτερίζειν αὐτοὺς μὲν μικρὰν πόλιν οἰκούντας, ἐκείνων δ' οὕτω μεγάλην δύναμιν κεκτημένων, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἄρμοστοῦ καθεστῶτος καὶ φρουρᾶς ἐνούσης καὶ τηλικούτου στρατεύματος ὄντος Θεσπι-
- 14 ᾶσιν, ὑπ' ὧν οὐ μόνον ἂν θάττον ἢ Θηβαίων διεσθάρημεν ἀλλὰ καὶ δικαιοτέρον· τούτους μὲν γὰρ εἰρήνης οὔσης οὐ προσήκε μνησικακεῖν περὶ τῶν τότε γεγεννημένων, ἐκείνοι δ' ἐν τῷ πολέμῳ προδοθέντες
- 15 εἰκότως ἂν παρ' ἡμῶν τὴν μεγίστην δίκην ἐλάβανον. Ἐγοῦμαι δ' ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τοῖς μὲν σώμασι μετ' ἐκείνων ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς δ' εὐνοίαις μεθ' ὑμῶν ἦσαν. Οὐδὲ τίνα χρὴ προσδοκᾶν γνώμην ἔξειν, ἣν ἀκούσωσιν, ὅτι Θηβαῖοι τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων πεπείκασιν, ὡς οὐδενὸς ἔστι φειστέον
- 16 τῶν ὑπὸ Λακεδαιμονίοις γενομένων; ὁ γὰρ τούτων λόγος οὐδὲν ἄλλ'

(ζ.) 11) Ἀναισχυρτεῖν] ἐπὶ τοῦ ψευδεσθαι: πολλάκις οἱ ῥήτορες κέχρηται τῇ λέξει, καθὰ καὶ τὸ αἰσχροῦς ἐπὶ τοῦ ψευδῶς. — Μετὰ Λακεδ.] Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 10.

(ή.) 12) Εἰ δεῖ τινὰς... δικαίως] οἷα καὶ ἡ Ἐκάβη παρ' Εὐριπίδῃ (297 στιχ.) ὀλοφύρεται λέγουσα περὶ τῆς ἀδίας θυγατρὸς·

Εἰ δ' αἰχμάλωτον χρὴ τιν' ἄριτον θανεῖν

Κάλλει δ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε.

— Ἐδουλεύομεν] Ξεν. Ἑλλ. 5, 3, 27 καὶ 4, 46.

13) Ἐξανδραποδισαμένους] τὸ 427 π. Χ. οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν πόλιν ἐξηνδραποδίσαντο καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας ἐδούλωσαν. — Τῆς πόλεως μετ.] τὸ 519 π. Χ. παρ. Θουκ. 3, 63, Διοδ. 15, 46.

— Μικρὰν πόλιν] εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην 1000 ἦσαν (Ἡρόδ. 6, 108), 600 (Ἡρόδ. 9, 29), Θουκ. 2, 78. — Ἄρμοστοῦ] Τοῦ Σφοδρίου Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 15, 41, Διοδ. 15, 33. Ἐλέγαντο δ' ἄρμοστοι οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηρεσίας πόλεις ἄρχοντες ἐκπεμπόμενοι (Ἄρποκ.), ἵνα συσταίνωσιν ἐν αὐταῖς πολιτεύματα ὅμοια τῇ Σπάρτῃ.

14) Περὶ τῶν τότε γεγ.] τ. ἔ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον. — Προδοθέντες] κατακλιφθέντες. — Δίκην λαμβάνω] παρ. 28.

ἢ τοῦτο φανήσεται δυνάμενος· οὐ γὰρ ἰδίαν κατηγορίαν ποιούμενοι κατὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἀπολωλέκασιν αὐτήν, ἀλλ' ἦν ὁμοίως καὶ κατ' ἐκείνων ἔξουσιν εἰπεῖν. Ὑπὲρ ὧν βουλευέσθαι χρῆ καὶ σκοπεῖν, ὅπως μὴ τοὺς πρότερον μισούντας τὴν ἀρχὴν τὴν Λακεδαιμονίων ἢ τούτων ὕβρις διαλλάξῃ καὶ ποιήσῃ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν αὐτῶν νομίζῃν εἶναι σωτηρίαν.

(θ'). Ἐνθυμείσθε δ' ὅτι τὸν πόλεμον ἀνείλεσθε τὸν ὑπογυϊότατον 17 οὐχ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας οὐδ' ὑπὲρ τῶν συμμάχων ἐλευθερίας, ἅπανσι γὰρ ὑπῆρχεν ὑμῖν; ἀλλ' ὑπὲρ τῶν παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας τῆς αὐτονομίας ἀποστερουμένων. Ὁ δὲ καὶ πάντων σχετλιώτατος, εἰ τὰς πόλεις, ἃς οὐκ ᾔσθε δεῖν Λακεδαιμονίους δουλεύειν ταύτας περιόψεσθε νῦν ὑπὸ Θηβαίων ἀπολλυμένας, οἱ τοσούτου δέουσι μμεῖσθαι τὴν πραότητα τὴν ἡμετέραν, ὥσθ' ὃ δοκεῖ 18 πάντων δεινότατος εἶναι, δορικλώτους γενέσθαι, τοῦτο κρεῖττον ἦν ἡμῖν παθεῖν ὑπὸ ταύτης τῆς πόλεως ἢ τούτων τυχεῖν ὁμόρους ὄντας· οἱ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν κατὰ κράτος ἀλόντες εὐθύς μὲν ἀρμοστοῦ καὶ δουλείαις ἀπηλλάγησαν, νῦν δὲ τοῦ συνεδρίου καὶ τῆς ἐλευθερίας μετέχουσιν· οἱ δὲ τούτων πλησίον οἰκοῦντες οἱ μὲν οὐδὲν ἤττον τῶν ἀργυρωνήτων δουλεύουσι, τοὺς δ' οὐ πρότερον παύσονται πρὶν ἂν οὕτως ὥσπερ ἡμᾶς διαθῶσιν. Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν κατηγοροῦσιν, 19 ὅτι τὴν Καδμείαν κατέλαβον καὶ φρουρὰς εἰς τὰς πόλεις καθίστασαν αὐτοὶ δ' οὐ φύλακας εἰσπέμποντες, ἀλλὰ τῶν μὲν τὰ τεῖχη κατασκάπτοντες, τοὺς δ' ἄρδην ἀπολλύοντες οὐδὲν οἶονται δεινὸν ποιεῖν, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀναισχυντίας ἐληλύθασιν, ὥστε τῆς μὲν αὐτῶν σωτηρίας τοὺς συμμάχους ἅπαντας ἀξιοῦσιν ἐπιμελεῖσθαι, τῆς δὲ τῶν ἄλλων δουλείας αὐτοὺς κυρίους καθιστᾶσιν. Καίτοι τίς οὐκ 20

(θ'). 17) Τὸν ὑπογυϊότατον] τὸν πρὸ μικροῦ πάνυ χρόνου γεγυϊότα. Ἔστι δὲ παρὰ τὸ γυῖον, ὃ σημαίνει μέλος, κυρίως δὲ χεῖρας καὶ πόδας· τὸ οὖν ὑπόγυιον οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ ὑπὸ τοῖς γυίοις ὄν, καὶ κατὰ μεταφορὰν τὸ ἐγγὺς καὶ μὴ πολὺ ἀφ᾽εστηκός· καθὰ καὶ τὸ ἐς χεῖρα = πλησίον, παρὰ πόδας· παρ. Εὐαγ. 81.—Ἄπασιν ὑπηρχ. ὑμῖν] = ἅπαντες ὑμεῖς εἴχετε.

18) Συνεδρίου] οἱ Χῆοι, Μυτιληναῖοι, Βυζάντιοι, Ῥόδιοι· παρ. Διδ. 15, 28. — Ἀργυρωνήτων] οἱ δούλοι ἦσαν δύο εἰδῶν δορικλῶτοι οἱ κυριευμένοι μὲ τὸ δόρυ, τ. ἔ. ἐν πολέμῳ· καὶ ἀργυρώνηται, οἱ ἀγορασμένοι μὲ ἀργύρια. — Τοὺς δ'] οἱ μὲν Θηβαῖοι τὰς Πλαταιὰς κατασκάφαντες καὶ Θεσπιάς ἄλλοτρίως πρὸς αὐτοὺς διακειμένας ἐξεπόρθησαν. Διδ. 15, 46 καὶ τοὺς Ὀρχομενίους ἐξενδραποδίσασθαι καὶ τὴν πόλιν κατασκάψαι. Διδ. 15, 79.

19) Τῆν Κ α δ μ εἰ α ν] τὸ 382 π. Χ. διὰ Φοιβίδου, Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 25—30. Πολύβ. 4, 27, Διοδ. 15, 5. — Τὰ τεῖχη] Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 41 καὶ 6, 3, 1, Διδ. 15, 46 καὶ Πaus. 9 14.

ἂν μισήσειε τὴν τούτων πλεονεξίαν, οἱ τῶν μὲν ἀσθενεστέρων ἄρχειν ζητοῦσι, ταῖς δὲ κρείττοσιν ἴσον ἔχειν οἴονται δεῖν, καὶ τῇ μὲν ἡμετέρῃ πόλει τῆς γῆς τῆς ὑπ' Ὠρωπίων δεδομένης φθονοῦσιν, αὐτοὶ δὲ βία τὴν ἀλλοτρίαν χώραν κατανέμονται.

- 21 (ι.) Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς λέγουσιν, ὡς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῶν συμμάχων ταῦτ' ἐπραξάν. Καίτοι, ἄρῃν αὐτούς, ὄντος ἐνθάδε συνεδρίου καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἄμεινον βουλευέσθαι δυναμένης ἢ τῆς Θηβαίων, οὐχ ὑπὲρ τῶν πεποραγμένων ἤκειν ἀπολογησομένους, ἀλλὰ
- 22 πρὶν ποιῆσαι τι τούτων ἐλθεῖν ὡς ὑμᾶς βουλευσομένους. Νῦν δὲ τὰς μὲν οὐσίας τὰς ἡμετέρας ἰδίᾳ διηρπάκασι, τῆς δὲ διαβολῆς ἅπασιν τοῖς συμμάχοις ἤκουσι μεταδώσαντες. Ἦν ὑμεῖς, ἦν σωφρονῆτε, φυλάξεσθε· πολὺ γὰρ κάλλιον τούτους ἀναγκάσαι μιμῆσασθαι τὴν ὁσιότητα τὴν ἡμετέραν ἢ τῆς τούτων παρανομίας αὐτοὺς πεισθῆναι
- 23 μετασχεῖν, οἱ μὴδὲν τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις γινώσκουσιν. Οἶμαι γὰρ ἅπασιν φανερόν εἶναι, διότι προσήκει τοὺς εὖ φρονούντας ἐν μὲν τῷ πολέμῳ σκοπεῖν, ὅπως ἐκ παντὸς τρόπου πλεόν ἔξουσι τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὴν δ' εἰρήνη γένηται, μὴδὲν περὶ πλείονος ποιείσθαι
- 24 τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν. Οὗτοι δὲ τότε μὲν ἐν ἀπάσαις ταῖς πρεσβείαις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας ἐποιοῦντο τοὺς λόγους· ἐπειδὴ δὲ νομιζοῦσιν αὐτοῖς ἄδειαν γεγενῆσθαι, πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων κερδῶν καὶ τῆς αὐτῶν βίης λέ-
- 25 γειν τολμῶσι, καὶ φασὶ τὸ Θηβαίους ἔχειν τὴν ἡμετέραν, τοῦτο συμφέρον εἶναι τοῖς συμμάχοις, κακῶς εἰδότες, ὡς οὐδὲν τοῖς παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτοῦσιν οὐδὲ πώποτε συνήνεγκεν, ἀλλὰ πολλοὶ δὴ τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσαντες περὶ τῆς αὐτῶν δικαίως εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους κατέστησαν.
- 26 (ιζ.) Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἔξουσι λέγειν, ὡς αὐτοὶ μὲν, μεθ' ὧν ἂν γένωνται, πιστοὶ διατελοῦσιν ὄντες, ἡμᾶς δ' ἀξίον φοβεῖσθαι, μὴ κομισάμενοι τὴν χώραν πρὸς Λακεδαιμονίους ἀποστῶμεν· εὐρήσετε γὰρ ἡμᾶς μὲν δις ἐκπολιορκημένους ὑπὲρ τῆς φιλίας τῆς ἡμετέρας, τούτους δὲ πολλάκις εἰς ταύτην τὴν πόλιν ἐξημαρτηκότας.

(ι.) 21) Ὡς ὑμᾶς] Προθετικῶς εὔρηται τὸ ὡς=πρὸς ἐπὶ προσώπων, σημαῖνον κίνησιν ἀπὸ μικροτέρου εἰς μεγαλειότερον.

22) Μεταδώσαντες] Συντ. Γεν. καὶ δοτ. Ἄστ. συν. Α'. ΙΑ'. 7, α.

25) Ὡς οὐδὲν . . συνήνεγκεν] ὁ νοῦς φασὶν οἱ Θηβαῖοι, ὡς τὸ κατέγειν ἀδίκως τὴν ἡμετέραν χώραν συμφέρει τοῖς συμμάχοις αὐτῶν κακῶς εἰδότες (=ἀγνοοῦντες) ὅτι οὐδ' αὐτοῖς, ἤγουν τοῖς συμμάχοις αὐτῶν συνήνεγκε τὸ πλεονεκτεῖν παρὰ τὸ δίκαιον.

(ιζ.) 26) Δίς ἐκπολιορκημένους] τ. ἔ. ὑπὸ τοῦ Ξέρξου καὶ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Περ. Θουκ. 2, 71—78, καὶ 3, 52 ἢ 68.

(16'.) Καὶ τὰς μὲν παλαιὰς προδοσίας πολὺ ἂν ἔργον εἶη λέγειν· 27
γενομένου δὲ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου διὰ τὴν ὕβριν τὴν τούτων,
καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἐπ' αὐτοὺς στρατεύσαντων, δι' ὑμᾶς δὲ σω-
θέντες οὐχ ὅπως τούτων χάριν ἀπέδυσαν, ἀλλ' ἐπειδὴ διελέλυσθε
τὸν πόλεμον, ἀπολιπόντες ὑμᾶς εἰς τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν
εἰσῆλθον. Καὶ Χίοι μὲν καὶ Μυτιληναῖοι καὶ Βυζάντιοι συμπάρειμι- 28
ναν, οὗτοι δὲ τηλικαύτην πόλιν οἰκοῦντες οὐδὲ κοινούς σφᾶς αὐτοὺς
παρασχεῖν ἐτόλμησαν ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀνανδρίας καὶ πονηρίας ἦλθον,
ὥστ' ὤμοσαν ἢ μὴ ἀκολουθήσειν μετ' ἐκείνων ἐφ' ὑμᾶς τοὺς διασώ-
σαντας τὴν πόλιν αὐτῶν ὑπὲρ ὧν δόντες τοῖς θεοῖς δίκην καὶ τῆς
Καδμείας καταληφθείσης ἠναγκάσθησαν ἐνθάδε καταφυγεῖν. Ὅθεν
καὶ μάλιστα ἐπεδείξαντο τὴν αὐτῶν ἀπιστίαν· σωθέντες γὰρ πάλιν 29
διὰ τῆς ὑμετέρας δυνάμεως καὶ κατελθόντες εἰς τὴν αὐτῶν οὐδένα χρῶ-

(16'.) 27) Ἐργον] Παρ. Εὐαγ. 51.—τοῦ Κορινθιακοῦ πολ.]
περὶ τοῦ πολέμου τούτου παρ. Ξεν. Ἑλλ. 4. Ὀκταετής ἐγένετο ὁ πό-
λεμος οὗτος, ἐπεραιώθη διὰ τῆς αἰσχρᾶς Ἀνταλικίδειου εἰρήνης· (Παναθ.
106).

Πασ. 3, 9, 6 Διοδ. 14, 81 καὶ 14, 86.—Σωθέντες] Ἄφ' οὗ ὁ Ἄ-
γησίλαος ἦλθεν εἰς τὴν Βοιωτίαν ἔχων 10,000 στρατιώτας πεζούς,
καὶ 1,500 ἵππεῖς, οἱ Ἀθηναῖοι ἐβοήθησαν εἰς τὰς Θήβας, ἔχοντες πεζοὺς
5000, ἵππεῖς 200. Διόδ. 15, 32. Παρ. καὶ Ξεν. Ἑλλ. 3, 5, 16 καὶ ἔξ.
Πασ. 3, 5, 4.—Οὐχ ὅπως—ἀλλὰ] παρ. 5. Κλιμακωτὴ ἢ βαθμολο-
γικὴ σύνδεσις. Γίνεται δ' αὕτη ἢ ἀπλῶς διὰ τοῦ καί, ἢ συνηθέστερον
διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί, οὐ μόνον ὅτι (καὶ οὐχ ὅτι μόνον)—ἀλλὰ
καί, οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καί, οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καί, οὐχ οἶον—ἀλλὰ, μὴ ὅτι—
ἀλλὰ καί, μὴ ὅπως—ἀλλὰ καί, οὐ—ἀλλὰ. Τὰ οὐχ ὅτι, μὴ ὅτι, οὐχ ὅ-
πως, μὴ ὅπως εἶναι ἑλλειπτικαὶ φράσεις, ἐννοητέον μετὰ τὸ οὐ ὁ μέλλ.
ἔρω, μετὰ δὲ τὸ μὴ ἢ πρόστακ. λέγε. Παρ. Ἀσ. συν. Β'. Β'. 14 καὶ
ἔξῃς· καὶ Herm. εἰς Βίγ. σελ. 788.—Διελέλυσθε τὸν πόλεμον] Οἱ
Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν περὶ τὴν Κνίδον ναυμαχίαν ἀπέστησαν τοὺς τῶν Λα-
κεδαιμονίων συμμαχοὺς, Κίους, Χίους, Νισυρίους, Τησίους, Ἐφεσίους,
Ἐρυθραίους. Διόδ. 14, 83 καὶ Πλουτ. Ἀγῆσ. 23.

28) Μετ' ἐκείνων] τῶν Λακεδαιμονίων.—Ἐφ' ὑμᾶς] τοὺς Ἀθη-
ναῖους διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι συνετίθεντο πρῶτον, ἐπακολουθεῖν ὅπου ἂν
ὑμεῖς, (οἱ Λακεδαιμόνιοι) ἠγγήσθε· Ξεν. Ἑλλ. 6, 3, 7.—Δόντες
δίκην] συντάσσεται δοτ.=διδόναι τινὶ τὴν δίκαιον, εἶτα διδόναι δίκην
=κολάζεσθαι (παθητ.), τὸ δὲ λαμβάνειν δίκην=λαμβάνειν παρά τινος τὸ
δίκαιον, εἶτα=κολάζειν (ἐνεργ.)—Καδμείας] Τὸ 382 διὰ Φοιβίδα,
τοῦ Λάκωνος, ὃν κατέπεισαν οἱ ὀλιγαρχικοὶ καὶ πλούσιοι· Ξεν. Ἑλλ.
5, 2, 25—30. Πολύβ. 4, 27, Διοδ. 15, 20. Παρ. καὶ Πλουτ. Πελοπ. 5.
—Ἐνθάδε] ἐντὶ δεῦρο. Πελοπίδας, Φερένικος, Ἀνδοκλείδας καὶ μετὰ
πολλῶν ἄλλων κατέφυγον εἰς Ἀθήνας. Παρ. Πλουτ. Πελοπ. 4, 5.—Εἰς
τοῦτ' ἀνανδραῖας] ὅλη. εἰς ταύτην, εἶτε τσαυτὴν ἀνανδρίαν.

29) Κατελθόντες] Τὸ κατέρχεσθαι, κητιέναι λέγεται περὶ ἐπανά-

νον ἐνέμειναν ἄλλ' εὐθύς εἰς Λακεδαιμόνα πρέσβεις ἀπέστειλλον, ἕτοιμοι δουλεύειν ὄντες καὶ μηδὲν κινεῖν τῶν πρότερον πρὸς αὐτοὺς ὠμολογημένων. Καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν; Εἰ γὰρ μὴ προσέταττον ἐκείνοι τοὺς τε φεύγοντας καταδέχεσθαι καὶ τοὺς αὐτόχειρας ἐξείργειν, οὐδὲν ἂν ἐκόλωνεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἡδίκηκότων ἐφ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας στρατεύεσθαι.

- 30 (ιγ'.) Καὶ τοιοῦτοι μὲν νεωστὶ περὶ τὴν πόλιν τὴν δε γεγενημένοι, τὸ δὲ παλαιὸν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος προδῶται καταστάντες, αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ οὕτως ἔκουσίων καὶ μεγάλων ἀδικημάτων συγγνώμης τυχεῖν ἠξιώθησαν, ἡμῖν δ' ὑπὲρ ὧν ἠναγκάσθημεν, οὐδεμίαν ἔχειν οἴονται δεῖν, ἀλλὰ τολμῶσιν ὄντες Θηβαῖοι λακωνισμὸν ἐτέροις ὀνειδίξειν, οὐς πάντες ἴσμεν πλείστον χρόνον Λακεδαιμονίοις δεδουλευκότας καὶ προθυμότερον ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς ἢ τῆς αὐτῶν σωτηρίας πεπολεμηκότας. Ποίᾳς γὰρ εἰσβολῆς ἀπελείφθησαν τῶν εἰς αὐτὴν τὴν χώραν γεγενημένων; ἢ τίνων οὐκ ἐχθίους ὑμῖν καὶ δυσμενέστεροι διετέλεσαν ὄντες; Οὐκ ἐν τῷ Δεκελεικῷ πολέμῳ πλειόνων αἴτιοι κακῶν ἐγένοντο τῶν ἄλλων συνεισβαλόντων; Οὐ δυστυχησάντων ὑμῶν μόνου τῶν συμμάχων ἔθεντο τὴν ψῆφον, ὡς χρὴ τὴν τε πόλιν ἐξανδραποδίσασθαι καὶ τὴν χώραν ἀνεῖναι μηλόδοτον ὥσπερ

δου φυγάδων εἰς τὴν πατρίδα. — Ἐνέμειναν] δηλ. τοῖς ὀμολογουμένοις, τῇ πίστει καὶ τῇ συμμαχίᾳ. — Κινεῖν] Παρ. Εὐαγ. 7. — Εἰ μὴ προσέταττον κατὰ δ.] ἀντεῖπε (Ἀγρησίλαος) τῇ εἰρήνῃ, ἕως τοὺς διὰ Λακεδαιμονίους φυγόντας Κορινθίων καὶ Θηβαίων ἠνάγκασε τὰς πόλεις οἵκαδε καταδέξασθαι. Ξεν. Ἀγρησ. Β', 21. Ἦσαν δ' οὗτοι οἱ φυγαδευθέντες ὑπὸ τῶν Κορινθίων καὶ Θηβαίων πολιτῶν πολῖται, οὐς καὶ ἐταίρους Ἀγρησίλαου Ἰσοκράτης ὀνομάζει (πρὸς Φίλ. λς'). — Αὐτόχειρας] αὐτόχειρ, ὁ ἰδίᾳ χειρὶ ἐργαζόμενος, ἀπὸ δὲ τοῦ Δημοσθένους = αὐθέντης, ἐκ συναίρεσεως ἐκ τοῦ αὐτοένης (Σοφ. Οἰδ. Τ. 107) ἦτοι ὁ ἑαυτὸν ἢ ἕτερον ἰδίᾳ χειρὶ φονεύων. Ἡσύχ. αὐτόχειρ, φονεύς αὐτόχειρας οἱ ταῖς ἰδίαις χειρσὶ φονεύοντες, ὁ Λυκ. κ. Λεωκρ. 30 αὐτοχειρὶ ἀποκτείνειν λέγει τὸ αὐθέντης οἱ μεταγενέστεροι ἐπὶ τοῦ δεσπότης, κυριος τετάχασι, παρ' ἡμῖν τὸ αὐθέντης = πατήρ. Διατί δὲ καλεῖ τούτους αὐτόχειρας Παρ. Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 12.

(ιγ'.) 30) Τὸ παλαιὸν] ἐπὶ τῶν Περσικῶν. Οὐ γὰρ συνεμάχησαν Θηβαῖοι τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πολεμήσασιν τῶν Ἑλλήνων. Κορ. παρ. Ἡρόδ. 7, 132 καὶ 8, 34. — Ὀντες Θηβ.] ὡς ἐάν ἔλεγε προδῶται καὶ ἄπιστοι.

31) Δυσμενέστερον] τὸ 508 οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐν πάλῃ ᾗσαν. Ἡρόδ. 5, 74. — Ἐν τῷ Δεκελεικῷ π.] παρ. π. Εἰρ. 37. — Πλειόνων κακ.] πρὸς Φίλ. 43' εἴ τις ἀθήσειε καὶ σκέψαιτο τὰς τῶν Ἑλλήνων συμφοράς, οὐδὲν ἂν μέρος οὔσαι φανεῖεν τῶν διὰ Θηβαίους παρ. Θουκ. 7, 30 8, 60. 7, 19. — Τῶν ἄλλων] τ' ἔ. τῶν Πελοποννη-

τὸ Κρισαῖον πεδῖον; "Ὡστ' εἰ Λακεδαιμόνιοι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον 32
Θηβαίους, οὐδὲν ἂν ἐκόλυε τοὺς ἅπασιν τοῖς Ἑλλήσιν αἰτίους τῆς σω-
τηρίας γενομένους αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐξανδραποδισθῆναι καὶ
ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεσεῖν. Καίτοι τίνα τηλικαύτην εὐερ-
γείαν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, ἥτις ἱκανὴ γενήσεται διαλύσασθαι τὴν ἔχθραν
τὴν ἐκ τούτων δικαίως ἂν ὑπάρχουσαν πρὸς αὐτοὺς;

(ιδ'). Τούτοις μὲν οὖν οὐδεὶς λόγος ὑπολείπεται τηλικαῦτα τὸ 33
μέγεθος ἐξημαρτηκόσι, τοῖς δὲ συναγορευέειν βουλομένοις ἐκείνος μό-
νος, ὡς νῦν μὲν ἡ Βοιωτικὴ προπολεμεῖ τῆς ὑμετέρας χώρας, ἣν δὲ
διαλύσασθε τὴν πρὸς τούτους φιλίαν, ἀσύμφορα τοῖς συμμάχοις δια-
πράξεσθε μεγάλην γὰρ ἔσσεσθαι τὴν ῥοπήν, εἰ μετὰ Λακεδαιμονίων
ἢ τούτων γενήσεται πόλις.

(ιέ.) Ἐγὼ δ' οὔτε τοῖς συμμάχοις ἠγοῦμαι λυσιτελεῖν τοὺς ἀσθε- 34
νέστερους τοῖς κρείττους δουλεύειν, καὶ γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον
ὑπὲρ τούτων ἐπολεμήσαμεν, οὔτε Θηβαίους εἰς τοῦτο μανίας ἤξειν
ὥστ' ἀποστάντες τῆς συμμαχίας Λακεδαιμονίοις ἐνδώσειν τὴν πόλιν,
οὐχ ὡς πιστεύων τοῖς τούτων ἤθεσιν, ἀλλ' οἷδ' ὅτι γιγνώσκουσιν
ὡς δυοῖν θάτερον ἀναγκαῖόν ἐστιν αὐτοῖς, ἢ μένοντας ἀποθνήσκειν
καὶ πάσχειν, οἷά περ ἐποίησαν, ἢ φεύγοντας ἀπορεῖν καὶ τῶν ἐλπίδων
ἅπασων ἔστερησθαι. Πότερα γὰρ τὰ πρὸς τοὺς πολίτας αὐτοῖς ἔχει 35
καλῶς, ὧν τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλόν-
τες διηρπάκασιν τὰς οὐσίας, ἢ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς, ὧν οὐκ
ἄρχειν μόνον ἀδίκως ἐπιχειροῦσιν, ἀλλὰ τῶν μὲν τὰ τεῖχη κατεσκά-

σίω. — Δυστυχησάντων] ἐννοεῖ τὴν πολυθρόλητον ἐν Αἰγὸς πο-
ταμοῖς ναυμαχίαν] παρ. Εὐαγ. 52. — Μόνοι τῶν συμμ.] ἐκτός τῶν
Θηβαίων καὶ οἱ Κορίνθιοι ἐφήμισαν περὶ τοῦ ἐξανδραποδισμοῦ τῶν Ἀ-
θηναίων. Οἱ Σπαρτιῆται ὅμως δὲν κατέσκηψαν τὴν πόλιν] παρ. π. Εἰρ.
78, Δημ. π. παραπροσβ. 65 καὶ Πλουτ. Λύσ. 15. — Μηλόβροστον] ἐκ
τοῦ μῆλον (πρόβατον) καὶ βόσκω' = ἔρημον. — Τὸ Κρισαῖον πε-
δίον] ἢ Κίρρα πόλις ἦτο τῆς Φωκίδος ἀπέχουσα τῶν Δελφῶν 30 σταδίου
κατὰ Ἀρσνοκρατίωνα, κατὰ δὲ Πλουτ. (10, 37, 4) 60, κατὰ δὲ Στράβ.
(418 σλ.) 80 σταδίου. Κρισαῖον δὲ πεδῖον τὸ ταύτη προκειμένον τῇ
πόλει] παρ. καὶ Πλουτ. β'. Σόλ. 11 καὶ Αἰσχίν. κ. Κτησ. 107.

(ιδ'). 33] Ἡ Βοιωτικὴ προπολ.] παρ. Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 19—21,
Πλουτ. Πελοπ. 14 Ἀγασ. 24. — Ἐσσεσθαι] ἔξαρθᾶται τὸ ἀπαρ. ἐκ
τινος β. λεκτικῶς, ἐνυποληθάνοντος εἰς τὸν γάρ. = Διότι ἔλεγον.

(ιέ.) 34] Ἡθεσιν] παρ. π. Νικ. 31. — Μένοντας ἀποθνή-
σκειν] τ. ἔ. τὴν στάσιν τοῦ Ἡελοπίδου καὶ Ἐπαμεινώνδου, τῶν δημο-
κρατικῶν κατὰ τῶν ὀλιγαρχικῶν τῶν προστατευομένων ὑπὸ τῶν Λακε-
δαιμονίων. Περὶ τοῦ ἀποθνήσκειν] παρ. Ἀρχ. 93.

35] Ἐχει καλῶς] παρ. Νικ. 1. — Ἐκβαλόντες τὰς οὐ-
σίας] παρ. Πλουτ. Πελοπ. 5.

- 36 φασι, τῶν δὲ καὶ τὴν χώραν ἀπεστερήκασιν; Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐπὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν οἷόν τ' αὐτοῖς ἐπανελθεῖν ἐστίν, ἢν οὕτω συνεχῶς φανήσονται προδιδόντες. Ὡστ' οὐκ ἔστιν ὅπως βουλήσονται πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας διενεχθέντες τὴν αὐτῶν πόλιν οὕτως εἰκῆ καὶ προδήλως ἀποβαλεῖν, ἀλλὰ πολὺ κοσμιώτερον διακείσονται πρὸς ἀπάσας τὰς πράξεις, καὶ τοσούτῳ πλείω ποιήσονται θεραπείαν
- 37 ὑμῶν, ὅσῳ περ ἂν μᾶλλον περὶ σφῶν αὐτῶν δεδιώσιν. Ἐπεδείξαντο δ' ὑμῖν, ὡς χρὴ τῇ φύσει χρῆσθαι τῇ τούτων, ἐξ ὧν ἔπραξαν περὶ Ὠρωπὸν ὅτε μὲν γὰρ ἐξουσίαν ἤλπισαν αὐτοῖς ἔσσεσθαι ποιεῖν, ὅτι ἂν βουληθῶσιν, οὐχ ὡς συμμαχοῖς ὑμῖν προσηνέχθησαν, ἀλλ' ἄπερ ἂν εἰς τοὺς πολεμιοτάτους ἐξαμαρτεῖν ἐτόλμησαν· ἐπειδὴ δ' ἐσκοπόνδους αὐτοὺς ἀντὶ τούτων ἐψήφισαθε ποιῆσαι, παυσάμενοι τῶν φρονημάτων ἤλθον ὡς ὑμᾶς, ταπεινότερον διατεθέντες ἢ νῦν ἡμεῖς τυγχάνομεν ἔχοντες. Ὡστ' ἢν τινες ὑμᾶς ἐκφοβῶσι τῶν ῥητόρων, ὡς κίνδυνός ἐστι, μὴ μεταβάλωνται καὶ γένωνται μετὰ τῶν πολεμίων, οὐ χρὴ πιστεῦειν· τοιαῦται γὰρ αὐτοὺς ἀνάγκαι κατελήφασιν, ὥστε πολὺ ἂν θᾶττον τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν ἢ τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν ὑπομείνειαν.
- 39 (ιζ'). Εἰ δ' οὖν καὶ τᾶναντία μέλλοιεν ἅπαντα πράξειν οὐδ' οὕτως ἡγοῦμαι προσήκειν ὑμῖν τῆς Θηβαίων πόλεως πλείω ποιήσασθαι λόγον ἢ τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν, ἐνθυμούμενους πρῶτον μὲν ὡς οὐ τοὺς κινδύνους ἀλλὰ τὰς ἀδοξίας καὶ τὰς αἰσχύνας φοβεῖσθαι πάτριον ὑμῖν ἐστίν, ἔπειθ' ὅτι συμβαίνει κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις οὐ τοὺς βίᾳ τὰς πόλεις καταστρεφόμενους ἀλλὰ τοὺς ὀσιώτερον καὶ πραότερον τὴν Ἑλλάδα διοικοῦντας.
- 41 (ιζ'). Καὶ ταῦτ' ἐπὶ πλείονων μὲν ἂν τις παραδειγμάτων ἔχοι διελθεῖν τὰ δ' οὖν ἐφ' ἡμῶν γενόμενα τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι Λακεδαιμόνιοι τὴν δύναμιν τὴν ὑμετέραν ἀνυπόστατον δοκοῦσαν εἶναι κατέλυσαν, μικρὰς μὲν ἀφορμὰς εἰς τὸν πόλεμον τὸν κατὰ θάλατταν τὸ

37) Περὶ Ὠρωπὸν] κεῖται ἐν μεθορίῳ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας ὁ μέχρι καὶ δεῦρο τῷ αὐτῷ ὀνόματι καλούμενος Ὠρωπός· δι' ὃ καὶ ἠμφισβήτησαν Ἀθηναῖοι Βοιωτοῖς πολλάκις περὶ τοῦ χωρίου. — Ποιεῖν] τὰ οὐσιαστικὰ ἐξουσία, ὄρα, καιρός, ἀκμὴ, συντάσσονται μετ' ἀνάρθρου (Ἀρεοπ. 34, Φιλιπ. 15, 146 καὶ ἄλ. ἀκμὴ φιλοσοφεῖν) καὶ ἐν ἀρθρῷ (Ἀρεοπ. 20) ἀπαρεμφάτου· καὶ διὰ μὲν τοῦ ἀνάρθρου σημαίνεται τὸ δι' ἐν μόνον εἰς μίαν μόνην περίστασιν ἀρμόζον· διὰ δὲ τοῦ δευτέρου τὸ διὰ πάντα ἰσχύον, ὡς ὄρα τοῦ κθεύδειν.

(ιζ') 40) Ἀφορμὰς] ἀφορμὴ, χρημάτων χορηγία, ἀφ' ἧς ὀρμώμενος ἐργάζεται τις τέχνην τινα ἢ ἐμπόριον· ἄλλως ἐνθήκη (Φρύν. σλ. 96), προβολή (σχολ. Εὐρ. Μηδ. 342) = κεφάλαιον (σερμαγιά, καπιτάλιο). — Διὰ τὴν δόξαν] Ἐννοεῖ ὅτι ὀσιώτερον καὶ πραότερον τὴν Ἑλλάδα διοικοῦντες, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι. Ἄλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους

πρῶτον ἔχοντες, διὰ δὲ τὴν δόξαν ταύτην προσαγόμενοι τοὺς Ἑλληνας, καὶ πάλιν ὑμεῖς τὴν ἀρχὴν ἀφείλεσθε τὴν ἐκείνων, ἐξ ἀτειχίστου μὲν τῆς πόλεως ὀρηκθέντες καὶ κακῶς πρακτούσης, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον; Καὶ τούτων ὡς οὐ βασιλεὺς αὐτίως ἦν ὁ 41 τελευταῖος χρόνος σαφῶς ἐπέδειξεν· ἔξω γὰρ αὐτοῦ τῶν πραγμάτων γεγενημένου, καὶ τῶν μὲν ὑμετέρων ἀνεπίστως ἔχόντων, Λακεδαιμονίοις δὲ σχεδὸν ἀπασῶν τῶν πόλεων δουλευουσῶν, ὅμως αὐτῶν τοσοῦτον περιεγένεσθε πολεμουῦντες ὥστ' ἐκείνους ἀγαπητῶς ἰδεῖν τὴν εἰρήνην γενομένην.

(17.) Μηδεὶς οὖν ὑμῶν ὀρωδεῖται μετὰ τοῦ δικαίου ποιούμενος 42 τοὺς κινδύνους, μηδ' οἰσθῶ συμμαχῶν ἀπορήσειν, ἂν τοῖς ἀδικουμένοις ἐθέλητε βοηθεῖν ἀλλὰ μὴ Θηβαίοις μόνοις· οἷς νῦν τάναντία ψηφισάμενοι πολλοὺς ἐπιθυμεῖν ποιήσετε τῆς ὑμετέρας φιλίας. Ἦν γὰρ ἐνδείξθητ' ὡς ὁμοίως ἀπασιν ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν παρεσκευάσθε πολεμεῖν, τίνες εἰς τοῦτ' ἀνοίας ἤξουσιν ὥστε μετὰ τῶν κατοδουλου- 43 μένων εἶναι μᾶλλον ἢ μετ' ὑμῶν τῶν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων; εἰ δὲ μὴ, τί λέγοντες, ἦν πάλιν γένηται πόλεμος, ἀξιώσετε προσάγεσθαι τοὺς Ἑλληνας, εἰ τὴν αὐτονομίαν προτείνοντες ἐνδώσετε πορθεῖν Θηβαίοις, ἦντιν' ἂν βούλωνται τῶν πόλεων; Πῶς δ' οὐ τάναντία φανήσεσθε πράττοντες ὑμῖν αὐτοῖς, εἰ Θηβαίους 44 μὲν μὴ διακωλύσετε παραβαίνοντας τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας, πρὸς δὲ Λακεδαιμονίους ὑπὲρ τῶν αὐτῶν τούτων προσποιήσεσθε πο-

ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς. — Προσαγόμενοι] ἄγοντες, ἐλκύοντες πρὸς ἑαυτούς, εἰς τὸ μέρος των. — Ἀφείλεσθε] Διὰ τοῦ Κρόνου ἐν τῇ παρὰ τὴν Κνίδον ναυμαχίᾳ. Παν. 142 Φιλ. 64. — Ἀτειχίστου] διότι τὰ τεῖχη εἶχεν ὁ Δυσάνδρος κρημνίσαι. Ξεν. Ἑλλ. 2, 2. 23 καὶ 3, 14, Πλουτ. Δυσ. 15, Λυσ. κ. Ἑρατ. 40.

41) Αὐτοῦ] Κατὰ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην (Παναθ. 105—108) βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦτο Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμεων. Κατ' ἄλλην γραφὴν τὸ χωρίον ἔχει αὐτῶ· Ἐρέξη γὰρ αὐτῶ τῶν πραγμάτων γεγενημένων. — Ἀνεπίστως] Ξεν. Ἑλλ. 3, 1, 5 λέγει· πᾶσαι γὰρ τότε αἱ πόλεις ἐπέθοντο, ὅτι Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ ἐπιτάττοι, Λακεδαιμονίοις δὲ σχεδὸν ἀπασῶν τῶν πόλεων δουλευουσῶν. Εἰς τούτους ἀνῆκον οἱ Ἀρκάδες, οἱ Πλεῖοι, οἱ Ἀγριοί, Σικυώνιοι, Φιλιάσιοι, οἱ τὴν Ἀκτὴν (Ἑρμιόνην) οἰκοῦντες, οἱ Φωκεῖς, οἱ Λοκροί, Ἀκαρνηῖες, οἱ Ολύμπιοι. Διοδ. 15, 31. — Περὶ γένεσθε] ἐν τῇ περὶ Νάξων ναυμαχίᾳ Χαβρίου στρατηγούντος, 376 π. Χρ. Διοδ. 15, 34. Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 61. — Τὴν εἰρήνην] Τὴν γενομένην μεταξὺ Σπάρτης καὶ Ἀθηναίων τὸ 374 Ξεν. Ἑλλ. 6, 2, 1, Διοδ. 15, 38. Κορν. Τιμόθ. 2.

(17.) 42) Μηδεὶς ὀρωδεῖται] Ἀσ. συν. Α. ΠΕ', 14. 6'. Πολύφθιν Ἄρποκρ. εἶναι παρὰ τοῖς Ἀστικοῖς ῥήτορα τὸ ὀρωδεῖν ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι ὀρωδία=τὸ δέος. Εἶναι δὲ ἡ λέξις τῶν Ἰωναν.

43) Τῶν κατοδουλουμένων] τ. ἑ. τῶν Σπαρτιατῶν.

- λεμειν; Καὶ τῶν μὲν κτημάτων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν ἀπέστητε, βουλόμενοι τὴν συμμαχίαν ὡς μεγίστην ποιῆσαι, τούτους δὲ τὴν ἄλλοτριῶν ἔχειν ἕαυτε καὶ τοιαῦτα ποιεῖν, ἐξ ὧν ἅπαντες χεῖρους εἶναι νομιούσιν ὑμᾶς; Ὁ δὲ πάντων δεινότατον, εἰ τοῖς μὲν συνεχῶς μετὰ Λακεδαιμονίων γεγενημένοις δεδογμένον ὑμῖν ἐστὶ βοηθεῖν, ἦν τι παράσπονδον αὐτοῖς ἐκείνοι προστάττωσιν, ἡμᾶς δ' οἱ τὸν μὲν πλείστον χρόνον μεθ' ὑμῶν ὄντες διατετελέκαμεν τὸν δὲ τελευταῖον μόνον πόλεμον ὑπὸ Λακεδαιμονίοις ἠναγκάσθημεν γενέσθαι, διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν ἀθλιώτατα πάντων ἀνθρώπων περιόψεσθε διακειμένους.
- 46 (1θ'.) Τίνας γὰρ ἂν ἡμῶν εὔροι τις δυστυχεστέρους, οἱ τινες καὶ πόλεως καὶ χώρας καὶ χρημάτων ἐν μιᾷ στερηθέντες ἡμέρα, πάντων τῶν ἀναγκαίων ὁμοίως ἐνδεεῖς ὄντες ἀλήται καὶ πτωχοὶ καθέσταμεν, ἀποροῦντες, ὅποι τραπώμεθα καὶ πάσας δυσχεραίνοντες τὰς οἰκίσεις; ἦν τε γὰρ δυστυχοῦντας καταλάβωμεν, ἀλγοῦμεν ἀναγκαζόμενοι πρὸς τοῖς οἰκείοις κακοῖς καὶ τῶν ἄλλοτριῶν κοινωνεῖν ἦν θ' ὡς εὖ πράττοντας ἔλλωμεν, ἔτι χαλεπώτερον ἔχομεν, οὐ ταῖς ἐκείνων φθονοῦντες εὐπορίαις ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς τῶν πέλας ἀγαθοῖς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν συμφορὰς καθορῶντες, ἐφ' αἷς ἡμεῖς οὐδεμίαν ἡμέραν ἀδακρυτὴ διάγομεν ἀλλὰ πενθοῦντες τὴν πατρίδα καὶ θρηνοῦντες τὴν μεταβολὴν τὴν γεγενημένην ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦμεν. Τίνα γὰρ ἡμᾶς οἴεσθε γνώμην ἔχειν ὀρῶντας καὶ τοὺς γονέας αὐτῶν ἀνα-

44) Τῶν μὲν κτημάτων . . . ἀπέστητε] ὁ Διόδ. 15, 29 λέγει ἐψηφίσαντο καὶ τὰς γενομένας κληρουχίας ἀποκαταστήσαι τοῖς πρότερον κυρίοις γεγονόσι καὶ νόμον ἔθεντο μηδένα τῶν Ἀθηναίων γεωργεῖν ἐκτός τῆς Ἀττικῆς' παρ. π. Εἰρ. 6.

45) Ὁ δὲ δεινότατον—εἰ] παρ. Ἀρεοπ. 30.—Παράσπονδον] τ. ἔ. ἐάν οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὰς ἄλλας πόλεις προστάττουσι τι παρὰ τὰς σπονδάς, τὰς κατὰ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην.

46) Τίνας γὰρ ἂν . . . ἐξετάζειν] σημειοῦ τὴν ἐκτραγώδησιν ὅλην ταύτην τῶν κατὰ τοὺς Πλαταιέας συμφορῶν, οὐ μόνον ὡς πολὺ τὸ παθητικὸν μετὰ πλείστης καλλονῆς καὶ ῥητορείας ἐμφαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ τοιαύτην ὑπάρχουσιν, ὡς μικρὸν παρωδήσαντα ταῖς ἐπι διαμενούσας κοινὰς τῆς Ἑλλάδος δυσπραγίας ἐπιθρηγήσει. Κορ.

47) Ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς τῶν πέλας ἀγαθοῖς] ἀνθυποφορὰ τὸ σχῆμα, πολὺ τὸ κομψὸν καὶ τεχνικὸν ἔχουσα. Ἀλλ', ὡς Πλαταιεῖς, εἶπεν ἂν τις ἐπιτιμῶν, οὐκ αἰσθάνεσθε φθόνον αὐτοὶ ἑαυτῶν καταγιγνώσκοντες τῷ λέγειν, ὅτι βαρέως φέρετε τὴν μετὰ τῶν εὐπραγούντων ἀναστροφὴν καὶ συνοικήσιν. Ταύτην οἱ Πλαταιεῖς διαλυόμενοι τὴν αἰτίαν οὐ λυπούμεθα, φασίν, ἐπὶ ταῖς ἐκείνων εὐπορίαις, ἀλλὰ πρὸς ταύτας ἀντιπαράβαλλοντες τὰς ἡμετέρας ἀπορίας, πολλῶν δεινοτέρως ἢ πρόσθεν εὐρίσκομεν.

ξίως γηροτροπουμένους καὶ τοὺς παιδας οὐκ ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν αἰς ἐποι-
 ησάμεθα παιδευομένους, ἀλλὰ πολλοὺς μὲν μικρῶν ἕνεκα συμβολαίων
 δουλειόντας, ἄλλους δ' ἐπὶ θητείαν ἰόντας, τοὺς δ' ὅπως ἕκαστοι
 δύνανται τὸ καθ' ἡμέραν ποριζομένους, ἀπρεπῶς καὶ τοῖς τῶν προ-
 γόνων ἔργοις καὶ ταῖς αὐτῶν ηλικίαις καὶ τοῖς φρονήμασι τοῖς ἡμε-
 τέροις; Ὁ δὲ πάντων ἀλγιστον, ὅταν τις ἰδῆ χωριζομένους ἀπ' ἄλ- 49
 λήλων μὴ μόνον πολίτας ἀπὸ πολιτῶν ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἀπ' ἀν-
 δρῶν καὶ θυγατέρας ἀπὸ μητέρων καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν διαλυο-
 μένην, ἧ πολλοῖς τῶν ἡμετέρων [πολιτῶν] διὰ τὴν ἀπορίαν συμβέ-
 βηκεν· ὁ γὰρ κοινὸς βίος ἀπολωλὼς ἰδίαις τὰς ἐλπίδας ἕκαστον ἡμῶν
 ἔχειν πεποίηκεν. Οἶμαι δ' ὑμᾶς οὐδὲ τὰς ἄλλας αἰσχύνκας ἀγνοεῖν 80
 τὰς διὰ πενίαν καὶ φυγὴν γιγνομένας, ἃς ἡμεῖς τῇ μὲν διανοίᾳ χα-
 λεπώτερον τῶν ἄλλων φέρομεν, τῷ δὲ λόγῳ παραλείπομεν, αἰσχυνό-
 μενοι λίαν ἀκριβῶς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀτυχίας ἐξετάζειν.

(κ'). Ὡν αὐτοὺς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν ἐνθουμουμένους ἐπιμελείαν τινα 51
 ποιήσασθαι περὶ ἡμῶν. Καὶ γὰρ οὐδ' ἀλλότροιοι τυγχάνομεν ὑμῖν
 ὄντες, ἀλλὰ ταῖς μὲν εὐνοίαις ἅπαντες οἰκεῖοι, τῇ δὲ συγγενείᾳ τὸ
 πλῆθος ἡμῶν· διὰ γὰρ τὰς ἐπιγαμίας τὰς δοθείσας ἐκ πολιτίδων

48] Μικρῶν ἕνεκα συμβ. δουλειόντας, ἄλλους δὲ ἐπὶ
 θητείαν] τί διαφέρει τοῦ θητός ὁ δοῦλος, διώρικεν Ἀριστλ. (Πολ.
 3, 5) εἰπὼν τῶν δ' ἀναγκαίων οἱ μὲν ἐνὶ λειτουργοῦντες τὰ τσιαῦτα,
 δοῦλοι· οἱ δὲ κοινῆ, βάνκυστοι καὶ θῆτες, ἀνεγκαῖα καλῶν ἔργα τὰ μὴ
 πρέποντα τοῖς ἐλευθέροις· ἔστιν οὖν τὸ μικρῶν ἕνεκα συμβ. δου-
 λείειν, τὸ δοῦλον ἐνός τινος εἶναι διὰ τὸ ἀπορεῖν μικροῦ ἀργυρίου. —
 Ἐπὶ θητείαν ἰέναι ἢ θητεύειν] τὸ ἐπιμισθῶ ἄλλοις ἄλλοτε ἐρ-
 γάζεσθαι· διότι θητεία=ἡμεροκάματον (τ. ἔ. ἡμερήσιος κάματος), ἡμε-
 ροδούλιον ἢ ἡμερομίσηον καὶ θῆτες=οἱ ἡμεροκαματάριοι. Θῆτες δὲ
 παρ' Ἀθηναίους ἔκαλεῖτο μέρος τι τῶν πολιτῶν, οἱ πενέστεροι (πεντα-
 κοσιομέδιμοι, ἰππεῖς, ζευγῖται θῆτες). . . Ἦν δὲ καὶ θητείας εἶδος ἑ-
 τερον τὸ ἐπὶ μέρει τῶν κερπῶν ἐργάζεσθαι, καὶ ὁ ἐπὶ τούτῳ ἐργαζόμε-
 νος θῆς=Μόρις ἢ ἐπίμορτος (κοινῶς μερτικάριος, ὁ ἔχων μερτικὸν ἢ μερ-
 δικόν), ὃ ἐλέγετο μορτή· παρ. Ἦσυχ. ἐν λ. Θῆς· καὶ θῆσσα τράπεζα παρ'
 Εὐρύπ. — Ταῦτ' αὐτῶν ἡλικίαις] τ. ἔ. τῆς νεότητος. — Τοῖς
 φρονήμασι] τοῦτο ἐρμηνεύεται διὰ τῶν λέξεων· οὐκ ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν,
 αἰς ἐποιησάμεθα παιδευομένους. Κατὰ Βόλφριον οἱ Πλαταιεῖς ἦσαν gene-
 rousi spiritus, ὡς ἐκ τοῦ Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου δηλον.

49] Ὁ κοινὸς βίος ἀπ.] τ. ἔ. ἡ οἰκονομία, ὁ οἰκογενειακὸς βίος,
 ἀπὸ τοῦ ὁποῦ συγχρόνως πᾶσα ἡ οἰκογένεια ἐτρέφετο.

50] Αἰσχύνκας] Παν. 114.

(κ'). 51] Ὡν] = τούτων δέ. — Ἐνθουμουμένους] Ἀρχιδ. 9. — Τὸ
 πλῆθος ἡμῶν] δηλ. οἰκεῖοι ἐστί ὑμῶν. Πάντες οἱ Πλαταιεῖς τοὺς Ἀθη-
 ναίους, ὡς οἰκιστοὺς πλεῖστον ἀγαπῶσι, μέγα δὲ μέρος τῶν Πλαταιεῶν καὶ
 διὰ συγγενείας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐγένετο. — Διὰ τὰς ἐπιγαμίας]
 ἐπιγαμία, φησὶν Ἦσύχιος, συγγένεια ἢ τὸ παρ' ἀλλήλων ἄγεσθαι· = συμ-

ἡμετέρων γεγονόσμεν ὥστ' οὐχ οἷόν θ' ὑμῖν ἀμελεῖσθαι, περὶ ὧν ἔλη-
 82 λύθημεν δεησόμενοι. Καὶ γὰρ ἂν πάντων εἴη θεινότερον, εἰ πρότερον
 μὲν ἡμῖν μετέδοτε τῆς πατρίδος τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, νῦν δὲ μηδὲ
 τὴν ἡμετέραν ἀποδοῦναι δόξεις ὑμῖν. Ἐπειτ' οὐδ' εἰκόσ ἐνα μὲν
 ἕκαστον ἐλεεῖσθαι τῶν παρὰ τὸ δίκαιον δυστυχοῦντων, ὅλην δὲ πό-
 λιν οὕτως ἀνόμως διεσθαρμένην μηδὲ κατὰ μικρὸν οἴκτου δυνηθῆναι
 τυχεῖν, ἄλλως τε καὶ παρ' ὑμᾶς καταφυγοῦσαν, οἷς οὐδὲ τὸ πρό-
 τερον αἰσχροῦς οὐδ' ἀκλεῶς ἀπέβη τοὺς ἰκέτας ἐλεήσασιν.

85 (κβ.) Ἐλθόντων γὰρ Ἀργείων ὡς τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ δεη-
 θέντων ἀναλεῖσθαι τοὺς ὑπὸ τῇ Καθμείᾳ τελευτήσαντας, πεισθέντες
 ὑπ' ἐκείνων καὶ Θεβαίους ἀναγκάσαντες βουλευσάσθαι νομιμώτερον
 οὐ μόνον αὐτοὶ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς εὐδοκίμησαν, ἀλλὰ καὶ
 τῇ πόλει δόξαν ἀέμνηστον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον κατέλιπον, ἧς
 οὐκ ἄξιον προδότας γενέσθαι. Καὶ γὰρ αἰσχρὸν φιλοτιμείσθαι μὲν ἐπὶ
 τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, φαίνεσθαι δ' ἐκείνοις τᾶναντία περὶ τῶν
 ἰκετῶν πράττοντας.

84 (κβ.) Καίτοι πολὺ περὶ μειζόνων καὶ δικαιωτέρων ἤλομεν ποιη-
 σόμενοι τὰς δεήσεις· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν ἄλλοτρίαν στρατεύσαντες
 ἰκέτευον ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολωλεκότες, κάκεινοι
 μὲν παρεκάλουν ἐπὶ τὴν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν, ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὴν τῶν
 πεθερία, καὶ ἐπιγαμίας ἀλλήλοισ ποιῆσθαι—συμπεθεριάξαι, συμπεθε-
 ρεύειν. Ἐπετραπή δὲ διὰ εἰδικοῦ νόμου, χάριν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης,
 διότι κατὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον ἐβοήθουν τοῖς Ἀθηναίοις οἱ Πλαταιεῖς,
 ἐδόθη δὲ, κατὰ Δικαιόρχον 14, ἐπιγαμία, ἔγκλησις, ἀτέλεια τοῦ μισθο-
 κείν, ἰσοτέλεια, καὶ ἐθεωρεῖτο ἡ Πλάταια εἶδος τι Ἀθηναϊκῆς ἀποικίας.
 Ὁ Διόδ. 15, 46 λέγει, ὅτι ἰσοπολιτείας ἔτυχον (οἱ Πλαταιεῖς) διὰ τὴν
 χρηστότητα τοῦ δήμου, ὃ δὲ Θουκ. 3, 55 καὶ πολιτείας μετέβαλεν, καὶ
 63 Ἀθηναίων ζύμαχοι καὶ πολῖται.

52) Μετέδοτε τῆς πατρίδος] παρ. Πανθ. 94 καὶ Λυσ. κ.
 Παγκλ.—Οἷς ἐλεήσασιν] ἀντιοἷς τὸ ἐλεῆσαι.—Ἀκλεῶς] ἀνευ δόξης.
 (κβ.) 53) Ἀργείων] παρ. Πανηγ. 55.—Ἀνελεῖσθαι] κοινῶς
 νὰ σηκώσωσι, νὰ λάβωσι πρὸς ταρῆν. Ἀναίρεσις δ' ὀνταφιασμός.
 —Φιλοτιμείσθαι μὲν. . . ἔργοις] τὸ φιλοτιμείσθαι εἶναι ἀποθι-
 ἐνταῦθα εἶναι παθητικόν· φιλοτιμοῦμαι σημαίνει 1) ἀγαπῶ, ζητῶ τι-
 μὴν, δόξαν, 2) καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι, τιμῶμαι διὰ τι· οὕτω καὶ
 Πλάτ. Δάχης 182, Β. εὐρηται δὲ μετὰ τῆς ἐν καὶ συνηθέτερον τῆς
 ἐπί, πρός· οὕτως ἀπαντᾷ καὶ π. Φιλ. 117 τὸ τιμωμένους ἐγνωμέ-
 νον μετὰ τοῦ οὗτ' ἐν ταῖς εὐχαῖς οὕτε ἐν ταῖς θυσίαις.

(κβ.) 54) Πολὺ περὶ μειζόνων] =περὶ πολὺ μειζόνων. Σχῆμα ὑπερ-
 βατόν, ὃ σὺνήθεσ εἶναι εἰς προθέσεις πρὸ θετικῶν, συγκριτικῶν καὶ ὑπερ-
 θετικῶν μετὰ τοῦ πολὺ καὶ πάνυ, μετὰ τοῦ ὡς καὶ ὅτι· ὡς ἐν ἐ-
 λαχίστοις, ὡς μετὰ πλείστων.—Ποιησόμενοι τ. δ.] =δεησόμενοι,
 ἰκέτεύοντες.—Ἐπὶ τὴν τῶν ἰσιπῶν σ.] δηλ. τῶν μὴ συνουθέν-
 των ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Θεβαίων, οὗς οἱ Λακ. καὶ οἱ Θεβ. δὲν ἀ-

λοιπῶν σωτηρίαν. "Ἔστι δ' οὐκ ἴσον κακὸν οὐδ' ἕμοιον τοὺς τεθνεῶ- 88
 τας ταρῆς εἶργεσθαι καὶ τοὺς ζῶντας πατρίδος ἀποστερεῖσθαι καὶ
 τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἀπάντων, ἀλλὰ τὸ μὲν δεινότερον τοῖς κωλύου-
 σιν ἢ τοῖς ἀτυχοῦσι, τὸ δὲ μηδεμίαν ἔχοντα καταφυγὴν ἀλλ' ἀπολιν
 γενομένον καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν κακοπαθεῖν καὶ τοὺς αὐτοῦ
 περιορᾶν μὴ δυνάμενον ἐπαρκεῖν, τί δεῖ λέγειν, ὅσον τὰς ἄλλας συμ-
 φορὰς ὑπερβέβληκεν;

(κγ'.) Ὑπὲρ ὧν ἅπαντας ὑμᾶς ἰκετεύομεν ἀποδοῦναι τὴν χάραν 86
 ἡμῖν καὶ τὴν πόλιν, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ὑπομιμνήσκοντες, ὡς οἰ-
 τρὸν τοὺς τηλικούτους ὄρασθαι δυστυχοῦντας καὶ τῶν καθ' ἡμέραν
 ἀπόρουντας, τοὺς δὲ νεωτέρους ἀντιβλοῦντας καὶ δεόμενοι βοηθῆ-
 σαι τοῖς ἡλικιωτάις καὶ μὴ περιδεῖν ἔτι πλείω κακὰ τῶν εἰρημένων
 παθόντας. Ὀφείτετε δὲ μόνου τῶν Ἑλλήνων τοῦτον τὸν ἔρانون, ἀνα 87
 στάτοις ἡμῖν γεγενημένοις ἐπαμῦναι. Καὶ γὰρ τοὺς ἡμετέρους προ-
 γόνους φασὶν ἐκλιπόντων τῶν ὑμετέρων πατέρων ἐν τῷ Περσικῷ πο-
 λέμῳ ταύτην τὴν χάραν μόνους τῶν ἔξω Πελοποννήσου κοινοῦς
 ἐκείνοις τῶν κινδύνων γενομένους συνανασῶσαι τὴν πόλιν αὐτοῖς· ὥ-
 στε δικαίως ἂν τὴν αὐτὴν εὐεργεσίαν ἀπολάβοιμεν, ἥνπερ αὐτοὶ τυ-
 χάνομεν εἰς ὑμᾶς ὑπάρξαντες.

(κδ'.) Εἰ δ' οὖν καὶ μηδὲν ὑμῖν τῶν σωματίων τῶν ἡμετέρων δέ- 88
 δοκται φροντίζειν, ἀλλὰ τὴν γε χάραν οὐ πρὸς ὑμῶν ἐστὶν ἀνέχεσθαι
 πεπορθημένην, ἐν ἣ μέγιστα σημεῖα τῆς ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν συναγωνισαμένων καταλείπεται· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τρό- 89
 πια πόλει πρὸς πόλιν γέγονεν, ἐκεῖνα δ' ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλά-
 πέκτειναν. Ὁ δὲ Κορ. ἐρμηνεύει τῶν περιλειφθέντων, τῶν μὴ ἀποθα-
 νόντων ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Θηβαίους.

55) Ἄ πόλις] ἀντιτίθεται τῷ φιλόπολις.

(κγ'.) 56) Τοὺς τηλικούτους] τοὺς πρεσβυτέρους· παρ. Ἀρχιδ.
 3. — Τῶν καθ' ἡμέραν] = τῶν καθημερινῶν. — Ἀντιβλοῦντες
 καὶ δεόμενοι] δηλ. τῶν πατέρων· δηλ. οἱ νέοι διὰ τῶν παρακλήσεων
 πρὸς τοὺς πατέρας βοηθοῦσι τοὺς ἑαυτῶν ἡλικιωτάς.

57) Μόνοισι] καὶ οἱ Θεσπιεῖς· παρ. Πανηγ. 93 καὶ Παναθ. 92· παρ.
 καὶ Διόδ. 11, 3 λέγοντα ὅτι· Αἰνιᾶνες καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς καὶ Περ-
 ραιβοὶ καὶ Μάγνητες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐτάχθησαν, ἔτι δὲ Ἀχαιοί,
 Φθιώται, Λοκροί, Θεσσαλοὶ καὶ Βοιωτοὶ ἀπέκλιναν πρὸς τοὺς βαρβάρους·
 ὁ Ἡρόδ. 8, 66 πλὴν Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων, ἠκολούθησαν τοὺς βαρ-
 βάρους οἱ Δωριεῖς, οἱ Καρύστιοι, οἱ Ἀνδριοὶ, οἱ Τήνιοι καὶ πάντες οἱ
 νησιῶται πλὴν πέντε πόλεων (8, 46).

58) Οὐ πρὸς ὑμῶν] δὲν εἶναι καθῆκον ὑμῶν, δὲν ἀρμύζει εἰς ὑμᾶς,
 τ. ἔ. εἶναι ἀλλότριον τῆς ἀρετῆς καὶ φρονήσεως ὑμῶν. — Σημεῖα]
 Στράβ. 9, 412. Παισ. 9, 2, 4. καὶ Πλουτ. π. Ἡσοδ. κικροθ. 42 λέγει
 πολυάνδρια καὶ θῆκαι τοσαῦται καὶ μνήματα νεκρῶν. Οὕτω καὶ Ἡρόδ.
 9, 85 καὶ Πλουτ. Ἀριστ. 21.

- δος πρὸς ὅλην τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἔστηκεν. Ἄθηναίοι μὲν εἰκότως ἀφανίζουσι, τὰ γὰρ μνημεῖα τῶν τότε γενομένων αἰσχύνη τούτοις ἐστίν, ὑμῖν δὲ προσήκει διασώζειν⁵⁹ ἐξ ἐκείνων γὰρ τῶν ἔργων ἡγεμόνες κατέστητε τῶν Ἑλλήνων. Ἄξιον δὲ καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων μνησθῆναι τῶν ἐκείνων τὸν τόπον κατεχόντων καὶ μὴ περιορᾶν τὰς τιμὰς αὐτῶν καταλυσμένας, οἷς ὑμεῖς καλλιερησάμενοι τοιοῦτον ὑπέσθητε κίνδυνον, ὅς καὶ τούτους καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας Ἑλληνας ἠλευθέρωσεν. Χρὴ δὲ καὶ τῶν προγόνων ποιήσασθαι τινα πρόνοιαν καὶ μὴ παραμελῆσαι μηδὲ τῆς περὶ ἐκείνους εὐσεβείας, οἷ πῶς ἂν διακτεθῆεν, εἰ τις ἄρα τοῖς ἐκεῖ φρόνησίς ἐστι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων, εἰ κυρίων ὑμῶν ὄντων αἰσθίνοντο τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς βαρβάροις ἀξιώσαντας δεσπότας τῶν ἄλλων καθιστάμενους, ἡμᾶς δὲ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συναγωνισαμένους μόνους τῶν Ἑλλήνων ἀναστάτους γεγεννημένους, καὶ τοὺς μὲν τῶν συγκινδουνοσάντων τάφους μὴ τυγχάνοντας τῶν νομιζομένων σπάνει τῶν ἐποιόντων, Θηβαίους δὲ τοὺς τάναντία παρατάξασμένους κρατοῦντας τῆς χώρας ἐκείνης; Ἐνθυμείσθε δ' ὅτι Λακεδαιμονίων μεγίστην ἐποιείσθε κατηγορίαν, ὅτι Θηβαίους χαριζόμενοι τοῖς τῶν Ἑλλήνων προδόταις ἡμᾶς τοὺς εὐεργέτας διέφθειραν. Μὴ τοῖνυν εἴσσητε ταύτας τὰς βλαστημίας περὶ τὴν ὑμετέραν γενέσθαι πόλιν, μηδὲ τὴν ὕβριν τὴν τούτων ἀντὶ τῆς παρούσης ἔλησθε δόξης.
- 63 (κέ.) Πολλῶν δ' ὄντων εἰπεῖν, ἐξ ὧν ἂν τις ὑμᾶς ἐπαγάγοι μᾶλλον φροντίσαι τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, οὐ δύναμαι πάντα περιλαβεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς χρὴ καὶ τὰ παραλειμμένα συνιδόντας καὶ μνησθέντας μάλιστα μὲν τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν, ἔπειτα δὲ καὶ τῆς ἡμετέρας εὐνοίας καὶ τῆς τούτων ἔχθρας, ψηφίσασθαι τι περὶ ἡμῶν δίκαιον.

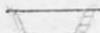
59) Εἰ κ ὅ τ ω ς] πρεπόντως, ἑλλόγως. — Τ ο ῦ τ ο ι ς] τοῖς Θηβαίοις.

60) Τ ὶ ν θ ε ὦ ν] τ. ἔ. Διὸς τοῦ ἐλευθερίου καὶ τῆς Ἥρας, διότι οὗτοι ἐνταῦθα εἶχον ναὸν καὶ ἀγάλματα, ἃ λέγει ὁ Πaus, 9, 2, 5 ἔργα Πραξιτέλους. — Τ ὶ ν ἡ ῥ ὶ ω ν] Πλάταια, θυγάτηρ τοῦ Ἀσωποῦ, ἔδωκε τὸ ὄνομα τῇ πόλει. Πaus. 9, 1, 2. — Καλλιερησάμενοι] καὶ Ἡρόδ. 9, 61, 62. Πλουτ. Ἀριστ. 18. — Ὅς καὶ τούτους] δηλ. τοὺς Θηβαίους, οἵτινες πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα προῦδωκαν.

61) Τ ο ῖ ς ἐ κ ε ῖ] = τοῖς τετελευτηκόσι ὁμοίαν ἔνοιαν παρ. Εὐαγ. 2. — Δουλεύειν] παρ. Πανηγ. 93. — Νομιζομένων] τῶν χρῶν, ἐναγισμάτων. Πλουτ. Ἀριστ. 21. — Τ ὶ ν ἐ π ο ι σ ὄ ν τ ω ν] παρ. Εὐαγ. 1. — Τ ἄ ν α ν τ ῖ α] τ. ἔ. κατὰ τοὺς Περσικοὺς χρόνους. Ἡρόδ. 9, 40 καὶ 60.

(κέ.) 63) Σ υ ν ι δ ὶ ν τ α ς] ἐννοήσαντας, παρατηρήσαντας.

ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

(α.) Ἄπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλευέσθην· οὐ μὴν ἄλλ' εἰ περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων ἤρμοσε τοιαῦτα προειπεῖν, δοκεῖ μοι πρέπειν καὶ περὶ τῶν νῦν παρόντων ἐντεῦθεν ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. Ἦκομεν γὰρ ἐκκλησιάζοντες περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης, ἣ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περὶ ὧν ἀνάγκη τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους ἀμεινον τῶν ἄλλων πράττειν. Τὸ μὲν οὖν μέγεθος ὑπὲρ ὧν συνεληλύθαμεν, τηλικούτον ἐστίν.

(β.) Ὅρῳ δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξ ἴσου τῶν λεγόντων τὴν ἀκρόασις ποιουμένους, ἀλλὰ τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν δ' οὐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένους. Καὶ θαυμαστὴν οὐδὲν ποιεῖτε· καὶ γὰρ τὸν ἄλλον χρόνον εἰώθατε πάντας τοὺς ἄλλους ἐκβάλλειν πλὴν τοὺς συναγορευόντας ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυμίαις. Ὅ καὶ δικαίως ἂν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, ὅτι συνειδότες πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν

(α.) 1) Οἱ παριόντες] οἱ παρουσιαζόμενοι, οἱ ἐμφανιζόμενοι, τ. ἔ. οἱ λέγοντες, οἱ δημηγοροῦντες, οἱ ῥήτορες. — Ἐνθάδε] ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐπὶ τοῦ βήματος· οὕτω καὶ ἐν § 14, καὶ ἐνθὲνδε Δημ. Ὀλ. 2, 4. — Ποιήσ. τ. ἀρχήν] = ἄρξασθαι· π. Εἰρ. 71. — Προειπεῖν] = προομιάσασθαι· παρ. Ἀρχιδ. 47.

2) Ἦκομεν] = ἤλθομεν· Ἀσ. συν. Α'. ΙΘ'. 5. — Ἐκκλησιάζοντες] τελικὴ μετοχή. — Ἀμεινον πράττειν] ὅτι εἶναι εὐδαιμονέστεροι τῶν ἄλλων. Ἀρχιδ. 50.

(β.) 3) Ἐξ ἴσου — τὴν ἀκρ.] = ἴσῃ τὴν ἀκρ. — Τῶν λεγόντων] τῶν ῥητόρων. — Ἐκβάλλειν] τὸ ἐκβάλλω ἐνταῦθα σημ. ἀπορρίπτω, ἀποδοκιμάζω· οὐ τὸ παθητ. εἶναι ἐκπίπτω, παρ. Ἀρχιδ. 78· ἐπὶ θεαμάτων λεγόμενον, ἐκπίπτει = δὲν ἀρέσκει, δὲν εὐχαριστεῖ. — Τῶν δ'] ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ἀνεχομένου, ὃ συνετάχθη γεν. προσώπου καὶ αἰτ. πράγματος. — Φωνήν] = λέξιν. — Τοὺς συναγορευόντας] = τοὺς κολιχεύοντας. Οὕτω καὶ Φιλ. 3.

4) Οἱ οἴκους] κατὰ συνεκδοχὴν τὰς οἰκογενεῖας καὶ τὰς περιουσίας,

κολακευόντων ἀναστάτους γεγενημένους καὶ μισοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν τέχνην, ἐπὶ τῶν κοινῶν οὐχ ὁμοίως διακείσθε πρὸς αὐτοὺς ἀλλὰ κατηγοροῦντες τῶν προσιεμένων καὶ χαίροντων τοῖς τοιοῦτοις αὐτοὶ φαίνεσθε μᾶλλον ταῦτοις πιστεύοντες ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. Καὶ γὰρ τοὶ πεποιθήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντες ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν. Ἐρ' οὐδ' καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐρρῦηκεν. Πᾶσι γὰρ ἦν φανερόν, ὅτι μᾶλλον ἠσθῆσεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλευουσιν. Οἱ μὲν γὰρ προσδοκίαν ἐμποιοῦσιν, ὡς καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κομιούμεθα καὶ τὴν δύναμιν ἀναληψόμεθα πάλιν, ἢν πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτον ὑποτεινοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἡσυχίαν ἔχειν δεῖ καὶ μὴ μεγάλων ἐπιθυμεῖν παρὰ τὸ δι-

ῶθεν τὰς πλουσίας οἰκογενεῖας λέγει· καὶ 117, καὶ Δημ. Ἀφῶβ. 1, 64. Ἐκ τῶν τυράννων ἐνοεῖ τὸν Πεισίστρατον· οἱ πλουσία ὑπὸ τῶν κολάκων, παρασίτων ἀφανίζονται. — Τῶν κολακευόντων ὑπὸ τῶν δημηγόρων, οἱ λέγουσιν ὑμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὅτι οὐδὲν πόποτε πεπλημελήκατε. Παρ. Ἐπιστ. Β'. Κορ. — Ἀναστατάτους γ.] ἀναστατωθέντας, καταστραφέντας. — Διάκεις θ ε] παρ. Νικ. 10. — Ὁμοίως] δηλ. ἐχθρικοῦς. — Τῶν προσιεμένων] τῶν πλησιαζόντων αὐτοῦς.

5) Μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν] παρ. Νικ. 12. Τὸ μὲν μελετᾶν ἐπὶ ἀσκήσεως τοῦ λόγου = ἀσκεῖν, γυμνάζεσθαι, τὸ δὲ φιλοσοφεῖν ἐπὶ σπουδῆς, ἐπιμελείας ἐν τῷ οἴκῳ, περὶ καταλλήλου λόγου, σκοπεῖν κατὰ διάνοιαν περὶ τινος, ἐξευρίσκειν, μελεεᾶν, ἐπινοεῖν. Τὸ φιλοσοφεῖν εὐρητα συνδεόμενον παρ' Ἰσ. ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἐν § 116 μετὰ τοῦ σκέπτεσθαι, καὶ μετὰ τοῦ ζητεῖν. Ἐπιστ. 7, 3, μετὰ τοῦ σκοπεῖν Παν. 3, καὶ ποιεῖν Παν. 186. — Ὅπως . . . ἐροῦσι] τοὺς ἐπιτρίπτους τούτους κόλακας αἰνιττεται καὶ ὁ Εὐρύπ. ἐν Ἐκ. 254. — Ἐρρῦηκεν] συνέρρευσεν. — Παροκαλοῦσιν] = παραινῶσιν, προτρέπουσι.

6) Τὰς κτήσεις] οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον διὰ τῶν κληρουσιῶν κτήματα εἰς ἄλλας πόλεις, ὧν ἐν πολέμῳ ἢ ἄλλως ἐκράτησαν· οὕτως ἐν Θρακικῇ Χερσονήσῳ, ἐν Ἀήνω καὶ Ἰμβρῳ, κτηθείσας διὰ Μιλτιάδου, ἐπὶ δ' ἐν Εὐβοίᾳ, ἐν Σκύρῳ, ἐν Νέξῳ, Ἄνδρῳ, Χερρονήσῳ, Σινόπῃ, καὶ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἐν Αἰγίνῃ, Μυτιλήνῃ, (Θουκ. 3, 50) Ἡσιδοίᾳ, Μήλῳ καὶ Δήλῳ. κατεκληρούχησαν τὴν γῆν αὐτῶν (τῶν Χαλκιδέων), εἰς τεσσαράκοντα κλήρους ὡς λέγει Αἰλ. Π. Ἰστ. 6, 1· παρ. Πλάτ. 44. Παν. 107. Διόδ. 15, 23, καὶ 29. — Ἀναληψόμεθα πάλιν] πλεονασμὸς παρ. Εὐαγ. 56. Ἀρχιδ. 104, ὁμοίως 82 πάλιν ἐπανελθόντες, Εὐαγ. 66 πάλιν ἐπανήγαγεν, Ἀρσοπ. 8· πάλιν ἀνακεκκισμένης, Νικ. 12, εἰ προσεπίδειξαμι πρῶτον. — Ὑποτεινοῦσιν] = προτείνουσι, προβάλλουσιν, ἀλλ' ἐνυπάρχει ἢ ἐννοεῖται τοῦ δόλου καὶ πανουργίας. — Ἡσυχ. ἔχειν] παρ. Νικ. 37. — Στ' ἐργεῖν] οὐδέτερον.

καιον ἀλλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν, ὃ χαλεπώτατον πάντων τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. Οὕτω γὰρ ἐξηρητήμεθα τῶν ἐλπίδων καὶ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι πλεονεξίας ἀπλήττως ἔχομεν, ὥστ' οὐδ' οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλοῦτους μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσιν ἀλλ' αἰεὶ τοῦ πλείονος ἀρεγόμενοι περὶ τῶν ὑπαρχόντων κινδυνεύουσιν. Ὅπερ ἄξιόν ἐστι δεδιέναι, μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἔνοχοι γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνομίαις· λίαν γὰρ τινές μοι δοκοῦσιν ὠρμηῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ οὐ τῶν τυχόντων συμβεβουλευκότων ἀλλὰ τῶν θεῶν ἀκηκοότες ὅτι κατορθώσομεν ἅπαντα καὶ ῥαδίως ἐπικρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν.

(γ'.) Χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ μὲν ὧν ἴσασι, μὴ βουλευέσθαι, περίεργον γάρ, ἀλλὰ πράττειν, ὡς ἐγνώκασι, περὶ ὧν δ' ἂν βουλεύονται, μὴ νομίζειν εἰδέναι τὸ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, ὅτι ἂν τύχῃ δὲ γενησόμενον, οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν. Ὡν ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχάνετε ποιῶντες ἀλλ' ὡς οἶόν τε παραχωδέστατα διακίεσθε. Συνελκλύκατε μὲν γάρ, ὡς δέον ὑμᾶς ἐξ ἀπάντων τῶν ῥηθέντων ἐκλέξασθαι τὸ βέλτιστον, ὥσπερ δ' ἤδη σαφῶς εἰδότες, ὃ πρακτέον ἐστίν, οὐκ ἐθέλετ' ἀκούειν πλὴν τῶν πρὸς ἡδονὴν δημηγορούντων. Καίτοι προσῆκεν ὑμᾶς, εἴπερ ἠβούλεσθε ζῆτεῖν τὸ τῇ πόλει συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναντιουμένοις ταῖς ὑμετέρας γνώμαις προσέγειν τὸν νοῦν ἢ τοῖς καταχαριζομένοις, εἰδότας,

7) Ἀπλήστως ἔχομεν] παρ. Νικ. 1. — Πλούτους] παρ. Ἀρσοπ. 4. — Δεδιέναι μὴ] Ἀσ. συντ. σλ. 442, — 413. 582. 613.

8) Ὁρμηῆσθαι] ὅτι ἔχουσι ποσθυμίαν πρὸς τὸν πόλεμον. — Περίεργον] μάταιον. — Πράττειν] τὸ πράττειν διαφέρει τοῦ ποιεῖν καθ' ὅτι τὸ μὲν πράττειν σημ. εἶναι ἐν τῷ πράγματι, ἐν τῷ ἔργῳ εἶναι, ἐργάζεσθαι, τὸ δὲ ποιεῖν πειραῖσθαι ὥστε εἶναι ἐν τῷ πράγματι. Ἀλλὰ δὲν τηρεῖται πάντοτε ἡ διαφορὰ αὕτη· διότι πολλάκις τίθεται τὸ ἕτερον ἀντὶ τοῦ ἐντέρου· ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε τὸ ἕτερον εἶναι ἐν χρήσει· οὕτω πράττειν τὰ τῆς πόλεως οὐδέποτε ποιεῖν τὰ τῆς πόλεως, καὶ τοῦναντίον ποιῶ ποίημα, οὐδέποτε πράττω ποίημα κτλ. Οὕτω διαφέρει τὸ εὖ πράττειν οὐδέτ. = εὐτυχεῖν] τοῦ εὖ ποιεῖν ἐνεργ. (= εὐεργετεῖν). Τὸ ποιεῖν σημαῖον προξενεῖν τινι καλὸν ἢ κακόν, ἔχει παθ. τὸ πάσχειν, σημαῖον δὲ κατασκευάζειν ἢ διὰ ποιήματος ἐξυμνεῖν εἶναι παθ. ποιεῖσθαι, ἄλλως δὲ γίνεσθαι (καὶ παρ' Ἰσοκ. ποιεῖσθαι).

γ'.) Ἀλλ' ὡς . . . γενησόμενον] ἀλλ' οὕτω (χρὴ) διανοεῖσθαι, ὡς χρωμένους μὲν δόξῃ. (ὡς) δὲ γενησόμενον (κατ' ἀντίπτωσιν ἀτικῆν ἀντὶ γενησόμενον), ὅτι ἂν τύχῃ.

9) Ὡν] ἐκ τούτων δέ. . . ποιεῖτε. — Πρὸς ἡδονὴν] = πρὸς χάριν δημηγορούντων = τῶν κολακυσάντων.

10) Προσέχειν τὸν νοῦν] ἐν τῷ ῥ. προσέχειν ὅτε μὲν τίθεται

ὅτι τῶν ἐνθάδε παριόντων οἱ μὲν ἂ βούλεσθε λέγοντες ῥαδίως ἕξαπατᾶν δύνανται, τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθὲν ἐπισκοτεῖ τῷ καθορᾶν ὑμᾶς τὸ βέλτιστον, ὑπὸ δὲ τῶν μὴ πρὸς ἡδονὴν συμβουλευόντων οὐδὲν ἂν πάθοιτε τοιοῦτον· οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως ἂν μεταπεισῶνται δυνήθειεν ὑμᾶς, μὴ φανερόν τὸ συμφέρον ποιήσαντες. Χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἂν ἀνθρωποὶ καλῶς δυνήθειεν ἢ κρίναι περὶ τῶν γεγεννημένων ἢ βουλευσασθαι περὶ τῶν μελλόντων, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντιουμένων παρ' ἀλλήλους ἐξετάζοιεν, αὐτοὶ δ' αὐτοὺς κοινοὺς ἀμφοτέροις ἀκρατὰς παράσχοιεν;

12 (δ') Θαυμάζω δὲ τῶν τε πρεσβυτέρων, εἰ μὴκέτι μνημονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μηδενὸς ἀκηκόασιν, ὅτι διὰ μὲν τοὺς παραινούντας ἀντέχεσθαι τῆς εἰρήνης οὐδὲν πώποτε κακὸν ἐπάθομεν, διὰ δὲ τοὺς ῥαδίως τὸν πόλεμον αἰρουμένους πολλὰς ἤδη καὶ μεγάλας συμφοραῖς περιεπέσομεν. Ἐν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα μείαν ἀλλ' ἐτοίμως ἔχομεν, μηδὲν εἰς τοῦμ'προσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριή-

τὸ ἀντικ. τὸν νοῦν, ὅτε δὲ παραλείπεται. Οὕτω καὶ διάγειν (τὸν χρόνον), λύειν (τὰ πρῶμνήσια), ἐπιτρέπειν τινὶ (τὴν δίκαιαν), ἔχοντες (χρήματα Ἀρχ. § 67.) ἄραντες (τὰς ἀγχιύρας), τελευταῖν (τὸν βίον. — Καταχαρίζομενοι] ἢ κατὰ αὐξάνει τὴν σημασίαν ἐκείνοις, οἱ τε παρὰ τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν καὶ πρὸς βλάβην ὑμετέραν παραχωροῦσιν εἰς ὑμᾶς, τ. ἔ. παρὰ ὑποχωροῦντας πρὸς χάριν, παρὰ τοὺς συμφωνούντας πρὸς ὑμᾶς κάμνοντας χάριν (κολακεύοντας).

11] Μὴ ποιήσαντες] = Ἦν μὴ ποιήσωσι φ. τὸ συμφέρον. — Κοινοῦς] ὁμοίως Δημ. π. Στεφ. 1. ὁμοίως ἀμφοῖν ἀροῦσθαι.

(δ') 12] Θαυμάζω τῶν πρ. εἰ] συντάσσεται συνήθως γενικῆ μετοχῆς σημαίνουσας πρόσωπον παρ' Ἰσ., ἀλλὰ πολλάκις ἡ ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ ἀντικειμένου ἐκφράζεται διὰ προτάσεως· μετὰ τοῦ ὅτι Παν. 1. Ἀρχιδ. 1, μετὰ τοῦ εἰ (ἀπορηματικοῦ) = ὡς, ὅτι Ἀσ. συν. σλ. 688, 34 καὶ 788, 31 Παν. 170, μετὰ τοῦ ὅπως, π. Νικ. 2. 4) διὰ τοῦ ὅπου 5) μετὰ ἐρωτηματικῆς προτάσεως. Ἀρσοπ. 1. ἐθαύμασα τίσι ποτε λόγοις. . . ἔπεισαν. Ἐν. Ἐνίοτε ἀντὶ γενικῆς μετοχῆς εὐρηταί ἄλλης λέξεως· ἐθαύμαζον αὐτῶν· λέγουσι δὲ ὅτι μετὰ αἰτιατικῆς τίθεται ἐπὶ καλοῦ ἦτοι ὅταν ἐκφράξη ἔπαινον περὶ τινος = ἐπαινω, σέβομαι· μετὰ γενικῆς ἐπὶ κακοῦ, ἦτοι ὅταν ἐκφράξη μομφὴν = καταγιγνώσκω, ἀπορω, παρξενεύομαι, παρ. Ἀσ. Συντ. σλ. 270, 37. — Περιεπέσομεν] παρ. Ἀρχιδ. 78. — Ἐτοίμως ἔχ.] εἴμεθα ἔτοιμοι (πρόθυμοι). — Μηδὲν εἰς . . . πράττοντες] ἂν καὶ οὐδὲν κέρδος (ὠφέλειαν) θέλομεν ἀπολαύσει. Τὸ χωρίον ὁ Οὐόλφιος ἐρμηνεύει· διὰ τοῦ μηδὲν προκόπτοντες διὰ τούτων καὶ μηδὲν ὠφελοῦμενοι, ὁ δὲ Κοραῆς πρὸς σαφήνιαν τοῦ χωρίου παρατίθεται τὴν παρ' Εὐρ. Ἐκ. 960 ταύτην ῥῆσιν·

. . . ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ

θρηνεῖν προκόποντες· οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;

ὁ σχολιαστής ἐξηγούμενος φησὶν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὰ κακὰ κατὰ τί δεῖ

ρεις πληροῦν καὶ χρημάτων εἰσφορὰς ποιεῖσθαι καὶ βοηθεῖν καὶ πο-
 λεμεῖν οἷς ἂν τύχωμεν, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες.
 Τούτων δ' αἰτίον ἐστίν, ὅτι, προσήκον ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοι- 13
 νῶν ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἰδίων σπουδάζειν, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε
 περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλευθήσθε, ζητεῖτε συμ-
 βούλους τοὺς ἀμεινον φρονούντας ὑμῶν αὐτῶν, ὅταν δ' ὑπὲρ τῆς πό-
 λεως ἐκκλησιασίζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις ἀπιστεῖτε καὶ φθονεῖτε,
 τοὺς δὲ πονηροτάτους τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντων ἀσκεῖτε καὶ νο-
 μίζετε δημοτικωτέρους εἶναι τοὺς μεθύνοντας τῶν νηφόντων καὶ τοὺς
 νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὐ φρονούντων καὶ τοὺς τὰ τῆς πόλεως διανε-

θρηνεῖν, ἐμὲ δὴλον ὅτι, οὐδαμῶς προκόπτοντα καὶ προσερχόμενον εἰς δὲ
 ἔμπροσθεν τῶν κακῶν, ὃ ἔστιν, οὐ κατόπιν εἴοντα τὰ κακὰ· τοῦτο τὴ
 συντομώτερον Εὐριπίδου ἐξέφρασεν Ἀλκαῖος (παρ' Ἀθην. 1, 430).

οὐ χρὴ κακῶσιν θυμὸν ἐπιτρέπειν
 προκόφομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι

τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Πολιτ. 1, 604) . . . οὕτε εἰς τὸ πρόσθεν
 οὐδὲν προβαῖνον τῷ χαλεπῶς φέροντι . . . Ὡς τοίνυν τὸ τοῦ Πλάτωνος,
 εἰς τὸ πρόσθεν προβαίνειν, οὕτω καὶ τὸ τοῦ Ἰσοκράτους,
 εἰς τοῦ ἔμπροσθεν πράττειν, μόνη σχεδὸν τῇ λέξει διαφέρει
 τοῦ Εὐριπίδειου εἰς πρόσθεν προκόπτειν. Τοῦτο δὲ κυρίως
 μὲν ἐπὶ τῶν πρό τινας κοπόντων τὰς ἀνοδῖαν ποιοῦσας ὕλας καὶ ὁδο-
 ποιούντων τοῖς πρότω βλαίνειν βουλομένοις, οἳ μάλιστα φιλεῖ γίνεσθαι
 ἐν τοῖς πορευομένοις στρατοπέδοις. Μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ παντός ἔργου . . .
 ἐκδηλότερον δὲ τὴν μεταφορὰν ἐποίησεν Θουκ. 4, 60 καὶ μεταβατικῶς
 χρησάμενος τῷ προκόπτειν τ. ἔ. ἐπὶ τοῦ ἐτέρους εὐχερῆ ποιεῖν τὴν εἰς
 τὰ πρόσω χώρησιν. Ὁ Ἰσ. ἐχρήσατο τῷ πράττοντες ἀντὶ τοῦ προκό-
 πτοντες, τοῦ νοῦ μηδὲν ὡς εἰπεῖν παραλλάττοντες· ἐστὶ γὰρ μηδὲν ἐκυ-
 τοῖς ποιούντες ὠν χρὴ ποιεῖν τοὺς εἰς τοῦ ἔμπροσθεν προχωρῆσαι βουλο-
 μένους. Κορ. Κατὰ ταῦτα ἐρμηνευτέον· χωρὶς παντάπασιν διὰ τοῦτου νὰ
 προπαρασκευάζωμεν τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν ἡμῶν, νὰ ὀπλιζώμεν
 τριήρεις. — Χρημάτων εἰσφ. ποιεῖσθαι] τὸ παιεῖσθαι εἰσφο-
 ρὰς ἤττον σύνθηες τοῦ εἰσφέρειν, ἢ ἀντὶ τοῦ κελεύειν εἰσφέρειν ἢ εἰσφο-
 ρὰς προστάττειν ἢ πράττειν. — Οἷς ἀντύχωμεν] ἐνν. ἢ μετχ.
 βοηθοῦντες ἄνευ διακρίσεως, εἴτε εἶναι ἀξιοὶ βοηθείας εἴτε οὐ· παρ.
 Ἀρεοπ. 29 ἀλλὰ καὶ = ὅσους ἂν τύχη' τ. ἔ. — Ὡσπερ . . . κινδυ-
 νεύοντες] ὡς ἐάν περι ξένης πόλεως κινδυνεύομεν' παρ. Παν. 86
 ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύειν. Καλλιμ. 3' τὸν συ-
 κοφάντην ἐν τριάκοντα δραχμαῖς κινδυνεύοντα. 12 ὡς ἐν τοῖς πρυτα-
 νεῖσις μόνον κινδυνεύσαν.

13) Προσῆκον . . . σπουδάζειν] ὁ νοῦς. Καίπερ ἐχρῆν τῶν τῆς
 πόλεως πραγμάτων, ὥσπερ τῶν ἰδίων, φροντίζειν, ὑμεῖς τὸ ἐναντίον
 ποιεῖτε. Κορ. — Τὴν αὐτὴν γν. ἔχετε] = οὐ ταῦτα γινώσχετε,
 φρονεῖτε. — Τοὺς ἀμεινον φρ.] = τοὺς φρονιμωτέρους· οἱ εὐ φρ.
 = οἱ φρόνιμοι· παρ. π. Νικ. 46. — Ἀσκεῖτε] ἐπαινεῖτε, τιμᾶτε.
 — Τοὺς ν. οὐκ ἔχοντας] παρ. ἡ. — Τοὺς τὰ τῆς π. δια-

μομένους τῶν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ὑμῖν λειτουργούντων. Ὡστ' ἄξιον θαυμάζειν, εἴ τις ἐλπίζει τὴν πόλιν τοιούτοις συμβούλοις χρωμένην ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδώσειν.

- 24 (ε.) Ἐγὼ δ' οἶδα μὲν, ὅτι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέροις διανοαῖς, [καὶ] ὅτι δημοκρατίας οὐσης οὐκ ἔστι παρρησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ τοῖς κωμωδοδιδασκάλοις· ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἀμαρτήματα τοσαύτην ἔχετε χάριν, ὅτιν οὐδὲ τοῖς εὖ ποιούσι, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νοουθετοῦντας ὑμᾶς οὕτω διατίθεσθε δυσκόλως ὥσπερ πρὸς τοὺς κακόν τι τὴν πόλιν ἐργαζομένους. Ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διενόηθην. Παρὲλθλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων ἀλλ' ἀποφαναόμενος, ἃ τυγχάνω γιγνώσκων πρῶτον μὲν περὶ ὧν οἱ πρυτάνεις προτιθέασιν, ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων· οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἔσται τῶν νῦν περὶ τῆς εἰρήνης γνωσθέντων, ἢν μὴ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὀρθῶς βουλευσώμεθα.

νεμομένους] περὶ τῆς σπατάλης τῶν δημοσίων ἀγαθῶν. Ὁ Οὐλπ. εἰς Ὀλυμπ. 1, σλ. 2, καὶ Ἀρποκρ. ἐν λ. θεωρικᾷ λέγουσιν· Εὐβουλος· ἀργυρίον τε συχνὸν πορίζων τοῖς Ἀθηναίοις διένειμε. — Ἐπιδῶσειν] παρ. π. Νικ. 29.

(ε.) 14) Πρόσαντες] κυρίως μὲν ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀναντες, τῷ σημαίνοντι τὸ ἀνωφερές, καίπερ τοῦ Σουῖδα ἐν λ. ἀναντες διαφέρειν λέγοντος θάτερον τοῦ ἐτέρου, μεταφορικῶς δέ, ταῦτ' ἂν εἴη τῷ δυσχερές, ἀηδές, ὡς ἐξηγεῖται Ἡσύχιος. Κορ. — Παρρησία] παρ. π. Νικ. 2 καὶ Ἀρεοπ. 20' (παρὰ τοῦ πᾶν-ρήσις) καὶ παρρησιάζομαι, τὸ ἀδεῶς ἐν ἅπασι λέγω. Ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου ἦτο πρωτεύων νόμος τῆς δημοκρατίας, ἀλλ' ὡς πολλοὶ νόμοι ἐν τῷ χάρτη γεγραμμένοι ἦσαν, οὐς δὲν ἐπετρέπετο ἄνευ κινδύνου νὰ μεταχειρίζωνται. — Ἐνθάδε] παρ. 1. ἀντιτίθεται τῷ ἐν τῷ θεάτρῳ. — Τοῖς κωμωδοδιδασκάλοις] τοῖς ποιούσι καὶ διδάσκουσι τὰς κωμωδίας, οἳ ἦσαν Εὐπολις, Φερεκράτης, Φρόνυχος κτλ. καὶ μάλιστα Ἀριστοφάνης, ὅστις ἐπιχαρίτως τὸ ἄκρατον τῆς παρρησίας ἔσκωψε. Ἀχαρ. 501 καὶ 515. — Ἐχετε χάριν] = γνωρίζετε χάριν. — Ὁ... δεινότατον ὅτι] παρ. Πλατ. 45. — Διατίθεσθε δυσκ.] παρακ. διάκεισθε δυσκόλως] παρ. Νικ. 10.

15) Ἀποσταίην ὧν] = τούτων, ἃ διενόηθην. — Οὐδὲ χειροτονίαν σκουδάζων] οὐδὲ τοῦτο σπουδάζων, ὅπως διὰ τῆς χειροτονίας ψηφίσασθε ἃ μέλλω λέξειν. Ἐπιθετὸν ἐπίλογον τοῦ Ἀρχιδάμου. Κορ. — Περί ὧν οἱ πρ. προτ.] τ. ἔ. περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης. Ἦσαν δ' οὗτοι Ἀθήνησι πενήτηκοντα. οἵτινες διώκουν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς ταττόμενα. — Τῶν τῆς π. πραγ.] τ. ἔ. περὶ τῆς θλασσοκρατίας.

(ζ'.) Φημί δ' οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην μὴ μόνον πρὸς 16
Χίους καὶ Ῥοδίους καὶ Βυζαντίους ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους,
καὶ χρῆσθαι ταῖς συνθήκαις μὴ ταύταις αἷς νῦν τινὲς γεγράφασιν,
ἀλλὰ ταῖς γενομέναις μὲν πρὸς βασιλέα καὶ Λακεδαιμονίους, προ-
σταττούσαις δὲ τοὺς Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι καὶ τὰς φρουράς ἐκ
τῶν ἄλλοτριῶν πόλεων ἐξίεναι καὶ τὴν αὐτῶν ἔχειν ἐκάστους. Τού-
των γὰρ οὔτε δικαιοτέρας εὐρήσομεν οὔτε μᾶλλον τῇ πόλει συμφε-
ρούσας.

(ζ'). Ἦν μὲν οὖν ἐνταῦθα καταλίπω τὸν λόγον, οἷδ' ὅτι δόξω τὴν 17
πόλιν ἐλαττοῦν, εἰ Ὀθηβαῖοι μὲν ἔξωσι Θεσπιᾶς καὶ Πλαταιᾶς καὶ
τὰς ἄλλας πόλεις, ἃς παρὰ τοὺς ὄρους κατειλήψασιν, ἡμεῖς δ' ἐξι-
μεν μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὐσῆς ἐξ ὧν τυγχάνομεν ἔχοντες ἦν δὲ διὰ
τέλους ἀκούσῃτέ μου προσέχοντες τὸν νοῦν, οἶμαι πάντας ὑμᾶς κα-
ταγνώσσεσθαι πολλὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν τὴν ἀδικίαν πλεονε-
ξίαν εἶναι νομιζόντων καὶ τῶν τὰς ἄλλοτριας πόλεις βία κατεχόν-
των καὶ μὴ λογιζομένων τὰς συμφοράς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων ἔργων
γιγνομένας. Ταῦτα μὲν οὖν διὰ παντός τοῦ λόγου πειρασόμεθα δι- 18
δάσκειν ὑμᾶς.

(η.) Περὶ δὲ τῆς εἰρήνης πρῶτον διαλεχθῶμεν καὶ σκεψόμεθα,
τί ἂν ἐν τῷ παρόντι γειεῖσθαι βουλευθῆμεν ἡμῖν. Ἦν γὰρ ταῦτα
καλῶς δοισώμεθα καὶ νοῦν ἐχόντως, πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀ-
ποβλέποντες ἀμεινον βουλευσόμεθα καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

(θ.) Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰ- 19

(ζ'.) 16) Γεγράφασιν] ὁ Εὐθουλος ταύτην τὴν περὶ Εἰρήνης συν-
θήκην ἔγραψεν παρ. Διδόδ. 16, 7 καὶ 21. — Ταῖς γενομέναις...
καὶ Λακ.] ἐνοεῖ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην παρ. καὶ Παν. 145. —
Ἐξίεναι] = ἐξελεθεῖν, ἐκστρατεύειν.

(ζ'.) 17) Θεσπιᾶς καὶ Πλαταιᾶς] Ἀρχιδ. 27. — Τὰς ἄλλας
πόλεις] Ὀρχομενός 364 (Διδόδ. 15, 79) καὶ ἐν Εὐβοίᾳ Ὀρωπός (Διδόδ.
15, 76 καὶ Δημ. π. Εἰρ. 24). — Τὴν ἀδικίαν πλεον.] ὅταν ἐν τῷ
λόγῳ εὐρηγῆται δύο οὐσιαστ., ἐξ ὧν τὸ μὲν εἶναι ὑποκ., τὸ δὲ κατηγ. τὸ
ἐναρθρον εἶναι ὑποκειμένον, τὸ δὲ ἐναρθρον κατηγερούμενον. — Πλεονε-
ξίαν] κέρδος ἐπὶ καλοῦ γὰρ ἐνταῦθα ἡ λέξις.

18) Διδάσκειν] ἐκ τοῦ πειρασόμεθα. Ἄσ. συν. Α'. ΙΖ'. 3, 6'. ἡ
παθ. ἔννοια τοῦ διδάσκειν εἶναι μανθάνειν.

(η.) Διαλεχθῶμεν] παρ. Νικ. 8. — Νοῦν ἐχόντως] καὶ π.
Φιλ. 7. = νουεχῶς, νουεχόντως (Λίβειν εἰς Φρύν. σλ. 604). ὁ παρὰ
τοῖς παλαιοῖς οὐχ εὐρήνται, εὐ καὶ ἐχόντως νοῦν λέγει Πλάτ. Νόμ.
686, e. οὕτω λέγεται καὶ λόγον ἐχόντως, Ἄρσειπ. 60. καὶ οἱ νοῦν ἔχον-
τες = οἱ νουεχεῖς παρ. Εὐαγ. 7.

(θ.) 19) Ἄρ] μῦθρον ἐρωτηματικὸν ἐκ τοῦ ἦ-ἄρα. Ἄσ. συντ. σλ.
655, 688, 801.

κοῖμεν καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὀμονοοῦμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιοῦμεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι τοῦτων ὑπαρξάντων τελείως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν· καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησε καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασε καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαθέβληκε καὶ πάντας τρό-
 20 πους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, καὶ τοιούτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχωμεν, οἷους αἱ κοιναὶ συνθήκαι προστάττουσι, μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους καθέσταμεν, καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδύσομεν, ἀναπεπαυμένοι μὲν τῶν εἰσφορῶν καὶ τῶν τριηραρχῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν πόλεμον λειτουργιῶν, ἀδεῶς δὲ γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπι-
 21 χειροῦντες, αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλειοίπασιν. Ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσαν, μεστὴν δὲ

Ὁ μὲν πόλεμος] ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα § 20.—Διαθέβληκεν] Διδό. 15, 95.—Πάντας τῶν τρόπων] κοινῶς μὲ καθε μίσην, μὲ διάφορα μέσα λέγεται καὶ ἐκ παντὸς τρόπου (Εὐαγ. 39), κατὰ πολλοὺς τρόπους (= πολυειδῶς) καὶ πάντα τρόπον (Πανηγ. 151).—Τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς] σπανίως εὐρηται ἐν μεταβατικῇ σημασίᾳ παρ. Φιλ. 38, ὅρξς ὡς τεταλαιπώρηται διὰ τὸν πόλεμον. Νικ. 64 ὑμῖν ἐξεστὶ μὴδὲν ταλαιπωρηθεῖσιν. . . . ἀπαντα ταῦτα διαπράττασθαι.

20) Ἦν ποιησώμεθα] Ἄσ. συν. Β'. Ζ'. 3.—Ἀπαλλαγέντες . . . ταραχῆς] οὕτω καὶ Ἀριστφ. Εἰρ. 292.

Νῦν ἐστὶν ἡμῖν ὧ ἄνδρες Ἕλληνες, καλόν, ἀπαλλαγῆσαι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν εἰρήνην φίλην.

—Πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς] σπανίως συνδέονται οὐσιαστ. διαφόρου ἀριθμοῦ παρ' Ἰσ. —Εἰς ἣν . . . καθέσταμεν] Ἄσ. Συντ. σλ. 601, 6' ἐστὶ τὸ καθέσταμεν, ὡς καὶ Θουκ. 6, 18 καὶ ἕτεροι ἐχρήσαντο, ἀντὶ τοῦ καθίσταμεν, ἐνεργητικοῦ, ἀμεταβάτως ἐκλαμβάνομεν ἀντὶ τοῦ καθιστάμεθα. Κορ. —Εἰσφορῶν] Ξεν. Οἰκ. 2, 6. —Τῶν τριηραρχῶν] κατὰ τὴν Ὀλ. 105, 3 (358 π. Χ.). —Τῶν ἄλλων—λεϊτουργιῶν] αὐτὰ ἦσαν ἐπιδόσεις καὶ προεπισφοραὶ. —Ἐργασίαις] ἐργασίαι εἶναι ὄνομα γενικὴν καὶ τῶν τεχνιτῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ καλλιέργειας τῶν ἀγρῶν ἢ ἐργασία τῆς χώρας Ἀρεσπ. 30 ἢ τῆς γῆς Ξεν. Οἰ. 5, 14, τὰς ἐν ὑπὸ κίθρῳ ἐργασίας αὐτ. 7, 20 ἐννοεῖ τὰς ἀγροτικὰς. Ἐνταῦθα δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ὅλα τὰλλα εἶδη πλὴν τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, εἰς ἃ οἱ ἄνθρωποι ἐξασκοῦνται καὶ παρασκευάζουσιν ἑαυτούς.

21) Διπλασίας] ὑπὲρ τὰ 130 τάλαντα ἢ τό ποτε ἢ πρόσδος, ὡς

γυγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ὧν νῦν ἐρήμη κατέστηκεν. Τὸ δὲ μέγιστον, συμμάχους ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους ἀλλὰ πεπεισμένους, οὐδ' ἐν μὲν ταῖς ἀσφαλείαις διὰ τὴν δύναμιν ἡμᾶς ὑποδεχομένους, ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις ἀποσπασθέντες, ἀλλ' οὕτω διακειμένους ὥσπερ χρὴ τοὺς ὡς ἀληθῶς συμμάχους καὶ φίλους ὄντας. Πρὸς δὲ τούτοις ἂ νῦν ἀπολαβεῖν οὐ δυνάμεθα διὰ 22 πολέμου καὶ πολλῆς δαπάνης, ταῦτα διὰ προσβείας ῥαδίως κομιοῦμεθα. Μὴ γὰρ αἴεσθε μῆτε Κερσοβλέπτην ὑπὲρ Χερρονήσου μῆτε Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως πολεμήσειν, ὅταν ἰδῶσιν ἡμᾶς μηδενὸς τῶν ἄλλοτριῶν ἐπιειμένους. Νῦν μὲν γὰρ εἰκότως φοβοῦνται γείτονα παιήσασθαι τὴν πόλιν ταῖς αὐτῶν δυναστεαῖς· ὁρῶσι γὰρ ἡμᾶς οὐ 25 στέργοντας ἐφ' οἷς ἂν ἔχωμεν, ἀλλ' αἰεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγομένους· ἦν δὲ μεταβαλώμεθα τὸν τρόπον καὶ δόξαν βελτίω λάβωμεν, οὐ μόνον ἀποστήσονται τῆς ἡμετέρας ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῶν προσδώσουσι· λυσιτελήσει γὰρ αὐτοῖς Θεοραπέουσι τὴν δύναμιν τὴν τῆς πόλεως ἀσφαλῶς ἔχειν τὰς αὐτῶν βασιλείας. Καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς Θράκης ἡ 24 μὴν ἐξέσται τσαυτὴν ἀποτεμέσθαι χώραν ὥστε μὴ μόνον αὐτοὺς ἀφθονοῦν ἔχειν ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις τῶν Ἑλλήνων καὶ δι' ἀπορίαν πλανωμένοις ἱκανὸν δύνασθαι βίον παρασχεῖν. Ὅπου γὰρ Ἀθηνόδωρος καὶ Καλλίστρατος, ὁ μὲν ἰδιώτης ὢν, ὁ δὲ φυγάς, οἰκίσαι πό-

λέγει ὁ Δημοσθ. Φιλ. 4, 37, ἀλλ' εἶτα ἡ τύχη πεποίηκε τὰ κοινὰ τετρακόσια τάλαντα αὐτ. 38. — Καὶ ξένων καὶ μετοίκων] εἶναι ἐπεξηγήσεις εἰς τὸ ἐμπόρων. Οἱ ἔμποροι εἶναι εἴτε ξένοι, οἱ εἰσάγοντες καὶ ἐξάγοντες εἰς Ἀθήνας ἐμπορεύματα, εἴτε μέτοικοι. Μέτοικος δὲ εἶναι ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον, ὡς ξένος ἐπιδημῶν, καθ' ἃ ἐξηγεῖται ὁ Ἀρποκρατίων ἐν λ. μετοίκιον· τούτων δ' ἐν Ἀθήναις ἦτο μέγας ὁ ἀριθμὸς, μάλιστα δὲ ἐν Πειραιεῖ, ὅπου τὸ ἐμπόριον ἦτο πολὺ ἀνεπτυγμένον παρ. καὶ Παν. 42, ἐπὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως, γενομένης ἀπογραφῆς, εὐρέθησαν 10000, πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ παιδῶν. — Τὸ δὲ μέγιστον] παρ. Εὐαγ. 30. Ἐνταῦθα ἄνευ ἐπομένου γὰρ ἢ ὅτι (ὡς Ἀρσοπ. 69) καὶ πρὸς Φιλ. 95. Οὕτως εὐρηκται καὶ τὸ κεφάλαιον Νικ. 62 καὶ τὸ σημεῖον δέ, τεκμηρίον δέ.

22) Κερσοβλέπτης] αὗτος ἦν ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Κόττου, βασιλέως τῆς Θράκης, ἀντεποιεῖτο τὸ βασιλεῖον τῆς Χερρονήσου, δι' ὃ τὴν τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐπεκαλέσθη. Εἶτα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου μάχη ἠττηθεὶς, δούς τὸν υἱὸν ὄμηρον, διετέλεσε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Φιλίππου βασιλευῶν. Περὶ τούτου καὶ τῆς Ἀμφιπόλεως μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας συνεχεῖς αἰτίαι πολέμων ἦσαν παρ. Διδδ. 16, 34, Δημ. κ. Ἀριστοκρ. 191, 192.

24) Τῆς Θράκης] τὸ 353 ὁ Χάρης ἐκυρίευσεν τὴν Σηστόν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέμψαν κληρούχους εἰς τὰς ἐν Χερρονήσῳ πόλεις, ἐγγεγρίσαντος τοῦ Κερσοβλέπτου, Διδδ. 16, 34. — Ἀθηνόδωρος] ὁ Σού-

λεις οἰοί τε γεγονάσιν, ἧ που βουλευθέντες ἡμεῖς πολλοὺς ἂν τόπους τοιούτους κατασχεῖν δυνηθῆμεν. Χρὴ δὲ τοὺς πρωτεύειν ἐν τοῖς Ἑλλησπιν ἀξιούοντας τοιούτων ἔργων ἡγεμόνας γίνεσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ πολέμου καὶ στρατοπέδων ξενικῶν, ὧν νῦν ἐπιθυμοῦντες ἡμεῖς τυγχάνομεν.

- 26 (ι.) Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρέσβεις ἐπαγγέλλονται, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ καὶ πόλλ' ἂν ἴσως τις προσθείη τούτοις· ἡγοῦμαι δὲ δεῖν ἡμᾶς οὐ μόνον ψηφισαμένους τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπελθεῖν ἀλλὰ καὶ βουλευσαμένους, ὅπως ἄξομεν αὐτὴν καὶ μὴ ποιήσομεν, ὅπερ εἰώθαμεν, ὀλίγον χρόνον διαλιπόντες κάλιν εἰς τὰς αὐτὰς καταστησόμεθα ταραχὰς, μηδ' ἀναβολὴν ἀλλ' ἀπαλλαγὴν εὐρήσομέν τινα τῶν
- 26 κακῶν τῶν παρόντων. Οὐδὲν δὲ τούτων οἷόν τ' ἐστὶ γενέσθαι πρότερον, πρὶν ἂν πεισθῆτε τὴν μὲν ἡτυχιάν ὠφελιμωτέραν καὶ κερδαλεωτέραν εἶναι τῆς πολυπραγμοσύνης, τὴν δὲ δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, τὴν δὲ τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν τῆς τῶν ἄλλοτριῶν ἐπιθυμίας. Περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν ῥητόρων εἶπεν ἐν ὑμῖν ἐτόλμησεν ἐγὼ δὲ περὶ αὐτῶν τούτων τοὺς πλείστους τῶν λόγων μέλλω παιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς· ὀρῶ γάρ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τοιοῦτοις ἐνοῦσαν, ἀλλ' οὐκ
- 27 ἐν οἷς νῦν τυγχάνομεν πράττοντες. Ἀνάγκη δὲ τὸν ἔξω τῶν εἰθισμένων ἐπιχειροῦντα δημηγορεῖν καὶ τὰς ὑμετέρας γνώμας μετα-

δας λέγει τοῦτον στρατιώτην Ἀθηναῖον, ἐκ τῶν ἀντιπραπτόντων τῷ Κερσοδλέπτη, τῷ Θρακῶν δυνάστη. Δημ. κ. Ἀριστοκ. 10, 170 καὶ ἀλ. τοῦτον ὁ Ἴσ. ἐνταῦθα λέγει ἰδιώτην. — Καλλιστρατοε] οὗτος ἦτο ὀνομαστότατος δημαγωγὸς καὶ ῥήτωρ, ὅστις πρῶτος τὸν πρὸς τὴν ῥητορικὴν ζῆλον διηγείρε τοῦ Δημοσθένους, ἐξωρίσθη δ' ἐκ τῆς πατρίδος τὸ 364 ἢ 363, δι' ὃ ἐνταῦθα λέγει τοῦτον φυγάδα. Δημ. κ. Πολυκλ. 46· παρ. Διόδ. 16, 3 8 καὶ 87, 88.

(ι.) 25) Οἱ πρέσβεις] ἄδηλον εἴτε Ἀθήνησι τηνικαῦτα ἐπιδημοῦντας Χίων, Ῥοδίων καὶ Βυζαντίων πρέσβεις λέγει, εἴτε καὶ τῶν Ἀθηναίων αὐτῶν ἐκεῖθεν ἐπανελθόντας. Κορ. — Ἡγοῦμαι κτλ.] ἀπὸ τοῦ ἡγοῦμαι μέχρι τοῦ ἰή. μετήνεγκεν ὁ ῥήτωρ καὶ εἰς τὸν περὶ τῆς Ἀντιδόσεως κδ'. καὶ ἐξῆς, παραλλάττοντα μὲν τοι ἔστιν οἷς τῆ γραφῆ. Κορ. — Ὅπως ἄξομεν αὐτὸν] Εὐαγ. 32. — Ὁλ. χρ. διαλιπόντες] μετὰ βραχὺ διάλειμμα παρ. Ἀρσοπ. 11 καὶ Παναθ. 93 οὐ πολλὸν χρόνον διαλιπόντες. — Τῶν κακῶν] γεν. συντακτικῆ τοῦ ἀπαλλαγῆν.

26) Οἶόν τ' ἐστὶ] Ἀσ. συν. Α'. Δ'. 43. — Πολυπραγμοσύνη] μὲ ἔννοιαν πολιτικὴν, εἶναι τὸ ἔργον τοῦ πολλὰ πράττοντος καὶ μηχανωμένου, ὅσπερ πλέον νὰ ἐχῆ ἢ τὰ θεῖα τῶν ἀνθρώπων δίκαια ἐπιτρέπουσιν· ὅθεν παρὰ Ξεν. Ἀθ. πολ. 2, 18 διὰ πολυπραγμοσύνην καὶ διὰ τὸ ζητεῖν πλέον τι ἔχειν τοῦ δήμου· καὶ 30, 43 πλεονεξία, 58· ὅσῳ κρεῖττόν ἐστιν τὸ σωφρονεῖν τοῦ πολυπραγμοῦντος. Παρ. Διόδ. 15, 93 καὶ Ἴσ. π. Ἀντιδ. 121. — Εἰπεῖν ἐν ὑμῖν] ἐνώπιον ὑμῶν.

27) Ἐξω τῶν εἰθισμένων] παρ. πρὸς Νικ. 41 καὶ Ἀρσοπ. 30.

στῆσαι βουλόμενον πολλῶν πραγμάτων ἀφασθαι καὶ διὰ μακροτέρων τοὺς λόγους ποιήσασθαι, καὶ τὰ μὲν ἀναμνήσαι, τῶν δὲ κατηγορήσαι, τὰ δ' ἐπαινέσαι, περὶ δὲ τῶν συμβουλευσάων μόλις γὰρ ἂν τις ὑμᾶς ἐξ ἀπάντων τούτων ἐπὶ τὸ βέλτιον φρονήσαι δυνήθειη προαγαγεῖν.

(ιδ.) Ἔχει γὰρ οὕτως. Ἔμοι δοκοῦσιν ἅπαντες μὲν ἐπιθυμεῖν τοῦ 28
συμφέροντος καὶ τοῦ πλέον ἔχειν τῶν ἄλλων, οὐκ εἰδέναι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐπὶ ταῦτα φερούσας ἀλλὰ ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων· οἱ μὲν γὰρ ἔχειν ἐπιεικείς καὶ στοχάζεσθαι τοῦ δέοντος δυναμένους, οἱ δ' ὡς οἶόν τε πλεῖστον τοῦ συμφέροντος διαμαρτανούσας. Ὅπερ 29
καὶ τῆ πόλει συμβέβηκεν. Ἡμεῖς γὰρ οἴομεθα μὲν, ἦν τὴν θάλατταν πλέωμεν πολλαῖς τριήρεσι καὶ βιαζώμεθα τὰς πόλεις συντάξεις διδόναι καὶ συνέδρους ἐνθάδε πέμπειν, διαπράξασθαι τι τῶν δέοντων· πλεῖστον δὲ διεψεύσαμεθα τῆς ἀληθείας. Ἴν μὲν γὰρ ἠλπίζομεν, οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἔχθραι δ' ἡμῖν ἐξ αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ δαπάναι μεγάλαι γεγόνασιν, εἰκότως· καὶ γὰρ τὸ πρότερον ἐκ μὲν τῆς τοιαύτης 30
πολυπραγμοσύνης εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν, ἐκ δὲ τοῦ δικαίου τὴν πόλιν παρέχειν καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβομεν· ὧν νῦν ἀλογίστως καὶ λίαν εἰκῆ πολλὴν ἤδη χρόνον καταφρονοῦμεν.

(ιδ').) Εἰς τοῦτο γὰρ τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν, ὥσθ' ὑπειλίφασιν τὴν 31
μὲν ἀδικίαν ἐπονεΐδιστον μὲν εἶναι, κερδαλέαν δὲ καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσαν, τὴν δὲ δικαιοσύνην εὐδόκιμον μὲν, ἀλυσίτελῆ δὲ καὶ μᾶλλον δυναμένην τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν ἢ τοὺς

(ιδ.) 28) Το ὁ δ ε ο ν τ ο ε] γεν. εἰς τὸ στοχάζεσθαι, ὑπαγόμενον εἰς τὰ ἐπιτυχίας σημαντικά. — Οἱ μὲν γὰρ ἔχειν] δηλ. δόξαις, δ' ἐπαιναληπτόν ἐκ τοῦ προηγουμένου δόξαις. — Το ὁ συ μ. διαμαρτανουόσας] ἀντιτίθεται τῷ τοῦ συμφέροντος ἐπιτυχούσας.

29) Πολλαῖς τρι.] ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ λόγου τούτου Ὀλ. 106, 1, εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι 200 τριήρεις, παρ. καὶ Ἀρεσπ. 1. καὶ Δημ. Ἀνδροκ. Συντάξεις] παρ. Ἀρεσπ. 2. — Διεψεύσαμεθα] ἀπετύχομεν. Βύαγ. 25. — Συνέδρου] οἵτινες ὀνόματι μὲν νὰ ἐπιμελῶνται τῶν τῆς πολιτείας, πράγματι δὲ τὰς παραγγελίας τῶν Ἀθηναίων νὰ ἐκτελῶσι, καὶ ταῦτα εἰς τὴν πόλιν νὰ ἀναφέρωσι. Διδό. 15, 29.

30) Ἴν ... ἠλπίζομεν] ἄναρ. πρότασις = τῶν ἐλπίδων ἡμῶν. — Τὸ πρότερον] τ. ἔ. ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. — Τὴν ἡγεμονίαν] ὁ Ἀριστείδης ὄρισεν τοὺς φόρους Παν. 100, Ἀρχ. 42.

(ιδ').) 31) Τὴν ἀδικίαν] παρ. Νικ. 59. — Καὶ μᾶλλον... ὠφελεῖν] Πλάτ. Πολ. 3, 392, β. ἡ δικαιοσύνη ἀλλότριον μὲν ἀγαθόν, οἰκεία δὲ ζημία, καὶ 1. 348, d καὶ Ἀριστλ. ἠθ. 5, 1, 17.

- 32 ἔχοντας αὐτήν, κακῶς εἰδότες, ὡς οὔτε πρὸς χρηματισμὸν οὔτε πρὸς δόξαν οὔτε πρὸς ἅ δει πράττειν οὔθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐδὲν ἂν συμβάλαιτο τηλικαύτην δύναμιν, ὅσην περ ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης. Τοῖς γὰρ ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ, τούτοις κτώμεθα καὶ τὰς ἄλλας ὠφελείας, ὧν δεόμενοι τυγχάνομεν· ὥσθ' οἱ τῆς αὐτῶν διανοίας ἀμελοῦντες λελήθασιν σφᾶς αὐτοὺς ἅμα τοῦ τε
- 33 φρονεῖν ἄμεινον καὶ τοῦ πράττειν βέλτιον ὀλιγοφροῦντες. Θαυμάζω δ' εἴ τις οἶεται τοὺς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκοῦντας καρτερεῖν καὶ μένειν ἐν τούτοις, ἐλπίζοντας ἕλαττον ἕξειν τῶν πονηρῶν, ἀλλ' οὐχ ἡγουμένους καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις πλεόν οἴσασθαι τῶν ἄλλων. Ἐγὼ μὲν γὰρ πέπεισμαι τούτους μόνους ὧν δεῖ πλεονεκτεῖν, τοὺς δ' ἄλλους οὐδὲ γινώσκειν οὐδὲν ὧν βέλτιόν
- 34 ἐστίν. Ὅρω γὰρ τοὺς μὲν τὴν ἀδικίαν προτιμῶντας καὶ τὸ λαβεῖν τι τῶν ἀλλοτριῶν μέγιστον ἀγαθὸν νομίζοντας ὅμοια πάσχοντας τοῖς δελεαζομένοις τῶν ζῶων, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύοντας ὧν ἂν λάθωσιν, ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς ὄντας, τοὺς δὲ μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης ζῶντας ἐν τε τοῖς παρούσι χρόνοις ἀσφαλῶς διάγοντας καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδύους τὰς
- 35 ἐλπίδας ἔχοντας. Καὶ ταῦτ' εἴ μὴ κατὰ πάντων οὕτως εἴθισται συμβαίνειν, ἀλλὰ τὸ γ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον γίγνεται τὸν τρόπον. Χρὴ δὲ τοὺς εὐφρονοῦντας, ἐπειδὴ τὸ μέλλον αἰεὶ συνοίσειν οὐ καθορῶμεν, τὸ πολλάκις ὠφελοῦν, τοῦτο φαίνεσθαι προκρουμένους.

32) Χρηματισμὸν] χρηματισμὸς παρὰ ῥήτορσιν ἐνίοτε ἐπιμύσεια εἰς τὸ κερδαίνειν τις χρήματα, αὐτὸ τὸ κέρδος ἐν καλῇ σημασίᾳ. Δημ. ὑπὲρ Φορμ. 44' πίστις ἀφορμὴ πασῶν ἐστὶ μεγίστη πρὸς χρηματισμὸν.— Ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη αὐτῆς] ὁ ἴσ. μέρη ἀρετῆς θεωρεῖ τὴν σωφροσύνην (Νικ. 29), τὴν εὐσέβειαν (§ 33 καὶ 63 Νικ. 2, Παναθ. 124). Ὁ δὲ Πλάτων φρόνησιν, σοφίαν καὶ ἀνδρίαν πλὴν τῆς σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης. Φαῖδ. 69. c. Νόμ. 12, 963, c. Πολ. 4, 427. — Πράττειν] τὸ πράττειν κεῖται εἰς ἀμετάβατον διάθεσιν οὐ μόνον μετ' ἐπίρ. εὔ, καλῶς, ἐπιεικῶς, ταπεινῶς, εὐδαιμόνως, ἀλλὰ καὶ μετὰ οὐδετέρ. ἐπιθ. καλὰ, καταδεέστερον, ἄμεινον, βέλτιστον, χειρὸν, κακὰ, βέλτιστα, κάλλιστα, ἄριστα καὶ πλ. καὶ σημαίνει κατάστασιν εὐτυχῆ ἢ δυστυχῆ παρ. 8.

33) Ἐλαττον ἕξειν] παρ. Νικ. 2. — Τοὺς δ' ἄλλους... ὧν οὐ βέλτιόν ἐστι] τοὺς δέλοιπούς, τ. ἔ. τοὺς πονηρούς, πέπεισμαι πλεονεκτεῖν ἐκεῖνοις τοῖς πράγμασιν, ἐν οἷς συμφέρει πλεόν ἔχειν τῶν ἄλλων.—Τὸ ὧν οὐ βέλτιόν ἐστι ταῦτον σημαίνει τῶ ὧν οὐ δεῖ.

34) Δελεαζομένοις] ὁμοίως ὁ Σωκράτης Ξεν. ἀπ. 2, 1, 4 καὶ Δημ. π. Στερ. 45. Δελεάζω=δολῶ, ἀπατῶ=δελεάζομαι, μέσ. ἐλκῶ πρὸς ἐμαυτὸν με δόλον, παθ. ἀπατῶμαι, πλανῶμαι εἰς τὸ δόλωμα. — Διάγοντας] παρ. Εὐαγ. 24. — Ἀπολαύοντας] συντάσσεται κανονικῶς γενικῆ.

Πάντων δ' ἀλογώτατον πεπόνθασιν, ὅσοι κάλλιον μὲν ἐπιτήδευμα νομίζουσιν εἶναι καὶ θεοφιλέστερον τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, χειρὸν δ' οἶονται βιώσεσθαι τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῶν τὴν πονηρίαν προηρημένων.

(ιγ'.) Ἡβουλόμην δ' ἄν, ὥσπερ πρόχειρόν ἐστιν ἐπαινέσθαι τὴν 36 ἀρετήν, οὕτω προσῆκον εἶναι πείσαι τοὺς ἀκούοντας ἀσκεῖν αὐτήν· νῦν δὲ δέδοικα, μὴ μάτην τὰ τοιαῦτα λέγωμεν. Διεφθάρμεθα γὰρ πολὺν ἤδη χρόνον ὑπ' ἀνθρώπων οὐδὲν ἄλλ' ἢ φενακίζειν δυναμένων, οἳ τοσοῦτον τοῦ πλήθους καταπεφρονήκασιν, ὥσθ' ὀπό-αν βουληθῶσι πόλεμον πρὸς τινὰς ἐξενεγκεῖν, αὐτοὶ χρήματα λαμβάνοντες λέγειν τολμῶσιν, ὡς χρή τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, καὶ μὴ περιορᾶν ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμένους, μηδὲ τὴν θάλατταν πλέοντας τοὺς μὴ τὰς συνταξεις ἐθέλοντας ἡμῖν ὑποτελεῖν.

(ιδ'.) Ἡδέως ἂν οὖν αὐτῶν πυθόμην, τίσιν ἡμᾶς τῶν προγεγε- 37 νημένων κελεύουσιν ὁμοίους γίνεσθαι, πότερ' αὖτε τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις ἢ τοῖς πρὸ τοῦ πολέμου τοῦ Δεκελειακοῦ τὴν πόλιν διοι-

(ιγ'.) 36] Ἡ β ο υ λ ό μ η ν ἄ ν] Λυκ. κ. Λεωκ. 3. — Διεφθάρμεθα] τὸν νοῦν ἢ τὴν φρόνησιν, ἢ δῆλον ἀλλαχόθεν. — Φενακίζειν] τὸ δὲ λεγόμενον ὅμοιον οἷς ὁ παρὰ τῷ Κωμικῷ (Ἄχαρ. 90) Δικκίοπολις, τῆς εἰρήνης ἐπιέμενος, μέμφεται τοῖς παρὰ τῶν Περσῶν βασιλέως ἐκτινοῦσι πρέσβεισι, καὶ πέμφειν χρυσίον εἰς τὸν πόλεμον τὸν βασιλεῖα φάσκουσι·

ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σύ, δύο δραχμάς φέρων

τοσοῦτος γὰρ ἐδέδοτο μισθὸς τῆς ἡμέρας τοῖς πρέσβεισι. Κάκεινα μὲν κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον· εἰκὸς δὲ καὶ κατὰ τὸν συμμαχικὸν καλούμενον τοιαῦτά τινα γίνεσθαι, τῶν τε ῥητόρων καὶ τῶν στρατηγῶν ἐξαπατώντων τὸν δῆμον κενᾶς ἐλπίσιν· ὧν ἦν καὶ Χάρης, οὐπερ οἶμαι καὶ καθάπτεται ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ. Οὗτος γὰρ, ἀπαλλάξει σπευδὼν τοὺς Ἀθηναίους τῆς περὶ τὸν πόλεμον, ὃν ἐστρατήγει, δαπάνης Ἀρταβάζω βασιλέως ἀποστάντι συνεμάχησε παρθόλως, καὶ τοσοῦτον ἔλαβε παρ' ἐκείνου πληθὺς χρημάτων, ὥστε πάσῃ τῇ μετ' αὐτοῦ δυνάμει πορίζειν ἔχειν τὰ ἐπιτήδεα, καθὰ φησὶν ὁ Σικελιώτης Διόδ. 16, 22. Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου Α' σλ. 46, ἄκοντος Χάρητος Ἀρταβάζω συνακολουθῆσαι τὸν στρατὸν φησὶν. Κορ. Φενακίζειν ἐξαπατᾶν τοὺς ἀκροωμένους καὶ ὀβρύντας· Βεκ. Ἀνεκδ. σλ. 313.

(ιδ'.) 37] Τί σιν ἂν] ἂν οἷς τίσι. Ἄσ. συν. Ρ. 1Β'. 14. 17. — Τοῦ Δεκελειακοῦ πολέμου] οὕτω καλεῖται τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου τὸ ἀπὸ 415—404 διάστημα, εἴτε τὸ β'. ἡμισυ τοῦτου, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς Δεκελειαίας ὑπὸ τοῦ Ἁγίδος. Ἦτο δὲ ἡ Δεκελεια πόλις τῆς Ἀττικῆς (τὸ σήμερον Τατόϊ), ἀπέχουσα τῶν Ἀθηνῶν σταδίου 120, ταύτην καταλαβὼν Ἁγίς ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς καὶ ὀχυρώσας ἠνώγει τοὺς Ἀθηναίους· παρ. Θουκ. 6, 19. 27. 28 καὶ 6, 93, Δημ. κ. Ἄνδρ. 15, πρ. Ἐδβουλ. 18, καὶ Διόδ. 13, 9 καὶ ἄν. Ἰσοκ. Πλατ. 34.

κῆσασιν; Εἰ μὲν γὰρ τούτοις, οὐδὲν ἄλλ' ἢ συμβουλευέουσιν ἡμῖν πάλιν περὶ ἀνδραποδισμού κινδυνεύειν· εἰ δὲ τοῖς Μαραθῶνι τοὺς βαρβάρους νικήσασι καὶ τοῖς πρὸ τούτων γενομένοις, πῶς οὐ πάντων ἀναίσχυντότατοι τυγχάνουσιν ὄντες, εἰ τοὺς τότε πολιτευομένους ἐπαινοῦντες τάναντία πράττειν ἐκείνοις πείθουσιν ἡμᾶς καὶ τοιαῦτ' ἐξαμαρτάνειν, περὶ ὧν ἀπαρῶ, τί ποιήσω, πόττερα χρήσωμαι ταῖς ἀληθείαις ὥσπερ περὶ τῶν ἄλλων, ἢ κατασιωπήσω, δεύσας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν.

(ιέ.) Δοκεῖ μὲν γὰρ μοι βέλτιον εἶναι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, ὁρῶ δ' ὑμᾶς χαλεπώτερον διατιθεμένους πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους. Οὐ μὴν ἄλλ' ἀίσχυνθείην ἂν, εἰ φανεῖν μάλλον φροντίζω τῆς ἑμαυτοῦ δόξης ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας. Ἐμὸν μὲν οὖν ἔργον ἐστὶ καὶ τῶν ἄλλων τῶν κηδομένων τῆς πόλεως προαιρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους ἀλλὰ τοὺς ὠφελιμωτάτους· ὑμᾶς δὲ χρὴ πρῶτον μὲν τοῦτο γινώσκειν, ὅτι τῶν μὲν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλὰς θεραπείαι καὶ παντοδαπαὶ ταῖς ἰατροῖς εὐρηνται, ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς νοσοῦσαις καὶ γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυμιῶν οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο φάρμακον πλὴν λόγος ὁ τολμῶν ταῖς ἀμαρτανόμενοις ἐπιπλήττειν, ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἐστι τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς τομὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν, ἵνα πλειόνων ἀλλαγδόνων ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειν πρὶν εἰδέναί

38) Μαραθῶνι] ἄνευ τῆς ἐν Ἄσ. συν. Α'. σ'. 5. καὶ Συντ. σελ. 210, 20. παρ. Πανηγ. 91.—Τοῖς πρὸ τούτων γ.] Πανηγ. 75 καὶ ἐξ.—Τοὺς τότε πολιτ.] τ. ἔ. τὸν δῆμον τὸν τότε πολιτευόμενον.—Τὴν πρὸς ὑμᾶς] ἢ πρὸς μετ' αὐτ. κειμένη πλησίον λέξεων ἀμοιβαίαν σημαίνουσῶν σχέσιν ἀναφέρεται εἰς ἀμφότερα τὰ συσχετιζόμενα, ὅθεν καὶ εἰς ἐκείνον ἐξ οὗ ἡσχέσις προέρχεται· παρ. Ἀριστοτ. 8. Ἠλάτ. Πολ. 5, σλ. 470. Ἐάν τι ἡμῖν μέλλῃ τῆς πρὸς τοὺς Ἑλλήνας εὐνοίας.—Ταῖς ἀληθείαις] περὶ τοῦ πληθ. παρ. Νικ. 46, Εὐαγ. 5.

(ιέ.) 39) Ἐμὸν μὲν περὶ . . . νοσημάτων] ὁ Δημόκριτος εἶπε ἰατρικὴ μὲν σώματος νόσους ἀκέεται· Λόγος δὲ ψυχῆν παθῶν ἀφαιρεῖται· ὁ Ἴσ. φαίνεται παρεληφώς τὴν κοινήν ταύτην γνώμην ἐξ Αἰσχύλου εἰπόντος (Ηρομ. Δοσμ. 399)· ψυχῆς νοσοῦσης ἐστὶν ἰατρὸς λόγος. παρ. Ἴσ. καὶ Δημοσθ. κ. Ἀριστοτ. 2, 26 παρελήφθῃ. Τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς σώματιν ἄρρωσθήματα τοῖς τῶν ἰατρῶν εὐρήμασι καταπαύεται· τὰς δ' ἐν ταῖς ψυχαῖς ἀγριότητας αἱ τῶν νομοθετῶν ἐξορίζουσι διάνοιαι.—Ἰατροῖς] ποιητικὸν εἶπion εἰς τὸ εὐρηνται = ὑπὸ τῶν ἰατρῶν.—Γεμούσαις—φάρμακον] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ σωματικῇ θεραπείᾳ γιγνομένων· διότι φαρμακεύειν=κινεῖν διὰ φαρμάκου καὶ καθαίρειν τὴν γαστέρα τὴν γεμούσαν περιττωμάτων τε καὶ χυμῶν ἀσυφῶρων, καὶ φάρμακον καλεῖ ὁ Ἰπποκράτης (Ἐπίδ. 5, σελ. 717) αὐτὸν τὸν Ἑλλέβορον, ὃν εἰς κάθαρσιν μάλιστα τοῦ μηχανομένου μετεχειρίζοντο.

σαφῶς, εἰ τοιαύτην ἔχουσι τὴν δύναμιν ὥστ' ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

(15'). Τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν οὐ- 41
δὲν ὑποστειλάμενος ἀλλὰ παντάπασιν ἀνειμένως μέλλω τοὺς λό-
γους ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς. Τίς γὰρ ἄλλοθεν ἐπελθὼν καὶ μήπω συν-
διεσφαρμένος ἡμῖν ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστάς τοῖς γιγνομένοις οὐκ ἂν
μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομίσειεν; Οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν
ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχ-
θέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττο- 42
μεν, ἀλλὰ πᾶν τούναντίον. Οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τοῖς βαρ-
βάρους πολεμοῦντες διετέλεσαν, ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον
ποριζομένους ἐκείθεν ἀναστήσαντες ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας ἠγάγομεν
κἀκεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας καὶ βοηθού-
τες αὐταῖς τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν, ἡμεῖς δὲ καταδουλούμενοι καὶ 43
τᾶναντία τοῖς τότε πράττοντες ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν τι-
μὴν ἐκείνοις ἔξομεν, οἱ τοσοῦτον ἀπολελείμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ
ταῖς διανοαῖς τῶν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν
ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας τὴν τε πατρίδα τὴν αὐτῶν ἐκλιπεῖν 44
ἐτόλμησαν, καὶ μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκη-
σαν, ἡμεῖς δ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν πλεονεξίας κινδυνεύειν
ἀξιοῦμεν, ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἀπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ 44
ἐθέλομεν, καὶ πόλεμον μὲν μικροῦ δεῖν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀ-
νακίρουμεθα, πρὸς δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσκοῦμεν, ἀλλ' ἀν-

(15'. 41) Ὑποστειλάμενος] τὸ ὑποστέλλειν κυρίως εἶναι ναυτικὸν ἢ καὶ σημαίνει ἔλκειν, μαζεύειν τὰ ἰστία (πανιά) ὑποστειλάμενοι τὰ ἰστία. Μέσον ὑποστέλλομαι = συστέλλομαι = μεταφορικῶς γίνομαι δειλός· ὅθεν μηδὲν ὑποστειλάμενος = παρρησία χρησάμενος = χωρὶς νᾶ συσταλῶ, χωρὶς συστολήν, ἤτοι ἐλευθέρως καὶ χωρὶς δειλίαν] παρ. καὶ Εὐαγ. 39 καὶ Δημ. 19, 237 μετὰ παρρησίας διαλεχθῆναι μηδὲν ὑποστειλάμενον. — Ἀνειμένως] ἐλευθέρως, πεπαρρησιασμένως.

42) Τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας β. πορ.] Ξεν. Ἑλλ. 4, 2, 1 καὶ Διόδ. 14, 83. — Τᾶναντία τοῖς τότε] τ. ἔ. τοῖς Ἀθηναίοις. — Τιμὴν] τ. ἔ. τὴν ἡγεμονίαν. — Ἐκλιπεῖν] διότι παραλαβόντες (αἱ Ἀθηναῖοι) τὸν ὄχλον τὸν ἐκ πόλεως εἰς τὴν ἐχομένην νῆσον (Σαλαμίνα) ἐξέπλευσαν. Παν. 96. — Μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες] παρ. Λυκ. κ. Λεωκ. 72 πειρομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες. Μαχόμενοι ἐν Μαρθῶνι, ναυμαχοῦντες ἐν Σαλαμίνι καὶ Εὐρυμέδοντι.

44) Μικροῦ δεῖν] ἀπολύτως εὐρηται τὸ ἀπαρέμφ. ἐν τισι φράσεσι ὡς εἰκάσαι, συνελόντι φάναι, ὡς συντόμως εἰπεῖν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, μικροῦ δεῖν, ὀλίγου δεῖν. — Πρὸς ἅπαντας ἀνθρώρ.] πρὸς Κότυν ἐν Χερρονήσῳ, πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν Φεραῖς, πρὸς τὴν Ἀμφίπολιν,

- θρώπων τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἄλλων κακουργῶν συνερρηκότητας, οἷς ὀπότεν τις διδῶ πλείω μισθόν, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθοῦσιν. Ἄλλ' ὅμως οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥστ' ὑπὲρ μὲν τῶν παίδων τῶν ἡμετέρων, εἰ περὶ τινὰς ἐξαμάρτοιεν, οὐκ ἂν ἐθελήσαιμεν δίκας ὑποσχεῖν, ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκείνων ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ παρανομίας μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων ἐφ' ἡμᾶς ἤξειν οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν ἀλλὰ καὶ χαίρομεν, ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένους. Εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλυθάμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς τῶν καθ' ἡμέραν ἐσμέν, ξενοτροφεῖν δ' ἐπιχειρήκαμεν, καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν ἰδία λυμαινόμεθα καὶ δασμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἀπάντων ἀνθρώπων κοινοῖς ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐμπορίζωμεν. Τοσοῦτῳ δὲ χεῖρους ἐσμέν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκίμοι πάντων ἀλλὰ καὶ τῶν μισθθέντων, ὅσον ἐκείνοι μὲν εἰ πολεμῶν πρός τινὰς ψηφίσαιτο, μεστῆς οὕσης ἀργυρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων τοῖς αὐτῶν σώμασιν ᾤοντο δεῖν κινδυνεύειν, ἡμεῖς δ' εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες ὥσπερ βασιλεὺς
- 48 ὁ μέγας μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. Καὶ τότε μὲν εἰ τριήρεις πληροῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβί-

Εὐβοίαν, Χίον, Βυζάντιον, Ποτίδαιαν, ἀπὸ 362—355. — Στρατεῦσαι οὐκ ἐθέλωμεν] παρ. Δημ. Ὀλ. 2, 24 καὶ Φιλίπ. 1, 26. — Συνεργηκότας] = συρρεύσαντας. — Μετ' ἐκείνων] ὁ πληθ. διὰ τὴν περιληπτικὴν σημασίαν τοῦ τίς.

45) Εἰ περὶ τινὰς . . . ἐθελήσαιμεν] ὁ νοῦς ὑπὲρ μὲν τῶν ἡμετέρων τέκνων, ἐὰν κακῶς παιδῶσι τινὰς, οὐκ ἐθέλωμεν δίκας τίειν· εἰ δὲ οἱ ξένοι καὶ μισθοῦ πολεμοῦντες ὑπὲρ ἡμῶν στρατιῶται ἀρπάξουσι τὰ τῶν ἄλλων, καίπερ τῆς παρανομίας αὐτῶν τὰς αἰτίας ἡμεῖς ἔξοιν μέλλοντες (ἡμῖν γὰρ στρατεῦονται), ὅμως τοσοῦτου δέομεν, ἀγανακτεῖν ἐφ' οἷς πράττουσιν, ὥστε καὶ χαίρομεν, ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα τοιμῶντας. Κορ. — Δίκας ὑποσχεῖν] ὑπέγειν δ. = ὅτετιν ἑαυτὸν ὑπὸ δίκην, διδόναι δίκην. — Οὐχ ὅπως — ἀλλὰ καὶ] παρ. Πλατ. 27.

46) Εἰς τοῦτο μωρίας] τὸ οὐδ. τῶν ἀνωνομιῶν εἰς τοῦτο εἰς ἐκεῖνο μετὰ τῶν ῥ. ἤκειν, ἐληλυθέναι κτλ. συντάσσεται μετὰ γενικῆς, σημαίνουσας τὴν βαθμὴν = εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν τῆς μωρίας, ὥστε, εἰς τὴσιν μωρίαν, ὥστε κτλ. — Διαπεπραγμένους] κατηγορηματικὴ μετοχὴ = κατορθώσαντας. — Δασμολογεῖν] τὰ αὐτὰ καὶ Δημ. Φιλ. ἀ. σλ. 46 κατὰ τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν καὶ τοῦ ξενικοῦ στρατοπέδου λέγει, καὶ Ἀριστοφ. Βίρ. 639 ἔσχωψε τοὺς τοῖς στρατηγοῖς συνηγοροῦντας τῶν ρητόρων. Τὸ δασμολογεῖν ὡς καὶ τὸ ἀργυρολογεῖν λέγεται περὶ χρημάτων ἐκ βίας προσελθόντων εἴτε παρὰ φίλων εἴτε παρὰ ἐχθρῶν.

48) Τοὺς ξένους] ἐνταῦθα δὲν εἶναι οἱ μέτοικοι (ὡς Θουκ. 1, 143,

βαζον, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον· νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὀπλίταις χάωμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν, ὥσθ' ὀπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες ὑπερέσιον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν, οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες, οἷους ὀλίγη πρότερον διήλθον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν.

(13'.) Ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἂν τις ἰδὼν καλῶς διοικου- 49
μενα περὶ τῶν ἄλλων θαρρήσειεν, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστ' ἀναγκηθεῖσιν; οἵτινες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φασιν καὶ τὴν πόλιν ταύτην προτέρην οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων, προσῆκον δ' ἡμᾶς ἀπασι εἶναι παράδειγμα τοῦ καλῶς καὶ τεταγμένως πολιτεῦσθαι, χεῖρον καὶ ταραχωδέστερον τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διοικοῦμεν τῶν ἀρ-

3, 16, Ξεν. Πολ. Ἄθ. 1, 12), ἀλλ' ἀπλῶς μισθωτός, μισθωτός στρατιώτης, Θουκ. 1, 121' παρ. Ἄρεοπ. 9. — Μεθ' ὅπλων] = ἐνόπλους· ὀπλίται ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦσαν 13000, πλὴν τῶν 16000 τῶν ἐν φρουρίαις καὶ πρὸς ἄμυναν τῆς πόλεως, ἐν οἷς καταλέγονται καὶ οἱ μέτοικοι. — Τοῖς μὲν ξένοις] Ξεν. π. προσόδων 2, 3. Ὀύδιοι, Φρύγιοι, Σύριοι καὶ ἄλλοι. Οὕτως μετὰ τῶν ἐν Ὀλύμπῳ 10000 στρατιωτῶν, 4000 ἦσαν πολῖται. — Ἐλαύνειν] ἐνν. ἀντικ. τὰς ναῦς κωπηλατεῖν· παρ. Ἄρεοπ. 54. — Ἀποβαίνωσιν] παρ. Ἄρεοπ. 78. Ἀποβαίνειν ἐπὶ πλοίου λεγόμενον, σημαίνει βρῖναι ἐπὶ τὴν γῆν, (βγαίνειν), ἐξέρχεσθαι ἀπὸ τοῦ πλοίου· ἀπόβασις, ἀποβάθρα, ἀποβάτης Θουκ. 4, 9. ἀποβιάζω = ἐκβιάζω, ξεφορτώνω, ᾧ ἀντιτίθεται τὸ εἰσβιάζω = φορτώνω εἰς τὸ πλοῖον· λέγεται καὶ ἀποβαίνειν τοῦ ἔπι-που = καταβαίνειν (ξεπεζεῦειν), ἐπιβαίνειν δὲ τοῦναντίον σημ. ἀπὸ τῆς γῆς βρῖναι εἰς τὸ πλοῖον, εἰσέρχεσθαι ἐπὶ τὸ πλοῖον (ἐπιβάτης), εἰσβαίνειν, μετὰ ἢ ἄνευ εἰς τὰς ναῦς, ἐμβαίνω εἰς τὸ πλοῖον (ἰμβαρκάρωμα). — Ἐπηρεσίον] δέρμα ὡς προσκεφάλιον ἐφ' οὗ καθίζουσιν οἱ ἐρέσσοντες, οἱ κωπηλάται· παρ. Θουκ. 2, 93· λαβόντα τῶν ναυτῶν ἕκαστον τὴν κόπην καὶ τὸ ὑπερέσιον καὶ τὴν τροπωτήρα· ὁ Σχολ. αὐτ. ἐρμηνεύει τὸ κῶας ᾧ ἐπικάθηται οἱ ἐρέσσοντες, διὰ τὸ μὴ συντρίβεσθαι αὐτῶν τὰς πυγὰς. Ἐπηρεσίον λέγεται καὶ ὁ διδόμενος μισθὸς τοῖς ὑπηρετοῦσι, τοῖς στρατευομένοις, καὶ ἐρέσσουσι καὶ δουλεύουσιν. — Οἷους ὀ λ. πρ. διήλθον] Ἀπόλιδας, δῆλον ὅτι καὶ αὐτομόλους καὶ ἐκ τῶν ἄλλων κακουργῶν συνερρηχότας.

(13'.) 49) ἰδῶν] = εἰ τις ἴδοι. — Οἵτινες] παρ. Ἄρεοπ. 9. Κεῖται δὲ ἀντὶ αἰτιολογικῆς προτάσεως. — Αὐτόχθονες] οἱ Ἀθηναῖοι μεγάλως ἐκαυχῶντο διὰ τοῦτο διὸ καὶ οἱ ῥήτορες ἐνεκωμιάζον τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν· παρ. Πανηγ. 24 καὶ Παν. θ. 124 ὅπου λέγει ὁ Ἰσ. ὄντας μῆτε μιγάδας μῆτ' ἐπήλυδας, ἀλλὰ μόνους αὐτόχθονας τῶν Ἑλλήνων καὶ ταύτην ἔχοντας τὴν χώραν τροφὸν, ἐξ ἧς περ ἐφυσαν καὶ στέργοντας αὐτὴν ὁμοίως, ὥσπερ οἱ βέλτιστοι τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας τὰς αὐτῶν. Παρ. καὶ Δημ. π. Παραπρ. 261 καὶ οἱ φιλόσοφοι Πλάτ. Μενέξ. σλ. 237 καὶ οἱ ποιηταὶ Ἀριστοφ. Σφήκ. 1076.

- 80 τι τὰς πόλεις οἰκίζοντων, καὶ σεμνυνόμεθα μὲν καὶ μέγα φρονοῦμεν ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονένκι τῶν ἄλλων, ῥᾶον δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης τῆς εὐγενείας ἢ Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ τῆς αὐτῶν δυσγενείας· πλείστους δὲ τιθέμενοι νόμους οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν, ἐν γὰρ ἀκούσαντες γινώσθεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὥστε θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης, ἣν τις ἄλλῳ δεκάζων, τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγούς χειροτονοῦμεν, καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι τῶν πολιτῶν δυναθέντα, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν· σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἦττον ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες, ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις ἀξανομένην καὶ διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δις ἤδη καταλυθεῖσαν, πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας ὡς πρὸς ὀλιγαρχί-

50) Μέγα φρονοῦμεν] παρ. Νικ. 35. — Ῥᾶον μεταδίδομεν] ἐμέμψατο καὶ Δημ. τὴν εὐχέρειαν καὶ εὐθύναν ταύτην τῶν Ἀθηναίων, ἐν τῷ π. Συντ. λ. σλ. 173. «Νῦν δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθόρου ἀνθρώπους οἰκίτριβας, οἰκοτρίβων τιμῆν, ὥσπερ ἄλλου του τοῦ ὄνιον, λαμβάνοντες, ποιῆσαθε πολίτας» καὶ κ. Ἀριστοκρ. 196. Περὶ τῆς μικροφροσύνης τῶν τότε Ἀθηναίων παρ. Ἀθῆν. 1, 19 καὶ 3, 119. Ἄλλ' ὅμως καὶ τοὺς Πλαταιεῖς, Ῥοδίους, τὸν Εὐαγόραν, Διονόσιον καὶ ἄλλους ἐποίησαντο αὐτῶν πολίτας, ἀλλ' εἶτα κατὰ τὴν ἐν Ἀργινοῦσαις ναυμαχίαν καὶ τοὺς μετοίκους καὶ τῶν ἄλλων ξένων τοὺς βουλομένους συναγωνίσασθαι. Διδδ. 13, 97, Ξεν. Ἑλλ. 1, 6, 24. — Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ] οἱ Τριβαλλοὶ ἔθνος Μυσῶν, τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην οἰκούντων, οὗς νῦν Βουλγάρους καλοῦσιν. Λευκανοὶ δὲ, οὗς Λουκανοὺς καὶ Λυκανοὺς καλοῦσιν τῆς Ἰταλίας τὴν νῦν Βασιλικὴν καλουμένην χώραν πρὸς τῷ Ταραντινῷ κόλπῳ κατέσχον, ἐκβαλόντες τοὺς Ἕλληνας. Περὶ τούτων ὁ Στράβων λέγει· Κατὰ τὴν Θυρρηνικὴν παραλίαν ἐστὶ τὰ τῶν Λευκανῶν χωρία. Οἱ μὲν ἄπτονται Θυρρηνικῆς θαλάττης, οἱ δὲ τὴν μεσόγειαν ἔχοντες εἰπὶν ὑπερικοῦντες τοῦ Ταραντινοῦ κόλπου· σελ. 252, 254, 263, 280. — Γιόεμενοι ν.] παρ. Νικ. 6. — Δεκάζων] = χρήμασι δικαφθέρων· δεκάζειν τὸ διαφθεῖρειν τοὺς δικαστὰς ἢ ἐκκλησίας τοῖς χρήμασι καὶ δώροις· ἐκλήθη δὲ τὸ πρᾶγμα οὕτως, ἐπεὶ κατὰ δέκα συναθροζόμενοι ἐλάμβανον τὰ δῶρα. Πρῶτος δ' ἐδόκει δεκάσαι Μέλης, τὰς εὐθύνας διδοὺς τῆς ἐν Πυλῷ στρατηγίας, ἣν κακῶς ἐστρατήγησεν. Βεκ. Ἀνεκ. σλ. 246. Ἰσοκράτης περὶ τῆς Εἰρήνης· ὅτι ποτε τοῦτο ἐστὶ δῆλον ἤπασιν. Ἐροτοσθένης δὲ ἐν τοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας κομφιδίας, πόθεν τὸ πρᾶγμα εἰρηται δηλοῖ, οὕτω λέγων· Λύκος ἐστὶν ἥρωε πρὸς τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, τοῦ θηρίου μορφὴν ἔχων. Πρὸς τὸν οἱ δωροδοκοῦντες κατὰ δέκα γινόμενοι συνεστρέφοντο, ὅθεν εἰρηται Λύκου δεκάς. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν Ἀθηναίων Πολιτείᾳ Ἄνυτόν φησι καταδειξαι· τὸ δεκάζειν τὰ δικαστήρια. Ἀρποκρ.

51) Περὶ τὴν πολιτείαν] Ἀριστλ. Πολ. 4, 10, ἅς νῦν καλοῦμεν πολιτείας, οἱ πρότερον ἐκάλουον δημοκρατίας. — Δις ἤδη καταλυθεῖσα τῶν 400 τοῦ 21 ἔτος τοῦ Ἡελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ κατὰ τὸ τέ-

κοὺς ὄντας δυσκόλως ἔχομεν, τοὺς δὲ τὸν πόλεμον ἀγαπῶντας ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους εὖνους εἶναι νομίζομεν ἔμπειρότατοι 82 δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὥστε περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταῦτά γινώσκομεν, ἀλλ' ὦν μὲν πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι κατηγοροῦμεν, ταῦτα συνελθόντες χειροτονοῦμεν, οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλιπόντες τοῖς ἐνθάδε ψηφισθεῖσιν, ἐπειδὴν ἀπίωμεν, πάλιν ἐπιτιμῶμεν προσποιούμενοι δὲ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων εἶναι τοιούτοις χρώμεθα συμβούλοις, ὦν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν καταφρονήσειεν, καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυρίως ἀπάντων τῶν κοινῶν καθίσταμεν, οἷς οὐδεὶς ἂν οὐδὲν τῶν ἰδίων ἐπιτρέψειεν. Ὁ δὲ πάντων σχετλιώτατον. Οὐς γὰρ ὁμολο- 85 γήσαιμεν ἂν πονηροτάτους εἶναι τῶν πολιτῶν, τούτους πιστοτάτους φύλακας ἡγούμεθα τῆς πολιτείας εἶναι· καὶ τοὺς μὲν μετοίκους τοιούτους εἶναι νομίζομεν, οἷους περ ἂν τοὺς προστάτας νέμωσιν, αὐτοὶ δ' οὐκ οἴομεθα τὴν αὐτὴν λήψεσθαι δόξαν τοῖς προστάταις ἡμῶν. Τοσοῦτον δὲ διαφέρομεν τῶν πραγμάτων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς 84 αὐτοὺς προστάτας τε τῆς πόλεως ἐποιοῦντο καὶ στρατηγούς ἡρῶντο, νομίζοντες τὸν ἐπὶ τοῦ βήματος τὰ βέλτιστα συμβουλεύσαι

λος τοῦ πολέμου διὰ τῶν 30, οἱ κατ' ἐξοχὴν τύραννοι καλοῦνται. Παρ. Θουκ. 8, 64 καὶ ἐξ. Διόδ. 13, 36. Ξεν. Ἑλλ. 2, 3, 2. Διόδ. 14, 33.

52) Περὶ τῶν αὐτῶν] παρ. Ἀριστοφ. σκώπτοντα τῶν Ἀθηναίων τὸ εὐμετάβολον. Ἐκκλ. 137 καὶ 797, καὶ Ἄχαρν. 630. — Εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι] ἐκκλησία τόπος ἐνθα συνήρχετο ὁ λαὸς ἐπὶ τῆς πρυκός· δι' ὃ καὶ λέγει ἀναβῆναι, ὃ ἀντιτίθεται τῷ καταβῆναι. — Κατηγοροῦμεν] ἀντὶ τοῦ μεμψόμεθα.

53) Ὁ... γὰρ] παρ. Εὐδαγ. 30. Τὸ δὲ πάντων ἀνοητότατον Σχέτλιος, ὁ ἀνόητος· Σημειῶσαι δὲ τὸ σοφὸν τῆς μεταφορᾶς ταύτης τῆς παρ' Ἑλλήσιν, ὡς μεγίστης ἀπισθῶν οὐσῆς δυστυχίας τῆς ἀφροσύνης· Σχέτλιος κυρίως ἐστὶν ὁ τλήμων ἢ δυστυχῆς. Μετηνέχθη δὲ καὶ τὰ συνώνυμα ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἔνοιαν οἷον ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ Σοφ. Αἴαν. 1156· τοιαῦτ' ἀνολθον ἄνδρ' ἐνοουθεῖτε παρών,

ἔπου ὁ σχολ. φησὶν ἄνολθον, ἀνόητον ὄλθος γὰρ κυρίως ἢ φρόνησις. Κορ. — Πονηροτάτους] τοὺς δημαγωγούς· Ἀριστοφ. Βατρ. 730. — Τοὺς προστάτας νέμωσιν] προστάτης· οἱ τῶν μετοίκων Ἀθηναῖσι προστεχότες, προστάται ἐκαλοῦντο· ἀνγκαῖον γὰρ ἦν ἐκάστῳ τῶν μετοίκων πολιτῆν τινὰ Ἀθηναίων νέμειν προστάτην καὶ ἀπροστασίου· εἶδος δίκης κατὰ τῶν προστάτην μὴ νέμοντων μετοίκων· ἤξεῖτο γὰρ ἕκαστος ἐκαστῶ τῶν πολιτῶν τινὰ, προστησόμεναν περὶ πάντων τῶν ἰδίων καὶ τῶν κοινῶν. Ἀρποκρ. Νέμειν προστάτην, ἀντὶ τοῦ ἔχειν προστάτην τῶν γὰρ μετοίκων ἕκαστος μετὰ προστάτου τῶν ἀστῶν τινος τὰ πράγματα αὐτοῦ διοικεῖ, καὶ τὸ μετοίκιον κατετίθει· καὶ τὸ ἔχειν προστάτην, καλεῖται νέμειν προστάτην. Σουΐδας.

- δυνάμενον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ἀριστ' ἂν βουλευέσθαι καὶ καθ' αὐτὸν
 55 γεόμενον, ἡμεῖς δὲ τοῦναντίον τούτων ποιούμεν' οἷς μὲν γὰρ περὶ
 τῶν μεγίστων συμβούλοις χρώμεθα, τούτους μὲν οὐκ ἀξιούμεν στρα-
 τηγῶς χειροτονεῖν ὡς νοῦν οὐκ ἔχοντας, οἷς δ' οὐδεὶς ἂν οὔτε περὶ
 τῶν ἰδίων οὔτε περὶ τῶν κοινῶν συμβουλευέσαιο, τούτους δ' αὐτο-
 κράτορας ἐκπέμπομεν ὡς ἐκεῖ σοφωτέροις ἐσομένους καὶ ῥᾶον βου-
 λευσομένους περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἢ περὶ τῶν ἐνθάδε προ-
 56 τιθεμένων. Λέγω δὲ ταῦτ' οὐ κατὰ πάντων ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνό-
 χων τοῖς λεγομένοις ὄντων. Ἐπιλίποι δ' ἂν με τὸ λοιπὸν μέρος τῆς
 ἡμέρας, εἰ πάσας τὰς πλημμελείας τὰς ἐν τοῖς πράγμασι ἐγγεγε-
 νημένας ἐξετάζειν ἐπιχειρήσαιμεν.
- 57 (ιή.) Τάχ' οὖν ἂν τις τῶν σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἐνόχων ὄντων
 ἀγανακτήσας ἐρωτήσειεν, πῶς, εἴπερ οὕτω κακῶς βουλευόμεθα,
 σωζόμεθα καὶ δύναμιν οὐδεμιᾶς πόλεως ἐλάττω κεκτημένοι τυγ-
 χάνομεν; Ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτ' ἀποκρινάμην ἂν, ὅτι τοὺς ἀντιπά-

54) Καθ' αὐτὸν γεόμεν.] παρ. Ἀρεοπ. 4. Ὁ νοῦς· οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἐνόμιζον, ὅτι ὁ δυνάμενος ἐπὶ τοῦ βήματος τὰ βέλτιστα περὶ πολέμου ἢ περὶ εἰρήνης τοῖς πολίταις συμβουλευεῖται ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν συμβουλευέσασθαι, ὁ αὐτὸς οὗτος ἀριστ' ἂν βουλευέσαιο καὶ καθ' αὐτὸν γεόμενος, τουτέστι στρατηγὸς αὐτοκράτωρ χειροτονηθείς, καὶ μὴ νος ἐν τῷ στρατοπέδῳ δικαίων τὰ τοῦ πολέμου πράγματα. Κορ.

55) Οἷς μὲν—τούτους μὲν—οἷς δὲ—τούτους δὲ] σημειῶσαι διὰ τιθέμενον τὸν μὲν καὶ τοσάκις τὸν ἀποδιδόμενον δὲ, διὰ τὸ μακρὸν τῆς περιόδου. Ἐπαινετέα ἡ ἀκριβεία τοῦ Ἰσ. ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν μορίων μὲν καὶ δέ, δι' ὧν ἀκριβῶς συνδέονται αἱ προτάσεις. Ὅταν εὔρηται μία πρότασις μετὰ τινος ἀποδόσεως, καὶ ἄλλη πρότασις μετὰ τῆς ἀποδόσεώς της, τότε ἡ πρώτη πρότασις καὶ ἡ πρώτη ἀπόδοσις ἔχουσι τὸν μὲν, καὶ ἡ ἀκόλουθος πρότασις καὶ ἀπόδοσις τὸν δέ. Παρ. καὶ Ἀρεοπ. 47. — Αὐτοκράτορας κτλ.] Αὐτοκράτωρ, ὁ ἔχων ἀπόλυτον δύναμιν, καὶ πληρεξουσιότητα, ὡς πρίσθιος, ἢ στρατηγός· αὐτὸς αὐτοκράτωρ τῶν εἰς τὸν πόλεμον Δημ. παρ. καὶ Θουκ. 6, 26. Οὕτως ὁ Ἀριστείδης ἐχειροτονήθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. Πλουτ. Ἀριστ. 11, οὕτω Ἀλκιβιάδης, Νικίας, Λάμχος (Θουκ. 6, 8) καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου Ξεν. Ἑλλ. 1, 4, 20· οὕτω καὶ ὁ Χάρης στρατηγὸς Αὐτοκράτωρ (Δημ. κ. Ἀριστοκρ. 173 καὶ π. Στεφ. 155, 235). Ἀλλὰ δῆλον ὅτι κακῶς ἐπολιτεύοντο τότε οἱ Ἀθηναῖοι, ἀρχοντας καὶ στρατηγούς καὶ βίως τῶν κοινῶν ἐπιμελητάς, οὓς οὐκ ἔχρην, χειροτονοῦντες, οὐ μόνον ἐξ ὧν Ἰσ. λέγει, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν καὶ ὁ σύγχρονος Ἀντισθένης σκώπτοντες τοὺς Ἀθηναίους (Διογ. Λαερ. ἐν β. Ἀντισθ.), καὶ Ἀριστφ. δ' ἐσκώψε τὴν ἀβελήριαν ταύτην τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Κλέωνος καὶ Ὑπερβόουλου Νερ. 584 καὶ Ἰππ. 1313. — Περὶ τῶν ἐλληνικῶν] τῶν κοινῇ τοῖς Ἑλλήσι συμφερόντων. — Πρὸς τιθεμένων] ἐνν. αὐτῶν.

(ιή.) 57) Τάχ'.] παρ. Ἀρεοπ. 71.

λους ἔχομεν οὐδὲν βέλτιον ἡμῶν φρονούντας. Εἰ γὰρ μετὰ τὴν μά- 58
 χην ἦν ἐνίκησαν Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους, ἐκεῖνοι μὲν ἐλευθερώσαν-
 τες τὴν Πελοπόννησον καὶ τοὺς ἄλλους αὐτονόμους ποιήσαντες ἡσυ-
 χίαν εἶχον, ἡμεῖς δὲ τοιαύτ' ἐξημαρτάνομεν, οὐτ' ἂν οὗτος ἔσχε
 ταύτην ποιήσασθαι τὴν ἐρώτησιν, ἡμεῖς τ' ἂν ἔγνωμεν, ὅσα κρεῖτ- 39
 τόν ἐστι τὸ σιφρονεῖν τοῦ πολυπραγμονεῖν. Νῦν δ' ἐνταῦθα τὰ πράγ- 39
 ματα περιέστηκεν, ὥστε Θηβαῖοι μὲν ἡμᾶς σώζουσιν, ἡμεῖς δὲ Θε-
 βαίους, καὶ συμμάχους ἐκεῖνοι μὲν ἡμῖν ποιῶσιν, ἡμεῖς δ' ἐκεῖνους.
 Ὡστ' εἰ νοῦν ἔχομεν, ἀλλήλοισ ἂν εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀργύριον πα-
 ρέχομεν ὁπότεροι γὰρ ἂν πλεονάκις συλλεγῶσιν, οὗτοι τοὺς ἐναν-
 τίους ἄμεινον πράττειν ποιῶσιν. Χρὴ δὲ τοὺς καὶ μικρὰ λογίζε- 60
 σθαι δυναμένους οὐκ ἐν τοῖς τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτήμασι τὰς ἐλπίδας
 ἔχειν τῆς σωτηρίας, ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτῶν πράγμασι καὶ ταῖς αὐτῶν
 διανοαίαις τὸ μὲν γὰρ διὰ τὴν ἐκείνων ἁμαθίαν συμβαῖνον ἡμῖν ἀγα-
 θὸν τυχόν ἂν παύσαιτο καὶ λάβοι μεταβολήν, τὸ δὲ δι' ἡμᾶς αὐ-
 τοὺς γιγνόμενον βεβαιωτέρας ἂν ἔχοι καὶ μᾶλλον παραμείνειεν ἡμῖν.
 (16.) Πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰκῆ τὰς ἐπιλήψεις ποιουμένους οὐ χα- 61
 λεπὸν ἀντειπεῖν εἰ δὲ δὴ τις μοι παραστάς τῶν ἐπιεικέστερον δια-

58) Μετὰ τὴν μάχην] τ. ἔ. τὴν ἐν Λευκτροῖς, 371 π. Χ. Διόδ.
 15, 56. — Τοὺς ἄλλους] τοὺς Βοιωτοὺς. — Ἡ συχίαν εἶχον]
 Εὐαγ. 32.

59) Περιέστηκε] σημαίνει μεταβολὴν καταστάσεως ἀπὸ κρίστο-
 νος εἰς χειρόνα, ἢ καὶ ἀπλῶς μεταβολήν. Παρ. Δημ. π. Στεφ. 218. Ἀ-
 ριστοβ. 1, 12. Ὀλυμπ. 3, 9. = ἐκατήντησε. — Συμμάχους ποιῶ-
 σιν] ὁ νοῦς τοὺς ἄλλους "Ἐλλήνας συμμάχους ἡμῖν ποιῶσιν οἱ Θε-
 βαῖοι, ὥσπερ ἡμεῖς ποιῶμεν ἐκεῖνους" τῶν μὲν Θηβαίων μετὰ τὰ Λευ-
 κτρικά, μὴ καλῶς χρησαμένων ταῖς εὐτυχίαις (πρὸς Φίλ. κά), καὶ τὰς
 τε ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τὰς κατὰ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα πόλεις ἐνοχλοῦν-
 των εἰκὸς τοὺς ἐνοχλουμένους ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους καταφεύγειν, καὶ
 τῆς ἐκείνων συμμαχίας ὀρέγεσθαι, ἢ τοῦ γε κακῶς ποιεῖν Ἀθηναίους ἀ-
 πέχεσθαι κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τοὺς ὑπ' Ἀθηναίων ἐνοχλουμένους τῶν
 Ἑλλήνων εἰκὸς ἦν Θηβαίους προστίθεσθαι. Καὶ τοῦτ' ἂν εἴη ὃ λέγει ὁ
 ῥήτωρ, ὅτι ἡ Θηβαίων ἀνοία συμμάχους ἡμῖν παρασκευάζει, οὓς ἂν κα-
 κῶς ἐκεῖνοι διατιθῶσι τῶν Ἑλλήνων, ὥσπερ καὶ ἡ ἡμετέρα ἀνοία συμ-
 μάχους ἐκεῖνους ποιῶ τὸς κακῶς ὑφ' ἡμῶν διαθεθειμένους. Κορ. Παρ.
 Διόδ. 15, 79 καὶ 16, 7. Παρ. § 74.

60) Τυχόν] παρ. Ἀρχ. 38, Νικ. 47 λέγεται περὶ τούτου, ὃ δὲν ἐ-
 ξαρτᾷται ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐξ ἐξωτερικῶν πραγμά-
 των, ἃ εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως δύνανται νὰ συμβαίνωσι. — Ἀάβοι
 μετὰ β.] τὸ λαμβάνειν μετ' αὐτ. κεῖται συχὰ περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ
 ἀπλοῦ ῥ. παρ. Ἀρεοπ. 6' λ. ἐπίδοσιν=ἐπιδιδόναι, λ. αἰσθησιν=αἰσθάνε-
 σθαι, λ. δίκα (Πλατ. 28), λ. πληγὰς=πλήττεσθαι.

(16.) 61) Τὰς ἐπιλήψεις π.] = ἐπιλαμβανομένους ὁ Κορ. ὑπολή-

- κειρένων ἄληθῆ μὲν λέγειν με προσομολογήσεις καὶ προσηκόντως ἐπιτιμᾶν τοῖς γιγνομένοις, δίκαιον δ' εἶναι φαίη τοὺς ἐπ' εὐνοίαν οὐθεοῦντας μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν πεπραγμένων ἀλλὰ καὶ συμβουλεύειν, τίνων ἀπεχόμενοι καὶ ποίων δρεγόμενοι παυταίμεθ' ἂν ταύτην ἔχοντες τὴν γνώμην καὶ τοιαῦτ' ἐξαμαρτάνοντες, οὗτος ὁ λόγος ἀπορεῖν ἂν με ποιήσειεν ἀποκρίσεως, οὐκ ἀληθοῦς καὶ συμφερούσης ἀλλ' ἀρεσκούσης ὑμῖν. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπειδὴ περ ἀποκεκαλυμμένως ὠρμημαὶ λέγειν, οὐκ ἀποκνητέον ἀπορήνασθαι καὶ περὶ τούτων.
- 62 (κ'). Ἄ μὲν οὖν ὑπάρχειν δεῖ τοῖς μέλλουσιν εὐδαιμονήσασθαι, τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, ὀλίγω πρότερον εἰρήκαμεν ὡς δ' ἂν τάχιστα πρὸς τὸ τοιοῦτοι γενέσθαι παιδευθεῖμεν, ἀληθὲς μὲν ἐστὶ τὸ ρηθισόμενον, ἴσως δ' ἂν ἀκούσασιν ὑμῖν δεινὸν εἶναι δόξεις καὶ παρὰ πολὺ τῆς τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον διανοίας.
- 64 (κά.) Ἐγὼ γὰρ ἠγοῦμαι καὶ τὴν πόλιν ἡμᾶς ἀμεινον οἰκήσειν καὶ βελτίους αὐτοὺς ἔσεσθαι καὶ πρὸς ἀπάσας τὰς πράξεις ἐπιδώσειν, ἣν παυσώμεθα τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν ἐπιθυμοῦντες. Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ καὶ νῦν εἰς ταραχὴν ἡμᾶς καθιστάσα καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην καταλύσασα, μεθ' ἧς οἱ πρόγονοι ζῶντες εὐδαιμονέστατοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν, καὶ σχεδὸν ἀπάντων αἰτία τῶν κακῶν ὦν αὐτοῖς τ' ἔχομεν καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχομεν. Οἶδα μὲν οὖν, ὅτι χαλεπὸν ἐστὶ δυναστείας ὑπὸ πάντων ἐρωμένης καὶ περιμαχίτου γεγενημένης κατηγοροῦντα δοκεῖν ἀνεκτόν τι λέγειν ὅμως δ' ἐπειδὴ περ ὑπεμείνατε καὶ τοὺς ἄλλους λόγους, ἀληθεῖς μὲν ὄντας, φιλαπεχθήμονας δὲ, καὶ τοῦτον ὑμῶν ἀνασχέσθαι δέομαι, καὶ μὴ καταγνώναί μου τοιαύτην μανίαν, ὡς ἄρ' ἐγὼ προειλόμην ἂν διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς περὶ πραγμάτων οὕτω παραδόξων, εἰ μὴ τι λέγειν ἀληθὲς εἶχον περὶ αὐτῶν. Νῦν δ' οἶμαι πᾶσι φανερόν ποιήσεις, ὡς οὔτε δι-

ψεις=τὰς ἀντιθέσεις. — Μὴ μόνον κατ. ἀλλὰ καὶ συμ.] παρ. Δημ. Ὀλ. 1, 16. Περὶ τῆς κλιμακωτῆς συνδέσεως παρ. Πλατ. 27.

62) Τίνων ἀπ. καὶ ποίων ὀρ.] ὁμοίως πρὸς Δημ. 5, πρὸς Νικ. 3.

(κ'). 63) Τὴν ἀλ. ἀρετὴν] τ. ἔ. τὴν δικαιοσύνην] παρ. 32 καὶ 33. — Ἐξηλλαγμένον] διαφέρων ὡς καὶ ἡ συνήθεια τοῦτο ἀλλάσσει=τοῦτο διαφέρει, τ. ἔ. δὲν εἶναι ὅμοιον τοῖς ἄλλοις. Ὅμοιος εὐρήναι ἢ λέξις καὶ πρὸς Φιλ. 105 καὶ μετὰ γενικῆς ὡς ἐνταῦθα Ἀντιδ. 179.

(κά.) 64) Τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην] τ. ἔ. τὴν ἐπὶ Μιλτιάδου, Θεμιστοκλέους, Ἀριστείδου καὶ Περικλέους (§ 123, Ἀρεοπ. 66. Ἀντιδ. 306 καὶ ἐξ.), καὶ ὑπὸ τοῦ Σόλωνος καταστᾶσαν Ἀντιδ. 232.

65) Φιλαπεχθήμονας] οἷους ἂν λέξειεν ὁ φίλων ἀπεχθάνεσθαι τοῖς ἀκούουσιν, ὁ ἐκ περιουσίας κατηγορῶν καὶ μηδὲν φροντίζων τῆς ἀπὸ τῶν λόγων προσγενησαμένης ἔχθρας αὐτῶ. Κορ.

καίας ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν οὔτε γενέσθαι δυνατῆς οὔτε συμφερούσης ἡμῖν.

(κβ'.) Ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίας, παρ' ὑμῶν μαθὼν ὑμᾶς ἔχω διδά- 67
σκειν. Ὅτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι ταύτην εἶχον τὴν δύναμιν, ποίους λό-
γους οὐκ ἀνηλώσαμεν, κατηγοροῦντες μὲν τῆς ἐκείνων ἀρχῆς, διεξιόν-
τες δ' ὡς δίκαιόν ἐστιν αὐτονόμους εἶναι τοὺς Ἕλληνας; τίνας δὲ 68
τῶν πόλεων τῶν ἐλλογίμων οὐ παρεκαλέσαμεν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν
τὴν ὑπὲρ τούτων συστάσιν; πόσας δὲ πρεσβείας ὡς βασιλέα τὸν μέ-
γαν ἀπεστείλαμεν, διδάξουσας αὐτόν, ὡς οὔτε δίκαιόν ἐστιν οὔτε
συμφέρον μίαν πόλιν κυρίαν εἶναι τῶν Ἑλλήνων; οὐ πρότερον δ' ἐ-
παυσάμεθα πολεμοῦντες καὶ κινδυνεύοντες καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλατταν, πρὶν ἠθέλησαν Λακεδαιμόνιοι ποιήσασθαι τὰς συνθήκας
τὰς περὶ τῆς αὐτονομίας. Ὅτι μὲν οὖν οὐ δίκαιόν ἐστι τοὺς κρείττους 69
τῶν ἡττόνων ἀρχεῖν, ἐν ἐκείνοις τε τοῖς χρόνοις τυγχάνομεν ἐγνω-
κότες καὶ νῦν ἐπὶ τῆς πολιτείας τῆς παρ' ἡμῖν καθεστηκυίας.

(κγ'.) Ὡς δ' οὐδ' ἂν δυνηθεῖμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην καταστρέψα-
σθαι, ταχέως οἶμαι δηλώσειν. Ἦν γὰρ μετὰ μυρίων τάλαντων οὐχ
οἰοί τ' ἤμεν διαφυλάξαι, πῶς ἂν ταύτην ἐν τῆς παρουσίας ἀπορίας
κτήσασθαι δυνηθεῖμεν, ἄλλως τε καὶ χρώμενοι τοῖς ἔθεσιν οὐχ οἷς
ἐλάβομεν ἀλλ' οἷς ἀπωλέσαμεν αὐτήν;

(κδ'.) Ὡς τοίνυν οὐδὲ δέξασθαι διδομένην τῇ πόλει συμφέρει δο- 70
κεῖτέ μοι τάχιστα ἂν ἐκείθεν καταμαθεῖν. Μᾶλλον δὲ καὶ περὶ τού-
των βούλομαι μικρὰ προειπεῖν· δέδοικα γὰρ, μὴ διὰ τὸ πολλοῖς ἐ-
πιτιμᾶν δόξω τισὶ προηρῆσθαι τῆς πόλεως κατηγορεῖν.

(κε.) Ἐγὼ δ' εἰ μὲν πρὸς ἄλλους τινὰς ἐπεχείρουν οὕτω διεξιέναι 71

(κβ'.) 67) Ἀ λόγους οὐκ ἀνηλ.] ποίους λόγους δὲν ἐξωδιάσαμεν μα-
ταίως. — Διεξιόντες, ὡς] ὡς Πανηγ. 138' διεξιόντες ὡς πολλὰς
τὰς μεταβολὰς τοῖς Ἕλλησι πεποιήκε.

68) Κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλα.] κατὰ γῆν ὁ Ἰπικράτης, κατὰ θά-
λασσαν ὁ Κόνων Ξεν. Ἑλλ. 4, 5, 14 καὶ 3, 10. — Συνθήκας τ. π. α.]
παρ. Ξεν. Ἑλλ. 6, 3, 7 (18—20), Διόδ. 15, 38, 50.

(κγ'.) 69) Μετὰ μυρίων τάλ.] πλείω ἢ μύρια τάλαντα λέγει Δημ.
'Ολ. 3, 24 καὶ περὶ συνταξ. 26' ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀποκειμένα ὑπάρξαι
τοῖς Ἀθηναίοις, ὅτε ἠτύχουν, ὑπερβολικώτερον δὴλον ὅτι τῷ λόγῳ χρη-
σάμενος τὰ γὰρ πλείστα φησὶ Θεοκ. 2, 13 ὀριακοσίω ἀποδόντα μύρια
γενέσθαι, ὑπάρχειν δ' εἶτι ἐν τῇ ἀκροπόλει, ἀρχομένου τοῦ Ἡελοποννησι-
ακοῦ πολέμου, ἐπὶ Ἡερικλέους, ἀργυρίου ἐπισήμου ἑξακισχίλια τάλαντα.
'Ο' Ἰσ. καὶ Διόδ. 12, 40 ἀναφέρουσι 10000. Ἄλλ' ὁ Ἄνδοκ. π. τῆς πρὸς
Λακ. Εἰρ. 8 καὶ Αἰσχιν. π. παραπρεσβ. 174 ἐπὶ Νικίου τοῦ Νικη-
ράτου ('Ολ. 89, 4—91, 1) λέγει ὅτι 7000 τάλαντα ἦσαν ἐν τῇ ἀκροπόλει.
— Οὐχ οἷς ἐλάβομεν] καθ' ἑξῆς ἀντὶ οὐτούς, ἀ ἐλάβομεν.

(κε.) 71) Εἰ πεχείρουν—εἶχον ἂν] Ἄσ. συν. Β'. Ζ'. 5:

- περὶ τῶν πραγμάτων, εὐκότως ἂν εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην· νῦν δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιῶμαι τοὺς λόγους, οὐ διαβάλλειν ἐτέροισι ἐπιθυμῶν ἄλλ' αὐτοὺς βουλόμενος παῦσαι τῶν τοιούτων ἔργων, καὶ τὴν εἰρήνην, περὶ ἧς ἄπας ὁ λόγος ἐστὶ, βεβαίως καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἄλ-
- 72 λους Ἑλληνας ἀγαγεῖν. Ἀνάγκη δὲ τοὺς νουθετοῦντας καὶ τοὺς κατηγοροῦντας τοῖς μὲν λόγοις χρῆσθαι παραπλησίσις, τὰς δὲ διανοίας ἔχειν ἀλλήλαις ὡς οἶόν τ' ἐναντιωτάτας. Ὡστε περὶ τῶν ταῦτά λεγόντων οὐκ αἰεὶ προσήκει τὴν αὐτὴν ὑμᾶς γνώμην ἔχειν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας μισεῖν ὡς κακόνους ὄντας τῇ πόλει, τοὺς δ' ἐπ' ὠφελείᾳ νουθετοῦντας ἐπαινεῖν καὶ βελτίστους τῶν πολιτῶν νομίζειν, καὶ τούτων αὐτῶν μάλιστα τὸν ἐναργέστατα δυνάμενον δηλώσαι τὰς πονηρίας τῶν πράξεων καὶ τὰς συμφορὰς τὰς αὐτῶν γιγνομένας· οὗτος γὰρ ἂν τάχιστα ποιήσειεν ὑμᾶς, μισήσαντας ἃ δεῖ, βελτιόνων ἐπιθυμητὰς πράγματα. Ὑπὲρ μὲν οὖν τῆς τῶν λόγων τραχύτης καὶ τῶν εἰρημένων καὶ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλόντων ταῦτ' ἔχω λέγειν πρὸς ὑμᾶς· ὅθεν δ' ἀπέλιπον, πάλιν ποιήσομαι τὴν ἀρχήν.
- 74 (κς'.) Ἐρασκον γὰρ ἐκείθεν κάλλιστ' ἂν ὑμᾶς καταμαθεῖν, ὡς οὐ συμχέροι λαθεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν, εἰ σκέψασθε, τίνα τρόπον ἢ πόλις διέκειτο πρὶν τὴν δύναμιν ταύτην κτήσασθαι, καὶ πῶς ἐπειδὴ κατέσχεν αὐτήν· ἦν γὰρ ταῦτα παρ' ἄλλα τῇ διανοίᾳ θεωρήσητε, γνώσεσθ' ὅσων κακῶν αἰτία τῇ πόλει γέγονεν.

Ποιοῦμαι | τοὺς λόγους | = λέγω· τὸ ῥ. ποιῶ, μάλιστα δὲ τὸ μέσον ποιῶμαι μετ' ἄντικ. κατ' αἰτίας. ἀποτελεῖ περίφρασιν, ἰσοδυναμοῦσαν ῥήματι, ἀλλ' αἱ φράσεις αὐταὶ ἔχουσι πολλῶν μείζονα ἔμφασιν ἢ τὸ ἀπλοῦν ῥ. τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτ. παραγόμενον· ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου· οὕτω ποιεῖν στρατείαν = στρατεύειν, ἦτοι ἄγειν στρατὸν ἢ στρατιάν, ποιεῖσθαι στρ. = στρατεύεσθαι, ἦτοι ἐκυτὴν ἢ τοὺς ἑαυτοῦ ἄγειν· οὕτω ποιεῖν πόλεμον = ἐγείρειν πόλεμον, εἶναι αἴτιον πολέμου, ποιεῖσθαι π. = πολεμεῖν δαπάνη τῶν δυνάμεων καὶ μέσων τινός· οὕτω ποιεῖν συμμάχους καὶ ποιεῖσθαι συμμάχους. Εἰς τὰς τοιαύτας ἐκφράσεις τὸ παθητ. ἐκφέρεται διὰ τοῦ γίνεσθαι, σπανίως διὰ τοῦ ποιεῖσθαι· π. 8, Πλατ. 42,

72) Τοὺς νουθετοῦντας . . . ἀλλήλαις | ὁ νοῦς· οἷτε νουθετοῦντες καὶ οἱ κατηγοροῦντες παραπλησίσις μὲν ἐξ ἀνάγκης χραίνονται τοῖς λόγοις, ἐπεὶ περὶ ἀμαρτημάτων αὐτοὺς ἑκάτεροι ποιοῦνται· τὰς γε μὴν διανοίας ἐναντιωτάτας ἔχουσι ἀλλήλαις (ἑαυταῖς δηλ. ταῖς διανοίαις). Οἱ μὲν γὰρ νουθετοῦντες ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀμαρτημάτων κηθάπτονται, παῦσαι τούτων τὸν νουθετούμενον βουλόμενοι· οἱ δὲ κατηγοροῦντες κακόνους ὄντας τῶ ἀμαρτάνοντι, ἐπὶ τῶ ὀνειδίζειν μᾶλλον ἢ ἐπανορθοῦν αὐτὸν τοῦτο ποιοῦσιν. Κορ.

(κς'.) 74) Ἄν-καταμαθεῖν = ὅτι ὑμεῖς καταμαθεῖτε ἄν. — Ἡ ν . . . θεωρήσητε — γνώσεσθ' Ἄσ. συν. Β'. Ζ'. 3.

(κζ'). Ἡ μὲν τοίνυν πολιτεία τοσοῦτω βελτίων ἦν καὶ κρείττων 75 ἢ τότε τῆς ὑστερον καταστάσεως, ὅσα περ Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς καὶ Μιλτιάδης ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν Ὑπερβόλου καὶ Κλεοφώντος καὶ τῶν νῦν δημηγορούντων· τὸν δὲ δῆμον εὐρήσετε τὸν τότε πολιτευόμενον οὐκ ἀργίας οὐδ' ἀπορίας οὐδ' ἐλπίδων κενῶν ὄντα μεστόν, ἀλλὰ νικᾶν μὲν δυνάμενον ἐν ταῖς μάχαις ἀπαντας τοὺς εἰς 76 τὴν χώραν εἰσβάλλοντας, ἀριστείων δ' ἀξιούμενον ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος κινδύνοις, οὕτω δὲ πιστευόμενον ὥστε τὰς πλείστας αὐτῶ τῶν πόλεων ἐκούσας ἐγχειρίσαι σφᾶς αὐτάς. Τούτων δ' ὑπαρχόντων ἀντὶ μὲν τῆς πολιτείας τῆς παρὰ πᾶσιν εὐδοκίμουσῃς ἐπὶ τοιαύτην ἀκολασίαν ἢ δύναμις ἡμᾶς αὕτη προήγαγεν, ἣν οὐδεὶς ἂν ἀνθρώπων ἐπαινέσειεν· ἀντὶ δὲ τοῦ νικᾶν τοὺς ἐπιστρατεύοντας οὕτω τοὺς πολίτας ἐπαίδευσεν ὥστε μὴδὲ πρὸ τῶν τειχῶν τολμᾶν ἐπεξίεσθαι τοῖς πολεμίοις· ἀντὶ δὲ τῆς εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν συμμάχων αὐτοῖς ὑπαρχούσης καὶ τῆς δόξης τῆς παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰς τοσοῦτον μῖσος κατέστησεν, ὥστε παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν ἐξανδραποδισθῆναι τὴν 77

(κζ'). 75) Ὑπερβόλου καὶ Κλεοφώντος] ὁ Ὑπέρολος ἦν δημαγωγός, πρότερον λυγροπώλης· Θουκ. 8, 73 λέγει· Ὑπέρολος τινα τῶν Ἀθηναίων μοθηρὸν ἄνθρωπον ὡστρικισμένον οὐ διὰ δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φέβον, ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχυρὴν τῆς πόλεως ἀποκτείνουσι· παρ. Ἀριστοφ. Εἰρ. 689, Θεσμοφ. 840. Ὁ δὲ Κλεοφῶν οὗτος ἐστὶν ὁ λυροποιὸς ἐπικαλούμενος· ἐδημαγόγησε δὲ τὰ ἔσχατα τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφορὰν· σχολ. Αἰσχ. κ. Κτησ. 150, Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω· παρόσον, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ, μετὰ τὴν ἐν Ἀργινοῦσαις ναυμαγίαν Λακεδαιμονίων βυλομένων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι ἐφ' οἷς ἔχουσι ἐκάτεροι καὶ εἰρήνην ἄγειν ἐπὶ τοῦ Καλλίου (= Ὀλ. 93 93, 3—406 π. X.). Κλεοφῶν ἐπίσειε τὸν δῆμον μὴ προσδέξασθαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθῶν καὶ θώρακα ἐνδεδικώς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν ἐὰν μὴ πάσας ἀρῶσι τὰς πόλεις οἱ Λακεδαιμόνιοι. Οὗτος δὲ ὁ Κλεοφῶν ὡς ξένος κομωδεῖται. Σχολ. Ἀριστ. Βατρ. 1532· εἰς τοῦτον τὸν δημαγωγὸν φέρεται δρᾶμα Πλάτωνος καὶ ἐπιγράφεται ὁμωνύμως αὐτῷ Κλεοφῶν· τοῦτον κομωδεῖ ὡς ξένον καὶ φλυαρόν καὶ δυσγενῆ. Θρᾶκκα γὰρ αὐτὸν ἔλεγον. Ἀνετοιεῖτο δὲ τῶν πρωτείων τῆς πόλεως. Σχολ. εἰς Ἀριστ. Βατρ. 678· παρ. Λυσ. κ. Ἀγορ. 7—12, Ξεν. Ἑλλ. 1, 7, 40. καὶ Αἰλ. π. Ἰστ. 12, 43 Ὑπερβόλου δὲ καὶ Κλεοφώντος καίτοι προστατῶν γονομένων τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, οὐδεὶς ἂν εἴποι βραδίως τοὺς πατέρας.

76) Αὐτῶ] τῶ δῆμῳ. — Σφᾶς αὐτάς] διὰ τὸ πόλεων.

77) Τοιαύτην—ἣν] Ἀσ. συν. Α'. Δ'. 37· παρ. καὶ Ἀρσοπ. 48.

78) Παρὰ μικρὸν ἐλ.] τ. ἔ. ὥστε σχεδὸν ἐξανδραποδισθῆναι. ἢ λέξις μικρὸν λαμβάνεται εἰς διαφόρους φράσεις ἐπιρρ. ἀντὶ τοῦ σχεδόν, ἢ μεθ' ὀριστικῆς ἢ μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ μετὰ γενικῆς ἐννοουμένου ἢ λεγομένου τοῦ δεῖν· οὕτω παρ' ἄλλοις εἰς μικρὸν, ἐπὶ μικρὸν, κατὰ μικρὸν, παρ' ὀλίγον, παρ' ἐλάχιστον ἐλθεῖν ἢ ἤκειν μετ' ἀπαρεμφ. παρ.

πόλιν, εἰ μὴ Λακεδαιμονίων τῶν ἐξ ἀρχῆς πολεμούντων εὐνουστέ-
 79 ρων ἐτύχομεν ἢ τῶν πρότερον ἡμῖν συμμάχων ὄντων. Οἷς οὐκ ἂν δι-
 καίως ἐγκαλοῖμεν, ὅτι χαλεπῶς πρὸς ἡμᾶς διετέθησαν· οὐ γὰρ ὑπάρ-
 χοντες ἄλλ' ἀμυνόμενοι καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντες τοιαύτην
 γνώμην ἔσχον περὶ ἡμᾶς.

(κῆ.) Τίς γὰρ ἂν ὑπέμεινε τὴν ἀσέλγειαν τῶν πατέρων τῶν ἡμε-
 τέρων, οἱ συναγαγόντες ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἀρχοτάτους καὶ
 τοὺς ἀπάσων τῶν πονηριῶν μετέχοντας, πληρῶντες τούτων τὰς τρι-
 80 ἡρεις, ἀπηχθάνοντο τοῖς Ἑλλήσι, καὶ τοὺς μὲν βελτίστους τῶν ἐν
 ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐξέβαλλον, τοῖς δὲ πονηροτάτοις τῶν Ἑλλή-
 80 νων τάκεινων διένεμον; ἀλλὰ γὰρ εἰ τολμήσαιμι περὶ τῶν ἐν ἐκεί-
 νοις τοῖς πράγμασι γιγνομένων ἀκριβῶς διελθεῖν, ὑμᾶς μὲν ἴσως ἂν
 ποιήσαιμι βέλτιον βουλευσασθαι περὶ τῶν παρόντων, αὐτὸς δ' ἂν
 διαβληθῆσθην· εἰώθατε γὰρ μισεῖν οὐχ οὕτω τοὺς αἰτίους τῶν ἀμαρτη-
 81 μάτων ὡς τοὺς κατηγοροῦντας αὐτῶν. Τοιαύτην οὖν ὑμῶν γνώμην
 ἐχόντων δέδοικα, μὴ πειρώμενος ὑμᾶς εὐεργετεῖν αὐτὸς ἀπολαύσων
 τι φλαῦρον. Οὐ μὲν ἀποστήσομαι παντάπασιν ὧν διανοήθη, ἀλλὰ
 τὰ μὲν πικρότατα καὶ μάλιστα ἂν ὑμᾶς λυπήσοντα παραλείψω, μνη-

Ἄρεσπ. 6· οὐχὶ οὐσιωδῶς, διάφορα τοῦ μικρὸν ἀπολείπειν μετ' ἀπαρεμ-
 παρ. καὶ π. Εἰρ. 95 — Τῶν πρότερον—ὄντων] τοὺς Θεβαίους
 αἰνίττεται περὶ ὧν ἐκδηλότερον ἐν τῷ Πλάτ. 30—31. Ἐμνημόνευσε
 καὶ Δημ. (π. παραπρ. σελ. 212) τοῦ ὑπὸ τῶν Θεβαίων προτεθέντος ἀνδρα-
 ποδισμοῦ τῶν Ἀθηναίων, περὶ οὗ ταῦτα ὁ Οὐλίπιανός· «Μετὰ τὸν Πελο-
 πονησιακὸν πόλεμον κατακρατήσαντες ἰσχυρῶς οἱ Λακεδαιμόνιοι, προέ-
 θεντο ψῆφον περὶ τῶν Ἀθηναίων τοῖς ἰδίοις συμμάχοις ὥστε ἀποκρίνα-
 σθαι ἕκαστον, τί βούλεται παθεῖν τοὺς Ἀθηναίους· εἶτα Εὐκνήθης τις Θε-
 βαῖος ἐψήφισατο, τὴν μὲν πόλιν αὐτῶν κατασκαφῆναι, τὴν δὲ χώραν μη-
 λόθοτον γενέσθαι, ἵν' ἐκεῖνέμωνται τὰ τῶν Βοιωτῶν πρόβατα. Οἱ δὲ Φω-
 κιαεῖς, ὄντες καὶ αὐτοὶ τότε ὑπὸ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀντέλεξαν, συμβου-
 λεύοντες μὴ ἑτερόφθαλμον τὴν Ἑλλάδα ποιῆσαι, αἰνιττόμενοι δύο ὀφθαλ-
 μούς εἶναι τῆς Ἑλλάδος, τὴν τε Ἀθηναίων πόλιν καὶ τὴν τῶν Λακεδαι-
 μονίων· καὶ οὕτω πεισθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὐ κατέσκαψαν λοιπὸν
 τὴν πόλιν».

79) Οὐ γὰρ ὑπάρχοντες ἄλλ' ἀμυνόμενοι] παρ. Εὐαγ. 28
 ἀμύνασθαι καὶ μὴ πρότερος ὑπάρχειν, καὶ π. Ζεύγ. 44 οὐδ' ἀμυνόμενος,
 ἀλλ' ὑπάρχων ἠδίκεις, καὶ οὕτως εὐρηταί ἄρχειν καὶ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ
 ὑπάρχειν ἀδίκων· καὶ Πλάτ. Γοργ. 456, Ε. Ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ καὶ τὸ
 κατάρχειν ἢ προκατάρχειν· ὅθεν ὑπάρχω=ἀρχίζω φιλονεικίαν, προσ-
 βάλλω πρότερον.

(κῆ.) Ἀρχοτάτους] παρ. Ἀρχιδ. 15. — Τοὺς μὲν βελτί-
 στούς] τ. ε. τοὺς ὀλιγαρχικοῦς. — Τοῖς πονηρ. τῶν Ἑλ.] οὓς ἀ-
 νωτέρω ις'. κοινούς ἀπάντων ἐχθροὺς ὀνόμασας. Κορ.

πλήσομαι δὲ τούτων μόνον, ἐξ ὧν γνώσεσθε τὴν ἀνοιαν τῶν τότε πολιτευομένων.

(χθ'.) Οὕτω γὰρ ἀκριβῶς εὗρισκον, ἐξ ὧν ἄνθρωποι μάλιστα ἂν 82
μισηθεῖεν, ὥστ' ἐψηφίσαντο τὸ περιγιγνόμενον τῶν φόρων ἀργύριον
διελόντας κατὰ τάλαντον εἰς τὴν δογήστραν τοῖς Διονυσίοις εἰσφέρειν,
ἐπειθ' ἂν πλήρες ἦ τὸ θέατρον· ταὶ τοῦτ' ἐποίουν καὶ παρεισήγον
τοὺς παῖδας τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων, ἀμφοτέροις ἐπιδει-
κνύοντες, τοῖς μὲν συμμάχοις τὰς τιμὰς τῆς οὐσίας αὐτῶν ὑπὸ μι-
σθωτῶν εἰσφερομένας, τοῖς δ' ἄλλοις Ἑλλήσι τὸ πλῆθος τῶν ὄρα-
νῶν καὶ τὰς συμφορὰς τὰς διὰ τὴν πλεονεξίαν ταύτην γιγνομένας.
Καὶ ταῦτα δρῶντες αὐτοὶ τε τὴν πόλιν εὐδαιμονίζον καὶ πολλοὶ τῶν 85
νοῦν οὐκ ἐχόντων ἐρακαρίζον αὐτήν, τῶν μὲν συμβήσεσθαι διὰ ταῦτα
μελλόντων οὐδεμίαν ποιοῦμενοι πρόνοιαν, τὸν δὲ πλοῦτον θαυμάζον-
τες καὶ ζηλοῦντες, ὅς ἀδίκως εἰς τὴν πόλιν εἰσελθὼν καὶ τὸν δικαίως
ὑπάρξαντα διὰ ταχέων ἡμελλε προσάπολειν. Εἰς τοῦτο γὰρ κατέστη 81
σαν τῶν μὲν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ' ἄλλοτρίων ἐπιθυμίας, ὥστε
Λακεδαιμονίων εἰσθεβήλοκτόνων εἰς τὴν χώραν καὶ τοῦ τείχους ἤδη
τοῦ Δακελειαῖων ἐστῶτος εἰς Σικελίαν τριήρεις ἐπλήρουν, καὶ οὐκ ἤ-
σχύνοντο τὴν μὲν πατρίδα τεμνομένην καὶ πορθουμένην περιορῶντες,

(χθ'.) 82) Τῶν φόρων] Ἀθηναῖοι τὸ ἐκ τῶν φόρων περιγιγνόμενον ἀργύριον καὶ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀποκείμενον ἐν τοῖς Διονυσίοις, ὅποτε δηλαδὴ πλεῖστοι ξένοι ἐπεδημῶν κατὰ θέαν Ἀθήνησι, ἐπιδεικνύμενοι τοῦτοις τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, εἰσέφερον ὡς ἐν πομπῇ εἰς τὸ θέατρον καὶ οἱ φέροντες ἐβάσταζον αὐτὸ κατὰ τάλαντον, ἵνα καὶ οἱ ξένοι ἀριθμεῖν ἔχοιεν τὸν πλοῦτον τῶν Ἀθηναίων. Κορ. Ὁ Λιβάν. εἰς Δημ. Ὁλ. 1 λέγει· ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν ἕκαστον ἐτάχθη τοὺς δύο ἑβόλους· ἐντεῦθεν μὲν οὖν τὸ ἔθος ἤρξατο, προῆλθε δὲ εἰς τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τοὺς τόπους μόνον ἐλάμβανον, ἀλλὰ ἀπλῶς πάντα τὰ δημοσία χρήματα διενέμοντο. — Παρεισήγον τ. πατῆρας] ἐν Διονυσίοις ἔθος ἦν Ἀθήνησιν εἰσάγειν τοὺς ὄρανους τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων εἰς τὸ θέατρον, ἐκείνους δὴλον ὅτι, οὗς ἡ πόλις θρέψασα ἀφίεναι ἐμελλεν. Εἰσῆγε δ' αὐτούς, ὡς φησὶν Αἰσχίνης (κ. Κτήσ. σλ. 542), ὁ Κήρυξ πανοπλία κεκοσμημένους, καὶ παραστησάμενος ἐκήρυττε ταῦτα· τοὺς δὲ τοὺς νεανίσκους, ὧν οἱ πατέρες ἐτελεύτησαν ἐν τῷ πολέμῳ ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, μέτροι μὲν ἦθες (Θουκ. 2, 46 καὶ σλ. 61). οὕτω καὶ Οὐλπ. εἰς Δημ. Τιμοκ. § 20) ὁ δῆμος ἔτρεφε· νυνὶ δὲ καθοπλίσας τῆδε τῇ πανοπλίᾳ ἀφίησιν ἀγαθῇ τύχῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν, καὶ καλεῖ εἰς προεδρίαν. Κορ.

84) Τῶν μὲν οἰκείων—τῶν δ' ἄλλοτρίων] παρ. 127. — Δεκελεῖσι] παρ. 37 καὶ Πλατ. 31 (κατὰ τὰ 413) παρ. καὶ Θουκ. 7, 18—20, 27. Ὁ τόνος κατὰ τὸ Ὀλυμπιασιν. — Εἰς Σικελίαν] κατὰ τὸ 18 ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Ὁλ. 11, 3· παρ. Θουκ. 7, 16, 20, 42· καὶ Διόδ. 13, 8, 9. — Τεμνομένην] Θουκ. 7, 19, 28. —

ἐπὶ δὲ τοὺς οὐδὲν πώποτ' εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτόντας στρατιὰν ἐκπέμ-
 85 ποντες, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀφροσύνης ἦλθον, ὥστε τῶν προαστείων τῶν
 οἰκείων οὐ κρατοῦντες Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ Καρχηδόνας ἀρξέειν
 προσεδόκησαν. Τοσοῦτον δὲ διήνεγκαν ἀνοίξαι πάντων ἀνθρώπων, ὥ-
 στε τοὺς μὲν ἄλλους αἰ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ ποιοῦσιν ἐμφρονε-
 86 στέρους, ἐκείνοι δ' οὐδ' ὑπὸ τούτων ἐπαιδευθήσαν. Καίτοι πλείοσι
 καὶ μείζοσι περιέπεσον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης τῶν ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ
 τῇ πόλει γεγενημένων. Εἰς Αἴγυπτον μὲν γε διακοσίαι πλεῦσασαι
 τριήρεις αὐτοῖς τοῖς πληρώμασι διεθάρησαν, περὶ δὲ Κύπρον πεν-
 τήκοντα καὶ ἑκατόν· ἐν Δάτῳ δὲ μυρίαὶ ὀπλίτας αὐτῶν καὶ τῶν
 συμμάχων ἀπόλεσαν, ἐν Σικελίᾳ δὲ τέτταρας μυριάδας καὶ τριήρεις
 87 τετταράκοντα καὶ διακοσίας, τὸ δὲ τελευταῖον ἐν Ἑλλησπόντῳ
 διακοσίας. Τὰς δὲ κατὰ δέκα καὶ πέντε καὶ πλείους τούτων ἀπολλυ-
 μένας καὶ τοὺς κατὰ χιλίους καὶ δισχιλίους ἀποθνήσκοντας τίς ἂν

Ἐπὶ . . . εἰς ἡμᾶς ἐξ αμ.] ἐπὶ τοὺς Σικελιώτας διὰ τὴν Ἐγεσταν' Ἰσοκ. 6, 6. 19.

85) Τῶν προαστείων] τῆς Δακελίας, ἀπεχούσης τῶν Ἀθηναίων 120 σταδίων· παρ. Ἰσοκ. 7, 19 καὶ 28. — Ἰταλίας . . . Καρχηδόνας] διότι ἐπὶ τοιούτοις ὀνειροπολήμασι καὶ προσδοκίαις οἱ Ἀθηναῖοι τῇ προτροπῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐτέρποντο· διότι ὁ Ἀλκιβιάδης Καρχηδόνα καὶ Λιβύην ὀνειροπόλων, ἐκ τούτων προσγενομένων Ἰταλίαν καὶ Πελοπόννησον ἤδη περιεβάλλετο. Πλουτ. β. Ἀλκιβ. 17; Ἰσοκ. 6. 15. 34. 90. — Συστέλλουσι] μετριωτέρους ποιοῦσιν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὑποχωρούντων εἰς ἑαυτὰ καὶ μικροτέρων γινομένων· ὅθεν συστέλλομαι = ἐντρέπομαι, ὁ Πλάτ. Λύσι. 210, Ε συνδέει μετὰ τοῦ ταπεινοῦντα.

86) Εἰς Αἴγυπτον] ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἐγένετο Ὀλ. 70, (463 π. Χ.) καθ' ἣν μετὰ πόλεμον ἐξαετῇ πλείστα ναῦς ἀπόλεσαν. Ἰσοκ. 1, 109. 110 καὶ Διόδ. 11, 71, 74. — Μένγεις] αἰτιολογικῶς καὶ ἐν Πανηγ. μά. καὶ Λυσ. (κ. Ἀγορ. σλ. 330) πρῶτον μὲν γε Ἀθηναῖοι ἦσαν. — Περὶ Κύπρον] τὸν πόλεμον τοῦτον, γινόμενον Ὀλ. 82, 3 (450 π. Χ.) Κίμωνος στρατηγούντος, μνημονεύει Ἰσοκ. 1, 112· παρ. Διόδ. 12, 3, 4 καὶ 11, 60, Πλουτ. Κίμ. 18. — Ἐν Δάτῳ] τὸ Δάτον καὶ ἡ Δάτος πόλις τῆς Θυράκης, ἐπὶ τῆς χώρας τῶν Ἡδωνῶν, (τανῦν Καβάλα). — Ἐν Σικελίᾳ] παρ. Ἰσοκ. δ. 2 σ'. 43, ζ'. 20, 42, 75, Διόδ. 13, 19. — Ἐν Ἑλλησπόντῳ] ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν Αἰγῶς ποταμοῖς συμφορὰν περὶ ἧς παρ. Ξεν. Ἑλλ. 2, 1, 20 καὶ Διόδ. 13, 105, κατὰ μὲν τινὰς ὁ Κόνων ἀνεχώρησε μετὰ 9 τριήρων μετὰ τῆς Παράλου, (Ξεν. Ἑλλ. 2, 4, 28 Πλουτ. Λύσι. 11, Ἀλκ. 37), ἢ 10 μόνον (κατὰ Διόδ. 13, 106, Παισ. 3, 14, β) ἢ 12 (Λυσ. λ. 21, 11 καὶ Ἰσοκ. Καλλιμ. 59).

87) Τὰς κατὰ δέκα καὶ πέντε] εἰς τὸ Κυνὸς σῆμα (Ἰσοκ. 8, 106), 18 ἀπόλεσαν περὶ τὸ Νότιον (Διόδ. 13, 71), 30 περὶ Μυτιλήνην (Διόδ. 13, 78, Ξεν. Ἑλλ. 1, 6, 17), 25 εἰς Ἀργινούσας καὶ τῶν ἐν αὐταῖς πλείστους (Διόδ. 13, 100). — Κατὰ χιλίους καὶ διακοσίους] παρὰ τὴν Κορώνειαν καὶ τὸ Δῆλιον (Ἰσοκ. 1, 113 καὶ 4, 100) καὶ παρὰ

ἔξαριθμήσειεν; πλὴν ἐν ἦν τοῦτο τῶν ἐγκυκλίων, ταρὰς ποιεῖν καθ' ἕκαστον τὸν ἑναυτὸν, εἰς ἃς πολλοὶ καὶ τῶν ἀστυγειτόνων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐφοίτων, οὐ συμπενήσοντες τοὺς τεθνεῶτας ἀλλ' ἐφρηθησόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς. Τελευτῶντες δ' ἔλαθον σφᾶς 88 αὐτοὺς τοὺς μὲν τάφους τοὺς δημοσίους τῶν πολιτῶν ἐμπλήσαντες, τὰς δὲ φρατριάς καὶ τὰ γραμματεῖα τὰ ληξιαρχικά τῶν οὐδὲν τῇ πόλει προσηκόντων. Γνοίη δ' ἂν τις ἐκεῖθεν μάλιστα τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων· τὰ γὰρ γένη τῶν ἀνδρῶν τῶν ὀνομαστοτάτων καὶ τοὺς οἴκους τοὺς μεγίστους, οἳ καὶ τὰς τυραννικὰς στάσεις καὶ τὸν Περσικὸν πόλεμον διέφυγον, εὐρήσομεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἧς ἐπιθυμοῦμεν, ἀναστάτους γεγενημένους. Ὡστ' εἴ τις σκοπεῖσθαι βούλοιοτο περὶ 89 τῶν ἄλλων ὡσπερ πρὸς δεῖγμα τοῦτ' ἀναφῆρων, φανείμεν ἂν μικροῦ δεῖν ἀντηλλαγμένοι.

(λ'.) Καίτοι χρὴ πόλιν μὲν εὐδαιμονίζειν μὴ τὴν ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων εἰκῆ πολλοὺς πολίτας ἀθροίζουσιν ἀλλὰ τὴν τὸ γένος τῶν

τὴν Ἀμφίπολιν (Θουκ. 5, 10) τὸ 447, 424 καὶ 423. — Τῶν ἐγκυκλίω ν] ἀντὶ ἐγκυκλίως συμβαινόντων, τ. ἔ. τῶν κοινῶς καὶ καθ' ἡμέραν, κατὰ χιλίους καὶ δισχιλίους ἀποθηνησκόντων' παρ. Νικ. 22. — Ταρὰς ποιεῖν] = θάπτειν. Παρ. 71. Ἐντῷ Κεραμεικῷ ἴσταντο τὰ σήματα τῶν ἐν Εὐβοίᾳ, Χίῳ τελευτησάντων, τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσιανῆς Ἠπείρου, παρὰ τὸν Εὐρυμέδοντα, τῶν ἐν Σικελίᾳ καὶ τῶν μαχησαμένων περὶ Θράκη, καί τῃν Μεγάροις, τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ναυμαχυσάντων, τῶν ἐν Δηλίῳ τελευτησάντων καὶ τῶν εἰς Κύπρον' παρ' Ἡσ. 4, 89, 9—14. — Τῶν ἄλ. Ἑλλήνων] ἐγένοντο γυμνικοί, μουσικοὶ καὶ ἄλλοι ἀγῶνες καὶ ἀπηγγέλλοντο λόγοι· Πλάτ. Μεν 249. παρ. Λυσ. Ἐπιτ. 80. Δημ. Ἐπιτ. 36, Θουκ. 2, 35. — Συνησθησόμενοι] τοῦ συνήδουσαι συνῶνυμα τὰ ἐπιχαίρειν, ἐπιγηθεῖν, ἐφήδουσαι καὶ συγγαίρειν.

88) Γραμμ. τὰ ληξιαρχικά] εἰς ἃ ἐνεγράφοντο οἱ τελεσθέντες τῶν παιδῶν (ὡς φησὶν Ἀποκρ.), οἷς ἐξῆν ἤδη τὰ πατρῶα οἰκονομεῖν, Παρ' ὅ καὶ τοῦνομα γέγονε, διὰ τὸ τῶν λήξεων ἀρχεῖν· λήξεις δὲ εἰσιν οἱ τε κληροὶ καὶ αἱ οὐσίαι. Κορ. — Τὰς τυραννικὰς στρατ.] τῶν Πειτιστρατείδων, Ἰππάρχου καὶ Ἰππίου (Ὀλ. 67. 3, 510 π. X.) Θουκ. 1, 20 καὶ 6, 54—59. — Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς] τῆς κατὰ θάλασσαν.

89) Σκοπεῖσθαι] σκοπεῖν μὲν σημαίνει βλέπειν, παρατηρεῖν, κυττάζειν· σκοπεῖσθαι δὲ σκοπεῖν πρὸς ἑαυτὸν, κυττάζειν μετὰ προσοχῆς, ἐξετάζειν, συλλογίζεσθαι, διανοεῖσθαι. — Πρὸς δεῖγμα τοῦτ' ἀναφῆρων] οἱ μὲν τάλιν, οἱ δὲ τοὺς ἄλλους τ. ἔ. οἴκους, ἧ καὶ τὰ ἄλλα δηλ. γένη συμπληροῦσι. — Δεῖγμα] οὐκὶ παράδειγμα. Διότι δεῖγμα εἶναι εἶδος, ὃ οἱ ἔμποροι ἐκθέτουσιν' ἐν Πειραιεῖ ἦτο πλατατῆ τις καλουμένη Δεῖγμα), π. Ἀντιδ. 54 ὡσπερ τῶν καρπῶν ἐξενεγκεῖν ἐκάστου δεῖγμα πειράσσομαι, πρὸς Δημόν. 11. Πλούτ. 6. Δημ. 23 ὡσπερ τοὺς ἐμπόρους ὀρώμεν, ἔταν ἐν τρυβλίῳ δεῖγμα περιφέρωσι, δι' ὀλίγων πυρῶν τοὺς πολλοὺς πιπράσκοντας, οὕτως ἐν ἡμῖν λανθάνετε πάντα αὐτοὺς συνεκιδιδόντες. — Ἀντηλλαγμένοι] ἄλλοι ἀντ' ἄλλων γεγονότες.

- ἐξ ἀρχῆς τὴν πόλιν οἰκισάντων μᾶλλον τῶν ἄλλων διασωζουσαν, ἄνδρας δὲ ζηλοῦν μὴ τῶς τὰς τυραννίδας κατέχοντας μὴδὲ τοὺς μείζω δυναστείαν τοῦ δικαίου κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς ἀξίους μὲν ὄντας τῆς μεγίστης τιμῆς, στέργοντας δ' ἐπὶ ταῖς ὑπὸ τοῦ πλήθους
- 90 διδομέναις. Ταύτης γὰρ ἔξιν οὔτ' ἀνὴρ οὔτε πόλις λαβεῖν ἂν δύναίτο σπουδαιότεραν οὐδ' ἀσφαλεστέραν οὐδὲ πλείονος ἀξίαν ἢ περὶ οἱ περὶ τὰ Περσικὰ γενόμενοι σχόντες οὐχ ἑμοίως τοῖς λησταῖς ἐβίωσαν, τοτὲ μὲν πλείω τῶν ἱκανῶν ἔχοντες, τοτὲ δ' ἐν σιτοδείαις καὶ πολιτορκίαις καὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς καθεστῶτες, ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν τροφήν τὴν καθ' ἡμέραν οὔτ' ἐν ἐνδείαις οὔτ' ἐν ὑπερβολαῖς ὄντες, ἐπὶ δὲ τῇ τῆς πολιτείας δικαιοσύνῃ καὶ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς αὐτῶν
- 91 φιλοτιμούμενοι καὶ τὸν βίον ἥδιον τῶν ἄλλων διάγοντες. Ὡν ἀμελήσαντες οἱ γενόμενοι μετ' ἐκείνους οὐκ ἀρχεῖν ἀλλὰ τυραννεῖν ἐπεθύμησαν, ἃ δοκεῖ μὲν τὴν αὐτὴν ἔχειν δύναμιν, πλείστον δ' ἀλλήλων κεχώρισται· τῶν μὲν γὰρ ἀρχόντων ἔργον ἐστὶ τοὺς ἀρχομένους ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις ποιεῖν εὐδαιμονοστερέους, τοῖς δὲ τυράννοις ἔθος καθέστηκε τοῖς τῶν ἄλλων πόνοις καὶ κακοῖς αὐτοῖς ἠδονὰς παρασκευάζειν. Ἀνάγκη δὲ τοὺς τοιοῦτοις ἔργοις ἐπιχειροῦντας τυραννικαῖς καὶ ταῖς συμφοραῖς περιπίπτειν, καὶ τοιαῦτα πάσχειν, οἷά περ
- 92 ἂν καὶ τοὺς ἄλλους δράσωσιν. Ἄ καὶ τῇ πόλει συνέπεσεν ἄντι μὲν γὰρ τοῦ φρουρεῖν τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπόλεις τῆς αὐτῶν ἐπέιδον τοὺς πολεμίους κυρίους γενομένους· ἄντι δὲ τοῦ παιδάς ἡμέρους λαμβάνειν ἀποσπῶντες ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων, πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἠναγκάσθησαν τοὺς αὐτῶν ἐν τῇ πολιτορκίᾳ χειρὸν παιδεύειν καὶ τρέφειν ἢ προσῆκεν αὐτοῖς· ἄντι δὲ τοῦ γωργεῖν τὰς χώρας τὰς ἀλλοτριὰς πολλῶν ἐτῶν οὐδ' ἰδεῖν αὐτοῖς ἐξεγένετο τὴν αὐτῶν.

(λ'). Τιμῆς] τῆς ἀρχῆς. — Ζηλοῦν] ἐπὶ καλοῦ = μιμεῖσθαι· ὡς ζηλωτῆς = μιμητῆς. — Κεκτημένους] ἔχοντας.

90) Ἐξιν] παρ. Πανζθ. 29 καὶ Ξεν. ἀπ. 1, 2, 4. Ὁ Ἡσύχ. ἐρμηνεύει τὴν λέξιν διὰ τοῦ· ἤθος, συνήθεια. — Ἐν σιτοδείαις καὶ πολιτορκίαις] ἐπὶ τῆς καταλήψεως τῆς Δακελείας (Θουκ. 6, 91 καὶ 7, 27, 78) καὶ ἐπὶ Λυσάνδρου κατὰ θάλασσαν καὶ Παισάνου κατὰ ξηρὰν Ξεν. Ἑλλ. 2, 2, 10. Ἐπὶ Ψαμιτίχου ἐκ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἰνδίας, 40000 μεδύμους ἔλαβον. Πλούτ. Περικ. 37 καὶ Φιλόχ. εἰς σχολ. Ἀριστοφ. Σφήκ. 738 (716). — Τοῖς μεγίστοις κακοῖς] Θουκ. 1, 23, 2, 48 καὶ ἐξ. 3, 89. — Ἐν ἐνδείαις] παρ. Ἀρσοπ. 4.

92) Ἄντι μὲν] παρ. Ἀρσοπ. 65. — Τῆς αὐτῶν] ἐνν. πόλεως. παρ. Ξεν. Ἑλλ. 2, 3, 14 καὶ Διόδ. 14, 5. — Χεῖρας προσῆκεν] κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ κακῶς. — Ὁμήρους] οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι τῶν Σαμίων 50 παιδάς ἔλαβον καὶ ἴτους ἄνδρας, οὓς κατέβητο εἰς Ἀἴμνον· Θουκ. 1, 115. Πλούτ. 6. Περ. 25 καὶ Διόδ. 12, 27.

(λα.) "Ὅστ' εἴ τις ἡμᾶς ἐρωτήσῃεν, εἰ δεξαίμεθ' ἂν τοσοῦτον χρό- 92
νον ἄρξαντες τοιαῦτα παθοῦσαν, τὴν πόλιν ἐπιθεῖν, τίς ἂν ὁμολογή-
σειεν, πλὴν εἴ τις παντάπασιν ἀπονενοημένος ἐστὶ καὶ μὴθ' ἱερῶν μῆτε
γονέων μῆτε παιδῶν μὴτ' ἄλλου μηδενὸς φροντίζει πλὴν τοῦ χρόνου
μόνον τοῦ καθ' αὐτόν; ὧν οὐκ ἄξιον τὴν διάνοιαν ζηλοῦν ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον τῶν πολλῶν πρόνοιαν ποιουμένων καὶ μηδὲν ἤττον ὑπὲρ
τῆς κοινῆς δόξης ἢ τῆς ἰδίᾳς φιλοτιμουμένων καὶ προαιρουμένων μέ-
τριον βίον μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον ἢ μέγαν πλοῦτον μετ' ἀδικίας.
Καὶ γὰρ οἱ πρόγονοι τοιοῦτους αὐτοὺς παρασχόντες τὴν τε πόλιν εὐ- 94
δαιμονεστάτην τοῖς ἐπιγιγνομένοις παρέδωκαν καὶ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς
θάνατον τὴν μνήμην κατέλιπον. Ἐξ ὧν ἀμφοτέρα ῥᾶδιόν ἐστι κατα-
μαθεῖν, καὶ τὴν χάραν ἡμῶν, ὅτι δύναται τρέφειν ἀνδρας ἀμείνους τῶν
ἄλλων, καὶ τὴν καλουμένην μὲν ἀρχήν, οὖσαν δὲ συμφοράν, ὅτι πέ-
φυκε χεῖρους ἅπαντας ποιεῖν τοὺς χρωμένους αὐτῇ.

(λβ.) Μέγιστον δὲ τεκμήριον οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ τὴν 98
Λακεδαιμονίων πόλιν διέφθειρεν, ὥστε τοῖς εἰθισμένοις ἐπαινεῖν τὰς
ἐκείνων ἀρετὰς οὐχ οἶόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὡς ἡμεῖς
μὲν διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι κικῶς ἐχρησάμεθα τοῖς πράγμασιν, εἰ
δὲ Λακεδαιμόνιοι ταύτην τὴν δύναμιν παρέλαβον, εὐδαιμόνας ἂν καὶ
τοὺς ἄλλους καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐποίησαν. Πολὺ γὰρ θάττον ἐν ἐκείνοις
ἐπεδείξατο τὴν φύσιν τὴν αὐτῆς· τὴν γὰρ πολιτείαν, ἣν ἐν ἑπτακο-
σίοις ἔτεσιν οὐδεὶς εἶδεν οὐθ' ὑπὸ κινδύνων οὐθ' ὑπὸ συμφορῶν κι-

(λα.) Το σοῦτον] τ. ἔ. ἀπὸ 471—404. — "Ἀρξοντες] = εἰ ἄρξαι-
μεν. — "Ἀπονενοημένος] ὁ χαμένος, ὁ ἀπληπισμένος, ὅστις ἀπὸ
ἀπελπισίαν γίνεται τολμηρὸς εἰς πάντα' παρ. Θεοφρ. Χαρ. στ'. — Το ὄ
χρόνου . . τοῦ καθ' αὐτόν] τοῦ χρόνου τοῦ βίου των, ἦτοι τοῦ
ἐπιλοίπου βίου των. — Ὑπερ τῆς κοινῆς δ.] παρ. Παν. 77. —
Μᾶλλον] μετὰ τοῦ προαιρεῖσθαι ἠνωμένον εἶναι συνήθως πλεονασμός,
διότι τὰ προτίμησιν σημαίνοντα ῥ. καθ' ἑαυτὰ σημαίνουσι σύγκρισιν'.
Λυσ. 'Ἐπιτ. θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας'
ὅτε δὲ τίθεται τὸ μᾶλλον, ἐπὶ τὸ σαφέστερον ἀναπτύσσει τὴν ἐν αὐτοῖς
ὑπάρχουσαν σύγκρισιν, ὧς προστίθεται καὶ εἰς τὰ συγκριτικὰ τὸ μᾶλλον
(Ἄσ. Εἰσαγ. σελ. 92, 61, ε), τίθεται δὲ ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως τὸ
συγκριτικὸν ἢ. παρ. Νικ. 34. Παν. 53. Ἄρεοπ. 52.

94) Οἱ πρόγονοι] ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων. — Τρέφειν ἄ.
ἀμ.] παρ. Ἄρεοπ. 74. — Τὴν καλουμένην — συμφοράν] ὁμοίως
Εὐρ. "Ἄλκεστ. 819 (814) οὐ βίος ἀληθῶς ὁ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

(λβ.) 95) Μέγιστον τεκμήριον. οὐ γὰρ] παρ. Εὐχγ 30. —
Ταύτην τ. δύ.ν.] τὴν κατὰ θάλασσαν. — Ἐν ἑπτακοσίοις ἔτε-
σιν] ἀπὸ Δευκέρχου, δηλ. ὅτι τοῦ συστήσαντος αὐτὴν, μέχρι τῆς ἐν
Λευκτροῖς συμφορᾶς· δηλ. ἀπὸ 888—371. — Κινδύων] κίνδυνοι ἐκ
πολέμου ἐπικείμενοι, καθ' οὓς φοβεῖται τις μὴ δυστυχία ἐπέλθῃ συμ-

- νηθείσαν, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ σαλευῖσαι καὶ λυθῆναι παρὰ μικρὸν
 96 ἐποίησεν. Ἀντὶ γὰρ τῶν καθεστῶτων παρ' αὐτοῖς ἐπιτηδευμάτων
 τοὺς μὲν ἰδιώτας ἐνέπλησεν ἀδικίας, ῥαθυμίας, ἀνομίας, φιλαργυρίας,
 τὸ δὲ κοινὸν τῆς πόλεως ὑπεροφίας μὲν τῶν συμμάχων, ἐπιθυμίας δὲ
 τῶν ἀλλοτρίων, ὀλιγωρίας δὲ τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν. Τοσοῦ-
 τον γὰρ ὑπερεβάλλοντο τοὺς ἡμετέρους τοῖς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀμαρ-
 τήμασιν, ὅσον πρὸς τοῖς πρότερον ὑπάρχουσι σφαγὰς καὶ στάσεις
 ἐν ταῖς πόλεσιν ἐποίησαν, ἐξ ὧν ἀειμνήστους τὰς ἐχθρας πρὸς ἀλ-
 97 λήλους ἐξουσιν. Οὕτω δὲ φιλοπολέμους καὶ φιλοκινδύνους διετέθησαν,
 τὸν ἄλλον χρόνον πρὸς τὰ τοιαῦτα πεφυλαγμένους μᾶλλον τῶν ἄλ-
 λων ἔχοντες, ὥστ' οὐδὲ τῶν συμμάχων οὐδὲ τῶν εὐεργετῶν ἀπέ-
 σχοντο τῶν σφετέρων αὐτῶν, ἀλλὰ βασιλέως μὲν αὐτοῖς εἰς τὸν πρὸς
 ἡμᾶς πόλεμον πλέον ἢ πεντακισχίλια τάλαντα παρασχόντος, Χίων
 δὲ προθυμώτατα πάντων τῶν συμμάχων τῷ ναυτικῷ συγκινδυνευ-
 98 σάντων, Θηβαίων δὲ μεγίστην δύναμιν εἰς τὸ πεζὸν συμβαλομένων,
 οὐκ ἔφθασαν τὴν ἀρχὴν κατασχόντες, καὶ Θηβαίους μὲν εὐθὺς ἐπε-
 βούλευσαν, ἐπὶ δὲ τὸν βασιλέα Κλέαρχον καὶ στρατιὰν ἀνέπεμψαν,
 Χίων δὲ τοὺς μὲν πρώτους τῶν πολιτῶν ἐφυγάδευσαν, τὰς δὲ

φοραὶ δὲ αὐταὶ αἱ δυστυχίαι. — Σαλευῖσαι] ἀμετάβατον παρ' Ἀπτι-
 κοῖς ἐκ μεταφορῆς ἐκ τῆς θαλασσίας κινήσεως εἰλημμένη ἡ λέξις καὶ
 περὶ πολιτειῶν λέγεται. Πλάτ. Νόμ. 11, 923, b. — Παρὰ μικρὸν ἐ-
 ποίησεν] τὸ παρὰ μικρὸν τι ποιεῖν, μικροῦ δεῖν ποιεῖν σημαίνουνσιν οὐ
 τελείως καὶ ἀπληρτισμένως τι ποιεῖν, ἀλλὰ καταλίπειν μικρὸν αὐτοῦ μέρος
 ἀποίητον ὅθεν ἐνταῦθα=ἐπὶ τοσοῦτον ἐγάλασε τοὺς δεσμοὺς αὐτῆς, ὡς
 ἐγγὺς τοῦ λυθῆναι παντάπασι γενέσθαι.

96) Ὑπεροφίας] παρ. Ξεν. Ἑλλ. 3, 5, 8—16.— Ἐπιθυμίας]
 παρ. Πλουτ. Ἀγσχ. 37.

97) Πεντακισχίλια τάλ.] οἱ Λακεδαιμόνιοι μεγάλην ποσότητα
 χρημάτων πρὸς τὸν πόλεμον ἔλαβον πρῶτον διὰ τοῦ Τισσαφέρους, ἔ-
 πιετα τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Λυσάνδρου, παρὰ τοῦ Κύρου. Ἀνδοκ. π. Εἰρ.
 29. παρ. Ξεν. Ἑλλ. 1, 4, 24 καὶ ἐξ. 4, 1, 32, καὶ 5, 1, καὶ ἐξ. Διδδ.
 13, 70, Πλουτ. Λυσ. 4. Ἡ Χίος εἰσῆλθεν εἰς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων
 συμμαχίαν Ὀλ. 92, 2 (412, π. X.), ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου
 παρ. Θουκ. 8, 7. Ὁ Κλέαρχος Σπαρτιάτης, ἐκ τῆς πατρίδος του διω-
 χθεὶς, στρατηγὸς στρατοῦ μισθωτῶν, Κύρον τὸν νεώτερον ἐν τῇ κατὰ τοῦ
 ἀδελφοῦ του ἐκστρατεία ἐβοήθησεν οὐχί, ὡς ὁ Ἴσ. λέγει, πεμφθεὶς ὑπὸ
 τῶν Σπαρτιατῶν, ἀλλὰ τῇ τοῦ Κύρου προτροπῇ διὰ μισθωτῶν. — Θη-
 βαίων] Θουκ. 4, 93.

98) Οὐκ ἔφθασαν. . . καὶ] τὸ φθάνω μετὰ κατηγορηματικῆς μετο-
 χῆς, ἐπομένους ἄλλης προτάσεως διὰ τοῦ καὶ συνδεομένης ἐκφράζει τὸ
 σύγχρονον τῶν δύο πράξεων=ἄμα, ἤδη, οὕτω. παρ. Εὐαγ. 53. π. Φίλ.
 53. παρ. καὶ Ἑρμαν. εἰς Βίγ. σλ. 164. — Χίων τοὺς μὲν πρώ-
 τους] 600 ἐφυγάδευσαν. Διδδ. 13, 65 παρ. Schneider εἰς Ξεν. Ἑλλ.

τριήρεις ἐκ τῶν νεωρίων ἐξελεύσαντες ἀπάσας ᾤχοντο λαβόντες.

(λγ΄.) Οὐκ ἐξήρκεσε δ' αὐτοῖς ταῦτ' ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ περὶ τοὺς 99 αὐτοὺς χρόνους ἐπόρθουν μὲν τὴν ἤπειρον, ὑβρίζον δὲ τὰς νήσους, ἀνήρουν δὲ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πολιτείας καὶ τυράννους καθίστασαν, ἐλυμαίνοντο δὲ τὴν Πελοπόννησον καὶ μεστὴν στάσεων καὶ πολέμων ἐποίησαν. Ἐπὶ ποίαν γὰρ τῶν πόλεων οὐκ ἐστράτευσαν; ἢ περὶ τίνας αὐτῶν οὐκ ἐξήμαρτον; οὐκ ἠλείων μὲν μέρος τι τῆς γῶ-100 ρας ἀφείλοντο, τὴν δὲ γῆν τὴν Κορινθίων ἔτερον, Μαντινέας δὲ διώκισαν, Φλιασίους δ' ἐξεπολιόρησαν, εἰς δὲ τὴν Ἀργείων εἰσέβαλον,

3, 2, 11. — Τριήρεις] διὰ τοῦ Λυσάνδρου. Διόδ. 13, 70. — Νεωρίων] τὰ νεώρια, ἃ καὶ νεώσοικοι (Ἄρσπ. 66) καλοῦνται· κατ' ἄλλους δὲ τὰ μὲν νεώρια εἶναι ἢ ὅλη περιβολή, ἕκαστος δὲ τῶν ἐν αὐτῇ νεωσοίκων, μιᾶς νεῶς εἶναι οἶκος. (Ἄρποκρ., Ἠσύχ. ἐν λ. νεώσοικοι). Νεώσοικοι καταγωγῆς ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὑποδομημένα εἰς ὑποδοχὴν τῶν νεῶν, ὅτε μὴ θαλαττεύουσιν· τὰ νεώρια δὲ ἢ τῶν ὅλων περιβολή. Γραμμ. Βεγκέρου 5, 1, 282. Ὁ δὲ Δημ. περὶ συμμ. λέγει τοὺς στρατηγούς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα τῶν νεωρίων, σκεψμένους, ὅπως ὡς ἐγγύτατ' ἀλλήλων κατὰ τρίακοντ' ὧσι νεώσοικοι. Ἀρχαιοτάτα δὲ τῶν Ἀθηναίων τὰ νεώρια πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Ξεέρξου ἦσαν ἐν τῷ λιμένι τοῦ Φαλήρου, κατὰ Ἡρόδ. 6, 116, ἔπειτα παρὰ τοῦ Θεμιστοκλέους μετηνήθησαν εἰς Πειραιᾶ· ὁ δὲ τόπος ὅπου τὰ νεώρια ἦσαν ἐλέγετο ἐπινεῖον. Σχολ. Θουκ. 1, 30, 2, 84.

(λγ΄.) 99] Ἐπόρθουν τὴν ἤπειρον] διὰ τοῦ Δερκελίδα καὶ Ἀγησιλάου. Ὀλ. 95, 2. Ἡπειρος, ὅτε μὲν ἴδια εἶναι ὀνομασία τῆς χώρας τῆς Ἡπείρου, ἢ νῦν Ἀλβανία λέγεται, ὅτε δὲ τὴν ξηρὰν σημαίνει καὶ ἀντιτίθεται τῶν νῆσος. Ἀλλὰ παρ' Ἰσ. συχνότατα ἀντὶ τοῦ Ἀσίας λαμβάνεται, καὶ τῆς χώρας ταύτης, ἢ ὑπερὶ τῶν βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Βεκ. Ἀνέκ. 1, σελ. 263· τῷ Ἰσοκράτει σύνθετός ἐστι τὴν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν ἤπειρον καλεῖν, ὡς περ ἐν τε τῷ Φιλίππῳ (5, 97, 104, 119) καὶ Ἀρχιδάμῳ (6, 26, 73) παρ. καὶ Εὐαγ. 55. — Ὑβρίζον τὰς νήσους] διὰ τῆς ἐπανάδου τῶν ὀλιγαρχικῶν καὶ τῆς ἐξελάσεως τῶν δημοκρατικῶν. Οὕτως ἐν Σάμῳ (Ξεν. Ἑλλ. 2, 3, 6), ἐν Ῥόδῳ (αὐτ. 4, 8, 24) καὶ 6, 3, 8 τούτων τῶν ἀρχόντων ἐπιμελεῖσθε οὐχ ὅπως νομίμως ἀρχῶσιν, ἀλλ' ὅπως δύνωνται βίη κατέχειν τὰς πόλεις. — Τὰς ἐν Ἰταλίᾳ Σικελίᾳ π.] Διόδ. 14, 8, 40, 70.

100] ἠλείων] Διόδ. 14, 14, 34 παρ. καὶ Ξεν. Ἑλλ. 3, 21. — Ἀφείλετο] τὸ ἀφαιρεῖσθαι παρ' Ἰσ. συντάσσεται οὐ μόνον διπλῆ αἰτ., ὡς π. Φιλ. π. 130 Παναθ. 52, 177, καὶ Ἀρχιδ. 70. Μεσσηνίους ἀφείλοντο τὴν γῶραν, ἀλλὰ καὶ γενικῆ ἐκείνου, ἐξ οὗ τι ἀφαιρεῖται. π. Εἰρ. 176, c. Ἄλλ. 219, d, Παναθ. 254, d. Ἡ δὲ μετὰ δοτικῆς τοῦ ἀφαιροῦμαι σύνταξις Ἀριστείδου καὶ Φιλοστράτου καὶ τῶν τοιούτων σοφιστῶν ἴδια εἶναι. (Θ. Μάγ. ἐν λ. ἀφαιρῶ). — Κορινθίων] τοῦτο ἔπραξεν ὁ Ἀγησίλαος Ὀλ. 9, 8, 2. Ξεν. Ἑλλ. 4, 4, 5, 19. — Μαντινέας] παρ. Παν. 126, Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 1—8. Πολύβ. 4, 27. Διόδ. 15, 5—12. — Φλιασίου] παρ. Παν. 126. Ξεν. Ἑλλ. 5, 3, 21—25. — Εἰς δὲ τὴν Ἀργείων] τοῦτο ἔπραξεν ὁ Ἀγησίλαος Ξεν. Ἑλλ.

- οὐδὲν δ' ἐπαύταντο τοὺς μὲν ἄλλους κακῶς ποιῶντες, αὐτοῖς δὲ τὴν ἥτταν ἐν Λεῦκτροις παρασκευάζοντες; ἦν φασί τινες αἰτίαν γεγενῆσθαι τῇ Σπάρτῃ τῶν κακῶν, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες· οὐ γὰρ διὰ ταύτην ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμισήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ὕβρεις τὰς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις καὶ ταύτην ἠττήθησαν καὶ περὶ τῆς αὐτῶν
- 101 ἐκινδύνευσαν. Χρῆ δὲ τὰς αἰτίας ἐπιφέρειν οὐ τοῖς κακοῖς τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀλλὰ τοῖς πρώτοις τῶν ἀμαρτημάτων, ἐξ ὧν ἐπὶ τὴν τελευταίην ταύτην κατηνέχθησαν. Ὡστε πολὺ ἂν τις ἀληθέστερα τυγχάνοι λέγων, εἰ φαίη τότε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γεγενῆσθαι τῶν συμφορῶν, ὅτε τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρελάμβανον· ἐκτῶντο γὰρ δύ-
- 102 ναμιν οὐδὲν ὁμοίαν τῇ πρότερον ὑπαρχούσῃ. Διὰ μὲν γὰρ τὴν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν καὶ τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν καρτερίαν τὴν ἐν αὐτῇ μελετωμένην βραδύως τῆς κατὰ θάλατταν δυνάμεως ἐπεκράτησαν, διὰ δὲ τὴν ἀκολασίαν τὴν ὑπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς ἐγγενομένην ταχέως κἀκείνης τῆς ἡγεμονίας ἀπεστερήθησαν. Οὐ γὰρ ἔτι τοὺς νόμους ἐφύλαττον, οὐκ παρὰ τῶν προγόνων παρελάβον, οὐδ' ἐν τοῖς ἡ-
- 103 θεσιν ἔμενον οἷς πρότερον εἶχον, ἀλλ' ὑπολαβόντες ἕξειναι ποιεῖν αὐτοῖς, ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, εἰς πολλὴν ταραχὴν κατέστησαν. Οὐ γὰρ ᾔδεσαν τὴν ἐξουσίαν, ἧς πάντες εὐχονται τυχεῖν, ὡς δύσχρηστός ἐστιν, οὐδ' ὡς παραφρονεῖν ποιεῖ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν, οὐδ' ὅτι τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχει ταῖς ἐταίραις ταῖς ἐρῶν μὲν αὐτῶν ποιούσαις, τοὺς δὲ χρωμένους ἀπολλούσαις.
- 104 (λδ.) Καίτοι φανερῶς ἐπιδέδεικται ταύτην ἔχουσα τὴν δύναμιν

4. 4, 16 παρ. καὶ Διδδ. 14, 9.

101) Χρῆ δὲ . . . κατηνέχθησαν] σοφῶς εἰρημένον τοῦτο. ὡς καὶ ἕτερα πλεῖστα τῶν Ἰσοκράτους ἀρμύζει τ' ἂν μάλιστα λεγόμενον πρὸς ἐπίουσι τῶν προσποιουμένων εἶναι σοφῶν, οἵτινες οὐκ αἰσχύνονται τῶν τῆς Ἑλλάδος συμφορῶν τὰς αἰτίας τοῖς νῦν Ἑλλήσιν ἀπαξυπάσας ἐπιφέροντες. Ἰσοκράτης γὰρ δέουσι οἱ νῦν ὄντες αὐτῶν αἰτίοι εἶναι, ὥστε τὰ δι' αὐτῶν γεγονόσιν ἀμαρτήματα ἐπανορθοῦν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πειρῶνται· καὶ ἐπανορθώσουσιν εὐ οἶδ' ὅτι . . . τῶν πολιτῶν οἱ καλοὶ τε κάγαθοί, καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιὸς κἀγὼ μετ' αὐτῶν, γὰρ θεὸς ξυλλήψεται. Κορ. — Ὡστε . . . ἂν τυγχάνοι λ] συμπερασματικὸς λόγος ἕνεκα τοῦ ὥστε (Ἀσ. συν. Β'. Γ'. 4), καθ' ἑαυτὸν ἀπόδοσις τοῦ εἰ φαίη κτλ.

102) Καρτερίαν] ἐπίστε συνδέεται μετὰ τοῦ ἀνδρείκ. Πλάτ. Ἀлк. 1, 122. c. οὕτως ἐνοῦται εὐταξία καὶ ἀνδρεία. — Ἐν αὐτῇ μελετωμένην] Παναθ. 115 τὴν μὲν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ὑπ' εὐταξίας καὶ σωφροσύνης καὶ παιθαρχίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων μελετωμένων. — Ἐπὶ ταύτης τῆς ἀρχ.] τῆς κατὰ θάλασσαν δῆλον ὅτι. — Ἡθεσιν] παρ. π. Νικ. 31.

(103) Χρωμένους] παρ. π. Νικ. 27.

(λδ') Ἐπιδέδεικται] σημειῶσαι τὸ παρ. ἐπιδέδεικται προσω-

τοὺς γὰρ ἐν πλείστοις ἐξουσίαις γεγενημένους ἴδοι τις ἂν ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεπωκότας, ἀρχαμένους ἀφ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων. Αὗται γὰρ αἱ πόλεις καὶ πολιτευόμεναι πρότερον σωφρονέσιαια καὶ δόξαν ἔχουσαι καλλίστην, ἐπειδὴ ταύτης ἔτυχον καὶ τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, οὐδὲν ἀλλήλων διήνεγκαν, ἀλλ' ὡς περ προσήκει τοὺς ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς αὐτῆς νόσου διεσθαρμένους, καὶ ταῖς πράξεσι ταῖς αὐταῖς ἐπεχείρησαν καὶ τοῖς ἁμαρτήμασι παραπλησίως ἐχρήσαντο καὶ τὸ τελευταῖον ὁμοίαις ταῖς συμφοραῖς περιέπεσον. Ἡμεῖς τε γὰρ μισηθέντες ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ περὶ ἂν-¹⁰⁶δραποδισμοῦ κινδυνεύσαντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐσώθημεν, ἐκεῖνοί τε πάντων αὐτοὺς ἀπολέσαι βουλευθέντων ἐφ' ἡμᾶς καταταφυγόντες δι' ἡμῶν τῆς σωτηρίας ἔτυχον. Καίτοι πῶς χρὴ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπαινεῖν τὴν τὰς τελευταῖς οὕτω πονηρὰς ἔχουσαν; ἢ πῶς οὐ μισεῖν καὶ φεύγειν τὴν πολλὰ καὶ δεινὰ ποιεῖν ἀμφοτέρας τὰς πόλεις ἐπάρασαν καὶ παθεῖν ἀναγκάσασαν;

(λέ.) Οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν, εἰ τὸν ἄλλον χρόνον ἐλάνθανεν¹⁰⁶ ἅπαντας τοσούτων οὐσα κακῶν αἰτία ταῖς ἔχουσιν αὐτήν, οὐδ' εἰ περιμάχης ἦν ὑπ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων εὐρήσετε, γὰρ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων περὶ τὰς αἰρέσεις τῶν πραγμάτων ἁμαρτάνοντας, καὶ πλείους μὲν ἐπιθυμίας ἔχοντας τῶν κακῶν ἢ τῶν ἀγαθῶν, ἀμεινον δὲ βουλευμένους ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἢ σφῶν αὐτῶν. Καί¹⁰⁷ ταῦτ' ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τῶν μεγίστων τί γὰρ οὐχ οὕτω γέγονεν; οὐχ

πικρῶς συντεταγμένον' παρ. Παν. 67 ἦν ἐπιδειχθῶσιν. . . ἵκετέθειν ἀξιοῦντες. 96 πῶς ἂν ἐκείνων ἄνδρες ἀμεινους. . . ὄντες ἐπεδείχθησαν. . . οὐδὲν βελτίους ὄντες. Περὶ Ἀντιδ. 106. 195. Καλλιμ. 56. — Ἀὐταῖς — καλλίστην] παρ. Πανηγ. 73. 75—81 καὶ 85. — Ταύτης—ἔτυχον] δηλ. τῆς δυνάμεως ἢ τῆς ἐξουσίας, ἢ ὑπονοεῖται ὑποκ. εἰς τὸ ἐπίδεικται. — Τὴν ἀρχὴν] δηλ. τῆς θαλάσσης.

(105) Ὑπὸ Λακεδαιμονίων] παρ. 78. — Ἐφ' ἡμᾶς καταταφυγόντες] ὅτε ὁ Ἐπικριμένονδας μετὰ τῶν Βοιωτῶν, Ἀρκάδων καὶ Ἠλείων κατέλαβον τὸν Εὐρώταν καὶ ἐπολιόρκουν τὴν Σπάρτην, οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμφαν αὐθημερόν πρὸς βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων τὸν Ἰφικράτην μετὰ 12,000' παρ. Διόδ. 63. 65. Ξεν. Ἑλλ. 6, 5, 49. — Ὡς περ προσήκει εἰ δεῖ εφθαρμένου] παρ. Ἀρχ. 3. — Πολλὰ καὶ δεινὰ] οἱ δόκιμοι τὸ ἐπίθετον πολὺς μετ' ἄλλου τινὸς ἐπιθέτου μεσολαβοῦντος τοῦ συνδέσμου καὶ λέγουσι, καὶ ὄχι ἄνευ τούτου ὡς ἡμεῖς, ὅθεν πολλὰ καὶ καλὰ, Ἀρσοπ. 16 καὶ ὄχι: πολλὰ καλὰ, οὕτω πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ σπανιώτερον ἀνεστραμμένως δεινὰ καὶ πολλὰ, Δημ. κ. Μηδίου σελ. 550, μικροῦς καὶ πολλοὺς Παναθ. 179. ὅταν δὲ ἐπίθετον προσδιορίζῃ ἄλλο ἐπίθετον καὶ οὐσιαστικόν, τότε δὲν λαμβάνει τὸν σύνδεσμον' πᾶς ἀγαθὸς ἄνθρωπος.

(λέ.) 106) Θ' αὐμαζεῖν—εἰ] παρ. 12.

ἡμεῖς μὲν τοιαῦτα προηρούμεθα πράττειν, ἐξ ὧν Λακεδαιμόνιοι δε-
 σπόται τῶν Ἑλλήνων κατέστησαν, ἐκείνοι δ' οὕτω κακῶς προϋστη-
 σαν τῶν πραγμάτων ὥσθ' ἡμᾶς οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον πάλιν ἐπι-
 108 πολάσαι καὶ κυρίου γενέσθαι τῆς ἐκείνων σωτηρίας; οὐχ ἢ μὲν τῶν
 ἀττικίζόντων πολυπραγμοσύνη λακωνίζειν τὰς πόλεις ἐποίησεν, ἢ
 δὲ τῶν λακωνιζόντων ὕβρις ἀττικίζειν τὰς αὐτὰς ταύτας ἠνάγκασεν;
 οὐ διὰ μὲν τὴν τῶν δημηγορούντων πονηρίαν αὐτὸς ὁ δῆμος ἐπεθύ-
 μησε τῆς ὀλιγαρχίας τῆς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων καταστάσης, διὰ δὲ
 τὴν τῶν τριάκοντα μανίαν ἅπαντες δημοτικώτεροι γεγόναμεν τῶν
 109 Φυλῆν καταλαβόντων; ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων καὶ τοῦ βίου
 τοῦ καθ' ἡμέραν ἐπιδείξειεν ἂν τις τοὺς πολλοὺς χαίροντας μὲν καὶ
 τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν
 ψυχὴν βλάπτουσιν, ἐπίπονα δὲ καὶ χαλεπὰ νομίζοντας, ἀφ' ὧν ἀμ-
 φότερα καὶ ταῦτ' ἂν ὠφελοῖτο, καὶ καρτερικοὺς εἶναι δοκοῦντας τοὺς
 110 ἐν τούτοις ἐμμένοντας. Οἷτινες οὖν ἐν οἷς αἰεὶ ζῶσι καὶ περὶ ὧν αὐ-
 τοῖς μᾶλλον μέλει, τὰ χεῖρω φαίνονται προαιρούμενοι, τί θαυμαστόν,

ἄ07) Ο ὕ τ ω κα κ ῶ ς π ρ ο ὕ σ τ η σ α ν] τὸ ῥ. φαίνεται ἐπίτηδες εἰ-
 λημμένον ἐκ τῶν πατρῶων, οἷτινες ἦσαν προστάται τῶν μετόικων. Καὶ
 προστάτας τῶν Ἑλλήνων Παναθ. 103. — Ο ὕ π ο λ λ ο ῖ ς ἔ τ ο υ ὕ σ τ ο υ]
 παρ. εἰς 55. — Ἐ π ι π ο λ ᾶ σ α ι] ὑπερτερησαί τῶν Λακεδαιμονίων.
 Διὰ γῆς τοῦ Κόνωνος ἐν Κνίδῳ ναυμαχίας, ὅτε ὁ Κόνων προσαγόμενος
 πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις καὶ νήσους, καὶ τὰς Κυκλάδας, καὶ
 κυριεύσας τὰ Κύθηρα κατέπλευσεν εἰς Πειρικίαν, τοῖς πολιταῖς ὑπέσχετο
 τὸν περίβολον τῆς πόλεως ἀνοικοδομήσειν» Ὀλ. 96, 2. Διδό. 14, 84. 85.

108) Τῶν ἀττικίζόντων κλ.] τῶν μετὰ (τῶν δημοκρατικῶν) τῶν
 Ἀθηναίων καὶ τῶν λακωνιζόντων (τῶν ὀλιγαρχικῶν) τὰ τῶν Λακεδαι-
 μονίων. Παναθ. 110· παρ. καὶ Ξεν. Ἑλλ. 1, 6. 13 καὶ 6, 3. 14 ἀπασῶν
 τῶν πόλεων αἱ μὲν τὰ ἡμέτερα (τὰ τῶν Ἀθηναίων), αἱ δὲ τὰ ὀμότερα
 (τὰ τῶν Λακεδαιμονίων) φρονοῦσαι. — Δι ἄ . . μ α ν ῖ α ν] παρ. Ξεν. Ἑλλ.
 2, 3, 21. 51. Λυσ. κ. Ἐρατ. 7. 17. 96, ἐν τῷ Ἀρεοπ. 61 καὶ ἐξ. λέγει ὁ Ἴσ.
 ὅτι 1500 τῶν πολιτῶν ἐφρονέθησαν, καὶ πλείους τῶν 5000 εἰς Πειρικίαν
 ἔφυγον, καὶ τοὺς νεωσοίκους, οὓς ἀντὶ 1000 ταλάντων ἢ πόλις ὠκοδό-
 μησεν, ἐπὶ καθιέρσει εἰδωκαν ἀντὶ 3 ταλάντων· παρ. καὶ Παν. 112,
 Καλλ. 17, Λοχ. 11, Εὐθ. 12. Δημ. Ἀνδρ. 52. — Τῶν Φ υ λ ῆ ν
 κ α τ.] ἢ Φυλὴ κατὰ τὸν Ἀρποκρ. δῆμος ἐστὶ φυλῆς Οἰνηίδος, κατὰ
 δὲ τὸν Φιλόχορον φρούριον· τοῦτον τὸν τόπον κατέλαβον οἱ περὶ Θρα-
 σύβουλον κάκειθεν ὀρωόμενοι τοὺς τριάκοντα τυράντους κατέλυσαν· παρ.
 Διδό. 14, 32, Ξεν. Ἑλλ. 2, 4, 2· καὶ Πaus. 1, 29, 3. 9, 11, 4· καὶ εἰ-
 λοντο δέκα ἕνα ἐξ ἐκάστης φυλῆς. Ξεν. Ἑλλ. 2, 4, 24.

109) Χ α ῖ ρ ο ν τ α ς] κατηγ. μετοχὴ ἐκ τοῦ ἐπιδείξειεν. — Κ α ρ τ ε ρ -
 ρ ι κ ο ῦ ς . . ἐ μ μ ἔ ν ο ν τ α ς] τοὺς ἐκεῖνα πράττοντας, ἀφ' ὧν οἷόν τε καὶ
 τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ὠφελεῖσθαι, ἢ ὡς ἀλλαγῆ αὐτὸς ὁ Ἴσ. λέγει
 πρὸς Νικ. 43· δοκοῦντας καρτερικοὺς καὶ φιλοπόνους εἶναι τοὺς τῶν δε-
 ὄντων τι ποιοῦντας.

εἰ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν ἀγνοοῦσι καὶ μάχονται πρὸς ἀλλήλους, περὶ ἧς μηδεὶς πώποτ' αὐτοῖς λογισμὸς εἰσῆλθεν;

(λς'.) Ὅρατε δὲ καὶ τὰς μοναρχίας τὰς ἐν ταῖς πόλεσι καθιστα-¹¹¹ μένας, ὅσους ἔχουσι τοὺς ἐπιθυμητάς καὶ τοὺς ἐτοίμους ὄντας ὁτιοῦν πάσχειν ὥστε κατασχεῖν αὐτάς· αἷς τί τῶν δεινῶν ἢ τῶν χαλεπῶν οὐ πρότεστιν; οὐκ εὐθὺς ἐπειδὴν λάβωσι τὰς δυναστείας, ἐν τοσούτοις ἐμπεπλεγμένοι κακοῖς εἰσίν, ὥστ' ἀναγκάζεσθαι πολεμεῖν μὲν¹¹² ἅπασιν τοῖς πολίταις, μισεῖν δ' ὑφ' ὧν οὐδὲν κακὸν πεπόνθασιν, ἀπιστεῖν δὲ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς αὐτῶν, παρακατατίθεσθαι δὲ τὴν τῶν σωμάτων σωτηρίαν μισθοφόροις ἀνθρώποις, οὓς οὐδὲ πώποτ' εἶδον, μηδὲν δ' ἤττον φοβεῖσθαι τοὺς φυλάττοντας ἢ τοὺς ἐπιβουλεύοντας, οὕτω δ' ὑπόπτως πρὸς ἅπαντας ἔχειν ὥστε μὴδὲ τοῖς οἰκειοτάτοις θαρρεῖν πλησιάζοντας; εἰκότως· συνίσασι γὰρ τοὺς πρὸ¹¹³ αὐτῶν τετυραννεύοντας τοὺς μὲν ὑπὸ τῶν γονέων ἀγροημένους, τοὺς

110) Ἀγνοοῦσι] ἀμετβ. = ἐν ἀγνοίᾳ εἰσίν, ἀμαρτάνουσι· παρ. καὶ 39' καὶ Ἀρεοπ. 39,

(λς'.) 111) Τὰς μοναρχίας] τυραννίας. — Ἐπιθυμητάς] Περίανδρος (Ἡρόδ. 3, 53) λέγει· τυραννίς χρῆμα σφαλερόν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι. Ὁμοίως Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 21. — Τί τῶν δεινῶν ἢ τῶν χαλεπῶν] παρ. Ἀρχιδ. 68. — Ἐμπεπλεγμένοι] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μηχαναῖς πλεκταῖς, οἷον δικτύοις καὶ τοῖς τοιοῦτοις, ἐμπλεκόμενων ζώων, ὥστ' ἀποφυγεῖν μὴ δύνασθαι· ἢ δῆλον ἐξ Αἰσχύλ. Πρωμ. Δεσμ. 1806

Εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης
ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.

Ἔσωσε δὲ καὶ ἡ συνήθεια τὴν μεταφορὰν ἐμπλέκω (ἐνν. ἐμαυτὸν) ἐμπλέξα μὲ κακὸν ἄνθρωπον = συμπέπλεγμαι. Αἰσχ. π. Παραπρ. σλ. 48.

112) Τοῖς πολίταις] ὡς ὁ Πεισίστρατος. Ἡρόδ. 1, 62—64 καὶ Διονύσιος, Διόδ. 12, 108, Πλουτ. Διον. 3. — Ἀπιστεῖν. . . τοῖς αὐτῶν] περὶ Διονυσίου παρ. Κικ. Τουσκ. 5, 20. 58. — Μισθοφοραῖς ἄνω.] ὁ Κικ. λέγει περὶ Διονυσίου· et quibusdam convenis et feris barbaris corporis custodiam committebat· παρ. Διόδ. 13, 95, ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ Πεισιστράτου, Ἡρόδ. 1, 59, Πλουτ. Σόλ. 30. — Οὕτω δ' ὑπόπτως. . . ἔχειν] Κικέρ. Δαιλ. 15' καὶ Αἰλ. Π. Ἰστ. 10, 5' οἱ τύραννοι. . . ὑποπτεύοντες καὶ δεδοικότες πάντα. — Τοῖς οἰκειοτάτοις] ὁ Διονύσιος οὐδὲ τῇ θυγατρὶ, Κικ. Τουσκ. 5, 20. 58' περὶ καθῆκ. 2, 7, 3 ἢ τῇ μητρὶ, ἣν φαρμάχοις διέφθειρε γραῦν οὔσαν, καὶ τὸν ἀδελφὸν Αἰλ. Π. Ἰστ. 13, 45' ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ὁ ἐκ Φερῶν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Κικ. π. καθῆκ. αὐτ. — Θαρρεῖν] νὰ ἔχωσι θάρρος, πεποίθησιν.

113) Τετυραννεύοντας] τυραννεύω εἶναι τὸ αὐτὸ τῷ τυραννῶ = βασιλεύω (παρ. Εὐαγ. 39), ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ διαφορᾶς. Ὁ εἰς εὐωτύπος εἶναι μᾶλλον ἀγαπητὸς τοῖς ἀρχαίοις ἢ εἰς ἐσω-ῶ· τὸ βασιλευεῖν, ἡγεῖσθαι καὶ τυραννεῖν ἐνίοτε σημαίνει τὸ γίνεσθαι βασιλέα, ἡγεμόνα, τύραννον. — Ὑπὸ τῶν γονέων] Ἀλέξανδρος ὁ Β' ἐκ Μακεδονίας 358 ὑπὸ τῆς μητρὸς του ἐκποδῶν ἐγένετο. Ἰουστ. 7, 5.

δ' ὑπὸ τῶν παίδων, τοὺς δ' ὑπ' ἀδελφῶν, τοὺς δ' ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἔτι δὲ τὸ γένος αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων ἡφανισμένον. Ἄλλ' ὅμως ὑπὸ τοσαύταις τὸ πλῆθος συμφορὰς ἐκόντες σφῆς αὐτοὺς ὑποβάλλουσιν. Ὅπου δ' οἱ πρωτεύοντες καὶ δόξας μεγίστας ἔχοντες τοσούτων κακῶν ἐρῶσι, τί δεῖ θαυμάζειν τοὺς ἄλλους, εἰ τοιούτων ἐτέρων ἐπιθυμοῦσιν;

- 114 (λζ'). Οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι τὸν μὲν περὶ τῶν τυράννων λόγον ἀποδέξεσθε, τὸν δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς δυσκόλως ἀκούετε· πεπόνθατε γὰρ πάντων αἰσχιστον καὶ ῥαθυμότατον· ἃ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁρᾶτε, ταῦτ' ἐρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀγνοεῖτε. Καίτοι τῶν φρονίμως διακεκμημένων οὐκ ἐλάχιστον τοῦτο σημεῖόν ἐστιν, ἦν τὰς αὐτὰς πράξεις ἐπὶ πάντων τῶν ὁμοίων φαίνονται γνωρίζοντες. Ὡν ὑμῖν οὐδὲν πώποτ' ἐμέλησεν, ἀλλὰ τὰς μὲν τυραννίδας ἡγεῖσθε χαλεπὰς εἶναι καὶ βλαβερὰς οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔχουσιν αὐτάς, τὴν δ' ἀρχὴν τὴν κατὰ θάλατταν μέγιστον τῶν ἀγαθῶν, τὴν οὐδὲν οὔτε τοῖς πάθεσιν οὔτε ταῖς πράξεσι τῶν μοναρχιῶν διαφέρουσιν. Καὶ τὰ μὲν θιθεαῖον πράγματα νομίζετε πονηρῶς ἔχειν, ὅτι τοὺς περιόικους ἀδικοῦσιν, αὐτοὶ δ' οὐδὲν βέλτιον τοὺς συμμάχους διοικοῦντες ἢ κείνοι τὴν Βοιωτίαν, ἡγεῖσθε πάντα τὰ δέοντα πράττειν.

Ἰπὸ τῶν παίδων] Ἀριστλ. Πολιτ. 7, 5. — Ἰπ' ἀδελφῶν] παρ. Πλάτ. Γοργ. 471, α—Διόδ. 15, 60—Ξεν. Ἑλλ. 6, 4, 33, Πλουτ. Τιμολ. 4· καὶ Ἰγιν. μυθ. 109, 240. — Ἰπὸ γυναικῶν] Ἀλέξανδρος ὁ Φερῶν. Πλουτ. Πελοπ. 35, Ξεν. Ἑλλ. 6, 4, 35. Διόδ. 16, 14. Κικ. π. Καθ. 2, 7. — Ἐκόντες] = ἐκουσίως, θεληματικῶς. — Τοιούτων ἐτέρων] ἕτερα μὲν εἶναι ἄλλα, τοιαῦτα, δὲ τὰ τοιοῦτου εἶδους, ὅμοια.— Ἰδ γένος—ἡφανισμένον] Παναθ. 125.

(λζ') 114) Ἀποδέξεσθα] νομίζετε ἀληθῆ. — Δυσκόλως ἀκούετε] ἀκούοντες δυσχερεστεῖσθε, ἀγνακτεῖτε. — Ῥαθυμότερον] ὀκνηρότερον, ἴδιον μεγάλης κουφότητος καὶ ὀκνηρίας. — Ἰφ' ὑμῶν αὐτῶν] δηλ. τὰ τῶν ἄλλων ἀμαρτήματα ἔμπροσθεν εἶναι, τὰ δὲ ἡμέτερα ὀπίσθεν. Ὅμοιος Εὐρ. Βακ. 800 αὐτοὶ ὅταν σφαλῶμεν, ἐγινώσκωμεν, καὶ ἄλ. ὁ Εὐρ. λέγει· ἅπαντες ἐμὲν εἰς τὸ νοθετεῖν σοφοί, αὐτοὶ δὲ ἀμαρτάνοντες οὐ γινώσκωμεν· παρ. Ἀριστ. Ἰππ. 1111 Ὁ Δῆμος, καλὴν γ' ἔχεις ἀρχήν, ὅτε πάντες ἀνθρώποι δεδίασι σε ὡς περ ἀνδρα τύραννον. Ἄλλ' εὐπαράγωγος εἰ· θωπευόμενός τε χεῖρεις, κάξασπατώμενος, πρὸς τὸν τε λέγοντ' αἰεὶ κέχνηας· ὁ νοῦς δέ σου παρῶν ἀποδημεῖ.— Ἰπὶ τῶν ἄλλων] ἐπὶ τῶν ῥ. τῶν σημαίνοντων ὄρων, γινώσκωμεν, φαίνεσθαί, καθορᾶν, θεωρεῖν, γινώσκωμεν, φαίνεσθαί, δοκιμάζειν, γνωρίζωμεν, σκοπεῖν, εἰπεῖν, διελεθεῖν, δεκνῶναι τίθεται ἢ ἐπὶ μετὰ γενικῆς τῶν εἰς ἃ γίνεσθαι ἢ ἐνέργεια αὐτῆ· Ὅμοιος εὐρηταὶ καὶ μετὰ δοτ. ἢ ἐπὶ, ὡς καὶ ἢ ἐν Ἀσ. Βίσ. ΛΓ'. 3, ΑΒ'. 17. Θουκ. 3, 37 ἐν ἄλλοις μείζουσιν οὐκ ἂν δηλώσαντες τὴν γνώμην. Πλάτ. Νόμ. 9, σλ. 793, ε ταῦτ' ὄρα· στέον καὶ ἐπ' ἐλευθεροῖσιν.

115) Ἀδικοῦσιν] τοὺς Θεσπιέας, τοὺς Ὀρχομενίους καὶ Πλαται-

(λή.) "Ἦν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, παυσάμενοι τοῦ παντάπασιν εἰκῆ¹¹⁶
 βουλεύεσθαι προσέχετε τὸν νοῦν ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει καὶ φιλο-
 σοφῆσθε καὶ σκέψασθε, τί τὸ ποιήσάν ἐστι τῷ πόλει τούτῳ, λέγω
 δὲ τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, ἐκ ταπεινῶν μὲν πραγ-
 μάτων ἐκατέραν ἑρμηθεῖσαν ἀρχαί τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ δ' ἀνυπέρ-
 βλητον τὴν δύναμιν ἔλαβον, περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεῦσαι· καὶ
 διὰ τίνας αἰτίας Θετταλοὶ μὲν μεγίστους πλοῦτους παραλαβόντες¹¹⁷
 καὶ χώραν ἀρίστην καὶ πλείστην ἔχοντες, εἰς ἀπορίαν καθεστήμασι,
 Μεγαρεῖς δὲ μικρῶν αὐτοῖς καὶ φαύλων τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχάντων,
 καὶ γῆν μὲν οὐκ ἔχοντες οὐδὲ λιμένας οὐδ' ἀργυρεῖα, πέτρας δὲ γε-
 ωργούντες, μεγίστους οἴκους τῶν Ἑλλήνων κέκτηνται κλικίων μὲν¹¹⁸
 τὰς ἀκροπόλεις ἄλλοι τινὲς αἰεὶ κατέχουσιν, ὄντων αὐτοῖς πλέον τρι-
 χιλίων ἰππέων καὶ πελταστῶν ἀναριθμήτων, οὗτοι δὲ μικρὰν δύ-
 ναμιν ἔχοντες τὴν αὐτῶν ὅπως βούλονται διοικῶσιν· καὶ πρὸς τούτοις
 οἱ μὲν σφίσι αὐτοῖς πολεμοῦσιν, οὗτοι δὲ μεταξὺ Πελοποννησίων
 καὶ Θηβαίων καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως οἰκοῦντες εἰρήνην ἄγοντες
 διατελοῦσιν. Ἦν γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διεξίητε πρὸς ὑμᾶς αὐ-¹¹⁹
 τοὺς, εὐρήσετε τὴν μὲν ἀκολασίαν καὶ τὴν ὕβριν τῶν κακῶν αἰτίαν
 γιγνομένην, τὴν δὲ σωφροσύνην τῶν ἀγαθῶν ἢν ὑμεῖς ἐπὶ μὲν τῶν
 ἰδιωτῶν ἐπαινεῖτε, καὶ νομίζετε τοὺς ταύτη χρωμένους ἀσφαλίστατα
 ζῆν καὶ βελτίστους εἶναι τῶν πολιτῶν, τὸ δὲ κοινὸν ὑμῶν οὐκ οἴεσθε
 δεῖν τοιοῦτον παρασκευάζειν. Καίτοι προσήκει τὰς ἀρετὰς ἀσκεῖν καὶ¹²⁰

έας· παρ. 18 καὶ Διόδ. 15, 79 καὶ Πλαταῖκ. 35.

(λή.) [116] Περὶ ἀνδραποδισμοῦ] περὶ τῆς Ἀττικῆς· Πλατ. 31·
 περὶ τῆς Λακεδαιμόνος· Φιλ. 48.

[117] Πλοῦτος] ὁ πλῆθ. πλοῦτος ἀπαντᾷ καὶ ἀλλαγῶν Ἀρεοπ. 4.
 οὕτω καὶ πενία 128, Πλάτ. Πολ. 10, 648, 6. Πλοῦτοι καὶ πενία καὶ
 ἐνδεῖαι 70. 128 καὶ Ἀρεοπ. 4· ἐν γένει ὁ ἴσ. τίθησι τὸν πλῆθ. τῶν ἀφη-
 ρημένων, ὅταν προσέχη εἰς τὸ πλῆθος τῶν καθ' ἕκαστον, δι' ὃν τὸ ἀφη-
 ρημένον ἐμρανήζεται· οὕτω λέγει· ἰσότητες, ἀργία, αὐθάδεια, καρτε-
 ρία, μετριότητες, φιλανθρωπία κτλ. — [Μικρῶν καὶ φαύλων] παρ.
 Στρ. 9, 393 καὶ Ἀριστφ. Ἀχαρ. 519 τῶν Μεγαρέων οὐδεὶς λόγος. —
 [Λιμένας] οἱ Μεγαρεῖς εἶχον δύο λιμένας, τὸν τῆς Νισαίας ἀπέχοντα
 8 στάδια τῆς πόλεως (Θουκ. 4, 69, Στράβ. 9, 391, Ἀριστφ. Λυσ. 1470)
 καὶ τὸν εἰς Πηγὰς (Σχολ. Θουκ. 4, 103). — [Ἀργυρεῖα] Ἀργύρου
 μέταλλα, ὡς ἡμεῖς δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ ἐν τῷ Λαυρίφ ὄρει. — Μεγί-
 στος οὐκ οἴκου] Πaus. 1, 40 καὶ ἐξ. Μεγαρικά μηχανά. Ἀριστφ. Ἀ-
 χαρ. 738.

[118] Τὰς ἀκροπόλεις] παρ. Διόδ. 15, 61. 67. — [Τριχιλίων
 ἰ. π.] Ξεν. Ἑλλ. 6, 4, 8. εἰς ἐξικισχιλίους λέγει περὶ τοῦ Ἰάσωνος· Πελ-
 τασικόν, ἰκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι, ἔργον γὰρ ἐκεί-
 νων γε καὶ τὰς πόλεις ἀριθμῆσαι.

[119] Εἰρήνην ἄγοντες] παρ. 71.

- τάς κακίας φεύγειν πολὺ μᾶλλον ταῖς πόλεσιν ἢ τοῖς ἰδιώταις. Ἄνθρωπος μὲν γὰρ εὐσεβὴς καὶ πονηρὸς τυχὸν ἂν φθάσειε τελευτήσας πρὶν δοῦναι δίκην τῶν ἡμαρτημένων· αἱ δὲ πόλεις διὰ τὴν ἀθανασίαν ὑπομένουσι καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας.
- 121 (λθ'.) Ὡς ἐνθυμουμένους χρὴ μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς ἐν τῷ παρόντι μὲν χαρίζομένοις, τοῦ δὲ μέλλοντος χρόνου μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιουμένοις, μηδὲ τοῖς φιλεῖν μὲν τὸν δῆμον φάσκουσιν, ὅλην δὲ τὴν πόλιν λυμαινομένοις· ὡς καὶ πρότερον, ἐπειδὴ παρέλαβον οἱ τοιοῦτοι τὴν ἐπὶ τοῦ βήματος δυναστείαν, εἰς τσαυτὴν ἀνοιαν προήγαγον τὴν πόλιν ὥστε παθεῖν αὐτήν, ὅπερ ὀλίγω πρότερον ὑμῖν διηγησάμην. Ἄ καὶ πάντων μάλιστα ἂν τις θαυμάσειεν, ὅτι προχειρίζεσθε δημαγωγούς οὐ τοὺς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τοῖς μεγάλῃ τὴν πόλιν ποιήσασιν ἀλλὰ τοὺς ὅμοια καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολέσασιν αὐτήν, καὶ ταῦτ' εἰδότες οὐ μόνον ἐν τῷ ποιῆσαι τὴν πόλιν εὐδαίμονα τοὺς χρηστοὺς τῶν πονηρῶν
- 123 διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐπὶ μὲν ἐκείνων ἐν πολλοῖς ἔτεσιν οὔτε κινήθεισαν οὔτε μεταστᾶσαν, ἐπὶ δὲ τούτων ἐν ὀλίγω δις ἤδη καταλυθεῖσαν, καὶ τὰς φυγὰς καὶ τὰς ὑπὸ τῶν τυράννων καὶ τὰς ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενομένας οὐ διὰ τοὺς συκοφάντας κα-

120) Τυχὸν] παρ. 60. — Φθάσειε τελευτήσας] ὡς Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος. — Ἀθανασία] σημείωσαι περὶ πόλεων ὑπερβολικῶς ἀντὶ τοῦ πολυχρονίου.

(λθ'.) 121) Ὡς] = τούτων δέ. — Ἐνθυμουμένοις] παρ. Ἀρχ. 9. — Ἐν μὲν — τοῦ δέ] παρ. π Νικ. 16. καὶ Πην. 115' ἐν ταῖς μὲν πολιτείαις. . . ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις. — Τοῖς φιλεῖν τὸν δ. φ.] τοὺς δημαγωγούς καὶ ῥήτορας λέγει· οὐς καὶ ὁ χαριέστατος Ἀριστοφ. σκώπτων, παράγει τὸν κατάπτυστον Κλέωνα, τυττόμενον ὑπ' ἀντιδημαγωγῶν, καὶ πρὸς τὸν δῆμον, ἐρωτῶντα διὰ τί τύπτεται, ἀποκρινόμενον (ἴππ. 731).

ὅτι φιλοῦσ', ὦ Δῆμ', ἐραστῆς τ' εἰμὶ σός.

καὶ Δημ. δὲ κ. Ἀριστοφ. Ἀ'. 64 τοιαῦτά τινα παράγει λέγοντα τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων τὸν οὐδὲν ἤττον Κλέωνος βδελυρὸν Ἀριστογεΐωνα, ἐγὼ μόνος ἐτι λοιπὸς ὑμῖν, πάντες οὗτοι συνιστάσι· προδέδοσθε· ἢ παρ' ἐμοῦ μόνον εὖνοια λοιπῆ. Ὁ Κλέων πένης ὢν ἐκ τῶν κοινῶν πεπλουτήκεν καὶ κατέλιπε 50 τάλαντα. Παρ. Ἀριστοφ. ἴππ. 731 καὶ Αἰλ. Π. Ἰστ. 10, 17. — Πρότερον] παρ. § 36.

122) Προχειρίζεσθε δημ.] ἐκλέγετε δημαγωγούς.

123) Ἐν πολλοῖς ἔτεσιν] τ. ἔ. ἀπὸ τοῦ Κλεισθέους (510) μέχρι τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. — Δίς ἤδη] παρ. 51. — Τὰς φυγὰς] τοὺς φυγάδας· ἀφρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου, καὶ Πλάτ. Νόμ. 3, 682, ε καὶ Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 9 κατάγειν τὴν φυγὴν, παρ. Πλουτ. Φλαμ. 12. Φιλοπ. 16. — Ἐπὶ τῶν τυράννων] ὁ ἀλλαγῶν ἐπὶ

τελούσας ἀλλὰ διὰ τοὺς μισοῦντας τοὺς τοιοῦτους καὶ μεγίστην ἐπ' ἀρετῇ δόξαν ἔχοντας.

(μ'.) Ἄλλ' ὅμως τῆλικούτων ἡμῖν ὑπομνημάτων καταλελειμμέ-¹²⁴
νων, ὡς ἐπ' ἐκατέρων αὐτῶν ἢ πόλις ἐπραττεν, οὕτω χαίρομεν ταῖς
τῶν ῥητόρων πονηρίαις, ὥσθ' ὄρωντες διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς τα-
ραχάς, ἃς οὗτοι πεποιθήκασιν, τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς ἐκ
τῶν πατρώων ἐκπεπωκότας, τούτους δ' ἐκ πενήτων πλουσίους γεγε-
νημένους, οὐκ ἀγανακτοῦμεν, οὐδὲ φθονοῦμεν ταῖς εὐπραγίαις αὐτῶν,
ἀλλ' ὑπομένομεν τὴν μὲν πόλιν διαβολάς ἔχουσαν, ὡς λυμαινεται¹²⁵
καὶ δασμολογεῖ τοὺς Ἕλληνας, τούτους δὲ τὰς ἐπικαρπίας λαμβά-
νοντας, καὶ τὸν μὲν δῆμον, ὃν φασιν οὗτοι δεῖν τῶν ἄλλων ἄρχειν,
χειρὸν πράττοντα τῶν ταῖς ὀλιγαρχίαις δουλευόντων, οἷς δ' οὐδὲν
ὑπῆρχεν ἀγαθόν, τούτους δὲ διὰ τὴν ἀνοίαν τὴν ἡμετέραν ἐκ ταπει-
νῶν εὐδαιμονεστέρους γεγεννημένους. Καίτοι Περικλῆς ὁ πρὸ τῶν τοι-¹²⁶
ούτων δημαγωγὸς καταστάς, παραλάβων τὴν πόλιν χειρὸν μὲν φρο-
νοῦσαν ἢ πρὶν κατασχεῖν τὴν ἀρχήν, ἔτι δ' ἀνεκτῶς πολιτευομένην,
οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρηματισμὸν ὤρμησεν, ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάτ-
τω τὸν αὐτοῦ κατέλιπεν ἢ παρὰ τοῦ πατρὸς παρέλαβεν, εἰς δὲ τὴν
ἀρόπολιν ἀνήγαγεν ὀκτακισχίλια τάλαντα χωρὶς τῶν ἱερῶν. Οὗτοι¹²⁷

τῶν τετρακοσίων λέγεται· Ὁ δὲ Κοραῆς κατ' ἐξοχὴν ὥδε τοὺς Παισι-
στρατίδας λέγει.

(μ'.) 124) ῥητόρων] ῥήτωρ (δημηγορῶν) τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο ὁ
ἐν δῆμῳ ἀγορεύων εἴτε ἰκανὸς εἴη λέγειν εἴτε καὶ ἀδύνατος. Σουῖδ. Φώτ.
Θωμ. Μάγ. — Ἐκ τῶν πατρώων ἐκ π.] τὴν πατρώαν οὐσίαν ἀπο-
βαλόντας, καὶ πένητάς γεγονότας. Ἐχρήσατο δὲ πρῶτος Ἡρόδοτος 3,
14 τῆ λέξει· ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσῶν ἐς πτωχίην ἀπί-
κται. Σώζεσθαι δὲ τὴν τοιαύτην χρῆσιν τοῦ β. καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ· ἐξέ-
πεσε=πένης ἐκ πλουσίου ἐγένετο, καὶ ξεπεσεμένον = τὸν ἀποβαλόντα
τὸν πλοῦτον. Παρ. Ἀρχ. 78.—Φθόνον οὐ μὲν] καταχρηστικῶς ἐνταῦθα,
ἀντὶ τοῦ νεμεσῶμεν. Κυρίως γὰρ τὸ μὲν φθοεῖν λυπεῖσθαι ἐστὶν ἐπὶ τοῖς
ἀξίως εὐπραγοῦσι· τὸ δὲ νεμεσᾶν, ἐπὶ τοῖς ἀναξίως.

125) Λυμαινεται καὶ δασμολογεῖ] Ἄριστοφ. Σφήκ. 655
—724. — Τὰς ἐπικαρπίας] τὰς ἀπὸ τοῦ φόρου ὀφείλειαις καὶ τὰ
κέρδη, ἅπερ Ἄριστοφ. φόρου γόνον, ὠνόμασε, καὶ Κηφῆνας τοὺς κατε-
σθίουσας αὐτὸν δημαγωγούς (Σφήκ. 1114). — Χειρὸν πρᾶττον-
τα] παρ. § 32. — Οἷς δέ... τοῦ τοῦσ' δέ] εἰ καὶ εἰς τὸ πρῶτον
μέλος κείτῃ ἀπαξ ὁ μὲν, ἔπονται δύο δέ. — Ἐκ ταπεινῶν εὐδαί-
μονας] = ἐκ πενήτων πλουσίους.

126) Τὴν ἀρχήν] τὴν κατὰ θάλασσαν. — Οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον
χρ.] Θουκ. 2, 65 λέγει· χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος γενόμενος
κατεῖχε τὸ πλῆθος ἐλευθέρως· ἢ 60, χρημάτων κρείσσων ἢ Πλοῦτ. Περικ.
15. 16. 25. — Τὸν μὲν οἶκον] παρ. Πλοῦτ. 6. Περικ. 16 καὶ Θουκ.
2, 13. — Ὀκτακισχίλια τάλ.] μυρία εἶπεν ἀνωτέρω 69. Ὁ

- δὲ τοσούτον ἐκείνου διεννηόχασιν, ὥστε λέγειν μὲν τολμῶσιν, ὡς διὰ τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν οὐ δύνανται τοῖς αὐτῶν ἰδίοις προσέχειν τὸν νοῦν, φαίνεται δὲ τὰ μὲν ἀμελούμενα τασαύτην εὐληφότερα τὴν ἐπίδοσιν, ὅσῃ οὐδ' ἂν εὐξασθαι τοῖς θεοῖς πρότερον ἤξιώσαν, τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν, οὐ κήδεσθαι φασιν, οὕτω διακείμενον ὥστε μὴδένα τῶν πολιτῶν ἠδέως ζῆν ῥαθύμως, ἀλλ' ὀδυρμῶν μεστήν εἶ-
- 128 ναὶ τὴν πόλιν. Οἱ μὲν γὰρ τὰς πενίας καὶ τὰς ἐνδείας ἀναγκάζονται διεξιέναι καὶ θρηνεῖν πρὸς σφᾶς αὐτούς, οἱ δὲ τὸ πλῆθος τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν λειτουργιῶν καὶ τὰ κακὰ τὰ περὶ τὰς συμμορίας καὶ τὰς ἀντιδόσεις· ἃ τοιαύτας ἐμποιεῖ λύπας ὥστ' ἄλλιον ζῆν τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους ἢ τοὺς συνεχῶς πενομένους.
- 129 (μά.) Θαυμάζω δ' εἰ μὴ δύνασθε συνιδεῖν, ὅτι γένος οὐδὲν ἐστὶ κακονοώτερον τῷ πλήθει πονηρῶν ῥητόρων καὶ δημαγωγῶν πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην ἀναγκαίων οὗτοι μάλιστα βούλονται σπανίζειν ὑμᾶς, ὄρωντες τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυναμένους τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν τῆς πόλεως ὄντας
- 130 καὶ τῶν τὰ βέλτιστα λεγόντων, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντας καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν λημμάτων ὑφ' αὐτοῖς διὰ τὴν ἐνδειαν ἠναγκασμένους εἶναι, καὶ πολλὴν χάριν ἔχοντας ταῖς εἰσαγγελίαις καὶ ταῖς γραφαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις ταῖς
- 131 δι' αὐτῶν γιγνομέναις. Ἐν οὖν ταῖς ἀπορίαις, ἐν αἷς αὐτοὶ δυναστεύουσιν, ἐν ταύταις ἥδιστ' ἂν ἴδοιεν ἅπαντας ὄντας τοὺς πολίτας.

Διδδ. 12, 38 λέγει 8000 τάλαντα ἐκ τῆς Δήλου οἱ Ἀθηναῖοι μετήνεγκαν εἰς Ἀθήνας καὶ παρέδωκαν τῷ Ηερικλεῖ φυλάττειν καὶ Θουκ. 9, 13. — Χωρὶς τῶν ἰερῶν] παρ. Διδδ. 12, 40 καὶ Θουκ. 2, 13.

127) Τῶν κοινῶν ἰδίοις] παρ. 84. Εἰς τὸ ἀλλότρια παρ' Ἰσ. ἀντιτίθεται συνήθως τὰ ἴδια ἢ τὰ οἰκεία, ἀνευ οὐσιώδους διαφορᾶς διότι τὰ ἴδια εἶναι τὸ ἀτομικόν, τὸ ἐκ τῆς συμπαγούς ὕλης τῶν ὁμοειδῶν ἀποκεχωρισμένων, ἐν ᾧ εἰς τὸ οἰκεῖον ἐνυπάρχει τις ἔννοια ὅτι τὸ ἀτομικὸν ἔχει ὀρισμένον κύριον ὥστε τὰ ἴδια ἐμπεριέχει τὴν γενικωτέραν τὸ δὲ τὰ οἰκεία, τὴν μερικωτέραν ἔννοιαν. Εἰς τὸ τὰ κοινὰ καὶ τὰ δημόσια ἀντιτίθεται συνήθως τὰ ἴδια. Ἀρεσπ. 24, Βούσ. 19. Ἀντιδ. 24. Νικ. 21. Τοῖς κοινοῖς οἱ μὲν ὡς ἴδιοις, οἱ δ' ὡς ἄλλοτρίοις προσέχουσι τὸν νοῦν.

128) Διεξιέναι καὶ θρηνεῖν πρὸς...] διηγεῖσθαι καὶ ὀδύρεσθαι πρὸς ἀλλήλους· τὸ πρὸς σφᾶς αὐτούς = πρὸς ἀλλήλους, πρὸς ἀμφοτέρω ἀναφερόμενον, τὸ τε διεξιέναι καὶ τὸ θρηνεῖν. Οὕτω Νικ. 18, Ἀρχ. 67, Ἀρεσπ. 31. 36. Παναθ. 234 διελέγοντο πρὸς σφᾶς αὐτούς.

(μά.) 129) Βούλονται σπανίζειν ὑμᾶς] Ἀριστφ. Σφήκ. 700. 130) Ὑφ' αὐτοῖς διὰ τὴν ἐνδειαν κτλ.] ὑπὸ τοῖς ῥήτορα καὶ δημαγωγοῖς ὅσῳ γὰρ πλείω οὗτοι ἐσυκοφάντουν, τοσούτῳ πλείους ἐγίνοντο αἱ δίκαι, ἐξ ὧν ἔξων οἱ τοῦ δήμου πενόμενοι, περὶ ὧν καὶ ἀλαχοῦ (Ἀρεσπ. κ') ἔφη, ὅτι ἐκληροῦντο πρὸ τῶν δικαστηρίων. Δι' ὅ

Τεκμήριον δὲ μέγιστον· οὐ γὰρ τοῦτο σκοποῦσιν, ἐξ οὗ τρόπου τοῖς δεομένοις βίον ἐκποιῶσιν, ἀλλ' ὅπως τοῦ; ἔχειν τι δοκοῦντας τοῖς ἀπόροις ἐξισώσουσιν.

(μβ'). Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γένοιτ' ἂν τῶν κακῶν τῶν παρόντων; ¹⁵² Διείλεγμαί μὲν τὰ πλεῖστα περὶ αὐτῶν τούτων, οὐκ ἐφεξῆς, ἀλλ' ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτεν· μᾶλλον δ' ἂν ὑμῖν ἐγγενότιο μνημονεύειν, εἰ συναγαγὼν τὰ μάλιστα κατεπείγοντα πάλιν ἐπανελθεῖν αὐτὰ πειραθείην.

(μγ'). "Ἔστι δ' ἐξ ὧν ἂν ἐπανορθώσαιμεν τὰ τῆς πόλεως καὶ ¹⁵⁵ βελτίω ποιήσαιμεν, πρῶτον μὲν ἦν συμβούλους ποιῶμεθα τοιούτους περὶ τῶν κοινῶν, οἷους περ' ἂν περὶ τῶν ἰδίων ἡμῖν εἶναι βουληθεῖμεν, καὶ παυσώμεθα δημοτικούς μὲν εἶναι νομίζοντες τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρχικούς δὲ τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες, ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων ἐστίν, ἐν ᾗ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται, ταύτην βούλονται καθεστάναι τὴν πολιτείαν.

(μδ'). Δεύτερον δ' ἦν ἐθελήσωμεν χρῆσθαι τοῖς συμμάχοις ^{δ-154} μοίως ὥσπερ τοῖς φίλοις, καὶ μὴ λόγῳ μὲν αὐτονόμους ἀφιῶμεν, ἔργῳ δὲ τοῖς στρατηγοῖς αὐτοῦ; ὅ τι ἂν βούλονται ποιεῖν ἐκδιδῶμεν, μηδὲ δεσποτικῶς ἀλλὰ συμμαχικῶς αὐτῶν ἐπιστατῶμεν, ἐ-

καὶ ὁ χαριέστατος Ἀριστοφ. κυνιδίσις παραβάλλει τὸν δῆμον καὶ τιθασειταῖς τοὺς δημαγωγούς καὶ ῥήτορας. Σφῆκ. 703. — Εἶναι] ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἡναγκασμένους, καὶ τὸ ὑφ' αὐτοῖς μετὰ τοῦ εἶναι.

131) Τεκμήριον... γ ἀρ] παρ. Εὐαγ. 30. — Τὸν βίον ἐκποριοῦσιν] παρ. Ἀριστοφ. Σφῆκ. 706.

εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορῆσαι τῷ δήμῳ, ῥᾶδιον ἦν ἂν.

— Ἐξισώσουσιν] οὕτω λέγει καὶ ὁ Ξεν. πολ. Ἀθην. 1, 13· ἄριστ' οὖν ἀργύριον λαμβάνειν ὁ δῆμος καὶ ἄδων καὶ τρέχων καὶ ἄρχουμένος καὶ πλεῶν ἐν ταῖς ναυσίν, ἵνα αὐτότε ἐχῆ καὶ οἱ πλοῦστοι πενέστεροι γίνωνται.

(μγ'). 133) Τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς] τοὺς ἀριστοκρατικούς καὶ Θεοκ. 8, 48. — Οἷους περ' ἂν βουληθεῖμεν] σημείωσαι τὴν εὐκτικὴν προηγουμένης ὑποτακτικῆς. Ἡ ὑπόθεσις ὑπονοεῖται· εἰ δεοίμεθά του συμβουλευόντος. — Φύσει... τούτων κτλ.] οὐδεὶς ἐστίν ἐκ φύσεως οὔτε δημοτικός, οὔτ' ὀλιγαρχικός, τοῦτ' ἐστίν οὔτε δημοκρατίας, οὔτε ὀλιγαρχίας ἐραστής, ἀλλ' ἐν ὅποτέρᾳ τῶν πολιτειῶν τούτων ἕκαστος τιμᾶται, ταύτην συνεστάναι καὶ σώζεσθαι βούλεται. "Ὅτι δ' οὗτός ἐστιν ὁ νοῦς τοῦ χωρίου δῆλον ἐκ τοῦ Λυσίου, ἐξ οὗ προδήλως παρελήφθηεν Ἰσ. τὴν γνώμην μικρὸν μεταποιήσας τὰς λέξεις. (Δήμου καταλ. ἀπολ. σελ. 114). Κορ.

(μδ'. 134) Τοῖς στρατηγοῖς] τὸν Χάρητα ἐννοεῖ τὸν τῶν Ἀθηναίων στρατηγόν. Ἀριστοφ. Ῥητ. 3, 17 λέγει Ἰσοκράτης κατηγορεῖ Χάρητος ἐν τῷ συμμαχικῷ. Παρ. καὶ Ἀθην. 12, 43 (532), Διδ. 15, 95. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν οἱ μάλιστα τοὺς συμμάχους δασμολογούντες καὶ πάντα τρόπον λυμαινόμενοι. Παρ. Ἀριστοφ. Σφῆκ. 669. — Μηδὲ δεσποτικῶς, ἀλλὰ συμμαχικῶς] παρ. Παν. 80.

καίνο καταμαθόντες, ὅτι μιᾶς μὲν ἐκάστης τῶν πόλεων κρείττους ἐσμέν, ἀπασῶν δ' ἤττους.

135 (μέ.) Τρίτον ἦν μὴδὲν περὶ πλείονος ἠγγήθε μετὰ γε τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν τοῦ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκιμεῖν τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις ἐκόντες καὶ τὰς δυναστείας καὶ τὰς ἡγεμονίας διδόνασιν.

136 (μς'). Ἦν οὖν ἐμμεῖνῆτε τοῖς εἰρημένοις, καὶ πρὸς τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς παρὰσχῆτε πολεμικούς μὲν ὄντας ταῖς μελέταις καὶ παρασκευαῖς, εἰρηνικούς δὲ τῶ μὴδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πράττειν, οὐ μόνον εὐδαίμονα ποιήσετε ταύτην τὴν πόλιν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους

137 Ἑλληνας ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ' ὀκνήσουσι καὶ πολλὴν ἡσυχίαν ἄξουσιν, ὅταν εἰδῶσιν ἐφεδρεύουσαν τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν καὶ παρασκευασμένην τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. Οὐ μὴν ἄλλ' ὀπότερον

138 ἂν ποιήσωσιν, τὸ γ' ἡμέτερον καλῶς ἔξει καὶ συμφερόντως. Ἦν τε γὰρ δόξῃ τῶν πόλεων ταῖς προεχούσαις ἀπέχσθαι τῶν ἀδικημάτων, ἡμεῖς τούτων τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν ἔχομεν ἦν τ' ἐπιχειρῶ-

(μέ.) 135) Περὶ πλείονος] συνηθεσιότητῃ ἡ χρήσις τῶν φράσεων περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου, ὀλίγου, ἐλάττωνος, παντός, μὴδενός, οὐδενός ποιούμεναι ἢ ἡγοῦμαι (πάντοτε τὸ β. ποιῶμαι μίσας κεῖται παρὰ τοῖς δοκίμοις) τὸ πολλῶν ἂν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει κτλ, οὐδὲν καλύβει νὰ ἐξενέγκῃ τις περὶ πολλοῦ ἂν ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω τὸ φανερὸν κτλ. τὸ δὲ ποιούμεναι = ποιῶ ἑμαυτῶν ὅθεν περὶ πολλοῦ ποιούμεναι τι = ἀντὶ πολλοῦ τιμήματος ποιῶ τι, τ. ἔ. παρὶζω τι ἑμαυτῶν περὶ πολλοῦ ἐποιήσαμην τοῦτο τὸ βιβλίον = πολλοῦ τιμήματος ἐπριάμην ἢ ἀντὶ πολλῶν χρημάτων ἐπριάμην κτλ. Καὶ μεταφορικῶς περὶ πολλοῦ ποιούμεναι = πολὺν λόγον ποιούμεναι = ἐν τοῖς μάλιστα τιμῶ, ἐκ τούναντίου δὲ περὶ οὐδενός ποιούμεναι = οὐδένα λόγον ποιούμεναι. Οὕτω περὶ πολλοῦ ἡγοῦμαι, κατὰ πληρεστέραν σύνταξιν ἡγοῦμαι ἄξιον περὶ πολλοῦ τιμήματος. Παρ. Ἀσ. Συντ. σελ. 613, 115.

(μς') 136) Ἐμμεῖνῆτε] Ἀρχιδ. 4. — Πολεμικὸς οὐδ' ἀντιτίθεται τῶ εἰρηνικός, ὡς τὸ πολεμικῶς τῶ εἰρηνικῶς π. Φιλ. 46.

137) Ὁκνήσουσι] τ. ἔ. πᾶσαι, ἐκ τῆς προηγουμένης ἀρνήσεως ἄλλη τῶν πόλεων οὐδεμία ἐνοσεῖται τὸ δὲ ὀκνήσουσι = οὐ τολμήσουσι. — Ἐφεδρεύουσα] σημαίνει δὲ τὸ ἐφεδρεύουσαν, ἐπικαθεζομένην καὶ ἐπιτηδεύουσαν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ἀγῶσι γινόμενου, ἐν οἷς δυοῖν ἀθλητῶν καλιόντων, ἐπεκάθητο τρίτος ἔξωθεν, παρασκευασμένος εἰς τὸ ἀγωνισαθαι τῶ νικήσαντι καὶ ἐκαλεῖτο ὁ τοιοῦτος ἐφεδρός καὶ σχολ. Πινδ. Νέμ. 4, 155 ἐφεδρος οὖν τοῖς ἐχθροῖς, ὁ ἐπικείμενος τοῖς ἐχθροῖς, ὁ ἐφεδρεύων, ὁ ἐπιτηρῶν. Ἀθλητικὸν δὲ τὸ νήμα ὅθεν ἐφεδρεύουσαν = ἐναντίαν, ἐπικαιμένην.

138) Αἰτίαν ἔχομεν] παρ. π. Νικ. 27. Αἰτία λέγεται 1) ἡ παραγωγὸς δύναμις 2) κατηγορία ὅθεν δὲν λέγεται εὐκόλως τὸ αἰτιῶσθαι = κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ αἰτίαν ἔχειν οὕτω λόγον ἔχειν.

σιν ἀδικεῖν, ἐφ' ἡμᾶς ἅπαντες οἱ δεδιότες καὶ κακῶς πάσχοντες καταφεύζονται, πολλὰς ἱκετείας καὶ δεήσεις ποιοῦμενοι, καὶ διδόντες οὐ μόνον τὴν ἡγεμονίαν ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς. Ὡστ' οὐκ ἀπο 139
ρήσομεν, μεθ' ὧν κωλύσομεν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ἀλλὰ πολλοὺς ἐξομεν τοὺς ἐτοίμως καὶ πρόθυμως συναγωνιζομένους ἡμῖν. Ποία γὰρ πόλις ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἐπιθυμῆσει μετασχεῖν τῆς φιλίας καὶ τῆς συμμαχίας τῆς ἡμετέρας, ὅταν ὁρῶσι τοὺς αὐτοὺς ἀμφοτέρω, καὶ δικαιοτάτους ὄντας καὶ μεγίστην δύναμιν κεκτημένους, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σώζειν καὶ βουλομένους καὶ δυναμένους, αὐτοὺς δὲ μηδεμιάς βοήθειας δεομένους; Πόσον δὲ χρὴ προσδοκᾶν ἐπίδοσιν τὰ τῆ; 140
πόλεως λήψεσθαι, τιαυτῆς εὐνοίας ἡμῖν παρὰ τῶν ἄλλων ὑπαρξάσης; Πόσον δὲ πλοῦτον εἰς τὴν πόλιν εἰσρῆσσεσθαι, δι' ἡμῶν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος σωζομένης; Τίνας δ' οὐκ ἐπαινέσεσθαι τοὺς τοσούτων καὶ τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίου; γεγενημένους; Ἀλλὰ γάρ 141
οὐ δύναμαι διὰ τὴν ἡλικίαν ἅπαντα τῷ λόγῳ περιλαβεῖν, ἀ τυγχάνω τῆ διανοίᾳ καθορῶν, πλὴν ὅτι καλὸν ἐστὶν ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἀδικίαις καὶ μανίαις πρώτου; εὖ φρονήσαντας προστῆναι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, καὶ σωτῆρας ἀλλὰ μὴ λυμεῶνας αὐτῶν κληθῆναι, καὶ περιβλέπτους ἐπ' ἀρετῇ γενομένους τὴν δόξαν τὴν τῶν προγόνων ἀναλαβεῖν.

(μζ'). Κεφάλαιον δὲ τούτων ἐκεῖν' ἔχω λέγειν, εἰς ὃ πάντα τὰ 142
προειρημένα συντείνει καὶ πρὸς ὃ χρὴ βλέποντας τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως δοκιμάζειν. Δεῖ γὰρ ἡμᾶς, εἴπερ βουλόμεθα διαλύσασθαι μὲν τὰς διαβολάς, ἀς ἔχομεν ἐν τῷ παρόντι, παύσασθαι δὲ τῶν πολέμων τῶν μάτην γιγνομένων, κτήσασθαι δὲ τῇ πόλει τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, μισῆσαι μὲν ἀπάσας τὰς τυραννικὰς ἀρχὰς καὶ δυναστείας, ἀναλογισαμένους τὰς συμφορὰς τὰς ἐξ αὐτῶν γεγενημένας ζηλωσάαι δὲ καὶ μιμήσασθαι τὰς ἐν Λακεδαιμονίᾳ βασιλείας. Ἐκείνους γὰρ ἀδικεῖν μὲν ἦττον ἐξέστιν ἢ τοῖς ἰδιώταις, το- 143
σοῦτο δὲ μακαριστότεροι τυγχάνουσι ὄντες τῶν βίᾳ τὰς τυραννί-

ἄνεδος ἔ., ἔπαινον ἔ., ψῆγον ἔ., τιμὴν ἔ., καὶ ἄλλα πολλά, εἰς ἃ ἐν τῷ ἀορίστῳ τὴ λαβεῖν τίθεται· αἰτίαν λαβεῖν=αἰτιαθῆναι, ζημίαν λαβεῖν, ψῆγον, ἔπαινον, πληγὰς λ., τραύματα, δέξασθαι λαβεῖν. Τὸ δ' ἐν αἰτίᾳ ἔχειν, παθητικῶς λέγεται· ἐν αἰτίᾳ εἶναι.

139) Συναγωνιζομένουσ] = βοηθοῦντας.

141) Διὰ τὴν ἡλικίαν] ὁ Ἴσο. ἦν τότε 82 ἔτων κατ' ἄλλους 79—80. Παρ. Φίλ. 1. 10. 149. Εὐαγ. 73, Ἀντιδ. 9. — Σωτῆρας ἀλλὰ μὴ λυμεῶνας] παρ. Παν. 80.

(μζ'.) 142) Ἐκεῖνοι] τ. ἔ. τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσι, προσυπακούεται δὲ ἐκ τοῦ προηγουμένου, τὴν Λακεδαιμονίων βασιλείαν.

δας κατεχόντων, ὅσον οἱ μὲν τοὺς τοιοῦτους ἀποκτείναντες τὰς με-
 γίστας ὄφρα δὲ παρὰ τῶν συμπολιτευομένων λαμβάνουσιν, ὑπὲρ ἐκεί-
 νων δ' οἱ μὴ τολμῶντες ἐν ταῖς μάχαις ἀποθνήσκουσιν ἀτιμότεροι γί-
 γνονται τῶν τάξεις λειπόντων καὶ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλλόντων. Ἄ-
 ξιον οὖν ὀρέγεσθαι τῆς τῆς αὐτῆς ἡγεμονίας. Ἔνεστι δ' ἐν τοῖς πράγ-
 μασιν ἡμῶν τυχεῖν παρὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς τιμῆς ταύτης, ἥνπερ ἐ-
 κείνοι παρὰ τῶν πολιτῶν ἔχουσιν, ἣν ὑπολάβωσι τὴν δύναμιν τὴν
 ἡμετέραν μὴ δουλείας ἀλλὰ σωτηρίας αἰτίαν αὐτοῖς εἶσεσθαι.

145 (μζ.) Πολλῶν δὲ καὶ καλῶν λόγων ἐνόητων περὶ τὴν ὑπόθεσιν
 ταύτην, ἐμοὶ μὲν ἀμφοτέρω συμβουλευεῖ παύσασθαι λέγοντι, καὶ
 τὸ μῆκος τοῦ λόγου καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν τοῖς δὲ
 νεωτέροις καὶ μᾶλλον ἀκαμάζουσιν ἐγὼ παραινῶ καὶ παρακελεύομαι
 τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ γράφειν, ἐξ ὧν τὰς μεγίστας τῶν πόλεων
 καὶ τὰς εἰθισμένας ταῖς ἄλλαις κακὰ παρέχειν προτρέψουσιν ἐπ' ἀ-
 ρετὴν καὶ δικαιοσύνην, ὡς ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος εὐπραγίαις συμ-
 βαίνει καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων πράγματα πολὺ βελτίω γίνεσθαι.

(μζ.) Ἄ τι μ ό τε ρ ο ι] οἱ στρατιῶται οἱ ἐν πολέμῳ λείποντες τὰς
 τάξεις, οἱ ῥίψασπιδες, ἐθεωροῦντο ἐν Ἀθήναις ἀτιμοὶ καὶ ἐδικάζοντο ἐπὶ
 προδοσίᾳ παρ. Λυκ. κ. Αἰωκ. 76. Ἐν Σπάρτῃ δ' ἐκαλεῖτο ὁ τρέσας ὁ
 τοιοῦτος (Πλουτ. Ἀγησ. 30 παρ. Διδδ. 12, 16) ὁ ῥίψασπις κατηγορεῖ-
 το ἐπὶ ἀτιμίᾳ, Αἰσχ. κ. Τιμ. 29, Λυσ. κ. Θεσμ. 1, 9. Οὕτω καὶ ὁ λει-
 πῶς τὴν τάξιν, Αἰσχ. κ. Κτησ. 175 καὶ Λυσ. λ. 14 κατὰ Ἀλκιβιάδου
 λειποταξίου.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

- Σελ. 28, πρὸ τοῦ Κόνωνα γράψον 52.
- » 29, ὁ 22 στίχ. τοῦ κειμένου κεῖται ἐν τέλει ἀντὶ ἐν ἀρχῇ.
- » 36, στίχ. 6 μάλιστ' ἀντὶ μάλιστ'.
- » 44, στίχ. 16 σημ. μετὰ τὸ Ἄρσοπ. γράψον 21.
- » 61 ἀντὶ τῶν ἀριθ. 58, 59, 60 γράψον 28, 29, 30.
- » 63, στίχ. 9 σημ. μετὰ τὸ Εὐαγ. γράψον 2.
- » 80, στίχ. 10 πρὸ τοῦ ωτάτους γράψον 30.
- » 112, στίχ. 2 σημ. πρῶην ἀντὶ πρῶην.
- » 143, στίχ. 5 σημ. θεώρησον ἐν συνεχείᾳ μετὰ τοῦ 4.
-

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Τοῖς ἀναγνώσταις	Σελ. 3
Βίος καὶ λόγοι Ἰσοκράτους	» 5
Εὐαγόρας	» 11
Πρὸς Νικοκλέα	» 39
Νικοκλῆς	» 54
Ἀρεοπαγιτικός	» 70
Ἀρχίδαμος	» 101
Πλαταϊκὸς	» 137
Περὶ Εἰρήνης	» 135
